מדינת ישראל

דוחות כספיים ליום
31 בדצמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

אוגוסט 2020

משרד האוצר
Ministry of Finance

החשב הכללי
ACCOUNTANT GENERAL
STATE OF ISRAEL

ירושלים, 31 באוגוסט 2020

לכבוד,

משתמשי הדוחות הכספיים,

אני מתכבד להציג בפניכם את הדוחות הכספיים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019, עבור 88 משרדי ממשלה, רשויות מדינה ויחידות הסמך, 81 חברות ממשלתיות ו- 50 תאגידים סטטוטוריים.
בחלוף שני שלישים של שנת 2020, סיומה של שנת 2019- המועד אותו 'מצלם' הדוח הכספי, נראה רחוק מאוד. בשמונת החודשים שחלפו מאז חווה העולם כולו ומדינת ישראל בתוכו, משבר בריאותי, כלכלי וחברתי עמוק, כתוצאה מהתפרצות נגיף קורונה (COVID-19) - נגיף חדש לאנושות, אשר הדביק עד כה מיליונים וגבה את חייהם של מאות אלפי אנשים ברחבי העולם. בניסיון לצמצם את התחלואה בנגיף נקטו ממשלות בצעדי ריחוק חברתי עד לכדי סגרים מלאים, בעלי השפעה קשה על הכלכלה, לעיתים הקפאה של חלקים שלמים בכלכלות המדינות למשך שבועות ואף חודשים ארוכים. בימים אלה עדין מתמודדות רבות מהמדינות, לרבות ישראל, עם גל תחלואה שני, ממשיכות במאמצים למציאת חיסון אשר ימגר את המגיפה, ובינתיים בוחנות ומיישמות צעדים שונים בניסיון 'לחיות לצד הנגיף', להפחית את התחלואה ככל הניתן ולמתן את הפגיעה בכלכלה.
על רקע זה, עשויים הדוחות הכספיים המשקפים את מהלך וסיום שנת 2019, להיראות מנותקים.
אך אני רוצה להציע נקודת מבט אחרת: הדוחות הכספיים לשנת 2019 משקפים למעשה את נקודת הכניסה של מדינת ישראל למשבר, ואת מוכנותה להתמודדות עמו, לפחות מהבחינה הכלכלית. רובן של כלכלות המדינות נפגעו עמוקות במשבר, אך נקודת הכניסה אליו, לא פחות מאשר אופן ההתמודדות עמו, תקבע כיצד יצאו ממנו וכמה זמן יעבור עד שיצליחו לשקם את כלכלתן:
צמיחת הכלכלה הישראלית נעה בשנים האחרונות בין 3.3% ל-4%, גבוהה משמעותית מממוצע ה-OECD כמעט בכל אחת מהשנים.
המדינה נכנסה למשבר עם יחס חוב ציבורי לתוצר של 60%, בעקבות ירידה מסביבת יחס חוב תוצר של 100% לפני כשני עשורים.
הגירעון בישראל ביחס לתוצר נע במהלך העשור האחרון בין 2% ל-3.9%, כאשר על כל חריגה קטנה מיעד הגירעון התנהל ויכוח ער, המעיד על משמעת פיסקלית גבוהה.
שיעור האבטלה בשלהי 2019 עמד על 3.9%, נמוך במונחים היסטוריים ובהשוואה בינלאומית.
הגידול בתקציבי המשרדים החברתיים בשנים האחרונות ובחלקם בעוגת התקציב, ובפרט בתקציב הבריאות אשר עלה באופן עקבי מדי שנה בעשור האחרון בשיעור כולל של כ-100%, יצר מערכת עמידה ומוכנה יותר להתמודדות עם הנגיף, גם אם עדין זקוקה לתוספת משאבים.
דירוג האשראי הבינלאומי של ישראל ברמת -AA, המאפשר לנו ללוות בשווקים הבינלאומיים במחירים נוחים, הוכיח את עצמו גם בשיא המשבר בגיוס כספים בחו"ל, אשר לצד הכפלה ויותר של גיוס החוב בשוק המקומי, נדרשו על מנת להתמודד עם הקפיצה המשמעותית בצרכי המימון.

כל אלה ועוד, נתנו לישראל נקודת פתיחה טובה להתמודדות עם הקיטון בהכנסות הממשלה כתוצאה מהפגיעה הכלכלית והגידול העמוק בהוצאותיה. כעת, יש לשים דגש על הוצאת הכספים בחוכמה. השפעתם של משברים כלכליים היא פונקציה של משך המשבר ועומקו. המשבר הנוכחי הוא עמוק, אך בתקווה קצר, ככל שימצא חיסון לנגיף במחצית השנה הקרובה, בהתאם לתחזיות. עלינו להיערך כבר כעת ליציאה מהמשבר, ולהשקיע במנועי צמיחה: ייזום תכנית רחבת היקף לפיתוח תשתיות, בפרט תשתיות תחבורה המגבירות את הפעילות הכלכלית, התנעת רפורמות משמעותיות בהפחתת בירוקרטיה ושיפור השירות לאזרח- התקופה האחרונה הוכיחה לנו שניתן לבצע הכל מרחוק, וניצול המשבר על מנת להתמודד עם האתגרים הישנים והחדשים בתחום התעסוקה.

לסיום ברצוני להודות לחטיבת חשבונאות ודיווח באגף החשב הכללי בראשות סגן בכיר לחשב הכללי עוזי שר, לחשבים והחשבונאים הראשיים במשרדי הממשלה, לרשות החברות הממשלתיות ומנהלי הכספים בחברות הממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים, על ההתגייסות לאיסוף המידע, עריכה ופרסום של הדוחות הכספיים בתקופה מאתגרת זו בפעילותה של הממשלה.

בברכה,
רוני חזקיהו

תוכן עניינים

חלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019	**עמוד**
פרק 1 - כללי	1
פרק 2 - תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים	1
פרק 3 - גירעון המדינה בשנת 2019 והתפתחות הגירעון כאחוז מהתוצר	2
פרק 4 - התפתחות ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה	4
פרק 5 - ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה	10
פרק 6 - תמצית נתוני הדוחות הכספיים	16
חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019	
דוחות על המצב הכספי	23
דוחות על הביצוע הכספי	25
דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון	26
ביאורים לדוחות הכספיים:	
ביאור 1 - כללי	27
ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית	29
ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים	46
ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר	46
ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר	47
ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך	48
ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה	51
ביאור 7 - מלאי	55
ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות	56
ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע	58
ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	59
ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים	60
ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	62
ביאור 13(א) - רכוש קבוע	68
ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה	73
ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים	75
ביאור 15 - מלוות פנים	77
ביאור 16 - מלוות חוץ	82
ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות	86
ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה	88
ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים	91
ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח	96
ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות	98
ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך	99
ביאור 23 - ערבויות המדינה	100
ביאור 24 - התחייבויות תלויות	103
ביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות	105
ביאור 26 - הכנסות מהעברות	106
ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין	106
ביאור 28 - הכנסות אחרות	107
ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים	108
ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות	109
ביאור 31 - הוצאות תפעוליות	112
ביאור 32 - הוצאות הנהלה וכלליות	113

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

ביאור 33 - הוצאות מימון, נטו 114
ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות 115
ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח 118

חלק ב' פרק 2 - דוחות כספיים מאוחדים ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019
דוחות על המצב הכספי 123
דוחות על הביצוע הכספי 125

חלק ב' פרק 3 - נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המתיחסים לממשלת ישראל – סולו ליום 31 בדצמבר 2019
נתונים על המצב הכספי 129
נתונים על הביצוע הכספי 131
נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון 132
מידע נוסף 1 - כללי 133
מידע נוסף 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית 133
מידע נוסף 3 - מזומנים ושווי מזומנים 134
מידע נוסף 4(א) - השקעות בישויות מוחזקות 135
מידע נוסף 4(ב) - התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות 140
מידע נוסף 5 - רכוש קבוע 141
מידע נוסף 6 - מלוות פנים 142
מידע נוסף 7 - מלוות חוץ 142
מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים 143
מידע נוסף 9 - הכנסות ממסים ואגרות 144
מידע נוסף 10 - שכר עבודה והטבות לעובדים 145
מידע נוסף 11 - תמיכות, הקצבות והעברות 146
מידע נוסף 12 - קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות 147

חלק ב' פרק 4 - תחומי פעילות
תחומי פעילות 149
תחום פעילות ממשל ומינהל 152
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה 159
תחום פעילות תשתיות 167
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים 177

נספחים לדוחות הכספיים:
נספח א - רשימת ישויות הנכללות בדיווח הכספי בשנת 2019 183
נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל 190
נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות 193
נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים 194
נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי 196

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2019

מבוא לדוחות על ביצוע התקציב 199
הגירעון התקציבי 204
הכנסות המדינה לפי תחומי פעולה 205
ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות 207
ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים 209
השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות 211
השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים 214
ביאורים לדוחות על ביצוע התקציב 217

חלק ד' - מידע נוסף

כללי 308
התחייבויות בתחום החברתי 310
פנסיה תקציבית 317
פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי 342
התקשרויות מהותיות 347
החוב הממשלתי 348
החברות הממשלתיות 354
הכנסות מתמלוגים 360
תוכניות הממשלה בתחום הדיור 363

חלק א'

מבוא לדוחות הכספיים של מדינת ישראל
ליום 31 בדצמבר 2019

1. כללי

הדוחות הכספיים המוגשים להלן מהווים נדבך משמעותי ביישום הרפורמה החשבונאית שמוביל אגף החשב הכללי וכוללים, בנוסף לנתונים החשבונאיים, מידע רב בעל ערך כגון דוחות על ביצוע התקציב לשנת הדוח, ניתוחים ומידע נוסף על פעילות הממשלה.

ממשלת ישראל נמצאת בשנים האחרונות בשלב של השלמת רפורמה מקיפה בחשבונאות הממשלתית, שעיקרה אימוץ הדרגתי של התקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS) ויישומה במשרדי הממשלה ובתאגידים הסטטוטוריים שאופי פעילותם אינו עסקי וזאת במסגרת החלטת ממשלה מס' 2375 שהתקבלה בשנת 2004 ביוזמת אגף החשב הכללי.

רפורמה זו כוללת ניהול חשבונאי של נכסי המדינה והתחייבויותיה, מעבר הדיווח החשבונאי מבסיס מזומן לבסיס מצטבר והגברת אמינות הדיווח הכספי באמצעות ביצוע ביקורת על הדוחות הכספיים. המטרה המרכזית של רפורמה זו היא להעניק לציבור, למקבלי ההחלטות ולמשתמשי הדוחות הכספיים האחרים, מידע אמין ושלם על מצבה הכספי של מדינת ישראל וממשלת ישראל מתוך אמונה כי שקיפות היא אבן יסוד במנהל תקין ויעיל.

ביקורת על נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות הכספיים") אינם מבוקרים. עם זאת, מרבית הדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים מבוקרים, וזאת לאור תהליך שאגף החשב הכללי הוביל בשנים האחרונות של מעבר משרדי הממשלה ויחידותיהם לדיווח כספי על בסיס מצטבר ומינוי רואי חשבון לביצוע ביקורת ומתן חוות דעת על דוחותיהם הכספיים. הדוחות הכספיים המאוחדים נערכו לפי מבנה היררכי המבוסס בעיקרו על כללי חשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים.

חלק ניכר מנתוני הדוחות הכספיים מוצג בהתאם לכללים שנקבעו בתקינה החשבונאית הבינלאומית למגזר הציבורי (IPSAS). עם זאת, מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל ואינה כוללת, בשלב זה, נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון חלק מהשקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

בנוסף, יש לציין כי המידע בדבר הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל אינו מנוהל במלואו במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. המידע הכספי בחלקו בלתי מבוקר ומבוסס על מערכות עזר המנוהלות לצד מערכת החשבונות הראשית וכן מדיווחים המתקבלים מגופים שונים המנהלים נכסים והתחייבויות מסוימים עבור מדינת ישראל. בידי אגף החשב הכללי אין מידע מלא על איכות תהליכי הבקרה בחלק מהגופים האמורים. על כן, בשלב זה לא ניתן לבצע בדיקה אפקטיבית לשלמות הנתונים. בדיקה כזו הכרחית לצורך קביעה כי הדוחות על המצב הכספי משקפים באופן נאות את מכלול הנכסים וההתחייבויות של מדינת ישראל וכי הדוחות על הביצוע הכספי משקפים באופן נאות את תוצאות פעולותיה.

הגירעון החשבונאי נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל מאחר והוא מחושב בשיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלו מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם באים לידי ביטוי בתקציב המדינה בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם לדרך מדידת גירעון תקציבי.

2. תכולת הדוחות הכספיים המאוחדים

הדוחות הכספים כוללים את פעילותן, מצבן וביצוען הכספי של למעלה מ- 200 ישויות ממשלתיות. *בנספחים א' ב', ו- ד'* לדוחות הכספים ניתן פירוט של רשימת הישויות הממשלתיות הנכללות בדוחות הכספיים בפילוח לפי תחומי פעילות.

3. גירעון המדינה בשנת 2019 והתפתחות הגירעון כאחוז מהתוצר

בפרקים 3 ו-4 להלן מובא ניתוח של התפתחות הגירעון, הוצאות והכנסות המדינה, בחלקם כאחוז מהתוצר, ובחלקם כאחוז ביצוע מתקציב המדינה. הניתוח מתבסס על נתונים חודשיים שהופקו על ידי חטיבת מאקרו ותקציב באגף החשב הכללי, באמצעות מערכת מידע ניהולי המייצרת אומדן חודשי של ביצוע התקציב המתבסס על תזרים המזומנים היומי של הממשלה[1].

הגירעון התקציבי הינו הפער בין הכנסות המדינה לבין הוצאותיה. בתקופתנו, למעט שנים בהן מתפרץ במפתיע משבר כלכלי חמור כגון המשבר שנגרם מנגיף הקורונה בשנת 2020, מרבית המדינות בעולם מתנהלות בגירעון תקציבי מתוכנן. הרציונל לכך טמון בעיקרון, שבכדי להגדיל את הצמיחה העתידית, על המדינה להשקיע משאבים במנועי צמיחה, ובכך להגדיל את ההכנסה הלאומית העתידית ובהתאם את הרווחה העתידית. מנגד, גירעון גבוה צפוי להגדיל את יחס החוב לתוצר של המדינה, וככל שהחוב גדול יותר כך גדל נטל תשלומי הריבית על החוב מתקציב המדינה, וכן גדל הסיכון ליציבות הפיננסית שלה. על פי אמנת מאסטריכט, על מנת לשמור על מדיניות פיסקאלית יציבה, יחס החוב לתוצר הרצוי הינו 60%, ותכנון הגירעון יהיה כך שלא יעלה על 3% מהתוצר. לצורך ניהול הגירעון קבעה מדינת ישראל כלל פיסקאלי הנקרא יעד גירעון[2] - כלל זה קובע יעד מרבי לשיעור הגירעון התקציבי כאחוז מהתוצר. מטרת כלל זה היא לשלוט ולנהל את גובה החוב הממשלתי של המדינה ולהקטינו לרמה הקרובה לעקרונות אמנת מאסטריכט.

בשנת 2019 הסתכם הגירעון התקציבי[3] בכ-52.2 מיליארדי ₪ לעומת גירעון מתוכנן בסך של כ-40.2 מיליארדי ₪. הגירעון כאחוז מהתוצר הסתכם בכ-3.7% תוצר[4], גבוה בכ-0.8% מהתכנון המקורי בתקציב 2019 (אשר אושר בכנסת בחודש מרץ 2018). לאחר חמש שנים שהתאפיינו במגמת ירידה, ובגירעון נמוך מהתכנון התקציבי, בשנת 2018 גובה הגירעון החל לעלות, מגמה שנמשכה ב- 2019 עד כדי חזרה לרמה נמוכה אך במעט מזו שאפיינה את 2012. בתרשים מספר 3.1 ניתן להבחין בהתפתחות הגירעון כאחוז מהתוצר[5] משנת 2000. ממוצע הגירעון בעשור האחרון (2010-2019) עומד על כ-2.9% תוצר.

תרשים 3.1 **התפתחות הגירעון הממשלתי כאחוז מהתוצר בין השנים 2000-2019**

---

[1] בתרשימים מסוימים בפרק זה, פערים בהפרשים/סכימות, אם ישנם, נובעים מעיגול המספרים לספרה אחת אחרי הנקודה.

[2] המהווה יעד תכנוני, כלומר יעד מחייב ברמת תכנון התקציב.

[3] החל משנת 2018 נכללות בחישוב הגירעון הכנסות מיועדות מרמ"י לפרויקטים במשרד הביטחון המוגדרים כהסכמי פינוי כלכלי. שינוי זה מקטין את ביצוע ההוצאות נטו. עם זאת, אין לכך השפעה מהותית על מגמות הביצוע כפי שמוצגות בפרקים 3 ו-4 להלן.

[4] זאת על פי תוצר שנתי בסך של כ-1,408.8 מיליארדי ₪, כפי שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במאי 2020.

[5] הגירעון כאחוז מהתוצר (תוצר מקומי גולמי) המוצג לעיל מחושב לפי הסדרה המעודכנת של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נכון ליולי 2020, ולפיכך ייתכן כי גובה הגירעון בשנה זו או אחרת השתנה במעט מהנתון שהוצג בדוחות הכספיים לשנת 2018. הערה זו נכונה גם לנתוני ההוצאות וההכנסות כאחוז מהתוצר בפרק הבא.

בתרשים 3.2 מוצגים נתוני הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים[6] כאחוז מהתוצר בין השנים 2013 עד 2019. מתרשים זה עולה כי:

1. בשנים אלו סביבת הגירעון התקציבי בישראל נעה בטווח שבין 1.5%-4.0% מהתוצר.
2. לאחר שנת 2012 אשר הסתיימה בגירעון של כ-3.9%, החל משנת 2013 ירד הגירעון בעקביות עד לרמה של כ-2.1% מהתוצר בסוף שנת 2015. בשנת 2016 רמת הגירעון הייתה יציבה למדי לאורך כל השנה ונותרה נמוכה. שנת 2017 החלה במגמת עלייה בגירעון במחציתה הראשונה, אך החל מחודש אוגוסט הגירעון החל לרדת (ראו התייחסות בפרק הבא בסקירה על צד ההכנסות), ולבסוף הסתיימה השנה בגירעון של כ-1.9%.
3. סביבת הגירעון הנמוכה כאחוז מהתוצר בשנת 2017 לוותה בעלייה חדה יחסית הן בהוצאות והן בהכנסות כאחוז מהתוצר. ההוצאות עלו והגיעו עד לרמתן במחצית שנת 2010, ואילו ההכנסות עלו לרמתן הגבוהה ביותר מאז סוף שנת 2008 (עיצומו של המשבר הכלכלי)[7].
4. המחצית הראשונה של שנת 2018 אופיינה ביציבות בגירעון המצטבר, אשר נותר ברמה נמוכה, באופן יחסי, בעיקר הודות לאפקט של המחצית השנייה של שנת 2017 (שאופיינה כאמור בהכנסות חריגות) אשר נכללה עדיין בחישוב. החל מיולי 2018 הגירעון המצטבר החל לעלות בשיעור ניכר עם יציאת החודשים יולי – ספטמבר 2017 מהחישוב וכניסתם של החודשים המקבילים בשנת 2018 אשר אופיינו בגירעון גבוה. בחודשיים האחרונים של שנת 2018 הגירעון ירד חזרה עד לרמה של כ-2.9%, ירידה אשר נבעה בין היתר מהשפעה טכנית במהותה (הפרשה של 4.2 מיליארד ₪ לקרן מס רכוש בדצמבר 2017, כאשר ב-2018 לא הייתה הפרשה כלל). בתקופה זו חלה עלייה בהכנסות המדינה וירידה בהוצאות, אשר תרמו אף הן לירידת הגירעון המצטבר.
5. במחצית הראשונה של שנת 2019 נרשמה עלייה משמעותית באופן יחסי ברמת הגירעון לכ-3.9%, עלייה אשר נבעה הן מעלייה ברמת ההוצאה הממשלתית, והן בירידה ברמת ההכנסות. במחצית השנייה של שנת 2019 נרשמה יציבות במגמת הגירעון המצטבר (הירידה הנראית בתרשים ברבעון השלישי הינה טכנית עקב עיתוי חגי תשרי), ואף ירידה קלה שהביאה לגירעון של כ-3.7% בסופה. בעוד שרמת ההוצאות שינתה מגמה וירדה חזרה לרמתה בסוף שנת 2018, רמת ההכנסות המשיכה את מגמת הירידה מהמחצית הראשונה.

תרשים 3.2 **התפתחות הגירעון המצטבר כאחוז מהתוצר בין השנים 2013-2019**

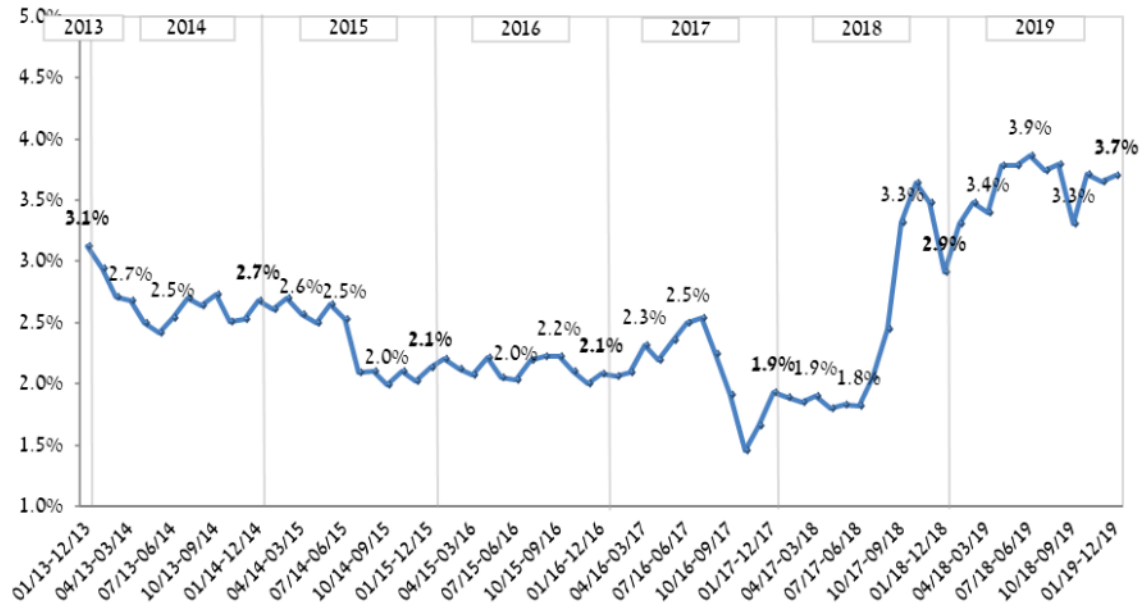

מקור: חטיבת מאקרו ותקציב, אגף החשב הכללי

[6] בתרשים 3.1 מוצגים נתוני הגירעון השנתיים כפי שנמדדו בסוף כל שנה (נתונים בדידים). בתרשים 3.2 מוצג בכל חודש הנתון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים, כך שהתרשים משקף שינויים רציפים יותר מאשר בתרשים 3.1.

[7] על מנת לקבל תמונה שלמה יותר, בחרנו להתייחס בפסקה זו גם לרמת ההוצאות וההכנסות בשנים אשר אינן מופיעות בתרשים 3.2.

4. התפתחות ההוצאות וההכנסות בתקציב המדינה

בתרשימים הבאים הצגה גרפית המתארת את התפתחות ההוצאות וההכנסות בשנים 2013-2019.

התפתחות ההוצאות

בחלק א' של סעיף זה יבוצע ניתוח על התפתחות ההוצאות כאחוז מהתוצר, בחלק ב' נסקור את התפתחות מרכיבי ההוצאות בתקציב, ובחלק ג' נסקור את אחוז הביצוע מהתקציב בשנים 2014-2019.

א. התפתחות ההוצאות כאחוז מהתוצר

1. בתרשים 4.1 ניתן להבחין כי בשנים 2014-2015 ההוצאה התקציבית הממשלתית[8] החלה לרדת מרמה של כ-27.9% מהתוצר בסוף 2012, עד לרמה של כ-27.1% מהתוצר בתחילת שנת 2016 (יש לזכור כי כמעט לכל אורך שנת 2015 המדינה התנהלה ללא תקציב מאושר). בהמשך שנת 2016 התהפכה המגמה, והחלה עלייה ברמת ההוצאה עד לרמה של כ-28.4% מהתוצר בסוף שנת 2017.
2. שנים 2018 ו-2019 הסתיימו אף הן ברמחלק גת הוצאה של כ-28.4%, כך שבתוצאה הסופית היו אלו שנתיים יציבות מבחינה זו. עם זאת, כל אחת מהשנים אופיינה בעלייה ברמת ההוצאה בשלבים מסוימים, לצד הגברת הריסון התקציבי והתכנסות לקראת סוף השנה.
3. עיון ברכיבי ההוצאה בתרשים 4.2 מלמד כי החל מאמצע שנת 2015 חלה עליה בהוצאות האזרחיות מרמה של כ-17.3% עד לרמה של כ-20.1% מהתוצר במחצית שנת 2019 (המשקף עליה של כ-38 מיליארד ₪ בהוצאה במונחי תוצר של שנת 2019), ולאחר מכן שינוי מגמה וירידה לרמה של כ-19.8% (עדיין גבוהה מזו של סוף שנת 2018). זאת למול מגמת ירידה בהוצאות מערכת הביטחון מרמה של כ-5.5% תוצר לרמה של כ-5.0% תוצר באותה תקופה (המשקף ירידה של כ-7 מיליארד ₪ בהוצאה במונחי תוצר של שנת 2019).
4. מגמת הירידה בהוצאות הריבית[9] נמשכה גם בשנת 2019, משיעור של כ-2.9% מהתוצר בתחילת התקופה (שנת 2013) לכ-2.1% בסופה. יש לציין כי מגמת הירידה בהוצאות הריבית החלה למעשה משנת 2004.

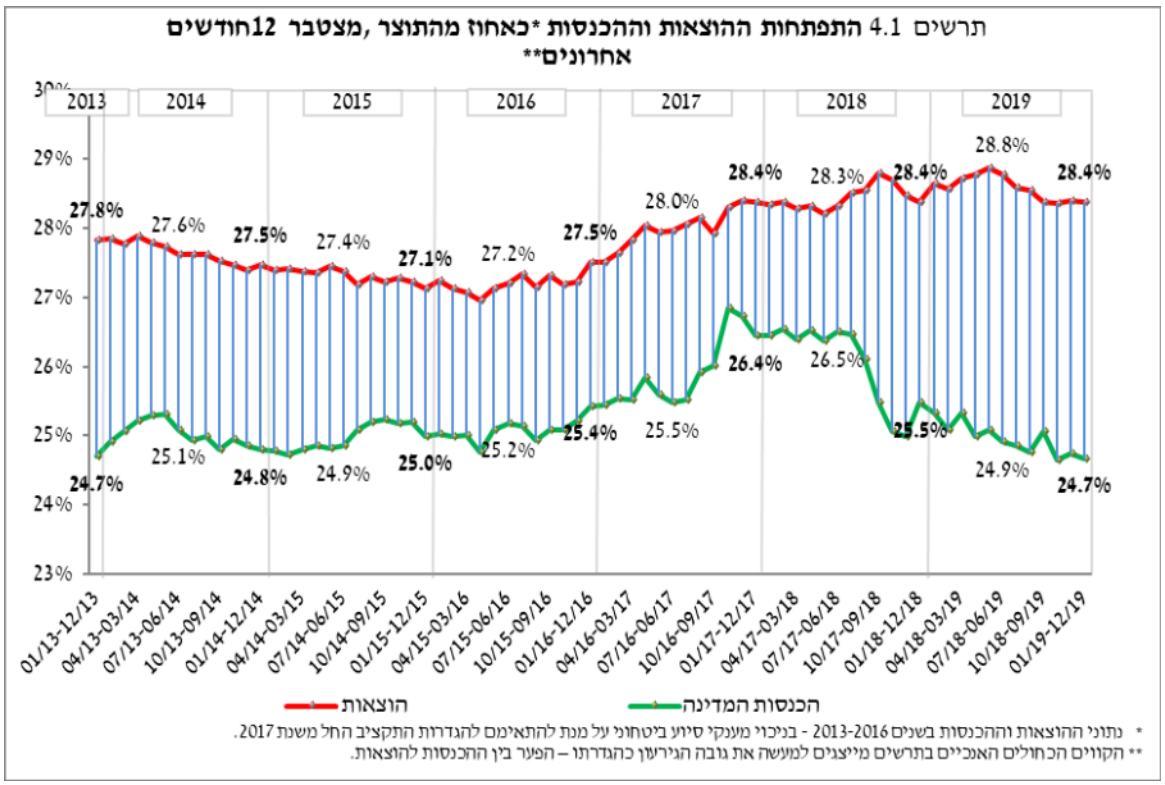

[8] במונחי נטו, ללא הוצאה מותנית בהכנסה. ההוצאה המוצגת כוללת את הוצאות המשרדים ללא מתן אשראי, תשלומי הריבית ופירעון קרן למוסד לביטוח לאומי.

[9] ההתייחסות היא לריבית על החוב הממשלתי בלבד כולל אג"ח מיועדות, ללא ריבית על החוב למוסד לביטוח לאומי.

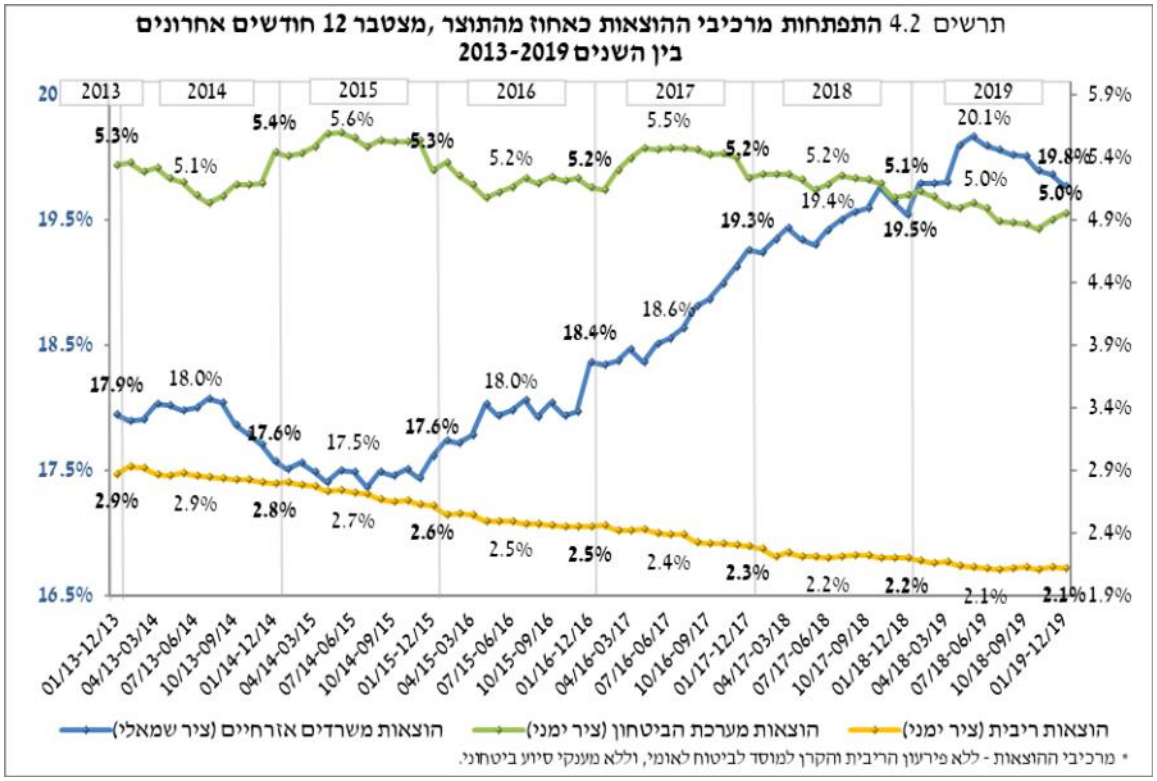

ב. התפתחות מרכיבי ההוצאות בתקציב

בתרשים 4.3 הצגה של התפתחות המשקל היחסי באחוזים בין השנים 2013-2019 עבור כל אחד ממרכיבי ההוצאה הממשלתית מתוך סך ההוצאה הכוללת: הוצאות המשרדים האזרחיים, ההוצאות המקומיות בלבד של מערכת הביטחון ותשלומי הריבית על החוב הממשלתי (ללא ריבית על החוב למוסד לביטוח לאומי).
בעשור האחרון (החל מתחילת שנת 2008) חלה עלייה עקבית וניכרת במשקל ההוצאה האזרחית בתקציב על חשבון ירידה בהוצאות המקומיות של מערכת הביטחון ובהוצאות הריבית:

1. ההוצאה האזרחית עלתה מרמה של כ-68.4% מסך ההוצאה בסוף שנת 2013 לכ-73.3% בסוף שנת 2019.
2. ההוצאות המקומיות של מערכת הביטחון ירדו בעקביות מרמה של כ-22.6% מסך ההוצאה בסוף שנת 2010 לכ-20.2% במחצית שנת 2014. בעקבות מבצע צוק איתן בקיץ 2014 הוצאות הביטחון שינו כיוון והחלו לעלות עד לרמה של כ-21.6% בסוף הרבעון השלישי של שנת 2015 (זהה לרמתן בסוף 2011), ואז חזרו לרדת עד לרמה של כ-18.8% בסוף שנת 2019.
3. הוצאות הריבית ירדו בצורה עקבית מרמה של כ-11.0% מסך ההוצאה בסוף שנת 2013 לכ-7.9% בסוף שנת 2019. משמעותה של ירידה מצטברת זו בהוצאות הריבית, במונחי תקציב שנת 2019 בלבד, היא הפניה של כ-12 מיליארד ₪ לטובת הוצאות המשרדים. כאמור, ירידה בהוצאות הריבית הייתה גם בשנים 2004-2012, כך שהירידה המצטברת אף גבוהה בהרבה.

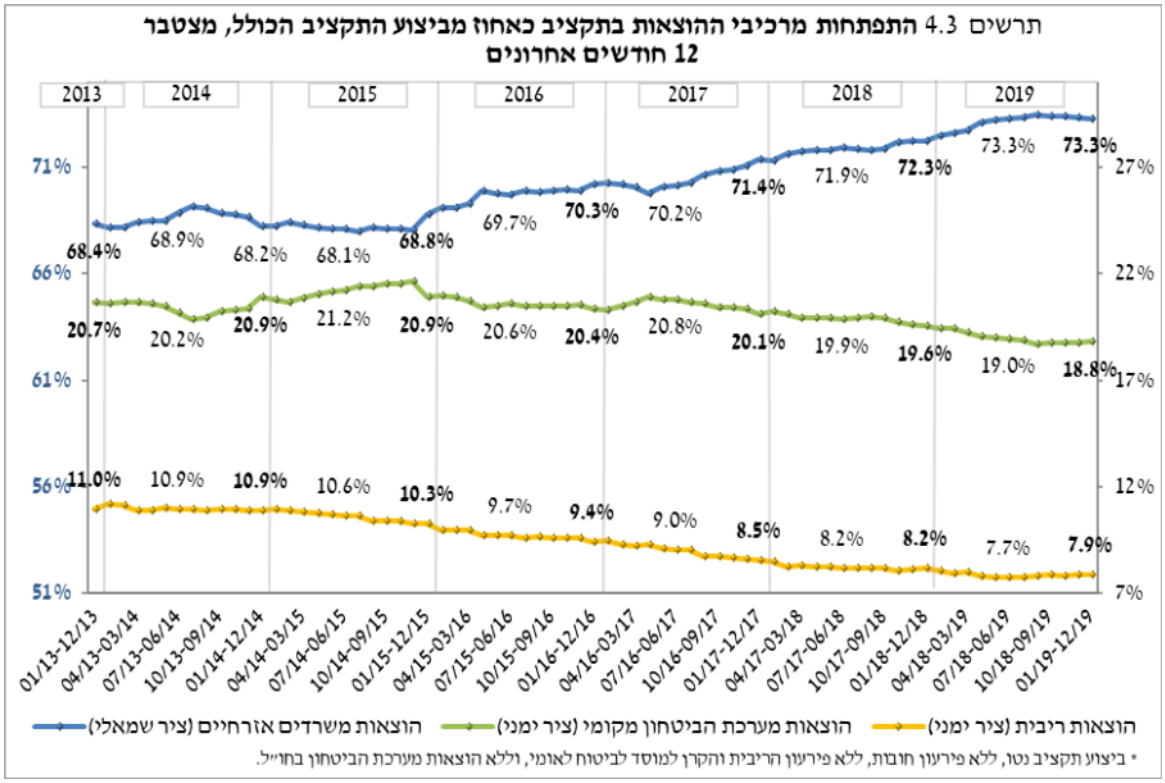

ג. אחוז ביצוע מתקציב מקורי נטו בשנים 2019 – 2014

1. בתרשים 4.4 ניתן להבחין כי לאחר שבשנים 2014-2016 אחוז ביצוע התקציב של סך ההוצאות היה נמוך מ-100%, בשנים 2017-2019 אחוז ביצוע התקציב היה גבוה מ-100%.
2. מתוך סך ההוצאות, בהוצאות המשרדים ישנה עלייה עקבית למדי באחוז ביצוע התקציב בשנים 2016-2019 (בשנת 2019 הרמה נשארה דומה לשנת 2018). במשרדים האזרחיים ישנה עלייה עקבית מאחוז ביצוע תקציב נמוך של כ-95.3% בשנת 2014 לכ-100% בשנת 2017, וכ-101.1% בשנת 2019 (תרשים 4.5). במערכת הביטחון ביצוע התקציב גבוה לכל אורך השנים מהתקציב המקורי (בשל תוספות שניתנות במהלך השנה אשר לא נכללות בתקציב המקורי של המערכת), אך ישנה מגמת ירידה באחוז ביצוע התקציב, מרמה של כ-116% בשנת 2014 לרמה של כ-101.1% בשנת 2019.
3. בתרשים 4.4 ניתן לראות כי תקציב הריבית על החוב הממשלתי לא בוצע במלואו כך שנותר עודף לצרכי המשרדים בכל אחת מהשנים 2014-2019. בשנת 2019 אחוז הביצוע עמד על כ-96.2%. יש לציין כי השנים 2014, 2016 ו-2018 היוו תקציב שנה שנייה מתקציב דו-שנתי, כך שהתקציב נבנה על סמך תחזיות שהוכנו לעיתים זמן רב יחסית לפני שהשנה החלה. גם תקציב שנת 2019 נבנה זמן רב יחסית לפני שהשנה החלה. בתקציב הריבית והקרן למוסד לביטוח לאומי (החזרים על הפקדות המוסד לביטוח לאומי באוצר המדינה), אחוז ביצוע התקציב היה נמוך גם הוא מ-100% בשנים 2014-2018, אך בשנת 2019 אחוז הביצוע היה גבוה מ-100%.

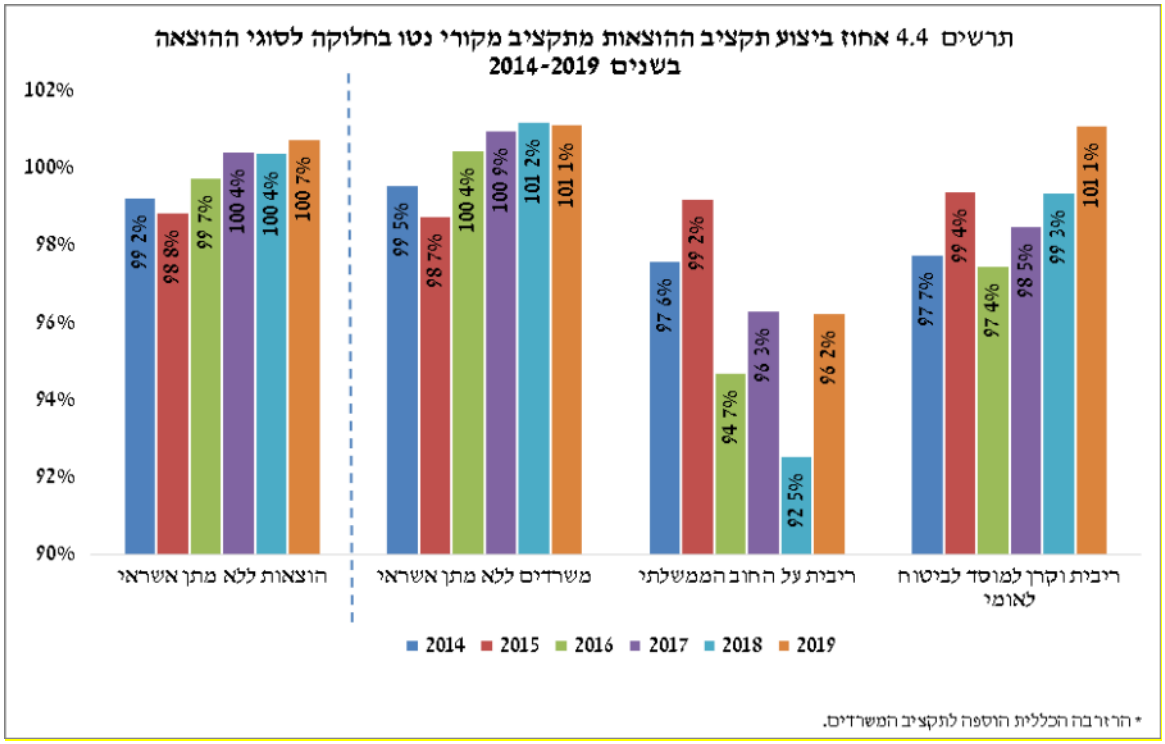

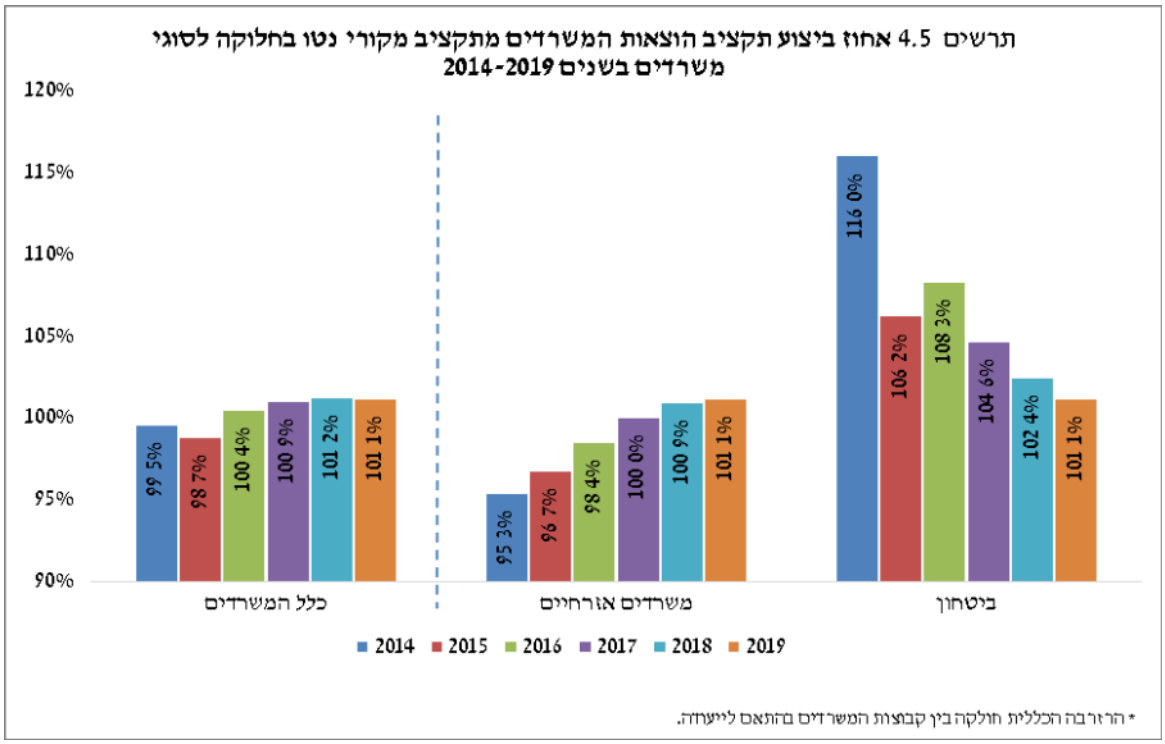

התפתחות ההכנסות

1. בתרשים 4.1 ניתן להבחין כי בשנים 2013-2019 סך הכנסות המדינה[10] הכוללות את ההכנסות ממיסים (ישירים, עקיפים ואגרות) כמרכיב עיקרי, ובנוסף הכנסות אחרות[11], נעו בטווח רחב שבין 24.5%-27.0% מהתוצר.

[10] ללא הכנסות מיועדות, מענקי סיוע ביטחוני, גביית קרן, גיוס חוב והכנסות מהפרטה.
[11] כגון מלווה מביטוח לאומי, הכנסות מריבית על אשראי ועל יתרות בבנקים, דיבידנדים ותמלוגים שונים.

2. מהמחצית השנייה של שנת 2014 ועד לסוף שנת 2015 הכנסות המדינה כאחוז מהתוצר נותרו יציבות באופן יחסי ברמה של כ-25.0%. עם זאת, יש לציין שללא הורדת שיעור המע"מ לקראת סוף 2015, וללא הגדלת הפרשות לקרן מס רכוש (קרן פיצויים) בסך 1.6 מיליארד ₪, שנעשתה בסוף 2015 על חשבון ההפרשות המיועדות לקרן זו בשנים 2017-2018, הכנסות המדינה כאחוז מהתוצר היו רושמות עלייה מסוימת בשנת 2015. בשנת 2016 הכנסות המדינה כאחוז מהתוצר עלו בכ-0.4 נקודת אחוז מרמה של כ-25.0% לכ-25.4%.
3. בשנת 2017 הכנסות המדינה כאחוז מהתוצר עלו בכ-1 נקודת אחוז מרמה של כ-25.4% לכ-26.4%, ואילו בשנים 2018 ו-2019 חלה ירידה חדה יחסית לרמות של כ-25.5% וכ-24.7% בהתאמה.
4. עיון ברכיבי ההכנסות כאחוז מהתוצר (תרשים 4.6 להלן) מלמד כי בשנת 2014 ההכנסות ממיסים עלו, בעוד ההכנסות האחרות שמרו על יציבות. בשנים 2015-2016 העלייה שנרשמה בהכנסות נבעה בעיקרה מעלייה בהכנסות האחרות, ובפרט במלווה מהביטוח הלאומי.
5. שנת 2017 התאפיינה בהכנסות מיסים ישירים חריגות בסדר גודל של כ-15 מיליארד ₪ (1.2% תוצר), מתוכן 11 מיליארד ₪ בקירוב הכנסות עודפות כתוצאה מ"מבצע דיבידנד" שהעניק הפחתה בשיעורי המס לחברות הארנק מרמה של 30% עד 33% מס ל-25%, וזאת למי ששילם עד לסוף ספטמבר 2017. בנוסף, 4 מיליארד ₪ בקירוב הגיעו ממכירת חברת מובילאיי וחברות אחרות.
6. מנגד, הפרשה גבוהה של 4.2 מיליארד ₪ בסוף שנת 2017 לטובת קרן מס רכוש (קרן פיצויים), וזאת על חשבון ההפרשות המיועדות לקרן זו בשנים 2018-2020, הפחיתה את הכנסות המיסים שנרשמו בביצוע תקציב המדינה בשנת 2017.
7. בשנת 2017 בוצעו גם הפחתות מיסים לא מבוטלות שעיקריהן הורדת מס הכנסה ליחידים ומס חברות, מתן נקודות זיכוי במס להורים והורדת מכסים על מספר מוצרי ייבוא. הפחתות אלו נשארו בתוקף גם במהלך השנים 2018 ו-2019.
8. בחודשים ינואר-אפריל 2018 ההכנסות ממיסים נותרו באותה רמה (גבוהה יחסית), אך החל מחודש מאי 2018 חלה ירידה ניכרת ברמת ההכנסות, בעיקר בשל החזרים גבוהים מאד של מס חברות. 2018 הסתיימה עם שיעור הכנסות ממיסים של כ-23.1%. בשנת 2019 מגמת הירידה נמשכה עד לרמה של כ-22.5% בסיומה, בדומה לרמה במחצית שנת 2014.
9. בהכנסות האחרות הייתה בשנת 2019 ירידה מרמה של כ-2.4% לרמה של כ-2.1% מהתוצר.
10. בתרשים 4.7 ניתן להבחין כי בשנת 2017 התרחב הפער בין שיעור המיסים הישירים כאחוז מהתוצר לשיעור המיסים העקיפים. שיעור המיסים הישירים עלה מכ-11.7% לכ-13.2% (עלייה שבחלקה מיוחסת להכנסות החריגות שצוינו לעיל), בעוד ששיעור המיסים העקיפים ירד לרמה של כ-10.4%. בשנת 2018 שיעור ההכנסות ממיסים ישירים כאחוז מהתוצר ירד חזרה לרמה של אמצע שנת 2017 (כ-12.2%), ואילו שיעור ההכנסות ממיסים העקיפים נותר יציב על כ-10.4% מהתוצר.
11. בשנת 2019 חלה ירידה קלה נוספת בשיעור ההכנסות ממיסים ישירים לרמה של כ-12.0%. ההכנסות ממיסים עקיפים המשיכו במגמה ארוכת הטווח של ירידה הדרגתית ולא רציפה, ובשנה זו ירדו לרמה של כ-10.1% מהתוצר.

תרשים 4.6 התפתחות מרכיבי הכנסות המדינה כאחוז מהתוצר בין השנים 2013-2019, מצטבר 12 חודשים אחרונים

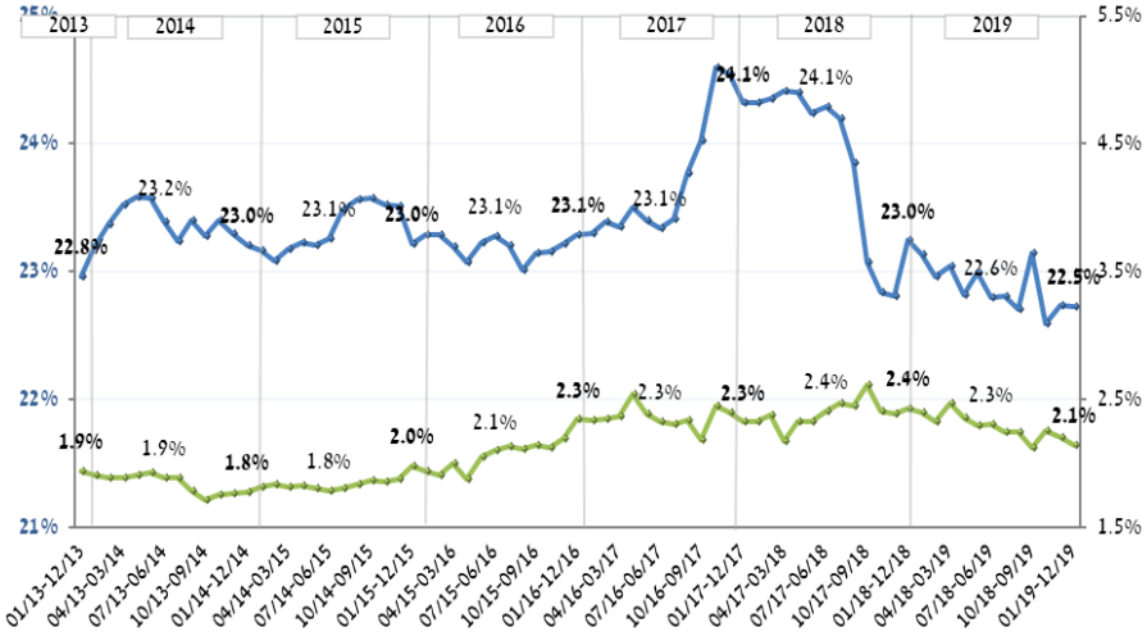

* הכנסות אחרות - בנטרול מענקי סיוע ביטחוני בשנים 2013-2016.

תרשים 4.7 התפתחות הכנסות המדינה ממיסים ישירים ועקיפים כאחוז מהתוצר בין השנים 2013-2019, מצטבר 12 חודשים אחרונים

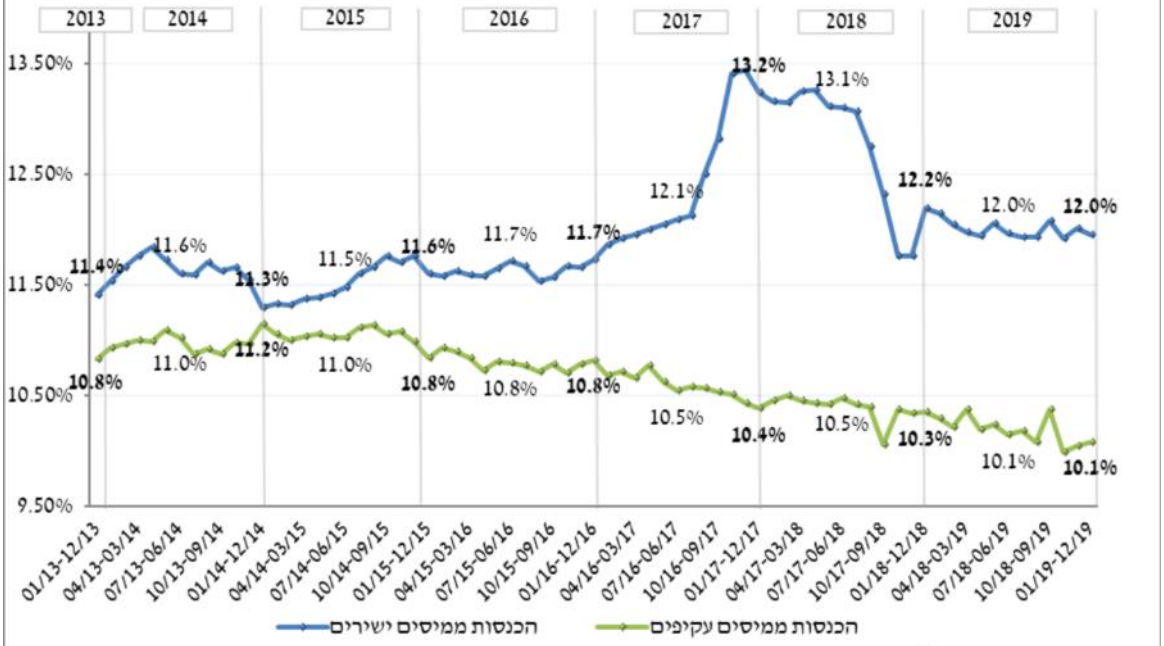

* הכנסות המדינה ממיסים כוללות בנוסף אגרות.

5. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪)

א. ביצוע נטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (*)

ישות	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2012	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2013	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	שיעור השינוי /2013 2012	שיעור השינוי /2014 2013	שיעור השינוי /2015 2014	שיעור השינוי /2016 2015	שיעור השינוי /2017 2016	שיעור השינוי /2018 2017	שיעור השינוי /2019 2018
נשיא המדינה	50	48	56	61	56	57	56	56	(4%)	17%	9%	(8%)	2%	(2%)	0%
כנסת	758	863	760	1,137	692	770	848	1,999	14%	(12%)	50%	(39%)	11%	10%	136%
ראש הממשלה (א)	2,812	2,559	2,610	2,073	2,445	2,854	3,026	3,188	(9%)	2%	(21%)	18%	17%	6%	5%
אוצר	4,892	5,175	5,943	6,570	7,894	7,857	8,696	9,008	6%	15%	11%	20%	(0%)	11%	4%
פנים	873	1,209	1,169	1,085	893	987	1,528	1,434	38%	(3%)	(7%)	(18%)	11%	55%	(6%)
ביטחון פנים	12,158	13,215	14,093	14,880	15,339	16,908	17,711	18,735	9%	7%	6%	3%	10%	5%	6%
משפטים	2,846	2,924	3,082	3,126	3,118	3,362	3,706	3,692	3%	5%	1%	(0%)	8%	10%	(0%)
חוץ	1,664	1,641	1,616	1,655	1,706	1,569	1,733	1,617	(1%)	(2%)	2%	3%	(8%)	10%	(7%)
מבקר המדינה	273	282	299	401	316	301	318	339	3%	6%	34%	(21%)	(5%)	6%	7%
גמלאות ופיצויים	12,851	14,211	13,875	14,275	14,929	15,487	16,397	17,180	11%	(2%)	3%	5%	4%	6%	5%
מדע,תרבות וספורט	1,179	1,196	1,291	1,367	1,530	1,735	1,908	2,359	1%	8%	6%	12%	13%	10%	24%
הגנת הסביבה	405	311	282	125	350	257	382	593	(23%)	(9%)	(56%)	180%	(27%)	49%	55%
סה"כ משרדים מנהליים	**40,761**	**43,634**	**45,076**	**46,755**	**49,268**	**52,144**	**56,309**	**60,200**	**7%**	**3%**	**4%**	**5%**	**6%**	**8%**	**7%**
רשויות מקומיות	3,745	3,880	3,854	4,406	4,878	5,565	6,037	6,442	4%	(1%)	14%	11%	14%	8%	7%
חינוך	40,515	43,849	45,070	49,207	51,866	56,361	59,212	62,265	8%	3%	9%	5%	9%	5%	5%
השכלה גבוהה	8,197	9,086	9,151	9,972	9,908	10,864	10,753	11,666	11%	1%	9%	(1%)	10%	(1%)	8%
רווחה	4,897	5,267	5,530	5,868	6,434	7,014	7,631	8,163	8%	5%	6%	10%	9%	9%	7%
המוסד לבטוח לאומי	30,254	30,078	29,331	31,650	38,188	40,282	44,044	46,571	(1%)	(2%)	8%	21%	5%	9%	6%
בריאות	21,064	24,235	26,834	27,883	30,312	33,581	35,026	38,541	15%	11%	4%	9%	11%	4%	10%
בינוי ושיכון	3,093	2,542	3,025	1,803	3,818	4,382	5,347	5,322	(18%)	19%	(40%)	112%	15%	22%	(0%)
קליטת עליה	1,380	1,351	1,522	1,614	1,702	1,723	1,532	1,598	(2%)	13%	6%	5%	1%	(11%)	4%
סה"כ משרדים חברתיים	**113,145**	**120,288**	**124,317**	**132,403**	**147,106**	**159,772**	**169,582**	**180,568**	**6%**	**3%**	**7%**	**11%**	**9%**	**6%**	**6%**
חקלאות ופתוח הכפר	1,320	1,353	1,314	1,460	1,679	1,891	1,916	1,828	2%	(3%)	11%	15%	13%	1%	(5%)
אנרגיה ומים	454	1,094	411	369	380	533	769	543	141%	(62%)	(10%)	3%	40%	44%	(29%)
כלכלה	4,426	4,953	4,935	5,002	5,818	6,472	6,359	6,268	12%	(0%)	1%	16%	11%	(2%)	(1%)
תיירות	588	550	652	704	673	751	900	820	(6%)	19%	8%	(4%)	12%	20%	(9%)
תקשורת	77	58	95	84	66	64	76	76	(25%)	64%	(12%)	(21%)	(3%)	19%	0%
תחבורה	14,702	17,051	15,610	15,308	16,393	19,277	21,758	25,333	16%	(8%)	(2%)	7%	18%	13%	16%
מים וביוב	957	919	795	738	640	640	718	741	(4%)	(13%)	(7%)	(13%)	0%	12%	3%
מרכז למיפוי ישראל	88	90	94	91	98	100	109	102	2%	4%	(3%)	8%	2%	9%	(6%)
סה"כ משרדים כלכליים	**22,612**	**26,068**	**23,906**	**23,756**	**25,747**	**29,728**	**32,605**	**35,711**	**15%**	**(8%)**	**(1%)**	**8%**	**15%**	**10%**	**10%**

5. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪) (המשך)

א. ביצוע נטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (המשך) (*)

תיאור	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2012	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2013	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	שיעור השינוי /2013 2012	שיעור השינוי /2014 2013	שיעור השינוי /2015 2014	שיעור השינוי /2016 2015	שיעור השינוי /2017 2016	שיעור השינוי /2018 2017	שיעור השינוי /2019 2018
הוצאות שונות (ב)	1,730	2,093	3,065	3,465	3,213	4,109	238800%	285400%	21%	46%	13%	(7%)	28%	(42%)	20%
סה"כ משרדים אזרחיים	**178,248**	**192,083**	**196,364**	**206,379**	**225,334**	**245,753**	**260,884**	**279,333**	**8%**	**2%**	**5%**	**9%**	**9%**	**6%**	**7%**
סה"כ מערכת הביטחון (ג)	**53,546**	**56,234**	**59,632**	**61,384**	**62,345**	**64,899**	**67,701**	**69,709**	**5%**	**6%**	**3%**	**2%**	**4%**	**4%**	**3%**
סה"כ הוצאות משרדים	**231,794**	**248,317**	**255,996**	**267,763**	**287,679**	**310,652**	**328,585**	**349,042**	**7%**	**3%**	**5%**	**7%**	**8%**	**6%**	**6%**

(א) במטרה לשמור על עקביות ביחס לשנים קודמות, החל משנת 2016 סכום זה כולל גם את נתוני המשרד לשירותי דת.

(ב) ללא השקעות בבנקים מולטי-ליטרליים.

(ג) בשנת 2017 בוצע שינוי מתודולוגי בתקצוב משרד הביטחון כך שההכנסות ממענקי הסיוע הביטחוני עברו מסיווג כהכנסות מדינה לסיווג כהכנסות מיועדות במשרד הביטחון. לפיכך, בוצעה התאמת הנתונים בשנים 2011 - 2016 לסדרת הנתונים של מערכת הביטחון.

(*) הערות:

1. הנתונים לעיל הופקו ממערכת מידע ניהולי, ללא סעיפי חובות (כ-104.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019), ריבית ועמלות (כ-38.1 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019), מפעלים עסקיים (כ-26.3 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019) והוצאות המותנות בהכנסות מיועדות במשרדי הממשלה (כ-36.3 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019).
2. נעשו התאמות סיווג על פני השנים.
3. נתוני הנה"ח ביצוע תקציב נטו כולל מתן אשראי. ההוצאות ברוטו בסך המשרדים בשנת 2019 גבוהות בכ-36.3 מיליארדי ₪, מתוכם במערכת הביטחון גבוהות בכ-16.4 מיליארדי ₪ (בהמשך להערה ג לעיל).
4. הפילוח לעיל אינו זהה לפילוח *בחלק ג'- דוחות על ביצוע התקציב*.

5. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪) (המשך)

ב. ביצוע ברוטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (*)

ישות	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2012	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2013	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2014	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	שיעור השינוי 2012/ 2013	שיעור השינוי 2013/ 2014	שיעור השינוי 2014/ 2015	שיעור השינוי 2015/ 2016	שיעור השינוי 2016/ 2017	שיעור השינוי 2017/ 2018	שיעור השינוי 2018/ 2019
נשיא המדינה	51	48	57	62	57	60	59	58	(6%)	19%	9%	(8%)	5%	(2%)	(2%)
כנסת	758	863	760	1,137	692	770	848	1,999	14%	(12%)	50%	(39%)	11%	10%	136%
ראש הממשלה (א)	2,843	2,613	2,670	2,126	2,600	2,883	3,050	3,213	(8%)	2%	(20%)	22%	11%	6%	5%
אוצר	5,235	6,239	7,193	7,945	8,483	8,677	9,262	9,508	19%	15%	10%	7%	2%	7%	3%
פנים	961	1,294	1,254	1,208	979	1,090	1,574	1,502	35%	(3%)	(4%)	(19%)	11%	44%	(5%)
ביטחון פנים	12,628	13,908	15,021	15,721	16,158	17,750	18,429	19,368	10%	8%	5%	3%	10%	4%	5%
משפטים	3,473	3,604	3,859	4,006	4,074	4,353	4,749	4,806	4%	7%	4%	2%	7%	9%	1%
חוץ	1,681	1,647	1,629	1,671	1,730	1,603	1,757	1,639	(2%)	(1%)	3%	4%	(7%)	10%	(7%)
מבקר המדינה	273	282	299	401	316	301	318	339	3%	6%	34%	(21%)	(5%)	6%	7%
גמלאות ופיצויים	13,507	14,993	14,570	15,265	15,798	16,255	17,243	18,131	11%	(3%)	5%	3%	3%	6%	5%
מדע,תרבות וספורט	1,200	1,215	1,319	1,380	1,552	1,765	1,917	2,474	1%	9%	5%	12%	14%	9%	29%
הגנת הסביבה	761	725	810	712	825	855	984	1,198	(5%)	12%	(12%)	16%	4%	15%	22%
סה"כ משרדים מנהליים	**43,371**	**47,431**	**49,441**	**51,634**	**53,264**	**56,362**	**60,190**	**64,235**	**9%**	**4%**	**4%**	**3%**	**6%**	**7%**	**7%**
רשויות מקומיות	3,748	3,945	4,340	4,445	4,884	5,571	6,043	6,447	5%	10%	2%	10%	14%	8%	7%
חינוך	42,297	45,827	48,154	51,425	54,464	59,757	62,463	66,021	8%	5%	7%	6%	10%	5%	6%
השכלה גבוהה	8,197	9,086	9,151	9,972	9,908	10,864	10,753	11,666	11%	1%	9%	(1%)	10%	(1%)	8%
רווחה	6,551	6,997	7,350	7,769	8,418	9,139	9,878	10,556	7%	5%	6%	8%	9%	8%	7%
המוסד לבטוח לאומי	30,254	30,078	29,331	31,650	38,188	40,282	44,044	46,571	(1%)	(2%)	8%	21%	5%	9%	6%
בריאות	24,137	27,388	30,269	31,736	34,840	38,292	39,904	42,828	13%	11%	5%	10%	10%	4%	7%
בינוי ושיכון	4,388	4,801	5,224	5,235	6,601	7,319	7,914	8,313	9%	9%	0%	26%	11%	8%	5%
קליטת עליה	1,381	1,352	1,524	1,617	1,705	1,725	1,534	1,601	(2%)	13%	6%	5%	1%	(11%)	4%
סה"כ משרדים חברתיים	**120,953**	**129,474**	**135,343**	**143,849**	**159,008**	**172,949**	**182,533**	**194,003**	**7%**	**5%**	**6%**	**11%**	**9%**	**6%**	**6%**
חקלאות ופתוח הכפר	1,581	1,532	1,496	1,649	1,902	2,113	2,130	2,085	(3%)	(2%)	10%	15%	11%	1%	(2%)
אנרגיה ומים	467	1,104	421	376	384	544	775	547	137%	(62%)	(11%)	2%	42%	42%	(29%)
כלכלה	5,233	5,573	5,429	5,753	6,522	6,967	6,960	6,911	7%	(3%)	6%	13%	7%	(0%)	(1%)
תיירות	595	583	691	789	760	800	956	873	(2%)	19%	14%	(4%)	5%	20%	(9%)
תקשורת	121	130	111	104	85	76	97	98	7%	(15%)	(6%)	(18%)	(11%)	28%	1%
תחבורה	14,894	17,341	15,742	15,470	17,023	19,623	21,929	26,058	16%	(9%)	(2%)	10%	15%	12%	19%
מים וביוב	1,079	936	795	748	647	642	720	742	(13%)	(15%)	(6%)	(14%)	(1%)	12%	3%
מרכז למיפוי ישראל	104	104	109	105	110	113	118	112	0%	5%	(4%)	5%	3%	4%	(5%)
סה"כ משרדים כלכליים	**24,074**	**27,304**	**24,794**	**24,994**	**27,433**	**30,878**	**33,685**	**37,426**	**13%**	**(9%)**	**1%**	**10%**	**13%**	**9%**	**11%**

5. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪) (המשך)

ב. ביצוע ברוטו ושיעורי שינוי בהוצאות משרדי הממשלה (המשך) (*)

תיאור	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2012	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2013	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2014	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2015	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2016	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2017	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2018	ביצוע רב שנתי (ברוטו) במיליוני ₪ ביצוע 2019	שיעור השינוי /2013 2012	שיעור השינוי /2014 2013	שיעור השינוי /2015 2014	שיעור השינוי /2016 2015	שיעור השינוי /2017 2016	שיעור השינוי /2018 2017	שיעור השינוי /2019 2018
הוצאות שונות (ב)	1,310	2,766	4,166	4,259	3,796	4,733	299500%	357900%	111%	51%	2%	(11%)	25%	(37%)	19%
סה"כ משרדים אזרחיים	**189,707**	**206,975**	**213,744**	**224,736**	**243,501**	**264,922**	**279,403**	**299,243**	**9%**	**3%**	**5%**	**8%**	**9%**	**5%**	**7%**
סה"כ מערכת הביטחון (ג)	**68,957**	**70,416**	**75,687**	**77,679**	**80,487**	**82,047**	**85,968**	**86,127**	**2%**	**7%**	**3%**	**4%**	**2%**	**5%**	**0%**
סה"כ הוצאות משרדים	**258,664**	**277,391**	**289,431**	**302,415**	**323,988**	**346,969**	**365,371**	**385,370**	**7%**	**4%**	**4%**	**7%**	**7%**	**5%**	**5%**

(א) כדי לשמור על עקביות ביחס לשנים קודמות, החל מ-2016 סכום זה כולל גם את נתוני המשרד לשירותי דת.

(ב) ללא השקעות בבנקים מולטי-ליטרליים.

(ג) תקציב וביצוע הוצאות מערכת הביטחון ברוטו כוללים בכל השנים המוצגות את מענקי הסיוע הביטחוני.

(*) הערות:

1. הנתונים לעיל הופקו ממערכת מידע ניהולי, ללא סעיפי חובות (כ-104.8 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019), ריבית ועמלות (כ-38.1 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019), מפעלים עסקיים (כ-26.3 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019). הנתונים כוללים הוצאות המותנות בהכנסות מיועדות במשרדי הממשלה (כ-36.3 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019).
2. נעשו התאמות סיווג על פני השנים.
3. נתוני הנה"ח ביצוע תקציב ברוטו, כולל מתן אשראי.
4. הפילוח לעיל אינו זהה לפילוח המוצג *בחלק ג'- דוחות על ביצוע התקציב*.

5. ביצוע תקציב רב שנתי במשרדי ממשלה (במיליוני ₪) (המשך)

ג. הצגה גרפית ומבט על ביצוע התקציב במשרדי הממשלה ברוטו

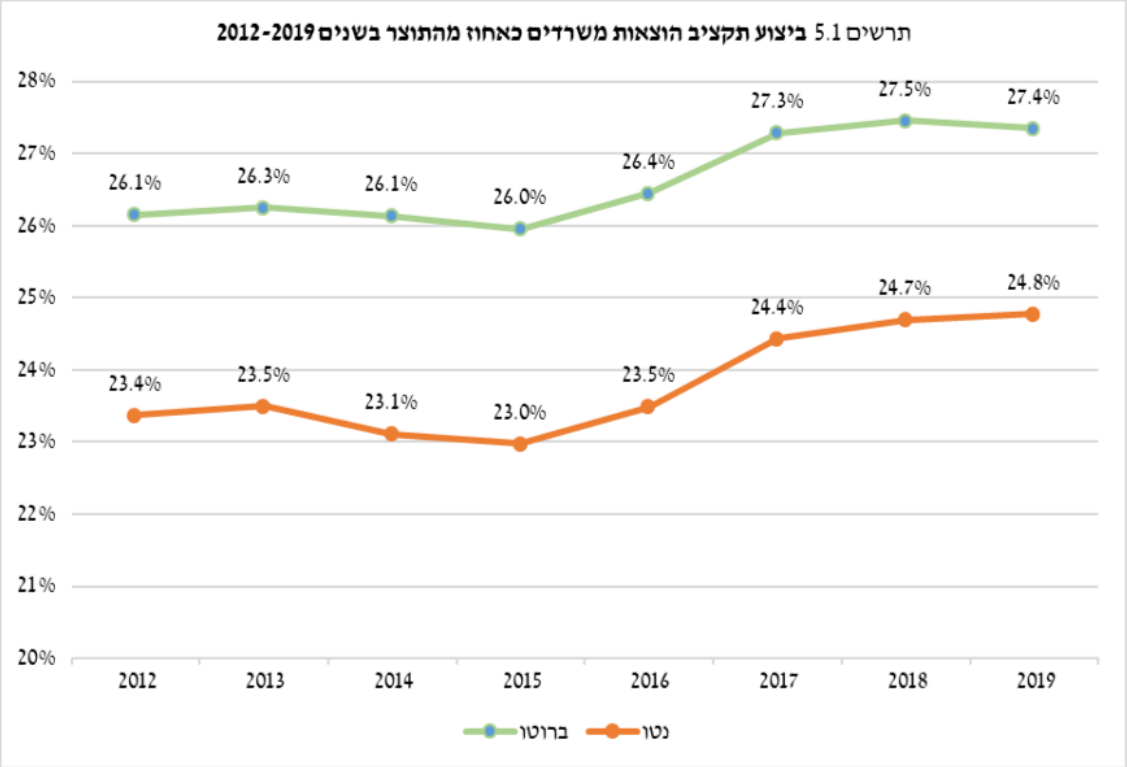

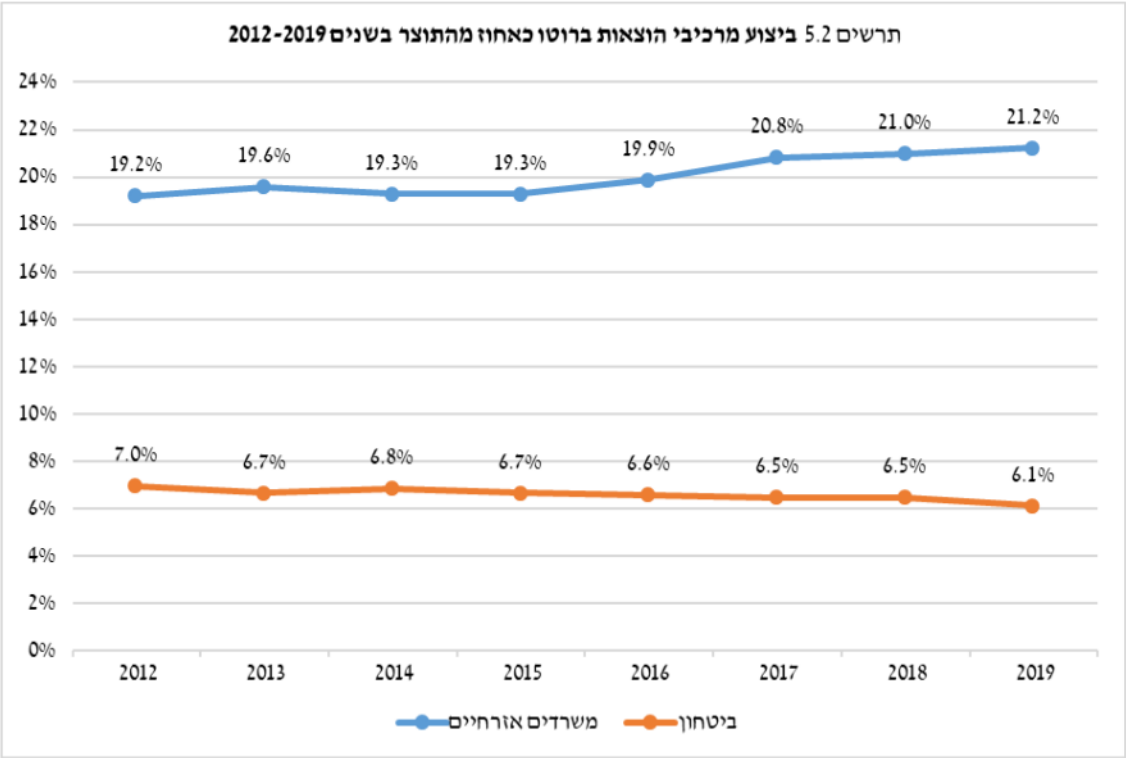

תרשים 5.3 שיעורי השינוי של הוצאות משרדי הממשלה ברוטו בשנים 2015-2019

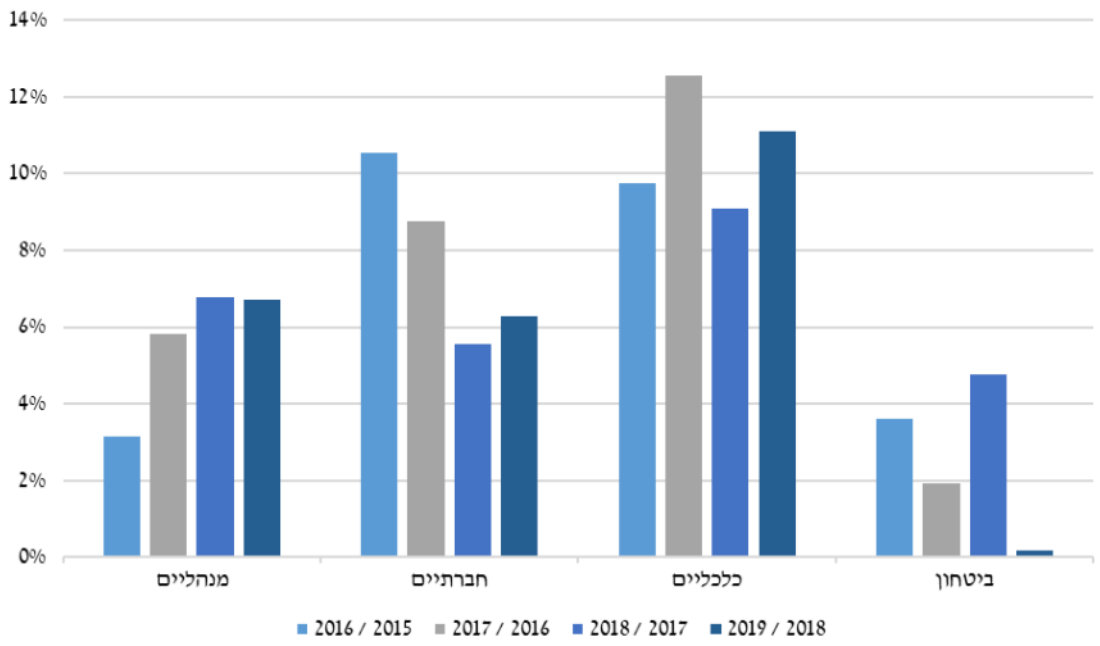

תרשים 5.4 ביצוע הוצאות משרדי הממשלה ברוטו בשנת 2019 עשרת הגבוהים, ערכים במיליוני ש"ח

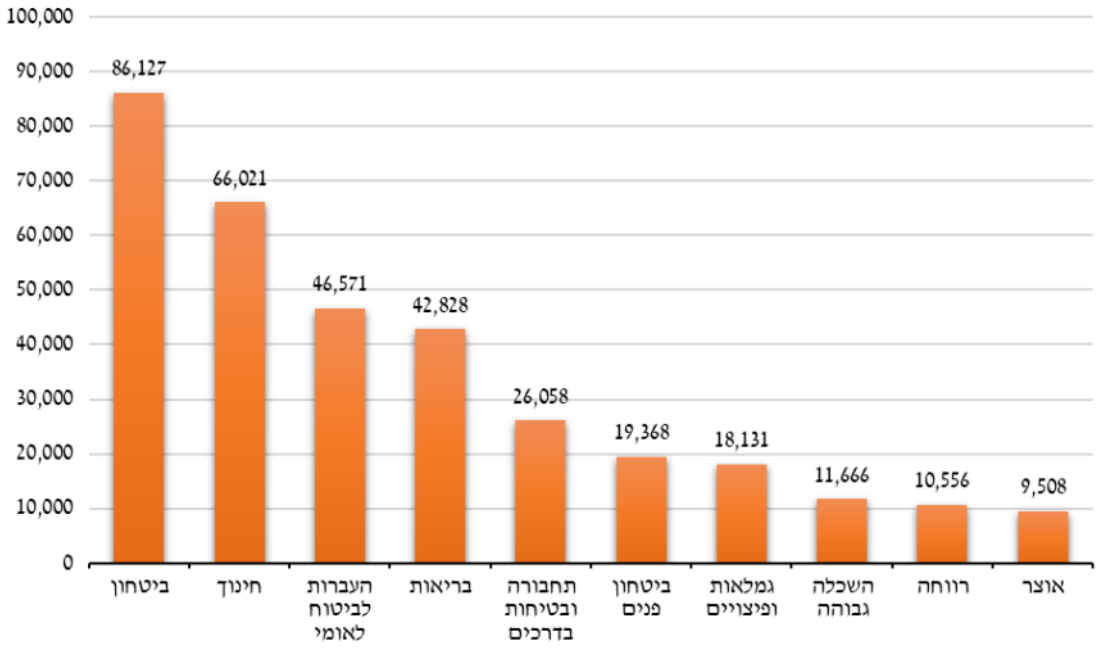

6. תמצית נתוני הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים מספקים לממשלה, לכנסת ולכלל הציבור, תמונת מצב מקיפה על האופן בו מנוהלים כלל המשאבים של הישויות הממשלתיות. פעילותה של ממשלת ישראל ממומנת בעיקר מכספי מסים, המשמשים למימוש מדיניותה בתחומי הפעילות הבאים: ממשל ומינהל, חינוך, בריאות, חברה ורווחה, תשתיות, ביטחון וביטחון פנים. מידע מפורט בדבר הכנסותיה והוצאותיה, נכסיה והתחייבויותיה, יחד עם נושאים כספיים חשובים אחרים, מוצג במסגרת הדוחות הכספיים ובביאורים הנלווים אליהם. מידע כאמור, עשוי לתרום להבנה טובה יותר של תהליכים כלכליים בממשלה בעלי השפעה על המדינה ואזרחיה, ומתוך כך, גם לשיפורם וייעולם.

תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל (במיליארדי ₪)

תיאור	מדינת ישראל מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	מדינת ישראל מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)	ממשלת ישראל סולו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	ממשלת ישראל סולו לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הביצוע הכספי הכנסות ממסים ואגרות	396	380	347	331
הביצוע הכספי הכנסות מהעברות	13	14	13	14
הביצוע הכספי הכנסות מעסקאות חליפין	96	92	37	35
הביצוע הכספי הכנסות אחרות	7	10	5	6
הביצוע הכספי סך הכל הכנסות	**512**	**496**	**402**	**386**
הביצוע הכספי הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	130	129	105	101
הביצוע הכספי הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	413	248	208	196
הביצוע הכספי הוצאות תפעוליות	116	112	77	73
הביצוע הכספי הוצאות הנהלה ואחרות	13	12	11	10
הביצוע הכספי הוצאות מימון, נטו	25	37	31	47
הביצוע הכספי סך הכל הוצאות	**697**	**538**	**432**	**427**
חלק בהפסדי ישויות מוחזקות	**-**	**-**	**(151)**	**2**
גירעון חשבונאי נטו (**)	**(185)**	**(42)**	**(181)**	**(39)**
המצב הכספי נכסים שוטפים	131	131	72	73
המצב הכספי השקעות פיננסיות והלוואות	45	45	119	117
המצב הכספי רכוש קבוע	435	419	296	285
המצב הכספי חייבים ונכסים ואחרים	15	15	8	8
המצב הכספי סך הכל נכסים	**626**	**610**	**495**	**484**
המצב הכספי התחייבויות שוטפות	176	171	140	137
המצב הכספי מלוות פנים וחוץ לזמן ארוך	812	780	976	930
המצב הכספי התחייבויות בגין זכויות עובדים	830	680	808	661
המצב הכספי עתודות בגין אירועי ביטוח	893	729	-	-
המצב הכספי התחייבויות אחרות לזמן ארוך	209	202	865	706
המצב הכספי סך הכל התחייבויות	**2,920**	**2,562**	**2,789**	**2,434**
התחייבויות נטו/ גירעון בהון (**)	**(2,295)**	**(1,952)**	**(2,294)**	**(1,951)**

(*) הוצג מחדש.
(**) הגירעון החשבונאי נטו וההתחייבויות נטו/גרעון בהון בדוחות המאוחדים, כוללים את חלק המיעוט ובעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

גירעון חשבונאי נטו כנגד גירעון תקציבי (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
גירעון תקציבי (*)	**52,192**
זכויות עובדים - הוצאות אקטואריות וגידול בהפרשות אחרות בניכוי תשלומים	(3,665)
שינויים בישויות מוחזקות שאינם מקבלים ביטוי בתקציב	149,156
מלוות - הוצאות מימון נטו בניכוי תשלומים במזומן	(5,818)
תמיכה בקרנות פנסיה - הוצאות שהתהוו בניכוי תשלומים	1,571
רכוש קבוע ונכסים קבועים אחרים - הוצאות פחת בניכוי רכישות במזומן השנה	(9,218)
הלוואות המדינה - הכנסות מימון נטו בניכוי גביה במזומן	(443)
התחייבויות אחרות לזמן ארוך	1,425
חייבים בגין עסקאות חליפין ולא חליפין, נטו	(3,194)
הפרשות לזמן קצר ויתרות זכאים	3,823
חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	190
שינויים אחרים בנכסים, התחייבויות ומלוות	(1,394)
גירעון חשבונאי נטו	**184,625**

(*) ראה *חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2019*.

דוחות כספיים - בסיס מצטבר	דוח ביצוע התקציב - בסיס מזומן
• הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים על בסיס מצטבר וכוללים מידע על מצבת הנכסים והתחייבויות המדינה (כלומר: חובות המדינה אל מול התחייבויותיה) וכן מידע על תוצאות הפעילות של המדינה.	• התקציב הינו הכלי המרכזי המשמש את הממשלה לתכנון ובקרה של ההוצאות הממשלתיות. התקציב מחולק לסעיפים שמייצגים פעילויות מרכזיות של הממשלה.
• דוחות כספיים מספקים מידע כולל על המצב הכספי של המדינה אשר מסייע בקבלת החלטות ניהוליות ומציג כיצד המדינה נשאה באחריותיות (Accountability) בעת השימוש בסך המשאבים שהופקדו בידיה.	• דוח ביצוע תקציב מתאר את האופן בו המדינה עשתה שימוש במקורות שעמדו לרשותה במהלך תקופה נתונה, להשגת מטרותיה במהלך אותה תקופה.
• הכנסות - מוכרות בעת התהוותן ללא קשר למועד גבייתן.	• תקבולים - סכומים המתקבלים במזומן כגון מסים ואגרות שנגבו.
• הוצאות - מוכרות בעת היווצרות המחויבות ללא קשר למועד הפירעון.	• תשלומים - סכומים ששולמו במזומן כגון תשלומי קצבאות.
• הדוחות הכספיים כוללים גם את נתוני הישויות המאוחדות – חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים.	• דוח זה איננו כולל את תקציב הישויות המאוחדות בדוח אלא את תקציב משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלהם בלבד.
• עודף הכנסות על הוצאות מציג עודף חשבונאי בתקופה הנתונה ואילו עודף הוצאות על הכנסות מציג גירעון חשבונאי לתקופה.	• עודף תקבולים על תשלומים נקרא "עודף תקציבי" ועודף תשלומים על תקבולים נקרא "גירעון תקציבי".

ניתוח נתונים פיננסיים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל

כאמור לעיל הדוחות הכספיים של מדינת ישראל כוללים למעלה מ-200 ישויות : משרדי ממשלה ויחידות סמך, חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים. שנת 2019 הסתיימה בגרעון חשבונאי של כ- 184.6 מיליארדי ₪.

הכנסות

ההכנסות לשנת 2019 הסתכמו לסך של כ- 512 מיליארדי ₪ לעומת כ- 496 מיליארדי ₪ בשנת 2018 (גידול של כ- 3.2%).

הכנסות מדינת ישראל במיליארדי ₪

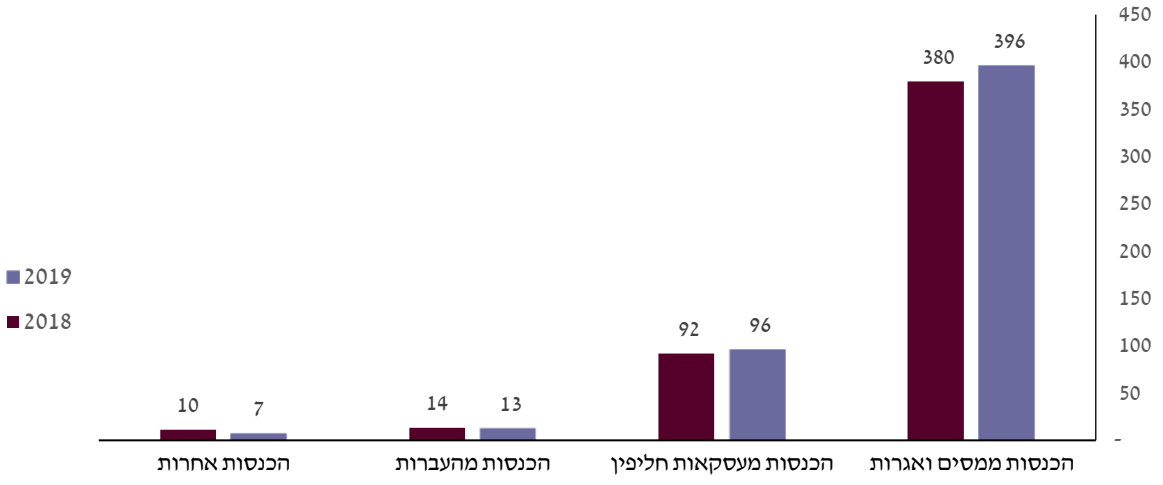

פילוח הכנסות מעסקאות חליפין

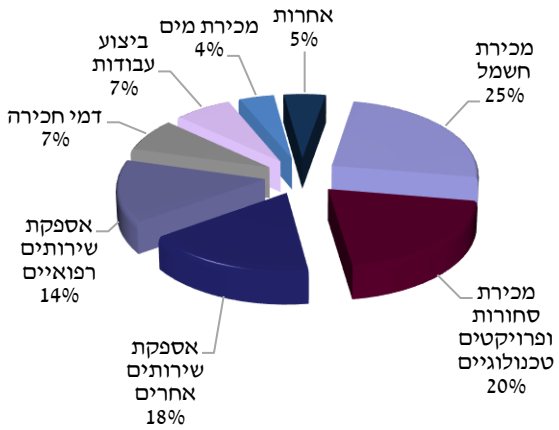

פילוח הכנסות ממיסים

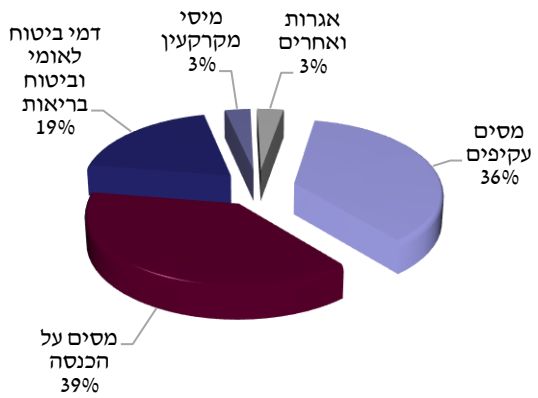

הוצאות

ההוצאות לשנת 2019 הסתכמו לסך של כ- 697 מיליארדי ₪ לעומת כ- 538 מיליארדי ₪ בשנת 2018 (גידול של כ- 29.5%). עיקר הגידול נובע משינוי בקרנות הביטוח הלאומי בעקבות שינוי בווקטור הריביות שהביא לגידול בהוצאות תמיכות, הקצבות והעברות לעומת ההוצאות בשנת 2018.

הוצאות מדינת ישראל במיליארדי ₪

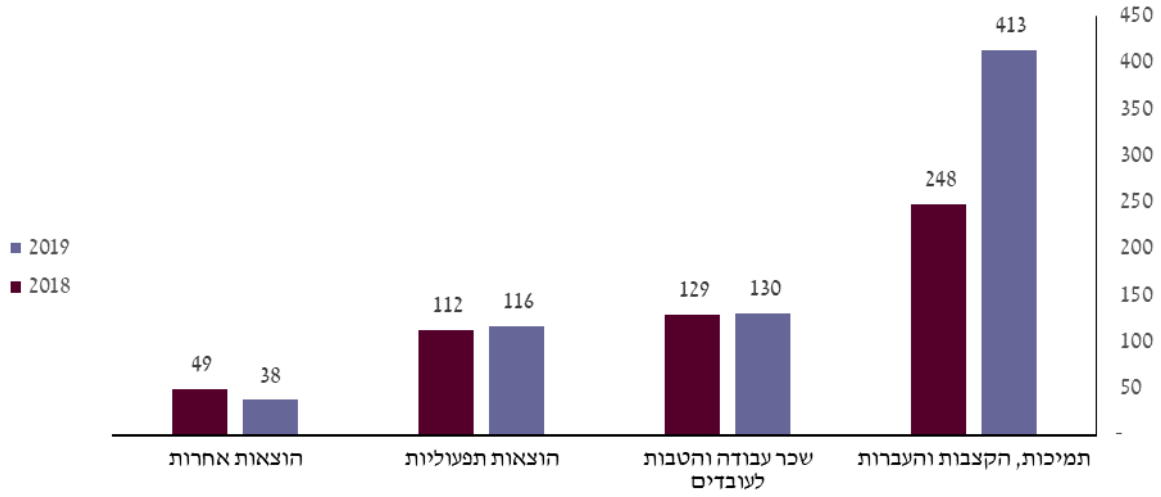

פילוח הוצאות תמיכות במיליארדי ₪

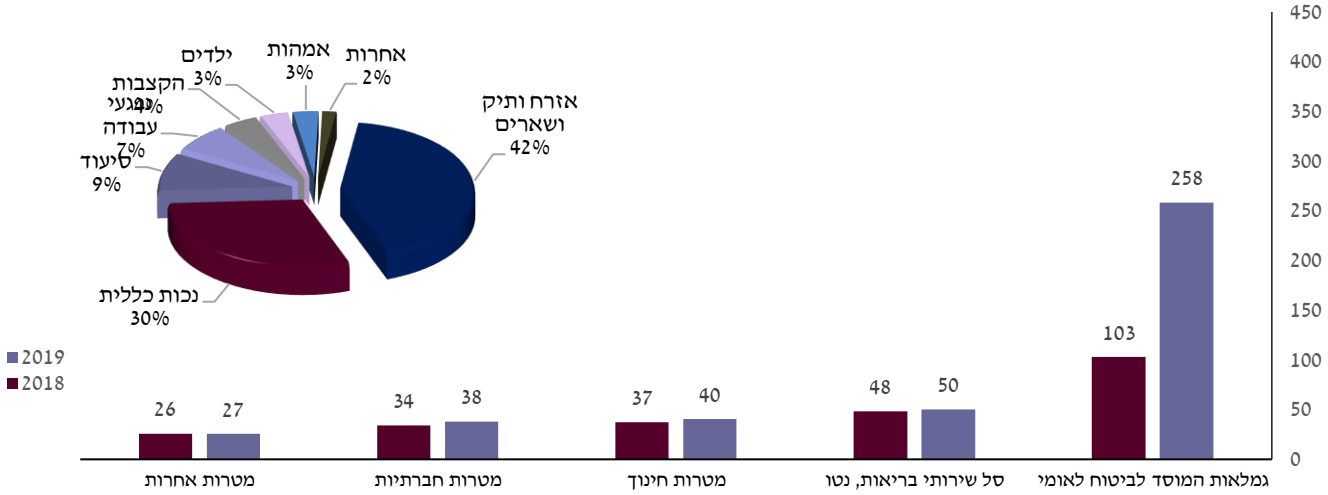

פילוח גמלאות המוסד לביטוח לאומי

נכסים

הנכסים ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכמו לסך של כ- 626 מיליארדי ₪ לעומת כ- 610 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018 (גידול של כ- 2.6%). נכסי המדינה המוצגים בתרשים אינם כוללים נכסים בעלי ערך כגון קרקעות המדינה (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2019 הינו בסך של כ- 588 מיליארדי ₪) וערך זיכיונות ממשאבי טבע (אומדן השווי ליום 31 בדצמבר 2019 הינו בסך של כ- 25 מיליארדי ₪).

הרכב נכסי מדינת ישראל במיליארדי ₪

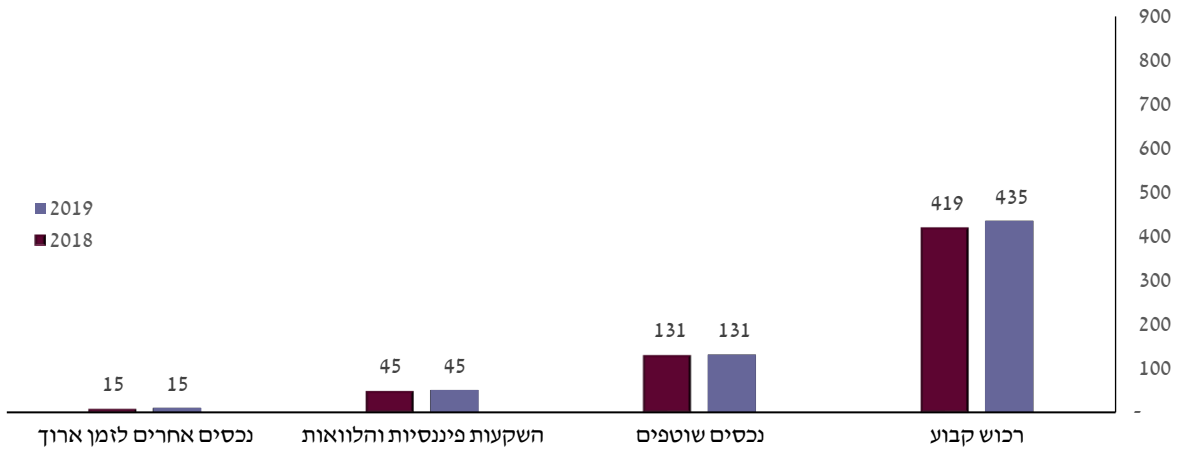

התחייבויות

ההתחייבויות ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכמו לסך של כ-2,920 מיליארדי ₪ לעומת כ- 2,562 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018 (גידול של כ- 14.0%).

הרכב התחייבויות מדינת ישראל במיליארדי ₪

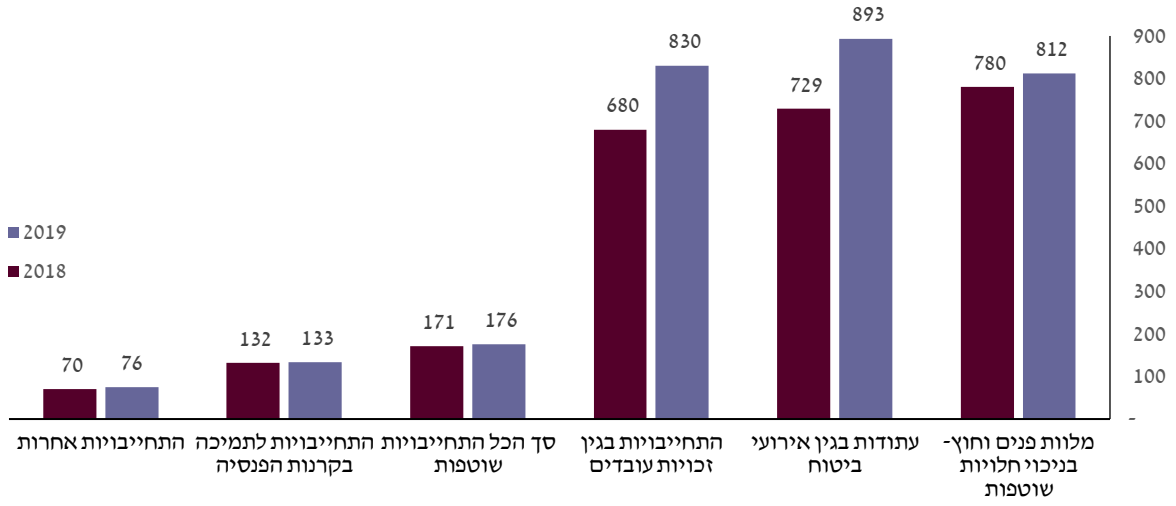

חלק ב' פרק 1

מדינת ישראל

דוחות כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	3(א)	36,051	40,389
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר	4	19,416	21,991
נכסים שוטפים הלוואות לזמן ארוך-חלויות שוטפות	5	1,441	1,517
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה	6	67,198	60,599
נכסים שוטפים מלאי שוטף	7	6,706	6,856
סך הכל נכסים שוטפים		**130,812**	**131,352**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך	5	8,147	8,573
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	8	4,476	3,803
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים	11	32,231	32,791
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	10	5,394	5,020
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף	7	3,690	3,508
נכסים שאינם שוטפים השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	12	33,332	32,181
נכסים שאינם שוטפים רכוש קבוע	13(א)	401,603	387,262
נכסים שאינם שוטפים נכסים בלתי מוחשיים	14	5,878	5,355
סך הכל נכסים שאינם שוטפים		**494,751**	**478,493**
נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע	9		
קרקעות בידי המדינה	13(ב)		
סך הכל נכסים		**625,563**	**609,845**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת בדוח אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של מדינת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת בדוח לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה (ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה), חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר	3(ב)	719	665
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	15	67,412	67,742
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	16	17,480	15,311
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות	17	90,789	87,045
סך הכל התחייבויות שוטפות		**176,400**	**170,763**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	15	704,743	662,934
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	16	107,559	117,189
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה	18	133,329	131,758
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	19	830,456	679,822
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח	20	893,334	728,696
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות	21	9,269	8,201
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך	22	38,544	34,896
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	12	26,655	27,363
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות		**2,743,889**	**2,390,859**
סך הכל התחייבויות		**2,920,289**	**2,561,622**
ערבויות המדינה	23		
התחייבויות תלויות	24		
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון) מיוחס למדינת ישראל		(2,294,931)	(1,951,926)
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		205	149
סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון		**(2,294,726)**	**(1,951,777)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון		**625,563**	**609,845**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.*

31 באוגוסט 2020

תאריך אישור הדוחות	רוני חזקיהו החשב הכללי	עוזי שר, רו"ח החשבונאי הראשי

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	ביאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	25	395,792	379,656
הכנסות מהעברות	26	12,917	13,527
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		**408,709**	**393,183**
הכנסות מעסקאות חליפין	27	95,853	91,996
הכנסות אחרות	28	7,719	11,215
סך הכל הכנסות		**512,281**	**496,394**
שכר עבודה והטבות לעובדים	29	130,339	128,851
תמיכות, הקצבות והעברות	30	412,968	247,965
הוצאות תפעוליות	31	116,401	112,037
הנהלה וכלליות	32	11,217	11,605
הוצאות מימון, נטו	33	23,930	37,317
הוצאות אחרות		2,255	560
סך הכל הוצאות		**697,110**	**538,335**
חלק ברווחי (הפסדי) ישויות מוחזקות	8	205	46
גירעון נטו		**(184,624)**	**(41,895)**
מיוחס ל מדינת ישראל		(184,625)	(41,900)
מיוחס ל בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		1	5
גירעון נטו		**(184,624)**	**(41,895)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי המאוחד נטו אינו משקף את הגירעון התקציבי של מדינת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו מביא לידי ביטוי הוצאות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה במזומן וחיוב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בנכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גרעון בהון) מאוחדים (במיליוני ₪)

	ביאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	שינויים בנכסים נטו (**)	גירעון נטו לתקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	מיוחס למדינה	מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
גירעונות נצברים		**(1,975,123)**	(157,919)	(184,624)	**(2,317,666)**	(2,317,871)	205
סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות	34	**23,346**	(406)	-	**22,940**	22,940	-
סך הכל		**(1,951,777)**	**(158,325)**	**(184,624)**	**(2,294,726)**	**(2,294,931)**	**205**

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונאית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות ומרווחים או הפסדים אקטואריים.

הגירעון בהון המאוחד הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.*

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2019

ביאור 1 - כללי

א. הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות הכספיים") מוגשים בהתאם לסעיף 12 בחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], ובהתאם לסעיף 49 בחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985.

ב. הדוחות הכספים המאוחדים משקפים את פעילותה, מצבה והביצוע הכספי של המדינה וכוללים ישויות של הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת, הרשות השופטת, החברות הממשלתיות וכן מרבית התאגידים הסטטוטוריים.

להלן תיאור תמציתי אודות סוגי הגופים הנכללים בדוחות הכספיים:

(1) **הרשות המחוקקת** - כנסת ישראל היא הרשות המחוקקת ובית הנבחרים של מדינת ישראל. הכנסת מבצעת שלושה תפקידים עיקריים נוספים: פיקוח על עבודת הממשלה, בחירת נשיא המדינה ומבקר המדינה ודיון בענייני המדינה באמצעות ועדות הכנסת ועבודת המליאה. בכנסת פועלות 12 ועדות קבועות בנושאים כגון כספים, כלכלה, חוץ וביטחון, פנים, חוקה וחוק ומשפט. הוועדות דנות בהצעות חוק, בתקנות שקבעה הממשלה, בהצעות לסדר היום ובבקשות שהגישו תושבים לכנסת ולממשלה.

(2) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

(3) **הרשות השופטת** - הרשות השופטת בישראל מורכבת מבתי משפט ומבתי דין, שלהם העניק חוק יסוד השפיטה - סמכות שפיטה. בידי בתי המשפט סמכות שפיטה כללית: בעניינים פליליים, אזרחיים ומנהליים. בידי בתי הדין סמכות שפיטה מיוחדת לעניינים מסוימים ולאנשים מסוימים. במילוי תפקידי השפיטה אין הרשות השופטת תלויה באדם או ברשות אחרת, אי התלות היא אישית ועניינית.

(4) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפיקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטתן וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן *ראה נספחים א' ו- ב' לדוחות הכספיים*. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו https://mof.gov.il/GCA.

(5) **התאגידים הסטטוטוריים** - התאגידים הסטטוטוריים הוקמו בחקיקה מיוחדת שהיא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים סטטוטוריים שמטרותיהם מגוונות ולחלקם פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהם הכספיים של התאגידים הסטטוטוריים הנשלטים. למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מהתאגידים, *ראה נספחים א' ו- ד' לדוחות הכספיים*.

ג. מערכות מידע

הדוחות הכספיים מבוססים על נתונים שנרשמו במערכות הפיננסיות ובמערכות השונות של הישויות הממשלתיות: מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה (להלן: "מרכב"ה"[12]); מערכת "אביב פיננסית" בחלק מבתי החולים הממשלתיים; מערכת "אנפה" המרכזת את המידע מהחברות הממשלתיות ומערכות ייעודיות נוספות הנמצאות בשימוש הישויות הממשלתיות. **חלק מנתוני מערכות אלה אינם מבוקרים**.

[12] מערכת מרכב"ה הינה מערכת ארגונית- תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מטרת המערכת לנהל ביעילות את הרישום והמעקב אחר נכסי המדינה ומשאביה. הנושאים המנוהלים במרכב"ה כוללים בין היתר את מערך הניהול הפיננסי, ביצוע התשלומים, מצבת התחייבויות המדינה, נכסי המדינה, משאבי אנוש, העברות ותמיכות.

ביאור 1 - כללי (המשך)

ד. ביקורת על הנתונים

ביקורת המדינה

כאמור בסעיף א' לעיל, הדוחות הכספיים מוגשים בהתאם לסעיף 12 בחוק מבקר המדינה. מבקר המדינה אחראי על ביצוע ביקורת חיצונית על מגוון פעולותיהם של מנהל המדינה וגופים ציבוריים שונים, כדי להבטיח פיקוח על כספי ציבור ואחריותיות (Accountability). ההיבטים שעל מבקר המדינה לבחון הם אלה: חוקיות וסדירות, חיסכון, יעילות, אפקטיביות וטוהר המידות. ביקורת המדינה חלה על כל משרדי הממשלה, מוסדות המדינה, כל זרועות מערכת הביטחון, הרשויות המקומיות, החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים.

ביקורת על הדוחות הכספיים

כמפורט *בנספח א' לדוחות הכספיים*, מרבית מהישויות הממשלתיות בוקרו על-ידי רואי חשבון חיצוניים. יחד עם זאת, יצוין כי חלק מהמידע, לרבות מספרי ההשוואה, המוצג בדוחות הכספיים אינו מבוקר וייתכן כי קיימות במסגרתו סטיות מהותיות ביחס לתוצאות בפועל. נוסף על כך, המידע הנכלל בדוחות הכספיים המתקבל מהחברות הממשלתיות באמצעות רשות החברות הממשלתיות ומהתאגידים הסטטוטוריים, ברובו מבוקר, אך בחלק מהמקרים מבוסס על דוחות כספיים לא מבוקרים ליום 31 בדצמבר 2019 או על דוחות כספיים לתקופות קודמות (מבוקרים או לא מבוקרים). במקרים אלה המידע המבוקר לשנת הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים, שיפורסם לאחר עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, עשוי להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו ואוחדו הדוחות הכספיים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות הכספיים") נערכו בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על-ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית. תקנים אלה מבוססים על תקני חשבונאות בין לאומיים למגזר הציבורי (IPSAS) המפורסמים על-ידי הוועדה הבין לאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (IPSASB) של הפדרציה הבין לאומית של רואי החשבון (IFAC), תוך התאמתם לסוגיות מיוחדות העולות מעריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. דוחותיהן של חלק מהישויות המאוחדות, בעיקר של החברות הממשלתיות, נערכו בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבין לאומיים (IFRS) או בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

בקשר לעריכת דוחות כספיים אלה יצוין כדלקמן:

(1) **בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים**

הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בביאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות, אלא אם כן צוין אחרת.

(2) **בסיס הדיווח**

ממשלת ישראל נמצאת בסיומה של רפורמה חשבונאית, במהלכה עברה לדיווח על בסיס מצטבר.

(3) **שימוש באומדנים ושיקול דעת**

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשו הנהלות הישויות הממשלתיות להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות בעלי השפעה על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשות הנהלות הישויות הממשלתיות להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים מתבססות ההנהלות על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. לעניין אומדנים קריטיים ראה סעיף כד' להלן.

(4) **תקופת המחזור התפעולי**

תקופת המחזור התפעולי של מרבית הישויות הממשלתיות הינה שנה. לפיכך הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. בדוחות כספיים אלה

הממשלה	-	ממשלת מדינת ישראל.
רשויות המדינה	-	בית נשיא המדינה, הכנסת, ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, משרד מבקר המדינה, מערכת בתי המשפט והנהלת בתי הדין הרבניים.
מדינת ישראל	-	רשויות המדינה, הממשלה והישויות המאוחדות על ידה.
ישות כלולה	-	ישות בה יש למדינה השפעה מהותית ושאינה ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת.
ישות בשליטה משותפת	-	ישות אשר בה יש למדינה שיתוף מוסכם של שליטה בפעילות, על פי הסדר מחייב.
ישות מאוחדת	-	ישות המאוחדת בדוחות הכספיים של מדינת ישראל (להרכב הישויות המאוחדות ראה *נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2019*).
ישות מוחזקת	-	ישות כלולה או ישות בשליטה משותפת או ישות מאוחדת.
דוחות כספיים מאוחדים	-	דוחות כספיים של קבוצת ישויות (המורכבת מהישות השולטת ומהישויות הנשלטות), המוצגים כדוחות כספיים של ישות בודדת.
משרד ממשלתי	-	משרד ממשלתי או יחידת סמך של הממשלה (להרכב המשרדים הממשלתיים ראה *נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2019*).
ישות ממשלתית	-	משרד ממשלתי או ישות מאוחדת.
חברה ממשלתית	-	חברה ממשלתית או חברה מעורבת כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (לרשימת החברות הממשלתיות ראה *נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*).
תאגיד סטטוטורי	-	ישות בעלת אישיות משפטית נפרדת, שהוקמה מכוח חוק או חיקוק או צו הממלאת תפקיד בעל אופי ציבורי שלא למטרת השאת רווחים, (לרשימת התאגידים הסטטוטוריים ראה *נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*).
חשכ"ל	-	אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
שווי הוגן	-	מחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או מחיר שהיה משולם להעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעת לעת.
הוראות תכ"ם	-	הוראות "תקנון כספים ומשק" הכוללות הנחיות אופרטיביות ומקצועיות של אגף החשב הכללי במשרד האוצר, המחייבות את משרדי הממשלה ויחידות הסמך. ההוראות מגדירות את המדיניות הממשלתית ודרכי הפעולה התקינות בנושאים כגון: כספים, התקשרויות, נכסים ולוגיסטיקה. מערך ההוראות מפורסם באתר האינטרנט שכתובתו: www.mof.gov.il/takam.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

כאשר למדינה יש הכוח, בין במישרין ובין בעקיפין, לקבוע את המדיניות הפיננסית והתפעולית של ישות כדי להשיג הטבות מפעולותיה, והוא ניתן למימוש בהווה, מתקיימת שליטה בישות והיא תסווג כישות מאוחדת. בבחינת שליטה נלקחות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות שניתן לממשן באופן מיידי.
הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, מציגים את מדינת ישראל כישות כלכלית אחת, הכוללת יישויות החל מהמועד שבו מושגת שליטה ביישות ועד למועד אובדן השליטה ביישות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יתרות הדדיות והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין ישויות ממשלתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. עשויות להיות יתרות ו/או , הכנסות והוצאות פנימיות שלא בוטלו במלואן. המדינה ערכה בשנים האחרונות מבחני שליטה על פי התקינה החשבונאית הממשלתית. בהתאם למבחנים אלה נקבע אם מתקיימת שליטה. ישויות שבהן מתקיימת שליטה נכללו בדוחות הכספיים כמפורט *בנספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2019.*
כאשר מתקיימת שליטה בישות בהתאם למבחנים לעיל, נתוני הישות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום אובדן השליטה.
במקרים מסוימים הותאמה המדיניות החשבונאית המיושמת בישויות המאוחדות לפי הצורך, על מנת להבטיח עקביות עם המדיניות החשבונאית שאומצה על ידי המדינה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה מייצגות את החלק בנכסים נטו וברווחים ובהפסדים של ישויות מאוחדות, שאינו מוחזק על-ידי המדינה. אם חלקו של המיעוט בהפסדים של ישות שאוחדה עולה על זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של הישות המאוחדת, עודף ההפסדים, המיוחסים למיעוט, מוקצים למדינה, למעט במקרים שקיימת למיעוט מחויבות ניתנת לאכיפה (binding obligation) ויש לו יכולת לבצע השקעה נוספת כדי לכסות את ההפסדים. אם לאחר מכן הישות שאוחדה מדווחת על עודפים, עודפים אלה מוקצים למדינה, עד אשר יושב במלואו חלק המיעוט בהפסדים שהוכר קודם לכן על ידי המדינה. זכויות שאינן מקנות שליטה מוצגות בסעיף נפרד במסגרת הדוח על המצב הכספי המאוחד של המדינה במסגרת נכסים נטו/הון.

יצוין כי נתוני הישויות ששימשו לצורך האיחוד מבוססים על הדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות ליום 31 בדצמבר 2019. במקרים בהם לא התקבלו דוחות כאמור, נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים, הנתונים מבוססים על הדוחות הכספיים לשנה קודמת שהתקבלו מאותן ישויות או על טיוטות של דוחות כספיים. לצורך עריכת הדוחות הכספיים, בחלק מהמקרים, נלקחו נתוני הישויות המאוחדות כלשונם מהדוחות הכספיים של הישויות ללא התאמות הנדרשות למדיניות החשבונאית של המדינה.
עוד יצוין כי המדינה אינה מציגה דוחות כספיים מאוחדים מלאים, הכוללים איחוד של כל התאגידים הסטטוטוריים הנמצאים בשליטתה. נכון לדוחות כספיים אלה, מאוחדים בדוחות הכספיים נתוני 50 תאגידים סטטוטוריים מתוך רשימת התאגידים הסטטוטוריים - *ראה נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*. נתוני יתר התאגידים הסטטוטוריים אינם מקבלים ביטוי כלשהו בדוחות כספיים אלה, וטרם הושלמה הבחינה לעניין ההשלכות שבהחזקת תאגידים אלה, העשויים להיות בשליטתה של המדינה בהיבט של דיווח כספי.

ד. מטבע הפעילות ועסקאות במטבע חוץ

(1) מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של המדינה מוצגים בשקל חדש (₪) שהינו מטבע הפעילות של המדינה, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. שקל חדש הינו המטבע שמייצג באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית בה פועלת המדינה ואת עסקאותיה (להלן : "מטבע הפעילות").

(2) עסקאות במטבע חוץ

עסקאות שבוצעו במטבע השונה ממטבע הפעילות (להלן : "מטבע חוץ") מתורגמות למטבע הפעילות לפי שערי החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים, הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה או ביום היווצרות הפריט, כמאוחר, כשהיא מותאמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ לפי שער החליפין לסוף השנה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים בשווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא כספיים, הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים בדרך כלל בדוח על הביצוע הכספי, פרט להפרשים אשר מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, הנובעים מתרגום של פריטים הנזקפים ישירות לדוח על השינויים בנכסים נטו/הון.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. הכנסות והוצאות של פעילויות חוץ, תורגמו לש"ח לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות.

הפרשי השער בגין התרגום מוכרים בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון, ומוצגים במסגרת השינויים בנכסים נטו/הון.

(4) פרטים בדבר מדד המחירים לצרכן ושערי מטבע חוץ

להלן פרטים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של מטבעות עיקריים ושיעורי השינוי בתקופת הדוח:

מדד/מטבע	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
מדד המחירים לצרכן (בנקודות)	114.63	113.95
דולר של ארה"ב (ב- ש"ח ל- 1 דולר)	3.456	3.748
אירו (ב- ש"ח ל- 1 אירו)	3.878	4.292

מדד/מטבע	שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (באחוזים)	שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (באחוזים)
מדד המחירים לצרכן	0.60	0.8
דולר של ארה"ב	(7.79)	8.10
אירו	(9.63)	3.35

ה. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנות לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה, אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי. שווי מזומנים כוללים, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק ישראל או בבנקים אחרים, אשר מקיימים את הקריטריונים לעיל.

ו. ירידת ערך נכסים פיננסיים

בכל תאריך דוח על המצב הכספי נבחן אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים.

ראיה אובייקטיבית לירידת ערך של נכס פיננסי או של קבוצת נכסים פיננסיים עשויה לכלול מידע הניתן לצפייה, ושהובא לתשומת לב המדינה באשר לאירועי הפסד של חייב, כגון קשיים פיננסיים משמעותיים, הפרת חוזה, אי עמידה בתנאים (default), פיגור בתשלומי ריבית או קרן, צפי כי החייב ייכנס להליך פשיטת רגל או להסדר פיננסי חדש וסימנים נוספים.

בדוחות הכספיים בוצעו הן הפרשות כלליות והן הפרשות ספציפיות בהתאם לאמור להלן:

(1) הלוואות שיכון/הלוואות לדיור

הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות לשיכון/הלוואות לדיור הינה בהתאם לדיווחי הבנקים. ההפרשה כוללת הפרשה מזערית שחושבה על פי הוראות המפקח על הבנקים. הפרשה מזערית בגין הלוואות דיור מחושבת לפי נוסחה, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. כל מדרגת הפרשה הינה בשיעור של 8% מהחוב, כאשר המדרגה הראשונה היא בעומק פיגור של מעל 6 חודשים והאחרונה בעומק פיגור של מעל 33 חודשים עם הפרשה מרבית של 80%.

(2) הלוואות אחרות

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעה בהתבסס על הערכה לגבי ההפסדים הגלומים בהלוואות ובהתחשב במכלול הסיכונים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, בהיקף המידע עליו ובטיבו, והביטחונות שנתקבלו בגין ההלוואות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

(3) חייבים אחרים

בוצעו הפרשות נוספות לחובות מסופקים בגין יתרות חייבים מעסקאות חליפין ועסקאות שאינן חליפין, אשר חושבו בחלקן באופן ספציפי ובחלקן בהתאם לאומדן.

(4) הפרשה לחובות מסופקים

בדוחות הכספיים בוצעו הן הפרשה כללית והן הפרשה ספציפית. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר לדעת המדינה גבייתם מוטלת בספק. ההפרשה הכללית לחובות מסופקים בין השאר בהתבסס על יתרות חוב למועד הדיווח, גיל החוב ועל פי ניסיון העבר.

המדינה רושמת בסעיף "הכנסות אחרות" את הסכומים בגין הקטנת הפרשה לחובות מסופקים או גביית חוב שהוכר כאבוד בשנים קודמות.

ז. מלאי שוטף ומלאי בלתי שוטף

מלאי נמדד כנמוך מבין העלות ושווי המימוש נטו. העלות של מלאי כוללת את העלויות לרכישתו ולהבאתו למיקומו ולמצבו הקיים כגון עלויות הובלה, עלויות חומרי גלם, עבודה ישירה, עלויות ישירות אחרות ועלויות תקורה קבועות בייצור, המבוסס על קיבולת נורמלית של מתקני היצור.

כאשר ישות רוכשת מלאי בהסדר הכולל מרכיב אשראי אפקטיבי, ההפרש בין מחיר הרכישה בתנאי אשראי רגילים ובין הסכום ששולם מוכר כהוצאות ריבית במהלך תקופת המימון.

מלאי, המוחזק לצורך חלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, או מלאי, המשמש לצריכה בתהליך ייצור של סחורות המיועדות לחלוקה ללא תמורה או בתמורה סמלית, נמדד כנמוך מבין העלות ועלות השחלוף הנוכחית.

מלאי בלתי שוטף הינו מלאי שאינו מיועד ואינו צפוי להתממש בתוך שנה ממועד הדיווח או בתקופת המחזור התפעולי הרגיל של הישות, אם היא עולה על שנה. מלאי בלתי שוטף כולל גם מלאי חירום שהישות מחויבת להחזיק בו לצורך שימוש בעיתות חירום.

עלות המלאי נקבעת בהתאם לנוסחאות האלה :

חומרי גלם	-	ממוצע משוקלל
תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה	-	בעיקר עלות מזוהה
דלקים	-	ממוצע משוקלל
חלקי חילוף ופריטים כלליים	-	בעיקר ממוצע משוקלל
תרופות	-	בעיקר ממוצע משוקלל
ציוד עזר רפואי	-	ממוצע משוקלל
מזון	-	ממוצע משוקלל
אחר	-	ממוצע משוקלל ועלות מזוהה

כאשר מלאי נמכר, מוחלף או מחולק, יוכר הערך בספרים של מלאי זה כהוצאה בתקופה שבה הוכרו ההכנסות הקשורות. אם אין הכנסות קשורות, תוכר ההוצאה כאשר הסחורות מחולקות או עם מתן השירות הקשור. הסכום של ירידת ערך כלשהי של מלאי וכל ההפסדים בגין מלאי מוכרים כהוצאה בתקופה שבה התרחשו. סכום הביטול של ירידת ערך כלשהי של מלאי מוכר כהפחתת סכום המלאי שהוכר כהוצאה בתקופה שבה מתרחש הביטול.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. השקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת

(1) ישויות כלולות

ישויות כלולות הינן ישויות שבהן יש למדינה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אשר אינן ישויות מאוחדות.

קיימת חזקה הניתנת לסתירה לפיה החזקה בשיעור של 20% או יותר מכוח ההצבעה בישות מושקעת מקנה השפעה מהותית.

בבחינת קיומה של השפעה מהותית מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות הישות המוחזקת.

(2) ישויות בשליטה משותפת

השקעות בישויות כלולות והשקעות בישויות בשליטה משותפת מטופלות בדוחות הכספיים בהתאם לשיטת השווי המאזני. זאת למעט השקעות בישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת, אשר נרכשו ומוחזקות במטרה לממשן תוך שנה ממועד רכישתן לראשונה, אשר מטופלות לפי שיטת העלות.

על פי שיטת השווי המאזני, ההשקעות מוכרות לראשונה לפי עלותן, לרבות עלויות עסקה, ונכללות בדוח על המצב הכספי בעלות המותאמת לשינויים שאירעו לאחר הרכישה בחלקה של המדינה בנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת. מוניטין הקשור לישות הכלולה או לישות בשליטה משותפת נכלל בערך בספרים של ההשקעה. חלוקות שהתקבלו מהישות מקטינות את הערך בספרים של ההשקעה. כאשר חלקה של המדינה בהפסדי הישות עולה על זכויות המדינה באותה ישות (כולל זכויות כלשהן לזמן ארוך אשר במהותן הינן חלק בהשקעות המדינה נטו בישות), הערך של אותן זכויות מופחת לאפס, והמדינה לא מכירה בהפסדים נוספים של הישות. זאת, אלא אם כן קיימת מחויבות משפטית או משתמעת של המדינה לתמיכה בישות, או מחויבות לשלם או שבוצעו תשלומים בעבור הישות שאם כך מוכרת התחייבות בהתאם. אם הישות מדווחת לאחר מכן על עודפים, המדינה שבה להכיר בחלקה באותם עודפים רק לאחר שחלקה בעודפים משתווה לחלקה בגירעונות שלא הוכרו.

הדוח על הביצוע הכספי משקף את חלקה של המדינה בתוצאותיהן של ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת. כאשר חל שינוי, אשר נזקף ישירות לנכסים נטו/הון של הישות הכלולה או הישות בשליטה משותפת, המדינה מכירה בחלקה בשינוי האמור בדוח על השינויים בנכסים נטו/הון. עודפים וגירעונות, הנובעים מעסקאות בין המדינה לבין ישויות כלולות או ישויות בשליטה משותפת, בוטלו בהתאם לשיעור ההחזקה של המדינה באותה ישות.

(3) אובדן השפעה מהותית או שליטה משותפת

המדינה מפסיקה ליישם את שיטת השווי המאזני החל מאותו מועד שבו איבדה את ההשפעה המהותית או את השליטה המשותפת. אם נותרה השקעה בישות, היא מטופלת כנכס פיננסי. במועד זה המדינה מכירה בדוחות על הביצוע הכספי בכל הפרש בין תמורה כלשהי ממימוש ההשקעה בישות לבין הערך בספרים של ההשקעה.

קביעת השווי המאזני של ההשקעות בישויות כלולות ובישויות בשליטה משותפת מבוססת על דוחות כספיים של הישויות ליום 31 בדצמבר 2019 או לתקופות קודמות כמפורט בביאור 2 ג', כפי שהתקבלו מהן או מרשות החברות הממשלתיות.
לרשימת הישויות המוחזקות לרבות שיעורי ההחזקה בהן ומידע על הדוחות הכספיים שעליהם התבססה קביעת השווי המאזני (דוח מבוקר/ טיוטה) - *ראה נספחים ב' וג' לדוחות הכספיים.*

ט. השקעות אחרות

השקעות בניירות ערך סחירים

מוצגות לפי שווי שוק או לפי ערך הפדיון נכון למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות בדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

השקעות בשטרי הון המירים

מוצגות לפי עלות בתוספת ריבית ו/או הצמדה בהתאם לתנאי שטרי ההון.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הלוואות לזמן ארוך

מוצגות לפי יתרה משוערכת למועד הדיווח בתוספת ריבית ו/או הצמדה שנצברה על ההשקעה וטרם נפרעה.

נגזרים פיננסיים

מוצגים לפי אומדן שווי הוגן, המבוסס על תזרים מזומנים עתידי מהוון למועד הדיווח. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

י. השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

הסדר זיכיון למתן שירות (הסדרי P.P.P- Public Private Partnership), הינו הסדר מחייב בין המדינה לבין המפעיל, שבו המפעיל משתמש בנכס זיכיון למתן שירות על מנת לספק שירותים ציבוריים מטעמה של המדינה למשך תקופת זמן מוגדרת, ומקבל תמורה בגין השירותים שהוא מספק לאורך תקופת ההסדר.

המדינה מכירה בנכס המסופק על ידי המפעיל ו/ או בשדרוג של נכס קיים של המדינה כנכס זיכיון למתן שירות, אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

(1) המדינה שולטת או מסדירה אילו שירותים המפעיל חייב לספק בהקשר לנכס, למי הוא חייב לספק אותם ובאיזה מחיר; וכן,

(2) המדינה שולטת בזכות שייר משמעותית כלשהי בנכס בתום תקופת ההסדר - באמצעות בעלות, זכות מוטב (beneficial entitlement) או בדרך אחרת.

המדינה מודדת לראשונה את נכס הזיכיון למתן שירות לפי שווי הוגן. במקביל, מוכרת התחייבות באותו הסכום שבו נמדד נכס זיכיון למתן שירות, תוך התאמה בגין כל תמורה כספית אחרת כלשהי המועברת מהמדינה למפעיל או מהמפעיל למדינה.

בהסדרים הכוללים מרכיב של הקמה, המדינה מכירה בנכס בשלב ההקמה, אם צפוי שהטבות כלכליות עתידיות או פוטנציאל שירות הקשורים לפריט יזרמו אל המדינה, וכן כאשר עלות הפריט או שוויו ההוגן ניתנים למדידה באופן מהימן. אחרת המדינה מכירה בנכס במועד הראשון שבו התנאים לעיל מתקיימים.

בהסדרים הכוללים נכס קיים, אשר מקיים את התנאים להכרה בנכס זיכיון למתן שירות, הנכס מסווג מחדש כנכס זיכיון למתן שירות.

הסדרי P.F.I – הסדרים שבהם המדינה נושאת בעלויות הספקת השירותים מהנכס

בהסדרים אלה המדינה משלמת למפעיל תשלומים קבועים ו/או משתנים, המעוגנים בחוזה ההסדר, לאורך תקופת ההסדר. במסגרת הסדרים אלה מכירה המדינה בנכס זיכיון למתן שירות ובמקביל בהתחייבות פיננסית, כאשר קיימת מחויבות בלתי מותנית לשלם למפעיל מזומן או נכס פיננסי אחר בעבור שירותי ההקמה או השדרוג. ההתחייבות הפיננסית משקפת את התשלומים הבלתי מותנים שעתידים להיות משולמים למפעיל.

הנכס וההתחייבות הפיננסית הקשורה נמדדים לראשונה לפי שוויו ההוגן של הנכס.

מדידת השווי ההוגן של הנכס נעשית בהתאם לשיטת היוון תזרים מזומנים עתידי בגין רכיב ההקמה. היוון תזרים המזומנים נעשה לפי שיעור התשואה הגלום בפרויקט ובהתחשב במאפייני ההסדר והסיכונים הספציפיים של היזם בפרויקט. במקרים שבהם שיעור זה אינו זמין, נעשה שימוש בשיעור התשואה על אג"ח ממשלתית צמודת מדד לתקופה הזהה לתקופת ההסדר.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הסדרי B.O.T – הסדרים שלא כוללים תשלומים למפעיל או הסדרים שכוללים תשלומים מופחתים

בהסדרים אלה המדינה מתגמלת את המפעיל בגין נכס הזיכיון למתן השירות על ידי מתן זכות להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים.

הנכס נמדד לראשונה לפי שוויו ההוגן. התמורה למפעיל מפוצלת לחלק של התחייבות פיננסית בגין הפרש שלילי, אם קיים, בין הכנסות ממשתמשים בנכס זיכיון לבין סכומים מוגדרים בהסכם, ולחלק של הכנסות נדחות בגין הזכות שניתנה למפעיל להפיק הכנסות ממשתמשים שהינם צדדים שלישיים, אשר יוכרו לאורך תקופת ההסדר. כל חלק מההתחייבות מוכר לראשונה בשווי הוגן של התמורה ששולמה או שעומדת לתשלום.

בהסדרים שלפיהם המדינה נושאת במלוא סיכון הביקוש הנובע מההפעלה, על ידי מחויבות למתן רשת בטחון למפעיל או לחילופין מחויבות לרכוש את כל התפוקות, יהיה הטיפול החשבונאי דומה לזה המיושם בהסדרי P.F.I.

בחלק מהפרויקטים, עקב היעדר נתונים בדבר השווי ההוגן של הנכסים, הרישום בעת ההכרה נעשה לפי עלות ההקמה בפועל, כפי שנמסרה על ידי המפעיל.

במהלך שנת 2017 בוצעה מדידה מחדש של יתרות נכסי הזיכיון וההתחייבויות בגינם, בעבור פרויקטי ההתפלה והתחבורה, עקב עדכון ההנחות ששימשו למדידתם. עדכון היתרות הנ"ל בוצע למפרע.

פחת

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר, על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפריטי נכסי ה- P.P.P, קרקעות אינן מופחתות. אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

כבישים	-	125 שנים
מתקני התפלה	-	40 שנים
רכבת קלה	-	20 שנים
מבני ציבור	-	50 שנים
תחנות כוח סולאריות	-	40 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי.

יא. רכוש קבוע

הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ואת שכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה. כמו כן, עלות הרכוש הקבוע כוללת את אומדן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ואת שיקום האתר שבו ממוקם הפריט (כאשר קיימת מחויבות לפירוק ופינוי או שיקום האתר). כאשר נכס מתקבל ללא עלות או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המקושר אליה, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

פריט רכוש קבוע, שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, נמדד במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי ההוגן של הנכס שנמסר.

חלקי חילוף, ציוד עזר וציוד גיבוי מסווגים כרכוש קבוע כאשר הם עומדים בהגדרת רכוש קבוע בהתאם לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 17, אחרת הם מסווגים כמלאי. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

שינויים במחויבות לפירוק ופינוי פריטים ושיקום האתר שבו הם ממוקמים, למעט שינויים הנובעים מחלוף הזמן, מתווספים או מנוכים מעלות הנכס בתקופה שבה הם מתרחשים. הסכום שמנוכה מעלות הנכס לא יעלה על ערכו בספרים. יתרה, אם קיימת, מוכרת מיידית בדוח על הביצוע הכספי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, ויירשם בסעיף הכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום לישות וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פחת

פחת הינו הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הינו העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושיים של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ששיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. קרקעות בבעלות אינן מופחתות. נכסים חכורים בחכירה מימונית, לרבות קרקעות ושיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושיים של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

נכסי תשתית אזרחיים	-	125-20 שנים
נכסי צבא וציוד בטחוני	-	50-10 שנים
מבנים	-	25-10 שנים
נכסי הדיור הציבורי	-	15 שנים ויותר
מכונות וציוד	-	10-4 שנים
ציוד וריהוט משרדי	-	15-7 שנים
כלי רכב ותחבורה	-	15-4 שנים
חומרה ומערכות מחשוב	-	10-3 שנים
ציוד ומכשור רפואי	-	14-5 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסי מורשת

נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית ולרוב ערכם אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק, לפיכך ניתן גילוי בלבד באשר לנכסי המורשת. עם זאת, כאשר לנכס מורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

מצבת הנכסים, לרבות רכוש קבוע, כפי שמוצגת בדוחות על המצב הכספי אינה שלמה. גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, מוצג במסגרת ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה. בנוסף, טרם הוכרו חלק מנכסי מערכת הביטחון, מהנכסים בחו"ל ומנכסי הנדל"ן בארץ.

במסגרת סקר נכסי הדיור הממשלתי מתבצעות פעולות נוספות במטרה להשלים את מיפוי נכסי המדינה, ביניהן: עדכון השווי הכספי של המבנים הרשומים במערכות המידע אשר חסרים לגביהם נתוני עלות או שווי הוגן בארץ ובחו"ל, השלמת סקרי נכסי מקרקעין, קליטתם במערכות המידע וביצוע רישום בספרי המדינה והשלמת תהליך ההכרה בנכסי מקרקעין של בתי החולים הממשלתיים.

כמו כן יצוין כי בעקבות אילוצים שמקורם בקושי שבאיתור מסמכי הרכישה המקוריים ו/או חוסר יכולת לגזור את העלות ממסמכי בעלות ישנים, הופעל לגבי חלק מהנכסים מודל לקביעת שווי הוגן. לפיכך, המדיניות החשבונאית שיושמה בדוח זה אינה בהכרח עקבית בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

קיימות קבוצות נכסים נוספות של מקרקעי מוסדות חינוך ומבניהם אשר הוקצו על-ידי המדינה ללא תמורה לרשויות מקומיות, ולגביהן בכוונת המדינה לבחון הקמת מערך הערות אזהרה לצורך מעקב ומניעת שינויים בנכסים.

יב. היוון עלויות אשראי

עלויות אשראי ספציפי ועלויות אשראי שאינו ספציפי הוונו לנכסים כשירים במהלך התקופה הנדרשת להשלמה ולהקמה עד למועד שבו הם מוכנים לשימושם המיועד. עלויות אשראי שאינו ספציפי מהוונות באותו אופן לאותה השקעה בנכסים כשירים או לאותו חלק ממנה שלא ממומן באשראי ספציפי, תוך שימוש בשיעור שהוא הממוצע המשוקלל של שיעורי העלות בגין אותם מקורות אשראי שעלותם לא הוונה באופן ספציפי. הפרשי שער הנובעים מאשראי במטבע חוץ, מהוונים אם הם נחשבים כתיאום לעלויות הריבית. עלויות אשראי אחרות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הכנסות מהשקעות זמניות של אשראי ספציפי שהתקבל לצורך השקעה בנכס כשיר מנוכות מעלויות האשראי הכשירות להיוון.

יג. נכסים בלתי מוחשיים

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או נובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות וממחויבויות אחרות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הכרה לראשונה

נכס בלתי מוחשי, שנרכש על ידי המדינה, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימושו המיועד. נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה שאינה חליפין נמדדים בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה להחלפת נכסים תמורת נכסים לא כספיים או בתמורה לשילוב של נכסים כספיים ולא כספיים, נמדדים במועד ההכרה לראשונה בהתאם לשווי הוגן של הנכסים שנמסרו. יציאה בגין פריט בלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, אינה מוכרת כחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

מחקר ופיתוח

יציאות הקשורות בפעילויות מחקר המבוצעות במטרה לרכוש ידע והבנה מדעיים או טכניים חדשים, נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

פעילויות פיתוח קשורות בתכנית לייצור מוצרים או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים או תהליכים קיימים.

עלויות בגין פעילויות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי במידה שמתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

א. ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח;
ב. קיימת היתכנות טכנולוגית להשלמת הנכס הבלתי מוחשי כך שהוא צפוי להיות זמין לשימוש או למכירה;
ג. צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר;
ד. לישות כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו;
ה. קיימים משאבים טכניים, פיננסים ואחרים המתאימים להשלמת הפיתוח ולשימוש בנכס הבלתי מוחשי או למכירתו.

העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר, הוצאות תקורה שניתן לייחסן ישירות להכנת הנכס לשימושו המיועד ועלויות אשראי שהוונו. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

מדידה עוקבת

נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס שבגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

הפחתה

סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות ההפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי אלא אם כן הן נכללות בערך בספרים של נכס אחר. מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי, אלא נבחנים אחת לשנה לפחות לירידת ערך.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בישות אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך נכסים בלתי מוחשיים אלה, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך אחת לשנה לפחות, עד למועד שבו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

תוכנה ופרויקטי מחשוב	-	3-20 שנים
נכסים בפיתוח	-	3-10 שנים
ידע ופטנטים	-	4-20 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, אם ישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

המדינה בוחנת את אומדן אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת מדי שנה על מנת לקבוע אם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

יד. חכירות

(1) נכסים חכורים

חכירות מצדדים שלישיים שבהן נושאת המדינה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. המדינה מכירה בדוחותיה הכספיים בנכסים החכורים על ידה בחכירה מימונית, כנגד הכרה בהתחייבויות במועד ההכרה לראשונה, לפי הנמוך מבין השווי ההוגן של הנכס החכור והערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים. המדינה מכירה בגין נכסים בחכירה מימונית שהינם בני פחת, בהוצאות פחת, כאשר מדיניות הפחת של נכסים אלה עקבית עם מדיניות הפחת לגבי נכסים בני פחת שבבעלות המדינה. הפחתת הנכס מתבצעת על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ואורך החיים השימושיים של הנכס, אלא אם כן קיימת ודאות סבירה כי המדינה תשיג בעלות על הנכס בתום תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימליים, המשתלמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאות המימון מוקצות לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימליים מתעדכנים בגין דמי חכירה מותנים כאשר ההתניה מתבררת.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים בדוח על המצב הכספי. המדינה מכירה בתשלומי החכירה בגין חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, כהוצאה בדוח על הביצוע הכספי על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה, לרבות תקופת האופציה הקיימת למדינה אשר במועד ההתקשרות בחכירה קיימת ודאות סבירה שהאופציה תמומש.

המדינה מציגה בדוח על המצב הכספי נכסים המוחכרים על ידה לצדדים שלישיים בחכירה תפעולית, בהתאם למהות הנכס ומכירה בהכנסות מהחכירה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצורכי סיווג החכירות, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

(2) תשלומי חכירה

תשלומים במסגרת חכירה תפעולית, למעט דמי חכירה מותנים, נזקפים לדוח על הביצוע הכספי כהוצאה על בסיס קו ישר לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה מינימאליים המשולמים במסגרת חכירה תפעולית, נזקפים עם התהוותם לדוח על הביצוע הכספי.

תשלומי חכירה מינימאליים, המשולמים במסגרת חכירה מימונית, נחלקים בין הוצאות המימון לבין הפחתת יתרת ההתחייבות. הוצאת המימון מוקצית לכל תקופה מתקופת החכירה, כך שמתקבל שיעור ריבית תקופתית קבוע על היתרה הנותרת של ההתחייבות. תשלומי החכירה המינימאליים מתעדכנים בגין דמי חכירה מותנים כאשר ההתניה מתבררת.

טו. מענקי ממשלה

מענקי ממשלה בלתי מותנים מוכרים לראשונה בשווי הוגן במועד הענקתם.

מענקים מהמדען הראשי שבמשרד הכלכלה למטרות עידוד מחקר ופיתוח (להלן: "מענקי מדען") מטופלים כנכס פיננסי בדוחות הכספיים.

מענקי מדען שניתנו נמדדים לפי שוויים ההוגן בניכוי המענקים לתוכניות שנכשלו ולא יניבו הכנסה ובניכוי המענקים שכבר שולמו בגינם התמלוגים. השווי ההוגן מגלם את הסיכון לכישלון בהתאם לענף, ומהוון בהתאם לתקופת ההחזר הצפויה. שינויים בשווי הוגן, אם קיימים, נזקפים לדוח על הביצוע הכספי.

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

טז. נכסים תלויים

נכסים תלויים נובעים בדרך כלל מאירועים בלתי מתוכננים או אירועים לא צפויים, אשר אינם בשליטתה המלאה של הישות, ואשר יוצרים את האפשרות של תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות לישות. בדוחות הכספיים ניתן גילוי לקיומם של נכסים תלויים, רק כאשר תזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא צפוי אך אינו ודאי למעשה. נכסים תלויים נאמדים באופן מתמשך, כך שאם הסבירות השתנתה באופן שתזרים חיובי של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הוא ודאי למעשה, וערך הנכס ניתן למדידה באופן מהימן, הנכס וההכנסה הקשורה בו מוכרים בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחש השינוי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. החוב הממשלתי

מלוות הפנים והחוץ של ממשלת ישראל הכוללים איגרות חוב מונפקות, הלוואות ומכשירי חוב אחרים, נמדדים לפי שיטת העלות המופחתת. לפרטים נוספים *ראה ביאור 15 - מלוות פנים וביאור 16 - מלוות חוץ*.

יח. הפרשות

המדינה מכירה בהפרשות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת למדינה מחויבות קיימת (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, יימדד סכום ההפרשה לפי הערך הנוכחי של ההוצאות הנדרשות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

המדינה מכירה בהשבה כאשר, ורק כאשר, קרוב לוודאי שההשבה תתקבל אם המדינה תסלק את המחויבות. ההשבה תטופל כנכס נפרד. הסכום שמוכר בגין ההשבה אינו עולה על סכום ההפרשה.

חוזים שגלום בהם הפסד

הפרשה לחוזים שגלום בהם הפסד מוכרת כאשר ההטבות הכלכליות או פוטנציאל השירות הצפויים להתקבל מהחוזים שנחתמו על ידי המדינה נמוכים מהעלויות הבלתי נמנעות כתוצאה מעמידה במחויבויותיה החוזיות. ההפרשה נמדדת על פי הנמוך מבין הערך הנוכחי של העלות החזויה נטו לביטול החוזה והערך הנוכחי של העלות החזויה נטו להמשך קיום החוזה. בטרם ההפרשה מוכרת, מכירה המדינה בירידת ערך של הנכסים הקשורים לאותו חוזה.

שינוי מבני

הפרשה לשינוי מבני מוכרת כאשר המדינה מאשרת תוכנית פורמלית ומפורטת לשינוי מבני, והיא יצרה ציפייה תקפה אצל אלה המושפעים מביצוע השינוי המבני, באמצעות התחלת יישום התוכנית או מסירת הודעה בדבר מרכיביה העיקריים לאלה המושפעים ממנה. ההפרשה כוללת את היציאות הישירות הנובעות מהשינוי המבני, הכרוכות בהכרח בשינוי המבני ואשר אינן מיוחסות לפעילויות הנמשכות של המדינה.

שיקום אתר

בהתאם למדיניות של המדינה לשימור הסביבה ובהתאם לדרישות החוק, מוכרת הפרשה לשיקום אתר שבו נמצאת קרקע מזוהמת וההוצאה הנוגעת לדבר במועד שבו מזוהמת הקרקע.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים המצטברים הבאים: למדינה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר ויותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המדינה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

יט. התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין פנסיה תקציבית וצוברת מחושבות תוך שימוש בהערכות אקטואריות. התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד, באשר לעובדים שאינם נכללים בפנסיה תקציבית, מחושבות בהתאם לתנאי העסקה של אותם עובדים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לעובדים כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למדינה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת, שניתן לאמוד אותה באופן מהימן, למתן מענקים לעובדים, המדינה מכירה בהתחייבות זו החל מהמועד בו קמה המחויבות ובהתאם לתנאיה.

התחייבות המדינה בדוחות הכספיים בגין זכאות עובדיה לימי חופשה ומחלה וכן בגין זכאויות נוספות, אינה נמדדת באמצעות הערכות אקטואריות. כמו כן, בחלק מהנתונים קיימים פערי מידע.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כ. עתודות בגין אירועי ביטוח

המוסד לביטוח לאומי

קרנות הביטוח הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח לתאריך הדוחות הכספיים כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים, שלגביהם נוצרה עד לתאריך הדוחות הכספיים עילה לזכאות לקבלת סכומים ואף אם טרם הוגשה בקשה לגמלה. הקרנות אינן כוללות את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד") הנובעות מייחולי המבוטחים לגמלאות שב"תהליך הרכישה". מאידך אין הדוח על המצב הכספי כולל בצד הנכסים את ייחולי המוסד להכנסות מדמי ביטוח שהמבוטחים יהיו חייבים בעתיד בעד השנים שלאחר שנת הדוח. קרנות הביטוח מתייחסות לענפים האלה: אזרח ותיק ושאירים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד המוגדרים על ידי המוסד כענפים ארוכי מועד. המוסד אינו מחשב קרן בענף ילדים. כמו כן, המוסד אינו נוהג לחשב קרנות בענפים שהוגדרו על ידו כקצרי מועד. קרנות הביטוח נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית שנתית המבוצעת על ידי אקטואר המוסד.

בחודש ינואר 2019, פרסמה הועדה הבינלאומית לתקינה חשבונאית למגזר הציבורי (IPSASB) של הפדרציה הבינלאומית של רואי החשבון (IFAC) את Social Benefits - IPSAS-42 (להלן-התקן).

התקן קובע את הטיפול החשבונאי- הכרה, מדידה, הצגה וגילוי של ההתחייבויות בגין קרנות הביטוח בגופים של ביטוח סוציאלי.

התקן ייושם בתקופות שנתיות המתחילות ב-1 בינואר 2022. אימוץ מוקדם אפשרי.

המדינה בוחנת את השלכות התקן על הדוחות הכספיים ללא כוונה ליישום מוקדם. במסגרת הבחינה כאמור, תשקול מנהלת המוסד את מדיניותה באשר לאופן חישוב הקרנות בכל אחד מענפי הביטוח. בשלב זה לא ניתן להעריך את השפעתו, אם בכלל.

הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הערכת היתרות התלויות בענפי הביטוח, המכוסים באמצעות הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה, נעשתה חלקית על בסיס פרטני וחלקית לפי חישוב אקטוארי, ומהווה את סכום אומדן עלות סילוק התביעות שהוגשו.

כא. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות האלה:

(1) **מיסים ואגרות**

סכומים שהמדינה גובה מכוח חוקים ו/או תקנות. מיסים אינם כוללים קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק. הכנסות בגין מיסים אשר הוכרו בדוחות הכספיים הינם חובות המס הוודאיים, אשר בגינם קיימת יכולת גבייה.

הכנסות מדמי ביטוח לאומי נרשמות על בסיס מצטבר כמפורט להלן:

(א) הכנסות ממעסיקים בגין עובדים שכירים - על פי דיווחי המעסיקים בהתאם לשכר העובדים. כאשר לא התקבל דיווח נרשם החיוב על פי קביעת המוסד לביטוח לאומי.

(ב) הכנסות מלא שכירים - על פי חיובי המוסד לביטוח לאומי בהתאם לשומת המס האחרונה של המבוטח או בהתאם לשיעור המינימלי הקבוע בחוק. לפירוט נוסף בדבר המדיניות החשבונאית שננקטה בגין הכנסות ממסים *ראה ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה וביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות.*

(2) **העברות**

העברות הינן הכנסות מעסקאות שאינן חליפין, שאינן מיסים או תקציב. הכנסות מהעברות כוללות סיוע מחו"ל שנוצל, תרומות, מתנות, קנסות או עונשים אחרים המוטלים עקב הפרת חוק ועוד.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שוויו ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה. כאשר ההתחייבות מוקטנת במועד מאוחר יותר, בשל התרחשותו של אירוע המס או עקב התקיימותו של תנאי, סכום הקטנת ההתחייבות מוכר כהכנסות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

(1) **הכנסות ממכירת סחורות**

הכנסות ממכירת סחורות במהלך העסקים הרגיל נמדדות על פי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה, בניכוי הנחות מסחריות והנחות כמות. במקרים שבהם תקופת האשראי היא קצרה ומהווה את האשראי המקובל בענף התמורה העתידית אינה מהוונת.

במקרים שבהם תקופת האשראי חורגת מהמקובל בענף, המדינה מכירה בתמורה העתידית כאשר היא מהוונת תוך שימוש בריבית הסיכון של הלקוח. ההפרש בין השווי ההוגן והסכום הנקוב של התמורה העתידית מוכר כהכנסת ריבית על פני תקופת האשראי.

הכנסות ממכירת סחורות (כולל מקרקעין ודירות) מוכרות כאשר מתקיימים התנאים האלה ביחד: קיימת ראיה משכנעת (בדרך כלל ביצוע של הסכם מכירה) שהסיכונים והתשואות המשמעותיים הועברו לקונה, אין להנהלה מעורבות נמשכת עם הסחורה והיא אינה שומרת על שליטה אפקטיבית עליה, צפוי שהטבות כלכליות או פוטנציאל שירות הקשור לעסקה יזרום אל המדינה וסכומי ההכנסות והעלויות בגין העסקה ניתנים למדידה באופן מהימן.

(2) **הכנסות מהספקת שירותים**

הכנסות משירותים נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי בהתאם לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

(3) **הכנסות מדמי שכירות**

הכנסות מדמי שכירות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת החכירה. ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

(4) **הכנסות מריבית**

מוכרות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

(5) **הכנסות מדיבידנדים**

הכנסות מדיבידנדים מוכרות בעת התגבשות זכותה של המדינה כבעלת מניות לקבלת הדיבידנד, ואם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה המדינה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס.

(6) **הכנסות מתמלוגים**

הכנסות מתמלוגים מוכרות בעת הזכאות להן בהתאם למהות ההסכם הרלוונטי. תמלוגים נצברים בהתאם לתנאי ההסכם הרלוונטי ומוכרים כהכנסות לפי אותו בסיס, אלא אם כן, לאור מהותו של ההסכם, נאות יותר להכיר בהכנסות על בסיס שיטתי הגיוני אחר.

(7) **חוזי הקמה**

הכנסות והוצאות מחוזי הקמה נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשיעור השלמת החוזה, כאשר ניתן לאמוד באופן מהימן את תוצאותיו. הכנסות מחוזה הקמה כוללות את הסכום המקורי שנכלל בחוזה בתוספת סכומים בגין שינויים בעבודה, תביעות ותמריצים. עלויות החוזה מוכרות עם היווצרותן, למעט כאשר הן יוצרות נכס המיוחס לפעילות עתידית שנקבעה בחוזה. כאשר אין אפשרות להעריך באופן מהימן את תוצאות חוזה ההקמה, מוכרת ההכנסה מהחוזה רק בגובה העלויות שהתהוו וצפוי שניתן יהיה להשיבן. עלויות החוזה מוכרות בתקופה שבה הן מתהוות. הפסד צפוי מחוזה הקמה נזקף מיידית לדוח על הביצוע הכספי.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כג. תמיכות, העברות והקצבות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המדינה, שבעבורן היא אינה מקבלת תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

תמיכות המקיימות את התנאים שלהלן, מוכרות כהוצאות במהלך תקופת הדיווח:

(1) התקיימו תנאי הזכאות לקבלת התמיכה במהלך תקופת הדיווח.

(2) סכום ההוצאה ניתן למדידה באופן מהימן.

תמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה שבה התרחשו אירועים שיצרו את התמיכה, כל עוד מתקיימים כל אלה:

(1) למדינה יש מחויבות קיימת בגין תמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;

(2) צפוי כי יידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן,

(3) ניתן לאמוד את סכום התמיכה באופן מהימן.

כד. אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, ששימשו בהכנת הדוחות הכספיים ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של הנכסים וההתחייבויות, לרבות נכסים והתחייבויות תלויים, המוצגים בדוחות הכספיים:

חייבים בגין תמלוגים

חייבים בגין תמלוגים נכללים בדוחות הכספיים בהתאם לשוויים ההוגן, המבוסס בין היתר על הנחות באשר ליכולת ההצלחה של פרויקטים שבגינם ניתנו המענקים, גובה התמלוגים ועיתוי התקבול. קיימת אי ודאות מהותית בגין אומדנים אלה ושינויים בהנחות עלולים להשפיע על ערכו של הנכס בספרים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך*.

סכום בר השבה של נכס או יחידה מניבה מזומנים

הסכום בר ההשבה של נכסים בודדים או יחידות מניבות מזומנים מבוסס על אומדנים והנחות, ובין היתר לגבי שיעור היוון לפני מס ושיעור צמיחה. שינויים בהנחות או אומדנים אלה עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכם של נכסים בספרים ולהביא להכרה בהפסד מירידת ערך או לשינוי בסכום ההפסד מירידת ערך שהוכר בדוחות הכספיים.

התחייבויות בגין זכויות עובדים

התחייבויות בגין זכויות עובדים מבוססות על מספר רב של נתונים, ומחושבות תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבויות כרוך בקביעת הנחות, בין השאר לגבי שיעורי ההיוון, שיעורי תשואה צפויים, שיעורי עליות שכר עתידיות, שיעורי תחלופת עובדים, לוחות תמותה, שיעור גידול בקצבה לפנסיה והנחות שונות נוספות. קיימת אי וודאות בגין הנחות אלה ושינויים בהן עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של ההתחייבויות בספרים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

עתודות בגין אירועי ביטוח

העתודות בגין אירועי ביטוח נוגעות בעיקר לקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי, ומבוססות על הנחות אקטואריות של ענפי הביטוח השונים כלפי מבוטחים, שלגביהם נוצרה עילת זכאות לתאריך הדיווח. שינויים בהנחות האקטואריות, כמו שינויים בהנחות לגבי המבוטחים שצריכים להיכלל באומדן ההתחייבות, עשויים להשפיע באופן מהותי על ערכן של העתודות בספרים, לפרטים נוספים *ראה ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח*.

התחייבויות תלויות והפרשה לתביעות משפטיות

בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של הישויות הממשלתיות, נקבעים סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד ישויות אלה, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום שאותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה, דבר העשוי לגרום לביטול או ליצירת הפרשה בגין תביעה. לפרטים נוספים *ראה ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות וביאור 24 - התחייבויות תלויות*.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע

אומדן שווי התמלוגים העתידיים לצורכי הגילוי כנכסים תלויים חושב לגבי הסכמי תמלוגים מהותיים בלבד, שלגביהם צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות. האומדן נקבע על פי הערך הנוכחי של סכום התמלוגים הצפוי להתקבל, הנגזר, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, מחיר המכירה הצפוי, תקופת ההפקה ופריסתה וכן שיעור התמלוגים האפקטיבי, המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון כמקובל בענף, לפרטים נוספים *ראה ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע.*

קרקעות בידי המדינה

המדינה פועלת לקביעת אומדן השווי ההוגן באופן אובייקטיבי ככל שניתן, אך בשל מורכבותם והיקפם של הנתונים, ובשל המגבלות במערך הנתונים הקיים וחוסר במידע כספי היסטורי, עלולים להיגרם שינויים מהותיים בנתונים ובהנחות ששימשו בהערכת אומדן השווי, אשר ישפיעו באופן מהותי על שווי הקרקעות. לפרטים נוספים לגבי קרקעות בידי המדינה ומתודולוגיית ביצוע אומדן השווי *ראה ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה.*

ביאור 3(א) - מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
בשקלים בנק ישראל	9,769	10,936
בשקלים בנקים אחרים	10,537	10,826
סך הכל בשקלים	**20,306**	**21,762**
במטבע חוץ בנק ישראל	1,891	5,455
במטבע חוץ בנקים אחרים	13,376	12,913
סך הכל במטבע חוץ	**15,267**	**18,368**
קופות ודמי מחזור	**478**	**259**
סך הכל	**36,051**	**40,389**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 3(ב) - אשראי לזמן קצר (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
בנקים בשקלים	402	289
בנקים במטבע חוץ	317	376
סך הכל	**719**	**665**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 4 - פיקדונות והשקעות לזמן קצר (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
פיקדונות מיועדים ופיקדונות המוגבלים בשימוש	א	10,525	12,043
השקעות אחרות לזמן קצר	ב	7,819	8,926
פיקדון כספי ניכויים	ג	1,072	1,022
סך הכל		**19,416**	**21,991**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל פיקדונות מיועדים ומוגבלים בשימוש בעיקר של משרדי ממשלה, וחברת דואר ישראל בע"מ.

ב. כולל פיקדונות, איגרות חוב וניירות ערך סחירים אחרים, המוחזקים בעיקר על ידי התעשיות הביטחוניות, רשות שדות התעופה בישראל וחברות ממשלתיות אחרות.

ג. פיקדון בגין כספי ניכויים (תשלומים פנסיוניים) משכר עבודתם של עובדי איו"ש וחבל עזה שאינם ישראלים. כספי הפיקדון מנוהלים בנאמנות על ידי בתי השקעות שזכו במכרז החשב הכללי. הזכות לכספי הפיקדון וכספי העובדים אשר נוכו והועברו לחשב הכללי נכללים במסגרת *ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך*.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
שיכון וחטיבה להתיישבות הלוואות שיכון	א(1)	6,853	7,493
שיכון וחטיבה להתיישבות הלוואות החטיבה להתיישבות	א(2)	146	130
		6,999	**7,623**
רשויות מקומיות ותאגידי מים	א(3)	**1,043**	**1,162**
הלוואות לעובדים עובדי מדינה	א(4)	1,123	1,079
הלוואות לעובדים עובדי הוראה וסטודנטים להוראה	א(5)	166	165
		1,289	**1,244**
אחרים	א(6)	591	453
סך הכל הלוואות		**9,922**	**10,482**
בניכוי חלויות שוטפות		(1,441)	(1,517)
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים		(334)	(392)
סך הכל		**8,147**	**8,573**

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט ההלוואות לזמן ארוך

ממשלת ישראל מעמידה הלוואות במטרה לסייע ולתמרץ את המשק בתחומים שונים כגון: שיכון, תיירות, חקלאות ורווחה. העמדת ההלוואות נעשית ישירות ללווים או באמצעות המערכת הבנקאית. סיכון הגבייה בהלוואות המועמדות באמצעות המערכת הבנקאית יכול לחול על המדינה ו/או על הבנקים, בהתאם להסכמים הפרטניים.

(1) **הלוואות שיכון**

(א) הלוואות שיכון הינן הלוואות המועמדות על ידי הממשלה באמצעות הבנקים למשכנתאות, לסיוע בדיור לזכאים כהגדרתם ב"חוק הלוואות לדיור, התשנ"ב–1992" והתקנות שהותקנו על פיו וכן בהתאם להחלטות ממשלה המתקבלות מעת לעת.

(ב) הכללים להעמדת הלוואות השיכון מוסדרים בהסכמי המסגרת בין אגף החשב הכללי לבנקים למשכנתאות, בהנחיות ובחוזרים משותפים של אגף החשב הכללי ומשרד הבינוי והשיכון המופצים מעת לעת.

(ג) בהתאם להחלטת הממשלה מספר 2212 מיום 12 באוגוסט 2007 ולהסכם שנחתם בין הממשלה לבין הבנקים למשכנתאות בחודש מאי 2008, לחלק מזכאי משרד הבינוי והשיכון מועמדת הלוואת השיכון ממקורות הבנק, במקום ממקורות המדינה, כנגד סבסוד הריבית ותשלום עמלה על ידי המדינה.

(ד) הלוואות שיכון ניתנות גם למגזר החקלאי (קיבוצים) - בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידי אגף החשב הכללי ומשרד הבינוי והשיכון.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(2) **הלוואות החטיבה להתיישבות**

החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (להלן: "החטיבה להתיישבות") עוסקת על פי החלטת ממשלת ישראל החל משנת 1967 בהקמה ובביסוס כלכלי וחברתי של ישובים כפריים (חקלאים וקהילתיים). תקציב החטיבה שימש בחלקו למתן הלוואות כמפורט להלן:

(א) הלוואות תשתית - עד שנת 2011 ניתנו למתיישבים בודדים הלוואות תשתית. ההלוואות ניתנו כהלוואות עומדות ו/או מותנות ו/או כמענק. הלוואות התשתית לאגודות ניתנו כהלוואות לתקופה של 37 שנים (7 שנים ראשונות בתנאי גרייס), הלוואות תשתית למתיישבים יוכרו כמענק, אם יקיימו את משקם במשך חמש שנים ברציפות, ממועד קבלת ההלוואה.

(ב) הלוואות לאמצעי ייצור לאגודות ולמתיישבים - הלוואות לאמצעי ייצור ניתנו למתיישבים ואגודות לצורך פיתוח אמצעי ייצור. הלוואות אלה ניתנו לתקופה של 30 שנה (10 שנים ראשונות בתנאי גרייס). יצוין כי 75% מסכום ההלוואה הינו בתנאי מענק ו- 25% מיועד להחזר.

(ג) הלוואות לבנייה - תנאי ההחזר של ההשקעות בבתי המגורים ובמבני הציבור יהיו בנוסח ובתנאים, עליהם יוסכם בין המיישבת לבין המרכז החקלאי וממשלת ישראל. בהיעדר הסכם, כאמור, ההלוואות נרשמות צמודות מדד, לתקופה של 35 שנה (חמש שנים ראשונות בתנאי גרייס).

במסגרת החלטת ממשלה מס' 1998 מחודש אוקטובר 2016, בנושא אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות, הוחלט כי לא תועמדנה הלוואות חדשות באמצעות החטיבה להתיישבות.

(3) **רשויות מקומיות ותאגידי מים**

הממשלה מעמידה הלוואות לרשויות מקומיות ולתאגידי מים באמצעות מוניציפל בנק בע"מ (בנק דקסיה לשעבר) החל משנת 2011 לעשר שנים עד ליום 22 בפברואר 2022.

(4) **עובדי מדינה**

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי המדינה על פי קריטריונים המוגדרים מראש על-ידי החשב הכללי. במסגרת זו התקשרה המדינה עם בנקים מסחריים כמפורט להלן:

(א) ביום 10 במאי 2007 התקשרה הממשלה עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ בהסכם למתן הלוואות, משיכת יתר ושירותים בנקאיים לעובדי המדינה. הסכם זה הוארך בחודש פברואר 2015 עד ליום 30 ביוני 2015.

(ב) ביום 1 במרס 2015 חתמה הממשלה עם בנק יהב על הסכם להעמדת הלוואות תקציביות לעובדי מדינה, לתקופה של שבע שנים, שנכנס לתוקף החל מיום 1 ליולי 2015. הלוואות אלה מועמדות מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן.

(5) **עובדי הוראה וסטודנטים להוראה**

הממשלה מעמידה הלוואות ייעודיות לעובדי הוראה והלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה, על פי קריטריונים ייחודיים לאוכלוסיות הזכאיות להלוואות אלו. במסגרת זו התקשרה המדינה ביום 13 במרס 2014 עם בנק מסד בע"מ (להלן: "בנק מסד") לתקופה של חמש שנים, שנכנס לתוקפו החל מיום 1 ביולי 2014. בחודש אפריל 2019 מומשה האופציה הראשונה בהסכם להארכת תקופת ההתקשרות לשנה נוספת עד ליום 30 ביוני 2020 ובחודש יוני 2020 מומשה האופציה השניה להארכת ההסכם עד ליום 30 ביוני 2021.

במסגרת ההסכם מעמידה המדינה הלוואות בשני מסלולים:

(א) הלוואות לעובדי הוראה שמשכורתם משולמת על ידי משרד החינוך, לרבות גמלאי הוראה.

(ב) הלוואות מותנות לסטודנטים במוסדות להכשרת עובדי הוראה – הלוואות אשר הופכות למענקים לסטודנטים בהתקיים עמידה בקריטריונים הנקבעים על ידי משרד החינוך.

ההלוואות מועמדות הן מכספי הפיקדון שהופקד על ידי בנק מסד בחשבון החשב הכללי בבנק ישראל בסכום של 618 מיליוני ₪, והן מכספי הגבייה החוזרת של רכיב הקרן.

ביאור 5 - הלוואות לזמן ארוך (במיליוני ₪) (המשך)

(6) **אחרים**

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
הלוואות למימון מפלגות	(א)	194	-
הסדרי חוב והסדרי הבראה	(ב)	131	142
הלוואות למטרות חינוך	(ג)	61	76
אחר		205	235
סך הכל		**591**	**453**

(א) **הלוואות למימון מפלגות**

במהלך שנת 2019 העבירה הכנסת ל-19 מסיעות הכנסת, 26 הלוואות לזמן ארוך. ההלוואות ניתנו על חשבון כספי מימון מפלגות שוטפים עתידיים, להם הן תהיינה זכאיות על פי חוק מימון מפלגות, תשל"ג 1973. ההלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן ונושאות ריבית בשיעור הנקוב בתקנות פסיקת ריבית והצמדה, תשס"ג 2003.

(ב) **הסדרי חוב והסדרי הבראה**

הסדרים אלו כוללים הלוואה בסך של כ-100 מיליוני ₪ שהועמדה לבית חולים הדסה במסגרת הסכם הבראה שנחתם עימו ביום 24 ביוני 2014, הסדר חוב שנעשה עם ממשלת אקוודור במסגרת מועדון פריז והסדרי חוב שבוצעו למועצות דתיות בשנת 2010 כחלק מתכניות הבראה פרטניות.

(ג) **הלוואות למטרות חינוך**

הלוואות אלו כוללות בעיקרן הלוואה בסך 26 מיליוני אירו לאוניברסיטת בן גוריון שהעמידה הממשלה באמצעות הות"ת לצורך ביצוע פרויקט ייסוד והקמה של המרכז הבינלאומי למאבק במדבור בשדה בוקר.

ב. התפלגות ההלוואות לזמן ארוך לפי מועדי פירעון

שנים	31 בדצמבר 2019
2020	1,441
2021	1,240
2022	1,030
2023	830
2024 ואילך	5,381
סך הכל	**9,922**

ג. מידע בדבר הלוואות עומדות ומענקים מותנים

הלוואות עומדות ומענקים מותנים מהווים נכסים תלויים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ועל כן אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי.

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
זכאי משרד השיכון	א(1)	1,478	1,496
הלוואות החטיבה להתיישבות	א(2)	560	560
סטודנטים להוראה	א(5)	109	124
רשויות מקומיות ותאגידי מים	א(3)	-	9
אחרים		2	3
סך הכל		**2,149**	**2,192**

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין	א	21,089	19,380
חייבים בגין עסקאות חליפין	א	17,693	18,608
מקדמות לספקים	ב	11,840	9,150
הכנסות לקבל		10,650	9,926
ביטוח לאומי – חובות הציבור	ג	6,819	6,337
הוצאות מראש	ד	2,805	2,568
עבודות בביצוע בניכוי מקדמות		2,771	1,940
חייבים בגין הלוואות	ה	1,429	1,582
המחאות לגבייה		835	718
הלוואות ומקדמות לעובדים		559	582
אחרים		4,229	2,818
סך הכל חייבים ויתרות חובה		**80,719**	**73,609**
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים	ו	(13,521)	(13,010)
סך הכל		**67,198**	**60,599**

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט חובות בגין עסקאות חליפין ובגין עסקאות שאינן חליפין

ישות	הפניה	עסקאות חליפין 31 בדצמבר 2019	עסקאות שאינן חליפין 31 בדצמבר 2019	סך הכל 31 בדצמבר 2019	סך הכל 31 בדצמבר 2018 (*)
רשות המסים בישראל	(1)	-	12,573	12,573	11,384
חברות ממשלתיות		8,525	-	8,525	8,975
המוסד לביטוח לאומי	ג	-	6,783	6,783	6,396
משרד הבריאות	(2)	3,623	-	3,623	3,306
רשות מקרקעי ישראל	(3)	3,046	-	3,046	3,167
משרד הבינוי והשיכון		1,063	-	1,063	1,018
רשות האכיפה והגבייה		-	764	764	743
מערכת בתי המשפט		21	716	737	571
משרד הכלכלה והתעשייה		518	-	518	844
משרד הביטחון		269	-	269	609
תאגידים סטטוטוריים אחרים		113	147	260	226
המשרד לביטחון פנים		221	-	221	233
תיאום פעולות הממשלה בשטחים		171	-	171	135
הרשות הממשלתית למים ולביוב		-	105	105	165
משרדים אחרים		123	1	124	516
סך הכל חייבים		**17,693**	**21,089**	**38,782**	**37,988**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

(1) אומדן חובות לרשות המסים בגין עסקאות שאינן חליפין

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
מס הכנסה יחידים וחברות	(א)	3,851	2,729
מס רכישה	(ב)	3,536	2,873
מס שבח	(ג)	2,318	2,130
מס ערך מוסף	(ד)	2,062	2,084
מסים על ניכויים	(ה)	973	1,208
מס רכוש	(ז)	228	240
מס קנייה מקומי	(י)	16	255
מיסי בלו	(ו)	606	591
מס מכירה	(ח)	93	132
מיסי ייבוא	(ט)	30	205
בניכוי תקבולים במשמורת	(יא)	(1,140)	(1,063)
סך הכל		**12,573**	**11,384**

החובות אשר הוכרו כנכסים בדוחות הכספיים הינם חובות המס אשר בגינם קיימת, קרוב לוודאי, יכולת גבייה, כפי שהוגדרה ברשות המסים בישראל: תיקים פעילים, בקבוצת מיון חוב כוודאי.

(א) מס הכנסה יחידים וחברות - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם על פי דוחות שנתיים שהוגשו לרשות המסים בישראל ו/או על פי שומות שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה. הסכומים המוצגים כוללים הקפאות והסדרים והינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית והצמדה.

(ב) מס רכישה - חובות מס רכישה המוטלים על הרוכש זכות במקרקעין או פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של הרוכש ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ג) מס שבח - חובות מס שבח המוטלים על השבח במכירת זכות במקרקעין או על פעולה באיגוד מקרקעין, לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, הצמדה וקנסות.

(ד) מס ערך מוסף - חובות מס של עוסקים המבוססים על הדוחות שהוגשו על ידם או על פי שומות שנקבעו מכוח הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים.

(ה) מסים על ניכויים (שכר, שוק ההון, דיבידנד וכו') - חובות בגין ניכויי מס במקור של מעבידים/ משלמים על פי דוחות ניכויים (חודשיים/ דו-חודשיים), וכן חובות של חברות בגין ניכוי מס במקור מתשלומי דיבידנד לבעלי מניות, שדווחו לרשות המסים ו/או על פי שומות ניכויים שנקבעו בתיקים אלו, לפי פקודת מס הכנסה וניכויים בגין רווחים בשוק ההון.

(ו) מיסי בלו - חובות של יצרני הדלק. ככלל, החובות מתייחסים לעשרת הימים האחרונים של תקופת הדיווח, בהתאם לחוק.

(ז) מס רכוש - חובות מס רכוש המוטלים על בעלי קרקע, לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (מס רכוש בוטל החל מיום 1 בינואר 2000). הסכומים המוצגים מורכבים מקרן סכום החוב ומסכומי ההצמדה, אשר קיימת ודאות כי ייגבו בעתיד, על פי שקלול אחוז הגבייה בפועל מהקרן בשנת הדיווח ועל פי סוג החוב.

(ח) מס מכירה - חובות מס מכירה המוטלים על מוכר זכות במקרקעין או עושה פעולה באיגוד מקרקעין (כולל קבלנים), לפי שומה עצמית או הצהרה של המוכר ו/או לפי שומות שנקבעו, לפי חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (מס מכירה בוטל החל מיום 1 באוגוסט 2007). הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית, והצמדה וכן קנסות.

ביאור 6 - חייבים ויתרות חובה (במיליוני ₪) (המשך)

(ט) מיסי יבוא - חובות מס של יחידים וחבר בני אדם המוטלים על טובין שיובאו ולא שולמו מלוא המסים המתחייבים על פי תעריף המכס (החובות נוצרים בדרך כלל לאחר שחרור הטובין). הסכומים המוצגים הינם בערכים משוערכים וכוללים ריבית והצמדה וקנסות.

(י) מס קנייה מקומי - חובות מס בגין ייצור מקומי של עוסקים פעילים בתחולת החוק.

(יא) תקבולים במשמורת - תקבולי מסים בהם נכון למועד הדוחות הכספיים טרם התבררו זהות החייב וסוג המס.

יצוין כי מערכות המידע של רשות המסים בישראל אינן עונות, בחלק ממערכי המס, על מכלול הצרכים החשבונאיים לצורך ניהול נתוני חייבים על בסיס מצטבר בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. הדבר בא לידי ביטוי בהיעדר קשר חשבונאי בין נתוני המערכות לניהול מצבת החובות לבין תנועות המזומן במערכות הדיווח. בנוסף, קיים קושי בהפרדת הנתונים למרכיבים הנדרשים לצורך הצגה חשבונאית נאותה, כגון הרכב הנכסים או מועד התהוותם.

(2) עיקר החובות כלפי משרד הבריאות הינם בגין חובותיהן של קופות החולים לבתי החולים הממשלתיים בעבור שירותים רפואיים, שניתנו למבוטחי קופות החולים בבתי החולים הממשלתיים.

(3) עיקר החובות כלפי רשות מקרקעי ישראל הינם בגין דמי חכירה שנתיים שוטפים וחובות העבר.

ב. מקדמות לספקים כוללות סך של כ- 10,148 מיליוני ₪ (כ- 8,176 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018) בגין מקדמות של משרד הביטחון לספקים בהתאם לתנאי ההתקשרות עימם.

ג. החובות למוסד לביטוח לאומי הינם בגין הגורמים הבאים:

<u>חייבים בגין עסקאות חליפין</u>

(1) חייבים בגין דמי ביטוח - חובות המשולמים למוסד לביטוח לאומי ממעסיקים ומשכירים. הסכומים כוללים הפרשי הצמדה וקנסות על פיגור בתשלום דמי ביטוח על פי סעיף 364 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995.

(2) יתרת חובות מעסיקים שכוללת הכנסות לקבל בגין חודש דצמבר בהתאם לאומדנים המגובשים על ידי המוסד לביטוח הלאומי.

<u>חובות הציבור</u>

(3) חובות הציבור בגין גמלאות, תאגידים בפירוק ופיצויים מצד שלישי.

בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (ובעבר לפי חוק מס מקביל שתוקפו היה עד ליום 31 בדצמבר 1995) המוסד לביטוח לאומי גובה בעבור קופות החולים דמי ביטוח בריאות מן המעסיקים והלא שכירים כחלק מדמי הביטוח. סכומים אלה אינם שייכים למוסד, והוא מחויב להעבירם לקופת חולים עם הגבייה.

לעניין הפרשה לחובות מסופקים בגין חייבים למוסד לביטוח לאומי, *ראה סעיף (ו) להלן*.

ד. הוצאות מראש - היתרה כוללת סך של כ- 867 מיליוני ₪ בגין השלמת עלות סל הבריאות - יתרת החוב מייצגת מקדמות שהועברו לקופות החולים על ידי משרד הבריאות, בהתאם לאומדן עלות סל הבריאות לשנת 2019. עלות הסל הסופית נקבעה עם קביעת מדד יוקר הבריאות הממוצע לשנת 2019, במחצית הראשונה של שנת 2020, ולאחר קביעתה תושלם ההתחשבנות. לפירוט נוסף על גובה סל הבריאות שהועבר במהלך השנה לקופות החולים, ראה ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות.

ה. חייבים בגין הלוואות

סכום החייבים בגין הלוואות ליום 31 בדצמבר 2019 כולל סכום של 371 מיליוני ₪ בגין הלוואות החטיבה להתיישבות (334 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). יתרות החובה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2018, מוצגות על בסיס דיווח שהתקבל מחשבות החטיבה להתיישבות ובגינן מבוצעת הפרשה מלאה לחובות מסופקים.
החטיבה להתיישבות, בשיתוף עם החשב הכללי, פועלת לגביית חובות אלו לרבות ביצוע הסדרי חוב בגינם.
בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1998 משנת 2016, החטיבה להתיישבות אינה מעמידה הלוואות חדשות.

ו. הרכב ההפרשה לחובות מסופקים

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
המוסד לביטוח לאומי - בגין חובות הציבור	5,516	5,119
חברות ממשלתיות	2,635	2,712
חייבים בגין הלוואות	1,190	1,212
משרד הבינוי והשיכון	714	736
משרד הבריאות	844	726
משרד הבינוי והשיכון	714	736
משרד הכלכלה והתעשייה	554	566
המשרד לביטחון פנים	222	234
אחרים	842	740
סך הכל	**13,521**	**13,010**

(*) הוצג מחדש.

לממשלה קיימים נכסי חוב נוספים, בעיקר ברשות המסים בישראל, אשר אינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים. משרדי הממשלה אחראים לשלמות החיובים והחובות ובהתאם לכך פועלים לטיוב נתוניהם ולגבייתם. ביום 14 ביולי 2013 התקבלה החלטת ממשלה מספר 545 בדבר העמקת פעילות הגבייה בממשלה, שעיקרה יצירת מנגנון וכלים פרקטיים להסדרת פעילות הגבייה הממשלתית. במקביל למהלכים שצוינו לעיל, הוקם ברשות האכיפה והגבייה מנהל הגבייה הממשלתי אשר מסייע למשרדי הממשלה בגביית החובות במסלול ההוצאה לפועל ובמרכז גביית קנסות.

ביאור 7 - מלאי (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
מלאי שוטף - חומרי גלם, תוצרת בתהליך ותוצרת גמורה	א	4,205	4,384
מלאי שוטף - מלאי דלקים		1,278	1,287
מלאי שוטף - חלקי חילוף ופריטים כלליים	ב	841	807
מלאי שוטף - אחר		382	378
סך הכל מלאי שוטף		**6,706**	**6,856**
מלאי בלתי שוטף - מלאי דלקים		1,753	1,463
מלאי בלתי שוטף - חומרי גלם ותוצרת בתהליך		1,082	1,149
מלאי בלתי שוטף - תרופות		595	615
מלאי בלתי שוטף - ציוד חירום		236	253
מלאי בלתי שוטף - ציוד עזר רפואי		24	28
סך הכל מלאי בלתי שוטף		**3,690**	**3,508**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל בעיקר מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של התעשייה האווירית לישראל בע"מ בגין מטוסים אזרחיים ומטוסי מנהלים בסך של כ- 2,834 מיליוני ₪, וכן מלאי חומרי גלם ומלאי תוצרת בתהליך של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ בסך של כ- 1,092 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 2,920 מיליוני ₪ וכ- 1,210 מיליוני ₪, בהתאמה). מלאי חומרי הגלם ומלאי תוצרת בתהליך מוצגים לאחר הפרשות בגין מלאי איטי.

ב. כולל חלקי חילוף ופריטים כלליים מסוגים שונים אשר משמשים את הישויות הממשלתיות לצרכי עבודה שוטפים.

בחלק ממשרדי הממשלה תהליך ניהול המלאי, רישומו וסיווגו באופן שוטף במערכות המידע, לוקה בחסר ואינו מאפשר הצגה נאותה בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. כמו כן, יצוין כי ייתכן שמידע בדבר עלות המלאי הנמצא במשרדי הממשלה לאחר ניפוקו מהמחסנים (מלאי במצבורים) אינו כלול בדוחות הכספיים אף ששוויו עשוי להיות מהותי. כמו כן, נתוני המלאי של משרד הביטחון, כפי שדווחו על ידו, הינם חלקיים, ללא אחידות בהערכת העלות ומבוססים, בין היתר, על אומדני עלות או הערכות אחרות שאינם בהכרח עקביים למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
השקעה בחברות מוחזקות	א	1,429	1,183
השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות	ב	3,047	2,620
סך הכל		**4,476**	**3,803**

(*) הוצג מחדש.

א. פירוט התנועה בגין השקעה בחברות מוחזקות (**)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	חלק ברווח/ (הפסד)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2019
חינוך, בריאות, חברה ורווחה					
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	515	221	1	**737**	50%
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	306	-	-	**306**	50%
חברת בנין הבימה בע"מ	50	-	-	**50**	50%
בית התפוצות בע"מ	68	(3)	23	**88**	38%
נכסי חיל בע"מ	47	(3)	5	**49**	50%
אחרים	26	3	(1)	**28**	
	1,012	**218**	**28**	**1,258**	
תשתיות חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ	86	-	-	**86**	50%
תשתיות פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ	55	-	-	**55**	50%
תשתיות מכון היהלומים הישראלי בע"מ	30	-	-	**30**	24%
	171	**-**	**-**	**171**	
סך הכל	**1,183**	**218**	**28**	**1,429**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותן חברות מוחזקות.

ביאור 8 - השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. השקעה בקרנות דו-לאומיות וישויות אחרות (**)

ממשלת ישראל, ביחד עם מספר ממשלות זרות, הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כגון מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב-50% מהזכויות בקרנות אלה, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

שם הקרן	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	עליה בהיקף ההשקעה	חלק ברווח / (הפסד)	דיבידנד	שינויים בהון	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2019
GIF	479	-	(30)	-	(45)	404	50%
BARD	202	-	1	-	(16)	187	50%
BSF	90	-	2	-	(11)	81	50%
BIRD	142	-	-	-	(11)	131	50%
USIEF	10	-	-	-	-	10	50%
ישראל - סין (***)	10	-	-	-	-	10	50%
אחר	74	-	(18)	-	-	56	
	1,007	**-**	**(45)**	**-**	**(83)**	**879**	
ישויות אחרות (****)	**1,613**	**601**	**32**	**(23)**	**(55)**	**2,168**	
סך הכל	**2,620**	**601**	**(13)**	**(23)**	**(138)**	**3,047**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, *לפירוט נוסף ראה נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותן קרנות.

(***) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

(****) ישויות כלולות וישויות בשליטה משותפת המוחזקות על ידי חברות ממשלתיות המאוחדות בדוחות כספיים אלה ומוצגות על בסיס שווי מאזני.

ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע (במיליוני ₪)

במדינת ישראל קיימים משאבי טבע הכוללים, בין היתר, נפט וגז טבעי, אשלג, ברום, פוספטים, חצץ וחול. המדינה העניקה זיכיונות לגופים שונים (להלן: "הזכיינים") לצורך הפקה וכרייה של משאבי הטבע, ובתמורה הזכיינים משלמים למדינה תמלוגים הנגזרים בעיקר מהמכירות העתידיות (להלן: "הסדרי התמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, החלטות מנהליות, הסכמים והסדרים.

תזרימי המזומנים של המדינה בגין משאבי הטבע הנובעים מהסדרי התמלוגים לא קיבלו ביטוי בדוחות כספיים אלה וזאת בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. יחד עם זאת, בהתאם *לתקן חשבונאות ממשלתי מספר 19 - הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים*, כאשר צפוי תזרים פנימה של הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות, יש לתת גילוי לנכסים תלויים ובמידת האפשר לאמוד את שוויים.

אומדני שווי התמלוגים העתידיים לצרכי הגילוי, כנכסים תלויים, נקבעים על-פי הערך הנוכחי של התמלוגים הצפויים להתקבל. אלה נגזרים, בין היתר, מכמות ההפקה הצפויה של המשאב בשטח החזקה, ממחיר המכירה הצפוי, מתקופת ההפקה ופריסתה, וכן משיעור התמלוגים האפקטיבי המביא בחשבון משתנים שונים ושיעורי היוון כמקובל בענף.

להלן אומדני השווי של נכסים תלויים בגין תמלוגים עתידיים מהותיים שלהם זכאית המדינה ממשאבי טבע:

משאבי טבע	הפניה	31 בדצמבר 2019
נפט וגז	א	16,726
מחצבי חול וחצץ	ב	6,123
אשלג	ג	1,343
ברום	ד	1,008
פוספטים	ה	108
סך הכל		**25,308**

א. נפט וגז

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מנפט וגז, לצורך הגילוי, נקבע רק לגבי אתרים שבהם הוכח כי קיימת בהפקה כדאיות כלכלית ("תגלית מסחרית") וניתנה לזכיין חזקה בשטח החזקה.
אומדן השווי של התמלוגים העתידיים ליום 31 בדצמבר 2019, המצוין לעיל, מתייחס למאגר "תמר" (לא כולל מאגר תמר SW שאין בעבורו תוכנית פיתוח מאושרת), למאגר "לוויתן" ולמאגר "כריש תנין". האומדן לתמלוגים ממאגר "תמר" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 251 BCM גז וקונדנסט נלווה להפקה מדורגת עד לשנת 2050. האומדן לתמלוגים ממאגר "לוויתן" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 379 BCM גז וקונדנסט נלווה להפקה מדורגת משנת 2020 עד לשנת 2064. האומדן לתמלוגים ממאגר "כריש תנין" מתבסס על כמויות הפקה עתידיות של 69 BCM גז וקונדנסט נלווה להפקה מדורגת עד לשנת 2034. אומדנים אלו מתייחסים לתמלוגים הצפויים להיות משולמים למדינה מכוח חוק הנפט, התשי"ב - 1952.
יובהר כי סכום זה אינו כולל את אומדן הכנסות המדינה ממיסים מתחום זה, הכוללים: מיסי חברות, מס הכנסה, בהתאם לפקודת מס הכנסה וכן היטל רווחי נפט מכוח חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א - 2011 (חוק "ששינסקי", להלן בביאור זה: "החוק"). ומנגד הטבות מס בגין הוצאות חיפושי נפט וגז והטבות מס בגין רווחים מהכנסות בתחום זה. בהתאם לחוק, תקים המדינה קרן לניהול כספי של היטל רווחי נפט. לפירוט נוסף *ראה ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות – קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע.*

ב. מחצבי חול וחצץ

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מבוסס על עתודות המשאב במחצבים הפעילים לגביהם יש למדינה הסכמי התקשרות עם זכיינים, וכן על שווי של התמלוגים העתידיים במכרזים, האמורים לצאת לשיווק תוך שנתיים מתאריך הדוח.

ג. אשלג

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מאשלג ותרכובות אשלג נגזר מהמתווה שהוסכם בין המדינה לבין מפעלי ים המלח. האומדן חושב בהתאם לערך הנוכחי של סכום התמלוגים השנתי הצפוי במשך יתרת תקופת הזיכיון (עד שנת 2030). שווי התמלוגים שנלקחו לחישוב האומדן הינו בהתאם לפסק הבוררות הסופי בין המדינה לבין חברת מפעלי ים המלח שהתקבל באפריל 2019, במסגרתו הושלמה התחשבנות לגבי תמלוגי העבר והוסדר מנגנון ההתחשבנות והבקרה על התשלומים העתידיים.

ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע (במיליוני ₪) (המשך)

ד. ברום

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מברום ותרכובות ברום נגזר מהמתווה שהוסכם בין המדינה לבין מפעלי ים המלח. האומדן חושב בהתאם לערך הנוכחי של סכום התמלוגים השנתי הצפוי במשך יתרת תקופת הזיכיון (עד שנת 2030). שווי התמלוגים שנלקחו לחישוב האומדן הינו בהתאם לפסק הבוררות הסופי בין המדינה לבין חברת מפעלי ים המלח שהתקבל באפריל 2019, במסגרתו הושלמה התחשבנות לגבי תמלוגי העבר והוסדר מנגנון ההתחשבנות והבקרה על התשלומים העתידיים.

ה. פוספטים

אומדן השווי של התמלוגים העתידיים מפוספטים בגין הפקה צפויה למשך 12 שנה.

השווי של התמלוגים העתידיים ממשאבי טבע נערך לגבי הסכמי תמלוגים מהותיים בלבד. תשתית הנתונים ועריכתם מבוססת על אומדנים רבים אשר נתונים לתנודתיות רבה, ונועדו לצרכי גילוי במסגרת דוחות כספיים אלה בלבד. יודגש כי הנתונים בפועל עשויים להיות שונים באופן מהותי מאומדנים אלה.

ביאור 10 - חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
חייבים בגין תמלוגים	א	3,344	3,425
הכנסות לקבל		1,245	257
הוצאות מראש		644	1,178
יתרות חובה אחרות		161	160
סך הכל		**5,394**	**5,020**

(*) הוצג מחדש

א. חייבים בגין תמלוגים

היתרה כוללת חייבים בגין תמלוגים לרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית בסך של כ-3,028 מיליוני ₪ (כ-2,857 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). היתרה ליום 31 בדצמבר 2018 הוצגה מחדש בעקבות שינוי המודל לחישוב אומדן שווי החייבים בגין תמלוגים ע"י הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית.

ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
עודף נכסים בגין הטבות לאחר סיום העסקה	א	10,792	12,028
יתרות חובה של חשבונות פיקוח נדחים	ב	8,595	7,873
השקעות במניות ושטרי הון המירים	ג	3,076	2,663
השקעות באגרות חוב	ד	2,154	2,314
חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין, נטו	ה	1,472	1,448
השקעות מיועדות	ו	1,251	1,458
השקעות בבנקים בין-לאומיים	ז	1,210	1,215
אחרים		3,681	3,792
סך הכל		**32,231**	**32,791**

(*) הוצג מחדש.

א. יתרה זו מורכבת מעודף נכסים על התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד בחברות ממשלתיות ובתאגידים הסטטוטוריים כדלקמן:

יישות	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
חברת החשמל לישראל בע"מ	4,825	5,968
חברת נמלי ישראל בע"מ	4,233	4,055
חברת נמל אשדוד בע"מ	1,123	1,127
חברת נמל חיפה בע"מ	605	585
אחרים	6	293
סך הכל	**10,792**	**12,028**

ב. סעיף זה כולל בעיקר יתרה של חברת החשמל, שבתנאים מסוימים נוקטת גישה חשבונאית שונה מהמקובל ביחס לעיתוי זקיפת ההוצאות וההכנסות לדוח על הביצוע הכספי. זאת, במטרה לשקף וליצור הקבלה נאותה בין ההוצאות בפועל לבין ההכנסות שייווצרו לחברה לפי מועדי ההכרה בהן כתלות בתעריף החשמל. אחד התנאים ליישום הגישה האמורה קובע כי התעריפים שבפיקוח נבנים כך שיכסו את העלויות הצפויות (כולל תשואה נדרשת להון), בקשר לאספקת השירות או המוצר שבפיקוח.

להלן פירוט יתרות חובה (זכות) של חשבונות פיקוח נדחים, נטו:

נכסי פיקוח	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
מוצג בנכסים לא שוטפים- נכסים פיננסים ואחרים	8,595	7,873
מוצג בהתחייבויות שאינן שוטפות- התחייבויות אחרות לזמן ארוך	(4,128)	(1,856)
סך הכל	**4,467**	**6,017**

ביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים (במיליוני ₪) (המשך)

ג. סעיף זה כולל בעיקר השקעות פיננסיות סחירות אחרות של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (השקעות בסך של כ- 2,992 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2019 וכ- 2,574 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

ד. סעיף זה כולל בעיקר השקעה באיגרות חוב של קרנית – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים בסך של כ- 1,642 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 1,875 מיליוני ₪).

ה. סעיף זה נוגע ליתרות חוב אשר הועברו ממשרדי ממשלה שונים לטיפול המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה.

ו. יתרה זו מורכבת מהשקעות בניירות ערך ואיגרות חוב הרשומים למסחר והמוצגים לפי שווי שוק, וכן מפיקדונות וחשבונות נזילים בתאגידים בנקאיים. עיקר היתרה מתייחסת לחברות הממשלתיות האלה:

(1) **חברת דואר ישראל בע"מ**

השקעות בסך של כ- 571 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2019 (כ- 583 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). השקעות אלו מיועדות בעיקר לכיסוי גירעון אקטוארי, הנובע מהתחייבויותיה של החברה לפנסיה לעובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית ולהעברת הכספים לכיסוי ההתחייבות לקופה מרכזית לקצבה, כל זאת במסגרת הסכמי המעבר של עובדי רשות הדואר לחברת דואר ישראל בע"מ.

(2) **נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ**

השקעות בסך של כ- 293 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2019 (כ- 297 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018), המשמשות כחלק מכרית הביטחון לבעלי איגרות החוב. הפיקדונות בבנקים במטבע ישראלי נושאים ריבית שנתית בשיעור של 0.01%-0.22%, והפיקדונות בבנקים במטבע חוץ נושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.85%-2.2%.

ז. במסגרת אמנות והסכמים שונים, הממשלה משתתפת בהשקעות בבנקים האזוריים לפיתוח ובמוסדות בין-לאומיים הבאים: הבנק האסייתי להשקעות בתשתיות[13], קבוצת הבנק העולמי[14], קבוצת הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח[15] והבנק האירופאי לשיקום ופיתוח[16]. השתתפות זו מקדמת את מעמדה של מדינת ישראל בעולם ואת קשריה הבינלאומיים והכלכליים.

בחודש יולי 2018 אישר חבר המנהלים של הבנק הבין-לאומי לשיקום ולפיתוח (IBRD) שתי החלטות להגדלת הון הבנק (כללית וסלקטיבית), כאשר חלקה של מדינת ישראל בשתי הגדלות הון אלו נאמד בכ- 20 מיליוני דולר. בחודש אוקטובר 2018 אישר חבר המנהלים של החברה הבינלאומית למימון (IFC) שתי החלטות להגדלת הון הבנק (כללית וסלקטיבית), כאשר חלקה של מדינת ישראל בשתי הגדלות הון אלו נאמד בכ- 12 מיליוני דולר. נכון למועד הדוח, מדינת ישראל טרם השתתפה בהגדלות הון אלו.

מעבר לסכומי ההשקעה בפועל, למדינה קיימות התחייבויות נוספות כלפי המוסדות שלעיל, לתשלום על- פי דרישה (Capital Callable), ואותן יוכלו המוסדות לממש רק בעת הצורך. קיימת סבירות נמוכה להתממשותן.

---

[13] AIIB – Asian Infrastructure Investment Bank

[14] א. IBRD – International Bank For Reconstruction and Development
ב. IDA – International Development Association
ג. MIGA – Multilateral Investment Guarantee Agency
ד. IFC – International Finance Corporation

[15] א. IDB – Inter-American Development Bank
ב. IIC – Inter-American Investment Corporation
ג. MIF-Multilateral Investment Fund

[16] EBRD – European Bank for Reconstruction and Development

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעה בפרויקטים לפי תחום

מגזר	השקעה ליום 31 בדצמבר 2018	תוספות	השקעה ליום 31 בדצמבר 2019	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר 2018	פחת השנה	הפחתה נצברת ליום 31 בדצמבר 2019	השקעה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019	השקעה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018
תחבורה כביש חוצה ישראל	12,140	153	12,293	860	92	952	11,341	11,280
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים	2,726	-	2,726	953	136	1,089	1,637	1,773
תחבורה כביש 431	1,713	-	1,713	137	14	151	1,562	1,576
תחבורה מנהרות הכרמל	1,466	-	1,466	95	12	107	1,359	1,371
תחבורה הנתיב המהיר בת"א	462	-	462	29	3	32	430	433
תחבורה כביש 16	-	137	137	-	-	-	137	-
סך הכל תחבורה	**18,507**	**290**	**18,797**	**2,074**	**257**	**2,331**	**16,466**	**16,433**
מים מתקן התפלה באשקלון	1,668	-	1,668	528	42	570	1,098	1,140
מים מתקן התפלה בחדרה	1,871	-	1,871	408	47	455	1,416	1,463
מים מתקן התפלה בשורק	1,810	-	1,810	230	45	275	1,535	1,580
סך הכל מים	**5,349**	**-**	**5,349**	**1,166**	**134**	**1,300**	**4,049**	**4,183**
מבני ציבור קריית ההדרכה של צה"ל	2,285	-	2,285	111	46	157	2,128	2,174
מבני ציבור מרכז הדרכה של משטרת	765	-	765	76	19	95	670	689
מבני ציבור בתי משפט	898	307	1,205	79	15	94	1,111	819
מבני ציבור ואחרים	1,407	432	1,839	228	30	258	1,581	1,179
סך הכל מבני ציבור	**5,355**	**739**	**6,094**	**494**	**110**	**604**	**5,490**	**4,861**
אנרגיה סולרית פלוט A	3,620	662	4,282	-	81	81	4,201	3,620
אנרגיה סולרית פלוט B	2,815	104	2,919	-	55	55	2,864	2,815
אנרגיה סולרית פלוט PV	276 (*)	-	276	7	7	14	262	269 (*)
סך הכל אנרגיה סולרית	**6,711**	**766**	**7,477**	**7**	**143**	**150**	**7,327**	**6,704**
סך הכל	**35,922**	**1,795**	**37,717**	**3,741**	**644**	**4,385**	**33,332**	**32,181**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

הרכב ההתחייבויות בגין פרויקטים לפי תחום

מגזר	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	תוספות	הפחתה/פירעון	עלויות מימון ואחרות	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	חלויות שוטפות	התחייבויות נטו ליום 31 בדצמבר 2019
תחבורה כביש חוצה ישראל	10,446 (*)	89	(1,103)	689	10,121	(1,188)	8,933
תחבורה הרכבת הקלה ירושלים	2,526	-	(257)	159	2,428	(262)	2,166
תחבורה כביש 431	1,484	-	(143)	51	1,392	(113)	1,279
תחבורה מנהרות הכרמל	1,320	-	(147)	106	1,279	(147)	1,132
תחבורה הנתיב המהיר בת"א	455	-	(29)	25	451	(30)	421
תחבורה כביש 16	-	137	-	-	137	-	137
סך הכל תחבורה	**16,231**	**226**	**(1,679)**	**1,030**	**15,808**	**(1,740)**	**14,068**
מים מתקן התפלה באשקלון	1,293	-	(244)	143	1,192	(219)	973
מים מתקן התפלה בחדרה	1,000	-	(142)	27	885	(127)	758
מים מתקן התפלה בשורק	1,358	-	(153)	82	1,287	(140)	1,147
סך הכל מים	**3,651**	**-**	**(539)**	**252**	**3,364**	**(486)**	**2,878**
מבני ציבור קריית ההדרכה של צה"ל	1,360	-	(101)	64	1,323	(110)	1,213
מבני ציבור מרכז הדרכה של משטרת	492	-	(19)	5	478	(8)	470
מבני ציבור בתי משפט	443	306	(97)	10	662	(151)	511
מבני ציבור ואחרים	852	415	(243)	30	1,054	(143)	911
סך הכל מבני ציבור	**3,147**	**721**	**(460)**	**109**	**3,517**	**(412)**	**3,105**
אנרגיה סולרית פלוט A	3,620	662	(263)	167	4,186	(350)	3,836
אנרגיה סולרית פלוט B	2,814	104	(197)	62	2,783	(262)	2,521
אנרגיה סולרית פלוט PV	270 (*)	-	(31)	37	276	(29)	247
סך הכל אנרגיה סולרית	**6,704**	**766**	**(491)**	**266**	**7,245**	**(641)**	**6,604**
סך הכל	**29,733**	**1,713**	**(3,169)**	**1,657**	**29,934**	**(3,279)**	**26,655**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

בשנים האחרונות חלה צמיחה משמעותית בהיקף הביצוע של פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (פרויקטים מסוג P.P.P. - Public Private Partnership), אשר הביאו לתנופה בפיתוח התשתיות במדינת ישראל בהיקף של עשרות מיליארדי שקלים. בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי, המדינה מעבירה לזכיין (ישות מהמגזר הפרטי) זכות לספק שירותים לציבור, וזאת באמצעות שימוש בתשתיות או במתקנים קיימים או המוקמים במיוחד למטרה זאת. החוזים שנחתמים עם הזכיינים השונים הם למימון, הקמה, אחזקה ותפעול של הפרויקטים. במסגרת שיטה זו הממשלה מקדמת פרויקטים בתחום התחבורה, המים, הבינוי הציבורי, האנרגיה הסולרית ועוד.

ב. פירוט הפרויקטים

(1) תיאור פרויקטי תחבורה

כביש חוצה ישראל הסכמי זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה שמשתרע משורק בדרום ועד עין תות בצפון לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2029. הקטעים שבין שורק לעירון נפתחו לתנועה בשנת 2004, והקטע הנוסף מעירון ועד עין תות נפתח לתנועה בשנת 2009. זכיין הפרויקט הוא חברת דרך ארץ הייוייז (1997) בע"מ.

כביש חוצה ישראל צפון הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה ממבואות יוקנעם ועד מחלף סומך לתקופה של 34 שנה. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2014, וזכיין הפרויקט הוא חברת שש חוצה צפון בע"מ. הקטע הדרומי ממבואות יוקנעם ועד למחלף תל קשיש (קטע 7) נפתח לתנועה בסוף שנת 2018, והקטע הצפוני שמסתיים במחלף סומך נפתח לתנועה ברבעון הראשון של שנת 2019.

רכבת קלה ירושלים הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לקו הרכבת באורך של 13.8 ק"מ מפסגת זאב בצפון העיר, דרך מרכז העיר ועד להר הרצל בדרום מערב העיר לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הפרויקט החל לפעול בשנת 2011, וזכיין הפרויקט הוא חברת CITYPASS בע"מ. במסגרת הליך גישור, הגיעו המדינה והזכיין להסכמות עקרוניות בדבר הליך רכישת הפרויקט והעברתו לזכיין החדש שנבכר במסגרת הליך מכרזי. במסגרת זו הגיעה המדינה להבנות והסכמות לגבי תביעות הדדיות בהקמת הפרויקט.

כביש 431 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לדרך פרברית מהירה באורך של כ- 22 ק"מ, המהווה את הציר הדרומי של טבעת הדרכים מסביב למטרופולין גוש דן, לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2031. הכביש נפתח לתנועה בשנת 2009, וזכיין הפרויקט הוא חברת נתיבי היובל בע"מ. במהלך תקופת התפעול יקבל הזכיין תשלום חצי שנתי קבוע בסך של 53 מיליוני ₪ (במחירי מועד חתימת החוזה), וכן תשלום חצי שנתי בהתאם להיקף נסיעת רכבים על הכביש.

מנהרות הכרמל הסכם זיכיון בשיטת B.O.T למערכת כבישי אגרה (כביש 23) באורך של כ- 6.5 ק"מ, מהם כ-4.7 ק"מ מנהרות, הסלולות מתחת לרכס הכרמל ומחברות בין מחלף חיפה מדרום מערב לצומת הצ'ק פוסט במזרח לתקופה של 35 שנה, עד לשנת 2040. הפרויקט החל לפעול בשנת 2010, וזכיין הפרויקט הוא חברת כרמלטון בע"מ. במסגרת ההסכם, הזכיין מחויב להעביר לממשלה, כחוב נחות, תשלומים בסך של כ- 250 מיליוני ₪ שישולמו בהתקיים תנאים מסוימים. בשנת 2019 הזכיין פרע את החוב למדינה באופן מלא במסגרת עסקת מימון מחדש של החוב לפרויקט.

הנתיב המהיר בת"א הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לכביש אגרה באורך 13 ק"מ במקביל לכביש מספר 1, המתחיל סמוך לנתב"ג ומסתיים בכניסה לנתיבי איילון בתל אביב (מחלף "קיבוץ גלויות") לתקופה של 30 שנה, עד לשנת 2036. הכביש נפתח לתנועה בשנת 2011, וזכיין הפרויקט הוא חברת הנתיב המהיר בע"מ. במסגרת הפרויקט הוקם חניון "חנה וסע" באזור מחלף שפירים. החניון מכיל 2,000 מקומות חניה, וממנו מופעלים, ללא תשלום, שירותי הסעות (שאטל) לאזור הקריה בתל אביב ולמתחם הבורסה ברמת גן. ביום 31 בדצמבר 2019 נחתמה תוספת להסכם הזיכיון במסגרתה יקים הזכיין קומה נוספת וקומת ביניים שיוסיפו 2,000 מקומות חניה. הגדלת החניון צפויה להסתיים בשנת 2023.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

כביש 16 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתכנון, הקמה, מימון, תפעול ואחזקה של כביש כניסה חדש לירושלים מכיוון מערב, המחבר בין כביש ארצי מס' 1 מאזור מוצא לכיוון גבעת שאול ולרחוב בייט בירושלים, סמוך למחלף גבעת מרדכי בשדרות מנחם בגין. הכביש, באורך כ-5 ק"מ, יכלול שתי מנהרות, האחת תחת שכונת הר נוף והשנייה תחת שכונת יפה נוף. בנוסף, שלושה מחלפים הכוללים גישור באזור מוצא, נחל רבידה וצומת בייט. ההסכם הוא לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2044. זכיין הפרויקט הוא חברה בבעלות משותפת של חברות שפיר ופיצרוטי. הסגירה הפיננסית הושלמה בחודש אוקטובר 2019, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה.

(2) תיאור פרויקטי מים

עקב מצב חירום במשק המים שהוכרז בשנת 1999, קבעה ממשלת ישראל, בהחלטה מס' 4895 משנת 1999, כי יש להיערך להתפלת מי ים. בעקבות ההחלטה, נכון למועד הדוח הכספי, הוקמו ופועלים חמישה מתקני התפלה (כולל מתקן התפלה בפלמחים בשיטת B.O.O ומתקן התפלה באשדוד, שנכלל במסגרת הרכוש הקבוע), בעלי כושר ייצור חוזי של 585 מיליון קוב מים בשנה (מלמ"ש). למתקנים קיימת יכולת ייצור מים מעבר ליכולת החוזית, אשר ניתן לנצלה במידת הצורך באמצעות הסכמים ייעודיים וזמניים עם הזכיינים.

בהחלטות ממשלה משנת 2007, נקבע כי משק המים יהיה משק סגור והתשלום על המים המותפלים יתבצע באמצעות תעריפי המים. התשלומים לזכיינים המפעילים את המתקנים מתבצע דרך מקורות חברת המים בע"מ, אשר אחראית על העברתם בהתאם להוראות הרשות הממשלתית למים וביוב.

בכל אחד מהמתקנים התשלום עבור המים מורכב ממחיר קבוע וממחיר משתנה. המחיר הקבוע משולם למפעיל בכפוף לעמידתו בדרישות הזמינות בהסכם. המחיר המשתנה משולם למפעיל כנגד כל מ"ק מים מותפלים אשר מתקבל על פי סטנדרטים שנקבעו ותוכנית ההפקה המאושרת על ידי הרשות הממונה. הוראות ההסכם מכילות גם דרישות לעניין איכות המים. בשנת 2019, נרכשו ונקלטו מים מותפלים בהיקף של כ- 654 מלמ"ק, בהיקף כספי כולל של כ- 1,694 מיליוני ₪ (לא כולל מע"מ).

מתקן התפלה אשקלון הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2027. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2001 והמתקן החל לספק מים בשנת 2005. זכיין הפרויקט הוא חברת VID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 118 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה פלמחים הסכם זיכיון בשיטת B.O.O להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2029. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2002 והמתקן החל לספק מים בשנת 2007. זכיין הפרויקט הוא חברת דרך הים התפלה בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 90 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה חדרה הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2032. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2006 והמתקן החל לספק מים בשנת 2009. זכיין הפרויקט הוא חברת H2ID בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 127 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה שורק הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 25 שנה, עד לשנת 2037. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2010 והמתקן החל לספק מים בשנת 2013. זכיין הפרויקט הוא חברת SDL בע"מ. מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 150 מיליוני קוב מים בשנה.

מתקן התפלה אשדוד הסכם זיכיון בשיטת B.O.T להתפלת מי ים לתקופה של כ- 27 שנה, עד לשנת 2038. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2011 והמתקן החל לספק מים בשנת 2015. זכיין הפרויקט הוא חברת אשדוד התפלה בע"מ (חברת בת של מקורות פיתוח וייזום בע"מ). מתקן ההתפלה בעל כושר ייצור חוזי של 100 מיליון קוב מים בשנה. מאחר שזכיין הפרויקט, חברת אשדוד התפלה בע"מ, מוחזקת ב-100% על ידי חברת בת של מקורות חברת המים בע"מ, המתקן נכלל במסגרת ביאור רכוש קבוע.
הקמת המתקן לוותה בעיכובים משמעותיים ועד היום לא הושלמה ההקמה במלואה כאשר המתקן סובל מכשלים הנדסיים ותהליכיים רבים. בנוסף, המתקן מתקשה לספק את כמות המים החוזית אליה התחייב הזכיין. מתוך מטרה למנוע את קריסתו של המתקן ומאחר ומשק המים זקוק למים המותפלים מהמתקן, בתחילת 2019 הגיעו הגורמים הרלוונטיים להסדר בנוגע למכירת מלוא מניות הזכיין והמפעיל על ידי מקורות ייזום במכרז פומבי, ותיקונו על ידי הרוכש. לצורך התיקון תועמד לזכות הרוכש קופת משאבים שתשמש אותו לטובת ביצוע התיקונים בפרק זמן של עד שנתיים. קבלת הצעות במכרז מתוכננת לרבעון הרביעי בשנת 2020.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

(3) תיאור פרויקטי מבני ציבור

אגף הכנסת החדש הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2032. הפרויקט החל לפעול בשנת 2008, וזכיין הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ. הפרויקט כולל אגף משרדים חדש ("אגף קדמה"), חניון תת-קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מערכות וציוד למתקנים, וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו.

מרכז אנרגיה הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2021. הפרויקט החל לפעול בשנת 2001, וזכיין הפרויקט הוא חברת אנרג'י מערכי אנרגיה לירושלים בע"מ. מרכז האנרגיה מיועד לאספקת מערכת קירור וחימום לקריית הממשלה בירושלים. המרכז כולל מערכות הולכה וחלוקה של חשמל ומערך גנראטורים לייצור חשמל.

חניון הלאום הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה, עד לשנת 2023. ההתקשרות הינה משנת 2000, וזכיין הפרויקט הוא חברת שפיר הנדסה בע"מ. החניון תת-קרקעי ומכיל 1,500 מקומות חניה לכלי רכב. לזכיין ניתנה הרשאה להקמה והפעלה של שטח מסחרי על גג החניון. כמו כן לזכיין יש אופציה להארכת תקופת הזיכיון בתשלום עד שנת 2028. לאחר מכן, יעבור המתחם לבעלות משותפת של ממשלת ישראל ועיריית ירושלים.

מרכז הדרכה של משטרת ישראל הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2037. הפרויקט החל בשנת 2011, וזכיין הפרויקט הוא קבוצת פוליסיטי בע"מ. הפרויקט מהווה מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. מטרתו היא לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים של משטרת ישראל לצורכי ייעול ושדרוג מערך ההדרכה. במהלך תקופת ההפעלה הזכיין זכאי לתשלום רבעוני קבוע מהמדינה ולתשלום משתנה בעבור הסעדה ושירותים אחרים שיוענקו למשתמשי המתקן.

ג'נרי 2 הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2040. הפרויקט החל בשנת 2013, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובינוי בע"מ. הפרויקט כולל הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים ותפעול ותחזוקה של בניין וחניון ג'נרי 1.

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב הסכם זיכיון בשיטת PFI למימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים) של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. הפרויקט אוכלס בשנת 2016. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיין לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

בתי משפט באשקלון, לוד, פתח תקווה והרצליה הסכמי זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה. הפרויקטים החלו בשנים 2004 – 2009, וזכיין הפרויקטים הוא קבוצת אשטרום בע"מ. בהתאם להסכמים, כ- 60% מהתמורה המשולמת בתקופת תחזוקת המבנה הינה בגין יתרת עלויות ההקמה.

בית משפט בתל אביב הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 20 שנה, עד לשנת 2034. הפרויקט החל לפעול בשנת 2014, וזכיין הפרויקט הוא חברת סולל בונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל מגדל חדש, חניון תת-קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב.

בית משפט בבת ים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא קבוצת אשטרום בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בבת-ים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הפרויקט טרם החל לפעול.

משרד המשפטים בירושלים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא חברת אפי נכסים בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של מבנה משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הפרויקט טרם החל לפעול.

ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (במיליוני ₪) (המשך)

הקריה המחוזית בירושלים הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2016, וזכיין הפרויקט הוא חברת אפי נכסים בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של הקריה המחוזית בירושלים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הפרויקט טרם החל לפעול.

קרית ממשלה מחוזית בנצרת עילית הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 21 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2017, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובנוי- סולל ובונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה, ניהול והפעלה של קרית ממשלה מחוזית בנצרת עילית. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הפרויקט טרם החל לפעול.

בית משפט בחדרה הסכם זיכיון בשיטת P.F.I לתקופה של 22 שנה. ההתקשרות הינה משנת 2017, וזכיין הפרויקט הוא חברת שיכון ובנוי- סולל ובונה תשתיות בע"מ. הפרויקט כולל תכנון, הקמה והפעלה של בית המשפט בחדרה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הפרויקט טרם החל לפעול.

(4) תיאור פרויקטי אנרגיה סולארית

בהתאם להחלטות ממשלה מס' 2390 מיום 23 בספטמבר 2007 ומס' 3338 מיום 27 במרס 2008, קידמה ועדת מכרזים בין-משרדית המשותפת למשרד האוצר, למשרד האנרגיה ולרשות החשמל, מכרזים להקמת תחנות כוח סולאריות באזור אשלים שבנגב בשיטת B.O.T : שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולרית בהספק של 121 מגה-וואט כל אחת, תחנת כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהספק של 30 מגה-וואט. מכרזים אלה היוו פריצת דרך וראשונים מסוגם בתחום האנרגיה המתחדשת . שלוש התחנות מהוות אבן דרך משמעותית בעמידה ביעדי הממשלה לייצור החשמל במשק ממקורות אנרגיה מתחדשים.

מתקן פלוט PV הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה פוטו-וולטאית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2042. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובאפריל 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. הסגירה הפיננסית הושלמה בדצמבר 2013. זכיין הפרויקט הוא חברת אשלים סאן פי-וי בע"מ. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 30 מגה וואט. המתקן החל לפעול ביום 28 בדצמבר 2017.

מתקן פלוט A הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולארית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2043. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובספטמבר 2013 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת נגב אנרגיה בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביולי 2015 ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. התחנה החלה לפעול במהלך הרבעון השני של שנת 2019.

מתקן פלוט B הסכם זיכיון בשיטת B.O.T לייצור חשמל מאנרגיית השמש בטכנולוגיה תרמו-סולרית לתקופה של 25 שנה, עד לשנת 2043. במרס 2009 פורסמו מסמכי המכרז ובדצמבר 2012 נחתם הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז. זכיין הפרויקט הוא חברת מגלים בע"מ. הסגירה הפיננסית הושלמה ביוני 2014, ולאחר מכן החלה תקופת ההקמה. תחנת הכוח בעלת כושר ייצור חוזי של 121 מגה וואט. התחנה החלה לפעול במהלך הרבעון השני של שנת 2019.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪)

תיאור	נכסי תשתית אזרחיים ב	נכסי צבא וציוד ביטחוני ג	מבנים ונכסים בהקמה ד, ה	נכסי הדיור הציבורי ו	מכונות וציוד ז	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה ח	חומרה ומערכות מחשוב ט	ציוד ומכשור רפואי י	אחר	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**327,537**	**176,884**	**93,266**	**15,883**	**24,534**	**9,090**	**6,877**	**7,021**	**3,318**	**2,309**	**666,719**
עלות איחוד לראשונה	-	-	125	-	-	16	-	-	-	-	**141**
עלות תוספות	9,955	10,841	15,567	465	2,853	798	2,199	598	194	349	**43,819**
עלות גריעות	(4,480)	(3,360)	(7,722)	(340)	(889)	(142)	(718)	(49)	(30)	(558)	**(18,288)**
עלות ליום 31 בדצמבר 2019	**333,012**	**184,365**	**101,236**	**16,008**	**26,498**	**9,762**	**8,358**	**7,570**	**3,482**	**2,100**	**692,391**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**140,388**	**90,011**	**14,375**	**1,300**	**13,733**	**6,417**	**4,017**	**5,895**	**2,490**	**831**	**279,457**
פחת נצבר איחוד לראשונה	-	-	20	-	-	11	-	-	-	1	**32**
פחת נצבר פחת השנה	6,604	6,351	1,231	163	1,316	475	1,091	618	178	138	**18,165**
פחת נצבר גריעות	(3,003)	(2,075)	(158)	(32)	(661)	(118)	(622)	(45)	(26)	(126)	**(6,866)**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2019	**143,989**	**94,287**	**15,468**	**1,431**	**14,388**	**6,785**	**4,486**	**6,468**	**2,642**	**844**	**290,788**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019	**189,023**	**90,078**	**85,768**	**14,577**	**12,110**	**2,977**	**3,872**	**1,102**	**840**	**1,256**	**401,603**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**187,149**	**86,873**	**78,891**	**14,583**	**10,801**	**2,673**	**2,860**	**1,126**	**828**	**1,478**	**387,262**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

א. כללי

נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, בעיקר את נתוני הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. *בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה*, ניתן גילוי בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. כמו כן נתוני הרכוש הקבוע אינם כוללים פרויקטים הכלולים *בביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

ב. נכסי תשתית אזרחיים

(1) כבישים

מערכת הכבישים הבין-עירוניים בישראל היא נכס מקרקעין בבעלות מדינת ישראל ומשמשת את כלל הציבור. רוב הכבישים הבין-עירוניים מצויים בסביבה פתוחה שייעודה בתוכנית בניין עיר הוא חקלאי (או קרקע שאינה מתוכננת). מקצת הדרכים מצויות בסביבה עירונית בנויה. סך כל אורך מסלולי הכבישים בישראל כ- 8,254 ק"מ והם נחלקים פונקציונלית כדלקמן:

(א) מסלולי כבישים מהירים כ- 403 ק"מ;

(ב) מסלולי כבישים ראשיים כ- 3,360 ק"מ;

(ג) מסלולי כבישים אזוריים כ- 1,937 ק"מ;

(ד) מסלולי כבישים מקומיים כ- 2,065 ק"מ;

(ה) מסלולי מחלפים כ- 489 ק"מ.

הנתונים הכספיים בדבר מערכת הכבישים הבין-עירוניים מבוססים על עבודת מיפוי ושומה שנערכה באגף השמאי הממשלתי, בהתאם לאומדני שווי הוגן, ביחס לנתוני הכבישים ליום 31 בדצמבר 2008. החל ממועד זה ועד ליום 31 בדצמבר 2019 נצברו העלויות בפועל בגין השקעות נוספות שבוצעו בכבישים. הנתונים הכספיים בגין הכבישים בכללותם מוצגים החל מיום 1 בינואר 2009 בשיטת העלות המופחתת.

העקרונות ששימשו לאומדן נתוני הכבישים ביישום מודל השווי ההוגן מבוססים, בין היתר, על אומדני שווי לפי סוג הכביש, הקובע את מאפייניו הפיזיים (רוחב רצועת קרקע, רמת ביצוע מלאכות הסלילה, גובה ההשקעה הכספית בהקמה ועוד).

אומדן שווי הכבישים, בכפוף לעקרונות החישוב המתוארים לעיל, הוא מקורב ונועד אך ורק לצורך רישום בדוחות הכספיים.

(2) נכסי תשתית אחרים

נכסי תשתית אחרים כוללים בעיקר תחנות כוח, לרבות קרקעות; תחנות מיתוג וטרנספורמציה; רשתות חלוקה ונכסי תשתית אחרים של חברת החשמל לישראל בע"מ; מפעלי מים לרבות מקרקעין ומחוברים של מקורות חברת המים בע"מ, וכן נכסי תשתית של רכבת ישראל בע"מ; נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ וחברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ג. נכסי צבא וציוד ביטחוני

משרד הביטחון החל בשנים האחרונות למפות חלק מנכסי מערכת הביטחון, לרבות נכסי צבא ונכסי יחידות הסמך.

להלן פירוט הנכסים העיקריים הכלולים בביאור:

(1) כלי רכב, כלי טייס, כלי שייט וטנקים;
(2) נכסי דיור - ללא מחנות צה"ל והמבנים שבשטחם;
(3) השקעות בנכסים בחו"ל;
(4) רכוש ספציפי במפעלים.

יצוין כי מיפוי הנכסים במערכת הביטחון אינו שלם, ובמקרים רבים מבוסס על הערכות ואומדנים שונים בדבר שוויים. מרבית הנכסים מנוהלים במערכות עזר מבוזרות שאינן מהוות חלק ממערכת הנהלת החשבונות המרכזית. הנתונים נאספו באופן ידני, ולא ניתן לבצע בקרת שלמות לעניין הרישום החשבונאי בגינם. כמו כן, לא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לפירוט נוסף ראה *ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית*.

ד. מבנים ונכסים בהקמה

בסעיף זה נכללים בעיקר מבני משרדים, לרבות מרכיב הקרקע, אשר בניהול מינהל הדיור הממשלתי, נכסים בהקמה, כבישים בהקמה ושיפורים במושכר.

חלק מהנכסים נרכשו ו/או נבנו ו/או התקבלו לפני שנים רבות, חלקם עוד לפני קום המדינה, ונתוני העלות ההיסטורית אינם זמינים לגביהם. במקרים אלה בוצעה הערכת שווי הנכסים באמצעות "מודל שווי הוגן" - מודל אשר באמצעותו ניתן לאמוד שווי של נכס על סמך מגוון מאפייניו, כגון מיקום, שטח, גיל המבנה, סוג הבנייה וקומה. במסגרת המודל הוגדרו מקדמים שונים הנותנים מענה למשתנים השונים המשפיעים על שווי נכס, כגון הפחתה לגודל וכיוצא בזה. המודל נבדק סטטיסטית והוגדר כתקף.

תוצאות המודל כוללות את נתוני נכסי הדיור הממשלתי למעט הנכסים הבאים:

(1) נכסי נדל"ן ייעודיים המנוהלים על ידי משרדי ממשלה שונים כגון חלק ממבני המשטרה ובתי הסוהר.
(2) נכסים המנוהלים על ידי מערכת הביטחון.
(3) נכסים בחו"ל.

ה. נכסי מורשת

בשנים האחרונות הוחל בהליך של מיפוי נכסי המורשת המהותיים על ידי משרדי הממשלה. נכסי מורשת הינם נכסים בעלי חשיבות תרבותית, סביבתית או היסטורית, ולרוב ערכם אינו משתקף במלואו בערך הכספי המבוסס אך ורק על מחירי שוק. לפיכך, ניתן מידע איכותי בלבד לגבי נכסי המורשת, וכאשר לנכסי המורשת קיימת עלות כספית כלשהי, היא נכללת בסעיף הרלוונטי בקבוצות הרכוש הקבוע, בעיקר בסעיף מבנים ונכסים בהקמה.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ו. נכסי הדיור הציבורי

(1) הרכב

חברה משכנת	31 בדצמבר 2019 יחידות	31 בדצמבר 2019 ערך כספי	31 בדצמבר 2018 יחידות	31 בדצמבר 2018 ערך כספי	שינוי נטו יחידות	שינוי נטו ערך כספי
רכוש מנהלי (2)(א) עמידר	18,796	5,809	18,956	5,601	(160)	208
רכוש מנהלי (2)(א) עמיגור	11,629	2,249	11,914	2,282	(285)	(33)
רכוש מנהלי (2)(א) אחרים	7,886	1,365	7,902	1,377	(16)	(12)
סך הכל רכוש מנהלי	**38,311**	**9,423**	**38,772**	**9,260**	**(461)**	**163**
רכוש בהשקעה (2)(ב) עמידר	21,807	4,246	22,266	4,393	(459)	(147)
רכוש בהשקעה (2)(ב) אחרים	2,213	908	2,233	930	(20)	(22)
סך הכל רכוש בהשקעה (2)(ב)	**24,020**	**5,154**	**24,499**	**5,323**	**(479)**	**(169)**
סך הכל	**62,331**	**14,577**	**63,271**	**14,583**	**(940)**	**(6)**

(2) כללי

נכסי הדיור הציבורי הינם דירות המשמשות למתן פתרונות דיור לזכאים. הדירות מנוהלות באמצעות חברות משכנות, המשכירות אותן לזכאים לדיור וכן מבצעות את מכירתן לדייריהן, בהתאם לכללים שנקבעים מעת לעת במשרד האוצר ובמשרד הבינוי והשיכון. הדירות נחלקות לשני סוגים עיקריים - רכוש מנהלי ורכוש בהשקעה:

(א) רכוש מנהלי- כולל דירות שנרכשו על ידי המדינה ו/או דירות שנרכשו על ידי החברות המשכנות, על פי הוראות משרד הבינוי והשיכון, מכספי תקציב המדינה. דירות אלה מנוהלות על ידי החברות המשכנות מכוח הסכמי ניהול שונים שנכרתו עם החברות השונות. הרכוש המנהלי רשום בטאבו על שם המדינה או נמצא בהליך רישום כאמור.

(ב) רכוש בהשקעה- כולל דירות הרשומות ברובן על שם החברות, שנבנו או נרכשו על ידי החברות באמצעות הלוואות מדינה, ואשר קיימת מחלוקת לגבי הבעלות עליהן. בהתאם למבחני שליטה ובעלות, נרשמו הדירות כרכוש קבוע במשרד הבינוי והשיכון.

(3) מדיניות חשבונאית

בשנת 2010 הוצגו לראשונה נכסי הדיור הציבורי בדוחות הכספיים של מדינת ישראל בהתאם למודל שווי הוגן, לרבות הצגה מחדש של נתוני ההשוואה לשנה קודמת. מודל השווי ההוגן של נכסי הדיור הציבורי נקבע כדלקמן:

(א) דירות שנרכשו עד ליום 31 בדצמבר 2009 - לפי אומדן המחיר הממוצע למ"ר בהתאם ליישוב שבו מצויים הנכסים. האומדן מבוסס על נתוני מכירה של דירות בשנים 2007 - 2008 כפי שדווחו על ידי החברות המשכנות (עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ ועמיגור ניהול נכסים בע"מ). הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ב) דירות שנרכשו מיום 1 בינואר 2010 ואילך - לפי עלות הרכישה בפועל. הדירות מופחתות בשיטת הקו הישר לתקופה של מאה שנים.

(ג) קרוונים ומגורונים - לפי עלות של 1,000 ₪ למ"ר, מופחתים בשיטת הקו הישר לתקופה של 15 שנים.

ביאור 13(א) - רכוש קבוע (במיליוני ₪) (המשך)

ז. מכונות וציוד

בסעיף זה נכללים בעיקר מכונות וציוד של חברות ממשלתיות ותאגידים סטטוטוריים שונים, כגון חברת רכבת ישראל בע"מ; חברת החשמל לישראל בע"מ; חברות הנמלים- חיפה ואשדוד; רשות שדות התעופה בישראל; רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ והתעשייה האווירית לישראל בע"מ.

ח. כלי רכב ותחבורה

(1) כלי רכב

בסעיף זה נכללו בעיקר כלי הרכב המנוהלים ורשומים במינהל הרכב הממשלתי, במשטרת ישראל ובחברות הממשלתיות.

חלק מכלי הרכב שבבעלות המדינה מנוהלים ע"י מינהל הרכב הממשלתי ורשומים בספריו. כלי הרכב הכלולים בדוחות אינם כוללים מידע חשבונאי לגבי חלק מרכבי מערכת הביטחון, חלק מרכבי משרד החוץ בחו"ל ורכבים ייעודיים שונים.

(2) כלי תחבורה אחרים

בסעיף זה נכללים כלי טיס וכלי שיט של משטרת ישראל.

ט. חומרה ומערכות מחשוב

בסעיף זה נכללים חומרה, תוכנות ויישומי מחשב שונים המשמשים לפעילות השוטפת.

י. ציוד ומכשור רפואי

סעיף זה כולל בעיקר את הציוד הרפואי הקיים בתי החולים הממשלתיים, לרבות מכשירי הדמיה, חדרי ניתוח, מכשור רפואי נלווה, ציוד עזר רפואי ופריטים נוספים המשמשים את בתי החולים בפעילותם, כגון מיטות אשפוז, מוצרי טקסטיל וכלי מטבח.

נתוני הרכוש הקבוע של מדינת ישראל אינם מוצגים בשלמותם, בעיקר עקב אי ניהול מערכות לרישום מאפייניו החשבונאיים של הרכוש הקבוע, בידי חלק מהישויות המדווחות. כמו כן יצוין כי נתוני משרד הביטחון, כפי שדווחו על ידו, הינם חלקיים, ונערכו בהתבסס על דיווחים ידניים ועל אומדנים שונים שלא ניתן לקבוע את רמת מהימנותם ואת התאמתם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל. למידע נוסף ראה *ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית*.

ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019 קרקעות תפוסות (ב) אלפי דונם	31 בדצמבר 2019 קרקעות תפוסות (ב) מיליוני ₪	31 בדצמבר 2019 קרקעות פנויות (ג) אלפי דונם	31 בדצמבר 2019 קרקעות פנויות (ג) מיליוני ₪	31 בדצמבר 2019 סך הכל קרקעות בידי המדינה אלפי דונם	31 בדצמבר 2019 סך הכל קרקעות בידי המדינה מיליוני ₪
מגורים	308	6,897	113	180,358	421	187,255
חקלאות ושטחים פתוחים	1,028	21,158	14,848	196,007	15,876	217,165
תעשייה, מסחר ומשרדים	133	4,488	214	111,502	347	115,990
אחר	63	4,659	329	62,923	392	67,582
סך הכל	**1,532**	**37,202**	**15,504**	**550,790**	**17,036**	**587,992**

הנתונים לעיל מוצגים לפי מודל השטחים (להלן: "המודל") בפילוח לפי ייעוד הקרקעות – ראה סעיף ד' להלן.

א. כללי

פעילות רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י") מעוגנת בחוק יסוד מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960, חוק רשות מקרקעי ישראל, התש"ך - 1960 והאמנה בין מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל משנת 1961. רמ"י מנהלת את קרקעות המדינה, את רשות הפיתוח ואת קרן קיימת לישראל בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל. מועצת מקרקעי ישראל ממונה על ידי הממשלה מכוח סעיף 3 לחוק רשות מקרקעי ישראל ובין תפקידיה העיקריים: קביעת המדיניות הקרקעית שלפיה תפעל הרשות והפיקוח על פעולותיה.

הסכומים המוצגים מבוססים על אומדן לשווי ההוגן של הקרקעות שבבעלות המדינה ובבעלות רשות הפיתוח (להלן: "קרקעות בידי המדינה") המנוהלות על ידי רמ"י. קרקעות שבבעלות הקרן הקיימת לישראל, הגם שהן מנוהלות על ידי רמ"י, אינן בבעלות המדינה ולפיכך אינן נכללות בביאור זה.

הקרקעות מהוות נכס מהותי בידי המדינה. לצורך הגברת איכותם ואמינותם של הדוחות הכספים ובמטרה להקנות שקיפות לנכסים, בוצעה בשנים האחרונות עבודה מקיפה של פילוח ואמידת שוויין של הקרקעות.

אומדן השווי ההוגן בוצע בהתאם למתודולוגיה אשר גובשה בשיתוף אגף החשב הכללי, אגף שומת מקרקעין של משרד המשפטים (להלן: "השמאי הממשלתי") ורמ"י. אומדן השווי מתבסס על מידע ממערכת המידע הגאוגרפית של רמ"י (GIS), מידע כספי מאגף הכספים של רמ"י ומידע מהשמאי הממשלתי.

להלן עיקרי המתודולוגיה שגובשה לצורך אומדן השווי:

הקרקעות בידי המדינה פולחו לשתי קבוצות על פי הזכות הקניינית, באופן הבא:

(1) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן הועברו (הוחכרו) לגורמים אחרים (להלן: "קרקעות תפוסות");

(2) קרקעות אשר עיקר הזכויות בהן טרם הועברו (הוחכרו) לגורם אחר והינן בידי מדינת ישראל (להלן: "קרקעות פנויות").

לצורך אומדן השווי, פולחו הקרקעות לפי מחוזות, תתי-מחוזות ובחלוקה לפי ייעוד השימוש, על מנת לשקף את רמות המחירים השונות.

ב. קרקעות תפוסות

שטח קרקעות אלה מהווה כ-9% משטח כלל הקרקעות אשר בידי המדינה. בהתאם לתנאי החכירה של קרקעות אלה, העבירה המדינה את רוב הסיכונים והתשואות הכרוכים בבעלות לחוכרים. אומדן זכויות המדינה בקרקעות אלה הוערך באמצעות היוון ההכנסות הצפויות מניהולן השוטף - גביית דמי חכירה שנתיים, דמי היתר בעת שינויי ייעוד וניצול, וכן תמורה מהקניית בעלות לחוכרים בהתאם לקובץ החלטות של מועצת רשות מקרקעי ישראל (פרק משנה 5.1 הקניית בעלות). תקופת הנבת תזרים המזומנים נקבעה בהתאם לשימושי הקרקעות וייעודן (מגורים, חקלאות, תעשייה ואחר). תזרים המזומנים הוון בשיעורים שבין כ- 0.13% לכ- 1.26% לשנה, בהתאם לתקופת ההנבה הצפויה. כמו כן, הובאה בחשבון גם החלטת מועצת רמ"י, כאמור לעיל, ולפיה תעביר המדינה את הבעלות בקרקעות חכורות, ללא תמורה, או בתמורה מופחתת, לידי חוכריהן, שהם בעלי דירות בבתי קומות או בבתים צמודי קרקע הבנויים על מגרשים של עד 280 מטר. כמו כן, אומדן השווי ההוגן של קרקעות תפוסות (קרקע חקלאית) כולל רכיבים המשקפים שווי פוטנציאל לשיווק חוזר של קרקעות, אשר בעת שינוי ייעודן המדינה רשאית להחזירן לידיה, ואשר זכות ההנאה העתידית משימוש חוזר בהן הינה בידי המדינה.

ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

ג. קרקעות פנויות

שטח קרקעות אלה מהווה כ- 91% משטח כלל הקרקעות אשר בידי המדינה. שימושן העתידי של מרבית הקרקעות טרם נקבע (בין אם ייעודן יהיה לשימוש המדינה לצורך אספקת שירותים ובין אם לצורך שיווקן בעתיד).

לצורך אומדן שווי הזכויות פולחו הקרקעות על פי ייעודן ומיקומן הגיאוגרפי, והוערכו לפי מחיר ממוצע בעסקאות דומות בתחום המיקום הגיאוגרפי הרלוונטי. האומדן התבסס על תוצאות מכרזים לשיווק קרקע, שומות שנערכו וניסיונם של השמאי הממשלתי. האומדן מתייחס לשווי הקרקע במצב הפיתוח הקיים (AS IS) ואינו כולל שווי של כבישים ותשתיות לאומיות אחרות, הכלולים במסגרת נכסים בביאורים אחרים בדוחות הכספיים.

ד. חישוב שכבת הכמויות

במסגרת התהליך לשיפור איכות המידע בדוחות הכספיים ולצורך חישוב שטחי הקרקעות וייעודיהן, פותח ברמ"י "מודל השטחים" בו מבוצע חיתוך של שכבת הרצף התכנוני העדכני עם שכבת הבעלויות. כל זאת במטרה להביא לדיוק מירבי באמידת השטחים הפנויים והתפוסים.

אומדן שווי הקרקעות בידי המדינה, כמצוין לעיל, נועד אך ורק לצורך מתן גילוי בדוחות הכספיים של המדינה ואינו בגדר שומת מקרקעין. הקרקעות אינן נאמדות באופן פרטני אלא האומדן מבוסס על קבוצות פילוח, ממוצע שווי של מספר שטחים באזור גיאוגרפי מסוים, ללא גריעת שטחים שבוצעה בגינם הקניית בעלות, תוך שימוש באומדנים רבים אחרים ובכפוף למגבלות המידע הקיים במערכות המידע של מדינת ישראל.

ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ₪)

תיאור	תוכנה ופרויקטי מחשוב (א)	נכסים בפיתוח	ידע, פטנטים ואחרים	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	13,301	1,260	431	**14,992**
עלות תוספות, נטו	1,246	271	234	**1,751**
עלות ליום 31 בדצמבר 2019	**14,547**	**1,531**	**665**	**16,743**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	8,435	969	233	**9,637**
פחת נצבר פחת השנה, נטו	898	187	143	**1,228**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2019	**9,333**	**1,156**	**376**	**10,865**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019	**5,214**	**375**	**289**	**5,878**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**4,866**	**291**	**198**	**5,355**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה המופחתת מורכבת בעיקר מהפרויקטים הבאים:

(1) חברת החשמל לישראל בע"מ - מערכות מידע ופתרונות התומכים בתהליכים עסקיים בחברה בתחומים: שירות לקוחות וחיוב (Billing), שרשרת החשמל, תכנון והקמה של פרויקטים הנדסיים, תוכנות בנושאי ביטחון ובטיחות וכן תוכנות העוסקות בנושאים ניהוליים, עסקיים ולוגיסטיים. היתרה המופחתת הינה כ- 1,241 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 1,200 מיליוני ₪).

(2) המוסד לביטוח לאומי - בשנת 2010 יזם והפעיל המוסד לביטוח לאומי פרויקט חידוש של מערך המידע של המוסד לביטוח לאומי. הפרויקט כולל הקמה של תשתיות טכנולוגיות ויישומיות חדשות אשר ישמשו את דור העתיד של מערכות המוסד לביטוח לאומי ובו בזמן כולל הפרויקט פיתוח של מערך ליבה חדש ומערכות מטה חדשות. במהלך שנת 2018 החלה פריסה והטמעה של חלק מהפרויקט. להערכת מינהלת המוסד לביטוח לאומי רוב החסמים הטכנולוגיים הוסרו והישימות הטכנית להשלמת הפרויקט גבוהה. בשנת 2019 המשיכה פריסתה של המערכת. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 695 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 598 מיליוני ₪).

(3) רכבת ישראל בע"מ - בשנת 2015 נחתם הסכם בין רכבת ישראל בע"מ ובין משרד הביטחון על פינוי תדרים. השימוש בתדרים האמורים נחוץ לשם התקנת מערכת שליטה ובקרה על תנועת הרכבות בחברה. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 220 מיליוני ₪ (ללא שינוי משנה קודמת).

(4) שער עולמי - מערכת סחר חוץ של מדינת ישראל (חישובי מסים, חוקיות, יבוא ואכיפה) לרבות סיוע למלחמה בטרור, בקרה ושמירה על חוקי הסחר הבינלאומי. המערכת משרתת מגוון רחב של משתמשים המעורבים בתהליכי היבוא והיצוא של מדינת ישראל ומהווה מרכיב חשוב בקיום סחר החוץ של המדינה. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 186 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 175 מיליוני ₪).

(5) "רמיטק" - פרויקט לשדרוג והחלפת מערכות הליבה ברשות מקרקעי ישראל, הפרויקט נמצא בשלבי הפיתוח והיישום. יתרת הנכס הבלתי מוחשי בספרי רשות מקרקעי ישראל הינה כ- 142 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 104 מיליוני ₪).

(6) מרכב"ה - מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה - מערכת מידע אינטגרטיבית לניהול תהליכי העבודה ומשאבי הארגון בתחומי הלוגיסטיקה, פיננסים, תקציב ומשאבי אנוש. היתרה המופחתת הינה כ- 119 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 124 מיליוני ₪).

(7) נט המשפט - מערכת המשדרגת את מערכות המחשוב של בתי המשפט ומאפשרת עבודה ללא נייר. המערכת מבוססת על תיק אלקטרוני המוגש באמצעות כרטיסי הזדהות חכמים וחתימה דיגיטלית. יתרת הנכסים הבלתי מוחשיים בספרי מערכת בתי המשפט הינה כ- 98 מיליוני ₪ ומורכבת בעיקרה מהעלות המופחתת של מערכת נט המשפט (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 92 מיליוני ₪).

ביאור 14 - נכסים בלתי מוחשיים (במיליוני ₪) (המשך)

(8) מערכת "כלים שלובים" ("נט הוצל"פ") - פרויקט המבוצע ברשות האכיפה והגבייה, ומטרתו, בין היתר, לשדרג את תשתיות המחשוב של לשכות ההוצאה לפועל, תוך תמיכה ברפורמה בתחום ההוצאה לפועל. היתרה המופחתת של הנכסים הבלתי מוחשיים הינה כ- 68 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 74 מיליוני ₪).

(9) מערכת "רישוי זמין" - מערכת המפותחת במטרה לנהל את תהליכי הרישוי והבנייה בשלביהם השונים. המערכת מאפשרת הגשה מקוונת של בקשות, ריכוז המענים מהגורמים השונים המעורבים בתהליך, קבלת התראות לגבי זמני הטיפול בבקשות ועוד. המערכת מהווה כלי לניהול אפקטיבי וזמין לכלל העוסקים בתהליכי הרישוי והבנייה. היתרה המופחתת של המערכת הינה כ- 59 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 62 מיליוני ₪).

מיפוי הנכסים הבלתי מוחשיים של ממשלת ישראל אינו מלא ואינו כולל נכסים ששוויים עשוי להיות מהותי. בחלק ממשרדי הממשלה קיים מידע חלקי בלבד בגין נכסים אלה. בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן נאות את היקפם של כלל הנכסים הבלתי מוחשיים בממשלה.

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
מלוות סחירים (*)		478,056	461,415
קרנות פנסיה		192,651	171,293
חברות ביטוח		54,484	52,149
מלוות אחרים שאינם סחירים (**)		23,759	23,620
אמיסיות		6,380	6,440
מלוות ופיקדונות חוב שונים		916	877
מלוות חובה ישנים		263	141
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)		**756,509**	**715,935**
פרמיה וניכיון		15,646	14,741
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	א	**772,155**	**730,676**
בניכוי חלויות שוטפות (***)		(67,412)	(67,742)
סך הכל	ה	**704,743**	**662,934**

(*) כולל התחייבויות בגין מלוות שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות בסך של כ-19.4 מיליארדי ₪ (כ-17.5 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018) בעיקר על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ. מתוך מלוות אלה 0.3 מיליארד ₪ הונפקו בערבות ממשלת ישראל (0.4 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגינן, לפירוט *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

(**) מלוות שאינם סחירים שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות.

(***) כולל ריבית לשלם בסך של כ-8.9 מיליארדי ₪ (כ- 9.6 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות פנים לפי מועדי פירעון

מלווה/שנת פירעון	הערה	31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025 ואילך	31 בדצמבר 2019 סך הכל
מלוות סחירים	(1)	52,249	66,848	55,500	51,317	31,752	220,390	**478,056**
קרנות פנסיה	(1)	6,098	2,704	2,920	1,716	4,792	174,421	**192,651**
חברות ביטוח	(1)	2,976	3,626	3,799	4,170	4,143	35,770	**54,484**
מלוות אחרים שאינם סחירים	(2)	3,987	2,106	2,082	1,428	920	13,236	**23,759**
אמיסיות	(3)	737	526	422	629	514	3,552	**6,380**
פיקדונות חוב שונים	(4)	-	-	-	-	-	916	**916**
מלוות חובה ישנים	(5)	5	5	5	5	5	238	**263**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)		**66,052**	**75,815**	**64,728**	**59,265**	**42,126**	**448,523**	**756,509**
פרמיה וניכיון		23	30	985	1,553	1,779	11,276	**15,646**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון		**66,075**	**75,845**	**65,713**	**60,818**	**43,905**	**459,799**	**772,155**

(1) בעקבות תיקון 14 לחוק מלווה המדינה, התשל"ט - 1979 הועברו כלל איגרות החוב הסחירות, איגרות החוב המונפקות לקרנות הפנסיה ואיגרות החוב המונפקות לחברות הביטוח, מבנק ישראל לניהול בחשב הכללי.

(2) מלוות שהונפקו על ידי חברות ממשלתיות בעיקר חברת החשמל לישראל בע"מ, חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ וחברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ. האג"ח הסחירות של חברות אלו נכללו תחת סעיף מלוות סחירים. המלוות הלא סחירים של חברות אלה, וכן של יתר החברות הממשלתיות, מופיעים תחת סעיף מלוות אחרים שאינם סחירים.

(3) האמיסיות כוללות הפקדות בחשב הכללי של מוסדות כספיים וגופים אחרים. מדובר בסכומים שהופקדו לתקופה של 17 שנים וביכולת חלק מהגופים למחזר את הפקדותיהם:

(א) קופות גמל מבטיחות תשואה - קופות גמל בבעלות החברות "מנורה" ו"כללי", אשר על פי אישור אגף שוק ההון מבטיחות תשואה מינימלית לעמיתים. על פי ההסכמים עם החשב הכללי, כספי העמיתים מופקדים בחשבון החשב הכללי להבטחת התשואה.

(ב) חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ - הפקדות בחשב הכללי בפיקדונות ממוחזרים. הסכום האמור מיועד לתשלום פנסיה לעובדי נמלי ישראל בעת הצורך. מחודש מאי 2005 הופסקה פעולת מיחזור הפיקדונות, והם נפרעים על פי לוחות הסילוקין הקיימים.

(4) פיקדונות השייכים לגופים שונים שהפקידו את הסכומים האמורים בחשבון החשב הכללי. הכספים ניתנים למשיכה בהתאם לתנאים שסוכמו בין החשב הכללי לבין הגופים המפקידים.

(5) מנהל מלוות המדינה בבנק ישראל מנהל עבור החשב הכללי את מלוות החובה הישנים. יתרת מלוות החובה מוצגת בניכוי הפחתה, הנובעת משום שחלף זמן ניכר מהמועד שבו היו זכאים בעלי מלוות החובה לפדותם ומשום שנערכו מספר מבצעים רחבי היקף לאיתור בעלי המלוות. ההפחתה חושבה בהסתמך על אומדנים שנערכו ביחידת ניהול החוב באגף החשב הכללי. יתרת מלוות החובה לפני הפחתה הינה כ- 553 מיליוני ₪ (כ- 558 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. מאגר ההשאלות

החשב הכללי מנהל מאגר השאלות המאפשר לעושי השוק הראשיים באיגרות חוב ממשלתיות, אשר מונו על ידו, לשאול איגרות חוב ממשלתיות ולסחור בהן בשוק המשני. בעת השאלת איגרות החוב מעמיד עושה השוק הראשי בטוחות במזומן על מלוא שווי האיגרת, ואלה מופקדות בחשבונות ייעודיים של הממשלה בבנק ישראל. ככלל, סכום הבטוחות שווה לערך השוק של איגרות החוב המושאלות ומשוערך על בסיס יומי. בהתאם להסכמי ההשאלות, קיימים תנאים ומגבלות באשר לשימוש הממשלה בכספי הבטוחות, ולכן הנכס וההתחייבות כאמור (האיגרת והבטוחה) מקוזזים ומוצגים בנטו בסכום אפס. יתרת הבטוחות המופקדות בבנק ישראל המכסות את איגרות החוב המושאלות המיוחסות להן הינה כ- 1,531 מיליוני ₪ (כ- 4,128 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

ג. מלוות קצרי מועד (מק"מ)

חוק מלווה קצר מועד, התשמ"ד - 1984 מסמיך את הממשלה להנפיק איגרות חוב שיימכרו לבנק ישראל בלבד. הבנק ימכור אותן לציבור ויקנה אותן ממנו לצורך ויסות אמצעי התשלום במשק ולצורך מילוי תפקידיו. הממשלה חייבת להפקיד בבנק ישראל את מלוא התמורה מאיגרות החוב, ואינה רשאית להשתמש בתמורה זו אלא לשם פירעון המלווה, לפי החוק האמור, או לתשלום הריבית עליו.

הסכום משקף את מחיר הפדיון של המלווה בניכוי יתרת הניכיון שטרם הופחתה. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים של קיזוז מכשירים פיננסיים, הפיקדון מקוזז בגין המלווה מההתחייבות שבגינו. להלן פירוט יתרת ההתחייבות לבנק ישראל בגין מלוות קצרי מועד והפיקדון המיוחס להן:

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
התחייבות לבנק ישראל	118,039	106,373
בניכוי פיקדון בבנק ישראל	(118,039)	(106,373)
סך הכל	**-**	**-**

ד. ניתוח רגישות- מלוות פנים

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן	-1%
מדד המחירים לצרכן	(4,311)	431,051	4,311
סך הכל	**(4,311)**	**431,051**	**4,311**

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

31 בדצמבר 2019	0% לא צמוד	0-3% לא צמוד	3-4.8% לא צמוד	4.8-6% לא צמוד	6-8% לא צמוד	0-3% צמוד למדד המחירים לצרכן	3-4.8% צמוד למדד המחירים לצרכן	4.8-6% צמוד למדד המחירים לצרכן	6-8% צמוד למדד המחירים לצרכן	סך הכל
מלוות סחירים	6,571	169,803	49,749	45,555	16,641	133,443	56,294	-	-	**478,056**
קרנות פנסיה	-	-	-	-	-	-	183,885	8,766	-	**192,651**
חברות ביטוח	-	-	-	-	-	-	9,438	43,162	1,884	**54,484**
מלוות אחרים שאינם סחירים	-	1,861	518	-	-	1,510	8,758	11,112	-	**23,759**
אמיסיות	-	-	-	-	-	-	13	6,367	-	**6,380**
פיקדונות חוב שונים	-	12	-	-	-	35	-	869	-	**916**
מלוות חובה ישנים	-	263	-	-	-	-	-	-	-	**263**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**6,571**	**171,939**	**50,267**	**45,555**	**16,641**	**134,988**	**258,388**	**70,276**	**1,884**	**756,509**
פרמיה וניכיון	-	940	3,193	4,545	1,054	3,235	2,679	-	-	**15,646**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**6,571**	**172,879**	**53,460**	**50,100**	**17,695**	**138,223**	**261,067**	**70,276**	**1,884**	**772,155**
בניכוי חלויות שוטפות										**(67,412)**
סך הכל לאחר חלויות שוטפות										**704,743**
סך הכל										**704,743**

ביאור 15 - מלוות פנים (במיליוני ₪) (המשך)

ה. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

31 בדצמבר 2018	0% לא צמוד	0-3% לא צמוד	3-4.8% לא צמוד	4.8-6% לא צמוד	6-8% לא צמוד	0-3% צמוד למדד המחירים לצרכן	3-4.8% צמוד למדד המחירים לצרכן	4.8-6% צמוד למדד המחירים לצרכן	6-8% צמוד למדד המחירים לצרכן	סך הכל
מלוות סחירים	-	143,407	44,980	69,515	17,140	131,481	54,892	-	-	**461,415**
קרנות פנסיה	-	-	-	-	-	-	158,334	12,959	-	**171,293**
חברות ביטוח	-	-	-	-	-	-	9,343	40,783	2,023	**52,149**
מלוות אחרים שאינם סחירים	-	1,374	520	-	-	2,220	11,176	8,330	-	**23,620**
אמיסיות	-	-	-	-	-	-	75	6,365	-	**6,440**
פיקדונות חוב שונים	-	12	-	-	-	35	-	830	-	**877**
מלוות חובה ישנים	-	141	-	-	-	-	-	-	-	**141**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**-**	**144,934**	**45,500**	**69,515**	**17,140**	**133,736**	**233,820**	**69,267**	**2,023**	**715,935**
פרמיה וניכיון	-	9	2,417	5,078	1,197	3,168	2,872	-	-	**14,741**
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**-**	**144,943**	**47,917**	**74,593**	**18,337**	**136,904**	**236,692**	**69,267**	**2,023**	**730,676**
בניכוי חלויות שוטפות										**(67,742)**
סך הכל לאחר חלויות שוטפות										**662,934**
סך הכל										**662,934**

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
הנפקות עצמיות (*)		77,464	78,959
מלוות בערבות מדינה זרה		28,123	32,256
איגרות הבונדס		17,845	19,132
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים		1,815	2,220
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	א	**125,247**	**132,567**
פרמיה וניכיון		(208)	(67)
בניכוי חלויות שוטפות (**)		(17,480)	(15,311)
סך הכל	ג	**107,559**	**117,189**

(*) כולל התחייבויות בגין מלוות שהונפקו על ידי חברת החשמל לישראל בע"מ בסך של כ-15.4 מיליארדי ₪ (כ- 18.9 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). התחייבויות אלה כוללות יתרת פרמיה וניכיון בגינן.

(**) כולל ריבית לשלם בסך של כ-1.3 מיליארד ₪ (כ- 1.2 מיליארד ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

א. הרכב והתפלגות מלוות חוץ לפי זמני פירעון

מלווה/שנת פירעון	הערה	31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2025 ואילך	סך הכל 31 בדצמבר 2019
הנפקות עצמיות	(1)	9,914	970	5,184	5,702	10,137	45,557	**77,464**
מלוות בערבות מדינה זרה	(2)	3,041	2,722	2,471	8,748	7,647	3,494	**28,123**
איגרות הבונדס	(3)	4,362	5,172	2,509	1,958	1,939	1,905	**17,845**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	(4)	163	136	140	109	91	1,176	**1,815**
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)		**17,480**	**9,000**	**10,304**	**16,517**	**19,814**	**52,132**	**125,247**

(1) איגרות חוב שהונפקו בשווקים פיננסיים בחו"ל ללא ערבות ממשלה זרה. במטרה להקטין ולגוון את חשיפת החוב הממשלתי לשינויים במטבע חוץ, מתבצעות עסקאות גידור בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים הנקבעת על ידי החשב הכללי. בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בדבר מכשירים פיננסיים, מוצג הנכס שנוצר מעסקאות אלה במסגרת ההשקעות לזמן קצר או ארוך - לפי העניין וההתחייבות מוצגת תחת סעיף התחייבויות אחרות. לפירוט נוסף בדבר הפוזיציות הפתוחות בגין עסקאות אלה והשינויים שחלו בהן במהלך השנה, *ראה ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך*.

(2) איגרות חוב שהונפקו בשוק ההון בארה"ב בערבות ממשלת ארה"ב.

(3) איגרות ושטרות שהונפקו באמצעות ארגון הבונדס - איגרות חוב לא סחירות ולא עבירות המיועדות בעיקר ללקוחות קמעונאיים ואשר שווקו באמצעות ארגוני הבונדס בחו"ל. האיגרות הונפקו בדולר ארה"ב, דולר קנדי, אירו ולישי"ט.

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

א. הרכב והתפלגות מלוות חוץ לפי זמני פירעון (המשך)

(4) הלוואות שממשלת ישראל קיבלה ממדינות זרות (בעיקר מארה"ב ומגרמניה), כולל פיקדונות של קרנות דו-לאומיות. ממשלת ישראל ומספר ממשלות זרות הקימו ביחד קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים, כגון מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי וחינוך. כחלק ממדיניות ההשקעה של קרנות אלה הופקדו כספי הקרנות בפיקדונות נושאי ריבית בחשבון החשב הכללי. להלן מבנה פיקדונות של קרנות דו-לאומיות והרכבן:

שם הקרן	יתרת קרן 31 בדצמבר 2019	ריבית לשלם 31 בדצמבר 2019	סך הכל 31 בדצמבר 2019	סך הכל 2018
BARD	381	6	387	418
BIRD	287	2	289	313
BSF	138	1	139	151
USIEF	17	-	17	19
ישראל - סין	17	-	17	19
סך הכל	**840**	**9**	**849**	**920**

ב. ניתוח רגישות - מלוות חוץ

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן (*)	-1%
שער הדולר	(726)	72,626	726
שער היורו	(347)	34,717	347
סך הכל	**(1,073)**	**107,343**	**1,073**

(*) היתרות המאזניות של חלק ממלוות הממשלה ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מושפעות משינוי בשערי חליפין של הדולר והיורו, לפני פרמיה וניכיון.

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ד. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה)

31 בדצמבר 2019	דולר ארצות הברית ליבור 0-3%	דולר ארצות הברית ליבור 3-4.8%	דולר ארצות הברית ליבור 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 0-3%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 3-4.8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 6-8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה מעל 8%	ין יפני ריבית קבועה 0-3%	סה"כ עובר לטבלה הבאה
הנפקות עצמיות	1,386	-	-	3,485	25,110	4,320	867	5,932	478	**41,578**
מלוות בערבות מדינה זרה	-	-	-	14,324	-	13,591	-	208	-	**28,123**
איגרות הבונדס	665	1,819	-	5,731	8,041	-	-	-	-	**16,256**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	7	-	550	17	-	-	281	-	-	**855**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**2,058**	**1,819**	**550**	**23,557**	**33,151**	**17,911**	**1,148**	**6,140**	**478**	**86,812**

31 בדצמבר 2019	סה"כ מועבר מטבלה קודמת	ין יפני ריבית קבועה 3-4.8%	יחידת מטבע אירופית Euribor 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 3-4.8%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 0-3%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 6-8%	דולר קנדי ריבית קבועה 0-3%	דולר קנדי ריבית קבועה 3-4.8%	סך הכל
הנפקות עצמיות	**41,578**	1,742	-	27,654	6,028	-	462	-	-	**77,464**
מלוות בערבות מדינה זרה	**28,123**	-	-	-	-	-	-	-	-	**28,123**
איגרות הבונדס	**16,256**	-	37	38	-	53	-	536	925	**17,845**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	**855**	-	-	436	524	-	-	-	-	**1,815**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**86,812**	**1,742**	**37**	**28,128**	**6,552**	**53**	**462**	**536**	**925**	**125,247**
בניכוי חלויות שוטפות										**(17,480)**
פרמיה וניכיון										**(208)**
סך הכל										**107,559**

ביאור 16 - מלוות חוץ (במיליוני ₪) (המשך)

ד. פירוט בסיסי הצמדה ותנאי ריבית (יתרת קרן וריבית צבורה) (המשך)

31 בדצמבר 2018	דולר ארצות הברית ליבור 0-3%	דולר ארצות הברית ליבור 3-4.8%	דולר ארצות הברית ליבור 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 0-3%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 3-4.8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 4.8-6%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה 6-8%	דולר ארצות הברית ריבית קבועה מעל 8%	ין יפני ריבית קבועה 0-3%	סה"כ עובר לטבלה הבאה
הנפקות עצמיות	1,505	-	-	3,779	27,189	10,349	940	7,996	-	**51,758**
מלוות בערבות מדינה זרה	-	-	-	16,362	-	15,534	-	360	-	**32,256**
איגרות הבונדס	506	2,218	-	7,406	7,438	-	-	-	-	**17,568**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	7	-	597	67	-	-	305	-	-	**976**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**2,018**	**2,218**	**597**	**27,614**	**34,627**	**25,883**	**1,245**	**8,356**	**-**	**102,558**

31 בדצמבר 2018	סה"כ מועבר מטבלה קודמת	ין יפני ריבית קבועה 3-4.8%	יחידת מטבע אירופית Euribor 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 0-3%	יחידת מטבע אירופית ריבית קבועה 3-4.8%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 0-3%	לירה שטרלינג ריבית קבועה 6-8%	דולר קנדי ריבית קבועה 0-3%	דולר קנדי ריבית קבועה 3-4.8%	סך הכל
הנפקות עצמיות	**51,758**	2,543	-	17,501	6,671	-	486	-	-	**78,959**
מלוות בערבות מדינה זרה	**32,256**	-	-	-	-	-	-	-	-	**32,256**
איגרות הבונדס	**17,568**	-	21	33	-	40	-	514	957	**19,132**
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	**976**	-	-	610	634	-	-	-	-	**2,220**
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**102,558**	**2,543**	**21**	**18,144**	**7,305**	**40**	**486**	**514**	**957**	**132,567**
בניכוי חלויות שוטפות										**(15,311)**
פרמיה וניכיון										**(67)**
סך הכל										**117,189**

ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
מקדמות מלקוחות ומזמיני עבודות	א	22,979	22,432
זכאים בגין שכר ומשכורת	ב	16,049	15,050
ספקים ונותני שירותים	ג	15,931	15,959
הוצאות לשלם	ד	6,922	6,157
זכאים לגמלאות הביטוח הלאומי	ה	5,289	4,846
פיקדונות דואר ישראל	ו	4,048	4,013
התחייבויות בגין תמיכות	ז	3,360	3,549
חלויות שוטפות פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	ח	3,279	2,369
זכאים בגין מסים	ט	2,531	2,720
הכנסות מראש	י	1,599	1,693
הפרשה לתביעות משפטיות	יא	1,058	1,334
רשות פלסטינאית	יב	988	335
פיקדונות בתי משפט	יג	478	373
רשויות מקומיות		184	136
אחרים		6,094	6,079
סך הכל		**90,789**	**87,045**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה מורכבת בעיקר מתקבולים ממזמיני עבודות בניכוי הוצאות בגין עבודות בביצוע. מרבית היתרה נובעת מהתעשייה האווירית לישראל בע"מ, מרשות מקרקעי ישראל וממשרד הבינוי והשיכון.

ב. הרכב זכאים בגין שכר ומשכורת

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
הוצאות לשלם בגין שכר	8,821	8,288
הפרשות להטבות עובד לזמן קצר	6,763	6,630
אחרים	465	132
סך הכל	**16,049**	**15,050**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות (במיליוני ₪) (המשך)

ג. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות לספקים של התעשייה האווירית לישראל בע"מ, משרד הביטחון, חברת החשמל לישראל בע"מ, נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ ורכבת ישראל בע"מ.

ד. הוצאות לשלם בגין טובין ושירותים שהתקבלו בפועל, אולם טרם הוגשה בגינם דרישת התשלום. מרבית היתרה נובעת מהתחייבויות של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ, חברת החשמל לישראל בע"מ, רשות מקרקעי ישראל, מטה החשכ"ל וכן בגין התחייבויות משרד הבריאות.

ה. הזכאויות לגמלה למבוטחים מחושבות בעבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדוח הכספי והשנים שקדמו לה, אשר טרם שולמו עד ליום 31 בדצמבר 2019 וכן בעבור אומדן תביעות (המבוסס על תחשיב של המוסד לביטוח לאומי) שטרם הוגשו, אולם צפוי שתיווצר בגינן זכאות השייכת לתקופת הדוח הכספי.

ו. פיקדונות לפי דרישה של חברת דואר ישראל בע"מ, מתוכם כ- 3.4 מיליארדי ₪ מהווים פיקדונות הציבור (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 3.1 מיליארדי ₪).

ז. מרבית היתרה נובעת מהתחייבות משרד החינוך לעובדי הוראה הזכאים בחופשת הקיץ לתשלום משכורתם, בהתאם להיקף משרתם ולתקופת עבודתם במהלך שנת הלימודים ומהתחייבות משרד הבריאות הנובעת מתמיכות לשלם לקופות החולים.

ח. לפירוט נוסף *ראה ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

ט. היתרה כוללת זכאים בגין החזרי מע"מ, החזרי מס הכנסה יחידים וחברות, מס הכנסה שלילי ומס סולר.

י. היתרה כוללת בעיקר הכנסות מראש של רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון ממכירת דירות בדיור הציבורי ותמלוגים מראש של חברות אוטובוסים למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

יא. ההפרשה לתביעות משפטיות כוללת בעיקר הפרשה ברכבת ישראל בע"מ, חברת החשמל לישראל בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ והתעשייה האווירית לישראל בע"מ.

יב. התחייבות שוטפת בגין גביית כספי מסים בעבור הרשות הפלסטינאית והעברתם לידיה. הפעילות מתבצעת באמצעות רשות המסים בישראל, הגובה את כספי המסים בעבור הרשות הפלסטינאית (מסי היבוא על טובין המיובאים לשטחי עזה ויריחו, מס הכנסה מעבודתם של תושבי עזה ויריחו שהועסקו כדין בישראל ומס ערך מוסף).

יג. התחייבות בגין פיקדונות בתי משפט נובעת מהפקדת סכומי כסף על ידי בעלי דין, כתנאי להליכים מסוימים בתיקים. לפירוט נוסף *ראה סעיף ה' בביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך*.

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות	א	93,920	94,174
התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגירעוניות	ב	18,674	17,991
סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות	ג	10,908	10,038
התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות	ד	3,415	3,290
התחייבות בגין אי העלאת גיל הפרישה	ה	5,947	5,805
התחייבויות מכוח הסכם קואליציוני	ו	465	460
סך הכל		**133,329**	**131,758**

א. סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות

בסעיף 78 יד. לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח"), נקבע כי הממשלה תסייע לקרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד (להלן: "הקרנות שבהסדר") ובכלל זה לעמיתיהן, באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה בסך של 78,300 מיליוני ₪. הסכום האמור יועבר לשמונה קרנות הפנסיה שהוגדרו כקרנות גרעוניות ויהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כך שכל סכום יועבר לקרן שבהסדר כשהוא מעודכן לפי שיעור עליית המדד הידוע, במועד העברתו, לעומת המדד לחודש ינואר 2003, ובתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4% לשנה.

העברת הכספים במסגרת הסיוע לכל קרן שבהסדר, תיעשה בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. בהתאם לאמור, קבע המפקח על הביטוח לוח סילוקין המפרט כללים בדבר העברת כספי הסיוע וכולל לוח תזרים מזומנים. התשלומים בגין הסיוע, בהתאם ללוח הסילוקין, כפופים ליכולתו של משק המדינה.

להלן, יתרת התחייבויות המדינה, בהתאמה לסיוע הישיר ששולם בפועל לקרנות עד לתאריך הדיווח:

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
סיוע ישיר במונחי 1 בינואר 2003	67,922	67,922
תיאור	(26,990)	(25,230)
סיוע ישיר ששולם בגין השנה המדווחת במונחי 2003	(1,799)	(1,759)
יתרת סיוע במונחי 1 בינואר 2003	**39,133**	**40,933**
ריבית והצמדה שנצברו למועד הדיווח	**54,787**	**53,241**
יתרת סיוע ישיר לפירעון במונחים שוטפים	**93,920**	**94,174**
סיוע ישיר שנפרע עד ליום 31 בדצמבר במונחים שוטפים	**49,357**	**45,102**

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה הגרעוניות

ביום 19 במאי 2003 הודיעו הממונה על התקציבים במשרד האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון דאז, על דעת שר האוצר דאז, לוועדת הכספים של הכנסת, על החלטה להקצות סך של 7 מיליארדי ₪ לטובת "כרית בטחון" להקלת התמודדות הקרנות שבהסדר עם תנודתיות בתשואה. במטרה להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הוחלט להקים ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בה.

ביום 15 בינואר 2014 הגישה הממשלה לכנסת את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012 (להלן: "הצעת חוק כריות הביטחון"), אשר מתבססת על הצעת חוק שהוגשה לפני כן ביום 5 בנובמבר 2012. במסגרת הצעת החוק הוצע לעגן מתן כרית ביטחון לקרנות שבהסדר בהתאם לתנאים ובהיקפים כמפורט בהצעה, כאשר הסכום המרבי שיוקצה יעמוד על 11.32 מיליארדי ₪. סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "המדד"), בין מדד החישוב לעומת מדד חודש דצמבר 2008 ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה בשל התקופה האמורה.

ביום 3 בפברואר 2014 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק כריות הביטחון. הצעת החוק הועברה לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת להכנתה לקריאה שנייה ולקריאה שלישית, וביום 16 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), המסדיר את מתן כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. לנוכח האמור, נכללת בדוחות הכספיים התחייבות של המדינה בגין כרית הביטחון לקרנות שבהסדר. סכום התחייבות המדינה לקרנות הוערך לפי תקרת הפיצוי כשהיא נושאת ריבית והצמדה כמפורט בחוק.

ג. סיוע לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 4 באוגוסט 2003 תוקנה תקנה 41 כ. לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 שבמסגרתה נקבע כי כלל קרנות הפנסיה בישראל ישקיעו באג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של 30% מנכסי הקרנות. האמור התבצע כחלק משינוי מדיניות הממשלה להנפקת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה ובמקביל להסדר ההבראה שיושם לגבי חלק מקרנות הפנסיה הוותיקות ושעוגן בפרק ז'1 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
לנוכח טענותיהן של 10 קרנות הפנסיה שהסדר זה לא חל לגביהן (להלן: "קרנות הפנסיה המאוזנות"), ובהתאם להודעת הממונה על שוק הון מיום 11 בדצמבר 2003, אישר בשנת 2004 שר האוצר דאז, נוהל בעניין סיוע כספי לקרנות הפנסיה המאוזנות (להלן: "נוהל הסיוע"). בהתאם לאמור בנוהל הסיוע תקבל כל קרן ותיקה מאוזנת סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים משנת הכספים 2004 ואילך. הסיוע, ככלל, מבוסס על שיעור של 1.57% (שהינו ההפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%) על נכסי הקרן שאינם אג"ח "מירון" או "ערד", העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים.

ד. התחייבות בגין כרית ביטחון לקרנות הפנסיה המאוזנות

ביום 16 בינואר 2017 עבר בקריאה שלישית בכנסת תיקון 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). התיקון מעניק סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר באמצעות העמדת כרית ביטחון, כדי למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות, בכפוף לעריכת שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים בהן.

הסכום המרבי של כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר יהיה 2.5 מיליארד ₪, בתוספת שיעור שינוי המדד לעומת מדד חודש דצמבר 2011, תוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה ובניכוי סך הסכומים שהועברו לקרנות בפועל מתוך כרית הביטחון.

ביאור 18 - התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה (במיליוני ₪) (המשך)

ה. התחייבות בגין אי העלאת גיל הפרישה

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח	(1)	5,932	5,780
התחייבות למימון פרישה מוקדמת	(2)	15	25
סך הכל		**5,947**	**5,805**

(1) סיוע לקרנות מכוח חוק הפיקוח

בהתאם לסעיף 78ט (ב)(8) לחוק הפיקוח, כל עוד לא הועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, יכוסה ההפרש על ידי הגדלת הסיוע הממשלתי מעבר לסכום האמור בסעיף א' לעיל (סיוע לקרנות הפנסיה הוותיקות).

היתרות המוצגות לשנים 2019 ו- 2018 מתבססות על הערכות מעודכנות של הקרנות שבהסדר, כפי שמפורסמות בדוחות הכספיים המבוקרים שלהן ליום 31 בדצמבר 2019. שיטת חישוב הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי האמור היא בהתאם להפרש בין הערכות אלה:

1. הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כפי שיהיו אם יועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה (גיל פרישה מעודכן כפי שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה), לבין;
2. הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן שבהסדר כשגיל הפרישה הוא גיל 67 לגבר שנולד בחודש מאי 1942 ואילך וגיל 64 לאישה שנולדה בחודש מאי 1953 ואילך.

לעניין זה, "התחייבויות פנסיוניות" - התחייבויות צבורות והתחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן, בניכוי דמי גמולים עתידיים.

(2) התחייבות למימון פרישה מוקדמת

בהתאם להחלטת ועדה ציבורית בראשות נשיא בית הדין הארצי בדימוס השופט גולדברג ז"ל ולהסכם בין משרד האוצר ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים משנת 2004, נקבע כי הממשלה תממן את העלות הנוספת הכרוכה בהפיכת פורשים מוקדמים לפנסיונרים בקרן פנסיה שבה הם מבוטחים, בהגיעם לגיל 65 לגבר ו- 60 לאישה. לפיכך יהיו זכאים לקבל מקרן הפנסיה, ממועד הגיעם לגיל האמור ואילך, את הפנסיה שנצברה לזכותם באותה קרן, ולה היו זכאים באותו גיל אלמלא נחקק חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004. לעניין זה "פורשים מוקדמים" - עובדים שפרשו לפרישה מוקדמת עד ליום 31 בדצמבר 2003, אשר הינם עמיתים בקרן ותיקה גירעונית ואשר מעבידם מממן את עלות הפרישה המוקדמת באופן שוטף.

ערך יתרת ההתחייבות חושב בעבור הפורשים העתידיים בהתבסס על אומדן תשלום לפורש.

ו. התחייבויות לתשלום מכוח הסכם קואליציוני

בסיכום הדברים בין שר האוצר לבין יו"ר הסתדרות הכללית החדשה, מיום 5 בינואר 2004, הוסכם כי עמיתים הנמנים על הקבוצות כאמור בסיכום הדברים (פורשים בתקופה שבין 20 למרס 1996 ל- 30 בספטמבר 2003) יהיו זכאים לתוספת לקצבה בשל הפרש שבין הקצבה המחושבת לפי שיטת ממוצע היחסים של השכר לבין קצבה המחושבת לפי שיטת "השנים האחרונות", אשר תחושב בהתאם לאמור בסיכום הדברים.
בהתאם לסיכומים קואליציוניים משנת 2007 והסכם בין משרד האוצר למשרד לענייני גמלאים מיום 20 בינואר 2008, זכאי גם מי שפרש מקרן פנסיה ותיקה בשיטת ממוצעים, בתקופה שמיום 1 בינואר 1987 ליום 19 במרס 1996, למלוא התוספת בהתאם לחישוב כאמור.
הסכומים ששולמו לקרנות הפנסיה בהתאם לאמור לעיל בשנת הכספים 2019 מסתכמים לסך של 48 מיליוני ₪ (50 מיליוני ₪ בשנת 2018). הסכום המוצג לעיל הינו אומדן מעודכן של הקרנות שבהסדר בדבר כל ההתחייבויות האקטואריות המפורטות בסעיף זה.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר (*) 2018
התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו	א	793,881	647,318
התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו	ב	14,410	12,555
התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך	ג	22,165	19,949
סך הכל		**830,456**	**679,822**

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

תיאור	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר (*) 2018	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
גמלאים מקבלי קצבה מערכת הביטחון	243,211	201,574	(**)	(**)
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי הוראה	103,919	87,382	61,401	59,925
גמלאים מקבלי קצבה שוטרים וסוהרים	74,794	58,880	22,544	22,150
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי מדינה	66,568	57,573	44,014	44,201
גמלאים מקבלי קצבה התחייבויות אחרות (***)	4,360	4,827	14,319	13,566
גמלאים מקבלי קצבה ביטוח לאומי	3,452	2,918	1,895	1,844
סך הכל גמלאים מקבלי קצבה	**496,304**	**413,154**		
עובדים פעילים עובדי הוראה	101,009	81,927	39,385	41,869
עובדים פעילים מערכת הביטחון	81,019	64,049	(**)	(**)
עובדים פעילים שוטרים וסוהרים	63,523	46,042	14,189	14,839
עובדים פעילים עובדי מדינה	48,181	38,980	19,323	20,733
עובדים פעילים ביטוח לאומי	3,514	2,869	1,294	1,383
סך הכל עובדים פעילים	**297,246**	**233,867**		
אחרים	**331**	**297**		
סך הכל	**793,881**	**647,318**		

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(***) אוכלוסיות בגינן קיימות התחייבויות בגין המרכיבים הבאים: הקפאת זכויות, רציפות זכויות ופנסיה מוקדמת.

יתרת ההתחייבויות בגין פנסיה תקציבית המוצגת בדוח על המצב הכספי משקפת את החבות הקיימת כלפי העובדים והגמלאים הזכאים, נכון למועד הדוחות הכספיים. חישוב יתרת ההתחייבויות שנצברה התבסס על הוותק הפנסיוני שנצבר לעובד עד מועד הדיווח, יחסית לאומדן הוותק הפנסיוני המקסימלי הצפוי בהתאם לקבוע בחקיקה ובכפוף להנחות אקטואריות.

יתרת ההתחייבויות, כאמור, אינה כוללת את החבות העתידית שתיווצר בגין עובדים פעילים במהלך שנות עבודתם הצפויות. בהתחשב בחבות עתידית זו, החבות המלאה ליום 31 בדצמבר 2019, מוערכת בכ- 866 מיליארדי ₪.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

(1) ההתחייבויות כוללות את ההתחייבויות הבאות:

(א) התחייבויות לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן: "חוק הגמלאות"), מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים). ההתחייבויות שחושבו הן בגין הקבוצות הבאות:

1) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים פעילים וכן התחייבות לקצבת שאירים וקצבה בשל מצב בריאות לקוי לאותם עובדים.

2) התחייבויות לקצבה עתידית בגין עובדים אשר פרשו לגמלאות כתוצאה ממצב בריאות לקוי וכן התחייבויות לקצבת שאירים לאותם עובדים.

3) התחייבויות לקצבה בגין גמלאים אשר זכאים לקצבת פרישה לפי חוק הגמלאות, ופרשו מעבודתם עד ליום 31 בדצמבר 2019, וכן התחייבויות לקצבת שאירים של גמלאים כאמור.

4) התחייבויות לקצבאות שאירים בגין עובדים או גמלאים שנפטרו עד ליום 31 בדצמבר 2019.

5) התחייבויות להשתתפות בתשלום קצבה של גמלאים שהיו עובדי מדינה, שעברו להיות מבוטחים בקרן פנסיה ותיקה או עברו למעביד אחר בפנסיה תקציבית, ואשר חל לגביהם הסכם רציפות (להלן: "גמלאי ברציפות זכויות").

(ב) התחייבויות לפי חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985 (להלן: "חוק שירות הקבע") בגין חיילי שירות קבע, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים) ולפי הקבוצות המנויות בפסקה א' לעיל, בשינויים המתחייבים.

(ג) התחייבויות לפי חוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, בגין נושאי משרה שהחוק חל לגביהם, מחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר בסעיף 2 להלן (בסיסים לעריכת נתונים) ולפי הקבוצות המפורטות בפסקה א' לעיל, בשינויים המתחייבים.

(ד) התחייבויות מכוח הסכמי שכר מהשנים 1988 ו-1993 בין המדינה, המרכז לשלטון מקומי וארגוני המורים, שבהם נקבעו מסלולי פרישה מוקדמת לעובדי הוראה שהינם עובדי בעלויות שונות (שלטון מקומי, גופים מוכרים במערכת החינוך וכד'). בשל הקושי להעריך את כמות הזכאים בגין העובדים הפעילים, חושבה הפרשה בגין גמלאים מקבלי קצבה בלבד.

(2) בסיסים לעריכת נתונים

(א) נתונים

1) נתוני שכר ופנסיה - נתוני השכר והפנסיה אשר שימשו להערכת ההתחייבויות לעובדים ולגמלאים הם בעיקר נתוני המשכורות והקצבאות של חודש דצמבר 2019 בתוספת החלק היחסי של התשלומים השנתיים המגיעים לעובדים (כגון ביגוד והבראה).

2) עובדים בחופשה ללא תשלום (להלן: "חל"ת") - עובדים שנכללו בדיווח ליום 31 בדצמבר 2019 כשוהים בחל"ת נכללו באוכלוסיית הפעילים, וההתייחסות אליהם היא כאל עובדים פעילים רגילים, תוך התחשבות בתקופות שאינן מקנות זכויות פנסיוניות ובתקופות זכאות עקב רכישה של זכויות פנסיוניות.

3) הקפאת זכויות[17] והסכמי רציפות[18] - חישוב המחויבות לשנת 2019 עבור הקפאת זכויות נערך על בסיס רשימה מקובצת של עובדים שהקפיאו זכויות, אשר התקבלה ממנהלת הגמלאות במשרד האוצר. הרשימה האמורה אינה שלמה עקב מחסור בנתונים זמינים, וייתכן שהקפאת זכויות לא קיבלה ביטוי מדויק בהערכת התחייבויות הממשלה לקצבה. חישוב המחויבות לשנת 2019 עבור רציפות זכויות נערך בהתאם לרשימה של גמלאים שהתקבלה ממנהלת הגמלאות במשרד האוצר.

---

17 **הקפאת זכויות** - עובדים שחוק הגמלאות חל עליהם, שעבדו בשירות המדינה מעל 10 שנים והפסיקו את עבודתם בשירות המדינה, יהיו זכאים, ככלל, לפנסיה תקציבית בהגיעם לגיל הפרישה בהתאם למספר שנות עבודתם והשכר הקובע למועד הפסקת העבודה. האמור לא יחול לגבי מי שקיבל פיצויים עקב הפסקת שירותו או לגבי מי שחל לגביו הסכם רציפות. הסדר דומה חל גם לגבי חייל שחל עליו חוק שירות הקבע.

18 **הסכמי רציפות** - עובדים שעברו משירות המדינה לגופים עימם יש למדינה הסכמי רציפות (דהיינו: עיריות, קרנות פנסיה ותיקות וכו') וביקשו להחיל לגביהם את ההסכם האמור, תשולם להם פנסיה לפי השכר הקובע בגוף אליו עברו ולפי תקופת שירותם בשירות המדינה (ובלבד שהשכר הקובע לא יעלה על השכר הקובע לפי הדרגה המקסימאלית בסולם הדרוג של העובד בשירות המדינה).

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

4) ביום 6 בינואר 2019 עבר תיקון מס' 63 לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל 1970 (להלן - **תיקון מס' 63**). במסגרת תיקון זה הוקלו תנאי ההכרה בשירות חובה לצורך חישוב תקופת שירותו של מי שפורש כעובד שירות הביטחון, כשוטר או כסוהר ותנאי ההכרה בפנסיה תקציבית כדלקמן:

א. אם פורש משירות הביטחון, המשטרה או שירות בתי הסוהר הצטרף לאחד מהגופים האמורים או לשירות הקבע עד למועד הקבוע בחוק, והשלים עשר שנות שירות לפחות, במצטבר באחד או יותר מהם, תובא בחשבון תקופת שירותו לצורך חוק הגימלאות, תקופת שירות החובה שלו.

בהתאם למצב שהיה קיים טרם תיקון מס' 63, עובדים שעברו מגוף אחד כאמור למשנהו או שעברו משירות הקבע לאחד הגופים כאמור, איבדו את זכאותם להכרה בתקופת שירות החובה שלהם לצורך חוק הגמלאות גם אם היו זכאים לכך בטרם המעבר לאותו גוף.

ב. הורחבה קבוצת העובדים הזכאים להסדר פנסיה תקציבית, כך שהוראות חוק הגימלאות הוחלו גם על עובד ביטחון חדש (עובד שירות הביטחון, שוטר או סוהר שהצטרף לשירות אחרי המועד הקובע) שלאחר המועד הקובע היה חייל שהחל לשרת בצבא הגנה לישראל לפי התחייבות לשירות קבע, ובלבד שהתחייב לשירות קבע לפני המועד האמור, והתמלאו לגביו שאר התנאים הקבועים בסעיף 108ח(5) לחוק הגימלאות.

5) חקיקה בנושא ניכוי תשלומים משכרו של עובד וגיל הפרישה - בפרק ט"ז בחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2015 ו-2016, התשס"ג – 2003), נקבע כי מעביד (ובכלל זה: המדינה), אשר הסדר הפנסיה החל לגבי עובדיו או חלק מהם הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה, ינכה תשלומים מעובד בהסדר פנסיה תקציבית. הניכוי יהיה בשיעור של 2% מהמשכורת הקובעת שלפיה הייתה משולמת לו קצבה, אילו היה פורש לגמלאות באותו מועד. ההתחייבות אינה כוללת הפחתה בגין הניכוי מתשלומי העובדים.

6) חקיקה בנושא הפרישה - בחוק גיל פרישה התשס"ד-2004, נקבע כי גיל פרישת חובה יועלה בהדרגה לגיל 67 לגבר ולאישה. בהתאם לזאת, תוקן חוק הגמלאות, כך שגיל פרישת חובה לעובד מדינה שונה בהתאם לאמור. נוסף על כך, הועלה בהדרגה גיל זכאות לקצבת פרישה למי שפוטר לאחר עשר שנות שירות (כאמור בסעיף 15(4) לחוק הגמלאות) מגיל 40 לגיל 42, גיל הפרישה של שוטר וסוהר מגיל 55 לגיל 57, וגיל פרישה של גננת מגיל 57 לגיל 59. בהתאם להסכם "עקרונות הסיכום התקציבי לתקציב הביטחון לשנים 2015-2020" עודכן חוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה – 1985 כך שמועד הפרישה הממוצע לקצבה לקצינים יעמוד על גיל 43 ולנגדים על גיל 53.

7) ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. חוק זה כלל, בין השאר, תיקון לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, וחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985, וכן חל לגבי הסדרי פנסיה תקציבית אחרים המשולמים מאוצר המדינה. התיקונים האמורים כוללים הוראות שונות בעניין הסדרת אופן תשלום חלק מקצבה של זכאי לקצבה לפי החוקים האמורים לבן זוגו לשעבר. כמו כן החוק כולל הכרה בבן זוג לשעבר של עובד או גימלאי כשאיר במקרה של פטירה של העובד או הגימלאי, בכפוף להתקיימות תנאים מסוימים.

8) העדר ביטחון תעסוקתי - בהחלטת ממשלה 4280, מיום 18 בנובמבר 2018, נקבע כי יש לשלם לשוטרים, סוהרים וגמלאי המוסד ושירות הביטחון הכללי תוספת היעדר ביטחון תעסוקתי כפי ששולם למשרתי הקבע בצה"ל משנת 2006.

(ב) שיטה

1) ההערכות נעשו לפי שווי הוגן ובשיטת Projected unit credit.

2) ריבית ההיוון - לצורך ביצוע ההיוון, נלקח וקטור ריביות של איגרות תלוש אפס (Zero Coupon) אשר חושב על ידי החברה המצטטת ליום 31 בדצמבר 2019. וקטור איגרות חוב ממשלתיות תלוש אפס ירד בשנת 2019 לעומת שנת 2018. העלאת וקטור הריבית ב- 0.01% תפחית את הערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה (לא כולל פיצויי פיטורים) בכ- 0.17% שהם כ- 1.29 מיליארדי ₪.

3) לוחות חיים וגריעה - חישוב החבות לשנת 2019, נערך בהתאם ללוחות שנבחרו מתוך חוזר אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון שמספרו 2017-3-6 "דרך חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן הפנסיה". כמו כן, ללוחות אלה נוסף גורם שיפור תמותה עתידי לפי המודל המתואר בחוזר 2019-1-10.

ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

(ג) הנחות היסוד

ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו בסיס לחישוב ההתחייבות לפנסיה תקציבית הן אלה:

1) כללי - החישוב נערך בהנחה שהעובדים ימשיכו בעבודתם עד למועד פרישתם לפי ניסיון העבר. חישוב ההתחייבויות נערך על פי הוותק הפנסיוני שצבר הזכאי עד למועד הדוחות הכספיים ולפי שכר עתידי צפוי, ובהנחה שהעובד יפרוש לפנסיית זקנה במועד שבו יתמלאו תנאי זכאותו על בסיס שיעורים של פרישות מוקדמות לפנסיה לפי גיל ומין.

2) נתוני שכר ועובדים - קצב גידול השכר העתידי נקבע בהתאם לגיל העובד, מינו ותנאי העסקתו.

- שיעורי הגידול בשכר האישי - חישוב החבות האקטוארית מתבסס על מחקרים שנעשו ואשר נבחנו בהם נתוני שכר פנסיוני של קבוצות עובדים מהשנים המפורטות להלן:
  - 2016-2011 - עובדי מדינה, שוטרים וסוהרים;
  - 2004-2001 - משרתי צבא קבע;
  - 2007-1996 - מורים.
- מנגנון עדכון המשכורת הקובעת לגמלה - בעבור רוב הגמלאים, המשכורת הקובעת מעודכנת אחת לשנה, בהתאם לשיעור עליית המדד.

3) פרישות מוקדמות - שיעורי פרישות מוקדמות לצורך החישוב האקטוארי מתבססים על נתוני מחקר בגין שנים 2006-2011 ומשתנים לפי סוג אוכלוסייה, מין וגיל.

4) שיעורי העזיבה - יציאת עובדים תוך ויתור על זכויות הקצבה בתמורה לסכום פיצוי חד-פעמי. בחישוב ליום 31 בדצמבר 2019 הובאו בחשבון שיעורי עזיבה לאוכלוסיית הפעילים. החישוב מבוסס על מחקר שנעשה לגבי כלל עובדי המדינה. החישוב של שיעורי עזיבות לאוכלוסיית הפעילים מבין משרתי צבא קבע, מבוסס על מחקר שבוצע על ידי משרד הביטחון.

(3) ההתחייבות האקטוארית מהווה אומדן המתבסס על שיטה, נתונים והנחות כאמור. ההתחייבויות המדויקות של הממשלה לקצבה ייוודעו רק במועד פטירת העובד והגמלאי ושאריהם אשר יהיו המבוטחים האחרונים. עד לאותו מועד, ניתן רק להעריך את ההתחייבויות באמצעות הנחות יסוד באשר לאירועים עתידיים שאינם ודאיים והמשפיעים על רמת הקצבאות שישולמו, מועד תחילת התשלום של כל קצבה עתידית ואורך תקופת התשלום של כל קצבה. הנחות אלה נבחנות מעת לעת ומעודכנות על בסיס נתונים ומחקרים עדכניים.

החבות האמורה **אינה כוללת** את החבויות האלה:

(א) **פנסיית גישור בצה"ל** - בסעיפים 167(א) ו-(ב) לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה-לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה- 1985 (בסעיף זה: "החוק"), נקבעו תנאי זכאות לתשלום קצבת גישור לחיילים חדשים, כהגדרתם בחוק. בהתאם להוראות סעיף 167(ו) לחוק, אופן החישוב של קצבת הגישור ייקבע בתקנות. בשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע, בין היתר, בשל הסיבות שלהלן:

1. עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע.

2. בהתאם לאמור בסעיף 9 להסכם העקרונות לאופן יישום סיכום הביטחון לשנים 2015-2020 מיום 9 במאי 2016, (להלן: "הסכם העקרונות") צה"ל נדרש לאשר אצל החשב הכללי את גובה פנסיית הצל התקציבית. על אף האמור, צה"ל טרם העביר את המידע הנדרש לאישור החשב הכללי.

3. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, יש לשלם בשלב זה לפורשים מקדמות בלבד, עד להתקנת תקנות בנושא. צה"ל טרם העביר מידע ברור לאופן היישום, בהתאם לבקשות סגן בכיר לחשב הכללי לראש אכ"א.

(ב) **פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון אחרים** - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית גישור של עובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בגופי הביטחון. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, משולמות לפורשים מקדמות עד להתקנת תקנות לחישוב פנסיית הגישור. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של עובדי שירותי הביטחון האחרים.

(ג) **היוון עתידי אפשרי** - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

ב. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו

בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות הממשלה בגין פיצויי פיטורים על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005), הכוללות קרנות פנסיה, קופות גמל לקצבה שהן קופות ביטוח, קופות גמל לא משלמות לקצבה וקופות גמל אישיות לפיצויים (להלן ביחד: "קופות גמל"), בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963. סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות הממשלה הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את הממשלה מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבות הכלולה בדוחות הכספיים הוערכה, כאמור, באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטורים.

התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, כוללות התחייבות להשלמת פיצויי פיטורים בשיעור 2.33% מהשכר החודשי לכל שנת עבודה בעבור כל העובדים שאינם בפנסיה תקציבית, למעט אזרחים עובדי צה"ל דור א' (אלה שנקלטו לפני ספטמבר 2007), עבורם חושבה התחייבות לפיצויים בשיעור של 8.33% לכל תקופת העבודה. חישוב ההתחייבות האמורה נעשה מטעמי שמרנות, שכן קיימות נסיבות של סיום עבודה אשר אינן מחייבות בהשלמה כאמור.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14 לחוק, אולם סביר כי מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

יצוין כי ההתחייבות עשויה לכלול מרכיבים שונים נוספים בגין סיום יחסי עובד מעביד, זאת מפאת חוסר האחידות בסיווג הנתונים בהתאם לדיווחים שהתקבלו בגין חברות ממשלתיות.

ג. התחייבות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

ישות	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
חברת חשמל	6,354	5,097
משרד החינוך	5,314	4,993
משטרת ישראל	4,248	3,962
מערכת הביטחון	1,198	1,168
תעשייה אווירית	1,158	1,034
משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים	864	749
שירות בתי הסוהר	417	383
הנהלת בתי משפט	300	267
אחרים	2,312	2,296
סך הכל	**22,165**	**19,949**

(*) הוצג מחדש.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך כוללות הפרשות בגין חופשה, מחלה והתחייבויות אחרות לזמן ארוך. יתרת התחייבויות אלה לזמן קצר מוצגות במסגרת *ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות*.

התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך כוללות נתונים שדווחו על ידי משרדי הממשלה, בעיקר בגין הפרשה לפדיון ימי מחלה והתחייבויות מיוחדות נוספות. לפירוט נוסף ראה *ביאור 2 סעיף יט - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
קרנות מוסד לביטוח לאומי אזרח ותיק ושאירים	א	491,330	413,716
קרנות מוסד לביטוח לאומי נכות כללית	א	271,673	211,591
קרנות מוסד לביטוח לאומי נפגעי עבודה	א	66,606	54,830
קרנות מוסד לביטוח לאומי סיעוד	א	57,413	42,475
סך הכל קרנות מוסד לביטוח לאומי		**887,022**	**722,612**
קרנות אחרות התחייבויות בגין חוזי ביטוח	ב	402	352
קרנות אחרות עתודות ביטוח אחרות	ב	5,910	5,732
סך הכל קרנות אחרות		**6,312**	**6,084**
סך הכל		**893,334**	**728,696**

א. קרנות מוסד לביטוח לאומי

(1) קרנות המוסד לביטוח לאומי (להלן: "הקרנות") הן אומדני התחייבויות של ענפי הביטוח בסוף שנת הדיווח כלפי אלה מהמבוטחים או התלויים של המבוטחים, שלגביהם נוצרה עד למועד הדוח הכספי עילה לזכאות.

(2) הקרנות אינן כוללות התחייבויות הנובעות מהגמלאות אשר המוסד לביטוח לאומי) יהיה חייב לשלם למבוטחים אשר הינם ב"תהליך הרכישה" של הגמלאות. מצד שני, הדוח על המצב הכספי אינו כולל בצד הנכסים את ההכנסות מדמי ביטוח אשר המבוטחים יהיו חייבים לשלם בעד השנים שלאחר מועד הדוח הכספי.

(3) הקרנות מתייחסות לענפים: אזרח ותיק ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה וסיעוד המוגדרים על ידי המוסד לביטוח לאומי כענפים ארוכי מועד. המוסד לביטוח לאומי אינו נוהג לחשב קרנות בענפים אחרים.

(4) המוסד לביטוח לאומי מבצע תשלומי גמלאות שאינן נכללות בחוק הביטוח הלאומי. תשלומים אלה מבוצעים בהתאם לסעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי, מכוח הסכמים עם המדינה וממומנים על ידי משרד האוצר ומשרד הביטחון.

(5) הקרנות נקבעו על בסיס הערכה אקטוארית ומחושבות בהתבסס על הנתונים, השיטה וההנחות כמתואר להלן:

(א) בסיסים לעריכת הנתונים:

- כללי - החישובים נעשו, בענפים מסוימים, על נתונים פרטניים (SERIATIM) בעבור כל מבוטח, ובענפים אחרים על נתונים מקובצים.
- נערך חישוב לגבי מבוטחים או תלויים של מבוטחים שזכאים לקצבה בתאריך הדוחות הכספיים, אף אם טרם הגישו בקשה לקצבה (I.B.N.R - Incurred but not reported).
- החישוב נערך על פי סכום הקצבה העומד לזכות המבוטח במועד החישוב, תוך התאמה לשינויים בסכום הקצבה הצפויים לפי החוק במועד החישוב, כגון פעימות הרשומות בחוק שיגדילו את הקצבה בעתיד.

(ב) השיטה:

הקרנות חושבו לפי שיטת השווי ההוגן.

(ג) ההנחות האקטואריות העיקריות אשר היוו את הבסיס לחישוב קרנות הביטוח:

- ריבית ההיוון – שיעורי הריבית בהם נעשה שימוש בחישוב הערך הנוכחי של ההתחייבויות הינם וקטור ריביות של אגרות חוב תלוש אפס (Zero Coupon - חסרות סיכון וצמודות למדד).

ביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח (במיליוני ₪) (המשך)

- לוחות התמותה והגריעה ששימשו בבסיס החישוב הינם:

1) בענף אזרח ותיק ושארים ובתת ענף תלויים של ענף נפגעי עבודה – מאז הדוח הכספי לשנת 2017 נעשה שימוש בשיעורי התמותה שהיוו את הבסיס לחלופה הבינונית מתוך שלוש החלופות "בתחזית אוכלוסיית ישראל עד שנת 2065" שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במאי 2017. שיעורי תמותה אלו כוללים שיפורים עתידיים בתוחלת החיים.

2) בתת ענף נכות נפגעי עבודה - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2012. בתת ענף קצבה מיוחדת נעשה שימוש בלוחות גריעה המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2001.

3) בתת ענף נכות כללית מבוגרים - נעשה שימוש בלוחות תמותה של מקבלי קצבת נכות כללית, המבוססים על מחקר שנערך בלשכת האקטואר בשנת 2011. בתת ענף שירותים מיוחדים נעשה שימוש בלוחות גריעה המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2001. בתת ענף ילד נכה נעשה שימוש בשיעורי תמותה של 0%.

4) בענף סיעוד - נעשה שימוש בלוחות גריעה ששימשו לדוח האקטוארי המלא ליום 31 בדצמבר 2016, המבוססים על מחקר שנערך בשנת 2012.

(ד) לעניין יישום עתידי של תקן חשבונאות בינלאומי שפורסם בחודש ינואר 2019 בנושא התחייבויות בגין קרנות ביטוח – ראה *ביאור 2כ'*.

ב. קרנות אחרות

הקרנות האחרות כוללות התחייבויות בגין חוזי ביטוח ועתודות אחרות, ומנוהלות על ידי חברות ממשלתיות וקרנות פנימיות.

(1) הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, הינה תאגיד ציבורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה–1975. קרנית עוסקת בנזקי גוף בלבד, ומפצה נפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח היכול לפצותם, במקרים המנויים בחוק.

(2) הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה

הקרנות האחרות כוללות חבות אקטוארית לכיסוי נזקי רכוש ונזקי ביטוח נוספים במשרדי הממשלה, ומנוהלות על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה. לפירוט נוסף *ראה ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות*.

(3) קרנות של חברות ביטוח ממשלתיות

הקרנות כוללות בעיקר את קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ ואת אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "אשרא"). קרנות ביטוח של חברות ביטוח ממשלתיות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, על תיקוניהן. בענף ביטוח סיכוני סחר חוץ לא נדרשת, על פי הנחיות המפקח על הביטוח, הערכה אקטוארית, והתביעות התלויות כוללות תביעות תלויות ידועות, הכוללות הפרשה מתאימה לסילוק והוצאות הטיפול עד לסוף התקופה ואשר טרם שולמו למועד הדיווח. כן הן כוללות תוספת לתביעות תלויות המחושבות לפי שיטת עודף הכנסות על הוצאות.

(4) ביטוחי סחר חוץ

אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ (להלן: "אשרא") הינה חברה ישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ הנמצאת בבעלות ממשלתית מלאה ומטרתה לסייע ליצואנים הישראלים, תוך מתן ביטוחי אשראי והשקעות בעסקאות יצוא לטווח בינוני וארוך. עתודות בגין ביטוחי סחר חוץ שהוכרו בדוחות הכספיים, חושבו בהתאם לחשיפה של הממשלה בגין התביעות התלויות הקיימות כנגד אשרא למועד הדיווח, וזאת מכוח הסכמי הערבות שנחתמו בין הממשלה לאשרא, לפירוט נוסף *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

ביאור 21 - הפרשה לתביעות משפטיות (במיליוני ₪)

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדה, אשר בחלקן היא עשויה להיות מחויבת בפיצוי כספי. ההליך השיפוטי נמשך בדרך כלל על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן הסכום שבו תחויב המדינה עשוי להשתנות. הנהלות הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של המדינה ויועציהן המשפטיים העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות בישויות וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות. לפירוט נוסף ראה *ביאור 24 - התחייבויות תלויות*. להלן יתרות ההפרשה בגין תביעות משפטיות, על פי נושאי התביעות:

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
דיני נזיקין	א	6,445	5,871
הפרות חוזיות		903	737
דיני עבודה		342	61
אחר	ב	1,579	1,532
סך הכל		**9,269**	**8,201**

(*) הוצג מחדש.

א. היתרה כוללת הפרשה המבוססת ברובה על עבודה אקטוארית בסך של כ- 3,709 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 3,538 מיליוני ₪) בענף אחריות מקצועית ברפואה, במוסדות רפואיים ממשלתיים ובלשכות הבריאות המחוזיות, המנוהל על ידי הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה. בנוסף היתרה כוללת הפרשה ברשות מקרקעי ישראל, בעיקר בגין תביעות לפיצויים שונות בסך של כ- 1,534 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 1,048 מיליוני ₪).

ב. היתרה כוללת הפרשות שונות שנרשמו בישויות מאוחדות, בעיקר ברשות שדות התעופה בישראל בסך של כ- 731 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 1,066 מיליוני ₪) ובמוסד לביטוח לאומי בסך של כ- 97 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 118 מיליוני ₪).

בנוסף לאמור לעיל, קיימות תביעות משפטיות רבות נגד הישויות הממשלתיות. אשר חלקן אינן מתועדות בספר הישויות הממשלתיות, ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות הממשלתיות. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות, המטופלות בפרקליטות המדינה, מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצורכי הטיפול החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ומעקב אחר התביעות.

ביאור 22 - התחייבויות אחרות לזמן ארוך (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
פיקדונות מיועדים וערבונות	א	10,200	10,982
התחייבויות לעובדים לזמן ארוך	ב	4,985	4,673
יתרות זכות של חשבונות פיקוח נדחים	ג	4,128	1,856
הכנסות נדחות לזמן ארוך		1,932	2,228
פיקדונות בגין קרנות		1,898	2,034
התחייבויות בגין חכירה		1,751	356
פיקדונות בתי המשפט	ד	518	562
קרנות מיועדות של ביטוח לאומי		222	189
עסקאות החלף	ה	96	75
התחייבויות אחרות		12,814	11,941
סך הכל		**38,544**	**34,896**

(*) הוצג מחדש.

א. פיקדון מיועד הינו מזומן או נכס אחר, אשר הופקד בידי ישות ממשלתית על ידי גורם חיצוני לאותה ישות באחד מהמקרים הבאים:

(1) הפיקדון משמש כמשמורת או כעירבון, במטרה להחזירו למפקיד בתוך תקופה מוגדרת, בין שבסכום הקרן הנומינלית, ובין שבסכום הכולל ריבית ו/או הצמדה;

(2) כאשר הוטלו מראש על ידי המעביר מגבלות או התניות מוגדרות המוגבלות בזמן באשר למטרת השימוש בכספים, בהתאם להסכם שנחתם בין הצדדים, ואין לישות הממשלתית אפשרות מעשית לשימוש בו, זולת החזרת הכספים. זאת כל עוד לא נעשה בו השימוש למטרתו המיועדת.

ב. התחייבויות לעובדים לזמן ארוך כוללות את התחייבויות המדינה לתשלום הפרשים בגין תוספות העדר ביטחון תעסוקתי, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 4280 מיום 18 בנובמבר 2018.

ג. לפירוט ראה *סעיף ב' בביאור 11 - נכסים פיננסיים ואחרים*.

ד. כספים אשר הופקדו בבתי המשפט השונים על ידי בעלי דין, בגין ערבונות, החרמות או כתנאי להליכים מסוימים בתיקים משפטיים שונים. פיקדונות אלה צפויים לחזור למפקידים בתום ההליך המשפטי, לפי החלטת בית המשפט. היתרה מוצגת בניכוי יתרות שוטפות של פיקדונות בתי המשפט המוצגות במסגרת *ביאור 17 - זכאים ויתרות זכות*.

ה. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי ולצורך גידור החשיפה למטבע חוץ מבצע החשב הכללי עסקאות החלף מטבעיות (SWAP) ועסקאות אקדמה (FORWARD). עסקאות גידור מסוג דולר-שקל ואירו-שקל מסייעות בהקטנת החשיפה למטבע חוץ, בעוד שעסקאות גידור דולר-יורו מסייעות בפיזור החשיפה. סך היקף העסקאות הפתוחות ליום 31 בדצמבר 2019 עומד על כ-6.6 מיליארדי דולרים. השווי ההוגן של עסקאות הגידור נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הינו שלילי וזאת לאור התחזקות השקל מול הדולר והאירו במהלך שנת 2019 (ייסוף).

להלן פירוט השווי ההוגן של עסקאות הגידור הפתוחות בחלוקה למועדי סיום העסקה:

סעיף	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
שנה עד חמש שנים	(871)	384
שש עד עשר שנים	(364)	280
סך הכל בגין עסקאות החלף	**(1,235)**	**664**
התחייבות בגין עסקאות CSA	1,139	(739)
סך הכל	**(96)**	**(75)**

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪)

ערבויות המדינה מועמדות ברובן מתוקף חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק ערבויות המדינה"). בהתאם לחוק ערבויות המדינה, סכום ערבויות המדינה התקפות אשר הועמדו מכוחו לא יעלה, בכל עת, על עשרה אחוזים מסכום תקציב המדינה לאותה שנת כספים, למעט תקציב הפיתוח. נכון לשנת 2019, עמד סכום זה על כ- 35 מיליארדי ₪. להלן פירוט סכומי הערבויות שניתנו על ידי המדינה מכוח חוק ערבויות המדינה, וכן מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות למלוות נכים), התשי"ד – 1954; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות להסכמים), התשט"ו-1955, וכן מכוח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-1950.

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019 מסגרת אפקטיבית	31 בדצמבר 2019 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2018 חשיפה בפועל
חוק ערבויות מטעם המדינה התשי"ח - 1958	א	15,120	10,148	11,819
ערבויות לנכים ומשפחות שכולות	ב	65	65	73
סך הכל		**15,185**	**10,213**	**11,892**

מסגרת אפקטיבית - מסגרת הערבות כפי שנקבעה בכתב הערבות או יתרת הערבות בתוקף מתוך מסגרת הערבות, נכון למועד הדוח הכספי. יצוין כי מסגרת הערבות אינה חורגת מהסכום אשר אושר על ידי ועדת הכספים של הכנסת לאותה מטרה, בהתאם לסעיף 2(א) לחוק ערבויות המדינה.

חשיפה בפועל - סכום הערבות המנוצל מתוך המסגרת האפקטיבית נכון למועד הדוח הכספי, אשר טרם מומש, ללא התחייבויות למתן ערבות שניתנו ואשר עשויות להתממש, כגון אישורים עקרוניים לביטוח עסקאות סחר חוץ אשר יתממשו לכדי פוליסות עם יציאת העסקאות לפועל.

א. הרכב לפי מטרת הערבות

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019 מסגרת אפקטיבית	31 בדצמבר 2019 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2018 חשיפה בפועל
סחר חוץ	(1)	12,099	8,276	9,503
מחיר למשתכן	(2)	1,179	812	1,002
קרנות למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים	(3)	1,370	778	952
חברת החשמל לישראל	(4)	282	282	362
קרן להתייעלות אנרגטית	(5)	190	-	-
סך הכל		**15,120**	**10,148**	**11,819**

(1) סחר חוץ

תיאור	הערה	31 בדצמבר 2019 חשיפה בפועל	31 בדצמבר 2018 חשיפה בפועל
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ	(א)	8,273	9,498
החברות "כלל ביטוח אשראי" ו"בסס"ח"	(ב)	3	5
סך הכל		**8,276**	**9,503**

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

(א) אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ הינה חברה ממשלתית המבטחת עסקאות יצוא מפני חדלות פירעון של הקונה במדינת היעד. כמו כן, מנפיקה החברה ערבות נגדית לערבויות חוזיות, שמנפיקים הבנקים עבור יצואנים המתמודדים במכרזים בחו"ל (ערבות מכרז, ערבות ביצוע וכו'). פעילות החברה מגובה בערבות המדינה בסכום מקסימלי של 3,500 מיליוני דולר ארה"ב. סכום החשיפה בפועל המוצג בטבלה לעיל מביא בחשבון פוליסות וערבויות שהונפקו, ואינו כולל אישורים עקרוניים, אשר ניתנו וטרם התממשו לכדי פוליסות.

(ב) במסגרת תוכנית לעידוד הייצוא משנת 2014 שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מהווה המדינה מבטח משנה בעבור חברות ביטוח האשראי הפרטיות – כלל ביטוח אשראי ובסס"ח בגין התקופה השנייה בעסקאות יצוא לטווח בינוני – ארוך.

(2) ערבויות לפרויקטי "מחיר למשתכן"

כחלק ממדיניות הממשלה ושר האוצר להקל על חסרי דירה לרכוש דירה, יזמה הממשלה את תוכנית "מחיר למשתכן" במסגרתה מעניקה המדינה הנחות משמעותיות במחיר הקרקע במכרזים בהם מתחרים יזמים על המחיר הנמוך ביותר למ"ר דירה. חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – חוק המכר) קובע מספר חלופות שמטרתן להבטיח את השקעתם של רוכשי דירות, ובהן ערבות בנקאית ("ערבות חוק מכר") וביטוח על ידי מבטח. במכרזי "מחיר למשתכן", אשר פורסמו עד לחודש אפריל 2016, לא נדרשו הקבלנים להעמיד לרוכשים בטוחה מסוג מסוים וחלק מהקבלנים אשר זכו במכרזים אלה בחרו שלא לקבל ליווי פיננסי מתאגיד בנקאי לפרויקט הבניה שאותו התחייבו לבנות ולכן ביקשו להבטיח את זכויות רוכשי הדירות בדירה הנרכשת בפרויקט באמצעות רישום הערת אזהרה על שמם.

על אף האפשרות לרישום הערת אזהרה כאמור, המהווה חלופה אפשרית על פי חוק המכר, בהיעדר בטוחה מסוג ערבות חוק מכר או ביטוח, נוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות על-ידי הבנקים לבין תזרים הפרויקט, כך שהרוכשים אינם מסוגלים לשלם לקבלן את תמורת הדירה במועד שיאפשר מימוש של חוזה רכישת הדירות ובנייתן. לצורך פתרון הבעיה ומימוש הפרויקטים האמורים מועמדת ערבות מדינה לבנקים אשר מעמידים משכנתאות לרוכשים, ערבות אשר תתממש במקרה שבו פרויקט הבנייה לא יושלם.

במהלך השנים 2016 עד 2018, העמידה המדינה לבנקים ערבויות ב-23 פרויקטי מחיר למשתכן, הכוללים את בנייתן של 2,724 יח"ד חדשות. עד ליום 31 בדצמבר 2019 הסתיימה בנייתם של 12 פרויקטים הכוללים כ-1,317 יח"ד, ומשכך הסתיימה חשיפת המדינה באותם פרויקטים בהתאם לתנאי כתב הערבות עם הבנקים. כיום נותרו 11 פרויקטים שטרם הסתיימו, וצפוי כי במהלך שנת 2020 יסתיימו 3 פרויקטים נוספים הכוללים 493 יח"ד.

(3) קרנות למתן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים

בשל הקשיים הקיימים לעסקים קטנים ובינוניים בהשגת אשראי למימון פעילות שוטפת וצמיחה, יסדה המדינה קרנות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה. ההלוואות ניתנות מכספי גופים מממנים, כאשר המדינה ערבה לגופים אלה בגין חדלות פירעון של הלוואות בשיעור של כ- 70% מגובה ההלוואה ועד למכסה כוללת בעבור כל גוף מממן.
בחודש אפריל 2016 החלה לפעול קרן חדשה להלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה, שבה משתתפים לראשונה, לצד הבנקים, גם הגופים המוסדיים כנותני אשראי.

(4) חברת החשמל לישראל בע"מ

ערבויות מדינה להלוואות שלקחה החברה מבנק בארה"ב לצורך מימון הקמת הקו הימי של צנרת הגז הטבעי.

להלן פירוט בדבר הערבויות לחברת החשמל

ערבויות	31 בדצמבר 2019 שנת מתן הערבות	31 בדצמבר 2019 שנת סיום הערבות	31 בדצמבר 2019 מיליוני ₪
ערבויות בדולר ארה"ב			
	2006	2025	259
	2007	2025	23
סך הכל			**282**

ביאור 23 - ערבויות המדינה (במיליוני ₪) (המשך)

(5) קרן למתן הלוואות לפרויקטי התייעלות אנרגטית

במטרה לסייע בהשגת היעד הלאומי להתייעלות אנרגטית וצמצום צריכת החשמל עד לשנת 2030, כפי שנקבע בהחלטות ממשלה 542, 1403 ו- 3269 בשנים 2015-2017, נחתמו במהלך חודש דצמבר 2018 הסכמים מול ארבעה בנקים, אשר זכו במכרז להעמדת הלוואות בערבות מדינה לפרויקטי התייעלות אנרגטית. במסגרת ההסכם, שנחתם לתקופה של ארבע שנים עם אפשרות להארכה נוספת של עד שלוש שנים, תוכל המדינה להעמיד לבנקים ערבויות בהיקף כולל של כ- 500 מיליון ₪. בשלב הראשון יעמידו הבנקים הלוואות בסכום כולל של כ- 1.43 מיליארד ₪, וזאת כנגד ערבות מדינה בסכום של עד 200 מיליון ₪. בשלב השני, יוכלו הבנקים לקבל ערבות מדינה נוספת בסכום נוסף של 300 מיליון ₪, כך שסך ההלוואות שיועמדו במסגרת פעילותה של הקרן יסתכם לסך של כ- 3.5 מיליארד ₪. ההלוואות שיעמידו הבנקים יגובו בערבות מדינה בשיעור של 75% מסכום ההלוואה, ולתקופה ארוכה של עד 7 שנים. מנגנון הערבות כולל בנוסף הטבה עבור פרויקטים שעיקרם הטמעת טכנולוגיות ישראליות חדשניות, כך ששיעור ערבות המדינה להלוואה לפרויקטים אלה יגדל ל- 85%.

ב. ערבויות לנכים ומשפחות שכולות

ערבויות הניתנות על ידי משרד הביטחון מכוח חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959; תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות למלוות נכים), התשי"ד-1954 תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (ערבויות להסכמים), התשט"ו-1955 וכן מכוח חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י-1950 לזכאי משרד הביטחון שאין ביכולתם להמציא את הערבות הנדרשת להלוואות הניתנות להם לצורכי דיור ויצירת מקורות פרנסה.

ביאור 24 - התחייבויות תלויות

א. התחייבויות תלויות בגין תביעות משפטיות

המדינה מהווה צד בתביעות אזרחיות רבות המוגשות נגדה, אשר לא ניתן להעריך את תוצאותיהן באופן מהימן או לבצע אומדן מהימן של סכום המחויבות הצפוי בגינן. התוצאות הסופיות של תביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של המדינה. מאחר שלא ניתן, כאמור, להעריך את סיכויי התממשותן או לאמוד באופן מהימן את הסכום שעשוי להיפסק בגינן, לא נרשמה בגין תביעות אלה התחייבות בדוחות הכספיים של הישויות אלא ניתן גילוי בלבד, וזאת בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. סכומי התביעות התלויות מפורטים בדוחות הכספיים של הישויות המאוחדות ואינם מהווים אומדן לתוצאות התביעות בפועל, אלא להיקף החשיפה הנובעת מהסעד הנתבע.

בנוסף לאמור לעיל, קיימות תביעות משפטיות רבות נגד הישויות הממשלתיות אשר חלקן אינן מתועדות בספרי הישויות הממשלתיות ובחלקן סכום החשיפה אינו ניתן להערכה באופן מהימן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות אלה עשויות להשפיע על מצבן הכספי ועל תוצאות פעילותן של הישויות הממשלתיות. תשתית הנתונים ועריכת האומדנים לחשיפה התבססו, בין היתר, על מקורות מידע חסרים. תביעות משפטיות המטופלות בפרקליטות המדינה מנוהלות במערכת מידע שהטמעתה טרם הסתיימה לצרכי הטיפול החשבונאי. כמו כן, בחלק מהישויות הממשלתיות לא קיימת תשתית נאותה לניהול ומעקב אחר התביעות.

ב. כתבי שיפוי

כתב שיפוי (או מכתב שיפוי Letter of Indemnity) הינו מכשיר הגנה הדומה במהותו לכתב ביטוח לכיסוי חבות בנזיקין המעניק למקבלו שיפוי בגין נזקים שייתבע בגינם (להלן: "החבות"). המדינה רשאית, במקרים חריגים ומיוחדים שבהם קיימת פעילות חיונית בעבור הציבור, להעניק כתב שיפוי לגופים או ליחידים שאינם עובדי ציבור ומעניקים שירותים למדינה. זאת לשם כיסוי החבות, אשר עלולה להיווצר מהתרחשותו של אירוע שנבע ממתן השירות למדינה (לדוגמה לחברי גופים וועדות לא סטטוטוריים שאינם עובדי מדינה).

כתב השיפוי ניתן כאמור במקרים שבהם אין יכולת ממשית של נותני השירות לרכוש הגנה ביטוחית בעבור השירות הניתן למדינה. במקרים אלה, חלופת הנפקת כתב שיפוי מהווה פתרון קצה שבו המדינה נוטלת על עצמה את החשיפה לסיכון בגובה גבולות האחריות שנקבעו על-ידי כתב השיפוי. המאפיין המרכזי של המקרים שבהם ניתן כתב השיפוי הינו חשיפה גבוהה במיוחד של נותן השירות בגין הפעילות שהוא אמור לבצע, ובלעדי מתן כתב השיפוי לא ניתן יהיה לקיים את הפעילות החיונית.

בידי משרדי הממשלה קיים בסיס חלקי של נתונים ותשתית לניהול כתבי שיפוי שניתנו על-ידי משרדי הממשלה. עדיין חסר תיעוד מלא בגין כתבי השיפוי שניתנו וטרם הושלם תהליך ניהול מובנה ושיטתי במסגרת מערכות המידע. לפיכך, אין בידי הממשלה מידע מלא על היקף החשיפה וסבירות התממשותן של ההתחייבויות על פי כתבי שיפוי שהוענקו על ידה, ואין באפשרותה לבצע הערכה כאמור באופן סביר. לאור זאת, כתבי שיפוי שהוענקו על-ידי המדינה, ובגינם תיתכן חשיפה לממשלה, אינם מקבלים גילוי מלא בדוחות הכספיים. התוצאות הסופיות שייתכן ושיתממשו בגין חלק מכתבי שיפוי אלה, עלולות להשפיע לעיתים על מצבם הכספי של משרדי הממשלה השונים ו/או על תוצאות פעולותיהם השוטפות, וזאת בשל הסטת משאבים תקציביים החיוניים לפעילות השוטפת לכיסוי התחייבויות על פי כתב שיפוי שהונפק.

ג. האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי (להלן: "האפוטרופוס הכללי") הינו יחידה במשרד המשפטים הפועלת מכוח חיקוקים שונים ובהם חוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978 (להלן: "חוק האפוטרופוס הכללי"), חוק החברות, התשנ"ט-1999, פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, פקודת פשיטת הרגל, התש"ם-1980, חיקוקים נוספים והחלטות ממשלה. המאפיין המרכזי של האפוטרופוס הכללי הוא מעמדו כנאמן בעבור אחרים, בין כמנהל רכוש ובין כמפקח על נאמנים, חלקם אנשים פרטיים וחלקם רשויות המדינה וגופים אחרים (להלן: "הזכאים").

הפעילות הכספית של האפוטרופוס הכללי הינה ברובה עצמאית ומבוצעת מחוץ לתקציב המדינה. פעילות זו משקפת את מגוון התחומים שעליהם מופקד האפוטרופוס הכללי ובהם - איתור נכסים עזובים והשבתם, ניהול נכסים מחולטים, ניהול הליכי פשיטת רגל ופירוקי חברות, קבלת כספי עיזבונות לטובת מדינת ישראל, פיקוח על אפוטרופוסים ומנהלי עיזבון ועוד.

ההיקף הכולל של הנכסים הכספיים הנמצאים בחזקת האפוטרופוס הכללי והמנוהלים על ידו (להלן: "כספי הזכאים"), מסתכם ליום 31 בדצמבר 2019 לסך של כ- 8.7 מיליארדי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018, כ- 7.9 מיליארדי ₪).

ביאור 24 - התחייבויות תלויות (המשך)

כספי הזכאים מנוהלים, על פי חוק, בהשקעה משותפת בקרנות הפועלות במתכונת של קרן נאמנות. כספי הקרנות מושקעים במשותף בניירות ערך ופיקדונות במטבע חוץ ובשקלים, בהתאם למדיניות ולהנחיות של ועדת השקעות הפועלת לפי סעיף 10 לחוק האפוטרופוס הכללי, או, בכל הנוגע לכספי נעדרים, בפיקדון נושא תשואה במשרד האוצר (ליום 31 בדצמבר 2019 כ- 706 מיליוני ₪). נוסף על הנכסים הכספיים המנוהלים כמפורט לעיל, האפוטרופוס הכללי מקבל לידיו כנאמן רכוש אחר של נעדרים, פושטי רגל וחברות בפירוק. רכוש זה כולל נכסי מקרקעין ודברי ערך, הנרשמים במערכת נפרדת - "מערכת רכוש"- ללא ערכים כספיים, והמעקב אחריהם מתבצע במערכת זו. למועד הדוח הכספי טרם נערך אומדן מהימן של השווי הכספי של נכסים אלה.

ד. התקשרויות מהותיות

לפרטים בדבר ההתקשרויות המהותיות ליום 31 בדצמבר 2019, *ראה להלן חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2019*.

ה. התחייבויות תלויות אחרות

יצוין כי נוסף על האמור לעיל, עלולות להיות למדינה התחייבויות תלויות נוספות, שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה, ולא ניתן לבצע אומדן סביר של סכום המחויבות הצפוי בגינן. התוצאות הסופיות בגין חלק מתביעות או תלויות חשבונאיות שאינן מתועדות או שתוצאותיהן אינן ניתנות להערכה מהימנה עלולות להשפיע על מצבן הכספי של הישויות הממשלתיות השונות ו/או על תוצאות פעולתן.

ביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה - שכירים - יחידים	96,787	91,021
מסים ישירים והכנסות מאגרות דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות	75,126	71,385
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה - חברות	39,877	37,038
מסים ישירים והכנסות מאגרות מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים	16,209	15,824
מסים ישירים והכנסות מאגרות מיסי מקרקעין	12,222	11,445
מסים ישירים והכנסות מאגרות הכנסות מאגרות	8,819	8,534
מסים ישירים והכנסות מאגרות מס הכנסה – מיסוי שוק ההון	3,760	4,111
מסים ישירים והכנסות מאגרות הכנסות מהיטל רווחי גז ונפט	25	-
סך הכל מסים ישירים	**252,825**	**239,358**
מסים עקיפים מס ערך מוסף	102,163	100,140
מסים עקיפים מיסי דלק	18,979	18,376
מסים עקיפים מס קנייה	18,360	18,311
מסים עקיפים מכס	2,819	2,850
מסים עקיפים אחרים	647	621
סך הכל מסים עקיפים	**142,967**	**140,298**
סך הכל	**395,792**	**379,656**

(*) הוצג מחדש.

נתוני ההכנסות ממסים ואגרות נרשמו ברובם בהתבסס על נתונים ממערכות ייעודיות של הישויות השונות שאינן עונות בהכרח על מכלול הצרכים החשבונאיים לניהול נתוני ההכנסות על בסיס מצטבר ולכן תשתית הנתונים ועריכתם התבססו בין היתר על אומדנים שונים. חלק מהותי מנתוני ההכנסות ממסים אינם מנוהלים במתכונת המאפשרת את הצגתם באופן מהימן על בסיס מצטבר מסיבות שונות, לרבות חוסר עקביות בהגדרת יתרות החוב בתחילת השנה ובסופה, היעדר קשר חשבונאי בין מערך הגבייה במזומן למערך ניהול החייבים, חוסר יכולת טכנית להפריד נתוני חייבים שאינם עומדים בכללי ההכרה כנכס בדוחות הכספיים וכיוצא בזה.

ביאור 26 - הכנסות מהעברות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
סיוע מחו"ל שנוצל	9,834	10,619
מענקים	767	735
תרומות	518	518
הכנסות חד-צדדיות אחרות	1,798	1,655
סך הכל	**12,917**	**13,527**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מכירת חשמל		23,769	22,794
מכירת סחורות ופרויקטים טכנולוגיים		19,300	17,763
אספקת שירותים אחרים	א	16,789	15,034
אספקת שירותים רפואיים	ב	13,553	13,252
דמי חכירה	ג	7,100	7,654
ביצוע עבודות		6,569	7,175
מכירת מים		3,996	3,634
מכירת והשכרת נכסי מקרקעין		2,298	2,062
הכנסות מתמלוגים	ד	2,099	2,181
אחרות		380	447
סך הכל		**95,853**	**91,996**

(*) הוצג מחדש.

א. סעיף זה כולל הכנסות מאספקת שירותים הניתנים, בין היתר, על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט, רשות שדות התעופה בישראל, חברת דואר ישראל בע"מ וחברת נמל אשדוד בע"מ.

ב. סעיף זה כולל הכנסות מאספקת שירותים רפואיים הניתנים על ידי בתי החולים הממשלתיים ולשכות הבריאות לקופות החולים וללקוחות נוספים.

ג. סעיף זה כולל דמי חכירה שוטפים ודמי חכירה מהוונים מהקצאת קרקעות במכרזים ברשות מקרקעי ישראל. ההכנסות מדמי חכירה מוצגות בברוטו לפני העברות לקק"ל, ראה פירוט בביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות, אך בניכוי הנחות שניתנו. ההנחות הסתכמו לסך של כ- 2,108 מיליוני ₪ (בשנת 2018 כ- 2,598 מיליוני ₪).

ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין (במיליוני ₪) (המשך)

ד. פירוט הכנסות מתמלוגים לפי סוג:

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
גז ונפט		842	860
משאבי ים המלח	(1)	421	462
מחצבי חול וחצץ		377	361
תחבורה ציבורית		227	243
אחר		232	255
סך הכל		**2,099**	**2,181**

(1) בחודש אפריל 2019 התקבל פסק בוררות סופי בין המדינה לבין חברת מפעלי ים המלח (להלן: "מי"ה") במסגרתו הושלמה ההתחשבנות לגבי תמלוגי העבר והוסדר מנגנון התחשבנות והבקרה על התשלומים העתידיים. הליך הבוררות אשר החל בשנת 2011 דן בתביעה שהגישה המדינה כנגד מי"ה על סך של כ-265 מיליוני דולר ארה"ב בגין תשלום תמלוגים בחסר ואי תשלום תמלוגים על מוצרי המשך, המיוצרים על ידי חברות הקונצרן, שמפעליהן ממוקמים הן באזור ים המלח ובשטחי סביבתו והן מחוצה לו. בהתאם לכך, שילמה מי"ה למדינה במהלך השנים 2014 - 2019 סכום של כ- 1.2 מיליארד ₪ בגין תמלוגים בחסר עבור השנים 2000 – 2017, כולל תשלומי ריבית והצמדה.

ביאור 28 - הכנסות אחרות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הפחתת התחייבות פרויקטי P.P.P	א	2,904	1,852
הכנסות בעבור פיצוי צד שלישי	ב	498	665
שינוי ביתרות חשבונות פיקוח נדחים	ג	-	4,424
אחרות		4,317	4,274
סך הכל		**7,719**	**11,215**

(*) הוצג מחדש.

א. הכנסות מהפחתת התחייבות למימון פרויקטים מסוג P.P.P אשר בהם העבירה הממשלה את זכויותיה לשימוש בנכס ולגביית ההכנסות בגינו. לפירוט נוסף, *ראה ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

ב. הכנסות שהתקבלו במוסד לביטוח לאומי, לפי סעיף 328 לחוק, מחברות ביטוח ואחרים, בגין פיצוי על גמלה ששולמה למבוטחים.

ג. הכנסות בגין שינוי ביתרות חשבונות פיקוח נדחים של חברת החשמל לישראל בע"מ.

ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הוצאות בגין שכר עבודה	א	107,983	108,463
הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת	ב	19,086	14,325
הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים	ג	3,270	6,063
סך הכל		**130,339**	**128,851**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת העובדים של המדינה לרבות כל הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים. הוצאות השכר בשנת 2018 כוללות הוצאות בגין הכרה לראשונה, בהתחייבות לתשלום הפרשים בגין תוספות העדר ביטחון תעסוקתי. לפירוט נוסף ראה *ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ב. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
עלות שירות שוטף	(1)	9,859	8,105
עלות שירות עבר	(2)	10,471	-
עלות היוון	(3)	(1,209)	6,273
בקיזוז רכישת זכויות		(35)	(53)
סך הכל		**19,086**	**14,325**

(*) הוצג מחדש.

(1) עלות שירות שוטף מייצגת את הזכויות שנצברו בשנת הדיווח לעובדי המדינה (הפעילים והגמלאים) הזכאים לפנסיה תקציבית.

(2) עלות שירות עבר מייצגת את השינוי בערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת לגבי שירות עובדים בתקופות קודמות. לפירוט נוסף ראה *ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

(3) עלות ההיוון מייצגת את הגידול (קיטון) בערך הנוכחי של ההתחייבות לפנסיה תקציבית, כתוצאה מהתקרבות בשנה אחת לתקופות הפירעון שבהן יבוצעו תשלומי הפנסיה בפועל. לפירוט נוסף *ראה ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ג. הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים כוללות בעיקר תנועה בהתחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד. לפירוט נוסף *ראה ביאור 2 סעיף יט - התחייבויות בגין זכויות עובדים ו- ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

הרכב לפי מטרות

תיאור	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
גמלאות המוסד לביטוח לאומי	א	258,495	103,543
סל שירותי בריאות, נטו	ב	50,224	47,759
מטרות חינוך	ג	40,362	37,383
מטרות חברתיות	ד	38,259	34,005
מטרות כלכליות	ה	8,815	8,386
מטרות ביטחוניות		4,935	4,942
מטרות בריאות שונות	ו	4,002	4,871
מטרות תשתיות		3,233	2,841
העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות	ז	2,723	2,811
מטרות ממשלתיות ומנהלתיות		962	500
הקצבות		958	924
סך הכל		**412,968**	**247,965**

(*) הוצג מחדש.

א. גמלאות המוסד לביטוח לאומי - הרכב לפי ענפי הביטוח

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
אזרח ותיק ושארים	108,911	36,796
נכות כללית	76,943	19,567
סיעוד	23,485	12,320
נפגעי עבודה	17,536	4,933
הקצבות בגין חוקים והסכמים שונים	10,322	10,670
ילדים	8,791	7,677
אמהות	8,047	7,853
אבטלה	3,872	3,466
פשיטת רגל ופרוק תאגיד	525	200
אחרות	63	61
סך הכל	**258,495**	**103,543**

(*) הוצג מחדש.

גמלאות המוסד לביטוח לאומי מייצגות את תשלומי הקצבאות ואת השינוי האקטוארי שחל בהתחייבויות המוסד לביטוח לאומי לזכאים. לפירוט ראה את הדוחות כספיים של המוסד לביטוח לאומי.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. סל שירותי בריאות, נטו

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
שירותי בריאות כללית	27,082	25,928
מכבי שירותי בריאות	13,076	12,191
קופת חולים מאוחדת	6,164	5,865
לאומית שירותי בריאות	3,902	3,775
סך הכל	**50,224**	**47,759**

מימון סל שירותי הבריאות נקבע בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 ותקנותיו. עיקר מקורות מימון סל הבריאות הינם מגביית דמי ביטוח בריאות ומתקציב המדינה. סל שירותי הבריאות, נטו מוצג בניכוי דמי מנהל (בגין תפעול מערך גביית דמי הביטוח הלאומי), ואינו כולל השתתפות עצמית של קופות החולים.

ג. מטרות חינוך

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מוסדות חינוך ממלכתי	26,203	24,312
המועצה להשכלה גבוהה	11,623	10,705
מוסדות תורניים	1,281	1,273
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	143	155
אחרות	1,112	938
סך הכל	**40,362**	**37,383**

(*) הוצג מחדש.

עלויות נוספות בגין תמיכות במטרות חינוך נכללו במסגרת ביאור 29 – שכר עבודה והטבות לעובדים וביאור 31 - הוצאות תפעוליות (בעיקר בגין הסעת תלמידים).

ד. מטרות חברתיות

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
תמיכות ברשויות מקומיות	(1)	9,684	9,040
העברות למפעילי תחבורה ציבורית		7,519	5,343
מתן שירותי רווחה	(2)	6,430	5,968
העברות לניצולי השואה		4,452	4,428
סיוע בתחום שיכון ודיור		2,319	2,166
תרבות וספורט		1,320	1,077
מעונות יום וצהרונים		1,308	1,267
אחרות		5,227	4,716
סך הכל		**38,259**	**34,005**

(*) הוצג מחדש.

ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

(1) כולל מענקי איזון לרשויות המקומיות בסך של כ- 3.37 מיליארדי ₪ בשנת 2019 (בשנת 2018 כ- 3.27 מיליארדי ₪).

(2) הוצאות מתן שירותי רווחה מוצגות בניכוי השתתפויות רשויות מקומיות ברכש שירותי רווחה, שהסתכמו לסך של כ- 2,002 מיליוני ₪ (בשנת 2018 כ- 1,866 מיליוני ₪).

ה. מטרות כלכליות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
העברות לקרנות פנסיה הוותיקות	6,707	5,688
תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון	1,343	1,756
אחרות	765	942
סך הכל	**8,815**	**8,386**

(*) הוצג מחדש.

ו. מטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצובן הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. עלות התמיכה בקופות החולים בשנת 2019 הסתכמה לסך של כ- 3,525 מיליוני ₪ (כ- 3,588 מיליוני ₪ בשנת 2018).

ז. העברות חד-צדדיות מכוח חוקים ותקנות

הסעיף כולל העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה בעבור קרקעות הנמצאות בניהולה בסך של כ- 1.54 מיליארדי ₪ (בשנת 2018 כ- 1.65 מיליארדי ₪). העברות אלו מבוצעות מכוח ובהתאם להסכם אמנה בין המדינה לקרן קיימת לישראל.

ביאור 31 - הוצאות תפעוליות (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
צריכת חומרים וביצוע עבודות		31,826	35,551
תפעול ותחזוקה	א	28,687	27,700
קבלני משנה		21,061	17,724
פחת		18,713	14,910
מחקר ופיתוח		1,495	1,513
שכירות		1,357	1,186
אחרות		13,262	13,453
סך הכל		**116,401**	**112,037**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות תפעול ותחזוקה - הרכב לפי תשומות עיקריות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
תפעול ותחזוקה – ביטחון (**)	11,060	11,215
חשמל, אנרגיה, ארנונה ומים	6,288	5,569
תחזוקת מחשוב וציוד	2,780	2,335
אבטחה וניקיון	1,923	1,729
תחזוקת מבנים	1,295	1,294
תחזוקת רכבים	731	748
אחרות	4,611	4,810
סך הכל	**28,687**	**27,700**

(*) הוצג מחדש.

(**) הרכב ההוצאות מסווג.

ביאור 32 - הוצאות הנהלה וכלליות (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
משפטיות	א	1,800	1,517
אירועים, טקסים ופעילות הסברה	ב	1,601	1,960
ייעוץ		1,572	1,517
משרדיות	ג	1,521	1,466
שכירות מבנים		986	1,073
הנהלה		607	472
הדרכה		279	319
אחרות		2,851	3,281
סך הכל		**11,217**	**11,605**

(*) הוצג מחדש.

א. כולל בעיקר תשלומים בגין פסקי דין, הוצאות בגין תביעות משפטיות ועדכון ההפרשה לתביעות משפטיות.

ב. הרכב הוצאות אירועים, טקסים ופעילות הסברה

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
פרסומים והסברה	850	1,130
אירועים, טקסים וכנסים	351	394
אחרות	400	436
סך הכל	**1,601**	**1,960**

(*) הוצג מחדש.

ג. כולל בעיקר הוצאות בגין דואר, צילומים והדפסות, תרבות, אירוח, ציוד משרדי וספרות מקצועית.

ביאור 33 - הוצאות מימון, נטו (במיליוני ₪)

הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מלוות פנים איגרות חוב סחירות	א	10,990	12,731
מלוות פנים קרנות פנסיה	ב	9,237	9,576
מלוות פנים חברות ביטוח		2,794	3,058
מלוות פנים אמיסיות		357	407
מלוות פנים פיקדונות חוב שונים		170	10
סך הכל הוצאות מימון נטו בגין מלוות פנים		**23,548**	**25,782**
מלוות חוץ מלוות בערבות מדינה זרה		(606)	4,370
מלוות חוץ איגרות הבונדס		(724)	2,114
מלוות חוץ הנפקות עצמיות		(3,654)	5,357
מלוות חוץ מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים		(105)	279
מלוות חוץ עסקאות החלף ואקדמה, נטו		2,013	(1,752)
סך הכל הוצאות (הכנסות) מימון נטו בגין מלוות חוץ		**(3,076)**	**10,368**
סך הכל הוצאות מימון נטו בגין החוב הממשלתי		**20,472**	**36,150**
הוצאות מימון אחרות, נטו		**3,458**	**1,167**
סך הכל		**23,930**	**37,317**

(*) הוצג מחדש.

א. הרכב הוצאות מימון בגין אגרות חוב סחירות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
הוצאות ריבית	10,983	11,924
הפרשי הצמדה והפחתת פרמיה/ נכיון	7	807
סך הכל	**10,990**	**12,731**

ב. הרכב הוצאות מימון נטו בגין אגרות חוב לא סחירות שהונפקו לקרנות הפנסיה

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
הוצאות ריבית	8,684	8,000
הפרשי הצמדה	553	1,576
סך הכל	**9,237**	**9,576**

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪)

כללי

קרנות הון ממשלתיות משמשות לניהול פעילות ייחודית במסגרת הממשלתית, תוך יצירת הפרדה חשבונאית ותקציבית בין פעילות הקרנות לבין הפעילות הרגילה של הממשלה. תוקפן ומעמדן של קרנות אלה יכול לנבוע מכוח חוק, הוראות חקיקה או מהחלטה מנהלית. מקורות הכנסתן של קרנות אלה, עשויים לנבוע מפעילות מתוקצבת בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 או ממקורות אחרים מחוץ לתקציב המדינה.

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
קרן פיצויים (מס רכוש)	א	14,909	14,928
קרן העתקת מחנות צה"ל	ב	2,377	2,916
קרן ערבויות המדינה	ג	2,228	2,205
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	ד	1,378	1,373
קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע	ה	474	449
קרנות הון אחרות		1,574	1,475
סך הכל		**22,940**	**23,346**

(*) הוצג מחדש.

א. קרן פיצויים (מס רכוש)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	**14,928**
ריבית שנצברה לקרן	84
הוצאות בגין פיצויים	(102)
תנועה בשנת 2019	**(18)**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	**14,909**

קרן פיצויים (מס רכוש) מנוהלת מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), הקובע את מטרותיה ומגדיר את מקורותיה, כדלקמן:

> 2א. קרן פיצויים [תיקון: תשמ"ט, תשנ"ט]
>
> **א.** 25% ממס הרכוש וכן 15% ממס רכישה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963, הנגבים בכל שנה יהיו קרן מיוחדת לתשלום פיצויים בעד נזק (להלן: "קרן פיצויים").
>
> **ב.** שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן (א); הודעה על כך תפורסם ברשומות.
>
> **ג.** כספי קרן הפיצויים שלא הוצאו יושקעו בדרך שיורה שר האוצר; רווחי ההשקעות יצורפו לקרן הפיצויים ויהיו חלק ממנה.

בתוקף סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 2א(ב) לחוק, ביום 29 בינואר 2018 פורסמו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (שיעור ההפרשה לקרן פיצויים) (הוראת שעה), התשע"ח-2018, אשר במסגרתן שונה שיעור ההפרשה לקרן הפיצויים לשנת 2017 ל-75% ולשנים 2018 עד 2020 ל- 0%.

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. קרן העתקת מחנות צה"ל

ביום 17 באפריל 2011 התקבלה החלטת ממשלת ישראל מספר 3161 בנושא העתקת מחנות צה"ל לנגב, במסגרתה נקבע בין השאר כי ההעתקה תמומן על ידי רשות מקרקעי ישראל, משרד הביטחון ומשרד האוצר. בנוסף להחלטה זו, החליטה הממשלה בהחלטה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015 על פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (תוכנית שוה"ם 3). בהתאם להחלטות הממשלה, נחתם סיכום תקציבי בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה שקבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון.

ביצוע הבינוי החלופי על ידי משרד הביטחון נעשה בקצב שונה מלוחות הזמנים של הפינוי כפי שאושרו על ידי רשות מקרקעי ישראל. המשמעות היא שהעברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. במטרה לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה באגף החשב הכללי קרן חוץ תקציבית. הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ורישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ג. קרן ערבויות המדינה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	**2,205**
היוון עלויות	42
זקיפת עמלות	17
זקיפת ריבית	16
מימוש ערבויות	(52)
תנועה בשנת 2019	**23**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	**2,228**

ממשלת ישראל מעמידה ערבויות לגופים שונים במשק. בעבור העמדת הערבויות הממשלה גובה עמלות אשר משמשות אותה לכיסוי ההפסדים הנוצרים בעקבות מימוש ערבויות אלה. לפירוט ערבויות אלה, *ראה ביאור 23 - ערבויות המדינה*.

תנועה בגין ערבויות שנרשמו בקרן ערבויות המדינה

ערבות	זקיפת עמלות	זקיפת ריבית	היון עלויות	מימוש ערבויות (*)	סך הכל הכנסות (הוצאות) נטו
עסקים קטנים	3	-	42	(12)	33
אשרא	14	-			14
חברת החשמל	-	-	-	-	-
אחרות	-	16		(40)	(24)
סך הכל	**17**	**16**	**42**	**(52)**	**23**

(*) הוצאות בגין מימוש ערבויות הינן תשלומים של הממשלה בגין אי עמידה של לווים בתנאי ההלוואה/אשראי שקיבלו. יש לציין כי בחלק מהערבויות שניתנו באמצעות המערכת הבנקאית, התשלום מופקד בפיקדון על שם המדינה ומהווה בטוחה להלוואה במקרה של חדלות פירעון (default). לאחר עמידה בתנאי כתב הערבות, הפיקדון מועבר לרשות הבנקים. במידה שנגבים כספים מהלווה, הפיקדון מוחזר לממשלה.

ביאור 34 - קרנות הון ממשלתיות חוץ-תקציביות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה

הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת ענבל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הקרן הפנימית") הינה קרן כספית בבעלות הממשלה שאינה למטרת רווח, אשר כספיה מוחזקים על-ידי החשב הכללי במשרד האוצר. הקרן הפנימית פועלת בהתאם להוראות החשב הכללי כקבוע בפרק 4 לתכ"ם (תקנות כספים ומשק), וכל פעולותיה נעשות בעבור ממשלת ישראל וגופים אשר בשליטתה. הקרן הפנימית מכסה בעיקר:

- רכוש ממשלתי (כולל כלי רכב) ורכוש של גופים הקשורים לממשלה.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי צדי ג'.
- חבות המדינה והיחידות הממשלתיות כלפי עובדיהם.

ה. קרן היטל על רווחים ממשאבי טבע

ביום 30 במרס 2011 אישרה הכנסת את חוק מיסוי רווחי נפט, התשע"א-2011, אשר תוקן ביום 30 בנובמבר 2015 במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ו- 2015 (להלן: "תיקון חקיקה 2015"). כחלק מתיקון חקיקה זה השתנה שם החוק לחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (להלן: "החוק"). סעיף 53 לחוק הטיל על הממשלה חובה להקים קרן לניהול כספים המתקבלים מכספי היטל על רווחים ממשאבי טבע שנגבים לפי החוק ובכלל זה: גז, נפט אשלג, ברום וכד', אשר יועברו למטרות חברתיות וכלכליות. בסעיף 53(ב) לחוק נקבע, בין היתר, כי הקרן תוקם בחוק שיסדיר את אופן פעולתה, את אופן הוצאת הכספים שינוהלו בה ואת המטרות שלשמן יועברו, לפירוט *ראה ביאור 9 - נכסים תלויים בגין תמלוגים ממשאבי טבע*.

ביום 14 ביולי 2014, אישרה הכנסת את חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-, 2014, אשר תוקן אף הוא במסגרת תיקון חקיקה 2015, הקובע כי תוקם קרן לניהול הכנסות המדינה מהיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "הקרן").

הקרן תנהל את הכנסות המדינה מההיטל על רווחים ממשאבי טבע (להלן: "ההיטל") בראייה כלכלית ארוכת טווח לשם השאתם ובמטרה לאפשר את המשך קיומה של הקרן לדורות רבים. הכנסות המדינה מההיטל יומרו לנכסים במטבע חוץ ויופקדו בחשבון ייעודי בבנק ישראל (להלן: "חשבון הקרן"). נכסי הקרן יכללו את הכנסות המדינה מההיטל ואת הפירות שינבעו מהכנסות כאמור, והם אינם ניתנים לעיקול, המחאה או שיעבוד. נכסי הקרן יושקעו בנכסים מחוץ למדינת ישראל ובמטבע חוץ. אחת לשנה יועבר לאוצר המדינה מחשבון הקרן סכום כמפורט בחוק (להלן: "סכום ההקצאה השנתי"). סכום ההקצאה השנתי ישמש למטרות חברתיות, כלכליות וחינוכיות כפי שתציע הממשלה, ויאושר כחלק מחוק התקציב השנתי. הכנסת, לפי בקשת הממשלה, רשאית לאשר מתן הלוואה מנכסי הקרן לאוצר המדינה, בתנאים הקבועים בחוק.

תחולתו של החוק הוא במועד שבו יגיעו הכנסות המדינה מההיטל לסכום העולה על מיליארד ₪. במועד זה יועבר מאוצר המדינה לחשבון הקרן הסכום האמור לאחר שיומר לנכסים במטבע חוץ.

עד למועד שבו הכנסות המדינה מההיטל יגיעו למיליארד ₪, מופקדים כספי ההיטל בקרן חוץ-תקציבית, המנוהלת במטה החשכ"ל. יתרתה של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכמה לסך של כ- -474 מיליוני ₪ (כ-449 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח

להלן תיאור אירועים שאירעו לאחר מועד הדוחות הכספיים שאינם מחייבים התאמה ואין בהם משום השפעה על נתוני הדוחות הכספיים למועד הדיווח:

א. משבר הקורונה

בסוף שנת 2019 התפרץ נגיף הקורונה (COVID-19) בסין והתפשט למדינות רבות בעולם, כולל ישראל. ביום 11 במרץ 2020 ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפרצות נגיף הקורונה כמגיפה עולמית (פנדמיה). מגיפה זו הביאה, מתחילת שנת 2020 ועד למועד אישור הדוחות הכספיים, לירידה בהיקפי הפעילות הכלכלית באזורים רבים בעולם, כולל בישראל. המדינה ומשרדי הממשלה מתמודדים עם השלכות המשבר בארץ ובעולם בהקשר זה, בשים לב להנחיות הממשלה המתפרסמות מעת לעת, ובוחנים את השפעות התפשטות הנגיף במישורים שונים מעבר למישור הבריאותי, לרבות במישור הכלכלי, החברתי והארגוני.

להתפשטות נגיף הקורונה בישראל השלכות רוחביות על פעילותה הכלכלית של המדינה, אשר משפיעות על תקציב ופעילות כלל משרדי הממשלה ובכלל זה ירידה בגביית מסים ובהכנסות מסים, עלייה בתשלומי דמי אבטלה בשל פיטוריהם של עובדים רבים במשק או הוצאתם לחופשה ללא תשלום, עלייה בתשלומים בגין תמיכות והעברות שונות של המדינה, הן כתוצאה מהקמת קרנות סיוע לעסקים וגופים שונים, הן בשל רכישות ציוד רפואי וציוד אחר, הן בשל תמיכות והקלות נוספות, שיועמדו למגזר העסקי ולמגזר הפרטי ועוד. השלכות אלו ונוספות צפויות להביא לעלייה בסכום הגירעון בתקציב המדינה. בנוסף, בשל ההגבלות שהוטלו והצמצום בפעילות העסקית במשק צפויה פגיעה בתוצר המקומי הגולמי.

שנת 2020 החלה ללא תקציב מאושר (להלן: "תקציב המשכי"), על פי סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה, במצב זה חלות מגבלות שנתיות וחודשיות על היקף ההוצאה המותרת. האתגר בניהול התקציב ההמשכי התעצם בחודש מרץ, עם התפשטות נגיף הקורונה בישראל, כאשר בזמן קצר הממשלה התמודדה ועדיין מתמודדת עם שילוב של משבר בריאותי כלכלי ותקציבי מתגלגל. לנוכח מגבלות רבות שהוטלו בעקבות התפשטות הנגיף ולצורך התמודדות עם המשבר שנוצר בעקבותיו, נדרשה הממשלה להוציא סכומים ניכרים הן לטובת מניעת התפשטות נגיף הקורונה ולטיפול מידי בחולים שנדבקו בו, והן לצורך סיוע משמעותי למשק כדי לאפשר לו לצלוח את המשבר האמור, באמצעות סיוע כלכלי לאזרחים. בהתאם לכך, ולנוכח המגבלות הקבועות בסעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה בכל הקשור למגבלת ההוצאה הממשלתית, בשנת 2020 התקבל חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020).

בהתאם לתיקון האמור, בתקופה מיום קבלת התיקון ועד ליום 31 בדצמבר 2020 או עד יום קבלת חוק התקציב לשנת 2020, לפי המוקדם, ניתן יהיה להגדיל את ההוצאה הממשלתית לטובת התמודדות עם משבר הקורונה בשיעורים הקבועים בתיקון. ביום 24 באוגוסט 2020 אישרה הכנסת תיקון נוסף לחוק יסוד משק המדינה לשנת 2020 בו קבעה שהממשלה תניח את תקציב המדינה על שולחן הכנסת לא יאוחר מ 23 בדצמבר 2020. כמו כן הוחלט להגדיל את היקף התקציב ההמשכי בעוד 11 מיליארד ₪ לשנת 2020 מעבר לקבוע בבסיס החוק.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, אין ביכולתנו להעריך ולכמת באופן מהימן את מלוא ההשפעות המשך התפשטות נגיף הקורונה על הדוחות הכספיים. מדובר באירוע משמעותי ומתפתח, להמשך התפשטות הנגיף או בלימתו עשויות להיות השפעות נוספות, לרבות השפעות מהותיות, בהיבטים האמורים לעיל ואף בהיבטים נוספים.

ממשלת ישראל נקטה במספר צעדים לאחר מועד הדוח הכספי במספר מישורים להם יש השפעה מהותית לטווח הקצר, הבינוני והארוך. יודגש כי הנתונים בדבר היקף תכנית הסיוע נכונים למועד עריכת הדוח הכספי, וצפויים שינויים בתוכנית ובהקצאה הכוללת, כאמור, בהתאם להתפתחות המשבר בעולם ובישראל בפרט.

סך התוכנית נכון למועד עריכת הדוח הכספי נאמדת בכ- 135.5 מיליארדי ₪. כאשר מקורות התוכנית הכלכלית מתחלקים למקורות תקציביים, אשראי ותזרים ותשלום לעובדים בחל"ת באמצעות המוסד לביטוח לאומי. היקף התוכנית לפי המקורות הינו 81.9 מיליארדי ₪; 41.5 מיליארדי ₪ ו-12 מיליארדי ₪ בהתאמה. להלן עיקרי התוכנית:

(1) היקף תכנית הסיוע מתקציב המדינה

לצורך ההתמודדות עם המשבר נדרשה הממשלה להוצאה תקציבית ניכרת בטווח המידי, בין היתר לצורך תגבור מערך הבריאות וסיוע לאזרחים ועסקים שנפגעו כתוצאה מהמגבלות. בכדי להתאים את תקרת התקציב ההמשכי לגידול ההוצאות כאמור, בוצע כאמור לעיל תיקון לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020), ב-7 באפריל, במסגרתו אושרה הגדלת מסגרת הוצאות המשרדים לצורך התמודדות עם המשבר בהיקף תקציבי של כ-34.2 מיליארדי ₪ ומסגרת של עד 16.1 מיליארדי ₪ לצורך החזר חובות למוסד לביטוח לאומי. כיוון שהתוכנית הוכנה בתנאי אי ודאות לגבי היקף המגבלות הבריאותיות, ובהתאם היקף ההשפעות הכלכליות הנגזרות מכך, בוצעו מאז שלושה תיקונים להוראת השעה, כך שלפי התיקון האחרון מיום 29 ביולי 2020, היקף הסיוע התקציבי המוערך בשנת 2020 מסתכם להיקף של כ-81.9 מיליארדי ₪ ולשם החזר חובות למוסד לביטוח לאומי – בוצעה הפחתה לסכום שלא יעלה על 7 מיליארדי ₪.

ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח (המשך)

(2) היקף תכנית הסיוע באמצעות מתן אשראי והקלות על התזרים

במסגרת התוכנית הכלכלית ניתן סיוע למשק באמצעות הקלות בתזרים למעסיקים, כגון, דחיית תשלומי ארנונה, ובאמצעות סיוע בקבלת אשראי לעסקים בערבות המדינה. היקף הסיוע בצד האשראי מסתכם בכ- 41.5 מיליארדי ₪. הסיוע באשראי הינו דרך הקמתן של קרנות בערבות מדינה להעמדת הלוואות ייעודיות לסיוע לעסקים שנקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהמגבלות שהוטלו לצורך ההתמודדות עם הנגיף.

הסיוע במסגרת הקרן לערבויות המדינה ניתן בשלושה מסלולי הלוואה במועדים שונים לצד מנגנון סיוע לביטוח אשראי. נכון ליום עריכת הדוח העמיד אגף החשב הכללי, במסגרות אלו, ערבויות מדינה בסך כולל של למעלה מ- 7 מיליארד ₪ המאפשרות לגופים השונים להעמיד הלוואות בסך של כ 27 מיליארד ₪ וכן ביטוח אשראי ספקים בסך של כ- 2.6 מיליארד ₪.

(3) גיוסי הון במטבע חוץ

ביום ה-8 בינואר 2020 הנפיקה ממשלת ישראל בחו"ל 2 סדרות של אג"ח הנקובות במטבע הדולר. סדרה אחת של אג"ח הונפקה לטווח של 10 שנים בהיקף של 1 מיליארד דולר, עם קופון של 2.5%. סדרה שניה של אג"ח הונפקה לטווח של 30 שנה בהיקף של 2 מיליארדי דולר, עם קופון של 3.375%.

התפתחות משבר הקורונה במרץ הביאה לגידול חד בתחזית הגירעון ובהתאם, לעליה משמעותית בצרכי המימון, כמו גם לירידה חדה בשוקי ההון בישראל ובעולם. ירידה זו גררה ביקוש אפסי לאגרות חוב המיועדות על ידי קרנות הפנסיה על פני מספר חודשים. בשל כך ולצורך מימון הגירעון, ממשלת ישראל הגדילה משמעותית ואף הכפילה את קצב הגיוסים החודשי בשוק המקומי הסחיר בהשוואה לתכנון המקורי ואף פנתה לאפיק המט"חי והחל מסוף חודש מרץ 2020 הנפיקה בחו"ל מספר סדרות לטווחי זמן משתנים.

עד לחודש אוגוסט 2020 הונפקו בחו"ל אג"ח בסכום כולל של כ-62 מיליארדי ₪.

בנוסף, בשל השפעת משבר הקורונה ובניגוד לשנים קודמות, המוסד לביטוח לאומי לא ביצע הפקדות עודפות של הכנסות על הוצאות שנוצרו מפעילותו בחשבונות הממשלה, זאת על מנת לשמור יתרות לחודשים בהם צפוי המוסד לסיים בגירעון תזרימי, כנגזרת מכך גדל הגירעון למימון.

בנוסף, ניתן מידע על ההחלטות והצעדים הכלכליים שננקטו באתר משרד האוצר שכתובתו:
https://govextra.gov.il/mof-corona/homepage/

ב. חתימת הסכם עם סיטיפס על רכישה בחזרה של הקו האדום

ביום 12 בפברואר 2020 נחתם הסכם עם חברת סיטיפס המסדיר את אופן רכישת הקו האדום חזרה לידי המדינה, וזאת לטובת העברתו לזוכה במכרז רשת קווי הרכבת הקלה בירושלים – רשת ה-JNET, כפי שהוגדר במסמכי המכרז. רשת ה-JNET כוללת, כאמור, את הקו האדום, שיוארך בצפון העיר לשירות תושבי שכונת נווה יעקב, ובדרום לשירות הנוסעים לבית חולים הדסה עין כרם. עוד כוללת הרשת את הקו החדש, מהאוניברסיטה העברית בהר הצופים, ועד לשכונת מלחה וגילה, עם שלוחות לאוניברסיטה העברית בשכונות גבעת רם וגבעת שאול. הרשת צפויה להיות באורך כולל של מעל 40 ק"מ ותכלול חמישה קווים תפעוליים. הרכישה תתבצע בסמוך לסגירה הפיננסית עם הזוכה במכרז רשת ה-JNET.

ג. גמלות סיעוד

קצבת סיעוד ניתנת לאנשים שהגיעו לגיל פרישה, הגרים בבית וזקוקים לעזרת אדם אחר בביצוע פעולות היום יום, וכן לאנשים הזקוקים להשגחה בבית למען בטיחותם ובטיחות הסובבים אותם. הקצבה נועדה לסייע לקשיש ולבני משפחתו בטיפולו. במסגרת רפורמה, שתחילתה בשנת 2018, נקבעו שש רמות זכאות לגמלת סיעוד, במקום שלוש הרמות שהיו קיימות קודם לכן. על פי המתווה, החלת הרפורמה תיעשה בשלוש פעימות, כשהראשונה בהן בנובמבר 2018, השנייה בינואר 2020 והשלישית בינואר 2021. תוספת העלות הצפויה מהחלת שתי הפעימות הנוספות ברפורמה היא מיליארד ₪ בשנת 2020 ו-2.2 מיליארדי ₪ בשנת 2021.

ביאור 35 - אירועים לאחר מועד הדיווח (המשך)

ד. חתימה על הסכם שכר עם הסתדרות המורים

ביום 24 באוגוסט 2020 נחתם הסכם קיבוצי בין אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ומשרד החינוך לבין הסתדרות המורים בישראל שעניינו הסדרת אופן חישוב המשכורת הקובעת לפנסיה תקציבית של גמלאים עובדי הוראה, אשר שכרם ערב פרישתם חושב לפי תנאי רפורמת "אופק חדש" או "עוז לתמורה".

הרפורמות במערכת החינוך שהונהגו בעשור האחרון הביאו לעלייה במספר שעות העבודה של עובדי ההוראה במוסדות החינוך לצד תוספות שכר משמעותיות. נוכח השינוי שחל בשכרם של עובדי ההוראה, סיכמו הצדדים להסכם כי המשכורת הקובעת לפנסיה של עובדי ההוראה תחושב באופן אשר יביא לידי ביטוי את המשכורת הקובעת בגין תקופת העבודה שקדמה לרפורמה ואת המשכורת הקובעת בגין תקופת העבודה תחת תנאי הרפורמה.

במסגרת ההסכם שונה אופן חישוב המשכורת הקובעת כך שכל גמלאי יהיה זכאי לנוסחה העדיפה עבורו מבין שלוש נוסחאות לחישוב המשכורת הקובעת עליהן הוסכם, זאת החל ממועד פרישתו לגמלאות.

חלק ב' פרק 2

ממשלת ישראל

תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום

31 בדצמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	36,024	40,368
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר	19,416	21,991
נכסים שוטפים חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך	1,415	1,517
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה	66,437	59,986
נכסים שוטפים מלאי שוטף	6,696	6,848
סך הכל נכסים שוטפים	**129,988**	**130,710**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך	7,986	8,573
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	4,476	3,803
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים	32,230	32,790
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך	5,393	5,020
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף	3,694	3,508
השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	33,216	32,057
רכוש קבוע	400,981	386,663
נכסים בלתי מוחשיים	5,712	5,194
סך הכל נכסים שאינם שוטפים	**493,688**	**477,608**
סך הכל נכסים	**623,676**	**608,318**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת אינה מייצגת את מכלול הנכסים המאוחדים של ממשלת ישראל. במסגרת מצבת הנכסים המוצגת לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי המדינה *(ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה)*, חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על המצב הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר	719	665
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	67,412	67,742
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	17,480	15,311
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות	90,233	86,584
סך הכל התחייבויות שוטפות	**175,844**	**170,302**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	704,743	662,934
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	107,559	117,189
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה	133,329	131,758
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	828,996	678,498
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח	893,334	728,696
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות	9,211	8,199
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך	38,025	34,334
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי	26,524	27,194
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות	**2,741,721**	**2,388,802**
סך הכל התחייבויות	**2,917,565**	**2,559,104**
נכסים נטו/ הון (התחייבויות נטו/ גירעון בהון)		
מיוחס לממשלת ישראל	(2,294,094)	(1,950,935)
מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	205	149
סך הכל התחייבויות נטו/ גירעון בהון	**(2,293,889)**	**(1,950,786)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון	**623,676**	**608,318**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת לעיל איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב' פרק 1 - בביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים.*

ממשלת ישראל – תמצית נתונים על הביצוע הכספי מאוחדים (במיליוני ₪)

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	395,446	379,317
הכנסות מהעברות	12,683	13,385
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	**408,129**	**392,702**
הכנסות מעסקאות חליפין	95,950	92,102
הכנסות אחרות	7,719	11,205
סך הכל הכנסות	**511,798**	**496,009**
הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	127,629	126,315
הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	412,344	247,833
הוצאות תפעוליות	115,691	111,503
הוצאות הנהלה וכלליות	11,108	11,475
הוצאות מימון, נטו	23,916	37,301
הוצאות אחרות	2,255	557
סך הכל הוצאות	**692,943**	**534,984**
חלק ברווחי (הפסדי) ישויות מוחזקות	205	46
גירעון נטו	**(180,940)**	**(38,929)**
מיוחס לממשלת ישראל	(180,941)	(38,934)
מיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1	5
גירעון נטו	**(180,940)**	**(38,929)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

ממשלת ישראל – תמצית נתונים כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2019

תמצית הדוחות הכספים המאוחדים של ממשלת ישראל משקפת את פעילותם, מצבם וביצועם הכספי של: הרשות המבצעת[19], החברות הממשלתיות וחלק מהתאגידים הסטטוטוריים. להלן תיאור תמציתי של הגופים הנכללים בתמצית זו:

1) **הרשות המבצעת** - ממשלת ישראל היא הרשות המבצעת של מדינת ישראל, בראשה עומד ראש הממשלה וחברים בה שרים אשר ממונים על משרדי הממשלה השונים. בידי ממשלת ישראל הסמכות ברוב ההיבטים הממלכתיים והציבוריים והיא מייצגת את מדינת ישראל כלפי חוץ.

2) **החברות הממשלתיות** - החברות הממשלתיות כפופות לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ונמצאות בפיקוח רשות החברות הממשלתיות, המהווה גורם מטה ממשלתי לעניין פיקוח ובקרה עליהן, הפרטתן וביצוע שינויים מבניים בהן. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהן הכספיים של החברות הממשלתיות הנשלטות. לפירוט בדבר שיעורי ההחזקה של ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות, וכן מידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מכל אחת מהן *ראה נספחים א' ו- ב' לדוחות הכספיים*. מידע נוסף לגבי הדוחות הכספיים של החברות הממשלתיות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות החברות הממשלתיות שכתובתו www.mof.gov.il/GCA.

3) **התאגידים הסטטוטוריים** - התאגידים הסטטוטוריים הוקמו בחקיקה מיוחדת שהיא מקור הסמכות לפעולתם. בישראל הוקמו תאגידים סטטוטוריים שמטרותיהם מגוונות ולחלקם פעילות חשבונאית נפרדת מזו של הממשלה. לאור קיומה של שליטה, כהגדרתה בתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מס' 35, אוחדו בדוחות כספיים אלה דוחותיהם הכספיים של התאגידים הסטטוטוריים הנשלטים. למידע לגבי הדיווח הכספי שהתקבל מהתאגידים, *ראה נספחים א' ו-ד' לדוחות הכספיים*.

[19] נתוני הדוחות הכספיים של ממשלת ישראל סולו נכללים בחלק ב' פרק 3.

חלק ב' פרק 3

ממשלת ישראל

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל – סולו ליום 31 בדצמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
נכסים שוטפים מזומנים ושווי מזומנים	3	23,012	27,884
נכסים שוטפים פיקדונות והשקעות לזמן קצר		7,470	7,221
נכסים שוטפים חייבים בגין הלוואות לזמן ארוך		1,558	1,819
נכסים שוטפים חייבים ויתרות חובה		38,606	35,471
נכסים שוטפים מלאי שוטף		1,600	985
סך הכל נכסים שוטפים		**72,246**	**73,380**
נכסים שאינם שוטפים הלוואות לזמן ארוך		7,896	8,481
נכסים שאינם שוטפים השקעות בישויות מוחזקות	4(א)	100,099	97,459
נכסים שאינם שוטפים נכסים פיננסיים ואחרים		10,825	11,022
נכסים שאינם שוטפים חייבים ויתרות חובה לזמן ארוך		3,715	3,578
נכסים שאינם שוטפים מלאי בלתי שוטף		1,901	1,984
נכסים שאינם שוטפים השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי		33,216	32,057
נכסים שאינם שוטפים רכוש קבוע	5	263,029	253,396
נכסים שאינם שוטפים נכסים בלתי מוחשיים		2,345	2,143
סך הכל נכסים שאינם שוטפים		**423,026**	**410,120**
סך הכל נכסים		**495,272**	**483,500**

(*) הוצג מחדש.

מצבת הנכסים המובאת לעיל אינה מייצגת את מכלול הנכסים של ממשלת ישראל - סולו. במסגרת מצבת הנכסים לעיל לא כלולים עדיין נכסים רבים ששווים או עלותם מהותיים ביותר כגון, השקעות המדינה במערכת הביטחון, קרקעות בידי הממשלה *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה*, חלק מהנכסים בחו"ל וחלק מהנכסים הבלתי מוחשיים.

נתונים על המצב הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
התחייבויות שוטפות אשראי לזמן קצר		-	2
התחייבויות שוטפות מלוות פנים- חלויות שוטפות	6	76,391	78,470
התחייבויות שוטפות מלוות חוץ- חלויות שוטפות	7	15,752	13,813
התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות		48,171	44,981
סך הכל התחייבויות שוטפות		**140,314**	**137,266**
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות פנים- בניכוי חלויות שוטפות	6	881,912	830,141
התחייבויות שאינן שוטפות מלוות חוץ- בניכוי חלויות שוטפות	7	93,838	99,792
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות	4(ב)	667,312	511,155
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות לתמיכה בקרנות הפנסיה		133,329	131,758
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין זכויות עובדים	8	808,226	661,043
התחייבויות שאינן שוטפות עתודות בגין אירועי ביטוח		402	352
התחייבויות שאינן שוטפות הפרשה לתביעות משפטיות		8,381	7,013
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות אחרות לזמן ארוך		29,128	28,721
התחייבויות שאינן שוטפות התחייבויות בגין פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי		26,524	27,194
סך הכל התחייבויות שאינן שוטפות		**2,649,052**	**2,297,169**
סך הכל התחייבויות		**2,789,366**	**2,434,435**
התחייבויות נטו/ גירעון בהון		**(2,294,094)**	**(1,950,935)**
סך הכל התחייבויות וגירעון בהון		**495,272**	**483,500**

(*) הוצג מחדש.

הגירעון בהון הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוחות הכספיים המאוחדים איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ולאמור בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

נתונים על הביצוע הכספי (במיליוני ₪)

סעיף	מידע נוסף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות ממסים ואגרות	9	346,782	331,466
הכנסות מהעברות		12,939	13,654
סך הכל הכנסות מעסקאות שאינן חליפין		**359,721**	**345,120**
הכנסות מעסקאות חליפין		36,691	35,443
הכנסות אחרות		5,421	5,927
סך הכל הכנסות		**401,833**	**386,490**
הוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים	10	105,144	100,620
הוצאות תמיכות, הקצבות והעברות	11	208,280	196,155
הוצאות תפעוליות		76,805	72,973
הוצאות הנהלה וכלליות		9,876	9,841
הוצאות מימון, נטו		31,058	47,424
הוצאות אחרות		646	164
סך הכל הוצאות		**431,809**	**427,177**
חלק ברווחי (הפסדי) ישויות מוחזקות	4(א),4(ב)	**(150,965)**	**1,753**
גירעון נטו		**(180,941)**	**(38,934)**

(*) הוצג מחדש.

הנתונים על הביצוע הכספי אינם מנוהלים במלואם במערכת רישום ודיווח חשבונאית כוללת. לעניין זה, מבוסס הדיווח על הביצוע הכספי, בין היתר, על מערכות עזר המנוהלות ליד מערכת החשבונות הראשית ועל שימוש בהערכות ואומדנים.

הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו אינו משקף את הגירעון התקציבי של ממשלת ישראל, מאחר והוא מחושב באמצעות שיטות מדידה שונות בתכלית המבוססות על כללי חשבונאות מקובלים על בסיס מצטבר. כללים אלה מבטאים שינויים בנכסים והתחייבויות שאינם כרוכים בהכרח בזרימת מזומנים ואינם משתקפים במלואם בתקציב המדינה, בהתאם לחוק יסודות התקציב ובהתאם למדידת הגירעון התקציבי כפי שמקובלת בעולם. הגירעון החשבונאי נטו המיוחס לממשלת ישראל – סולו מביא לידי ביטוי הוצאות והכנסות הנמדדות חשבונאית כבר היום אך יתממשו לכדי הוצאה/הכנסה במזומן וחיוב תקציבי בעתיד. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים וחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.

נתונים על השינויים בנכסים נטו/ הון (במיליוני ₪)

סעיף	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	שינויים בנכסים נטו (**)	גירעון נטו לתקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
גירעונות נצברים	**(1,974,281)**	**(161,812)**	**(180,941)**	**(2,317,034)**
קרנות הון חוץ תקציביות				
קרן ערבויות המדינה	**2,205**	78	-	**2,283**
קרן פיצויים (מס רכוש)	**14,928**	(19)	-	**14,909**
קרן העתקת מחנות צהל לנגב	**2,916**	(539)	-	**2,377**
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	**1,373**	5	-	**1,378**
קרן היטל על רווחי נפט	**449**	25	-	**474**
קרנות הון אחרות	**1,475**	44	-	**1,519**
סך הכל קרנות הון חוץ תקציביות	**23,346**	**(406)**	**-**	**22,940**
סך הכל	**(1,950,935)**	**(162,218)**	**(180,941)**	**(2,294,094)**

(*) הוצג מחדש.

(**) לרבות מייעוד עודפים, מהשפעה מצטברת לתחילת השנה כתוצאה מהכרה בנכסים, משינוי שיטה חשבונאית והערכה מחדש של נכסים והתחייבויות ומרווחים או הפסדים אקטואריים.

הגירעון בהון המיוחס לממשלת ישראל – סולו הינו מספר שיורי שאינו מייצג את הגירעון הממשלתי המצטבר, מאחר ומצבת הנכסים כפי שמוצגת בדוח איננה שלמה. לעניין זה אנו מפנים את תשומת הלב לאמור *בחלק א' - מבוא לדוחות הכספיים ובחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

מידע נוסף

1. כללי

א. להלן נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019 (להלן: "הדוחות המאוחדים") המיוחסים לממשלת ישראל עצמה (להלן: "מידע כספי נפרד").

ב. המידע הכספי הנפרד משקף את פעילותה, מצבה וביצועה הכספי של הרשות המבצעת. לפירוט הישויות הנכללות במסגרת המידע הכספי הנפרד, *ראה חלק ב' נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2019*.

2. עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית אשר פורטו בדוחות המאוחדים של המדינה יושמו על ידי הממשלה בעקביות בתקופות המוצגות במידע הכספי הנפרד (סולו), לרבות האופן שבו סווגו הנתונים הכספיים במסגרת הדוחות המאוחדים בשינויים המתחייבים מהאמור להלן:

א. נתונים על המצב הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר הנכסים וההתחייבויות הכלולים בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל, תוך פירוט לפי סוגי הנכסים וההתחייבויות.

בנתונים אלה מוצגות השקעות בישויות המאוחדות בדוחות הכספיים של מדינת ישראל, באופן הבא: יתרת ההשקעה מוצגת בסכום נטו של סך הנכסים בניכוי סך ההתחייבויות לפי חלק הממשלה בישויות אלו, בהתבסס על דוחותיהן הכספיים.

ב. נתונים על הביצוע הכספי

נתונים אלה כוללים מידע בדבר ההכנסות וההוצאות הכלולות בדוחות המאוחדים המיוחסים לממשלת ישראל, תוך פירוט לפי סוגי ההכנסות וההוצאות.

בנתונים אלה מוצגות תוצאות פעילות הישויות המאוחדות באופן הבא: החלק שמיוחס לממשלה בתוצאות פעילות הישויות המאוחדות, בהתבסס על דוחותיהן הכספיים.

ג. מדיניות חשבונאית

עסקאות עם ישויות מאוחדות ותוצאותיהן, המבוטלות במסגרת הדוחות המאוחדים, נמדדות ומוצגות במסגרת הסעיפים הרלוונטיים בדוח על המצב הכספי ובדוח על הביצוע הכספי, באופן שבו היו נמדדות ומוצגות עסקאות אלה, אילו היו מבוצעות עם צדדים שלישיים.

3. מזומנים ושווי מזומנים (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
בשקלים-בנק ישראל	9,186	10,443
בשקלים-בנקים אחרים	1,021	624
	10,207	**11,067**
במטבע חוץ-בנק ישראל	1,883	5,450
במטבע חוץ-בנקים אחרים	10,495	11,135
	12,378	**16,585**
קופות ודמי מחזור	**427**	**232**
סך הכל	**23,012**	**27,884**

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההשקעות

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
השקעה בחברות מוחזקות השקעה במניות חברות מוחזקות	א	56,937	56,391
השקעה בחברות מוחזקות איגרות חוב ושטרי הון צמיתים		6,385	5,618
השקעה בחברות מוחזקות שטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך		27,091	25,528
סיכום ביניים השקעה בחברות מוחזקות	ב	**33,476**	**31,146**
בניכוי חלויות שוטפות	ב	(152)	(302)
סך הכל אג"ח, הלוואות ושטרי הון, נטו		**33,324**	**30,844**
סך הכל השקעה בחברות מוחזקות		**90,261**	**87,235**
השקעה בתאגידים סטטוטוריים	ג	8,959	9,217
השקעה בקרנות דו-לאומיות	ד	879	1,007
סך הכל		**100,099**	**97,459**

(*) הוצג מחדש.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

א. פירוט התנועה בגין השקעה במניות (**)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	שינוי בהיקף השקעה	חלק ברווח/ (הפסד)	דיבידנד	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2019
תשתיות חברת החשמל לישראל בע"מ	24,805	-	1,813	-	(2,006)	24,612	100%
תשתיות חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	8,121	-	462	-	(455)	8,128	100%
תשתיות מקורות חברת המים בע"מ	3,824	-	61	-	(85)	3,800	100%
תשתיות חברת נמל אשדוד בע"מ	2,803	-	159	(65)	(43)	2,854	100%
תשתיות חברת נמל חיפה בע"מ	2,162	-	190	-	(16)	2,336	100%
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	1,279	-	61	-	(1)	1,339	100%
תשתיות נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	900	-	50	-	1	951	100%
תשתיות רכבת ישראל בע"מ	763	-	51	-	(15)	799	100%
תשתיות חברת דואר ישראל בע"מ	600	-	29	-	(61)	568	100%
תשתיות אחרות	1,594	-	155	(8)	18	1,759	
סך הכל תשתיות	**46,851**	**-**	**3,031**	**(73)**	**(2,663)**	**47,146**	
ביטחון וביטחון פנים רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	4,411	-	397	(485)	(82)	4,241	100%
ביטחון וביטחון פנים התעשייה האווירית לישראל בע"מ	3,077	-	321	(36)	(262)	3,100	100%
ביטחון וביטחון פנים אחרות	67	96	39	(2)	(70)	130	
סך הכל ביטחון וביטחון פנים	**7,555**	**96**	**757**	**(523)**	**(414)**	**7,471**	
חינוך, בריאות, חברה ורווחה קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	515	-	221	-	1	737	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברת פארק אריאל שרון בע"מ	353	20	(33)	-	(12)	328	100%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	306	-	-	-	-	306	50%
חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרות	512	-	9	-	85	606	
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**1,686**	**20**	**197**	**-**	**74**	**1,977**	
ממשל ומנהל אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	133	-	26	-	(11)	148	100%
ממשל ומנהל ענבל חברה לבטוח בע"מ	85	-	6	-	(2)	89	100%
ממשל ומנהל אחרות	81	-	3	-	22	106	
סך הכל ממשל ומנהל	**299**	**-**	**35**	**-**	**9**	**343**	
סך הכל	**56,391**	**116**	**4,020**	**(596)**	**(2,994)**	**56,937**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותן חברות מוחזקות.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ב. פירוט התנועה בגין השקעות עיקריות בשטרי הון, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	העמדת (פירעון) הלוואות/ יתרות חובה לזמן ארוך	שיערוך יתרות השקעה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019 (1)	חלויות שוטפות
תשתיות רכבת ישראל בע"מ	23,088	1,588	-	24,676	109
תשתיות חברת החשמל לישראל בע"מ	1,892	(34)	5	1,863	19
ממשל ומנהל בנק החקלאות לישראל בע"מ	5,690	-	764	6,454	-
ממשל ומנהל אחרות	476	7	-	483	24
סך הכל	**31,146**	**1,561**	**769**	**33,476**	**152**

(*) הוצג מחדש.

(1) התפלגות לפי זמני פירעון

זמני פירעון	31 בדצמבר 2019
2020	152
2021	72
2022	86
2023	46
2024	102
2025 ואילך וללא תאריכי פירעון	33,018
סך הכל	**33,476**

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ג. פירוט התנועה בגין השקעה בתאגידים סטטוטוריים (**)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	הצגה לראשונה (***)	חלק ברווח/ (הפסד)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
תשתיות רשות שדות התעופה בישראל	5,899	-	(111)	(416)	5,372
תשתיות תאגיד השידור הישראלי	492	-	61	1	554
תשתיות הרשות לפיתוח ירושלים	446	-	29	5	480
תשתיות רשויות ניקוז	184	-	7	-	191
תשתיות הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	129	-	(20)	1	110
תשתיות המועצה לענף הלול	60	-	(12)	(1)	47
תשתיות המועצה לייצור צמחים ושיווקם	54	-	3	(1)	56
תשתיות אחרים	25	-	3	(1)	27
סך הכל תשתיות	**7,289**	**-**	**(40)**	**(412)**	**6,837**
חינוך, בריאות, חברה ורווחה יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	1,101	-	7	42	1,150
חינוך, בריאות, חברה ורווחה רשות העתיקות	259	-	13	7	279
חינוך, בריאות, חברה ורווחה מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	113	-	(7)	3	109
חינוך, בריאות, חברה ורווחה מכון וינגייט	-	121	(8)	11	124
חינוך, בריאות, חברה ורווחה המועצה להסדר ההימורים בספורט	80	-	-	-	80
חינוך, בריאות, חברה ורווחה יד יצחק בן צבי	70	-	(4)	1	67
חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרים	69	1	38	2	110
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה אחרים	**1,692**	**122**	**39**	**66**	**1,919**
ממשל ומנהל האפוטרופוס הכללי	154	-	(1)	(45)	108
ממשל ומנהל קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	50	-	-	-	50
ממשל ומנהל מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	26	-	-	12	38
ממשל ומנהל אחרים	6	-	6	(5)	7
סך הכל ממשל ומנהל	**236**	**-**	**5**	**(38)**	**203**
סך הכל	**9,217**	**122**	**4**	**(384)**	**8,959**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהתאגידים הסטטוטוריים, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותם תאגידים סטטוטוריים.

(***) נתונים אלו כוללים לראשונה את חלקה של הממשלה בנכסים נטו של שלושה תאגידים סטטוטוריים נוספים, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים*.

4(א). השקעות בישויות מוחזקות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. השקעה בקרנות דו-לאומיות (**)

ממשלת ישראל ביחד עם מספר ממשלות זרות הקימה קרנות דו-לאומיות לצורך קידום אינטרסים משותפים בתחומים כגון: מחקר חקלאי, מחקר תעשייתי, קידום החינוך וקידום פרויקטי מו"פ משותפים בין חברות הייטק ישראליות וחברות מהמדינות הזרות. הממשלה מחזיקה ב- 50% מהזכויות בקרנות אלו, ההשקעה בקרנות מוצגת בשיטת השווי המאזני.

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	חלק ברווח	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	אחוז אחזקה ליום 31 בדצמבר 2019
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF	479	(30)	(45)	404	50%
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי - BARD	202	1	(16)	187	50%
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF	90	2	(11)	81	50%
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים - BIRD	142	-	(11)	131	50%
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך - USIEF	10	-	-	10	50%
תשתיות קרן דו-לאומית ישראל - סין (***)	10	-	-	10	50%
תשתיות אחרות	74	(18)	-	56	
תשתיות סך הכל	**1,007**	**(45)**	**(83)**	**879**	

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווחים הכספיים שהתקבלו מהקרנות הדו-לאומיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ג – רשימת הקרנות הדו לאומיות*. יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותן קרנות.

(***) פעילות המנוהלת כמיזם משותף ואינה במסגרת ישות משפטית רשומה.

4(ב). התחייבויות בגין הפסדי ישויות מוחזקות (במיליוני ₪)

הרכב ההתחייבויות

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
התחייבות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים	(א)	660,307	504,955
התחייבות מהשקעה במניות חברות מוחזקות (**)	(ב)	7,005	6,200
סך הכל		**667,312**	**511,155**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, *לפירוט נוסף ראה חלק ב, נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.*

א. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה בתאגידים סטטוטוריים

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	הצגה לראשונה	חלק בהפסד / (ברווח)	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
המוסד לביטוח לאומי (**)	504,950	-	154,141	1,214	660,305
אחר	5	-	(3)	-	2
סך הכל	**504,955**	**-**	**154,138**	**1,214**	**660,307**

(*) הוצג מחדש.

(**) בשנת 2018 חלקה של הממשלה בהפסדי המוסד לביטוח לאומי הסתכם לסך של כ- 2,015 מיליוני ₪.

ב. פירוט התנועה בגין התחייבויות מהשקעה במניות חברות מוחזקות

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	עלייה בהיקף השקעה	חלק בהפסד / (ברווח)	עלייה בהיקף השקעה	שינויים הוניים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
סך הכל (**)	**6,200**	**-**	**806**	**-**	**(1)**	**7,005**

(*) הוצג מחדש.

(**) על בסיס הדיווח הכספי שהתקבל מרשות החברות הממשלתיות, לפירוט נוסף *ראה חלק ב, נספח ב - רשימתהחברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל.* יצוין כי בחלק מהמקרים לא נרשמה תנועה בחשבון השקעה במהלך שנת 2019, עקב אי קבלת דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019 של אותן חברות מוחזקות.

5. רכוש קבוע (במיליוני ₪)

תיאור	נכסי תשתית אזרחיים	נכסי צבא וציוד בטחוני	מבנים ונכסים בהקמה	נכסי הדיור הציבורי	מכונות וציוד	ציוד וריהוט משרדי	כלי רכב ותחבורה	חומרה ומערכות מחשוב	ציוד ומכשור רפואי	אחר	סך הכל
עלות ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**116,472**	**176,857**	**51,054**	**15,883**	**3,212**	**2,541**	**4,316**	**3,766**	**3,318**	**1,073**	**378,492**
עלות תוספות	1,268	10,840	8,976	465	401	424	509	372	194	162	**23,611**
עלות גריעות	(14)	(3,360)	(2,448)	(340)	(7)	(5)	(436)	(15)	(30)	(74)	**(6,729)**
עלות ליום 31 בדצמבר 2019	**117,726**	**184,337**	**57,582**	**16,008**	**3,606**	**2,960**	**4,389**	**4,123**	**3,482**	**1,161**	**395,374**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**17,871**	**90,004**	**4,399**	**1,300**	**1,541**	**1,696**	**2,349**	**3,033**	**2,490**	**413**	**125,096**
פחת נצבר פחת השנה	1,022	6,348	537	163	285	215	521	450	178	99	**9,818**
פחת נצבר גריעות	(12)	(2,074)	(24)	(32)	(4)	(5)	(378)	(13)	(26)	(1)	**(2,569)**
פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2019	**18,881**	**94,278**	**4,912**	**1,431**	**1,822**	**1,906**	**2,492**	**3,470**	**2,642**	**511**	**132,345**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019	**98,845**	**90,059**	**52,670**	**14,577**	**1,784**	**1,054**	**1,897**	**653**	**840**	**650**	**263,029**
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018 (*)	**98,601**	**86,853**	**46,655**	**14,583**	**1,671**	**845**	**1,967**	**733**	**828**	**660**	**253,396**

(*) הוצג מחדש.

הרכוש הקבוע של ממשלת ישראל הינו הנכס המהותי ביותר מסך הנכסים ומהווה כ- 53% מסך נכסי ממשלת ישראל (בשנת 2018 כ- 52%). נתוני הרכוש הקבוע המוצגים אינם כוללים נכסי מדינה מהותיים, כגון הקרקעות שבידי מדינת ישראל המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 13(ב) - קרקעות בידי המדינה*, בדבר ההיקף הכמותי ואומדן השווי של הקרקעות שבידי המדינה, המנוהלות על ידי רשות מקרקעי ישראל. כמו כן נתוני הרכוש הקבוע אינם כוללים פרויקטים הכלולים *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי*.

6. מלוות פנים (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
מלוות סחירים	458,692	443,867
ביטוח לאומי	229,271	219,103
קרנות פנסיה	192,651	171,293
חברות ביטוח	54,484	52,149
אמיסיות	6,380	6,440
מלוות ופיקדונות חוב שונים	916	877
מלוות חובה ישנים	263	141
סך הכל (ללא פרמיה וניכיון)	**942,657**	**893,870**
פרמיה וניכיון	15,646	14,741
סך הכל כולל פרמיה וניכיון	**958,303**	**908,611**
בניכוי חלויות שוטפות (*)	(76,391)	(78,470)
סך הכל	**881,912**	**830,141**

(*) כולל ריבית לשלם בסך של 10.4 מיליארדי ₪ (כ- 11.1 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

7. מלוות חוץ (במיליוני ₪)

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018
הנפקות עצמיות	62,015	60,064
מלוות בערבות מדינה זרה	28,123	32,256
איגרות הבונדס	17,845	19,132
מלוות ממשלות זרות ומלוות שונים	1,815	2,220
סך הכל (כולל ריבית צבורה)	**109,798**	**113,672**
פרמיה וניכיון	(208)	(67)
בניכוי חלויות שוטפות (*)	(15,752)	(13,813)
סך הכל	**93,838**	**99,792**

(*) כולל ריבית לשלם בסך של כ- 1.3 מיליארדי ₪ (כ- 1.2 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018).

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו	א	785,779	640,519
התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד, נטו		8,297	7,269
התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך	ב	14,150	13,255
סך הכל		**808,226**	**661,043**

(*) הוצג מחדש.

א. התחייבות בגין פנסיה תקציבית

האוכלוסייה שבעבורה נערך חישוב התחייבות הממשלה לפנסיה תקציבית מפורטת בטבלה שלהלן:

תיאור	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2018 (*)	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
גמלאים מקבלי קצבה מערכת הביטחון	243,211	201,574	(**)	(**)
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי הוראה	103,919	87,382	59,925	59,858
גמלאים מקבלי קצבה שוטרים וסוהרים	74,794	58,880	22,150	22,159
גמלאים מקבלי קצבה גמלאי מדינה	65,787	56,879	43,956	43,696
גמלאים מקבלי קצבה התחייבויות אחרות (***)	4,360	4,827	14,319	13,566
סך הכל גמלאים מקבלי קצבה	**492,071**	**409,542**		
עובדים פעילים עובדי הוראה	101,009	81,927	39,385	41,869
עובדים פעילים מערכת הביטחון	81,019	64,049	(**)	(**)
עובדים פעילים שוטרים וסוהרים	63,523	46,042	14,189	14,839
עובדים פעילים עובדי מדינה	48,157	38,958	19,318	20,728
סך הכל עובדים פעילים	**293,708**	**230,976**		
סך הכל	**785,779**	**640,519**		

(*) הוצג מחדש.

(**) נתון מסווג.

(***) אוכלוסיות בגינן קיימות התחייבויות בגין המרכיבים הבאים: הקפאת זכויות, רציפות זכויות ופנסיה מוקדמת.

8. התחייבויות בגין זכויות עובדים (במיליוני ₪) (המשך)

ב. התחייבויות בגין הטבות אחרות לזמן ארוך

תיאור	31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2018 (*)
משרד החינוך	5,314	4,993
משטרת ישראל	4,248	3,962
עובדי המוסד לביטוח לאומי (**)	1,247	1,156
מערכת הביטחון	1,198	1,168
משרד הבריאות ובתי החולים הממשלתיים	864	749
שירות בתי הסוהר	417	383
אחרים	862	844
סך הכל	**14,150**	**13,255**

(*) הוצג מחדש.

(**) חלק משרד האוצר בהתחייבויות של המוסד לביטוח הלאומי לזכויות עובדים בעת פרישה, פדיון ימי מחלה וימי חופשה שלא נוצלו.

9. הכנסות ממסים ואגרות (במיליוני ₪)

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - שכירים - יחידים	96,787	91,021
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - חברות	41,267	36,423
מסים ישירים ואגרות- ביטוח בריאות	25,889	24,893
מסים ישירים ואגרות- מסים ממלכ"רים וממוסדות כספיים	16,209	15,824
מסים ישירים ואגרות- מיסי מקרקעין	12,222	11,445
מסים ישירים ואגרות- הכנסות מאגרות	7,736	7,508
מסים ישירים ואגרות- מס הכנסה - מיסוי שוק ההון	3,760	4,111
מסים ישירים ואגרות- הכנסות מהיטל רווחי גז ונפט	25	-
מסים ישירים ואגרות-סך הכל	**203,895**	**191,225**
מסים עקיפים- מס ערך מוסף	102,142	100,140
מסים עקיפים- מיסי דלק	18,979	18,376
מסים עקיפים- מס קנייה	18,359	18,311
מסים עקיפים- מכס	2,817	2,850
מסים עקיפים- אחרים	590	564
מסים עקיפים-סך הכל	**142,887**	**140,241**
סך הכל	**346,782**	**331,466**

(*) הוצג מחדש.

10. שכר עבודה והטבות לעובדים (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הוצאות בגין שכר עבודה	א	83,630	84,564
הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת	ב	19,079	14,293
הוצאות אחרות בגין פרישת עובדים		2,435	1,763
סך הכל		**105,144**	**100,620**

(*) הוצג מחדש.

א. הוצאות השכר כוללות את עלויות העסקת העובדים של משרדי הממשלה לרבות כל הזכויות הנלוות המגיעות לעובדים מכוח חוקי השכר והצווים השונים.

ב. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
עלות שירות שוטף	9,851	8,087
עלות שירות עבר	10,471	-
עלות היוון	(1,208)	6,259
בקיזוז רכישת זכויות	(35)	(53)
סך הכל	**19,079**	**14,293**

(*) הוצג מחדש.

לפירוט נוסף *ראה חלק ב' פרק 1 ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.*

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪)

תיאור	הפניה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
סל שירותי בריאות, נטו	א	50,224	47,759
גמלאות המוסד לביטוח לאומי	ב	47,443	45,876
מטרות חברתיות	ג	42,588	37,604
מטרות חינוך	ד	40,381	37,386
מטרות כלכליות	ה	9,029	8,552
מטרות תשתיות		6,234	5,667
מטרות ביטחוניות		4,935	4,942
מטרות בריאות שונות	ו	4,002	4,871
העברות חד צדדיות מכוח חוקים ותקנות	ז	2,739	2,814
מטרות ממשלתיות ומנהלתיות		353	369
הקצבות		352	315
סך הכל		**208,280**	**196,155**

(*) הוצג מחדש.

א. סל שירותי בריאות, נטו

קופת חולים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
שירותי בריאות כללית	27,082	25,928
מכבי שירותי בריאות	13,076	12,191
קופת חולים מאוחדת	6,164	5,865
לאומית שירותי בריאות	3,902	3,775
סך הכל	**50,224**	**47,759**

ב. גמלאות המוסד לביטוח לאומי – למידע נוסף ראה את הדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי.

ג. תמיכות במטרות חברתיות

תמיכות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
תמיכות ברשויות מקומיות	11,072	9,753
העברות למפעילי תחבורה ציבורית	9,227	7,002
מתן שירותי רווחה	6,900	6,420
העברות לניצולי השואה	4,452	4,428
סיוע בתחום שיכון ודיור	2,319	2,166
תרבות וספורט	1,528	1,180
מעונות יום וצהרונים	1,373	1,329
אחרות	5,717	5,326
סך הכל	**42,588**	**37,604**

(*) הוצג מחדש.

11. תמיכות, הקצבות והעברות (במיליוני ₪) (המשך)

ד. תמיכות במטרות חינוך

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
מוסדות חינוך ממלכתי	26,203	24,312
המועצה להשכלה גבוהה	11,623	10,705
מוסדות תורניים	1,281	1,273
המנהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	160	155
אחרות	1,114	941
סך הכל	**40,381**	**37,386**

(*) הוצג מחדש.

ה. תמיכות במטרות כלכליות

תיאור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
העברות לקרנות פנסיה הוותיקות	6,707	5,688
תמיכה בתעשייה והטבות לעידוד השקעות הון	1,355	1,760
אחרות	967	1,104
סך הכל	**9,029**	**8,552**

(*) הוצג מחדש.

ו. תמיכות במטרות בריאות שונות

תמיכות בקופות החולים על פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. קופות החולים מקבלות מהממשלה תמיכה כספית, במסגרת הסכמי ייצוב, שעיקר מטרתה ייצובן הכלכלי לטווח ארוך, לצד מטרות נוספות בנוגע לשירותי הבריאות שהן מעניקות. עלות התמיכות בקופות החולים בשנת 2019 הסתכמה לסך של כ- 3,525 מיליוני ₪ (כ- 3,588 מיליוני ₪ בשנת 2018).

ז. העברות חד- צדדיות מכוח חוקים ותקנות

הסעיף כולל העברות מרשות מקרקעי ישראל לקרן קיימת לישראל בגין גבייה בעבור קרקעות הנמצאות בניהולה בסך של כ- 1.54 מיליארדי ₪ (בשנת 2018 כ- 1.65 מיליארדי ₪). העברות אלו מבוצעות מכוח ובהתאם להסכם אמנה בין המדינה לקרן קיימת לישראל.

12. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם ישויות מאוחדות

לממשלת ישראל ישנם קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות רבות עם ישויות המאוחדות על ידה, לפרטים נוספים ראה דוחות כספיים של הישויות.

חלק ב׳ פרק 4

מדינת ישראל

תחומי פעילות

תחומי פעילות

פעילותם הכספית של מנגנוני השלטון ובכלל זה משרדי הממשלה הנעזרים בחברות ממשלתיות וגופים סטטוטוריים, מוצגת בחלק זה בחלוקה לארבעה תחומים מרכזיים המורכבים משנים עשר תחומי משנה המשקפים את הפעילות השלטונית, החברתית, התשתיתית והביטחונית. חלוקת הפעילות לתחומים אלו נעשתה בהתאם לשוני במטרותיהן, באופיין ובמאפייניהן של הפעילויות השונות.

מבנה תחומי הפעילות, תחומי הפעילות המשניים, פרטים אודותיהם ותמצית נתוניהם הכספיים מובאים בחלק זה וכוללים בעיקר התייחסות לרכיבים הבאים:

הכנסות

1. **הכנסות מעסקאות שאינן חליפין -** אלו הכנסות המהוות את מרבית ההכנסות ברוב משרדי הממשלה והן כוללות: הכנסות ממיסים, הכנסות מאגרות, העברות חד צדדיות, הכנסות מתקציב ועוד.
2. **הכנסות מעסקאות חליפין -** כוללות הכנסות מאספקת שירותים, מכירת סחורות, שימוש בנכסים תמורת דמי שימוש ועוד.

הוצאות

1. **תמיכות, הקצבות והעברות -** העברות מזומנים או שווה מזומנים, שניתנו במסגרת סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, או במסגרת עסקה שאיננה עסקת חליפין והועברה לגורם מבצע, סוכן או ישירות ליחידים. תמיכות מתחלקות לשני סוגים עיקריים:
   - זכאות - העברה שנותן התמיכה חייב לבצע מכוח חוק או מכוח הוראות חקיקה, אם המקבל עונה על דרישות זכאות שנקבעו בהוראת חקיקה זו.
   - מענקים - תמיכות שאינן זכאויות, הנובעות בדרך כלל מכוח הסכמים, מהחלטות ממשלה או מהוראות מנהליות אחרות. אין חובה סטטוטורית להעביר תמיכות אלו, ולנותן התמיכה עשוי להיות שיקול דעת בהעברתן.
2. **הוצאות נוספות -** כוללות שכר עבודה והטבות לעובדים, הוצאות תפעוליות, הוצאות הנהלה וכלליות, הוצאות מימון ועוד.

נכסים

1. **נכסים שוטפים -** כוללים מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, מלאי ועוד.
2. **נכסים שאינם שוטפים -** כוללים השקעה ברכוש קבוע, הנפקת אג"ח ומתן הלוואות לזמן ארוך, פיקדונות לזמן ארוך בבנקים ועוד.

התחייבויות

1. **התחייבויות שוטפות -** כוללות חלויות שוטפות של התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו הן על ידי המדינה והן על ידי חברות ממשלתיות, זכאים שונים ועוד.
2. **התחייבויות שאינן שוטפות -** כוללות התחייבויות בגין זכויות עובדים, התחייבויות בגין מלוות ואגרות חוב סחירות שהונפקו בארץ ובחו"ל, עתודות בגין אירועי ביטוח הנובעות בעיקרן מקרנות הביטוח של המוסד לביטוח לאומי ועוד.

הנתונים הכספיים בחלק זה מתבססים על המידע המופיע *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל* לרבות ההערות וההסתייגות בנוגע למידע חסר ואחר.

הרכב תחומי הפעילות

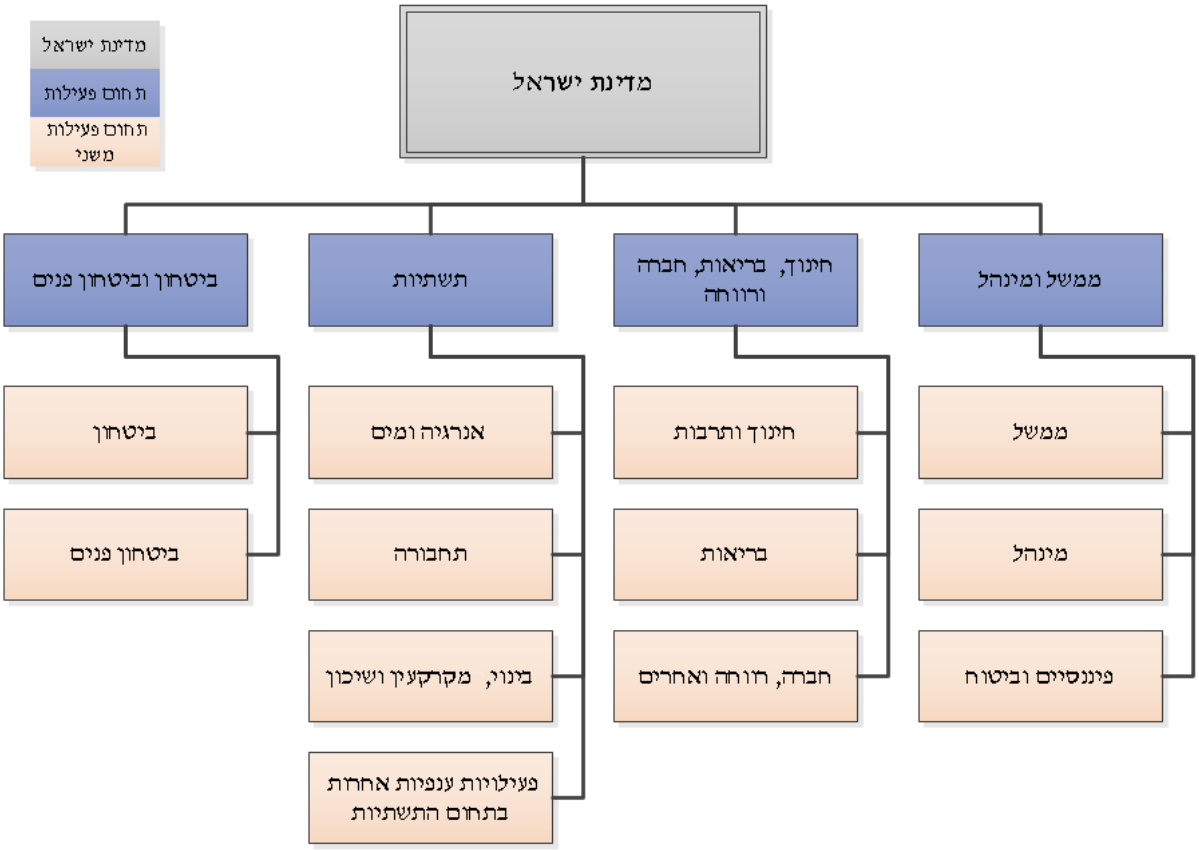

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של מדינת ישראל בחלוקה לתחומי פעילות (במיליוני ₪):

31 בדצמבר 2019	ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאוחד (*)	מאוחד
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	85,485	247,603	42,587	100,397	(67,363)	408,709
הכנסות מעסקאות חליפין	3,758	20,331	52,621	21,737	(2,594)	95,853
הכנסות אחרות	3,999	9,975	3,059	266	(9,580)	7,719
סך הכל הכנסות	**93,242**	**277,909**	**98,267**	**122,400**	**(79,537)**	**512,281**
תמיכות, הקצבות והעברות	62,920	358,449	26,130	6,348	(40,879)	412,968
הוצאות נוספות	68,817	75,616	61,824	112,453	(34,568)	284,142
סך הכל הוצאות	**131,737**	**434,065**	**87,954**	**118,801**	**(75,447)**	**697,110**
נכסים שוטפים	149,373	48,044	46,410	36,317	(149,332)	130,812
נכסים שאינם שוטפים	136,604	226,096	306,363	111,005	(285,317)	494,751
סך הכל נכסים	**285,977**	**274,140**	**352,773**	**147,322**	**(434,649)**	**625,563**
התחייבויות שוטפות	134,045	26,034	41,510	32,505	(57,694)	176,400
התחייבויות שאינן שוטפות	2,207,933	909,702	85,279	434,386	(893,411)	2,743,889
סך הכל התחייבויות	**2,341,978**	**935,736**	**126,789**	**466,891**	**(951,105)**	**2,920,289**

(*) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

31 בדצמבר 2018	ממשל ומנהל	חינוך, בריאות, חברה ורווחה	תשתיות	ביטחון וביטחון פנים	התאמות למאוחד (*)	מאוחד
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	78,641	234,493	38,579	98,410	(56,940)	393,183
הכנסות מעסקאות חליפין	3,587	17,184	52,642	21,725	(3,142)	91,996
הכנסות אחרות	4,324	11,482	5,934	101	(10,626)	11,215
סך הכל הכנסות	**86,552**	**263,159**	**97,155**	**120,236**	**(70,708)**	**496,394**
תמיכות, הקצבות והעברות	59,408	197,789	23,260	6,306	(38,798)	247,965
הוצאות נוספות	82,743	73,170	60,922	109,432	(35,897)	290,370
סך הכל הוצאות	**142,151**	**270,959**	**84,182**	**115,738**	**(74,695)**	**538,335**
נכסים שוטפים	75,750	47,656	43,465	34,784	(70,303)	131,352
נכסים שאינם שוטפים	135,175	214,619	313,428	106,640	(291,369)	478,493
סך הכל נכסים	**210,925**	**262,275**	**356,893**	**141,424**	**(361,672)**	**609,845**
התחייבויות שוטפות	136,651	26,350	52,252	30,629	(75,119)	170,763
התחייבויות שאינן שוטפות	1,941,501	742,869	85,626	350,626	(729,763)	2,390,859
סך הכל התחייבויות	**2,078,152**	**769,219**	**137,878**	**381,255**	**(804,882)**	**2,561,622**

(*) הוצג מחדש.

(**) מורכב בעיקר מביטולי עסקאות, יתרות, הכנסות והוצאות בין משרדי הממשלה לבין תאגידים סטטוטוריים וחברות ממשלתיות וביטולי השקעות הממשלה בתאגידים הסטטוטוריים ובחברות הממשלתיות.

1. תחום פעילות ממשל ומינהל

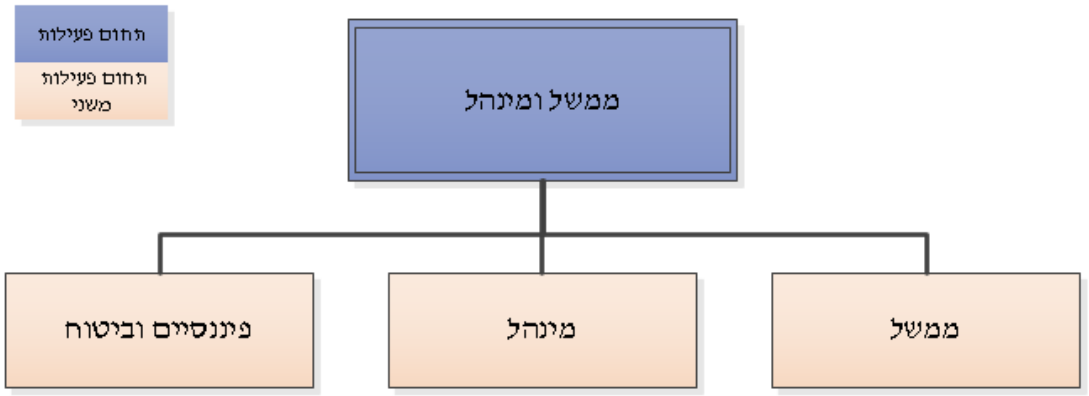

1.1 תחום פעילות משני ממשל

הרכב הישויות

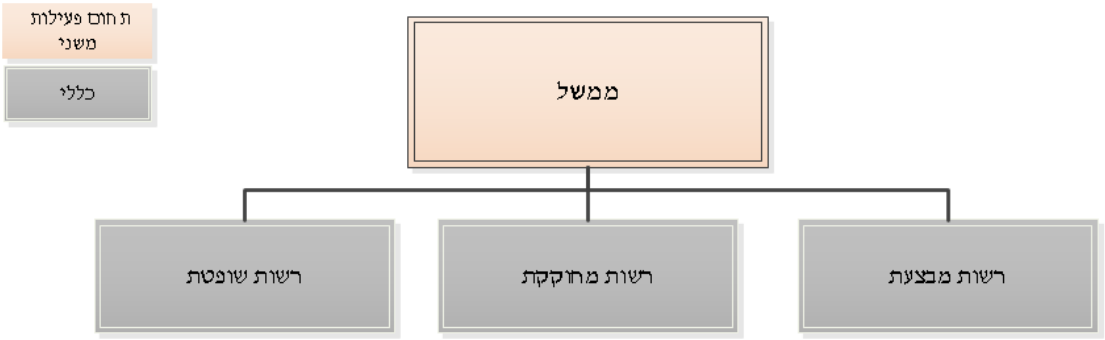

פירוט לגבי הישויות

א. בית נשיא המדינה

בית נשיא המדינה הוא מקום משכנו של נשיא המדינה ומיקומו בירושלים. בית נשיא המדינה משמש לאירוח ראשי מדינות הבאים לארץ וכן לכל הטקסים הרשמיים שמקיים הנשיא.

ב. משרד ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה הוא המשרד הממשלתי האחראי על תיאום פעילויות משרדי הממשלה בתחומים השונים וסיוע לראש ממשלת ישראל בסדר יומו. המשרד אחראי, בין השאר, על גיבוש מדיניות הממשלה, ניהול ישיבות הממשלה ופיקוח על ביצוע מדיניות הממשלה. כמו כן, המשרד ממונה על הגופים הממשלתיים הנכללים ישירות באחריותו של ראש הממשלה ובכללם גופים כגון: המשרד לשוויון חברתי, מערך הסייבר הלאומי, גנזך המדינה וכן יחידות סמך נוספות המוצגות במסגרת תחומי פעילות אחרים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ונתיב.

ג. הכנסת

הכנסת היא הרשות המחוקקת ובית הנבחרים של מדינת ישראל. הכנסת מבצעת שלושה תפקידים עיקריים נוספים: פיקוח על עבודת הממשלה, בחירת נשיא המדינה ומבקר המדינה ודיון בענייני המדינה באמצעות ועדות הכנסת ועבודת המליאה.

ד. מערכת בתי המשפט

הרשות השופטת בישראל מורכבת מבתי משפט, להם סמכות שפיטה בעניינים פליליים ואזרחיים ובתי דין לעבודה, להם סמכות שפיטה בסוגיות הנובעות מיחסי עבודה. הנהלת בתי המשפט הינה יחידת סמך עצמאית שהיא חלק ממשרד המשפטים. בראשות המשרד עומד מנהל בתי המשפט.

ה. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

בהתאם לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, תפקידה המרכזי של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת הוא ארגון וביצוע הבחירות לכנסת. מטה הוועדה נדרש להיות ערוך לבחירות בכל עת, תוך כדי שיפור מתמיד וייעול של תהליכי העבודה, כאשר לנגד עיניו עומדת שמירה מתמדת על עקרונות הדמוקרטיה כפי שנקבעו בסעיף 4 לחוק יסוד הכנסת.

ו. משרד מבקר המדינה

משרד מבקר המדינה אחראי על ביצוע ביקורת חיצונית על מגוון פעולותיהם של מינהל המדינה וגופים ציבוריים שונים, כדי להבטיח פיקוח על כספי ציבור ואחריותיות (Accountability).

ז. הנהלת בתי הדין הרבניים

הנהלת בתי הדין הרבניים הינה יחידת סמך עצמאית במשרד לשירותי דת הממונה על מערך בתי הדין הרבניים ברחבי מדינת ישראל. בתי הדין הרבניים הם חלק ממערכת השיפוט הממלכתית בארץ על פי חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג - 1953.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ממשל לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	6,749	5,606
הכנסות מעסקאות חליפין	97	96
הכנסות אחרות	2	9
סך הכל הכנסות	**6,848**	**5,711**
תמיכות, הקצבות והעברות	827	292
הוצאות נוספות	6,074	5,491
סך הכל הוצאות	**6,901**	**5,783**
נכסים שוטפים	1,382	1,375
נכסים שאינם שוטפים	2,968	2,787
סך הכל נכסים	**4,350**	**4,162**
התחייבויות שוטפות	1,079	948
התחייבויות שאינן שוטפות	2,309	2,014
סך הכל התחייבויות	**3,388**	**2,962**

(*) הוצג מחדש.

1.2 תחום פעילות משני מינהל

הרכב הישויות

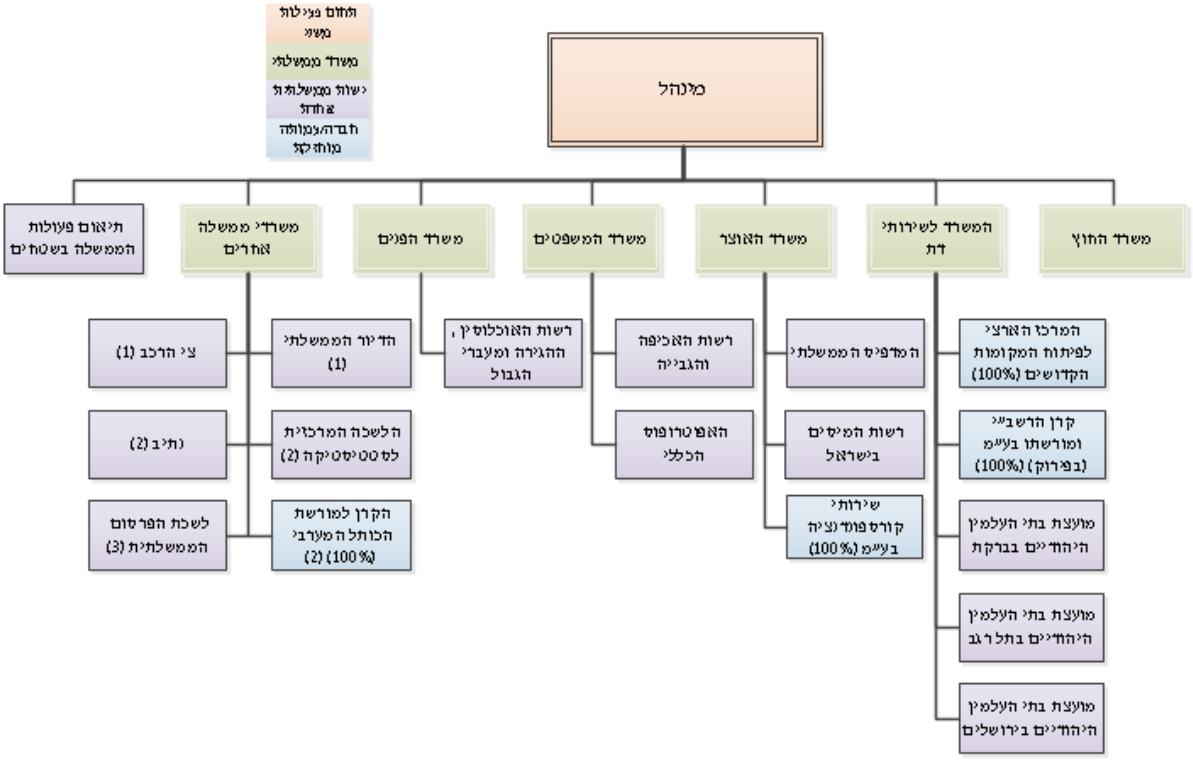

(1) כפופות עסקית/תפעולית למטה החשכ"ל.
(2) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
(3) כפופה עסקית/תפעולית למשרד התרבות והספורט.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האוצר

משרד האוצר הינו המשרד הכלכלי המרכזי של הממשלה. המשרד אחראי על תכנון וביצוע המדיניות הכלכלית - פיסקאלית של הממשלה, לרבות הכנת הצעת תקציב המדינה, פיקוח על ביצוע תקציב המדינה, ניהול הכנסות המדינה, גביית מסים ישירים ועקיפים, ופיקוח על שוק ההון, החיסכון והביטוח. במשרד קיימים אגפים, לשכות ויחידות העוסקים בתחומים שונים הקשורים למדיניות הכלכלית במשק ובכללם, אגף החשב הכללי, אגף התקציבים, רשות המסים, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, אגף השכר והסכמי עבודה, רשות החברות, אגף הכנסות המדינה, מחקר וקשרים בינלאומיים והרשות לזכויות ניצולי השואה. בנוסף, הוכפפו מינהל התכנון ורשות מקרקעי ישראל למשרד האוצר. המשרד ממלא תפקידים רבים הקשורים לכלכלת ישראל ומקיים מגעים עם הכנסת וועדותיה בנושאי כלכלה, תקצוב וחקיקה כלכלית. כמו כן, מנהל המשרד מגעים שוטפים עם גורמים כלכליים בארץ ובחו"ל, בנושאים הקשורים לכלכלת המדינה.

רשות המסים בישראל

תפקידה העיקרי של רשות המסים בישראל הוא גביית מסים, ואכיפת חוקי היבוא והיצוא במדינת ישראל.

- בנושאי מס הכנסה ומיסוי מקרקעין, אמונה הרשות על גביית מסים ישירים, מסי מקרקעין, היטלים מיוחדים, מסים משכר ומסים על הכנסות. הרשות פועלת מתוקף חוקים, תקנות והוראות שעיקרם כדלקמן : פקודת מס הכנסה, חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963, חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א- 1961, חוקי עידוד, חוק מס ערך מוסף (מס שכר ורווח), התשל"ו- 1975, חוק העבירות המנהליות, התשמ"ו- 1985, פקודת המסים (גבייה), חוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), התשמ"ב- 1982, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה- 1985 וכן הוראות שונות המתייחסות למסים הכלולות בחוקים ובתקנות אחרים.

- בנושאי מכס ומע"מ, אמונה הרשות על גביית המסים העקיפים, המוטלים על צריכת סחורות ושירותים. המסים אותם גובים הם: מס ערך מוסף - המוטל בשיעור אחיד על כל הפעולות במשק, מכס - המוטל על יבוא סחורות, מס קנייה - המוטל הן על הייצור המקומי והן על היבוא, בלו על דלק - מס קצוב המוטל על כל סוגי הדלק.

ב. משרד הפנים

משרד הפנים מספק שירותים ומידע בנושאים אזרחיים, בהם רישום אוכלוסין, הנפקת תעודות ודרכונים, שירותי חירום, פיקוח על הבחירות, מינהל השלטון המקומי, מינהל המים שבסמכותו נמצא ניהול שיקום ופיתוח של מערכת המים ברשויות המקומיות, ותאגידי מים וביוב ופיקוח על אתרי רחצה. בנוסף, מופקד משרד הפנים על פעילותה של רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול.

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול, מהווה יחידת סמך של משרד הפנים, הרשות מופקדת על ניהול מרשם האוכלוסין (לרבות שירותי תיעוד והנפקת תעודות זהות ודרכונים), מתן אזרחות, אישור ופיקוח על כניסה ויציאה מהארץ, וכן על טיפול בשוהים זרים בישראל, לרבות עובדים פלסטינים, שוהים בלתי חוקיים, עובדים זרים ופליטים. פעילות הרשות נשענת על מספר חוקים, בהם חוק מרשם האוכלוסין וחוק הכניסה לישראל.

ג. משרד החוץ

משרד החוץ מופקד על גיבוש מדיניות החוץ של ממשלת ישראל, על ביצועה והסברתה. המשרד מייצג את המדינה בפני ממשלות זרות וארגונים בינלאומיים, מסביר את עמדותיה ובעיותיה ברחבי העולם, שוקד על קידום קשרי הכלכלה, התרבות והמדע ומקדם את שיתוף הפעולה עם מדינות מתפתחות. המשרד פועל לטיפוח הקשרים עם הקהילות היהודיות בתפוצות ושומר על זכויותיהם של אזרחים ישראלים השוהים בחו"ל. את משימותיו המגוונות מבצע המשרד באמצעות המשרד הראשי בירושלים ונציגויות ישראל בחו"ל.

ד. משרד המשפטים

במסגרת תפקידיו העיקריים של משרד המשפטים נמנים ארגון מערכת בתי המשפט בישראל, הכנת נוסח לרוב הצעות החקיקה לכנסת, ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדי הממשלה ואכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית. המשרד מונה כ- 50 יחידות ותחומי אחריותו רבים ומגוונים ובכללם מערך הייעוץ והחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף השמאי הממשלתי הראשי ונציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות. המשרד ממונה על רשות התאגידים שבחסותה רשם החברות, רשם השותפויות, רשם העמותות, רשם המשכונות, רשם ההקדשות, רשם המפלגות, וכן על הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשם גורמים מאשרים על פי חוק חתימה אלקטרונית, הרשות לטכנולוגיה, מידע והגנת הפרטיות, מחלקת זכויות יהודים יוצאי ארצות ערב.

המשרד אמון על הסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

רשות האכיפה והגבייה

רשות האכיפה והגבייה פועלת כיחידה עצמאית במשרד המשפטים וכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות:

- מערכת ההוצאה לפועל - פועלת מתוקף חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, ומשמשת אדם או חברה לשם מימוש פסק דין שניתן לטובתו על ידי בית משפט או בית דין המוסמך לכך, וכן למימוש מסמכים המקנים זכויות כספיות שתוקפן דומה לתוקפו של פסק דין, כגון שטר משכנתא, שטר חוב או המחאה. הליך ההוצאה לפועל מוסדר באמצעות דיני ההוצאה לפועל.

- המרכז לגביית אגרות, קנסות והוצאות - פועל מתוקף חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה- 1995. על פי חוק זה מוסמך המרכז לגבות קנסות שהטיל בית משפט, קנסות מנהליים, קנסות ברירות משפט, אגרות בתי משפט והוצאות לטובת המדינה.

ה. המשרד לשירותי דת

המשרד לשירותי דת הינו הישות הממשלתית האחראית על מתן שירותי דת איכותיים, נגישים וזמינים לציבור היהודי בישראל. תחומי הפעולה העיקריים של המשרד הינם הסדרה ותקצוב שירותי דת המלווים את האזרח היהודי במהלך חייו: מבני דת, כשרות, מקוואות, נישואין, קבורה, חיזוק הזהות היהודית, טיפול במקומות הקדושים וכו'. המשרד מפקח על 129 מועצות דתיות המספקות את שירותי הדת בערים וברשויות המקומיות, וכן הסדרת עבודתן ופיקוח על פעילותן של כ- 600 גופי קבורה הפזורים ברחבי הארץ. המשרד אחראי על פיתוח מבני דת, מקוואות, בתי כנסת, פיתוח בתי עלמין ומציאת פתרונות קבורה.

כמו כן, למשרד יחידת סמך - הרבנות הראשית לישראל אשר תחומי פעילותה, הינם פעולות הרבנים הראשיים לישראל, בחינות לרבנות, פיקוח על השחיטה בחו"ל ואכיפת חוק איסור הונאה בכשרות התשמ"ג 1983.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני מינהל לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	20,870	15,153
הכנסות מעסקאות חליפין	1,197	1,331
הכנסות אחרות	120	164
סך הכל הכנסות	**22,187**	**16,648**
תמיכות, הקצבות והעברות	8,872	8,400
הוצאות נוספות	11,232	11,193
סך הכל הוצאות	**20,104**	**19,593**
נכסים שוטפים	16,164	13,946
נכסים שאינם שוטפים	37,322	35,946
סך הכל נכסים	**53,486**	**49,892**
התחייבויות שוטפות	3,569	3,050
התחייבויות שאינן שוטפות	4,166	3,602
סך הכל התחייבויות	**7,735**	**6,652**

(*) הוצג מחדש.

1.3 תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח

הרכב הישויות

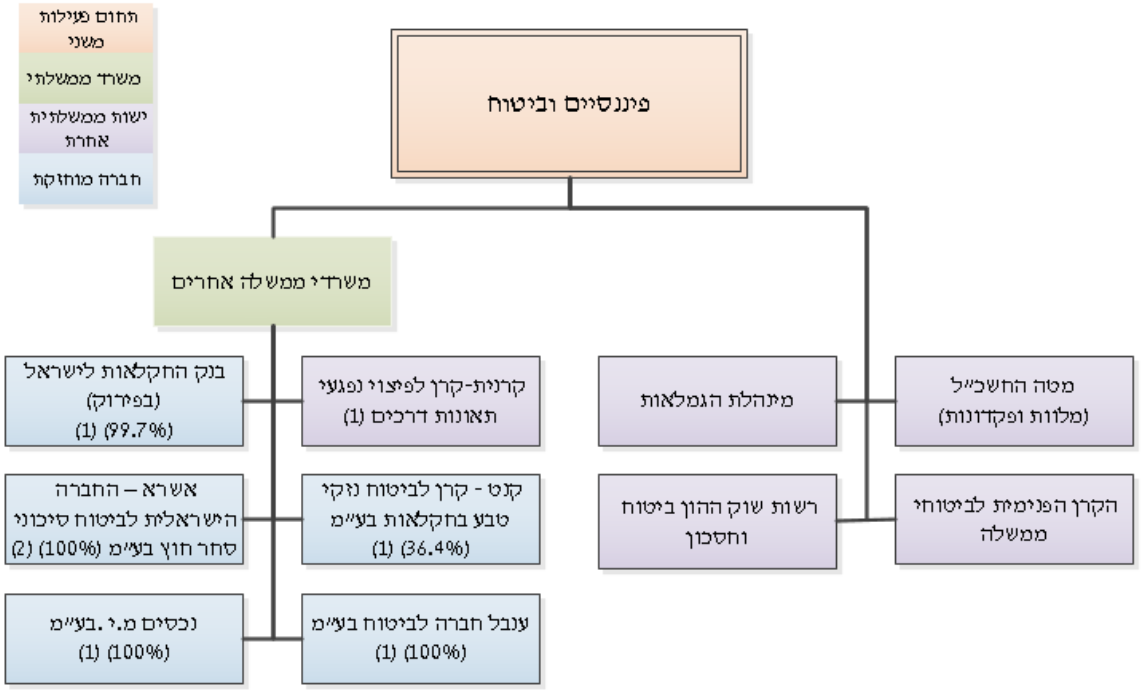

(1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הכלכלה והתעשייה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. מטה החשכ"ל

מהווה יחידת מטה בתוך משרד האוצר, האחראית על תחומים ייחודים בעלי השפעה מרכזית ורחבה על פעילות הממשלה. החשב הכללי אחראי, בין היתר, על התחומים העיקריים הבאים:

- ביצוע תקציב המדינה, גיוס החוב, ניהול נכסי המדינה ובכללם הדיור והרכב הממשלתי, חתימה על חוזים והתקשרויות שעורכת המדינה, מימון פעילות הממשלה וניהול החוב הממשלתי, ייזום וקידום פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי (PPP) בתחומי התחבורה, מים, אנרגיה ותשתיות אחרות, ביצוע ביקורת פנימית בממשלה בכל הנוגע לכספים, נכסים והתקשרויות, הפעלת ועדות מכרזים בין-משרדיות בנושאים שונים, עריכת ופרסום הדוחות הכספיים של מדינת ישראל וטיפול בחשבונאות הממשלתית, וביצוע רכש ממשלתי מרכזי וקביעת המדיניות בנושא זה.
- אחריות ישירה על ביצוע מספר חוקים והוראות ובכללם, חוק נכסי המדינה, התשי"א- 1951, חוק יסודות התקציב, התשמ"ה- 1985, חוק מלווה המדינה, התשל"ט- 1979, חוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח- 1958, חוק ערבויות סחר חוץ, התשי"ט- 1959, חוק חובת המכרזים, התשנ"ב- 1992, חוק שירות המדינה (גמלאות), התש"ל- 1970, חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב- 1992 (סעיף 2ג') והוראות התכ"ם.

ב. מינהלת הגמלאות

מינהלת הגמלאות של משרד האוצר הינה הגוף האחראי מטעם שר האוצר והחשב הכללי על תשלומי הפנסיה התקציבית לגמלאי השירות הציבורי, בהתאם לחוק שרות המדינה (גמלאות, נוסח משולב), התש"ל- 1970. המינהלת משלמת את הגמלה לכלל הגמלאים בפנסיה התקציבית בממשלה, למעט גמלאי משרד הביטחון, משטרת ישראל, שרות בתי הסוהר וחלק מיחידות הסמך הקשורות למשרד הביטחון. כמו כן, מהווה המינהלת זרועו של שר האוצר והחשב הכללי לביצוע תשלומי הסיוע השונים לקרנות הפנסיה ולמעסיקים, לביצוע הסכמי השכר, לניהול מערך הסליקה של ניכויי השכר לכלל עובדי וגמלאי המדינה ועוד, הכול בהתאם למדיניות הממשלה.

ג. קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

קרנית הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975, במטרה לאפשר מתן פיצוי לנפגעי תאונות דרכים במקרים הבאים:

- הנוהג ברכב האחראי לפיצויים – אינו ידוע.
- אין לנוהג ברכב ביטוח רכב חובה או שהביטוח שיש לו אינו מכסה את החבות הנדונה.
- המבטח נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה.
- מקרים מיוחדים אשר נקבעו בחוק בעקבות הסכמים מדיניים מול הרשות הפלסטינאית.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פיננסיים וביטוח לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	58,747	58,354
הכנסות מעסקאות חליפין	2,632	2,289
הכנסות אחרות	3,981	4,213
סך הכל הכנסות	**65,360**	**64,856**
תמיכות, הקצבות והעברות	53,567	51,049
הוצאות נוספות	53,049	67,465
סך הכל הוצאות	**106,616**	**118,514**
נכסים שוטפים	129,796	58,901
נכסים שאינם שוטפים	113,005	113,032
סך הכל נכסים	**242,801**	**171,933**
התחייבויות שוטפות	125,703	128,876
התחייבויות שאינן שוטפות	2,223,985	1,957,383
סך הכל התחייבויות	**2,349,688**	**2,086,259**

(*) הוצג מחדש.

2. תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה

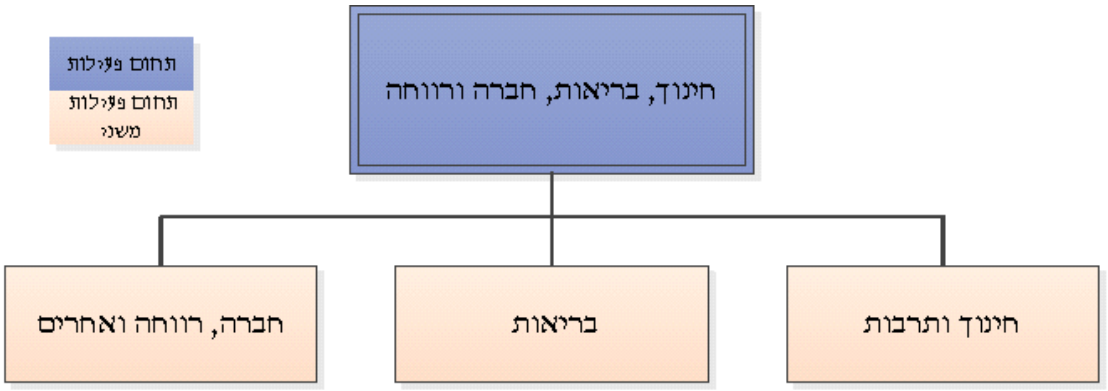

2.1 תחום פעילות משני חינוך ותרבות

הרכב הישויות

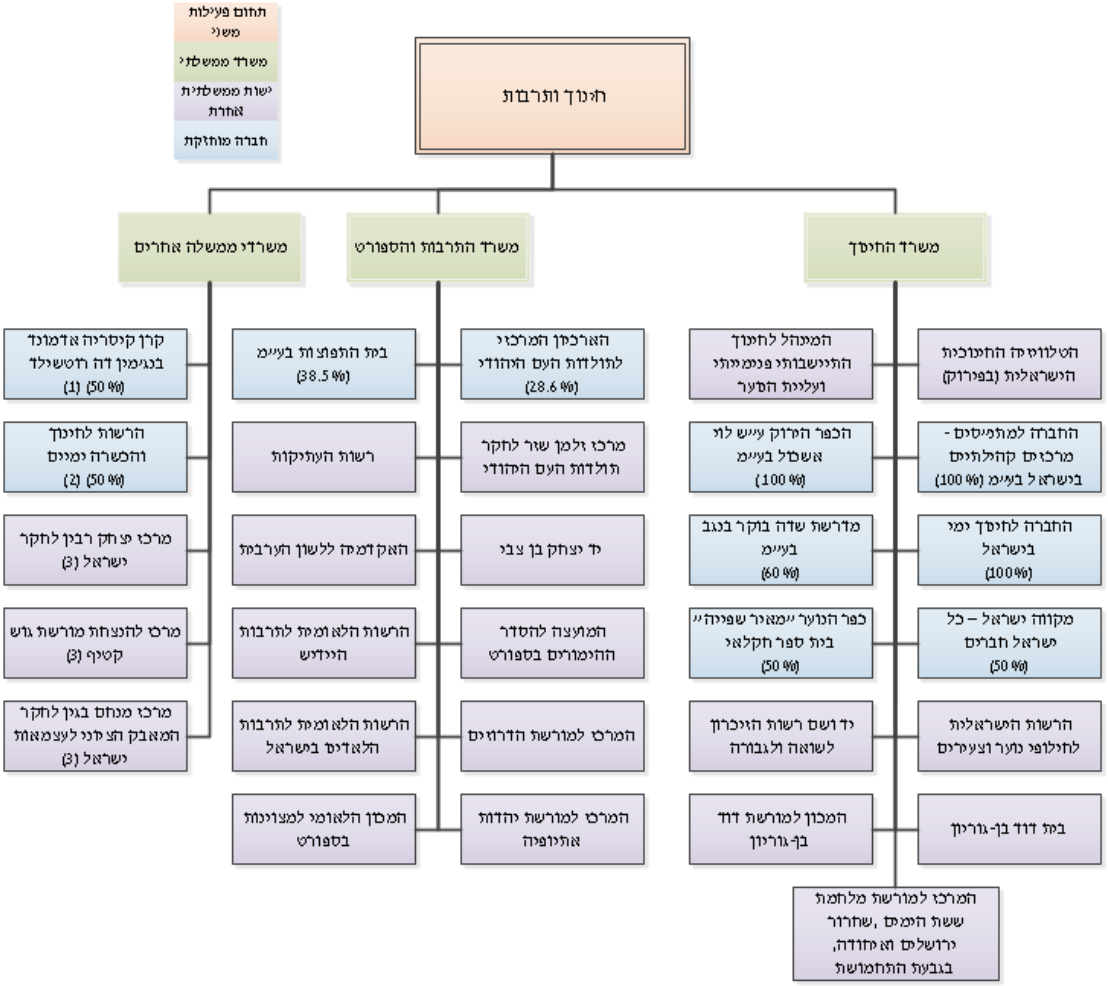

(1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים.
(3) כפופות עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד החינוך

משרד החינוך אחראי על מערכת החינוך, ובכלל זה גנים, בתי ספר, השכלה גבוהה וחינוך בלתי פורמאלי. פעילות המשרד מתמקדת בחקיקה ותכנון שירותי החינוך וההשכלה, רישוי בעלי מקצוע בתחום החינוך וההוראה ופיקוח על מוסדות החינוך. המשרד אחראי על ביצועם של מספר חוקים מרכזיים, לרבות חוק לימוד חובה, התש"ט- 1949, חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג- 1953, חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח- 1958, חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח- 1988, חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה- 1975 ועוד. יעדיו המרכזיים של המשרד כוללים, בין היתר, יישום המלצות כוח המשימה הלאומי לקידום החינוך בישראל, צמצום פערים וקידום ההישגים בלימודים, טיפוח ערכים והנחלת מורשת עם, קידום החינוך המדעי והטכנולוגי, העצמה ושיפור איכות כוח אדם בהוראה ועוד.

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער הינו יחידת סמך של משרד החינוך אשר משמשת כמחוז ארצי לבתי ספר אזוריים - התיישבותיים ובתי הספר בכפרי נוער, כמטה מרכזי לטיפול בחינוך הפנימייתי במשרד החינוך וכמרכז פדגוגי ארצי בתחומי מדעי החיים, החקלאות והחינוך הימי. מערכת החינוך ההתיישבותי כוללת כ- 130 בתי ספר המיועדים לתלמידי כיתות ז' עד י"ב.

ב. משרד התרבות והספורט

משרד התרבות והספורט קובע פרויקטים ומקדם פרויקטים באמצעות יחידותיו:

- מינהל הספורט – מעניק סיוע, מקדם פעילויות ספורטיביות, תומך בספורט עממי ובקידום הספורט ברשויות מקומיות ומחזק קשרים עם רשויות וארגוני ספורט בין-לאומיים.
- מינהל התרבות – מסייע למוסדות וליוצרים בתחום התרבות והאומנות ומקצה משאבים ותמיכות בנושא, מסייע למפעלי תרבות ולקיום אירועי תרבות ארציים. כמו כן, המשרד מסייע בקיום קשרי תרבות עם מדינות העולם.

רשות העתיקות

רשות העתיקות הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק רשות העתיקות התשמ"ט - 1989. תפקידה של הרשות הוא לטפל בכל ענייני העתיקות בישראל, לרבות עתיקות תת-ימיות.

מטרותיה העיקריות של הרשות הינן: חפירה, חשיפה של אתרים, שימור, שיחזור ופיתוח של אתרים ועתיקות, קיום פיקוח על חפירות ארכיאולוגיות, הפעלת פיקוח לעניין עבירות לפי חוק העתיקות, ניהול אוצרות העתיקות של המדינה, עריכת מחקרים ארכיאולוגיים וקידומם, קיום ועידוד פעולות חינוך והסברה בתחום הארכיאולוגיה וקיום קשרים מדעיים בינלאומיים בתחום הארכיאולוגיה.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חינוך ותרבות לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	76,996	72,234
הכנסות מעסקאות חליפין	3,588	3,531
הכנסות אחרות	98	88
סך הכל הכנסות	**80,682**	**75,853**
תמיכות, הקצבות והעברות	43,623	40,351
הוצאות נוספות	39,592	37,784
סך הכל הוצאות	**83,215**	**78,135**
נכסים שוטפים	2,084	2,278
נכסים שאינם שוטפים	2,400	2,161
סך הכל נכסים	**4,484**	**4,439**
התחייבויות שוטפות	5,878	6,029
התחייבויות שאינן שוטפות	9,312	8,522
סך הכל התחייבויות	**15,190**	**14,551**

(*) הוצג מחדש.

2.2 תחום פעילות משני בריאות

הרכב הישויות

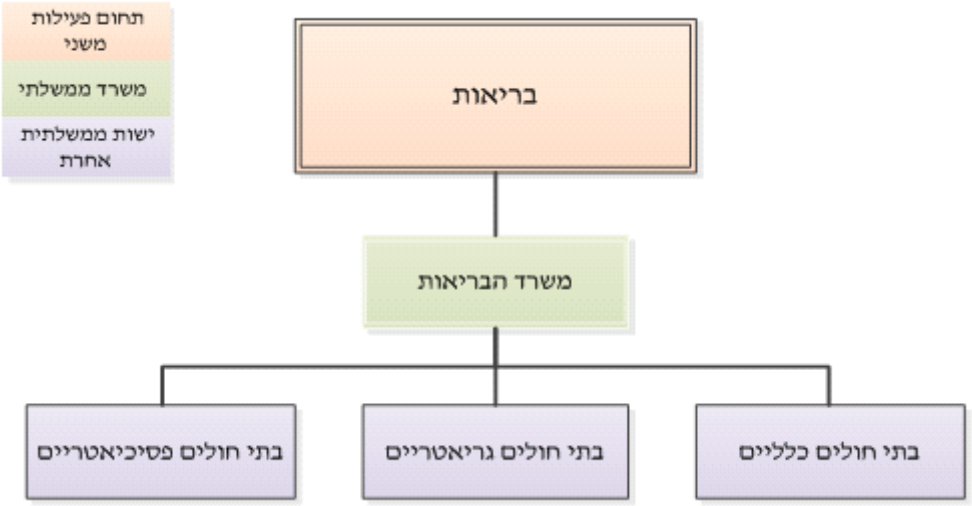

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד הבריאות

משרד הבריאות מופקד על מערכת שירותי הבריאות במדינת ישראל בהיבטים של קביעת המדיניות הכוללת, הפיקוח, הרישוי, תיאום המערכת והצבת סטנדרטים. כמו כן, מתפעל המשרד, באורח ישיר, כמחצית ממיטות האשפוז לסוגיהן (באמצעות בתי החולים הממשלתיים) ואת עיקר מערכת השירותים האישיים, במסגרת התחנות לבריאות המשפחה. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- תכנון, פיקוח ובקרה, רישוי ורישום של עבודת שירותי מערכת הבריאות בישראל, רישוי בעלי מקצועות רפואיים, הכנת תכנית אב למחקר הרפואי השימושי, הכשרת כוח אדם סיעודי לעבודה במוסדות הרפואה, ארגון והכנת מערכת הבריאות לשעת חירום, מתן תמיכות לעמותות וארגוני בריאות ומתן תמיכות ייחודיות על פי הסכמים עם קופות החולים.

- הבטחת שירותי אשפוז כלליים, פסיכיאטריים, שיקומיים וסיעודיים, הבטחת שירותי רפואה מונעת, פיקוח ובקרה על קופות החולים כמתחייב מחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד- 1994 ופיקוח על ייצור מזון לצריכה מקומית וליצוא.

להלן בתי החולים הכפופים למשרד הבריאות:

בית חולים כלליים	בתי חולים גריאטריים	בתי חולים פסיכיאטריים
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל
הקריה הרפואית רמב"ם	המרכז הרפואי שהם	המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל
המרכז הרפואי אסף הרופא	המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור
המרכז הרפואי זיו בצפת	המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה		המרכז בריאות הנפש באר שבע
המרכז הרפואי הלל יפה		המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון
המרכז הרפואי גליל		המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי		
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי		
המרכז הרפואי בני ציון		

בכותלי בתי החולים הכלליים פועלים תאגידי בריאות הכוללים קרן מחקרים רפואיים, פיתוח תשתיות ושירותי בריאות ליד בית החולים. תאגיד בריאות מהווה ישות משפטית עצמאית.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בריאות לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	67,492	64,911
הכנסות מעסקאות חליפין	16,593	13,540
הכנסות אחרות	192	198
סך הכל הכנסות	**84,277**	**78,649**
תמיכות, הקצבות והעברות	54,394	52,881
הוצאות נוספות	29,725	27,972
סך הכל הוצאות	**84,119**	**80,853**
נכסים שוטפים	13,252	12,797
נכסים שאינם שוטפים	11,292	10,770
סך הכל נכסים	**24,544**	**23,567**
התחייבויות שוטפות	12,841	12,840
התחייבויות שאינן שוטפות	5,421	5,051
סך הכל התחייבויות	**18,262**	**17,891**

(*) הוצג מחדש.

2.3 תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים

הרכב הישויות

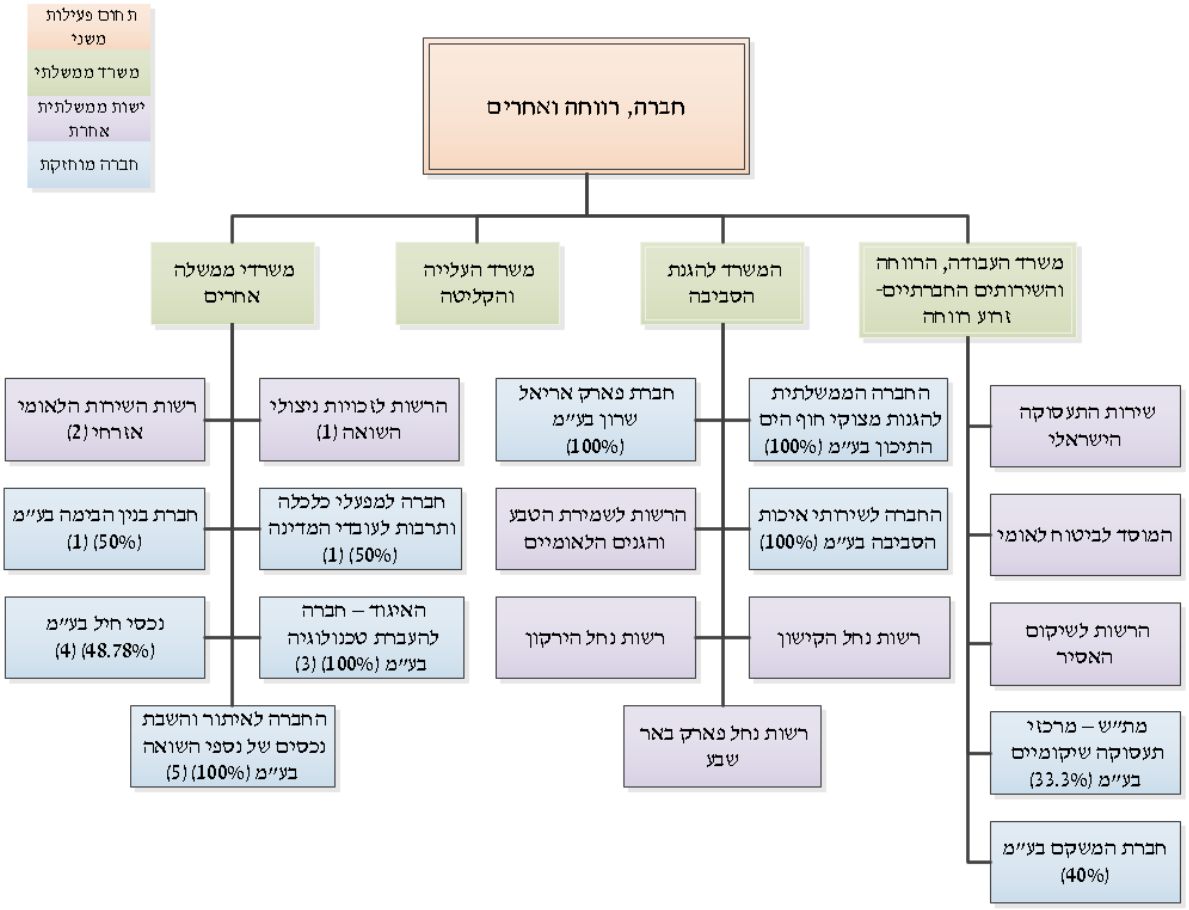

(1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
(3) כפופה עסקית/תפעולית למשרד החוץ.
(4) כפופה עסקית/תפעולית למשרד הביטחון.
(5) כפופה עסקית/תפעולית למשרד המשפטים.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע הרווחה

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע הרווחה פועל במטרה להגן, לשקם ולסייע לכל אדם, משפחה וקהילה הנתונים במצב של משבר זמני או מתמשך מפאת מוגבלות, עוני, סטייה חברתית, קשיי תפקוד, אבטלה, אפליה או ניצול. המשרד מגיש את שירותיו לציבור באמצעות יחידותיו ובאמצעות הרשויות המקומיות, עמותות וארגונים שונים. שירותי הסיוע כוללים: אבחון וטיפול, מניעה והסברה, הכשרה ורישום של בעלי מקצוע, הקמה ואחזקה של פנימיות ומעונות לנפגעי אלימות ולאנשים עם מוגבלויות.

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הינו גוף שהוקם בשנת 1954 ופועל מתוקף חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה- 1995, במטרה להבטיח לאוכלוסיות חלשות ולכאלו שנקלעו למצוקה זמנית או ממושכת בסיס כלכלי לקיומן. פעילותו של המוסד לביטוח לאומי כוללת בין היתר: תשלום גמלאות בגין קצבאות זקנה ושאירים, אימהות, ילדים, נפגעי עבודה, נכות כללית, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל, פירוק תאגיד ועוד. לבד מגמלאות בכסף, נותן המוסד לביטוח לאומי שירותי שיקום והכשרה מקצועית לנכים, לאלמנות ונפגעי פעולות איבה, שירותי סיעוד ושרותי ייעוץ לקשישים. המוסד לביטוח לאומי מופקד גם על ביצוע חוקים נוספים והסכמים בתחום הביטוח הסוציאלי, כגון חוק הבטחת הכנסה, תשמ"א- 1980. בנוסף, המוסד לביטוח לאומי גובה את דמי ביטוח הבריאות ומופקד על חלוקת הכספים בין קופות החולים ועל ניהול שוטף של קובץ המבוטחים בביטוח בריאות. מקורות המימון העיקריים של המוסד לביטוח לאומי הינם: דמי הביטוח הלאומי שנגבים מאזרחי המדינה, הקצאת משרד האוצר על פי חוק הביטוח הלאומי, מימון חוקים והסכמים על ידי משרד האוצר והכנסות הריבית על השקעות באג"ח מיועדות המונפקות למוסד על ידי ממשלת ישראל.

ב. משרד העלייה והקליטה

משרד העלייה והקליטה מעניק סיוע לעולים ולתושבים חוזרים. חלק ניכר מהתשלומים הישירים לעולים הינם על פי חקיקה, אך בנוסף, המשרד קובע מדיניות ונהלים, מקצה תקציבי סיוע לעולים, ומעניק שירותים מיוחדים בתחום הדיור, התעסוקה והקליטה בקהילה. בין השירותים המיוחדים: סיוע ברכישה ושכירות של דירות ובתים, תוכנית לעידוד עולים ליזמות, תוכנית לעידוד חזרה של אנשי מחקר ופיתוח, לימודי עברית באולפן וסיוע לסטודנטים עולים. כמו כן, מפרסם המשרד מחקרים ונתונים הקשורים לקליטת עליה.

ג. המשרד להגנת הסביבה

המשרד להגנת הסביבה אחראי על ייזום וביצוע מדיניות הממשלה בתחומי איכות הסביבה. הפעילות העיקרית של המשרד כוללת ניסוח של מדיניות ארצית משולבת וכוללנית, פיתוח אסטרטגיות, תקנים וקדימויות להגנת הסביבה וכן עידוד שימוש מושכל במשאבי הסביבה. המשרד אחראי כמו כן ליישום המדיניות הסביבתית - לאומית, למעורבות בתהליכי התכנון הפיסי, להדרכת הרשויות המקומיות לגבי אחריותן הסביבתית, לפיקוח ואכיפה של חוקי איכות הסביבה ברשויות המקומיות, לניסוח דרישות והתניות סביבתיות ברישיונות עסק, לליווי והכוונה של היחידות הסביבתיות ועוד.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים הוקמה כשני תאגידים נפרדים: רשות הגנים הלאומיים ורשות שמורות הטבע. בהתאם לתיקון לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, בשנת 1998 אוחדו שני התאגידים לתאגיד אחד – הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

מטרות הרשות הן: לשמור על הטבע ועל אתרי המורשת, לטפח אותם לרווחת הציבור ולחנכו בהתאם למטרות אלה.

ד. הרשות לזכויות ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לביצוע חוק נכי רדיפות הנאצים התשי"ז-1957, חוק נכי המלחמה בנאצים התשי"ד 1954 וחוק ההטבות לניצולי שואה התשס"ז- 2007.

הרשות מעניקה תגמולים חודשיים ושנתיים, טיפול רפואי ושירותי שיקום ורווחה לציבור ניצולי השואה, נכי רדיפות הנאצים ונכי המלחמה בנאצים, על מנת לשפר את רווחתם. לאחרונה, הרשות מפעילה תכנית מקיפה לאיתור ניצולי שואה על מנת לעזור להם למצות את זכויותיהם.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני חברה, רווחה ואחרים לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	103,310	97,529
הכנסות מעסקאות חליפין	544	499
הכנסות אחרות	9,652	11,209
סך הכל הכנסות	**113,506**	**109,237**
תמיכות, הקצבות והעברות	260,480	104,600
הוצאות נוספות	6,335	6,269
סך הכל הוצאות	**266,815**	**110,869**
נכסים שוטפים	32,709	32,606
נכסים שאינם שוטפים	212,404	201,689
סך הכל נכסים	**245,113**	**234,295**
התחייבויות שוטפות	7,318	7,511
התחייבויות שאינן שוטפות	894,967	729,295
סך הכל התחייבויות	**902,285**	**736,806**

(*) הוצג מחדש.

3. תחום פעילות תשתיות

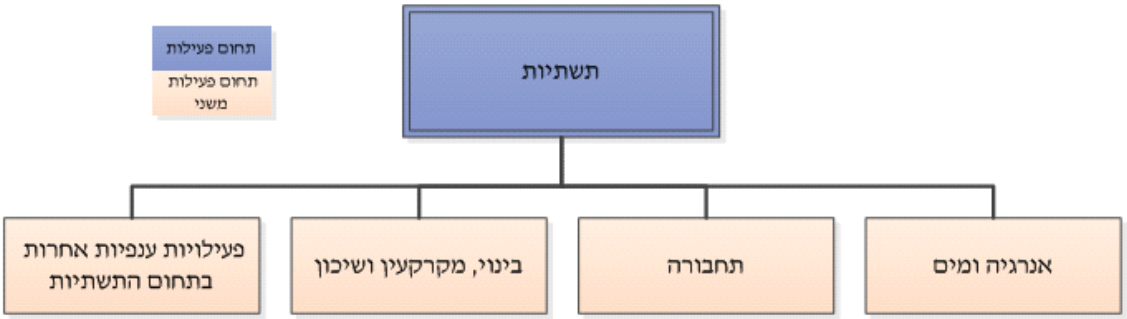

3.1 תחום פעילות משני אנרגיה ומים

הרכב הישויות

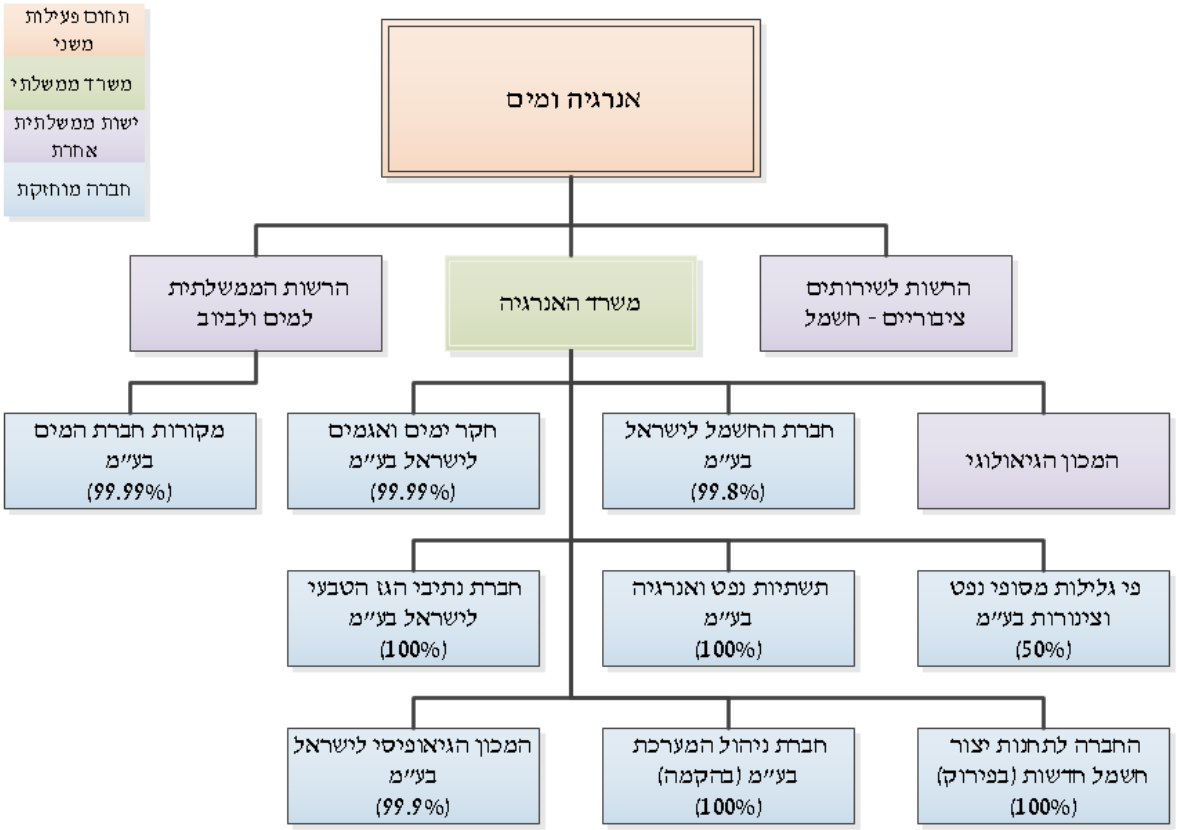

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד האנרגיה

משרד האנרגיה מופקד, בין היתר, על תכנונה וביצועה של מדיניות לאומית בתחום האנרגיה ותשתית משאבי הטבע במדינת ישראל. הפעילות הממשלתית מתבטאת בתכנון התפתחותו של משק האנרגיה, בקביעת מדיניות ויישומה במשק הישראלי, בהסדרת המבנה הענפי של התחומים השונים של משק האנרגיה הישראלי, בפיקוח על משק הדלק ומשק החשמל, בהסדרת חיפושי הנפט והגז, ייעול השימוש באנרגיה, פיתוח מקורות אנרגיה חלופיים ובארגון משק האנרגיה לשעת חירום. כמו כן, מתבצעים באמצעותו מחקרים מקיפים בתחום מדעי האדמה תוך פיתוח תשתיות של מידע טכנולוגי, מדעי וכלכלי לשימוש כלל מגזרי המשק.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1923 ופועלת מכוח רישיונות שניתנו לה על ידי המדינה בייצור, הולכה, חלוקה, סחר ואספקה של חשמל, כולל הקמת תשתיות לטובת פעילויות אלו. החברה מוגדרת כספק שירות חיוני והוכרזה כמונופולין על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים.

החברה מחזיקה 100% בחברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ אשר רוכשת את הפחם עבור תחנות הכוח של החברה.

ב. הרשות הממשלתית למים ולביוב

הרשות הממשלתית למים ולביוב, הוקמה במטרה ליצור גוף בעל ראיה כוללת של צרכי משק המים והביוב, על ידי ריכוז הסמכויות בידי גורם מקצועי - ממשלתי שבידיו הכלים והיכולת לנהל ולפקח בצורה הנכונה והיעילה ביותר את משק המים והביוב בישראל. מנהל הרשות אחראי על ניהול משק המים בהתאם למדיניות הממשלה ובהתאם לכללים שקבעה מועצת הרשות בנושאי מים וביוב, הסדרת משק המים, קביעת כללים, תעריפים ותקנים.

מקורות חברת המים בע"מ

מקורות חברת המים בע"מ נוסדה בשנת 1937, במטרה לפתח את מקורות המים בארץ ישראל ולספקם לתושביה. החברה פועלת כרשות מים בהתאם לחוק המים, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק המים"). בשל היקף פעילותה, פריסתה הארצית ובהתאם לסעיף 46 לחוק המים, הוסמכה החברה (בנוסף לפעילותה כחברת המים הלאומית) כ"רשות המים הארצית", אשר תפקידיה הינם להקים את המפעל הארצי, לנהלו, להרחיבו, להחזיקו במצב תקין וכן לספק ממנו מים.

החברה הינה המפיקה וספקית המים הגדולה והעיקרית במדינת ישראל. החברה מפיקה ומספקת כיום כ- 80% מצריכת המים במדינה וכ- 80% מהצריכה הביתית, בעוד שאר המים מופקים על ידי ספקים מקומיים וקטנים יחסית, המפיקים מים לצריכה עצמית - בעיקר לחקלאות.

החברה עוסקת גם בהקמת מפעלי מים חדשים, בהקמה וניהול פרויקטים לטיהור שפכים, במחקרים, בפיתוח טכנולוגיה ובעבודות קבלניות לגורמים חיצוניים.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני אנרגיה ומים לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	406	492
הכנסות מעסקאות חליפין	30,256	28,905
הכנסות אחרות	1,697	5,041
סך הכל הכנסות	**32,359**	**34,438**
תמיכות, הקצבות והעברות	534	513
הוצאות נוספות	29,930	29,376
סך הכל הוצאות	**30,464**	**29,889**
נכסים שוטפים	13,950	13,515
נכסים שאינם שוטפים	99,852	97,834
סך הכל נכסים	**113,802**	**111,349**
התחייבויות שוטפות	14,026	11,834
התחייבויות שאינן שוטפות	66,930	66,503
סך הכל התחייבויות	**80,956**	**78,337**

(*) הוצג מחדש.

3.2 תחום פעילות משני תחבורה

הרכב הישויות

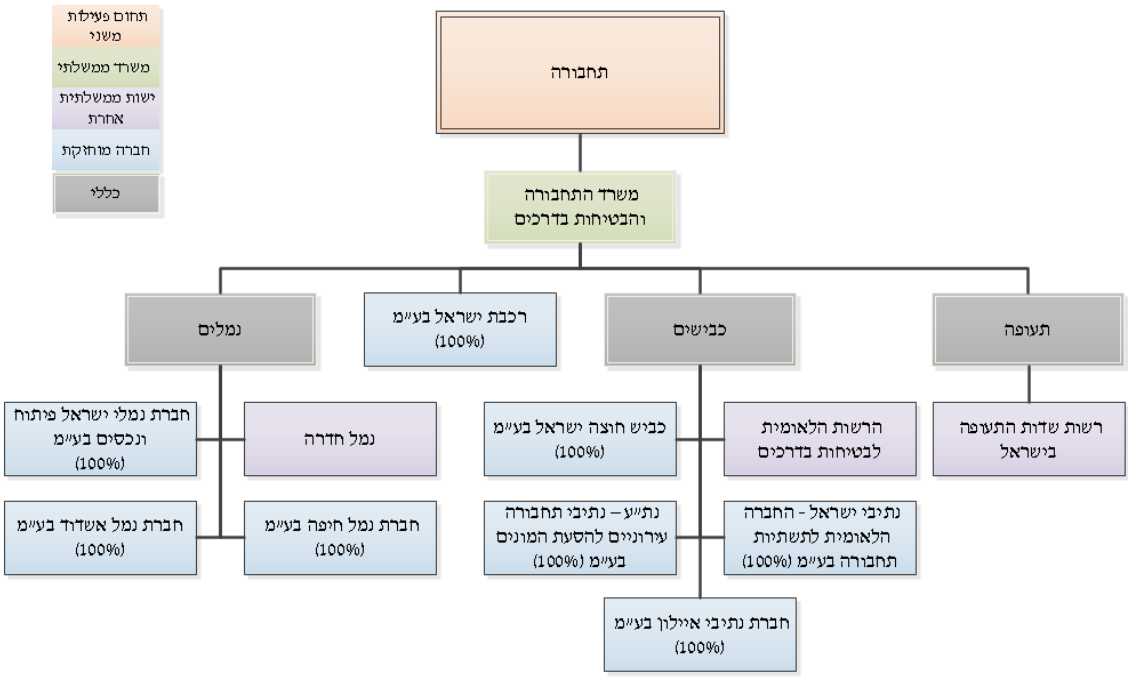

פירוט לגבי הישויות המהותיות

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ממונה על קביעת המדיניות בענף התחבורה ועל שירותי התחבורה ביבשה, באוויר ובים. המשרד עוסק בחקיקה המסדירה את ענייני התחבורה, קביעת מחירים בתחבורה, פיקוח ואכיפת חוקי התעבורה על העוסקים בענף ומתן שירותים מטאורולוגיים. משימותיו העיקריות של המשרד כוללות:

- בתחום התחבורה היבשתית, אחראי המשרד על קיום שירותי תחבורה לצורך הסעת נוסעים והובלת מטענים, הן בזמן רגיעה והן בשעת חירום, פיתוח כבישים עירוניים ובין עירוניים, פיתוח תשתית הרכבות והנמלים, רישוי כלי רכב, פיקוח על חברות התחבורה הציבורית ופעילות לשיפור הבטיחות בדרכים.
- בתחום התחבורה האווירית, אחראי המשרד (באמצעות רשות התעופה האזרחית) על מתן שירותי תעופה בינלאומיים ופנים ארציים, פיקוח על רשות שדות התעופה, פיקוח על חברות התעופה הישראליות, פיקוח על בטיחות הטיסה והכושר האווירי, הענקת זכויות טייס לחברות התעופה, תכנון המרחב האווירי ומתן רישוי לעוסקים ולכלי התעופה.
- בתחום התחבורה הימית, אחראי המשרד (באמצעות מינהל הספנות והנמלים) על קיום שירותי הים והנמלים, פיקוח על חברות הספנות הישראליות ועל כלי שיט ימיים, הכשרת כוח אדם ימי ומתן רישוי למקצועות הימיים ולכלי השיט.

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ

חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ הינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל, אשר נוסדה בשנת 2004 והחלה לפעול ביום 17 בפברואר 2005. הקמת החברה הינה תוצאה של שינוי מבני אשר נערך בהתאם לחוק הספנות והנמלים, התשס"ד- 2004, במסגרתו בוטל חוק רשות הנמלים אשר המסמיך את פעולתה של רשות הנמלים ותחתיה הוקמו ארבע חברות ממשלתיות: החברה ושלוש חברות נמל: חברת נמל אשדוד, חברת נמל חיפה וחברת נמל אילת (בשנת 2013 הופרטה חברת נמל אילת). בנוסף, החברה הוסמכה כחברת פיתוח ונכסים לתקופה של 49 שנה מיום התחילה. החל משנת 2013, החברה מפקדת על הקמת הנמלים החדשים – נמל הדרום באשדוד ונמל המפרץ בחיפה.

חברות נמל אשדוד וחיפה

חברות נמל אשדוד וחיפה הינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדו בשנת 2004 כחלק מהיערכות המדינה ליישום הרפורמה בנמלי הים וביום 17 בפברואר 2005 החלה בפעילות העסקית על פי הוראות חוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004.

החברות הוסמכו להפעיל את נמלי אשדוד וחיפה, בהתאמה, ולתת בהם שירותי נמל ושירותים נלווים, תוך שמירה על הבטיחות ואיכות הסביבה ובמטרה לתת מענה לציבור צורכי הנמלים ולהפעיל את שטחי הנמלים כנמלים תחרותיים ומודרניים.

רכבת ישראל בע"מ

רכבת ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 1998. החברה עוסקת בהסעת נוסעים, בשינוע מטענים ובהקמת התשתיות הנדרשות לפעילותה. מטרות החברה הינן להקים, לפתח, לנהל, להחזיק ולהפעיל את רשת מסילות הברזל בישראל. החברה פועלת למימוש מדיניות הממשלה בתחום התחבורה הרכבתית. כמו כן, החברה מחויבת להפעיל את שירותי ההסעות לנוסעים, שירותי הובלת מטענים ושירותי התשתית כדין, ברמת שירות נאותה, ובאופן רציף ותקין.

רשות שדות התעופה בישראל

רשות שדות התעופה בישראל הוקמה בשנת 1977 כתאגיד סטטוטורי מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז- 1977. תפקידי הרשות הינם החזקה, הפעלה, פיתוח, ניהול ונתינת שירותים נלווים בשדות תעופה המפורטים בחוק, תכנון והקמה של שדות תעופה כפי שנקבע בתוכנית אב של הרשות וכן נקיטת אמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטייס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני תחבורה לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	25,935	21,719
הכנסות מעסקאות חליפין	7,886	7,902
הכנסות אחרות	136	41
סך הכל הכנסות	**33,957**	**29,662**
תמיכות, הקצבות והעברות	11,334	8,430
הוצאות נוספות	14,807	14,072
סך הכל הוצאות	**26,141**	**22,502**
נכסים שוטפים	10,155	8,353
נכסים שאינם שוטפים	183,556	176,632
סך הכל נכסים	**193,711**	**184,985**
התחייבויות שוטפות	8,318	7,511
התחייבויות שאינן שוטפות	11,956	11,092
סך הכל התחייבויות	**20,274**	**18,603**

(*) הוצג מחדש.

3.3 תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון

הרכב הישויות

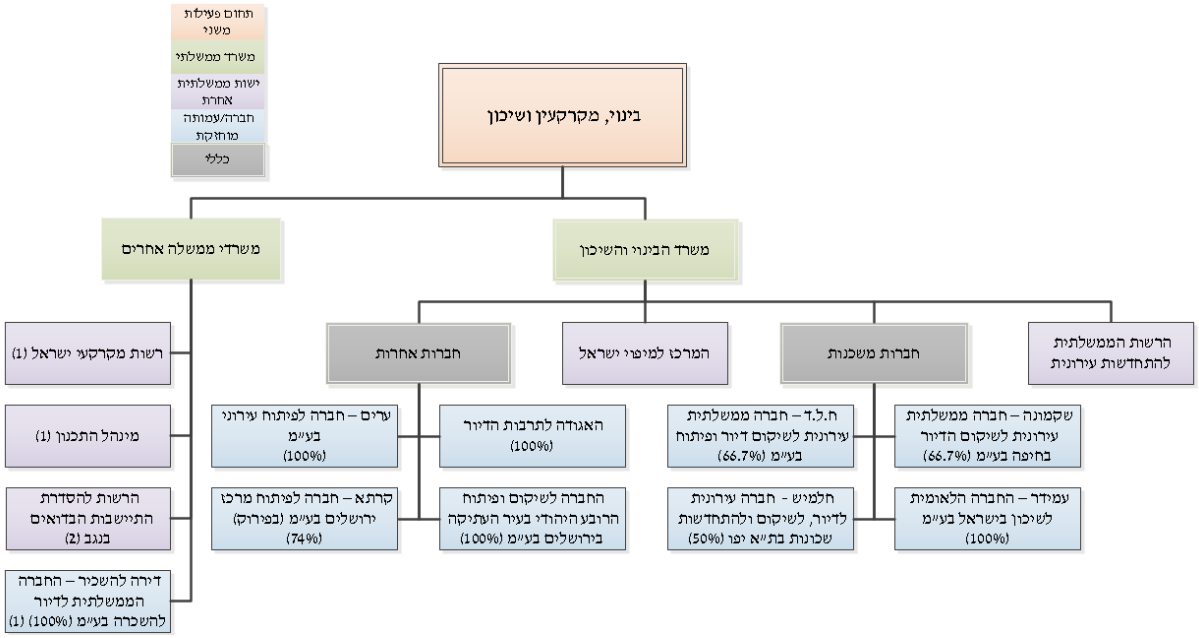

(1) כפופות עסקית/תפעולית למשרד האוצר.

(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הבינוי והשיכון

משרד הבינוי והשיכון אחראי לתכנון ולביצוע מדיניות הממשלה בנושאים של פתרונות דיור לכלל האוכלוסייה בישראל. המשרד עוסק ביצירת תשתיות ובבנייה, במתן פתרונות דיור בשיכון הציבורי, סבסוד המשכנתאות לרכישת דירה לרבות בקרה ופיקוח על הבנקים למשכנתאות, וטיפול בקבוצות חריגות ובמערערים על הזכאות. בין השאר, המשרד מעודד הגברת הבנייה למגורים, אכיפת תקני בנייה, שיקום שכונות ותיקות והתחדשות עירונית.

ב. רשות מקרקעי ישראל

רשות מקרקעי ישראל היא הגוף המנהל על פי חוק מקרקעי ישראל, התש"ך- 1960, את קרקעות המדינה, קרקעות קרן קיימת לישראל וקרקעות רשות הפיתוח, המהוות כ-93% משטח מדינת ישראל, בהתאם למדיניות הנקבעת על ידי מועצת מקרקעי ישראל, המועצה קובעת את המדיניות הקרקעית, שלפיה ינוהלו מקרקעי ישראל ומאשרת את תקציבה של הרשות. בראש המועצה עומד שר האוצר. תחומי הפעילות המרכזיים של הרשות הינם : ניהול מלאי המקרקעין שבאחריות הרשות, יצירת עתודות לקרקע בבעלות ציבורית למטרות לאומיות, שיווק קרקעות והקצאתן לייעודים שונים, טיפול בחוכרים ומשתכנים ופיקוח על שימושי קרקע שונים.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני בינוי, מקרקעין ושיכון לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	5,103	5,276
הכנסות מעסקאות חליפין	12,382	13,554
הכנסות אחרות	945	559
סך הכל הכנסות	**18,430**	**19,389**
תמיכות, הקצבות והעברות	9,184	9,027
הוצאות נוספות	8,966	9,575
סך הכל הוצאות	**18,150**	**18,602**
נכסים שוטפים	16,325	14,393
נכסים שאינם שוטפים	16,373	32,759
סך הכל נכסים	**32,698**	**47,152**
התחייבויות שוטפות	14,201	26,435
התחייבויות שאינן שוטפות	3,767	5,676
סך הכל התחייבויות	**17,968**	**32,111**

(*) הוצג מחדש.

3.4 תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות

הרכב הישויות

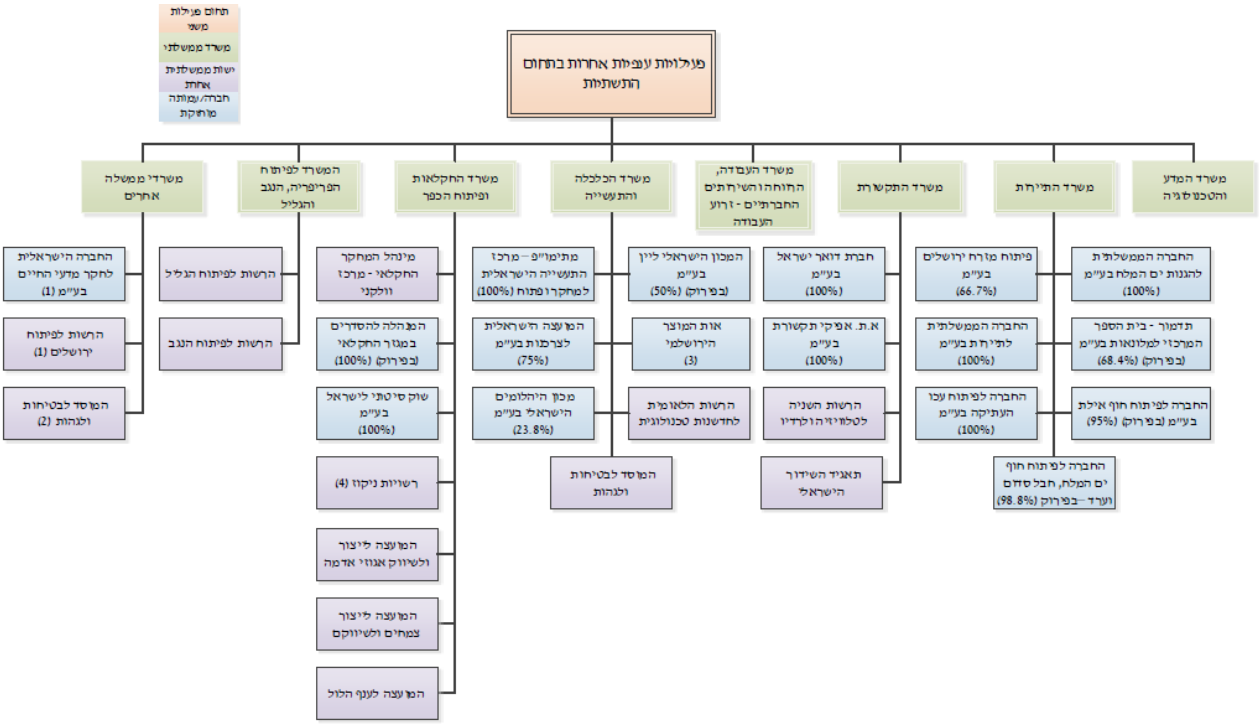

(1) כפופה עסקית/תפעולית למשרד ראש הממשלה.
(2) כפופה עסקית/תפעולית למשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע העבודה.
(3) מוגדרת כחברה כלולה בדוחות הכספיים של ממשלת ישראל בשל זכות הממשלה במינוי 40% מחברי דירקטוריון החברה.
(4) רשויות הניקוז המאוחדות הינן :

- רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי.
- רשות ניקוז ים המלח.
- רשות ניקוז ירדן דרומי.
- רשות ניקוז ירקון.
- רשות ניקוז כנרת.
- רשות ניקוז כרמל.
- רשות ניקוז ערבה.
- רשות ניקוז קישון.
- רשות ניקוז שקמה – בשור.
- רשות ניקוז שורק – לכיש.
- רשות ניקוז שרון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד התקשורת

משרד התקשורת הוא משרד כלכלי אשר אחראי על כלל תחומי התקשורת במדינה, בכללם עיתונות, רדיו, אינטרנט, טלפון, דואר ועוד.

בתחומי אחריותו של המשרד: קביעת מדיניות התקשורת, פיתוח תשתית התקשורת, רישוי ופיקוח על ספקים של שירותי תקשורת, פיקוח על חברת הדואר, מדיניות בקרה וקביעת תעריפים לשירותי התקשורת השונים, ניהול משק התדרים, בקרה ופיקוח על שירותי הטלוויזיה בכבלים וכו'. כמו כן, החל משנת 2013 ממונה המשרד על לשכת הפרסום הממשלתית.

חברת דואר ישראל בע"מ

חברת דואר ישראל בע"מ הינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה אשר נוסדה בשנת 2003 והחלה בפעילותה ביום 1 במרץ 2006. הכנסות החברה נובעות משני תחומי פעילות מרכזיים: תחום שירותי הדואר - הכולל בתוכו את מגוון השירותים של העברת דואר לסוגיו השונים בארץ ובחו"ל, שירותי שליחים, בלדרות שירותי העברת מסרים באמצעים אלקטרוניים ועוד. תחום זה מהווה את מרכיב ההכנסות העיקרי של החברה. תחום השירותים הכספיים ואשנב- הכולל את השירותים הניתנים מטעמה של חברת בנק הדואר (חברה בת), המתבצע ביחידות הדואר השונות והכולל שירותי קבלת תשלומים בעבור מוטבים, ניהול חשבונות עו"ש בהתאם למגבלות וסייגים, שירותים מקוונים שונים, המרת מט"ח והעברת כספים לחו"ל ועוד.

ב. משרד הכלכלה והתעשייה

משרד הכלכלה והתעשייה הוא משרד כלכלי המופקד על יישום מדיניות הממשלה בפעילותה לקידום ענפי התעשייה והמסחר. לצורך השגת מטרותיו, מפעיל המשרד מספר כלי סיוע עיקריים: הענקת הטבות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990, השקעות בפיתוח אזורי תעשייה, תמיכה ועידוד היצוא, סיוע לעסקים קטנים ובינוניים, קידום ופיתוח ההון האנושי ועוד.

ג. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע העבודה

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע העבודה אחראי על נושא התעסוקה בישראל על כל היבטיו, כולל נושא תעסוקת נשים ואוכלוסיות ייחודיות, בטיחות תעסוקתית, הכשרות מקצועיות ועוד. המשרד פועל בין היתר לקידום התעסוקה במשק באמצעות רגולציה על שוק התעסוקה, גיבוש מדיניות ממשלתית בתחום התעסוקה, פיתוח וניהול של תכניות תעסוקה להגברת ההשתתפות של אוכלוסיות ייחודיות בשוק העבודה, הסדרה ואכיפה של חוקי העבודה, הכשרות מקצועיות, פיקוח על מעונות יום לילדים וריכוז ידע מחקרי בתחום ועוד.

ד. משרד התיירות

משרד התיירות הינו משרד כלכלי שאחראי לשיווק ישראל כיעד תיירותי ברחבי העולם באמצעות נציגויות בחו"ל העוסקות בשיווק ישראל ע"י קמפיינים, יחסי ציבור, שיתופי פעולה עם סיטונאים וסוכני תיירות ומעצבי דעת קהל. כמו כן, המשרד עוסק בפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות באמצעות חברת פיתוח כלל ארצית ובאמצעות חברות פיתוח אזוריות. כמו כן, מטפל המשרד בנושא הגנות ים המלח. המשרד מסייע בהקמת מיזמים תיירותיים עסקיים (אטרקציות, בתי מלון וכו') בכל הארץ על ידי מתן מענקים על פי החוק לעידוד השקעות הון, התשנ"א- 1990.

ה. משרד המדע והטכנולוגיה

משרד המדע והטכנולוגיה מופקד על קביעת מדיניות מדע מחקרי, תשתית יצירת קשרי חוץ מדעיים, הפצת המדע בקהילה, פיתוח המדע בפריפריה (מו"פ אזורי) וסוכנות החלל הישראלית.

המשרד מרכז את עבודות המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, מסייע למוסדות המחקר בתחום התשתיות, עוסק בקשרי חוץ בתחום המדע, מפתח פעילויות לקירוב המדע לקהילה, מפעיל את הסוכנות לחקר החלל ומפעיל תוכניות מחקר ישימות לתעשייה.

ו. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר אחראי על יישום מדיניות הממשלה לפיתוח הייצור של תוצרת חקלאית לסוגיה ואספקתה לאוכלוסייה באיכות, סדירות ומחירים סבירים. המשרד עוסק בסיוע ליישובים לשם פיתוחם החקלאי וביסוסם הכלכלי והחברתי. במסגרת עבודתו המשרד אחראי על מדיניות השיווק של תוצרת חקלאית מישראל בארץ ובחו"ל וכן על מחקר ופיתוח, הדרכה, מימון השקעות מועדפות, והגנה על הצומח והפיקוח הווטרינרי.

ז. הרשות לפיתוח ירושלים

הרשות לפיתוח ירושלים הינו תאגיד שהוקם ביולי 1988 מכוח חוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח – 1988. מטרותיה של הרשות הן: ליזום, לתכנן ולעודד יוזמות ופעולות לפיתוחה הכלכלי של ירושלים, לתאם בין הגופים השונים העושים לפיתוח העיר ולפעול למען ריכוז מוסדות ציבור בירושלים.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪):

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	11,224	11,152
הכנסות מעסקאות חליפין	2,404	2,582
הכנסות אחרות	307	308
סך הכל הכנסות	**13,935**	**14,042**
תמיכות, הקצבות והעברות	5,097	5,291
הוצאות נוספות	8,956	8,672
סך הכל הוצאות	**14,053**	**13,963**
נכסים שוטפים	6,247	7,498
נכסים שאינם שוטפים	6,675	6,207
סך הכל נכסים	**12,922**	**13,705**
התחייבויות שוטפות	5,996	6,839
התחייבויות שאינן שוטפות	2,593	2,324
סך הכל התחייבויות	**8,589**	**9,163**

(*) הוצג מחדש.

4. תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים

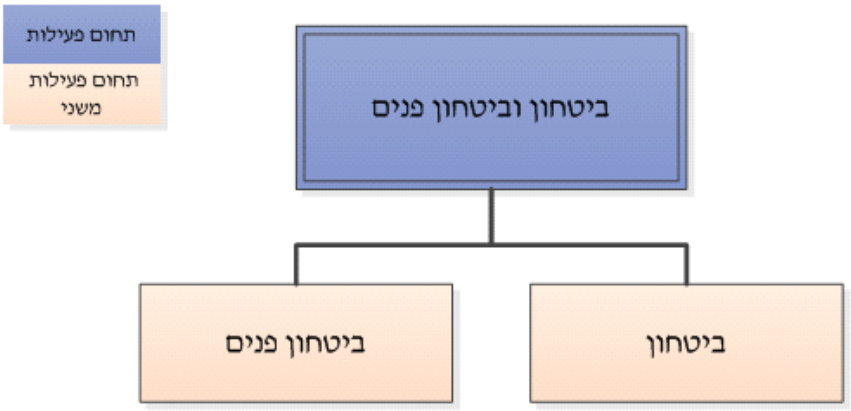

4.1 תחום פעילות משני ביטחון

הרכב הישויות*

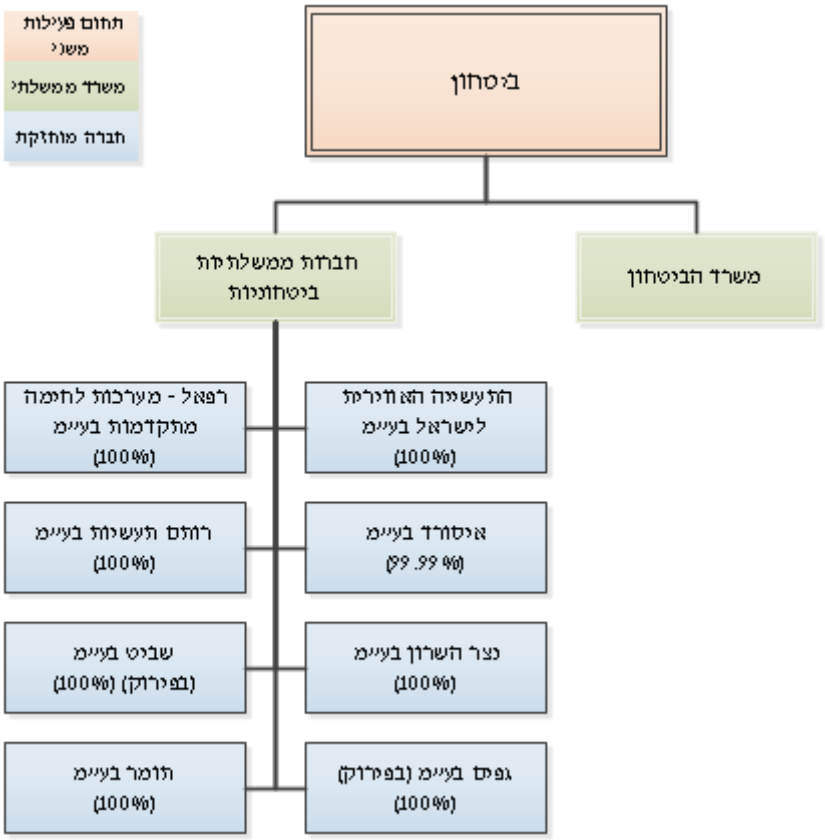

* התרשים אינו כולל את כל הישויות הכלולות בתחום פעילות משני ביטחון.

פירוט לגבי הישויות המהותיות

א. משרד הביטחון

משרד הביטחון אחראי לביטחון המדינה ברמה המדינית, הצבאית והאזרחית.
ייעוד המשרד לממש את יעדי הביטחון הלאומי שבאחריותו: לאפשר את בניין צה"ל ופעולתו ולהשלימם במישורי חברה, טכנולוגיה, תעשיה ויחסי חוץ ביטחוניים.
הביטחון הלאומי הוא העיסוק בהגנה על קיום המדינה, חיי תושביה, שלמותה הטריטוריאלית, עצמאותה, ביטחון הפנים שלה, מעמדה בעולם, המאזן הדמוגרפי, התפיסה האידיאולוגית, חיילים משוחררים, מורשת ועוד. המשרד עוסק, בין היתר, בניהול ובקרת תקציב הביטחון ורכישות עבור צה"ל. כמו כן, מפרסם המשרד הנחיות למצבי חירום ומעניק שירותים לציבור, לרבות שיקום נכי צה"ל, מפעלי הנצחה ותמיכה במשפחות שכולות וסיוע לחיילים משוחררים.

מערכת הביטחון במדינת ישראל כוללת שלושה יסודות ארגוניים:

- דרג מדיני - שר הביטחון עומד בראש מערכת הביטחון, על יחידותיה.
- מערכת צבאית - צבא ההגנה לישראל. בראש המערכת הצבאית עומד המטה הכללי של צה"ל (המטכ"ל) ובראשו הרמטכ"ל, שהוא דרג הפיקוד העליון בצבא.
- מערכת אזרחית - משרד הביטחון, יחידות סמך ותאגידים.

ב. התעשייה האווירית לישראל בע"מ

התעשייה האווירית לישראל בע"מ נוסדה בשנת 1966 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. החברה והחברות המאוחדות שלה עוסקות בתחום של פיתוח וייצור מטוסי מנהלים, השבחה ותחזוקה של מטוסים צבאיים ואזרחיים, הסבת מטוסי נוסעים לתצורת מטען, יצור חלקי מטוסים, פיתוח וייצור של כלי טיס בלתי מאוישים, פיתוח וייצור לוויינים, מערכות נשק וחימוש ומערכות אלקטרוניות, אלקטרו-אופטיות ואחרות, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות. מוצרי החברה ושירותיה כוללים מגוון רחב של מוצרים, הן לשוק הצבאי/ביטחוני והן לשוק האזרחי. מרבית הכנסות החברה הינן הכנסות מייצוא מוצרי החברה ושירותיה ללקוחות שונים ברחבי העולם. עם זאת, מהווה משרד הביטחון אחד מלקוחותיה העיקריים של החברה.

ג. רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ נוסדה בשנת 1995 והחלה את פעילותה בשנת 2002 והינה חברה בבעלות מלאה של מדינת ישראל. רפאל מפתחת אמצעי לחימה מתקדמים עבור צה"ל ומערכת הביטחון, תוך ביסוס חוסנה הכלכלי על ידי פעילות בשוק הבינלאומי. החברה מציעה היום ללקוחותיה מגוון רחב ביותר של פתרונות חדשניים בחזית הטכנולוגיה העולמית, ובכלל זה מערכות יבשתיות, אוויריות וימיות וכן מערכות בחלל. הייעוד של החברה ממוקד בצרכים המרכזיים של מערכת הביטחון, תוך התבססות על מגוון טכנולוגיות ויכולות מערכתיות, שחלקן מוגדר כתשתיות לאומיות.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	80,884	79,831
הכנסות מעסקאות חליפין	21,411	21,406
הכנסות אחרות	258	84
סך הכל הכנסות	**102,553**	**101,321**
תמיכות, הקצבות והעברות	6,158	6,145
הוצאות נוספות	85,192	87,819
סך הכל הוצאות	**91,350**	**93,964**
נכסים שוטפים	35,484	34,058
נכסים שאינם שוטפים	106,821	102,458
סך הכל נכסים	**142,305**	**136,516**
התחייבויות שוטפות	30,515	28,703
התחייבויות שאינן שוטפות	285,111	235,504
סך הכל התחייבויות	**315,626**	**264,207**

(*) הוצג מחדש.

4.2 תחום פעילות משני ביטחון פנים

הרכב הישויות

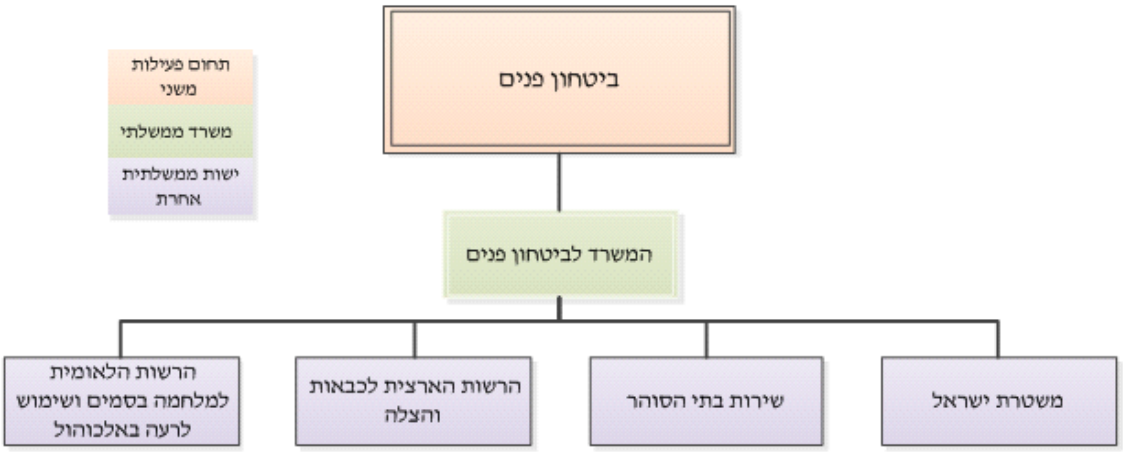

פירוט לגבי הישויות המהותיות

המשרד לביטחון פנים

המשרד לביטחון פנים הוא גוף מטה משולב האחראי לאכיפת החוק ושמירת הסדר הציבורי ולפעילות ביטחון פנים במדינת ישראל באמצעות הגופים הבאים: משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר (שב"ס), הרשות למלחמה בסמים ואלכוהול, הרשות להגנה על עדים, רישוי כלי ירייה ונציבות הכבאות. המשרד הוא הממונה על אכיפת החוק, שמירת הסדר הציבורי ופעילות ביטחון הפנים במדינת ישראל. הקווים המנחים לעבודת המשרד וזרועותיו נגזרים מקווי היסוד של הממשלה ומהבסיס החוקי לעבודת הזרועות.

ייעוד המשרד הוא להוות את הזרוע המרכזית של ממשלת ישראל אשר אמונה על אכיפת חוק, התמודדות מול תופעות פשיעה, שמירה על הסדר הציבורי והגנה על הציבור מפני טרור, כליאת אסירים ושיקומם, שמירה ופיקוח על עצורים, הגנה על עדים במסגרת התוכנית להגנת עדים, מניעת אלימות ועבריינות בחברה, ומניעה וטיפול בתחום הסמים והאלכוהול.

משטרת ישראל

משטרת ישראל פועלת לאכיפת חוק, לקיום הסדר הציבורי, לשמירה על ביטחון הנפש והרכוש, תוך כיבוד זכויות היסוד של האדם, כל זאת על פי הסמכויות שהוענקו לכל שוטר בפקודת המשטרה (נוסח חדש), התשל"א- 1971 ובחיקוקים נוספים, ובכללן, סמכויות לצורך חקירת עבירות ותפיסת עבריינים, תביעת נאשמים לדין, סמכויות בעניין פיקוח והסדרת התנועה בדרכים וסמכויות בנושא רישוי וניהול עסקים. המשטרה אחראית על אכיפת חוק ושמירה על הסדר הציבורי במדינה, ומופקדת על ביצוע התפקידים והמשימות בתחומים אלה:

- לחימה בפשיעה: חקירת עבירות, גילוי עבריינים והבאתם לדין, חשיפה של עבירות בלתי מדווחות ומניעת עבירות.
- שמירה על הסדר הציבורי: טיפול בפניות אזרחים בנושאים של הפרות חוק וסדר, טיפול בהפגנות ובהתקהלויות בלתי חוקיות, טיפול בנושא של רישוי עסקים ואחריות לאבטחת הציבור.
- פיקוח והסדרת התנועה בדרכים: הזרמת התנועה והכוונתה, אכיפה של דיני התעבורה, חקירת תאונות דרכים והבאתם של עבריינים תנועה לדין.
- כמו כן, פועלת המשטרה בתחום ביטחון פנים למניעה וסיכול של פיגועים חבלניים.

שירות בתי הסוהר

שירות בתי הסוהר (שב"ס) הוא משרד ביטחוני וזרוע מבצעת של ממשלת ישראל. תחומי הפעילות העיקריים של השירות הם החזקת אסירים ועצורים במשמרת בטוחה ונאותה, תוך מילוי צרכיהם הבסיסיים ושמירה על כבודם. השירות פועל להקניית כלים מתקנים לאסירים, שמטרתם לשפר את יכולתם של האסירים להיקלט ולהשתלב בחברה עם שחרורם. על כן, פועל שירות בתי הסוהר לטיפוח אנשי הסגל, פיתוח מתקני כליאה הולמים ואנושיים, תוך מיצוי טכנולוגיות מתקדמות והתייחסות מעמיקה לאדם שבאסיר.

הרשות הארצית לכבאות והצלה

הרשות הארצית לכבאות והצלה במשרד לביטחון הפנים הוקמה מכח חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה התשע"ב- 2012 במסגרת רפורמה כוללת במערך שירותי הכבאות בישראל.

עד לכינון הרשות פעל מערך הכבאות באמצעות איגודי ערים ומחלקות עירוניות לשירותי כבאות.

הרשות הינה רשות ממלכתית ארצית שאחראית על קיומם של שירותי כבאות והצלה במדינה, לשם הצלת חיי אדם ורכוש, הגברת הבטיחות באש, כיבוי דליקות ומניעת דליקות.

הרשות מחולקת לגוף המטה - נציבות כבאות והצלה ולשבעה מחוזות כבאות והצלה האחראים על למעלה מ- 110 תחנות כיבוי ברחבי הארץ.

תפקידי הרשות כוללים:

- כיבוי שריפות, מניעת התפשטותן והצלת חיי אדם ורכוש מדליקות.
- מניעת דליקות לפי הוראות החוק.
- חילוץ והצלת לכודים.
- טיפול באירוע של חומרים מסוכנים לפי הוראות החוק.
- פעולות נוספות לשם הצלת הנפש והרכוש, שלשם ביצוען נדרש ציוד הנמצא בידי הרשות.

תמצית הנתונים הכספיים

להלן תמצית הנתונים הכספיים של תחום פעילות משני ביטחון פנים לשנים 2019 ו- 2018 (במיליוני ₪) :

סעיף	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין	19,547	18,609
הכנסות מעסקאות חליפין	327	320
הכנסות אחרות	9	16
סך הכל הכנסות	**19,883**	**18,945**
תמיכות, הקצבות והעברות	191	161
הוצאות נוספות	27,472	21,830
סך הכל הוצאות	**27,663**	**21,991**
נכסים שוטפים	841	738
נכסים שאינם שוטפים	4,183	4,182
סך הכל נכסים	**5,024**	**4,920**
התחייבויות שוטפות	1,988	1,937
התחייבויות שאינן שוטפות	149,275	115,121
סך הכל התחייבויות	**151,263**	**117,058**

(*) הוצג מחדש.

נספחים לדוחות הכספיים

נספח א - רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת 2019

להלן רשימת ישויות שדוחותיהן הכספיים נכללים בדיווח הכספי המאוחד לשנת הכספים 2019 וכן מידע בדבר חוות הדעת של רואי החשבון:

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
רשויות המדינה			
בית נשיא המדינה	1	✓	חלקה
הכנסת	1	✓	חלקה
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	1	✓	חלקה
משרד מבקר המדינה	1	✓	חלקה
מערכת בתי המשפט	1	✓	חלקה
הנהלת בתי הדין הרבניים	1	✓	חלקה
משרדים ממשלתיים - תחום פעילות ממשל ומנהל			
משרד ראש הממשלה	1	✓	חלקה
משרד האוצר	2	✓	חלקה
משרד החוץ	2	✓	הסתייגות
המשרד לשירותי דת	2	✓	חלקה
משרד המשפטים	2	✓	חלקה
רשות האכיפה והגבייה	2	✓	חלקה
משרד הפנים	2	✓	חלקה
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	2	✓	חלקה
המדפיס הממשלתי	2	✓	חלקה
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	2	✓	הסתייגות
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	2	✓	חלקה
לשכת הפרסום הממשלתית	2	✓	חלקה
נתיב	2		(*)
רשות המסים בישראל	2	✓	המנעות
מינהל הרכב הממשלתי	2	✓	חלקה
מינהל הדיור הממשלתי	2	✓	הסתייגות
מטה החשכ"ל	3	✓	הסתייגות
הקרן הפנימית לביטוחי ממשלה	3	✓	חלקה
מינהלת הגמלאות	3	✓	חלקה
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון	3	✓	חלקה
משרדים ממשלתיים - תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
משרד החינוך	4		(*)
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	4	✓	הסתייגות
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	4		(***)
משרד הבריאות	5	✓	הסתייגות

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
המרכז הרפואי המשולב ע"ש חיים שיבא	5	✓	הסתייגות
הקריה הרפואית רמב"ם	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי אסף הרופא	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי זיו בצפת	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי הלל יפה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי גליל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי תל אביב ע"ש סוראסקי	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי בני ציון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש מעלה הכרמל	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש באר יעקב - נס ציונה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש - מזור	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש איתנים/כפר שאול	5	✓	חלקה
המרכז בריאות הנפש באר שבע	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי לבריאות הנפש לב השרון	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי לבריאות הנפש שער מנשה	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי דורות, נתניה	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי שהם	5	✓	הסתייגות
המרכז הרפואי גריאטרי שמואל הרופא	5	✓	חלקה
המרכז הרפואי גריאטרי ראשון לציון	5		(**)
המרכז הרפואי גריאטרי פלימן	5	✓	הסתייגות
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע הרווחה	6	✓	הסתייגות
משרד התרבות והספורט	6	✓	חלקה
המשרד להגנת הסביבה	6	✓	הסתייגות
משרד העלייה והקליטה	6	✓	חלקה
שירות התעסוקה הישראלי	6	✓	חלקה
רשות לזכויות ניצולי השואה	6	✓	חלקה
רשות השירות הלאומי אזרחי	6	✓	חלקה
<u>משרדים ממשלתיים</u> - תחום פעילות תשתיות			
משרד האנרגיה	7	✓	הסתייגות
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	7	✓	חלקה
הרשות הממשלתית למים ולביוב	7	✓	חלקה
המכון הגיאולוגי	7	✓	חלקה
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	8	✓	חלקה
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	8	✓	(****)
נמל חדרה	8	✓	(****)
משרד הבינוי והשיכון	9	✓	הסתייגות

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית	9	✓	(****)
רשות מקרקעי ישראל	9		(*)
המרכז למיפוי ישראל	9	✓	חלקה
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	9	✓	חלקה
מינהל התכנון	9	✓	חלקה
משרד המדע והטכנולוגיה	10	✓	חלקה
משרד התיירות	10	✓	חלקה
משרד התקשורת	10	✓	חלקה
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	10	✓	חלקה
משרד הכלכלה והתעשייה	10	✓	חלקה
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	10	✓	חלקה
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	10	✓	חלקה
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע העבודה	10	✓	חלקה
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	10		(*)
<u>משרדים ממשלתיים</u> - תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
משרד הביטחון	11		(*)
שירות בתי הסוהר	12		(*)
משטרת ישראל	12	✓	הסתייגות
המשרד לביטחון פנים	12		(*)
הרשות הארצית לכבאות והצלה	12		(****)
<u>ישויות מאוחדות</u>- תחום פעילות ממשל ומנהל			
הקרן למורשת הכותל המערבי	2	✓	חלקה
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	2	✓	חלקה
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	2	✓	חלקה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	2		(***)
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	2		(*)
האפוטרופוס הכללי	2		(**)
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	2		(*)
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	3	✓	חלקה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	3		(*)
נכסים מ.י. בע"מ	3		(*)
ענבל חברה לבטוח בע"מ	3	✓	חלקה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	3	✓	הסתייגות
בנק החקלאות לישראל בע"מ	3		(***)
שירותי קורספונדנציה בע"מ	2		(***)
<u>ישויות מאוחדות</u>- תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה			
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	4	✓	חלקה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	4	✓	חלקה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	4	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	4	✓	חלקה
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	4	✓	חלקה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	4	✓	חלקה
רשות העתיקות	4		(**)
בית דוד בן-גוריון	4		(**)
האקדמיה ללשון הערבית	4	✓	חלקה
המכון למורשת דוד בן-גוריון	4		(*)
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	4	✓	חלקה
יד יצחק בן צבי	4		(**)
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	4	✓	חלקה
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	4		(*)
הרשות לשיקום האסיר	4		(**)
הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	10		(**)
המועצה להסדר ההימורים בספורט	4		(*)
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	4	✓	חלקה
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	4		(**)
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	4	✓	חלקה
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	4	✓	הסתייגות
המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת	4	✓	חלקה
המרכז למורשת יהדות אתיופיה	4	✓	חלקה
המכון הלאומי למצוינות בספורט	4	✓	חלקה
המרכז למורשת הדרוזים	4		(**)
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	6		(***)
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	6	✓	חלקה
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	6	✓	חלקה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	6	✓	הסתייגות
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	6	✓	חלקה
מוסד לביטוח לאומי	6	✓	חלקה
רשות נחל הירקון	6		(*)
רשות נחל הקישון	6		(*)
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	6		(**)
רשות נחל פארק באר שבע	6	✓	חלקה
<u>ישויות מאוחדות-</u> תחום פעילות תשתיות			
המכון הגיאופיסי לישראל	7	✓	חלקה
חברת החשמל לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	7	✓	חלקה
החברה לניהול המערכת	7	✓	חלקה
מקורות חברת המים בע"מ	7	✓	חלקה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	7	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	7		(***)
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	7	✓	חלקה
המוסד לבטיחות ולגיהות	8	✓	חלקה
רכבת ישראל בע"מ	8	✓	חלקה
כביש חוצה ישראל בע"מ	8		(*)
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	8	✓	חלקה
נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נתיבי איילון בע"מ	8	✓	חלקה
רשות שדות התעופה בישראל	8	✓	חלקה
חברת נמל אשדוד בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמל חיפה בע"מ	8	✓	חלקה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	8	✓	חלקה
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	9	✓	חלקה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	9	✓	חלקה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	9		(***)
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	9	✓	חלקה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	9	✓	חלקה
דירה להשכיר- החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	9	✓	חלקה
האגודה לתרבות הדיור	9		(*)
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	9	✓	הסתייגות
הרשות לפיתוח הגליל	10		(**)
הרשות לפיתוח הנגב	10		(**)
הרשות לפיתוח ירושלים	10		(*)
שוק סיטוני לישראל בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	10		(***)
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	10	✓	חלקה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	10	✓	חלקה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	10		(***)
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	10		(*)
המכון הישראלי ליין בע"מ	10		(***)
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	10		(***)
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	10		(*)
חברת דואר ישראל בע"מ	10	✓	חלקה
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	10	✓	חלקה
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	10		(***)
מתימו"פ – מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	10		(***)
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ים המלח	10	✓	חלקה
רשות ניקוז - ירדן דרומי	10	✓	חלקה

שם הישות	תחום פעילות משני	דוחות כספיים מבוקרים לשנת 2019	חוות דעת המבקר
רשות ניקוז ירקון	10		(*)
רשות ניקוז כנרת	10		(**)
רשות ניקוז כרמל	10		(**)
רשות ניקוז ערבה	10	✓	חלקה
רשות ניקוז קישון	10	✓	חלקה
רשות ניקוז שקמה-בשור	10	✓	חלקה
רשות ניקוז שורק-לכיש	10	✓	הסתייגות
רשות ניקוז שרון	10	✓	חלקה
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	10	✓	חלקה
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	10	✓	חלקה
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	10		(**)
המועצה לענף הלול	10		(**)
תאגיד השידור הישראלי	10	✓	חלקה
<u>ישויות מאוחדות-</u> תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים			
איסורד בע"מ	11	✓	חלקה
גפים בע"מ	11		(***)
הרשות הלאומית למלחמה בסמים ושימוש לרעה באלכוהול	12		(****)
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	11	✓	חלקה
נצר השרון בע"מ	11	✓	חלקה
רותם תעשיות בע"מ	11	✓	הסתייגות
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	11	✓	חלקה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	11		(***)
תומר בע"מ	11		(*)

(*) חוות הדעת של ישויות אלו בגין דוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019, טרם פורסמה עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. המידע הכלול בדוחות הכספיים של מדינת ישראל וששימש לאיחוד אותן ישויות, מבוסס על נתוני הנהלת חשבונות או על טיוטות בלתי מבוקרות ליום 31 בדצמבר 2019. מידע זה אינו סופי וטרם הסתיים בגינו הליך הביקורת החיצונית עד למועד עריכת הדוחות הכספיים. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(**) ישויות אלו אוחדו על בסיס דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2018 או לתקופות מוקדמות יותר, זאת מאחר ודוחותיהן הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019, טרם הוגשו עד למועד עריכת הדוחות הכספיים של מדינת ישראל. המידע המבוקר של ישויות אלו, לכשיפורסם, עלול להיות שונה באופן מהותי מהמידע שעל בסיסו נערכו הדוחות הכספיים המאוחדים של ממשלת ישראל.

(***) חברות שאינן פעילות, בהקמה, בפירוק או הופרטו בשנת הדיווח, אשר לא הגישו דוחות כספיים לשנת הדוח.

(****) המידע הכספי של ישויות אלו מדווח במסגרת הדוחות הכספיים של ישויות אחרות הנכללות בנספח זה.

מפתח תחום פעילות משני

1. ממשל
2. מינהל
3. פיננסים וביטוח
4. חינוך ותרבות
5. בריאות
6. חברה, רווחה ואחרים
7. אנרגיה ומים
8. תחבורה
9. בינוי, מקרקעין ושיכון
10. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
11. ביטחון
12. ביטחון פנים

הדוחות הכספיים המאוחדים של מדינת ישראל לשנת 2019, נערכו על בסיס מבנה היררכי המבוסס בעיקרו על כללי החשבונאות בדבר איחוד דוחות כספיים וכן בהתאם לצרכי דיווח כספי של הישויות השונות הנכללות במסגרת דוחות המדינה.

לאור מגבלות יישום שונות, הן ברמה המתודולוגית והן בהיבטי עלות תועלת, מגובש המבנה ההיררכי לדיווח הכספי בד בבד עם התקדמות יישומה של הרפורמה החשבונאית בכלל משרדי הממשלה ויחידותיה ולכן אינו בהכרח מוצג בתצורתו הסופית.

כמו כן, טרם הוגדר המבנה ההיררכי לצרכי דיווח כספי בגין החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים, לפיכך משויכות ישויות אלו בשלב זה לרמה ההיררכית העליונה, למרות שיתכן כי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, יש להציג כמה מהן תחת משרד ממשלתי זה או אחר.

נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל (ממוין לפי תחום פעילות) (*)

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
תחום פעילות ממשל ומנהל				
הקרן למורשת הכותל המערבי	1	מבוקר	100	שליטה
המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים	1	טיוטה	100	שליטה
קרן הרשב"י ומורשתו בע"מ	1	בפירוק	100	שליטה
אשרא - החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ	2	טיוטה	100	שליטה
נכסים מ.י. בע"מ	2	טיוטה	100	שליטה
ענבל חברה לבטוח בע"מ	2	מבוקר	100	שליטה
שירותי קורספונדנציה בע"מ	1	טרם התקבל	100	שליטה
קנט - קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ	2	מבוקר	36.37	שליטה
בנק החקלאות לישראל בע"מ	2	בפירוק	99.72	שליטה
החברה לניהול קרן השתלמות לאקדמאים במדעי החברה והרוח	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות למשפטנים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדי מדינה בדירוג האחיד בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לרוקחים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לשופטים בע"מ	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לעובדים הסוציאליים בע"מ (ק.ל.ע)	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן השתלמות לביו כימאים ומיקרוביולוגים (ק.ס.מ)	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים העל יסודיים	2	-	30	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים וגננות	2	-	50	(**)
החברה לניהול קרן גמול השתלמות למורים תיכוניים, סמינרים ומפקחים	2	-	37.5	(**)
תחום פעילות חינוך, בריאות, חברה ורווחה				
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	3	טיוטה	50	שליטה משותפת
הרשות לחינוך והכשרה ימיים	3	טיוטה	50	שליטה משותפת
החברה למתנ"סים - מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ	3	מבוקר	100	שליטה
הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול בע"מ	3	מבוקר	100	שליטה
החברה לחינוך ימי בישראל (ביה"ס ימיים)	3	מבוקר	100	שליטה
מדרשת שדה בוקר בנגב בע"מ	3	מבוקר	60	שליטה
כפר הנוער "מאיר שפייה" בית ספר חקלאי הדסה בארה"ב	3	מבוקר	50	שליטה
מקווה ישראל - כל ישראל חברים	3	מבוקר	50	שליטה
הארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	3	טיוטה	28.57	כלולה
בית התפוצות בע"מ	3	טיוטה	38.46	כלולה
החברה לאיתור ולהשבת נכסים של נספי השואה בע"מ	4	בפירוק	100	שליטה
החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות מצוקי חוף הים התיכון בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
חברת פארק אריאל שרון בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
האיגוד חברה להעברת טכנולוגיה בע"מ	4	מבוקר	100	שליטה
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ	4	מבוקר 2016	50	שליטה משותפת
חברת "המשקם"- לתעסוקה קשישים ובעלי כושר עבודה מוגבל בע"מ	4	מבוקר	40	כלולה
נכסי חיל בע"מ	4	טיוטה	48.78	כלולה
חברת בנין הבימה בע"מ	4	טיוטה 2016	50	שליטה משותפת

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
מת"ש מרכזי תעסוקה שיקומיים בע"מ	4	מבוקר	33.33	כלולה
אולם נחמני 4 בע"מ	4	בפירוק	50	שליטה משותפת
תחום פעילות תשתיות				
פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ	5	בפירוק	50	שליטה משותפת
המכון הגיאופיסי לישראל	5	מבוקר	99.9	שליטה
חברת החשמל לישראל בע"מ	5	מבוקר	99.846	שליטה
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	5	מבוקר	100	שליטה
החברה לניהול המערכת	5	מבוקר	100	שליטה
מקורות חברת המים בע"מ	5	מבוקר	99.99	שליטה
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	5	מבוקר	100	שליטה
חברת תחנות ייצור חשמל חדשות בישראל בע"מ	5	בפירוק	100	שליטה
חקר ימים ואגמים לישראל בע"מ	5	מבוקר	99.99	שליטה
רכבת ישראל בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
כביש חוצה ישראל בע"מ	6	טיוטה	100	שליטה
נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
נת"ע- נתיבי תחבורה עירוניים להסעת המונים בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נתיבי איילון בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמל אשדוד בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמל חיפה בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	6	מבוקר	100	שליטה
ערים חברה לפיתוח עירוני בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
חלד חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ	7	מבוקר	66.68	שליטה
קרתא חברה לפיתוח מרכז ירושלים בע"מ	7	בפירוק	74	שליטה
שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ	7	מבוקר	66.67	שליטה
עמידר - החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
דירה להשכיר- החברה הממשלתית לדיור להשכרה בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
האגודה לתרבות הדיור	7	טיוטה	100	שליטה
חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ	7	מבוקר	100	שליטה
חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ	7	מבוקר	50	שליטה משותפת
שוק סיטוני לישראל בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף ים המלח חבל סדום וערד בע"מ	8	בפירוק	98.76	שליטה
החברה הישראלית לחקר מדעי החיים בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ	8	בפירוק	95	שליטה
המועצה הישראלית לצרכנות בע"מ	8	טיוטה	75	שליטה
המכון הישראלי ליין בע"מ	8	בפירוק	50	שליטה
תדמור - ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל בע"מ	8	בפירוק	68.42	שליטה
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ	8	טיוטה	66.66	שליטה
חברת דואר ישראל בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה

שם חברה	תחום פעילות משני	דוח כספי	אחוז אחזקה	סטטוס חשבונאי
א.ת. אפיקי תקשורת בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
המנהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ	8	בפירוק	100	שליטה
מתימו"פ – מרכז התעשייה הישראלית למחקר ופיתוח	8	בפירוק	100	שליטה
החברה הממשלתית לתיירות בע"מ	8	מבוקר	100	שליטה
מכון היהלומים הישראלי בע"מ	8	מבוקר 2015	23.81	כלולה
אות המוצר הירושלמי	8	טיוטה 2015	-	כלולה
תחום פעילות ביטחון וביטחון פנים				
איסורד בע"מ	9	מבוקר	99.99	שליטה
גפים בע"מ	9	בפירוק	100	שליטה
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
נצר השרון בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
רותם תעשיות בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	9	מבוקר	100	שליטה
שביט שירותי ניהול למשרד הביטחון	9	בפירוק	100	שליטה
תומר בע"מ	9	טיוטה	100	שליטה

(*) חלק מהחברות הממשלתיות מהוות זרוע ביצוע לתחומי התמחותן.

(**) קרנות ההשתלמות נשלטות על-ידי הממשלה, שליטה זו אינה מקנה לה זכויות ברווחים ו/או בהון.

<u>מפתח תחום פעילות משני</u>

1. מינהל
2. פיננסים וביטוח
3. חינוך ותרבות
4. חברה, רווחה ואחרים
5. אנרגיה ומים
6. תחבורה
7. בינוי, מקרקעין ושיכון
8. פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות
9. ביטחון

נספח ג - רשימת הקרנות הדו לאומיות (ממוין לפי שם הקרן)

שם הקרן	דוח כספי 31 בדצמבר 2019	אחוז אחזקה 31 בדצמבר 2019
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב לחינוך - USIEF	מבוקר ספטמבר 2019	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למדע - BSF	מבוקר ספטמבר 2019	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתיים - BIRD	טיוטה ספטמבר 2019	50
קרן דו-לאומית ישראל - ארה"ב למחקר חקלאי - BARD	טיוטה דצמבר 2018	50
קרן דו-לאומית ישראל - גרמניה - GIF	מבוקר דצמבר 2018	50
קרן דו-לאומית ישראל - סין	טרם התקבל	50
קרן דו-לאומית ישראל - קוריאה	מבוקר דצמבר 2018	50
קרן דו-לאומית ישראל - סינגפור	מבוקר מרץ 2019	50
קרן דו-לאומית ישראל - קנדה	טיוטה מרץ 2019	50

נספח ד - רשימת התאגידים הסטטוטוריים

א. תאגידים סטטוטוריים המאוחדים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2019 (*)

שם התאגיד	תחום פעילות משני	דוח כספי
מועצת בתי העלמין היהודיים בברקת	1	מבוקר
מועצת בתי העלמין היהודיים בתל רגב	1	מבוקר
מועצת בתי העלמין היהודיים בירושלים	1	טיוטה
האפוטרופוס הכללי	1	מבוקר 2018
קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים	2	מבוקר
רשות העתיקות	3	מבוקר 2018
בית דוד בן-גוריון	3	טיוטה
האקדמיה ללשון הערבית	3	מבוקר
המכון למורשת דוד בן-גוריון	3	טיוטה
הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים	3	מבוקר
יד יצחק בן צבי	3	מבוקר 2018
מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי	3	מבוקר
יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה	3	טיוטה
המועצה להסדר ההימורים בספורט	3	טיוטה
מרכז יצחק רבין לחקר ישראל	3	מבוקר
מרכז להנצחת מורשת גוש קטיף	3	מבוקר 2018
מרכז מנחם בגין לחקר המאבק הציוני לעצמאות ישראל	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות היידיש	3	מבוקר
הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו בישראל	3	מבוקר
הרשות לשיקום האסיר	3	מבוקר 2018
המרכז למורשת מלחמת ששת הימים, שחרור ירושלים ואיחודה, בגבעת התחמושת	3	מבוקר
המרכז למורשת יהדות אתיופיה	3	מבוקר
המכון הלאומי למצוינות בספורט	3	מבוקר
המרכז למורשת הדרוזים	3	מבוקר 2018
מוסד לביטוח לאומי	4	מבוקר
רשות נחל הירקון	4	טיוטה
רשות נחל הקישון	4	טיוטה
רשות נחל פארק באר שבע	4	מבוקר
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים	4	מבוקר 2018
המוסד לבטיחות ולגיהות	5	מבוקר
רשות שדות התעופה בישראל	5	מבוקר
הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו	6	מבוקר 2018
הרשות לפיתוח הגליל	6	מבוקר 2018
הרשות לפיתוח הנגב	6	מבוקר 2018
הרשות לפיתוח ירושלים	6	טיוטה
רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי	6	מבוקר
רשות ניקוז ים המלח	6	מבוקר
רשות ניקוז - ירדן דרומי	6	מבוקר
רשות ניקוז ירקון	6	טיוטה
רשות ניקוז כנרת	6	מבוקר 2018
רשות ניקוז כרמל	6	מבוקר 2018
רשות ניקוז ערבה	6	מבוקר
רשות ניקוז קישון	6	מבוקר
רשות ניקוז שקמה-בשור	6	מבוקר
רשות ניקוז שורק-לכיש	6	מבוקר
רשות ניקוז שרון	6	מבוקר
המועצה לייצור ושיווק של אגוזי אדמה	6	מבוקר
המועצה לייצור צמחים ושיווקם	6	מבוקר 2018
המועצה לענף הלול	6	מבוקר 2018
תאגיד השידור הישראלי	6	מבוקר

(*) לתאגידים אלו בוצעו מבחני שליטה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35 – דוחות כספיים מאוחדים, ונמצא כי לממשלה יש בהם שליטה מלאה (100%).

מפתח תחום פעילות משני

(1) מינהל
(2) פיננסים וביטוח
(3) חינוך ותרבות
(4) חברה, רווחה ואחרים
(5) תחבורה
(6) פעילויות ענפיות אחרות בתחום התשתיות

ב. תאגידים סטטוטוריים שאינם נכללים בדוח הכספי של מדינת ישראל לשנת 2019 (*)

שם התאגיד	שם התאגיד
בנק ישראל	הרשות הלאומית להסמכת מעבדות
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים	רשות ניירות ערך
האקדמיה ללשון העברית	קרן לשיקום מחצבות
המרכז הישראלי לקידום תרבות האדם	תאגיד הפיקוח הווטרינרי
המועצה להשכלה גבוהה	הספרייה הלאומית

(*) תהליך יישום מבחני השליטה על התאגידים הסטטוטוריים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי למגזר הציבורי מספר 35 – דוחות כספיים מאוחדים, נמצא בעיצומו. בחלק מהתאגידים לעיל נמצא כי לממשלה קיימת שליטה ובחלקם טרם הושלמה הבחינה והיא תימשך בשנים הבאות. רשימה זו אינה כוללת תאגידים שנמצא כי לממשלה אין שליטה בהם. הרשימה לעיל אינה סופית וייתכן כי קיימים תאגידים נוספים שנדרש לבדוק לגביהם את הצורך באיחוד.

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪)

תמצית הדוחות על המצב הכספי	הערות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (*)
נכסים שוטפים (**)	א	30	29
נכסים שאינם שוטפים (**)	ב	210	201
סך הכל נכסים		**240**	**230**
התחייבויות שוטפות	ג	6	6
התחייבויות שאינן שוטפות	ד	894	729
סך הכל התחייבויות		**900**	**735**
גרעון בהון	ה	(660)	(505)
סך הכל התחייבויות וגרעון בהון		**240**	**230**

(*) הוצג מחדש.

(**) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

א. כולל בעיקר חלויות שוטפות בגין אגרות חוב של ממשלת ישראל אשר הונפקו עבור המוסד לביטוח לאומי על ידי ממשלת ישראל בסך של כ- 22 מיליארדי ₪ (כ- 21 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018), לפירוט ראה סעיף ב. סעיף זה כולל בנוסף את יתרות חשבונות המוסד לביטוח לאומי בבנק ישראל, בבנקים אחרים ויתרות חייבים. במסגרת יתרות החייבים מוצגות יתרות בגין חובות הציבור וחייבים בגין עסקאות שאינן חליפין בניכוי הפרשה לחובות מסופקים, *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 6 - חייבים ויתרות חובה.*

ב. כולל בעיקר יתרת אגרות חוב של ממשלת ישראל אשר הונפקו עבור המוסד לביטוח לאומי על ידי ממשלת ישראל בסך של כ- 207 מיליארדי ₪ (כ- 198 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018). המדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הינה מדידת מכשירים פיננסים מסוג זה בעלותם המופחתת, *ראה ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית.* המוסד לביטוח לאומי מיישם מדיניות חשבונאית של שווי הוגן למדידת אגרות חוב אלו.

ג. כולל שני רכיבים עיקריים:

(1) יתרות של כ- 5 מיליארדי ₪ (בדומה ליום 31 בדצמבר 2018), המשקפות את הזכאויות לגמלה למבוטחים, אשר מחושבות עבור תביעות שהוגשו בגין שנת הדיווח והשנים שקדמו לה, אשר טרם שולמו עד לתאריך הדוח, וכן בגין אומדן תביעות שטרם הוגשו, אולם תיווצר בגינן זכאות לתקופה שלפני תאריך זה, *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 17 - זכאים ויתרות זכות.*

(2) יתרה של כ- 0.7 מיליארדי ₪, המשקפת את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין חיסכון ארוך טווח בענף ילדים, שולמה בשנת 2019.

ד. כולל את היתרות הבאות:

(1) קרנות הביטוח הלאומי בסך של כ- 887 מיליארדי ₪ (כ- 723 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018), *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 20 - עתודות בגין אירועי ביטוח.*

(2) התחייבויות בגין זכויות עובדים בסך של כ- 7 מיליארדי ₪ (כ- 6 מיליארדי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018) הכוללות בעיקר את התחייבות המוסד לביטוח לאומי בגין פנסיה תקציבית, אשר מוצגות כחלק מהיתרות *בסעיף א' בביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים.*

נספח ה - תמצית הנתונים הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (במיליארדי ₪) (המשך)

ה. כתוצאה מהשפעת ההתאמה למדיניות החשבונאית המיושמת בדוחות של מדינת ישראל הגירעון בהון/ הגרעון החשבונאי נטו המוצגים לעיל ולהלן שונים מהמדווח בדוחות הכספיים של המוסד לביטוח לאומי (ראה פירוט בסעיף ב לעיל).

תמצית הדוחות על הביצוע הכספי	הערות	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
דמי ביטוח	ו	53	50
הכנסות מהעברות	ז	33	31
הכנסות מימון (*)	ח	9	10
הכנסות אחרות		1	1
סך הכל הכנסות		**96**	**92**
גמלאות, תשלומים ותמיכות	ט	86	75
גידול בקרנות הביטוח	ט	164	17
שכר עבודה ונלוות	י	1	1
הנהלה וכלליות		-	1
סך הכל הוצאות		**251**	**94**
גירעון נטו		**(155)**	**(2)**

(*) כולל התאמה למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל.

ו. מורכב מדמי ביטוח מעסיקים ודמי ביטוח לא שכירים, *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בביאור 25 - הכנסות ממסים ואגרות.*

ז. מורכב מהשתתפות ממשלת ישראל במימון הגמלאות בענפים: ילדים, אזרחים ותיקים ושארים, נכות כללית, נכות מעבודה, תאונות, סיעוד, אבטלה, פשיטת רגל, אימהות והענקות מטעמי צדק ומתבצעת בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995.

ח. הכנסות המימון משקפות בעיקר את הכנסות הריבית והפרשי ההצמדה הנובעות מהחזקת אגרות החוב של ממשלת ישראל. בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, לא נכללו הכנסות מימון בגין התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב (ראה פירוט בסעיף ב לעיל).

ט. הוצאות אלו מוצגות במסגרת *ביאור 30 - תמיכות, הקצבות והעברות.*

י. הוצאות אלו מוצגות במסגרת ביאור 29 - שכר עבודה והטבות לעובדים.

ביום 6 בספטמבר 2018 הודיע המוסד לביטוח לאומי על אי חידושו של הסכם השקעות העודפים עם ממשלת ישראל, החל מיום 1 בינואר 2019. ביום 6 בינואר 2019 נחתם מסמך בין הביטוח הלאומי לנציגי הממשלה, לפיו חודש הסכם השקעת העודפים בכפוף לכך שהביטוח הלאומי רשאי החל מיום 1 במרץ 2019 להודיע על ביטול ההסכם להשקעת העודפים, וזאת בהודעה מוקדמת של לא פחות מחודשיים. ביום 15 ביולי 2019 הודיע המוסד לביטוח לאומי על ביטול ההסכם. לאור התנגדות משרד האוצר להודעת ביטול ההסכם ובהתאם לעמדת משרד המשפטים, ביטול הסכם העודפים בין המוסד לממשלת ישראל טרם נכנס לתוקפו.

חלק ג'

מדינת ישראל

דוחות על ביצוע התקציב

לשנת 2019

ונתוני ביצוע רב שנתי

(בלתי מבוקרים)

מבוא לדוחות על ביצוע התקציב

תקציב המדינה משקף את תכנית העבודה של הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים החשובים והמשפיעים על עבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה ומטרותיה. התקציב הינו כלי העבודה העיקרי למימוש פעילותה של הממשלה, מגדיר את היקפי הפעילות בתוכניות התקציב השונות ומאפשר בקרה אחר פעילות הממשלה. ביצוע התקציב, משקף את אופן מימוש המשימות שהוגדרו לביצוע במסגרת תקציב המדינה. להלן עקרונות הצגת נתוני ביצוע התקציב:

1. נתוני ביצוע התקציב מוצגים הן על פי החשבות המבצעת והן על פי סעיפי התקציב כפי שאושרו על ידי הכנסת. מתכונת ההצגה כאמור, מאפשרת מעקב יעיל אחר ביצוע התקציב לפי יחידות הממשלה השונות ומביאה לנטילת אחריות הדיווח (Accountability) של הגורמים המבצעים על נתוני הביצוע שבאחריותם. כמו כן, הצגה זו הינה בהתאם לגילוי הנדרש בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 24 בדבר "הצגה של מידע בדבר תקציב בדוחות הכספיים" ובהתאם לנורמות המומלצות על ידי ארגון ה- OECD.

2. לצד נתוני ביצוע התקציב של כל יחידת ביצוע ממשלתית, ניתן פירוט לפי תחומי פעולה (רמת הפירוט המצרפית השנייה בהיררכית תקציב המדינה) מהותיים באופיים או בהיקפם הכספי (תקציב ברוטו הגבוה מכ- 10 מיליוני ₪), לרבות הסברים לתחומי פעולה מרכזיים בפעילותה של היחידה הממשלתית וכן לתת ביצוע מהותי בתקציב המזומנים ובהכנסה המיועדת (ביצוע נמוך מכ- 60% או תת ביצוע של 50 מיליוני ₪ ומעלה), ביחס לתקציב שעמד לרשות המשרד בפועל. בנוסף, מוצגים נתוני ביצוע רב שנתיים ומידע לגבי השינויים התקציביים שחלו במהלך שנת 2019. **בהשוואות בין השנים יש לנקוט משנה זהירות לאור שינויים שחלו במבנה תקציב המדינה.**

3. במסגרת הביאורים לדוחות על ביצוע התקציב, ניתן מידע בדבר התקשרויות (ובכללן תמיכות) מהותיות עם גורמי חוץ, שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליוני ₪ (במערכת הביטחון מעל 100 מיליוני ₪) או התקשרויות שנדרש לפרסמן, בכפוף לקריטריונים אחרים שבוצעו על ידי יחידות הממשלה השונות. ליחידות הממשלתיות השונות עשויות להיות התקשרויות מהותיות נוספות אשר לא מוצגות במסגרת הדוח, כיוון שיתרתן למועד הדיווח נמוכה מ- 50 מיליוני ₪. כמו כן, לאור ההתמשכות בביצוע התקציב, ייתכן מצב שבו היקף ההתקשרות ויתרתה זהים. יש לציין כי התקשרויות מהותיות רוחביות שבוצעו על ידי מנהל הרכש אינן מוצגות במסגרת הביאורים, שכן ברמת החשבויות התקשרויות אלו לרוב אינן מהותיות.

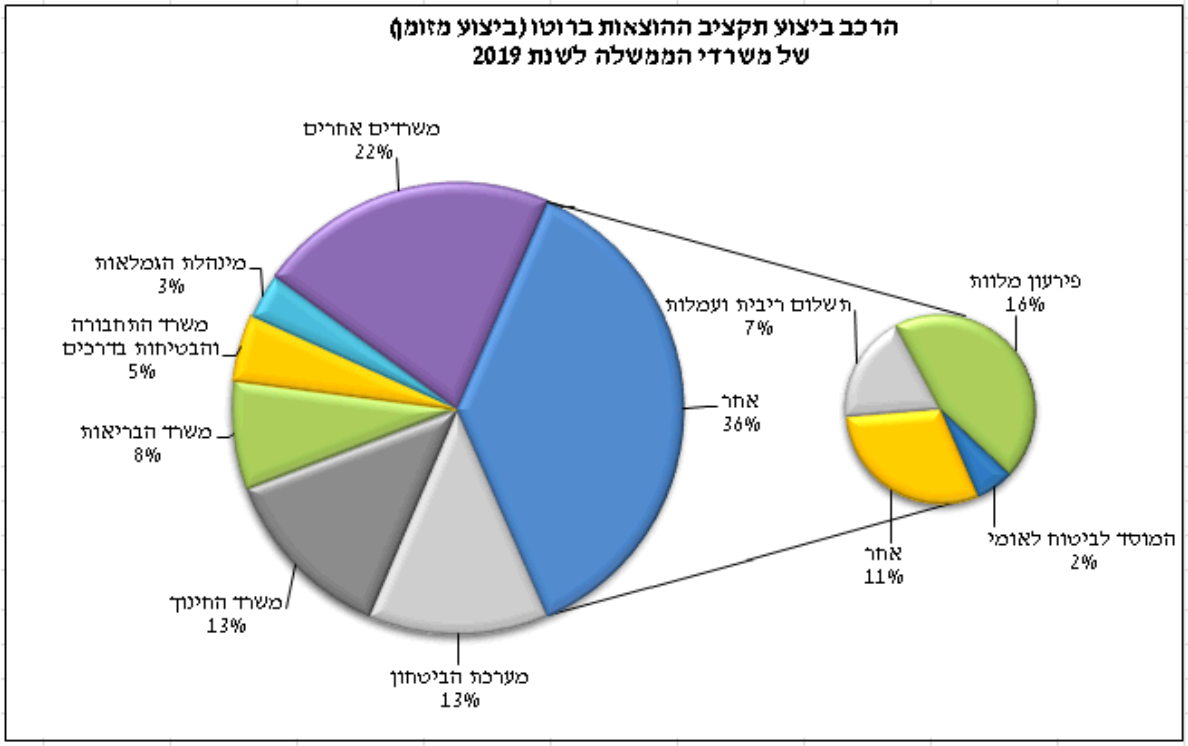
הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו (ביצוע מזומן)
של משרדי הממשלה לשנת 2019
משרדים אחרים
22%
מינהלת הגמלאות
3%
משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
5%
משרד הבריאות
8%
משרד החינוך
13%
מערכת הביטחון
13%
אחר
36%
תשלום ריבית ועמלות
7%
פירעון מלוות
16%
אחר
11%
המוסד לביטוח לאומי
2%

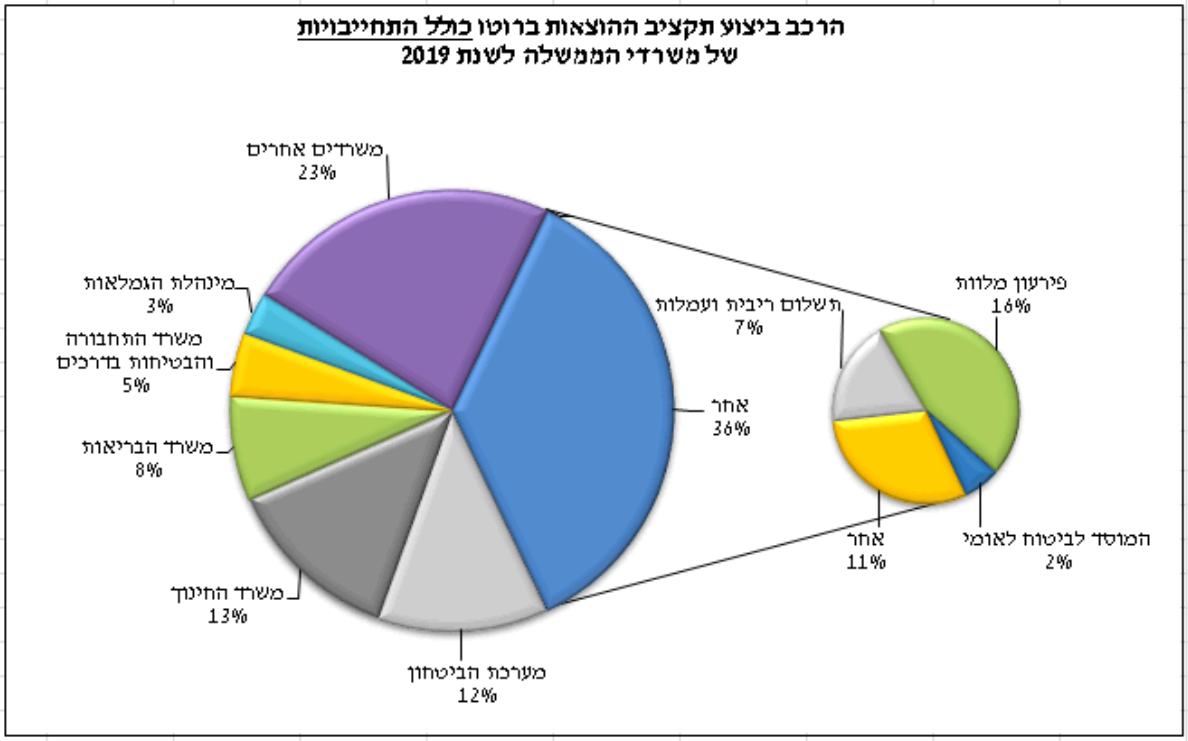
הרכב ביצוע תקציב ההוצאות ברוטו כולל התחייבויות
של משרדי הממשלה לשנת 2019
משרדים אחרים
23%
מינהלת הגמלאות
3%
משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
5%
משרד הבריאות
8%
משרד החינוך
13%
מערכת הביטחון
12%
אחר
36%
תשלום ריבית ועמלות
7%
פירעון מלוות
16%
אחר
11%
המוסד לביטוח לאומי
2%

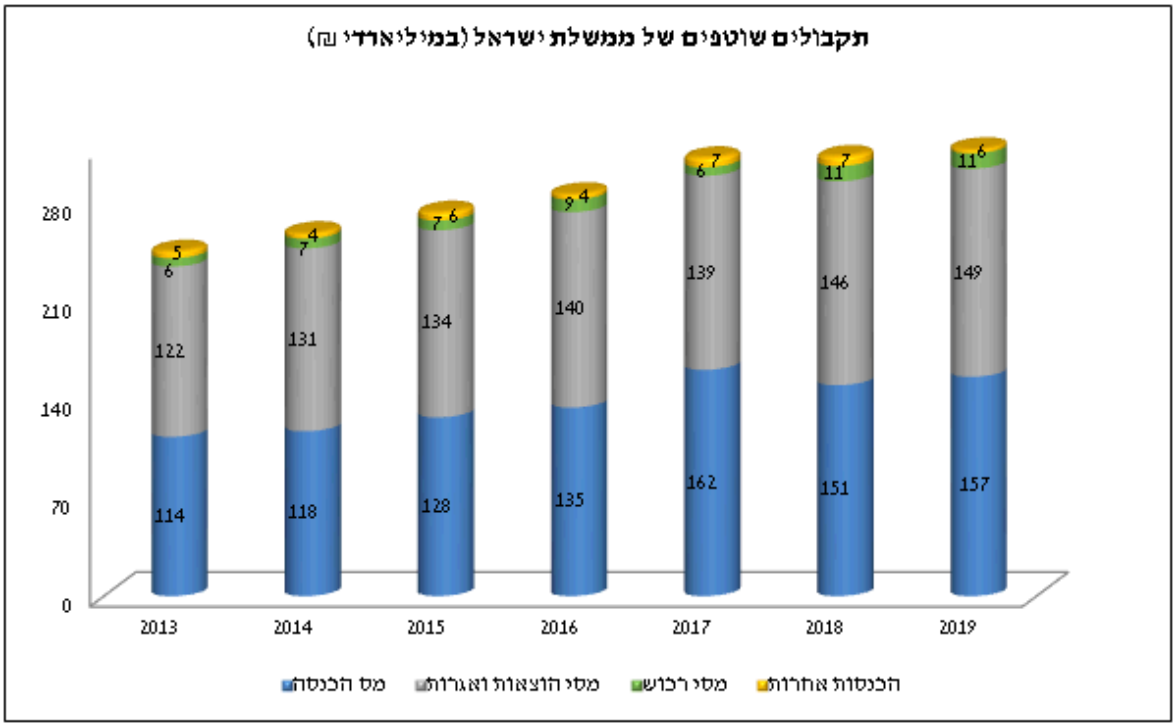

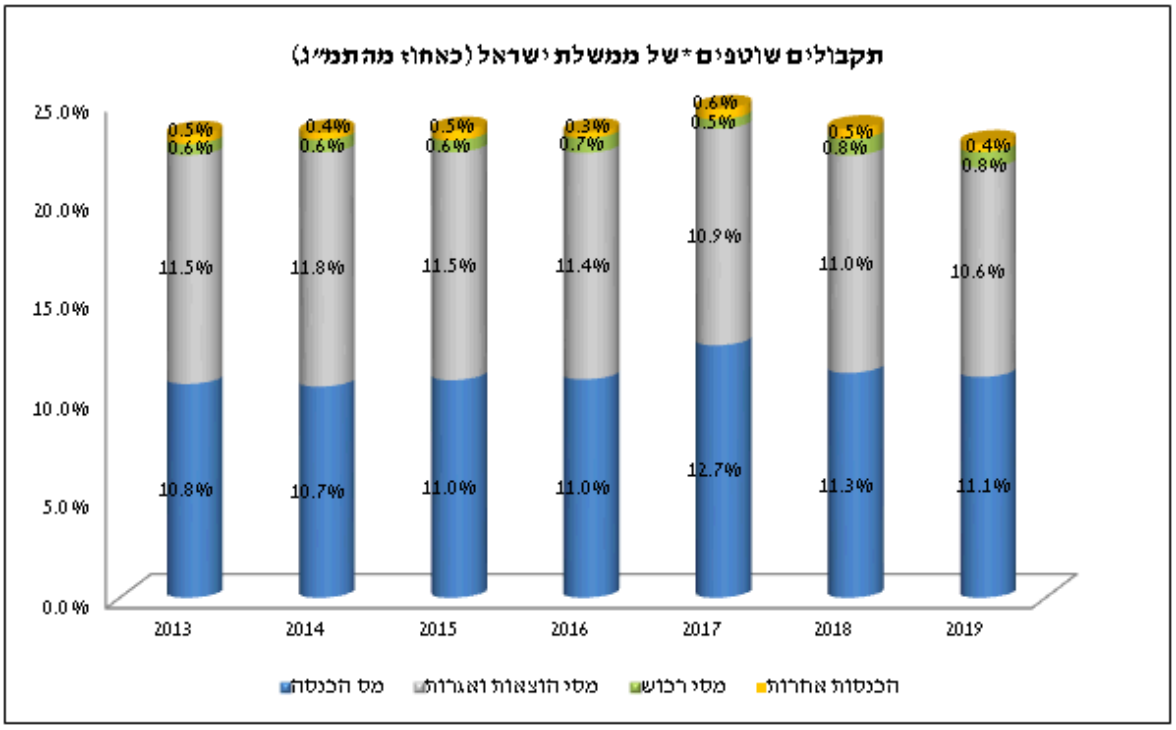

(*) התקבולים השוטפים כאחוז מהתמ"ג המוצגים לעיל מחושבים לפי הסדרה המעודכנת שפורסמה על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נכון ליולי 2020, לפיכך ייתכן כי גובה התקבולים בשנים הקודמות השתנה במעט מהנתונים שהוצגו בדוחות התקציב הקודמים.

פילוח תקבולי מס לשנת 2019

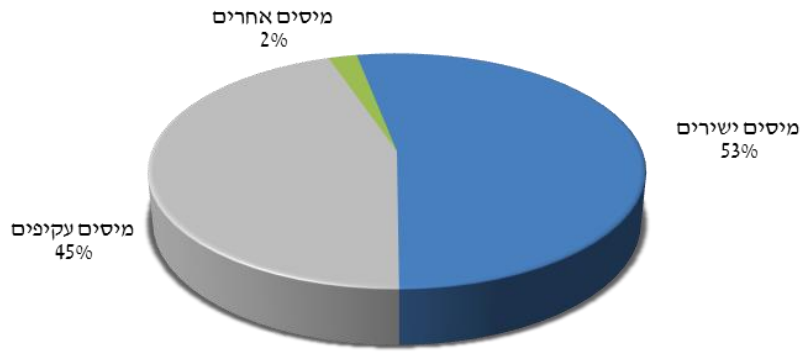

שנת 2019 :
סך ההכנסות ממיסים ישירים כ-168 מיליארדי ₪
סך ההכנסות ממיסים עקיפים כ- 142 מיליארדי ₪
סך מיסי הוצאה אחרים כ-7 מיליארדי ₪ (אגרות כלי רכב, אגרות אחרות, קנסות ורישיונות)

מיסים ישירים לשנת 2019

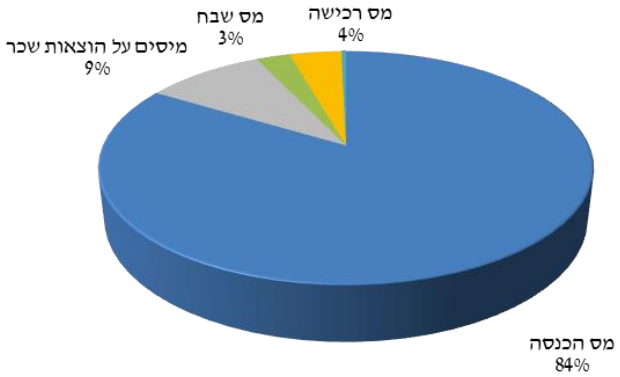

מיסים עקיפים לשנת 2019

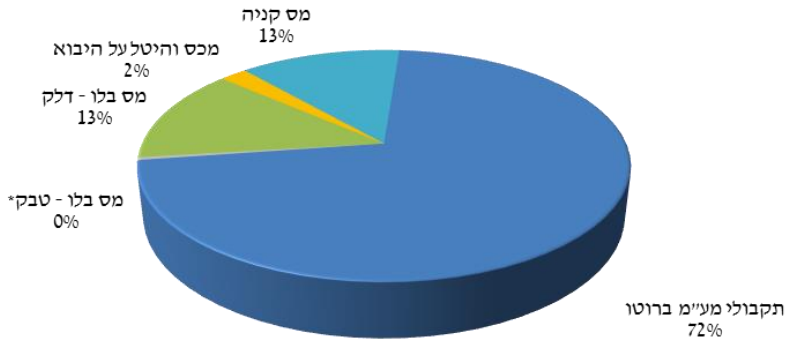

*כ-500 מיליוני ₪

בעת עיון בניתוח נתוני ביצוע התקציב המוצג במסגרת הפרק יש להתחשב בהערות הבאות:

א. התכנון התקציבי מושפע לעיתים ממספר רב של אי ודאויות כגון: מדדי מחירים, ריביות, שערי חליפין, הסכמי - שכר ואישורים סטטוטוריים.

ב. שינויים בתקציב המבוצעים בסוף השנה משפיעים באופן משמעותי על ביצוע התקציב הסופי.

ג. מפעלים עסקיים כהגדרתם בסעיף 8 לחוק יסודות התקציב פועלים כמשק סגור. תקציבם אינו משפיע לצרכי חישוב מגבלת ההוצאה וחישוב הגירעון. מקור הכנסות המפעלים העסקיים יכול ויהיה ממתן שירות לציבור הרחב, שירות למשרדי הממשלה, מתקציב או מכירת נכסים אשר בבעלות המדינה. באופן דומה אופן ביצוע ורישום ההוצאות והתחייבויות של המפעלים העסקיים יכול ויקבע גם בהתאם לחוקים ולתקנות ספציפיים החלים על הגוף העסקי בנוסף לחוק יסודות התקציב. השוני בין מקור הסמכות של המפעל העסקי לבין חוק יסודות התקציב יכול להביא לפרשנויות שונות לגבי אופן הרישום של ההכנסות וההוצאות של המפעל העסקי. דוחות התקציב המפורסמים על ידי אגף החשב הכללי נצמדים לסעיפים התקציביים כפי שאושרו על ידי הכנסת במסגרת חוק התקציב.

ד. בדוחות הראשיים של ביצוע תקציב ההוצאות (לפי חשבויות ולפי סעיפים תקציביים) ובביאורים לדוחות אלו, מחושב אחוז הביצוע מתוך התקציב שעמד לרשות המשרד בפועל. כלומר, תקציב ההוצאה נטו בתוספת סכום ההכנסה המיועדת שנתקבלה בפועל בשנת התקציב.

ה. ההתחייבויות לשנים הבאות המוצגות בדוחות הראשיים של ביצוע תקציב ההוצאות (לפי חשבויות ולפי סעיפים תקציביים) משקפות את העודף המחויב בהתאם למדיניות אגף התקציבים.

ו. אגף התקציבים במשרד האוצר אחראי על בניית התקציב המפורט והצעת התקציב מובאת לאישור הכנסת. חוק התקציב לשנת 2019 אושר בכנסת בתאריך 15 במרץ 2018.

אגף החשב הכללי משתמש בשתי מערכות עיקריות לניהול ביצוע תקציב המדינה: מערכת מרכב"ה (מערכת רוחבית כוללת במשרדי הממשלה) - המערכת הפיננסית העיקרית הכוללת את מערך התשלומים, הניהול החשבונאי והרישום התקציבי, ומערכת פנימית של אגף החשב הכללי (להלן: "מערכת המידע הניהולי") - העוסקת בניהול יעדי המאקרו של תקציב המדינה ומספקת מידע וניתוח כלכלי וסטטיסטי יומי של הפעילות התקציבית וזאת לצורך ניהול קופת הממשלה.

מערכת מרכב"ה הינה מערכת ארגונית-תשתיתית החובקת את המערכות המנהליות במרבית המערך הממשלתי. מערכת מרכב"ה הוטמעה בכל משרדי הממשלה למעט מערכת הביטחון ומשרד מבקר המדינה בהם ניהול החשבונות מתבצע במערכות פנימיות. הדיווח הכולל של הביצוע נעשה על ידי איחוד וטיוב של כלל המערכות.

מערכת המידע הניהולי מייצרת את "אומדן ביצוע התקציב" המבוסס על תזרים המזומנים היומי המותאם לשינוי היתרות של הממשלה בבנקים. מערכת המידע הניהולי מספקת מידע יומי עדכני, מפורט ומורכב על הגירעון ומימונו, ההכנסות, ההוצאות ומשתנים מאקרו-כלכליים נוספים, ומשמשת ככלי תומך בקבלת החלטות בזמן אמת.

נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2019 ובהתאמה לשנים קודמות, מדידת הגירעון הממשלתי נעשית על פי מערכת המידע הניהולי בהתאם למתודולוגית המדידה התקציבית, ואילו הדיווח הסופי המפורט של ביצוע התקציב במשרדי הממשלה נעשה על פי מערכת המרכב"ה. כפועל יוצא ממתודולוגיות דיווח שונות על ידי המערכות, מוצגת בדוח הגירעון התקציבי התאמה של כ- 669.6 מיליוני ₪ בין דיווח אומדן הגירעון המבוסס על מערכת המידע הניהולי לבין המידע ממערכת מרכב"ה, הפרש זה אינו מהותי.

בהתאם לנתוני מערכת מידע ניהולי, אומדן הגירעון לשנת 2019 שפורסם בחודש ינואר 2020, נותר ללא שינוי והסתכם בכ- 52.2 מיליארדי ₪ המהווים כ- 3.7% מהתמ"ג.

דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2019

הגירעון התקציבי (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	תקציב מקורי	תקציב על שינוייו	ביצוע	הפרש מתקציב מקורי	אחוז ביצוע מתקציב מקורי	הפרש מתקציב על שינוייו	אחוז ביצוע מתקציב על שינוייו
הכנסות המדינה		479,604.6	479,604.6	485,820.1	(6,215.5)	101.3%	(6,215.5)	101.3%
הכנסה מיועדת במשרדי הממשלה		41,054.3	44,630.3	36,327.0	4,727.3	88.5%	8,303.3	81.4%
הכנסה ממפעלים עסקיים		23,524.8	24,055.0	26,312.4	(2,787.6)	111.8%	(2,257.4)	109.4%
סך הכל הכנסות		**544,183.7**	**548,289.9**	**548,459.5**	**(4,275.8)**	**100.8%**	**(169.6)**	**100.0%**
הוצאות תקציבים רגילים		347,169.6	367,676.1	346,047.6	1,122.0	99.7%	21,628.5	94.1%
הוצאות תקציבי פיתוח		39,014.3	47,013.8	39,378.5	(364.2)	100.9%	7,635.3	83.8%
הוצאות תקציבי מפעלים עסקיים		23,524.8	24,055.4	26,331.6	(2,806.8)	111.9%	(2,276.2)	109.5%
הוצאות פירעון מלוות		95,349.5	95,439.2	104,850.4	(9,500.9)	110.0%	(9,411.2)	109.9%
הוצאות תשלום ריבית ועמלות		39,126.0	38,160.0	38,117.4	1,008.6	97.4%	42.6	99.9%
סך הכל הוצאות		**544,184.2**	**572,344.5**	**554,725.5**	**(10,541.3)**	**101.9%**	**17,619.0**	**96.9%**
הפרש				**(6,266.0)**				
בניכוי תקבולים ממלוות ומחשבונות הון	(1)	122,884.6	122,884.6	139,290.1	(16,405.5)	113.6%	(16,405.5)	113.6%
בניכוי פירעון מלוות והשקעות הון	(2)	(82,173.5)	(82,228.0)	(91,645.4)	9,471.9	111.5%	9,417.4	111.5%
בניכוי מתן אשראי מתקציבי פיתוח		(495.0)	(1,091.0)	(1,049.0)	554.0		(42.0)	
בניכוי התאמה נדרשת לבסיס מזומן	(3)			(669.6)				
הגרעון הכולל ללא אשראי נטו		**(40,216.1)**		**(52,192.1)**				

(1) למעט הכנסות שוטפות מרשות מקרקעי ישראל בסך של כ- 514 מיליוני ₪, תקבולים בגין הפרשות לפנסיה ופיצויים ומלווה מהמוסד לביטוח לאומי.

(2) למעט מהמוסד לביטוח לאומי.

(3) התאמות שונות הנדרשות לצורך הצגת הגירעון הממשלתי על בסיס מזומן בהתאם לשינויים ביתרות המזומנים בבנקים.

הכנסות המדינה לפי תחומי פעולה (במיליוני ₪)

תיאור	הערה	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
תקבולים שוטפים	(1)	332,740.0	323,245.1	9,494.9	97.1%
תקבולים ממלוות ומחשבונות הון	(2)	146,864.6	162,575.0	(15,710.4)	110.7%
סך הכל		**479,604.6**	**485,820.1**	**(6,215.5)**	**101.3%**

(1) תקבולים שוטפים

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0001	מס הכנסה	141,715.0	140,422.9	1,292.1	99.1%
0002	מיסים על הוצאות שכר	15,774.3	15,655.6	118.7	99.2%
0003	מס שבח	5,100.0	4,444.7	655.3	87.2%
0004	מס רכישה	8,900.0	6,914.9	1,985.1	77.7%
0005	מס רכוש וריבוי נכסים	-	24.2	(24.2)	***
0006	מס מכירה	-	5.6	(5.6)	***
0007	מס מעסיקים	425.7	553.8	(128.1)	130.1%
	מס הכנסה ורכוש	**171,915.0**	**168,021.7**	**3,893.3**	**97.7%**
0011	מכס והיטל על היבוא	2,900.0	3,024.2	(124.2)	104.3%
0013	מס קניה	17,820.0	18,078.0	(258.0)	101.4%
0014	תקבולי מע"מ ברוטו	104,360.7	101,858.3	2,502.4	97.6%
0015	מס טבק - בלו	-	543.2	(543.2)	***
0018	מס דלק	21,090.0	18,965.8	2,124.2	89.9%
0024	אגרות כלי רכב	-	4,892.3	(4,892.3)	***
0025	אגרות קנסות ורשיונות אחרים	6,650.0	2,019.6	4,630.4	30.4%
	מיסי הוצאה	**152,820.7**	**149,381.4**	**3,439.3**	**97.7%**
0034	ריבית במט"ח	132.0	17.4	114.6	13.2%
0035	גביית ריבית	477.0	370.8	106.2	77.7%
0041	ריבית מבנק ישראל	380.0	100.0	280.0	26.3%
	ריבית ורווחים	**989.0**	**488.2**	**500.8**	**49.4%**
0042	תמלוגים ממפעלים עסקיים	236.0	49.8	186.2	21.1%
0043	תמלוגים מאוצרות טבע	1,205.0	1,266.5	(61.5)	105.1%
0044	תמלוגים מחברות ממשלתיות	167.0	1,345.4	(1,178.4)	805.6%
0045	דיבידנדים מחברות ממשלתיות	3,412.0	628.2	2,783.8	18.4%
	תמלוגים ודיבידנדים	**5,020.0**	**3,289.9**	**1,730.1**	**65.5%**
0046	החזר ע"ח שנים קודמות	-	11.8	(11.8)	***
0047	הכנסות שונות	1,699.3	1,435.4	263.9	84.5%
0048	הכנסה מיועדת מעל האומדן	133.0	349.3	(216.3)	262.6%
0050	דמי שימוש בנכסים ממשלתיים	163.0	267.4	(104.4)	164.0%
	תקבולים שונים	**1,995.3**	**2,063.9**	**(68.6)**	**103.4%**
סך הכל	**תקבולים שוטפים**	**332,740.0**	**323,245.1**	**9,494.9**	**97.1%**

(*) תקציב על שינוייו.

(2) תקבולים ממלוות ומחשבונות הון

תחום פעולה	פרטים	תקציב (*)	ביצוע	הפרש	אחוז ביצוע
0051	גביית קרן	1,476.0	1,593.8	(117.8)	108.0%
0053	גביית קרן במט"ח	390.0	18.5	371.5	4.7%
0063	הכ. ממנהל מקרקעי ישראל	150.0	514.0	(364.0)	342.7%
	החזר השקעות והלוואות	**2,016.0**	**2,126.3**	**(110.3)**	**105.5%**
0071	הפרשות לפנסיה-יח' משקיות	12.0	19.2	(7.2)	160.0%
0073	הפרשות לפנסיה - חברות	-	1.7	(1.7)	***
	הפרשות לפנסיה ופיצויים	**12.0**	**20.9**	**(8.9)**	**174.2%**
0075	הכנסות הון	200.0	1,086.3	(886.3)	543.2%
	הכנסות הון	**200.0**	**1,086.3**	**(886.3)**	**543.2%**
0081	מלווה מהמוסד לבטוח לאומי	23,818.0	22,750.0	1,068.0	95.5%
0082	הכנסה מאמיסיות והפקדות	-	7.5	(7.5)	***
0083	מלוות פנים	109,947.1	119,171.1	(9,224.0)	108.4%
	מלוות בארץ	**133,765.1**	**141,928.6**	**(8,163.5)**	**106.1%**
0084	מלוות חוץ	10,871.5	17,412.9	(6,541.4)	160.2%
	מלוות חוץ	**10,871.5**	**17,412.9**	**(6,541.4)**	**160.2%**
סך הכל	**תקבולים ממלוות ומחשבונות הון**	**146,864.6**	**162,575.0**	**(15,710.4)**	**110.7%**

(*) תקציב על שינוייו.

ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות (במיליוני ₪)

ישות	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות (*)	התחייבויות אחוז ביצוע (**)
מערכת הביטחון	1	76,703.1	(17,727.4)	71,897.0	(14,562.2)	1,640.9	97.8%	-	97.8%
משרד החינוך	2	74,408.3	(3,811.0)	71,195.1	(3,597.2)	2,999.4	96.0%	2,715.4	99.6%
משרד הבריאות	3	44,237.5	(4,698.6)	42,976.8	(4,297.1)	859.2	98.0%	853.9	100.0%
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	26,662.4	(1,328.8)	25,973.4	(725.1)	85.3	99.7%	224.0	100.5%
מינהלת הגמלאות	5	18,199.1	(901.1)	18,181.5	(909.4)	25.9	99.9%	1.2	99.9%
משטרת ישראל	6	13,808.7	(597.1)	13,417.8	(331.9)	125.7	99.1%	110.2	99.9%
בתי חולים ממשלתיים	7	12,938.6	(12,938.2)	12,886.4	(12,886.5)	0.5	100.0%	-	100.0%
משרד הבינוי והשיכון	8	12,524.4	(3,688.8)	8,200.8	(2,991.4)	3,626.2	69.3%	3,613.3	99.9%
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע הרווחה	9	11,380.6	(2,424.4)	10,460.0	(2,395.7)	891.9	92.1%	845.5	99.6%
רשות מקרקעי ישראל	10	10,556.6	(10,391.7)	12,950.8	(12,757.2)	(28.7)	100.2%	26.8	100.4%
משרד הפנים	11	7,801.9	(30.7)	7,053.3	(5.5)	723.4	90.7%	715.3	99.9%
רשות לזכויות ניצולי השואה	12	5,591.3	(65.5)	5,539.7	(23.7)	9.8	99.8%	19.2	100.2%
רשות המסים בישראל	13	4,524.9	(352.8)	4,024.7	(334.8)	482.2	89.3%	455.7	99.4%
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	14	4,215.6	(197.8)	3,979.8	(176.1)	214.1	94.9%	177.8	99.1%
שירות בתי הסוהר	15	4,093.7	(227.6)	3,830.7	(185.0)	220.4	94.6%	195.0	99.4%
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע העבודה	16	3,474.4	(47.9)	3,220.4	(27.6)	233.7	93.2%	232.4	100.0%
משרד ראש הממשלה	17	2,868.9	(11.7)	2,106.8	(10.6)	761.0	73.5%	739.7	99.3%
משרד המשפטים	18	2,731.5	(692.6)	2,294.3	(668.2)	412.8	84.8%	402.2	99.6%
המשרד לביטחון פנים	19	2,502.3	(120.7)	2,122.0	(116.7)	376.3	84.9%	365.5	99.6%
משרד התרבות והספורט	20	2,407.5	(184.2)	2,000.0	(108.0)	331.3	85.8%	312.3	99.2%
מערכת בתי המשפט	21	2,300.2	(224.3)	2,058.6	(223.8)	241.1	89.5%	233.9	99.7%
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	22	2,193.0	(182.8)	1,638.1	(157.8)	529.9	75.6%	516.4	99.4%
קרנות הגנת הסביבה	23	2,120.9	(787.5)	242.1	(574.8)	1,666.1	12.7%	1,302.8	81.0%
משרד העלייה והקליטה	24	2,059.3	(5.4)	1,601.6	(2.8)	455.1	77.9%	430.3	98.8%
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	25	2,048.0	(467.0)	1,995.3	(468.2)	53.9	97.4%	50.2	99.8%
מרכז החינוך העצמאי	26	1,768.3	-	1,724.2	-	44.1	97.5%	41.9	99.9%
משרד החוץ	27	1,743.7	(78.2)	1,639.7	(21.6)	47.4	97.2%	68.8	101.3%
הכנסת	28	1,732.4	(0.2)	1,434.0	-	298.2	82.8%	81.4	87.5%
המשרד להגנת הסביבה	29	1,385.8	(340.0)	972.3	(46.8)	120.3	89.0%	112.0	99.2%
משרד הכלכלה והתעשייה	30	1,360.4	(163.7)	1,226.4	(141.8)	112.1	91.6%	97.5	98.9%
משרד התיירות	31	1,180.9	(107.1)	859.8	(52.8)	266.8	76.3%	258.7	99.3%
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	32	1,063.1	(98.6)	903.5	(67.7)	128.7	87.5%	127.5	99.9%
מעיין החינוך התורני	33	900.8	(7.1)	827.2	(5.5)	72.0	92.0%	65.3	99.3%
הרשות הממשלתית למים ולביוב	34	891.7	(104.6)	741.0	(0.2)	46.3	94.1%	39.8	99.2%
משרד האוצר	35	876.4	(26.5)	586.8	(5.3)	268.4	68.6%	231.0	95.6%
המשרד לשירותי דת	36	835.3	(15.9)	675.0	(9.2)	153.6	81.5%	139.6	98.3%

ביצוע תקציב ההוצאות לפי חשבויות (במיליוני ₪) (המשך)

ישות	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות (*)	התחייבויות אחוז ביצוע (**)
משרד המדע והטכנולוגיה	37	649.0	(76.8)	474.1	(7.1)	105.2	81.8%	100.3	99.2%
משרד האנרגיה	38	640.4	(0.9)	469.2	(0.5)	170.8	73.3%	166.7	99.4%
רשות האכיפה והגבייה	39	605.2	(224.0)	455.6	(223.9)	149.5	75.3%	147.2	99.6%
לשכת הפרסום הממשלתית	40	600.0	(600.0)	566.8	(580.0)	13.2	97.7%	-	97.7%
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	41	594.1	-	565.8	-	28.3	95.2%	21.5	98.9%
מינהל הדיור הממשלתי	42	534.8	(194.9)	219.4	(41.9)	162.4	57.5%	239.7	120.2%
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	43	515.5	-	430.9	-	84.6	83.6%	77.8	98.7%
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	44	462.2	(131.5)	376.4	(100.4)	54.7	87.3%	53.5	99.7%
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	45	458.1	(355.0)	304.3	(235.0)	33.8	90.0%	24.4	97.2%
משרד מבקר המדינה	46	447.4	-	338.7	-	108.7	75.7%	45.8	85.9%
מינהל התכנון	47	405.1	(26.5)	361.7	(18.8)	35.7	91.0%	35.0	99.8%
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	48	381.9	(8.3)	266.6	(8.2)	115.2	69.8%	108.3	98.2%
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	49	379.1	(183.6)	284.7	(170.4)	81.2	77.8%	77.0	98.9%
הנהלת בתי הדין הרבניים	50	281.6	(4.1)	196.8	(3.3)	84.0	70.1%	83.1	99.7%
שירות התעסוקה הישראלי	51	267.2	(5.9)	259.0	(5.0)	7.3	97.3%	7.1	99.9%
רשות השירות הלאומי אזרחי	52	203.5	-	134.1	-	69.4	65.9%	65.0	97.8%
המרכז למיפוי ישראל	53	164.5	(20.9)	112.0	(10.0)	41.6	72.9%	40.9	99.5%
מטה החשכ"ל	54	197,652.5	(3,578.0)	204,846.6	(2,167.7)	(8,604.4)	104.4%	236.2	104.5%
מינהל הרכב הממשלתי	55	150.4	(42.0)	10.3	(41.6)	139.7	6.9%	140.2	100.3%
משרד התקשורת	56	144.6	(24.8)	98.0	(22.2)	44.0	69.0%	43.5	99.6%
המכון הגיאולוגי	57	115.6	(12.0)	78.1	(4.4)	29.9	72.3%	25.3	95.7%
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	58	109.8	(20.5)	70.4	(19.2)	38.1	64.9%	38.4	100.3%
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	59	106.6	(0.2)	84.5	(0.2)	22.1	79.3%	21.8	99.7%
המדפיס הממשלתי	60	83.1	(83.1)	44.8	(67.7)	22.9	66.2%	-	66.2%
בית נשיא המדינה	61	77.5	(2.8)	58.6	(2.7)	18.8	75.7%	18.6	99.7%
נתיב	62	75.3	-	66.9	-	8.4	88.8%	8.4	100.0%
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	63	56.9	-	53.5	-	3.4	94.0%	-	94.0%
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	64	49.1	-	40.0	-	9.1	81.5%	8.2	98.2%
נמל חדרה	65	42.0	(42.0)	20.8	(21.0)	0.2	99.0%	-	99.0%
סך הכל		**572,344.5**	**(68,685.3)**	**554,725.5**	**(62,639.4)**	**11,573.2**	**98.0%**	**17,636.4**	**101.1%**

(*) על פי חוק יסודות התקציב ניתן לבצע, על בסיס תקציב ההוצאות בשנת התקציב, התחייבויות לפירעון בשנה העוקבת. ההתחייבויות לשנים הבאות בטבלה זו משקפות את העודף המחויב בהתאם למדיניות אגף התקציבים. נתונים אלה אינם כוללים את נתוני מערכת הביטחון.

(**) אחוז הביצוע לאחר התחייבויות לשנים הבאות מתקציב ההוצאות לשנת התקציב.

ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪)

סעיף תקציבי	ישות	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות (*)	התחייבויות אחוז ביצוע (**)
01	נשיא המדינה ולשכתו	77.5	(2.8)	58.5	(2.7)	19.0	75.6%	18.6	99.6%
02	הכנסת	1,015.7	(0.2)	715.2	-	300.5	70.4%	78.2	78.1%
04	משרד ראש הממשלה	3,156.0	(12.4)	2,292.5	(11.3)	863.5	72.7%	831.6	99.0%
05	משרד האוצר	4,097.2	(439.1)	3,233.4	(396.8)	863.8	79.7%	770.0	98.7%
06	משרד הפנים	692.3	(30.6)	536.5	-	155.8	81.1%	117.7	98.9%
07	משרד לביטחון פנים	19,898.3	(884.5)	18,901.2	(602.5)	997.1	96.4%	643.4	99.6%
08	משרד המשפטים	5,529.8	(1,140.4)	4,713.8	(1,113.8)	816.0	85.7%	771.2	99.7%
09	משרד החוץ	1,743.7	(78.2)	1,639.0	(21.6)	104.7	97.1%	68.8	101.2%
10	מטה לביטחון לאומי	60.9	-	48.1	-	12.8	79.0%	11.2	97.4%
11	מבקר המדינה	447.4	-	338.8	-	108.6	75.7%	45.8	86.0%
12	גמלאות ופיצויים	18,132.9	(901.0)	18,130.8	(950.4)	2.1	99.7%	1.2	99.7%
13	הוצאות שונות	1,705.5	-	1,588.4	-	117.1	93.1%	100.5	99.0%
14	בחירות ומימון מפלגות	1,310.9	-	1,283.7	-	27.2	97.9%	21.5	99.6%
15	משרד הבטחון	76,703.0	(17,727.4)	71,897.0	(14,562.2)	4,806.0	97.8%	-	97.8%
16	הוצאות חירום אזרחיות	870.0	(50.5)	487.6	-	382.4	59.5%	-	59.5%
17	תאום הפעולות בשטחים	382.9	(183.6)	284.8	(170.4)	98.1	77.0%	77.0	97.9%
18	רשויות מקומיות	7,022.6	-	6,447.3	(5.5)	575.3	91.7%	578.9	100.0%
19	משרד המדע והחלל, התרבות	3,072.9	(261.0)	2,474.1	(115.0)	598.8	84.5%	426.6	99.1%
20	משרד החינוך	67,264.2	(3,139.1)	63,830.1	(2,882.7)	3,434.1	95.3%	2,870.0	99.5%
21	השכלה גבוהה	11,669.5	(3.8)	11,665.6	-	3.9	100.0%	0.1	100.0%
22	המשרד לשירותי דת	1,116.9	(20.0)	871.7	(12.6)	245.2	78.6%	222.7	98.6%
23	משרד הרווחה והשירותים החברתיים	11,551.0	(2,424.4)	10,556.3	(2,393.3)	994.7	91.6%	918.0	99.6%
24	משרד הבריאות	43,208.9	(4,466.3)	42,148.3	(4,234.4)	1,060.6	98.1%	828.5	100.0%
25	תגמולים לנכים	5,618.1	(65.5)	5,564.8	(23.7)	53.3	99.8%	19.2	100.1%
26	המשרד להגנת הסביבה	2,856.0	(877.5)	813.7	(605.6)	2,042.3	31.5%	1,400.2	85.7%
27	ביטוח לאומי	46,571.4	-	46,571.4	-	-	100.0%	-	100.0%
29	משרד הבינוי והשיכון	399.3	(21.0)	330.9	(13.5)	68.4	84.5%	55.8	98.7%
30	המשרד לקליטת העליה	2,057.4	(5.3)	1,600.8	(2.8)	456.6	77.9%	429.2	98.8%
31	הוצאות ביטחוניות שונות	8,635.2	(278.0)	8,583.7	(226.4)	51.5	100.0%	-	100.0%
33	משרד החקלאות	2,759.9	(314.2)	2,085.4	(257.5)	674.5	77.1%	594.3	99.1%
34	משרד האנרגיה	698.1	(12.8)	511.1	(4.4)	187.0	74.1%	171.6	99.0%
35	הועדה לאנרגיה אטומית	145.9	-	145.9	-	-	100.0%	-	100.0%
36	תעסוקה	3,936.5	(53.7)	3,605.5	(32.0)	331.0	92.1%	304.4	99.9%

ביצוע תקציב ההוצאות לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (המשך)

סעיף תקציבי	ישות	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות (*)	התחייבויות אחוז ביצוע (**)
37	משרד התיירות	773.9	(6.1)	512.7	(3.4)	261.2	66.5%	250.5	99.0%
38	כלכלה ותעשייה	3,284.3	(547.2)	3,108.7	(518.8)	175.6	95.5%	130.9	99.5%
39	משרד התקשורת	144.6	(24.8)	98.0	(22.2)	46.6	69.0%	43.5	99.6%
40	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	727.0	(138.9)	624.7	(131.8)	102.3	86.8%	87.8	99.0%
41	רשות ממשלתית למים ולביוב	140.5	(1.3)	96.6	(0.2)	43.9	69.3%	36.3	95.3%
42	מענקי בינוי ושיכון	3,104.0	-	3,074.9	-	29.1	99.1%	28.7	100.0%
43	המרכז למיפוי ישראל	164.0	(20.9)	112.0	(9.9)	52.0	73.2%	40.4	99.6%
45	תשלום ריבית ועמלות	38,160.0	-	38,117.4	-	42.6	99.9%	-	99.9%
46	חוק חיילים משוחררים	2,526.6	-	2,411.2	-	115.4	95.4%	-	95.4%
51	דיור ממשלתי	3,192.9	(2,025.1)	2,459.1	(1,499.8)	733.8	92.2%	285.5	102.9%
52	פיתוח המשרד לביטחון- פנים	531.3	(60.9)	466.8	(30.5)	64.5	93.2%	24.3	98.0%
53	משפטים ובתי משפט	30.6	-	30.1	-	0.5	98.4%	-	98.4%
54	רשויות פיקוח	1,340.2	(48.5)	1,149.4	(38.7)	190.8	86.4%	169.2	99.1%
60	חינוך	2,252.9	(873.0)	2,190.7	(873.0)	62.2	97.2%	60.6	99.9%
67	משרד הבריאות	880.1	(232.3)	679.8	(52.2)	200.3	97.1%	20.2	100.0%
68	רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	1,063.2	(98.6)	903.5	(67.7)	159.7	87.5%	127.5	99.9%
70	שיכון	9,078.2	(3,667.8)	4,851.4	(2,977.8)	4,226.8	57.8%	3,530.5	99.9%
73	מפעלי מים	751.8	(103.3)	644.9	-	106.9	99.4%	3.5	100.0%
76	תעשיה	167.8	(83.5)	166.8	(91.6)	1.0	94.8%	9.0	99.9%
78	פיתוח תיירות	420.7	(100.9)	360.6	(49.4)	60.1	97.7%	8.6	100.0%
79	פיתוח התחבורה	26,042.0	(1,190.0)	25,433.3	(593.3)	608.7	100.0%	158.0	100.6%
83	הוצאות פיתוח אחרות	3,665.5	(2,013.9)	2,095.0	(725.6)	(4,475.3)	88.1%	245.2	98.4%
84	תשלום חובות	95,439.2	-	104,850.4	-	(9,411.2)	109.9%	-	109.9%
	סך הכל	**548,289.1**	**(44,630.3)**	**528,393.9**	**(36,327.0)**	**13,849.4**	**97.9%**	**17,636.4**	**101.2%**
89	מפעלים עסקיים מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר	683.1	(683.1)	611.7	(647.7)	71.4	94.4%	-	***
93	מפעלים עסקיים בתי חולים לבריאות הנפש	1,377.6	(1,377.6)	1,380.5	(1,380.8)	(2.9)	100.0%	-	***
94	מפעלים עסקיים בתי חולים ממשלתיים	11,561.0	(11,560.6)	11,505.9	(11,505.7)	55.1	100.0%	-	***
95	מפעלים עסקיים נמל חדרה	42.0	(42.0)	20.8	(21.0)	21.2	99.0%	-	***
98	מפעלים עסקיים הוצאות רשות מקרקעי ישראל	10,391.7	(10,391.7)	12,812.7	(12,757.2)	(2,421.0)	100.4%	-	***
	סך הכל מפעלים עסקיים	**24,055.4**	**(24,055.0)**	**26,331.6**	**(26,312.4)**	**(2,276.2)**	**100.1%**	**-**	*******
	סך הכל כללי	**572,344.5**	**(68,685.3)**	**554,725.5**	**(62,639.4)**	**11,573.2**	**98.0%**	**17,636.4**	**101.1%**

(*) על פי חוק יסודות התקציב ניתן לבצע, על בסיס תקציב ההוצאות בשנת התקציב, התחייבויות לפירעון בשנה העוקבת. ההתחייבויות לשנים הבאות בטבלה זו משקפות את העודף המחויב בהתאם למדיניות אגף התקציבים. נתונים אלה אינם כוללים את נתוני מערכת הביטחון.

(**) אחוז הביצוע לאחר התחייבויות לשנים הבאות מתקציב ההוצאות לשנת התקציב.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*)

ישות	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
מערכת הביטחון	1	72,781.1	1,789.9	105.1	74,676.1	-	2,027.0	76,703.1
משרד החינוך	2	70,534.8	169.4	589.3	71,293.5	2,748.1	366.6	74,408.3
משרד הבריאות	3	42,544.1	179.3	416.6	43,140.0	914.4	183.1	44,237.5
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	4	21,136.2	4,659.7	738.9	26,534.8	100.0	27.6	26,662.4
מינהלת הגמלאות	5	18,075.2	(116.3)	199.1	18,158.0	1.2	39.9	18,199.1
משטרת ישראל	6	12,492.7	1,162.5	76.3	13,731.5	77.2	-	13,808.7
בתי חולים ממשלתיים	7	12,408.1	-	530.5	12,938.6	-	-	12,938.6
משרד הבינוי והשיכון	8	8,564.3	(259.3)	11.8	8,316.8	3,865.1	342.5	12,524.4
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע הרווחה	9	9,977.3	516.7	115.4	10,609.4	677.6	93.6	11,380.6
רשות מקרקעי ישראל	10	10,431.7	94.6	-	10,526.3	30.3	-	10,556.6
משרד הפנים	11	6,111.4	749.9	30.1	6,891.4	804.9	105.6	7,801.9
רשות לזכויות ניצולי השואה	12	4,846.2	679.6	65.5	5,591.3	-	-	5,591.3
רשות המסים בישראל	13	4,520.9	(519.4)	129.0	4,130.5	386.8	7.6	4,524.9
המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער	14	3,824.1	188.9	46.8	4,059.8	155.8	-	4,215.6
שירות בתי הסוהר	15	3,658.3	388.9	-	4,047.2	46.5	-	4,093.7
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע העבודה	16	3,209.8	(52.5)	1.5	3,158.8	314.1	1.5	3,474.4
משרד ראש הממשלה	17	1,887.3	503.1	(1.7)	2,388.7	476.2	4.1	2,868.9
משרד המשפטים	18	2,308.9	126.2	36.0	2,471.1	260.4	-	2,731.5
המשרד לביטחון פנים	19	2,004.7	(63.5)	-	1,941.2	467.1	94.0	2,502.3
משרד התרבות והספורט	20	2,199.4	38.1	170.0	2,407.5	-	-	2,407.5
מערכת בתי המשפט	21	2,094.1	18.2	-	2,112.3	187.9	-	2,300.2
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	22	1,768.9	(214.3)	56.1	1,610.7	575.2	7.1	2,193.0
קרנות הגנת הסביבה	23	2,970.6	(849.7)	-	2,120.9	-	-	2,120.9

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

ישות	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
משרד העלייה והקליטה	24	1,746.3	(185.3)	0.6	1,561.6	473.0	24.7	2,059.3
הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית	25	1,791.4	202.2	(42.0)	1,951.6	96.4	-	2,048.0
מרכז החינוך העצמאי	26	1,544.1	178.1	-	1,722.2	46.1	-	1,768.3
משרד החוץ	27	1,441.1	55.0	-	1,496.1	247.6	-	1,743.7
הכנסת	28	1,240.7	71.5	-	1,312.2	-	420.2	1,732.4
המשרד להגנת הסביבה	29	(1,285.8)	196.5	-	(1,089.3)	1,141.0	1,334.1	1,385.8
משרד הכלכלה והתעשייה	30	1,461.7	(389.8)	45.3	1,117.2	231.3	11.9	1,360.4
משרד התיירות	31	721.4	161.8	-	883.2	263.2	34.5	1,180.9
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	32	901.0	46.1	7.5	954.6	108.5	-	1,063.1
מעיין החינוך התורני	33	652.7	174.4	3.5	830.6	70.3	-	900.8
הרשות הממשלתית למים ולביוב	34	1,111.7	(287.5)	-	824.2	61.0	6.5	891.7
משרד האוצר	35	608.7	22.8	0.6	632.1	244.3	-	876.4
המשרד לשירותי דת	36	549.3	(7.7)	6.5	548.1	282.3	5.0	835.3
משרד המדע והטכנולוגיה	37	(0.9)	157.6	-	156.7	475.9	16.4	649.0
משרד האנרגיה	38	620.8	(152.2)	-	468.6	143.1	28.7	640.4
רשות האכיפה והגבייה	39	468.7	8.7	-	477.4	127.8	-	605.2
לשכת הפרסום הממשלתית	40	600.0	-	-	600.0	-	-	600.0
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	41	291.5	293.9	-	585.4	8.7	-	594.1
מינהל הדיור הממשלתי	42	319.6	(61.3)	1.0	259.3	253.2	22.2	534.8
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	43	418.9	47.5	-	466.4	49.1	-	515.5
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	44	295.5	25.9	35.6	357.0	105.2	-	462.2
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	45	251.8	21.2	170.0	443.0	15.1	-	458.1
משרד מבקר המדינה	46	381.8	-	-	381.8	-	65.6	447.4

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי חשבויות (במיליוני ₪) (*) (המשך)

ישות	ביאור	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו כולל עודפים
מינהל התכנון	47	297.9	57.6	17.0	372.5	32.6	-	405.1
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	48	240.5	85.4	(1.1)	324.8	57.1	-	381.9
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	49	294.7	(23.1)	1.1	272.7	98.2	8.2	379.1
הנהלת בתי הדין הרבניים	50	199.7	12.4	-	212.1	69.5	-	281.6
שירות התעסוקה הישראלי	51	254.2	1.6	-	255.8	11.4	-	267.2
רשות השירות הלאומי אזרחי	52	150.9	(9.7)	-	141.2	62.3	-	203.5
המרכז למיפוי ישראל	53	120.2	0.9	-	121.1	42.3	1.1	164.5
מטה החשכ"ל	54	205,331.4	(9,823.1)	537.8	196,046.1	785.1	821.3	197,652.5
מינהל הרכב הממשלתי	55	42.0	(0.6)	-	41.4	109.0	-	150.4
משרד התקשורת	56	97.9	8.8	4.5	111.2	32.8	0.6	144.6
המכון הגיאולוגי	57	103.6	(7.4)	-	96.2	19.4	-	115.6
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	58	96.1	(2.7)	-	93.4	16.4	-	109.8
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים	59	200.5	(112.8)	0.2	87.9	18.7	-	106.6
המדפיס הממשלתי	60	83.1	-	-	83.1	-	-	83.1
בית נשיא המדינה	61	51.0	16.1	1.0	68.1	9.3	0.2	77.5
נתיב	62	51.4	9.4	-	60.8	14.5	-	75.3
הטלוויזיה החינוכית הישראלית	63	0.3	55.5	-	55.8	1.1	-	56.9
הרשות לשירותים ציבוריים חשמל	64	44.9	(37.7)	-	7.2	41.9	-	49.1
נמל חדרה	65	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0
סך הכל		**544,184.2**	**-**	**4,105.4**	**548,289.6**	**17,953.5**	**6,101.4**	**572,344.5**

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*)

סעיף תקציבי	ישות	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב על שינוייו
01	נשיא המדינה ולשכתו	53.0	14.1	1.0	68.1	9.3	0.1	77.5	27	28
02	הכנסת	795.5	(200.0)	-	595.5	-	420.2	1,015.7	72	73
04	משרד ראש הממשלה	2,455.8	29.8	(2.4)	2,483.2	656.5	16.3	3,156.0	300	349
05	משרד האוצר	3,057.3	195.6	132.7	3,385.6	704.0	7.6	4,097.2	181	194
06	משרד הפנים	438.8	(24.1)	30.1	444.8	151.9	95.6	692.3	80	96
07	משרד לביטחון פנים	19,107.6	(84.1)	76.3	19,099.8	704.7	93.8	19,898.3	249	270
08	משרד המשפטים	4,870.7	(71.9)	36.0	4,834.8	677.0	18.0	5,529.8	149	152
09	משרד החוץ	1,463.6	(25.8)	-	1,437.8	305.9	-	1,743.7	55	58
10	מטה לביטחון לאומי	52.4	(9.1)	-	43.3	13.5	4.1	60.9	18	19
11	מבקר המדינה	381.8	(42.4)	-	339.4	-	108.0	447.4	20	21
12	גמלאות ופיצויים	18,014.6	(121.9)	199.1	18,091.8	1.2	39.9	18,132.9	43	43
13	הוצאות שונות	3,492.5	(2,023.5)	-	1,469.0	115.8	120.7	1,705.5	29	36
14	בחירות ומימון מפלגות	736.8	565.4	-	1,302.2	8.7	-	1,310.9	13	19
15	משרד הבטחון	72,781.0	1,789.9	105.1	74,676.0	-	2,027.0	76,703.0	66	67
16	הוצאות חירום אזרחיות	490.5	(46.6)	50.0	493.9	36.3	339.8	870.0	19	30
17	תאום הפעולות בשטחים	298.5	(23.1)	1.1	276.5	98.2	8.2	382.9	127	127
18	רשויות מקומיות	5,629.2	779.8	-	6,409.0	603.5	10.1	7,022.6	60	99
19	משרד המדע והחלל, התרבות	2,318.4	92.2	170.0	2,580.6	475.9	16.4	3,072.9	125	177
20	משרד החינוך	63,178.5	352.8	417.2	63,948.5	2,972.6	343.1	67,264.2	603	666
21	השכלה גבוהה	11,510.0	149.4	-	11,659.4	-	10.1	11,669.5	23	23
22	המשרד לשירותי דת	749.8	3.8	6.5	760.1	351.8	5.0	1,116.9	89	107
23	משרד הרווחה והשירותים החברתיים	10,081.6	527.5	115.4	10,724.5	732.9	93.6	11,551.0	238	261
24	משרד הבריאות	42,034.6	(327.0)	416.6	42,124.2	901.7	183.0	43,208.9	325	350

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	ישות	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב על שינוייו
25	תגמולים לנכים	4,869.2	683.4	65.5	5,618.1	-	-	5,618.1	42	49
26	המשרד להגנת הסביבה	1,250.8	(746.2)	-	504.6	1,017.3	1,334.1	2,856.0	74	97
27	ביטוח לאומי	46,591.4	(21.3)	-	46,570.1	-	1.3	46,571.4	21	21
29	משרד הבינוי והשיכון	270.4	39.7	11.8	321.9	76.2	1.2	399.3	39	46
30	המשרד לקליטת העליה	1,745.3	(185.1)	0.6	1,560.8	472.0	24.6	2,057.4	93	97
31	הוצאות ביטחוניות שונות	10,463.0	(1,827.8)	-	8,635.2	-	-	8,635.2	7	7
33	משרד החקלאות	2,132.8	(167.2)	91.7	2,057.3	695.5	7.1	2,759.9	161	177
34	משרד האנרגיה	632.0	(80.8)	-	551.2	134.2	12.7	698.1	49	66
35	הועדה לאנרגיה אטומית	147.9	(2.0)	-	145.9	-	-	145.9	2	2
36	תעסוקה	3,614.9	(67.1)	1.5	3,549.3	385.6	1.6	3,936.5	168	181
37	משרד התיירות	357.9	150.6	-	508.5	264.2	1.2	773.9	60	63
38	כלכלה ותעשייה	3,327.4	(359.5)	(19.9)	2,948.0	326.4	9.9	3,284.3	139	149
39	משרד התקשורת	97.9	8.8	4.5	111.2	32.8	0.6	144.6	49	51
40	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	616.4	(14.2)	0.2	602.4	118.6	6.0	727.0	74	81
41	רשות ממשלתית למים ולביוב	125.5	(46.0)	-	79.5	61.0	-	140.5	32	35
42	מענקי בינוי ושיכון	2,597.9	189.2	-	2,787.1	96.3	220.6	3,104.0	37	40
43	המרכז למיפוי ישראל	120.2	0.4	-	120.6	42.3	1.1	164.0	36	39
45	תשלום ריבית ועמלות	39,126.0	(1,029.1)	-	38,096.9	16.6	46.5	38,160.0	10	11
46	חוק חיילים משוחררים	2,361.7	64.7	-	2,426.4	-	100.2	2,526.6	15	15
51	דיור ממשלתי	2,177.3	223.8	485.3	2,886.4	284.3	22.2	3,192.9	54	68
52	פיתוח המשרד לביטחון- פנים	594.4	(70.0)	-	524.4	6.7	0.2	531.3	23	25
53	משפטים ובתי משפט	97.3	(66.7)	-	30.6	-	-	30.6	10	10
54	רשויות פיקוח	953.5	58.9	17.0	1,029.4	294.9	15.9	1,340.2	164	180

השינויים בתקציב ההוצאות (ברוטו) לפי סעיפים תקציביים (במיליוני ₪) (*) (המשך)

סעיף תקציבי	ישות	תקציב מקורי	שינויים תקציביים	שינויים בהוצאה מותנית בהכנסה	תקציב על שינויו לפני עודפים	עודפים מחויבים	עודפים לא מחויבים	תקציב על שינוייו	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב מקורי	מספר תקנות (**) תקנות בתקציב על שינוייו
60	חינוך	2,012.2	4.8	222.4	2,239.4	-	13.5	2,252.9	27	30
67	משרד הבריאות	915.5	(53.0)	-	862.5	-	17.6	880.1	24	25
68	רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	901.1	46.1	7.5	954.7	108.5	-	1,063.2	76	79
70	שיכון	5,691.1	(422.4)	-	5,268.7	3,688.7	120.8	9,078.2	151	168
73	מפעלי מים	987.3	(242.0)	-	745.3	-	6.5	751.8	37	42
76	תעשיה	227.5	(84.9)	23.2	165.8	-	2.0	167.8	25	26
78	פיתוח תיירות	398.2	(10.8)	-	387.4	-	33.3	420.7	27	33
79	פיתוח התחבורה	20,720.4	4,561.1	738.9	26,020.4	-	21.6	26,042.0	267	335
83	הוצאות פיתוח אחרות	5,193.1	(2,073.9)	170.0	3,289.2	309.8	66.5	3,665.5	53	73
84	תשלום חובות	95,349.5	37.7	-	95,387.2	-	52.0	95,439.2	9	9
	סך הכל	**520,659.4**	**-**	**3,574.8**	**524,234.2**	**17,953.5**	**6,101.4**	**548,289.1**	**4,966**	**5,595**
89	מפעלים עסקיים מפעלי משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר	683.1	-	-	683.1	-	-	683.1	-	-
93	מפעלים עסקיים בתי חולים לבריאות הנפש	1,267.3	-	110.3	1,377.6	-	-	1,377.6	-	-
94	מפעלים עסקיים בתי חולים ממשלתים	11,140.7	-	420.3	11,561.0	-	-	11,561.0	-	-
95	מפעלים עסקיים נמל חדרה	42.0	-	-	42.0	-	-	42.0	-	-
98	מפעלים עסקיים הוצאות רשות מקרקעי ישראל	10,391.7	-	-	10,391.7	-	-	10,391.7	-	-
	סך הכל מפעלים עסקיים	**23,524.8**	**-**	**530.6**	**24,055.4**	**-**	**-**	**24,055.4**	**-**	**-**
	סך הכל כללי	**544,184.2**	**-**	**4,105.4**	**548,289.6**	**17,953.5**	**6,101.4**	**572,344.5**	**4,966**	**5,595**

(*) לא כולל תקנות הכנסה מיועדת.

(**)מספר התקנות כולל תקנות בגין הכנסה מיועדת ותקנות הרשאה להתחייב.

1. מערכת הביטחון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1510	כח אדם	א	28,224.2	-	27,747.2	-	477.0	98.3%	-	98.3%
1511	הוצאות ביטחון	ב	43,203.3	(17,727.4)	38,747.2	(14,562.2)	1,290.9	96.8%	-	96.8%
1512	אגפי שיקום ומשפחות	ג	5,275.6	-	5,402.6	-	(127.0)	102.4%	-	102.4%
			76,703.1	**(17,727.4)**	**71,897.0**	**(14,562.2)**	**1,640.9**	**97.8%**	**-**	**97.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
65,509	66,058	69,630	53,837	55,867	57,335	0.8%	5.4%	(22.7%)	3.8%	2.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
55,159	58,976	4,705	(888)	3,817

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר והוצאות כוח אדם נוספות בגין: חיילי קבע, חיילי חובה, אזרחים עובדי צה"ל ועובדי משרד הביטחון, תגמולי מילואים, גמלאות לחיילי קבע ולעובדי משרד הביטחון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל הרכש של משרד הביטחון בארץ וכן מימון הרכש בחו"ל המבוצע באמצעות המשלחות (רכש ביטחוני, ציוד, שירותים ואחזקה). ההכנסות המיועדות בתחום פעולה זה נובעות ברובן מהכנסות מסיוע אמריקאי, הכנסות מגורמי חוץ.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תגמולים, הטבות, טיפול רפואי וסוציאלי לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות וכן עלויות הנצחה.

התקשרויות מהותיות

יתרת ההתקשרויות המהותיות מעל 100 מיליוני ₪ ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 82 מיליארדי ₪, והיא כוללת התקשרויות בסך של כ- 20 מיליארדי ₪ בגין פרויקטים מסווגים לרכש אמצעי לחימה, שחלקן מגובות בהסכמים עם מדינות זרות ובהסכמי "גב אל גב" בין מערכת הביטחון לתעשיות הביטחוניות.
להלן פירוט יתרת ההתקשרויות המהותיות הלא מסווגות בסך של כ- 62 מיליארדי ₪:

רכש מסוקי הדרכה התקשרויות משנים 2018-2019 בהיקף של כ- 677 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב וחברה אמריקאית לצורך רכישת מסוקי הדרכה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 676 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2040.

תמיכה במאמני מטוסים התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 227 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך תמיכה במאמני מטוסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 170 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2031.

הפעלת מסלול לימודי רפואה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 185 מיליוני ₪ עם האוניברסיטה העברית בירושלים לצורך הפעלת מסלול לימודי רפואה צבאית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 172 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

רכישת מטוס אימון מתקדם - לביא התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 1,757 מיליוני ₪ עם חברת איירמאקי האיטלקית לצורך רכישת מטוסי אימון מסוג M-3461. בשנת 2016 מוזגה חברת איירמאקי לחברת האם פינמכניקה ושונה שמה לחברת לאונרדו. המימון לעסקה הועמד על ידי קונסורציום של בנקים (בנק זר ובנק ישראלי) וכן על ידי גוף מוסדי בבעלות ממשלת איטליה. ההתחייבות בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכת בכ-721 מיליוני אירו (כ-2,796 מיליוני ₪ נכון ליום 31 בדצמבר 2019). יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ-2,331 מיליוני ₪ והיא צפויה להיפרע בשנת 2032.
ניהול ותפעול מערך מטוסי לביא, הקמת ואחזקת מערך סימולטורים ומערכות טכנולוגיות למטוסים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 2,775 מיליוני ₪ עם חברת תור (שותפות ייעודית בבעלות אלביט מערכות והתעשייה האווירית לישראל) לצורך ניהול ותפעול מערך מטוסי לביא, הקמת, תפעול ואחזקת מערך סימולטורים וכן אספקה של מערכות טכנולוגיות שונות עבור מטוסי האימון. ההסכם הינו לתקופה בת 20 שנה.

הקמה- ההתקשרות עם חברת תור הינה בהיקף של כ- 435 מיליוני ₪, כאשר סך ההתחייבויות בגין ההסכם כולל עלויות המימון מוערכות בכ- 700 מיליוני ₪. ההתחייבות צפויה להסתיים בשנת 2032. נתח ההקמה ממומן כמעט במלואו ע"י בנק ישראלי. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 602 מיליוני ₪.
תפעול ותחזוקה- ההתקשרות עם חברת תור בגין התפעול והתחזוקה הינה בהיקף של כ- 2,075 מיליוני ₪, ממומן מתקציב המשרד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,692 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

רכש ואחזקת מנועים למטוס אימון לביא התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 2,541 מיליוני ₪ לצורך רכישת ואחזקת מנועים למטוסי האימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,435 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

מרחב המים הכלכליים התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,533 מיליוני ₪ עם מספנה גרמנית בשם TKMS לצורך הצטיידות בספינות מגן להגנה על מרחב המים הכלכליים של מדינת ישראל. במקביל התחייבה ממשלת גרמניה לממן מענק בשיעור של 27.5% מהעסקה ולא יותר מ- 115 מיליוני אירו. העסקה ממומנת מ- 3 מקורות: תקציב של כ-79 מיליוני אירו, מענק מממשלת גרמניה של כ- 115 מיליוני אירו ומימון חיצוני מבנק דיסקונט בסך של כ- 237 מיליוני אירו. בשנים 2017-2018 הוגדלה ההתקשרות בכ- 65 מיליוני אירו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 195 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022. בנוסף, ההתחייבות המוערכת בגין הסכם המימון עומדת על סך של כ- 977 מיליוני ₪, ויתרתה ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ-967 מיליוני ₪.

רכש תחמושת (1) התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 2,293 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,725 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2026.

רכש תחמושת (2) התקשרויות משנת 2018 בהיקף של כ- 1,250 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,250 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2030.

רכש תחמושת (3) התקשרויות משנת 2019 בהיקף של כ- 498 מיליוני ₪ עם תעש מערכות בע"מ לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 498 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2026.

חימושים (1) התקשרויות משנת 2014 בהיקף של כ- 499 מיליוני ₪ עם חברת רפאל לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 495 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

חימושים (2) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 150 מיליוני ₪ עם חברת רפאל לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 123 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

חימושים (3) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 553 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 552 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

חימושים (4) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 308 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת תחמושת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 308 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

רכש חימוש התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 446 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך רכישת חימוש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 213 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

רכש ראשי קרב (1) התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 252 מיליוני ₪ עם חברת ג'נרל דינמיקס לצורך רכישת ראשי קרב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 217 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

רכש ראשי קרב (2) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 213 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך רכישת ראשי קרב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 213 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

מערכות מעיל רוח התקשרויות משנת 2016 בהיקף של כ- 1,352 מיליוני ₪ עם חברת רפאל וחברת אלתא מערכות בע"מ לצורך פיתוח וייצור של מערכות מעיל רוח - מערכת הגנה אקטיבית לטנקים ונמרים. בשנים 2017 - 2018 נפתחו התקשרויות עם חברות אמריקאיות לרכש פריטים עבור תתי מכלולים למערכת. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,214 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

רכש תותחים התקשרויות משנים 2018-2019 בהיקף של כ- 2,847 מיליוני ₪ עם אלביט מערכות לצורך רכישת תותחים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 2,847 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2031.

רכש ואחזקה של משק תקשורת התקשרויות משנים 2011 ו-2016 בהיקף של כ- 415 מיליוני ₪ לצורך רכישה ואחזקה של משק התקשורת הטקטית ומשק התג"ם. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 294 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2032.

רכש מערכות עבור פרויקט שו"ב התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 265 מיליוני ₪ לצורך רכישת מערכות עבור פרויקט שו"ב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 207 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

אחזקת מערכת ניווט התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 240 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך אחזקת מערכת ניווט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 237 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2036.

פיתוח מערכת מחשוב התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 231 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך פיתוח מערכת מחשוב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 213 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

רכש מכשירי קשר התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 170 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת מכשירי קשר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 170 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

רכש מטוס משימה אמריקאי התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 498 מיליוני ₪ עם חברת גאלפסטרים לצורך רכישת מטוס משימה אמריקאי אשר יעבור שינויים ותוספות להסבתו למטוס ישראלי. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 108 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

רכש מטוסי F -35 התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 28,921 מיליוני ₪ לצורך רכישת מטוסי F -35 כולל תמיכה טכנית, לוגיסטית והדרכות. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2015 ו-2017 ובשנת 2019 נוסף נתח האחזקה. העסקה ממומנת בחלקה ע"י קו אשראי חיצוני ע"ס 2.4 מיליארדי דולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 23,483 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

אחזקת מנועי סופה/רעם התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 2,461 מיליוני ₪ עם חברת יונייטד טכנולוג'יס קורפוריישן פראט אנד וויטני לצורך אחזקת מנועי סופה/רעם ל- 15 שנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,454 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2030.

אחזקת מטוסי תובלה (1) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 390 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך אחזקת מטוסי תובלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 175 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

אחזקת מטוסי תובלה (2) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 142 מיליוני ₪ עם חברה גרמנית לצורך אחזקת מנועים למטוסי תובלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 116 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2030.

אחזקת מטוסי קרב התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 116 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך תמיכה באחזקת מטוסי F-16. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 113 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

אחזקת מסוקים התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 169 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך אחזקת מסוקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 169 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

רכש מסוקים התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 243 מיליוני ₪ לצורך רכישת מסוקים מחיל הים של ארה"ב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 179 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

רכש מנועים לנמר התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 700 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת מנועים לנמר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 700 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

אחזקת רק"ם התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 188 מיליוני ₪ עם חברת קינטיקס לצורך אחזקת רק"ם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 145 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

רכש חלפים למשאיות התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 169 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך רכישת חלפים למשאיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 159 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

שרותי אבטחה, ניקיון והסעדה במעברים התקשרויות משנת 2019 בהיקף של כ- 278 מיליוני ₪ עם חברת סער בטחון בע"מ וחברת שלג לבן (1986) בע"מ לצורך שרותי אבטחה, שמירה, בידוק בטחוני, ניקיון והסעדה במעברים בצפון הארץ ובדרום הארץ. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 155 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2020.

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 7,262 מיליוני ₪ עם חברת מבט לנגב בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כל הפעילויות, המערכות והציוד בקריית ההדרכה. התשלומים לזכיין החלו בשנת 2015, עם אישור ההפעלה הראשוני, ויבוצעו על פני 23 שנים עד לשנת 2037. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 -

דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 5,238 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

הקמת מכשול התקשרויות משנים 2016 ו-2017 בהיקף של כ- 2,894 מיליוני ₪ עם חברות שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ, דניה סיבוס ואחרות לצורך הקמת מכשול בדרום הארץ. ההתקשרויות הוגדלו בשנת 2019. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 897 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2021.

שדרוג תשתיות התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 103 מיליוני ₪ עם חברת מעגן עבודות ימיות וצלילה בע"מ לצורך שדרוג תשתיות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 103 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות (1) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 886 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ וחברת אלקטרה בנייה בע"מ לצורך הקמת מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות צה"ל לנגב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 114 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות (2) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 258 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות בע"מ לצורך תכנון, הקמה ואחזקה של תשתיות בינוי במסגרת העתקת מחנות. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2018-2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 102 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות (3) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 208 מיליוני ₪ עם חברת קן התור הנדסה ובניין בע"מ לצורך תכנון, הקמה ואחזקה של תשתיות בינוי במסגרת העתקת מחנות. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 169 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

בניית מבנים ותשתיות במסגרת העתקת מחנות (4) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 202 מיליוני ₪ עם חברת אם + דאבליו (ישראל) בע"מ לצורך הקמת מבנים ועבודות בינוי שונות במסגרת העתקת מחנות צה"ל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 202 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

מעבר התקשוב לנגב (1) התקשרויות משנת 2017 בהיקף של כ- 288 מיליוני ₪ עם התעשייה האווירית לישראל לצורך הקמת מתקני התקשוב בנגב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 266 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2027.

מעבר התקשוב לנגב (2) התקשרויות משנת 2018 בהיקף של כ- 4,450 מיליוני ₪ עם קריית התקשוב הטכנולוגית בנגב בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית התקשוב הטכנולוגית. סך עלויות ההקמה, המימון (לרבות תחזית עבור התאמות בגין שינויים בריבית) והפעלה על פני תקופת הפרויקט הינו מסתכמות לכ-5,100 מיליוני ₪. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. בתום תקופת הזיכיון יעביר הזכיין למשרד את כלל המתקנים, המערכות והציוד בקריית התקשוב. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 4,444 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2043.

מרכז אספקה אחוד (מרה"ס) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 188 מיליוני ₪ עם חברת צור עבודות עפר כבישים פתוח לצורך ביצוע עבודות כריה במרה"ס. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 164 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

אחזקת מבנים ותשתיות (1) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 146 מיליוני ₪ עם חברת מנרב הנדסה ובניין לצורך אחזקת מבנים ותשתיות במחנות צה"ל. ההתקשרות עודכנה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 108 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

אחזקת מבנים ותשתיות (2) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 277 מיליוני ₪ עם חברת מנרב הנדסה ובניין לצורך אחזקת מבנים ותשתיות במחנות צה"ל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 126 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

אחזקת מבנים ותשתיות (3) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 153 מיליוני ₪ עם חברת נ.ר.ש.א לבניין והשקעות לצורך אחזקת מבנים ותשתיות במחנות צה"ל. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 110 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

רכש דלק סילוני התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 1,027 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת דלק סילוני. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,027 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
רכש דלק סילוני וסולר התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 715 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת דלק סילוני וסולר. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 330 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

רכש סולר התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 232 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת סולר. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 232 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

אספקת בנזין התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 434 מיליוני ₪ עם חברת דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ לצורך אספקת בנזין. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 156 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

חכירת שירותי רכב (ליסינג) התקשרויות משנים 2016, 2018 ו-2019 בהיקף של כ- 997 מיליוני ₪ עם חברת אלדן תחבורה בע"מ, חברת יו.טי.אס - יוניברסל פתרונות תחבורה וש.שלמה רכב לצורך חכירת שירותי רכב (ליסינג). יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 753 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

רכש ציוד מכני הנדסי כבד התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 283 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת ציוד מכני הנדסי כבד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 265 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

רכש רכב בט"ש התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 148 מיליוני ₪ עם צבא ארה"ב לצורך רכישת רכב בט"ש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 148 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

הסעת חיילים בתחבורה ציבורית התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 161 מיליוני ₪ לצורך הסעת חיילים ברכבת ישראל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 161 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

שירותי רפואה בבתי חולים ממשלתיים התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 228 מיליוני ₪ לצורך שירותי רפואה עבור משרתי צה"ל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 118 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

אספקת ציוד אישי וספורט התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 248 מיליוני ₪ עם רשתות שיווק לצורך אספקת ציוד אישי וספורט. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 150 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תמיכה בסוללות טילי הפטריוט התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 132 מיליוני ₪ עם חיל האוויר האמריקאי לצורך תמיכה בסוללות טילי הפטריוט. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2015. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 120 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פרויקט הגנ"א (1) התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 591 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. ההתקשרות הוגדלה בשנים 2017- 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 161 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

פרויקט הגנ"א (2) התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 300 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 169 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פרויקט הגנ"א (3) התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 507 מיליוני ₪ עם חברה אמריקאית לצורך הזמנת ייצור בפרויקט הגנ"א. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 365 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

2. משרד החינוך

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2040	מטה המשרד	א	2,327.3	(127.8)	1,887.9	(56.2)	367.8	83.7%	337.2	98.6%
2041	חינוך מיוחד	ב	8,435.5	-	8,254.8	-	180.7	97.9%	159.0	99.7%
2042	קדם-יסודי	ג	9,107.3	(1,467.7)	8,980.3	(1,458.5)	117.8	98.7%	19.2	98.9%
2043	יסודי וחטיבות-ביניים	ד	15,210.9	(562.5)	15,148.1	(537.2)	37.5	99.8%	8.2	99.8%
2044	חטיבה עליונה	ה	9,996.7	-	9,936.8	-	59.9	99.4%	23.3	99.6%
2046	תכניות חינוכיות משלימות	ו	7,381.6	(772.7)	5,636.7	(648.7)	1,620.9	77.7%	1,605.1	99.8%
2047	מינהל עובדי הוראה	ז	2,364.7	(2.0)	2,081.8	(1.2)	282.1	88.1%	268.7	99.4%
2048	שירותי עזר והסעות	ח	4,030.9	(1.5)	3,947.2	(0.4)	82.6	98.0%	72.2	99.7%
2049	תמיכות בנושאי יהדות	ט	1,510.0	-	1,413.1	-	96.9	93.6%	93.0	99.7%
2110	מטה	י	49.1	-	49.1	-	-	100.0%	-	100.0%
2111	תמיכה בהוראה ובמחקר	יא	11,620.4	(3.8)	11,616.5	-	0.1	100.0%	0.1	100.0%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	יב	156.9	-	88.3	-	68.6	56.3%	68.6	100.0%
6002	תכנית פיתוח חינוך	יג	1,900.0	(873.0)	1,865.1	(873.0)	34.9	98.2%	33.3	99.9%
6003	הצטיידות מבני חינוך	יד	15.0	-	9.0	-	6.0	60.0%	5.9	99.3%
6006	חידוש מבנים	טו	295.6	-	275.2	-	20.4	93.1%	20.4	100.0%
	אחרים		6.4	-	5.2	(22.0)	23.2	18.3%	1.2	22.5%
			74,408.3	**(3,811.0)**	**71,195.1**	**(3,597.2)**	**2,999.4**	**96.0%**	**2,715.4**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
49,407	54,157	56,447	61,438	63,911	67,598	9.6%	4.2%	8.8%	4.0%	5.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
67,313	70,597	11,086	(7,802)	3,284

א. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות השוטפות ושכרם של עובדי מטה המשרד, לרבות בתחומי הדוברות, מחקרים וסטטיסטיקה, קשרי חוץ, מדידה והערכה בחינוך, מימון פעילות מוסדות מורשת כגון "יד ושם", בחינות ונושאים נוספים. כמו כן מיועד התקציב למימון אחזקת המטה, וכן ביטוח תלמידים ורכוש במוסדות החינוך. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-368 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שעות לימוד, שירותים נלווים והסעות תלמידים בחינוך המיוחד. אוכלוסיית היעד הינה תלמידי החינוך המיוחד בגילאים 3-21, שעברו ועדות השמה וכן תלמידים הזכאים לתכנית השילוב במסגרות החינוך הרגילות בגיל 3-18. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-181 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות האגף לחינוך קדם יסודי המופקד על קביעת מדיניות פדגוגית לילדים בגיל 3-6 בכל המגזרים. המימון מיועד להשתתפות המדינה בעלויות גן הכוללות שכר גננת, שכר עוזרת גננת ועלויות אחזקה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-118 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר מורים במערך החינוך היסודי ובחטיבות הביניים בחינוך הרשמי והמוכר ובחינוך שאינו רשמי.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון כלל מערך החינוך העל יסודי, בעיקר לתשלומי שכר המורים, השרתים, המזכירים, עובדי הסיוע, עובדי אחזקה אחרים וכן לרכישת ציוד והוצאות אחרות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-60 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

ו. תחום פעולה זה מיועד לקיום פעילויות משלימות למידה במערכת החינוך. התחום כולל את תתי הסעיפים הבאים: קידום ילדים ונוער, פעילויות ופרויקטים במערכת החינוך, שירות פסיכולוגי חינוכי, חינוך בלתי פורמאלי, הארכת יום הלימודים, תקשוב, טכנולוגיה ומדעים במערכת החינוך, תכנית למחוננים וחינוך מבוגרים ואחרים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,621 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן בחלקו מהכנסות מיועדות שלא התקבלו במלואן. בנוסף שינוי תקציבי וקבלת יתרת עודפים אושרו רק בסוף דצמבר 2019.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרות והשתלמויות לעובדי הוראה, השתתפות בהוצאות מנהליות של המכללות להכשרת עובדי הוראה, מימון תכניות מיוחדות להכשרת מורים וכן עבור שעות הדרכה, השתלמויות והפעלת מרכזי פסג"ה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-282 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי היקף במערכת החינוך לרבות השתתפות במימון עובדי מינהל, שרתים ומזכירים, לבורנטים וספרנים במוסדות חינוך וקציני בטיחות המועסקים על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך. כמו כן, התקציב מיועד להשתתפות בהסעות תלמידים ומורים וכן למענקי פיתוח, שיפוצים והצטיידות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-83 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון תרבות יהודית, להעמקת החינוך היהודי וללימודי ארץ ישראל. כמו כן יועד התקציב למימון התמיכה במוסדות תורניים והפעילויות הבאות:

1) כ- 1,500 מוסדות תורניים בהם לומדים כ- 120,000 תלמידים מעל גיל 18. המוסדות כוללים ישיבות גבוהות, כוללים, ישיבות הסדר, מדרשות לבנות, מסגרות לימוד תורני במוסדות אקדמאים ותוכנית ה"אלף".
2) גרעינים תורניים המהווים קבוצת משפחות של אנשי תורה וחינוך המתיישבים ביישובי פיתוח על מנת להקים בית מדרש מרכזי ללימודי יהדות, להתערות ביישוב ולקדם את תחומי החינוך, התרבות והרווחה השונים מתוך השקפת עולם יהודית.
3) ארגוני גג של הישיבות בישראל, המטפלים בדחיית שירותם של תלמידי ישיבות שתורתם אומנותם. גופים אלה מייצגים את הישיבות בפני משרדי ממשלה ומוסדות ציבור ופעילותם מוכרת על ידי שלטונות הצבא. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-97 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהפרשי עיתוי כתוצאה מיצירת התקשרויות בהתאם לשנת הלימודים וכן מקבלת יתרת עודפים בסוף דצמבר 2019.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון חלק מהפעולות המבוצעות על ידי המועצה להשכלה גבוהה וממומנות על ידי משרד החינוך.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון המוסדות והפעילויות הבאות:

1) מימון 31 מוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות ומכללות). עיקר ההשתתפות הציבורית במוסדות אלו מבוצעת על ידי הקצבה ישירה, המחושבת על פי מודל תקצוב להוראה ולמחקר, המבוסס בעיקרו על תפוקות ההוראה והמחקר של המוסדות.
2) מימון הקצבות ייעודיות לנושאים שונים כגון: הקצבות למחקר, מלגות, פעולות בין אוניברסיטאות, מכינות, הרחבת הנגישות להשכלה גבוהה לאוכלוסיות מיוחדות כגון המגזר הערבי והמגזר החרדי.
3) מימון השתתפות בתקציב ההשכלה הגבוהה לצורך קידום הפעילות המחקרית באוניברסיטאות בתחומים שונים, לרבות הקרן הלאומית למדע, האקדמיה הלאומית למדעים והשתתפות בתכנית Horizon 2020 CERN.
4) מימון פרוייקטי פיתוח פיזי (בינוי) והנגשת מבנים לאנשים בעלי מוגבלויות במוסדות להשכלה גבוהה.

יב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רווחה ושירותים חברתיים במסגרת משרד החינוך. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-69 מיליוני ₪, הנובע מהליך ביצוע תקציב זה, שכן משרד החינוך אחראי על ביצוע ההתקשרויות ומשרד הרווחה אחראי על התקצוב וביצועו.

יג. תחום פעולה זה מיועד למימון בינוי, פיתוח והצטיידות של מוסדות חינוך באמצעות הרשויות המקומיות, וכן למימון תשתיות היקפיות לשיפור חזות מבני חינוך. מימון בניית כיתות לימוד מתבצע מתקציב משרד החינוך ומתקציב מפעל הפיס. בניית המוסדות באה לענות על הצרכים הנובעים מגידול טבעי ומהגירה פנימית של האוכלוסייה.

יד. תחום פעולה זה מיועד להקצבות לבתי ספר עבור הצטיידות כיתות.

טו. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים לחידוש מבנים במסגרות החינוך השונות, לרבות לפרויקטים המיועדים לעיצוב חזות ואסתטיקה, וכן לביצוע התאמות ושינויים במרכזים פדגוגים.

התקשרויות מהותיות

הפעלת תכניות הזנה התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 1,168 מיליוני ₪ עם מילגם שירותים לעיר בע"מ לצורך הפעלת מספר תכניות הזנה לילדים:

1) פרויקט הזנה ארצי מכוח חוק ארוחה יומית לתלמיד, התשס"ה- 2005 הקובע כי תלמידי החינוך היסודי וגני החובה הזכאים לכך יקבלו ארוחה חמה אחת ביום, בהתחשב בצורכיהם ובגילם. אוכלוסיית התלמידים הזכאים לארוחה יומית נקבעת על ידי שר החינוך, בהסכמת שר האוצר, מקרב התלמידים במוסדות החינוך ביישובים ובשכונות שבהם חל יום חינוך ארוך (לפי חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997);
2) הזנה בתכניות צהרונים לילדים במסגרת החלטת וועדת טרכטנברג תכנית ציל"ה (צהרי יום להעשרה) עד שנה"ל תשע"ז ותכנית ניצנים החל משנה"ל תשע"ח;
3) הזנה במסגרת תכנית מיל"ת (מסגרת יום לימודית) תכנית תוספתית אשר מתקיימת בחלק מבתי הספר בהם לא קיים יום חינוך ארוך;
4) תכנית פיילוט להזנה של ילדים במסגרות החינוך המיוחד.

התקשרות זו הינה התקשרות המתחדשת מדי שנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,038 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

הפעלת מתנ"סים והסכם הבראה התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 201 מיליוני ₪ עם החברה למתנ"סים לצורך הפעלת מתנ"סים ברחבי הארץ והתחייבות המשרד לכיסוי התחייבויות החברה בגין סיום יחסי עובד מעביד.
התקשרות זו הינה התקשרות המתחדשת מדי שנה לשנה נוספת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 155 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תכנית החומש התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 103 מיליוני ₪ עם חברת אקסיומה- הישגים בהשכלה לצורך מתן שירותים פדגוגיים ומנהלתיים במסגרת תכנית החומש במגזר הערבי, הבדואי והדרוזי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 92 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

שרותי ארגון מנהלי לעובדי הוראה התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 307 מיליוני ₪ עם טלדור מערכות מחשבים לצורך מתן שירותי ארגון מנהלי לביצוע קורסי פיתוח מקצועי וימי עיון לעובדי הוראה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 58 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

3. משרד הבריאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0457	המשרד לשוויון חברתי	א	131.3	-	133.3	-	(2.0)	101.5%	-	101.5%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	ב	21.8	-	15.5	-	6.3	71.1%	5.1	94.5%
2402	משרד ראשי	ג	1,666.8	(173.9)	1,310.2	(176.9)	359.6	78.5%	361.2	100.1%
2404	הכשרה והדרכה	ד	380.5	(86.4)	346.2	(89.9)	37.8	90.2%	35.3	99.3%
2407	רכש שירותי בריאות	ה	5,054.1	(650.4)	4,854.1	(655.9)	205.5	95.9%	197.0	99.8%
2416	שירותי בריאות הציבור	ו	1,562.8	(75.2)	1,372.0	(82.0)	197.6	87.4%	194.4	99.8%
2420	קופות חולים ובתי חולים	ז	33,835.0	(3,119.5)	33,569.8	(2,871.1)	16.8	99.9%	35.8	100.1%
2422	כספי עזבונות	ח	11.8	(10.2)	10.3	(10.2)	1.5	87.3%	1.4	99.2%
2440	מרכזים לבריאות הנפש	ט	51.2	(20.0)	46.3	(20.2)	5.1	90.1%	3.2	96.3%
2450	מרכזים רפואיים	י	642.3	(330.6)	639.4	(328.2)	0.5	99.9%	0.1	99.9%
6725	בינוי ופיתוח	יא	880.1	(232.3)	679.8	(52.2)	20.2	97.1%	20.2	100.0%
	אחרים		-	-	-	(10.5)	10.5	***	-	0.0%
			44,237.7	**(4,698.5)**	**42,976.9**	**(4,297.1)**	**859.4**	**98.0%**	**853.7**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
26,833	27,885	30,337	33,644	35,108	38,680	3.9%	8.8%	10.9%	4.4%	10.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
38,262	39,539	6,368	(5,091)	1,277

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2019 נטו כוללים את נתוני בתי החולים הממשלתיים (ראה ביאור 7 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד לקידום פרויקטים במסגרת המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית". בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-2 מיליוני ₪, הנובעת מהזמנות שנוצרו כנגד תקציב הרשאה להתחייב בשל הקצב המהיר של התקדמות הפרוייקטים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון חלק משרד הבריאות בתכנית הלאומית לילדים ולנוער בסיכון - תכנית בניהול משרד הרווחה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכרם של עובדי המשרד הראשי, תפעול שוטף של המשרד, מימון פרויקטים הנוגעים לתחום הבריאות, שירותי חירום, פעולות לשעת חירום ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-360 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף השנה וביצוען צפוי בשנה העוקבת, זאת בשל תקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב, וכן כתוצאה מתהליך אישור ההתקשרויות בוועדות המכרזים וחתימה על ההסכמים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות הכשרה והשתלמויות לרופאים ואחיות, העסקת רופאים, מתמחים וסטאז'רים, העסקת אחיות שהינן בין היתר עולות חדשות והפעלת בתי ספר לאחיות ויחידות אחרות המסונפות לבתי חולים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך הפיקוח והבקרה על מוסדות אשפוז, לרבות רישוי מוסדות רפואה ופיקוח על מקצועות רפואיים, קניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים וכן למימון אספקת מכשירים רפואיים (כדוגמת פרוטזות). תחום פעולה זה מיועד גם למימון פעילות של מסגרות שיקום לאנשים עם נכות נפשית בקהילה, אבחון נכי נפש, קניית שירותי גמילה מסמים ואלכוהול, וקניית שירותים מרפאתיים ואמבולטוריים בתחום בריאות הנפש. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-206 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שוטפות בגין חודש דצמבר עבור קנית שירותי אישפוז, שביצוען צפוי בשנה העוקבת.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותן של טיפות חלב, שירותי בריאות התלמיד, מתן חיסונים, תפעול שירות המזון, מעבדות והפעלת לשכות בריאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-198 מיליוני ₪, הנובע מעיכוב באספקת חיסונים שהתקבלו בתחילת 2020 , מתקציב שהתקבל בסוף שנת התקציב בגינו נוצרו התחייבויות שביצוען צפוי בשנה העוקבת וכן מפרוייקטים שטרם הושלמה התחשבנות בגינם.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות מתקציב המדינה לקופות החולים בגין השלמת עלות סל הבריאות, בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, מימון תמיכות שונות לקופות חולים ולגופים ציבוריים אחרים, כגון בתי חולים ציבוריים ובנוסף סבסוד בתי החולים הממשלתיים.

ח. תחום פעולה זה מיועד לעזבונות בניהולו של האפוטרופוס הכללי המיועדים לתמיכות עבור מוסדות. המשרד בודק באם הגופים עומדים בתנאים המזכים ובמידה וכן מעביר להם את התמיכה.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון האשפוז הפסיכיאטרי והפעלת בתי חולים פסיכיאטריים ממשלתיים.

י. תחום פעולה זה מיועד להפעלת בתי חולים גריאטריים ממשלתיים.

יא. תחום פעולה זה מיועד לתכנון פרויקטי בינוי ופיתוח תשתיות רפואיות, הצטיידות בבתי החולים ובמרכזים לבריאות הציבור, יעוץ מקצועי, ומיגון מוסדות רפואה וכן למימון תמיכות מתקציב המדינה לפיתוח תשתיות בקופות החולים ובבתי חולים ציבוריים.

התקשרויות מהותיות

קניית שירותי אשפוז במוסדות גריאטריים התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 2,992 מיליוני ₪ עם כ- 280 מוסדות אשפוז גריאטריים לצורך השתתפות המשרד בעלות האשפוז של המטופלים במוסדות אלו, בדרך של הנפקת קודי אשפוז גריאטריים בלשכות הבריאות המחוזיות ותשלום למוסדות בהתאם למשך האשפוז. במהלך שנת 2012 נחתמו הסכמים לשנתיים עם אופציה לשנתיים נוספות. המשרד פרסם מכרז חדש בשנת 2016 שנדחה בשל עתירה לבג"צ. בדצמבר 2017 נדחו העתירות וההתקשרות הוארכה בדרך של פטור עד לספטמבר 2018. ההתקשרות הוארכה פעם נוספת עקב עתירה בבית משפט על פרסום המכרז החדש של 2019 עד לדצמבר 2019 והוארכה פעם נוספת עד מרץ 2020 בדרך של פטור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 2,350 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

התקשרות עם חברת ש.ר.א.ל התקשרות משנת 1995 עם חברת ש.ר.א.ל לצורך אספקת תרופות, תכשירים, ציוד רפואי וציוד פונקציונאלי לגופים רפואיים ממשלתיים ולגופים אחרים. בנוסף, החברה מחזיקה את מלאי התרופות והחיסונים של משרד הבריאות. בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1716 מיום 8 באוגוסט 1993, מניות החברה מוחזקות ברובן המכריע (99.9%) על ידי עמותת בתי חולים ציבוריים למען הציבור, שמטרתה, על פי תקנונה, הינה חיזוק הקשר בין בתי החולים הציבוריים לבין הגורמים בקהילה, ופעילותה לקידום רווחת הציבור ביחס לשירות הניתן על ידי בתי החולים הציבוריים. תקופת ההתקשרות המקורית עם החברה הוארכה מעת לעת באמצעות פטור ממכרז.
בשנת 2014, במסגרת הליך חידוש ההתקשרות עם החברה ולאור ביקורת שהועלתה כנגד התנהלות החברה, מינתה החשבת הכללית דאז צוות לבחינת רכש התרופות והציוד הרפואי במערכת הבריאות הממשלתית בראשות כלכלן בכיר ובהשתתפות נציגי משרד הבריאות ומשרד האוצר. הצוות בחן בין היתר את מודל ההפעלה של החברה, על מנת לבדוק את יעילות מתכונת הרכש הקיימת, חלופות אפשריות אחרות ככל שקיימות כאלה ואת היכולת לנצל עוד יותר את היתרון לגודל ככל שקיים במערכת. במקביל, הוקם צוות עבודה משותף למטה החשב הכללי ולמשרד הבריאות אשר פעל לביצוע פיילוט של רכש בתחום החיסונים והתרכיבים לאגף בריאות הציבור במיניסטריון המשרד במטרה לתכנן ולבצע את רכש החיסונים והתרכיבים לשנת 2016. לאור התהליכים הנ"ל, ביום 1 בפברואר 2015 החליטה החשבת הכללית דאז כי הפטור לחברת ש.ר.א.ל יוגבל לשנה אחת עד ליום 31 בינואר 2016 וכי במהלך תקופה זו יבחנו משרדי הבריאות והאוצר אפשרויות שונות לביצוע המטלות המבוצעות כיום באמצעות ש.ר.א.ל ותתקבל החלטה בנוגע למתכונת הרכש לטווח הארוך.
במהלך שנת 2016 הוארך הפטור מעת לעת בפטור ממכרז לתקופות קצרות. ביום 25 בדצמבר 2016 הוארך הפטור עד לסוף שנת 2018 בכפוף למתווה שגובש על ידי צוות מקצועי באגף החשב הכללי שאושר על ידי ועדת הפטור במשרד אוצר, במסגרתו על משרד הבריאות לפרסם מכרזים עבור בתי החולים הממשלתיים הכלליים בנושאים ספציפיים בהיקף של 120 מיליוני ₪ בשנת 2017 ובהיקף של 110 מיליוני ₪ בשנת 2018. המשרד לא פרסם מכרזים כאמור והכין מסמך עקרונות להסדרת ההתקשרות ובינואר 2019 אישרה ועדת הפטור את הארכת הפטור עד ליולי 2019. הפטור הוארך שוב ע"י הועדה עד לדצמבר 2019 ובדצמבר 2019 הוארך שוב עד ליום 30 ביוני 2020. בנוסף קיים פטור לרכישת חיסונים בגובה של 142 מיליוני ₪ עד לסוף 2020. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 838 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

חיסוני שגרה התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 270 מיליוני ₪ עם חברת נובולוג בע"מ לצורך רכישת חלק מחיסוני השגרה לתינוקות המתחסנים בטיפות חלב. בהתאם לבקשת חברת MSD, עימה נחתמה ההתקשרות המקורית, הוסבה התמורה מהתקשרות זו לחברת נובולוג בע"מ, חברת ההפצה של MSD. במהלך שנת 2019 הוגדלה ההזמנה בסכום של 52 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 85 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

הקמת בית חולים כללי ציבורי בעיר אשדוד התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 996 מיליוני ₪ עם חברת אסותא אשדוד בע"מ לצורך מימון, תכנון, הקמה ותפעול בית חולים אסותא באשדוד. בית החולים מפעיל 300 מיטות, במתווה

שאושר על ידי מינהלת פרויקט בית החולים בעיר אשדוד. במסגרת ההתקשרות העניקה המדינה לחברת אסותא אשדוד בע"מ מענק הקמה בגובה של 570 מיליוני ₪ כולל מע"מ אשר שולם בהתאם לאבני דרך וקצב התקדמות הבנייה. בנוסף, בשנת 2016 חתמה המדינה עם היזם על תיקון להסכם הפרויקט, במסגרתו ויתר היזם על הזכות שניתנה לו מכוח המכרז להפעיל שירותי רפואה פרטיים בתמורה להגדלת מענק ההקמה בסכום של כ- 426 מיליוני ₪ בפריסה ל-10 שנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

תמיכה בבית חולים לניאדו התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 408 מיליוני ₪ עם בית החולים קרית צאנז ע"ש לניאדו לצורך הסכם הבראה שנחתם בין המדינה לבין בית החולים ביום 7 באוגוסט 2017. במסגרת ההסכם, המדינה התחייבה לסייע לבית החולים בסכום של עד 348 מיליוני ₪ עד לשנת 2023 בכפוף לעמידת בית החולים בתנאי אבני הדרך שנקבעו בהסכם. בנוסף התחייבה המדינה לתמוך בפיתוח תשתיות בסכום של עד 10 מיליוני ₪ בשנה ובסה"כ 60 מיליוני ₪ עד לשנת 2022 בכפוף לאישור הפרוייקטים ע"י ועדת השלושה שמונתה לפקח על יישום הסכם ההבראה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 112 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

הקמת מבנה כירורגי בבית חולים ברזילי התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 264 מיליוני ₪ עם חברת שיתופית חברה לבניה בע"מ לצורך הקמת מבנה כירורגיה חדש בבית חולים ברזילי באשקלון. במהלך 2014 הוגדלה ההתקשרות ב- 15 מיליוני ₪, בשנת 2016 הוגדלה ההתקשרות ב- 110 מיליוני ₪, בשנת 2018 הוגדלה ההתקשרות ב- 30 מיליוני ₪ ובשנת 2019 הוגדלה שוב ב-1 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תמיכה בקופות חולים התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 5,000 מיליוני ₪ עם קופות החולים לצורך תמיכה כספית בהתאם להסכמי ייצוב לשנים 2017-2019 ועל פי מבחני תמיכה בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. ההסכם עם מכבי נחתם רק ב-2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 678 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

קניית שירותי שיקום בתחום בריאות הנפש התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 1,200 מיליוני ₪ עם כ- 200 מסגרות שיקום בתחום הדיור, התעסוקה והפנאי של נכי נפש בקהילה. לצורך ביצוע חוק שיקום נכי נפש בקהילה התש"ס-2000, מממן משרד הבריאות שהות במסגרות דיור למתמודדים עם נכויות נפשיות והעסקתם במסגרות מגוונות. במהלך שנת 2014 פורסם מכרז חדש לתחום הדיור שנדחה בשל עתירה לבג"צ, פורסם שוב במהלך 2016 ובוטל בהוראת בית המשפט. ההתקשרות הקיימת מבוססת על מערכת ההסכמים הקיימת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,200 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תמיכה בהסתדרות מדיצינית הדסה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 860 מיליוני ₪ עם הסתדרות מדיצינית הדסה לצורך מימון הסדר הנושים ותכנית ההבראה שנחתמה בין המדינה, הסתדרות מדיצינית הדסה וארגון נשות הדסה ביום 24 ביוני 2014. במסגרת ההסכם, התחייבה המדינה לסייע לבית החולים לצמצם את חובות העבר והגירעון השוטף בסכום של כ- 1,300 מיליוני ₪ בכפוף לעמידת בית החולים בתנאים שונים שנקבעו בהסכם ובכפוף לתמיכה שוטפת מארגון נשות הדסה (היתרה לא כוללת כ-76 מיליוני ₪ שאותם ות"ת מעבירים להדסה מכוח הסכם קודם). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 208 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

הקמת מרכז שיקומי פוריה התקשרות משנת 2020 בהיקף של כ- 95 מיליוני ₪ עם שתית בע"מ לצורך הקמת שלד ומעטפת למרכז שיקומי , על אזורי הגליל, במרכז הרפואי ע"ש ברוך פדה, פוריה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 95 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

4. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
4050	משרד ראשי	א	444.3	(55.3)	396.9	(55.3)	47.4	89.3%	42.5	98.9%
4051	תחבורה ימית	ב	67.7	(44.1)	52.5	(37.7)	8.8	85.6%	7.8	98.4%
4052	תעופה	ג	79.9	(39.4)	62.7	(38.6)	16.4	79.3%	15.3	98.6%
4054	תחבורה ציבורית	ד	28.5	-	28.0	-	0.5	98.2%	0.4	99.6%
7950	תחבורה ציבורית	ה	9,236.0	(514.0)	8,979.9	(514.0)	256.1	97.2%	153.7	98.9%
7951	כבישים	ו	7,531.0	(636.0)	7,182.8	(39.3)	(248.5)	103.6%	-	103.6%
7953	פיתוח אחר	ז	80.0	-	79.7	-	0.3	99.6%	0.2	99.9%
7955	תמיכות בתחבורה	ח	9,195.0	(40.0)	9,190.9	(40.0)	4.1	100.0%	4.1	100.0%
	אחרים		-	-	-	(0.2)	0.2	0.0%	-	0.0%
			26,662.4	**(1,328.8)**	**25,973.4**	**(725.1)**	**85.3**	**99.7%**	**224.0**	**100.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
15,513	15,173	16,301	19,192	21,651	25,248	(2.2%)	7.4%	17.7%	12.8%	16.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
20,542	25,334	14,768	(9,977)	4,791

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2019 נטו כוללים את נתוני נמל חדרה (ראה ביאור 65 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של המשרד, לרבות הוצאות ארנונה, חשמל, מים, טלפון, פעולות רווחה, הדרכה, ניקיון, חניה, אחזקת מבנים, תיקונים, הובלות ומשלוח דברי דואר.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר והוצאות תפעול שונות של רשות הספנות והנמלים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של רשות התעופה האזרחית.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של רשות התחבורה הציבורית.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) רכבת ישראל- חברה ממשלתית , כולל מימון של פרויקטי רכבת כבדה באמצעות חברות ממשלתיות שונות (רכבת ישראל, נתיבי ישראל, ותכנון על ידי חוצה ישראל).
2)רכבת קלה ירושלים - בגין עבודות המגזר הציבורי בפרויקט, לרבות תשלום לזכיין.
3) חברת נתיבי תחבורה עירוניים (נת"ע) - חברה ממשלתית, בגין פרויקט הסעת המונים במטרופולין תל אביב.
4) פרויקט המטרונית - הסעת המונים בחיפה.
5)הקמת הרכבל בחיפה.
6) פעולות תכנון וניהול מערך תחבורה.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-256 מיליוני ₪, הנובע מתקצוב יתר תקנות הוצאה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים, המבוצעים ברובם באמצעות חברת נתיבי ישראל החברה הלאומית תשתיות תחבורה בע"מ (להלן: "חברת נתיבי ישראל"), פרויקטים לפיתוח כבישים עירוניים המתבצעים באמצעות החברה הממשלתית נתיבי איילון וחברות עירוניות ("מוריה" בירושלים, "יפה נוף" בחיפה) וכן גורמים עירוניים אחרים ברשויות המקומיות השונות. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-249 מיליוני ₪, הנובעת מתת ביצוע בהכנסה המיועדת כתוצאה מהכנסות מרשות מקרקעי ישראל. מובהר לאור היתרות בשאר התחומים כי אין חריגה ברמת סעיף 79.

ז. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח שירותי רישוי ומערכות לאבטחת מידע, היתכנות כלכלית ופיתוח אחר.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון סובסידיות בתחבורה הציבורית כמפורט להלן:
1) סובסידיה למפעילי תחבורה ציבורית, לרבות: אגד, דן ומפעילים נוספים שזכו במכרזים במסגרת הרפורמה בענף התחבורה, וכן סובסידיה למפעילים הוותיקים (אגד ודן) בגין החלפת אוטובוסים ישנים בחדשים.
2) סובסידיות לזכאים בתחבורה הציבורית, כגון: קשישים, נוער וזכאי ביטוח לאומי.
3) סובסידיה לרכבת ישראל - בגין פעילותה השוטפת.
4) תמיכות שונות - לרבות תמיכה בספנות, מימון הנחות לתושבי אילת בטיסות פנים ארציות לעיר ורשת ביטחון למעברי הגבול היבשתיים.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותחזוקת כבישים בינעירוניים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 62,947 מיליוני ₪ עם חברת נתיבי ישראל לצורך ביצוע פרויקטים ותחזוקת כבישים בינעירוניים. הסכם ההתקשרות הוארך בשנת 2017.
החל משנת 2005 התחייב משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לביצוע מספר רב של פרויקטים לפיתוח ואחזקת כבישים בינעירוניים כמפורט להלן:
1) תכנון והקמת כבישים בהתאם לתוכנית הפיתוח שסוכמה עם החברה.
2) אחזקת כבישים בינעירוניים.
3) פרויקטים בטיחותיים שונים כגון: הסדרת צמתים, יישור עקומות, ייצוב שוליים והפרדות מפלסיות.
4) בקרת תנועה - פרויקט לניתוב והזרמת התנועה בהתאם לעומסי התנועה השונים לצורך שיפור קיבולת הכבישים.
5) ביצוע פרויקטים מסילתיים עבור רכבת ישראל, כגון מסילת עכו-כרמיאל, מסילת השרון, מסילה מזרחית, ומסילת העמק. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 28,062 מיליוני ₪.

הסכם פיתוח והפעלת רכבת ישראל התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 46,344 מיליוני ₪ עם רכבת ישראל לצורך ביצוע תכניות הפיתוח שתעודכן ותאושר מדי שנה באישור נציגי הממשלה. כמו כן, במסגרת הסכם הסובסידיה הועברו סיכוני הביקוש אל המדינה, וכן הרכבת התחייבה לרמות שירות ותחזוקה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 32,988 מיליוני ₪.

סובסידיה למפעילי התחבורה הציבורית התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 52,922 מיליוני ₪ עם מפעילי התחבורה הציבורית לצורך סבסוד פעילות התחבורה הציבורית על מנת לאפשר הפעלתה בתעריפים ובהיקפים שקובעת הממשלה. ככלל, מוסדר הענף בחוזים עם מפעילי תחבורה ציבורית, חלקם כתוצאה מזכייה במכרזים וחלקם כתוצאה מהיותם מפעילים היסטוריים בענף כדוגמת אגד ודן. הסכמים אלו צמודים לסל מדדים שונים, כאשר ההפרש ביניהם מגלם סובסידיה המשולמת למפעיל. להלן פירוט ההתקשרויות:
1) חברת אגד אגודה שיתופית לתחבורה בישראל - בחודש ספטמבר 2018 נחתם הסכם עם החברה בנושא מתן שרותי תחבורה ציבורית עד לשנת 2029 בהיקף של 19,912 מיליוני ₪, אומדן יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינו כ- 8,055 מיליוני ₪.
2) חברת דן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ - בחודש ספטמבר 2017 נחתם הסכם עם החברה בנושא מתן שרותי תחבורה ציבורית בגוש דן עד שנת 2025 בהיקף של 5,706 מיליוני ₪, אומדן יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינו כ- 2,462 מיליוני ₪.
3) יתר מפעילי התחבורה הציבורית כתוצאה מזכייה במכרזים ואחרים - אומדן יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 כ- 20,512 מיליוני ₪.
4) תמיכה לרכבת ישראל. אומדן יתרת ההתקשרויות ליום 31 לדצמבר 2019 הינו כ-98 מיליוני ₪.
יתרת ההתקשרויות בגין כלל הסובסידיות למפעילי התחבורה הציבורית ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 31,127 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2029.

פיתוח כבישים עירוניים התקשרות בהיקף של כ- 42,171 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות, חברות עירוניות ("מוריה" בירושלים ו"יפה נוף" בחיפה) וחברה ממשלתית ("נתיבי איילון" במטרופולין תל אביב) לצורך מימון פרויקטים תחבורתיים במגזר העירוני, כאשר שיעור ההשתתפות של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים נע בין 70% ל- 100%.
בנוסף, קיימות למשרד התקשרויות עם חברות מנהלות המבצעות פרויקטים בעיקר במגזרי המיעוטים.
1) התקשרות משנת 2012 עם חברת מוריה, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 6,568 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
2) התקשרות משנת 2011 עם חברת יפה נוף, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 2,387 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
3) יתרת ההתקשרות עם חברת נתיבי איילון ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 5,947 מיליוני ₪.
4) יתרת ההתקשרות עם הרשויות המקומיות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 4,522 מיליוני ₪.
5) התקשרות משנת 2013 עם החברות המנהלות במגזר המיעוטים, יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 964 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.
החל משנת 2019 פרויקטים חדשים יבוצעו באמצעות חברת נתיבי איילון.
יתרת ההתקשרות בגין פיתוח כלל הכבישים העירוניים ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ-20,388 מיליוני ₪, לא ניתן להעריך את המועד המדויק לסיום ההתקשרות.

נת"ע - נתיבי תחבורה עירוניים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 31,988 מיליוני ₪ עם חברת נת"ע לצורך הקמת מערך הסעות המונים במטרופולין תל אביב, המתוכננים לחבר בין ערי ה"לוויין" לבין תל אביב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 21,265 מיליוני ₪, לא ניתן להעריך את המועד המדויק לסיום ההתקשרות.

חברת כביש חוצה ישראל התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 13,237 מיליוני ₪ עם חברת כביש חוצה ישראל לצורך קידום סלילתו של כביש 6 בקטע שבין להבים לצומת שוקת ותכנון התוואי שוקת להבים- נבטים וצומת הנגב, וכן בקטע הצפוני מאזור יקנעם עד שלומי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 9,308 מיליוני ₪, לא ניתן להעריך את המועד המדויק לסיום ההתקשרות.

נמל אילת התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 62 מיליוני ₪ עם חברת נמל אילת לצורך רכישת ציוד נמלי ונכסים אחרים מחברת נמל אילת בתום תקופת ההסמכה (15 שנה עם אופציה להארכה ל- 10 שנים נוספות), וזאת בהתאם להתחייבות המדינה על פי הסכם עם חברת נמל אילת בע"מ מיום 13 בינואר 2013. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 62 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

5. מינהלת הגמלאות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1211	גמלאות	א	13,415.4	(896.5)	13,429.5	(904.9)	(5.7)	100.0%	-	100.0%
1212	הסדר קרנות הפנסיה	ב	4,673.4	-	4,658.5	-	14.9	99.7%	-	99.7%
1213	תפעול מנהלת הגמלאות	ג	44.1	(4.6)	42.8	(4.5)	1.2	97.3%	1.2	100.0%
8306	השקעות בחברות	ד	66.2	-	50.7	-	15.5	76.6%	-	76.6%
			18,199.1	**(901.1)**	**18,181.5**	**(909.4)**	**25.9**	**99.9%**	**1.2**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
14,541	14,792	15,087	15,606	16,479	17,272	1.7%	2.0%	3.4%	5.6%	4.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
17,373	17,298	564	(639)	(75)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי גמלאות חודשיים לעובדי מדינה שפרשו ולשאיריהם. בנוסף לגמלה החודשית, משולמים לגמלאים תשלומים חד פעמיים, כגון : מענק פרישה, הבראה, ביגוד ומענק יובל. כמו כן, מיועד תחום זה למימון תשלומי גמלאות לגמלאי משרדים ביטחוניים, גופים חיצוניים, לרבות רשות השידור, רשות הדואר, המוסד לביטוח לאומי וגמלאי המועצה האזורית חוף עזה. היתרה בתחום פעולה רוחבי זה חיובית.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלום סכומי הסיוע שהתחייבה הממשלה להעביר לקרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות שבהסדר.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שוטף של מנהלת הגמלאות הכולל בין היתר תשלומים בנושאי מחשוב ובקרה.

ד. תחום פעולה זה מיועד לסיוע במימון שכר ותפעול שוטף של החברות תע"ש ורפא"ל.

התקשרויות מהותיות

מערכת חילול קצבאות התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 40 מיליוני ₪ עם חברת חילן בע"מ לצורך קבלת שירותי יישום, תפעול ותחזוקה של מערכת לחילול קצבאות גמלאי המדינה במתכונת של לשכת שירות. ההתקשרות היא לעשר שנים, עם אופציה להארכה לעשר שנים נוספות לאחר תום תקופת ההתקשרות הראשונה. שווי ההתקשרות ללא מרכיב האופציה, הינו כ- 40 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 40 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

6. משטרת ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0780	משטרת ישראל	א	13,494.8	(536.2)	13,131.4	(301.4)	128.6	99.0%	108.2	99.8%
5250	פיתוח - משטרה	ב	318.9	(60.9)	286.4	(30.5)	2.1	99.3%	2.0	100.0%
	אחרים		(5.0)	-	-	-	(5.0)	0.0%	-	0.0%
			13,808.7	**(597.1)**	**13,417.8**	**(331.9)**	**125.7**	**99.1%**	**110.2**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
9,862	10,465	10,737	11,858	12,345	13,086	6.1%	2.6%	10.4%	4.1%	6.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
11,972	13,212	3,715	(2,475)	1,240

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר השוטרים והטבות שכר נלוות וכן למימון תשלומי גמלאות, מענקי פרישה והיוון חלק מתשלומי הפנסיה. תחום פעולה זה מיועד גם לפעילות השוטפת של המשטרה וכן למימון האגפים השונים - אגף החקירות והמודיעין, אגף המבצעים, אגף תחזוקה ולוגיסטיקה, אגף התנועה, אגף משאבי אנוש, משמר הגבול וכ"א טכנולוגי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-129 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שנוצרו בסוף שנת התקציב והתשלום בגינן ימומש בשנה העוקבת. תת ביצוע בהכנסה המיועדת נובע בעיקר מתקצוב עודף מול רכישות שירותים ממשטרת ישראל בשנה זו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון ופיתוח פרויקטי מחשוב ואמצעים, חיזוק המשילות במגזר הערבי וירושלים והקמה ושיפוץ של מבני משטרה.

התקשרויות מהותיות

בינוי תחנת אילת התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 158 מיליוני ₪ עם אלקטרה בניה לצורך בינוי תחנת אילת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 88 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

חכירת כלי טייס (מסוקים) התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 363 מיליוני ₪ עם חברת אלביט מערכות לצורך שירותי חכירת כלי טייס (מסוקים). הסכום אינו כולל הוצאות עקיפות של שעות טיסה, דלק וביטוח, כמו כן, חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 310 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2038.

מרכז הדרכה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 2,100 מיליוני ₪ עם קבוצת "פוליסיטי" לצורך הקמה והפעלת מרכז הדרכה ארצי של משטרת ישראל בסמוך לבית שמש. ההתקשרות התבצעה בשיטת P.F.I. במטרה לאחד את מרבית בתי הספר הקיימים לייעול ושידרוג מערך ההדרכה. העלויות הקבועות כוללות מרכיבים כדוגמת בינוי, תשתיות ותחזוקה ללא מרכיב משתנות כדוגמת עלויות הדרכה והסעדה. חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,586 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2037.

מרכז לוגיסטי התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 250 מיליוני ₪ עם חברת לוגיסטיקר לצורך הקמת מרכז לוגיסטי, אשר יאחסן וירכז את המלאי הלוגיסטי של המשטרה. העלות כוללת את המרכיבים הקבועים הכוללים את הפעלת המרכז, השינוע וההפצה ומרכיב הביטוח אך אינה כוללת את העלויות המשתנות. חלוקת התשלומים לשנים הבאות אינה כוללת ריבית והצמדה אשר טרם שולמו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 250 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2031.

7. בתי חולים ממשלתיים (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע
9301	מרכז רפואי מזור	120.5	-	120.6	-	(0.1)	***
9371	הכנסות מרכז רפואי מזור	-	(120.5)	-	(120.6)	0.1	***
9302	מרכז רפואי מעלה הכרמל	95.5	-	95.4	-	0.1	***
9372	הכנסות מרכז רפואי מעלה הכרמל	-	(95.4)	-	(95.5)	0.1	***
9303	מרכז רפואי שער מנשה	163.7	-	165.2	-	(1.5)	***
9373	הכנסות מרכז רפואי שער מנשה	-	(163.7)	-	(165.1)	1.4	***
9304	מרכז רפואי לב השרון	105.8	-	107.4	-	(1.6)	***
9374	הכנסות מרכז רפואי לב השרון	-	(105.8)	-	(107.4)	1.6	***
9305	מרכז רפואי בת ים	122.4	-	122.4	-	-	***
9375	הכנסות מרכז רפואי בת ים	-	(122.4)	-	(122.4)	-	***
9306	מרכז רפואי באר יעקב	159.2	-	158.6	-	0.6	***
9376	הכנסות מרכז רפואי באר יעקב	-	(159.2)	-	(158.6)	(0.6)	***
9307	מרכז רפואי ירושלמי	137.8	-	138.3	-	(0.5)	***
9377	הכנסות מרכז רפואי ירושלמי	-	(137.7)	-	(138.3)	0.6	***
9308	מרכז רפואי באר שבע	118.0	-	118.5	-	(0.5)	***
9378	הכנסות מרכז רפואי באר שבע	-	(118.0)	-	(118.5)	0.5	***
9320	מאגר הכנסות מרכזיות	354.8	-	354.5	-	0.3	***
9390	השלמת הכנסות בתי חולים	-	(354.8)	-	(354.5)	(0.3)	***
9401	מרכז רפואי ע"ש ד"ר שיבא תל-השומר	2,060.7	-	2,057.1	-	3.6	***
9471	הכנסות מרכז רפואי	-	(2,060.7)	-	(2,057.1)	(3.6)	***
9402	בי"ח ע"ש רמב"ם חיפה	1,282.4	-	1,280.7	-	1.7	***
9472	הכנסות רמב"ם חיפה	-	(1,282.4)	-	(1,280.7)	(1.7)	***
9403	בית חולים נהריה	737.8	-	721.5	-	16.3	***
9474	הכנסות בי"ח נהריה	-	(737.7)	-	(721.5)	(16.2)	***
9404	בי"ח ע"ש וולפסון חולון	631.2	-	621.5	-	9.7	***
9473	הכנסות בי"ח וולפסון תל-גיבורים	-	(631.2)	-	(621.5)	(9.7)	***
9404	בי"ח ע"ש וולפסון חולון	631.2	-	621.5	-	9.7	***
9405	בי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	882.4	-	871.9	-	10.5	***
9475	הכנסות בי"ח ע"ש אסף הרופא צריפין	-	(882.5)	-	(871.9)	(10.6)	***
9406	בית חולים ע"ש הלל יפה חדרה	599.4	-	596.3	-	3.1	***
9476	הכנסות בי"ח הלל יפה חדרה	-	(599.4)	-	(596.3)	(3.1)	***
9407	מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	530.4	-	530.3	-	0.1	***
9477	הכנסות מרכז רפואי ע"ש ברזילי אשקלון	-	(530.3)	-	(530.3)	-	***
9408	בי"ח חולים פוריה טבריה	346.4	-	346.3	-	0.1	***
9478	הכנסות בי"ח פוריה	-	(346.3)	-	(346.4)	0.1	***
9409	בית חולים ע"ש זיו צפת	397.8	-	393.8	-	4.0	***

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע
9479	הכנסות בי"ח צפת	-	(397.7)	-	(393.8)	(3.9)	***
9410	בית חולים עירוני	432.2	-	425.9	-	6.3	***
9480	הכנסות בי"ח עירוני ממשלתי חיפה	-	(432.3)	-	(425.9)	(6.4)	***
9411	מרכז רפואי עירוני	1,847.1	-	1,847.1	-	-	***
9481	הכנסות מרכז רפואי	-	(1,847.1)	-	(1,847.1)	-	***
9412	העברת הכנסות בתי חולים ממשלתיים למאגר הכנסות מרכז	1,813.1	-	1,813.1	-	-	***
9482	השלמת הכנסות בתי חולים	-	(1,813.1)	-	(1,813.1)	-	***
		12,938.6	**(12,938.2)**	**12,886.4**	**(12,886.5)**	**0.5**	**100.0%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2019

מוצגים במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

בתי החולים הממשלתיים הכלליים (להלן: "בתי החולים") הינם יחידות סמך של משרד הבריאות, הפועלות כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הוצאות בתי החולים מותנה בהכנסותיהם. עיקר הכנסותיהם של בתי החולים נובע ממכירת שירותי אשפוז ושירותי בריאות לקופות החולים, כאשר אופן ההתחשבנות בין בתי החולים ובין קופות החולים נקבע על ידי משרד הבריאות. בין משרד הבריאות לבין בתי החולים קיימת התחשבנות הדדית בנושאים שונים, לרבות העברת מימון לתקציב הפעולה השנתי, תשלומים המשולמים באופן מרוכז על ידי משרד הבריאות לספקים שונים, גבייה מרוכזת שמבצע המשרד מלקוחות שונים, מימוני ביניים שמעמיד המשרד לרשות בתי החולים, מימון בגין סעיפי תקציב מרכזיים ויחידות נלוות (כגון: בתי ספר לאחיות ובתי ספר לרנטגן) וכן מימון גירעונות משנים קודמות.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת משרד הבריאות (ראה ביאור 3 לדוחות ביצוע התקציב).

8. משרד הבינוי והשיכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2901	משרד ראשי	א	399.3	(21.0)	330.9	(13.5)	60.9	84.5%	55.8	98.7%
4201	סבסוד ריבית להלוואות ומענקים	ב	896.2	-	903.3	-	(7.1)	100.8%	-	100.8%
4202	סיוע בשכר דירה	ג	2,068.5	-	2,056.1	-	12.4	99.4%	5.1	99.6%
4203	עמלות ניהול הסיוע	ד	139.2	-	115.5	-	23.7	83.0%	23.6	99.9%
5435	הרשות להתחדשות עירונית	ה	63.6	-	56.3	-	7.3	88.5%	6.2	98.3%
7002	בנייה חדשה	ו	6,689.7	(2,968.0)	3,164.5	(2,347.5)	2,904.7	52.1%	2,902.9	100.0%
7003	פעולות פיתוח במרקם הוותיק	ז	343.6	-	318.4	-	25.2	92.7%	25.2	100.0%
7004	פעולות שיכון	ח	179.9	(20.1)	132.7	-	27.1	83.0%	26.4	99.6%
7005	דיור ציבורי	ט	1,744.4	(679.7)	1,123.1	(630.4)	572.0	66.3%	568.1	99.8%
			12,524.4	**(3,688.8)**	**8,200.8**	**(2,991.4)**	**3,626.2**	**69.3%**	**3,613.3**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
3,092	2,019	3,984	4,382	5,256	5,209	(34.7%)	97.3%	10.0%	19.9%	(0.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
4,887	8,836	5,751	(1,803)	3,948

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות שוטפות, לרבות שכר, תשלומים ליועצים, אמרכלות, תפעול, פרסומים, רשם הקבלנים והנהלת המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-61 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב, כתוצאה מאישור התקציב וקבלת העודפים בסוף השנה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון סבסוד ריבית להלוואות ומענקים לזכאי משרד הבינוי והשיכון. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-7 מיליוני ₪, הנובעת מגידול בביצוע אשראי שנרשם לאחר בקשת הגדלות מועדת הכנסת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בשכר דירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום עמלה לגופים המבצעים עבור המשרד פעולות הכרוכות במתן סיוע לזכאים, לרבות מתן הלוואות לדיור וסיוע בשכר דירה.

ה. תחום פעולה זה מיועד לפעילות הרשות להתחדשות עירונית, הפועלת למען הגדלת היקף המימוש של מיזמים להתחדשות עירונית והאצת ביצועם לשם הגדלת היצע הדיור במרקם העירוני הבנוי.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון מגוון רב של פעולות פיתוח כגון תכנון עתודות קרקע, מדידות, ניהול פרויקטים, חברות מנהלות, חברות מתכננות, ביצוע והשלמת עבודות פיתוח בשכונות חדשות. מימון חלק ניכר מפעילות הפיתוח, מקורו בשיווקי המשרד במתכונת "משק כספי סגור" בכל רחבי הארץ לרבות חריש, ראש העין, נצרת עלית, יבנה, חומת שמואל, מודיעין, מעלה אדומים ועוד. כמו כן נכלל בתחום זה פעולות פיתוח במסגרת הבנייה הכפרית וסבסוד תשתיות ביישובים כפריים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-2,905 מיליוני ₪, הנובע ברובו מניהול פרויקטים במסגרת "משק כספי סגור", כאשר ההכנסות בגין השיווק מתקבלות מראש ואילו ההוצאות של הפרויקט מתהוות ומשולמות בהתאם לקצב הפיתוח בפועל, וכן התארכות תהליכי הפיתוח החל משלב התכנון וכלה בביצוע עבודות הפיתוח בפועל, אשר נעשות במסגרת התקשרויות רב שנתיות, בתקופות שבין מספר חודשים למספר שנים. גם בשנה זו השיווקים הרבים הביאו לגידול ניכר בהכנסות שכנגדם קיימות התחייבויות אשר ימומשו בעתיד במזומן.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות במרקם הוותיק, לרבות פעולות במסגרת שיקום שכונות פיזי, פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים, הקמת מוסדות דת והקמת מוסדות ציבור.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות בתחומים שונים המבוצעות על ידי המשרד, כגון, פיתוח מערכות מידע, מיגון יישובי שדרות ואבטחת מזרח ירושלים.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון שיפוץ ואחזקה של הדיור הציבורי, לרבות הסכמים שונים עם החברות המשכנות, הקמת שיפוץ והפעלת דיור מוגן, וכן למימון רכישת דירות עבור דיירי הדיור הציבורי וכן עבור נכים, עולים וותיקים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-572 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהכנסות ממכר דירות משנים קודמות, אשר התקבלו כעודפים בשנת 2019 וזאת בנוסף להכנסות ממכר דירות שהתקבלו השנה.

התקשרויות מהותיות

הגדלת מלאי הדירות הציבורית באמצעות הקמת יחידות דיור חדשות במבני הסוכנות היהודית התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 530 מיליוני ₪ עם הסוכנות היהודית לצורך השקעה משותפת של המדינה והסוכנות, בחלקים שווים, במימון הקמתן של כ- 2,650 יחידות דיור על גבי מבנים שבבעלות או בחכירה של הסוכנות, או בסמוך להם. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 461 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

ניהול דירות בדיור הציבורי, ויחידות דיור עבור גיל הזהב התקשרות משנת 2010 בהיקף של כ- 704 מיליוני ₪ עם חברת עמיגור ניהול נכסים בע"מ לצורך ניהול דירות הדיור הציבורי של המדינה. בנוסף, במסגרת ההסכם, תנהל החברה עבור המשרד כ- 4,500 יחידות דיור עבור גיל הזהב אשר בבעלות הסוכנות היהודית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 524 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

ניהול הדירות בדיור הציבורי התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,957 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך החלפת ההסדרים הקודמים בין משרד השיכון לבין החברה וניהול הדירות בדיור הציבורי באמצעותה. בהתאם להסכם, עמידר אחראית להעביר את כל הכנסות שכר הדירה של הדירות המנוהלות על ידה למשרד, והמשרד אחראי לשלם את כל ההוצאות, לרבות הוצאות בגין אכלוס חוזר וכן הוצאות ניהול. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,319 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

הגדלת מלאי הדירות בדיור הציבורי התקשרויות משנת 2012 בהיקף של כ- 701 מיליוני ₪ עם חברת עמידר וחברת מטרופוליס לצורך רכישת דירות עבור זכאי משרד הבינוי והשיכון ועבור נכים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 513 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים כפריים התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,244 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע, תכנון, פיתוח וסבסוד עבודות שיקום תשתיות ופיתוח ביישובים כפריים באזורי עדיפות לאומית בכל הארץ, השתתפות בבנייה ושיפוץ מוסדות ציבור והקמת ישובים חדשים בפריפריה. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומתבצעות בשלבים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,037 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות במודיעין התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 558 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון ופיתוח תשתיות באתרים שונים בעיר מודיעין. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועדי האכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 155 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה התקשרויות משנת 2010 בהיקף של כ- 3,173 מיליוני ₪ עם חברות מנהלות לצורך ביצוע, תכנון ופיתוח תשתיות לבנייה חדשה ביישובים שונים בארץ, באזורי עדיפות לאומית, בנייה כפרית ומיעוטים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,724 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות ביישובי מיעוטים התקשרויות משנת 2008 בהיקפים משתנים עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות תכנון, פיתוח, תשתיות ומוסדות ציבור ביישובי מיעוטים- דרוזים, צ'רקסים, בדואים וערבים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,381 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון ופיתוח תשתיות ביישוב חריש התקשרויות משנת 2012 בהיקף של כ- 772 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בחריש. ההתחייבויות הן רב שנתיות ומבוצעות בשלבים בהתאם למועד האכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 346 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות לבנייה באזורי עדיפות לאומית התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,019 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים באזורי עדיפות לאומית. ההתחייבויות הן רב שנתיות, הביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 451 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח תשתיות לבנייה באזורים שונים בארץ התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 2,385 מיליוני ₪ עם קבלני ביצוע לצורך ביצוע עבודות פיתוח בשכונות חדשות שהמשרד מקים. ההתחייבויות הן רב שנתיות והביצוע נעשה בשלבים בהתאם לאכלוס. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,284 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

הקמת מוסדות ציבור התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 928 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות לצורך תכנון ותקצוב מוסדות ציבור בשכונות חדשות ווותיקות. ההתחייבויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 620 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פיתוח יישובים בפריפריה התקשרויות משנת 2009 בהיקף של כ- 742 מיליוני ₪ עם עיריות וחברות שונות לצורך ביצוע עבודות פיתוח ושדרוג תשתיות, מרכזים מסחריים, מתחמי תיירות, מבני ציבור ועוד, זאת על מנת לסייע לרשויות ביישובים החלשים בפריפריה לצמוח פיזית, כלכלית וחברתית. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 452 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

תכנון עתודות קרקע התקשרויות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,474 מיליוני ₪ עם מתכננים, מודדים ומנהלי פרויקטים לצורך תכנון של יישובים ושכונות עירוניות הכולל ליווי תכנון, ייזום והכנה של הנחיות לתכנון, מדידות ופיקוח וניהול פרויקטים בכל אזורי הארץ. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,242 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

פעולות תומכות בבנייה חדשה למגורים התקשרויות משנת 2008 בהיקפים משתנים עם חברות שונות לצורך ביצוע שיקום תשתיות בשכנות קיימות ברחבי הארץ לצד שכונות חדשות, ופעולות תומכות שונות בשכונות החדשות כגון: ביצוע תשתיות, פיתוח פארקים, השלמות תשתיות, כבישים והסדרת צמתים, המסייעות להאצת ענף הנדל"ן. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 432 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

איגו"ח עמידר התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,000 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך הנפקת אג"ח, כאשר בסכום שיגויס ירכשו דירות חדשות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 800 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

הסכמי גג התקשרויות משנת 2014 בהיקפים משתנים עם עיריות שונות לצורך הסכמי מסגרת בערים באר שבע, אשדוד, בית שמש, ראש העין, דימונה, טירת הכרמל, לוד, נהריה, שדרות, אלעד, עכו ומגדל העמק. במהלך חיי ההסכמים נחתמות התחייבויות נוספות, נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקטים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 2,679 מיליוני ₪.

פיתוח מערכות מידע התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 150 מיליוני ₪ עם IBM, נס וספקים קטנים לצורך פיתוח מערכות מידע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 88 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

תכנון וניהול פרויקטים הרשות להתחדשות עירונית התקשרויות משנת 2008 בהיקפים משתנים עם רשויות מקומיות לצורך ביצוע עבודות תכנון וניהול פרוייקטים לתוספת בנייה באזורים מבונים הכוללת פינוי, בינוי ועיבוי. ההתקשרויות הן רב שנתיות. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 356 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

9. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע הרווחה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0457	המשרד לשוויון חברתי	א	16.0	-	10.6	-	5.4	66.3%	5.3	99.4%
2301	תחום פעולה כללי	ב	1,229.7	(8.1)	1,138.8	(7.9)	90.7	92.6%	86.0	99.6%
2305	אגף משאבי קהילה	ג	127.7	(1.5)	89.8	(1.3)	37.7	70.4%	36.0	98.7%
2306	אגף השיקום	ד	1,595.5	(385.3)	1,505.0	(381.9)	87.1	94.5%	84.6	99.8%
2308	אגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית (פיגור שכלי)	ה	2,947.2	(889.7)	2,853.1	(883.1)	87.5	97.0%	82.9	99.8%
2310	שירותים אישיים וחברתיים	ו	4,523.7	(1,085.4)	4,154.5	(1,067.0)	350.8	92.2%	325.8	99.4%
2311	נוער צעירים ושירותי תקון	ז	791.9	(54.4)	632.8	(52.1)	156.8	80.1%	151.5	99.3%
2312	תמיכה בפיתוח	ח	148.9	-	75.4	-	73.5	50.6%	73.4	99.9%
	אחרים		-	-	-	(2.4)	2.4	0.0%	-	0.0%
			11,380.6	**(2,424.4)**	**10,460.0**	**(2,395.7)**	**891.9**	**92.1%**	**845.5**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
5,493	5,803	6,325	6,908	7,525	8,064	5.6%	9.0%	9.2%	8.9%	7.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
7,668	8,956	2,646	(1,358)	1,288

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים ושינוי שם המשרד ל"משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים". תחום הרווחה והשירותים החברתיים מנוהל כזרוע עצמאית (להלן "זרוע רווחה") ממשרד העבודה (להלן "זרוע עבודה").

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות פרויקט ישראל דיגיטלית למיחשוב הלשכות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר עובדים, הוצאות תחזוקת המשרד, שירותי מחשוב ומיכון, פעולות הדרכה, תפעול לשכות מחוזיות ולמימון פרויקט קרן הסיוע הממשלתית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון אוכלוסיות הנזקקים (פרטים ומשפחות) המוכרת למחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ ו/או הנמצאות מתחת לקו העוני, מימון הפעילות של מתנדבי השירות האזרחי בקהילה ובמוסדות הרווחה, מימון המוקד הטלפוני 118, תחנות שי"ל, פניות הציבור וועדות ערר וכן תמיכה באחזקת תלמידים ממשפחות נזקקות במסגרות של פנימיות חינוכיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי אבחון ושיקום מקצועי לבעלי מוגבלויות, סידור נכים בפנימייה, טיפול קהילתי וביתי לבעלי מוגבלויות, שיקום וטיפול בעיוור וכן אחזקה ותפעול של מעונות ממשלתיים לנכים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-87 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים לאנשים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית (להלן: מש"ה), כגון: שירותי אבחון, מתן טיפול קהילתי וביתי וטיפול חוץ ביתי במעונות ציבוריים ופרטיים למש"ה וכן טיפול חוץ ביתי וקהילתי לאוטיסטים.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-88 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) השתתפות בתשלום שכר עובדי לשכות לשירותים חברתיים ברשויות מקומיות ובהוצאות ארגון ומינהל ברשויות מקומיות.
2) טיפול וסיוע לאלכוהוליסטים, דרי רחוב, ילדים עניים ומשפחות במצוקה.
3) אחזקה ותפעול מרכזים למניעת אלימות במשפחה והשתתפות באחזקת ילדי רווחה במעונות יום ומשפחתונים.
4) שירות לילדים ונוער - טיפול חוץ ביתי הכולל משפחות אומנה, ילדים בפנימיות ופעילויות קהילתיות.
5) השירות לזקן - טיפול חוץ ביתי הכולל פיקוח על בתי אבות, השתתפות באחזקת זקנים במעונות גריאטריים, וסיוע מיוחד לקשישים (חימום, הבראה, מרכזי יום, מועדונים ודיור מוגן).
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-351 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) שכר חוקרי נוער, קציני מבחן לנוער וקציני מבחן למבוגרים, טיפול בנפגעי סמים, השתתפות בשיקום נוער במסגרת מפעלי תעסוקה לנוער (מפת"נים) ממשלתיים ומוניציפאליים.
2) שירות לטיפול בצעירים בקהילה הכולל עולים, נוער חרדי מנותק, חבורות רחוב וסידור חוץ ביתי לנערים.
3) שירות לטיפול בנשים ונערות במצוקה, לרבות מקלטים לנשים מוכות, מרכזי סיוע לנשים ונערות קורבנות אונס ומקלט לקורבנות סחר בנשים.
4) חסות הנוער - סידור נערים ונערות במעונות ופנימיות על פי חוק. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-157 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת, וכן כתוצאה מפער בין צפי הכנסה מהרשויות המקומיות לבין ההוצאה בגין הכנסה בפועל.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתיות במוסדות רווחה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-74 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות במסגרת תקציב הרשאה להתחייב וביצוען צפוי בשנות התקציב הבאות.

התקשרויות מהותיות

ג'וינט ישראל - תכנית נושמים לרווחה התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 169 מיליוני ₪ עם ג'וינט ישראל לצורך ביצוע תכנית נושמים לרווחה במרכז עוצמה לשיקום משפחות החיות בעוני ובהדרה, המקנה תפעול ואספקת סל מענקים גמיש. עד כה נחתמו שישה הסכמים, שהאחרון נחתם במהלך דצמבר 2019 בהיקף של 49 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 66 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

10. רשות מקרקעי ישראל

תחומי פעולה שאינם שייכים למפעל עסקי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
7002	בנייה חדשה	א	120.6	-	112.8	-	7.8	93.5%	7.8	100.0%
8304	השקעות שונות	ב	44.3	-	25.3	-	19.0	57.1%	19.0	100.0%
			164.9	**-**	**138.1**	**-**	**26.8**	**83.7%**	**26.8**	**100.0%**

תחומי פעולה ששייכים למפעל עסקי (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
9820	שכר תפעול והשירות לאזרח	ג	556.7	-	442.2	-	114.5	***	-	***
9821	שמירה על הקרקע	ד	107.0	-	68.9	-	38.1	***	-	***
9822	פעולות עסקיות ופיננסיות	ה	9,070.6	-	7,475.0	-	1,595.6	***	-	***
9823	העברות לבעלים	ו	650.0	-	4,826.6	-	(4,176.6)	***	-	***
9872	הכנסות שוטפות	ז	-	(1,068.8)	-	(1,140.5)	71.7	***	-	***
9873	הכנסות הון	ח	-	(9,322.9)	-	(11,616.7)	2,293.8	***	-	***
	אחרים		7.4	-	-	-	7.4	***	-	***
			10,391.7	**(10,391.7)**	**12,812.7**	**(12,757.2)**	**(55.5)**	**100.4%**	**-**	***

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

סך הכל רשות מקרקעי ישראל

תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
10,556.6	**(10,391.7)**	**12,950.8**	**(12,757.2)**	**(28.7)**	**100.2%**	**26.8**	**100.4%**

א. תחום פעולה זה נכלל בתקציב משרד הבינוי והשיכון. לרשות הוקצתה תקנה אחת לצורך סבסוד עלויות פיתוח במסגרת תכנית מחיר למשתכן ואזורי עדיפות לאומית, בהתאם להחלטת הממשלה 315 (דר/23) בדבר תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה.

ב. תחום פעולה זה נכלל בתקציב משרד האוצר, לרשות הוקצתה תקנה אחת לצורך מימון התקשרויות מול קבלנים הפועלים בפרויקטים בתנאי השוק על מנת להעביר פרויקטים אלו לשיווק במסגרת תוכנית מחיר למשתכן ולקבל בהתאם סבסוד מהמדינה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות כלליות, מטה, חטיבות ומרחבים - הוצאות השכר, הוצאות תפעול, מחשוב, אמרכלות, הוצאות חטיבת השירות וכדומה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-115 מיליוני ₪, הנובע מביצוע נמוך מהחזוי בתחום המחשוב, פעילות מוקד טלפוני ובעלויות התפעול.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של חטיבת השמירה על הקרקע, ייעור והוצאות ניהול נכסי רשות הפיתוח.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות העיקרית של הרשות, לרבות:
1) רכישות זכויות במקרקעין (הפקעות, רכישות ופדיון זכויות בקרקעות חקלאיות).
2) תכנון, פיתוח תשתיות ופינויים כלכליים לצורכי פיתוח.
3) הנחות בקרקע הניתנות על פי החלטות מועצת מקרקעי ישראל.
4) תקציב העברה לרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב. תקציב זה כולל תקציבי תכנון ופיתוח ביישובי הבדואים בנגב ותקציב להסדרת תביעות ופיצויים בגין מבנים, תשלומי פסק דין ותשלומים בגין חלף היטל השבחה. בתחום

פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,596 מיליוני ₪, הנובע מכך שהתשלום לפינוי מחנות צה"ל שולם מהעברות לבעלים.

ו. תחום פעולה זה מיועד להעברת עודף הכנסות על הוצאות לבעלי הקרקעות השונים (רשות הפיתוח, מדינת ישראל והקרן הקיימת לישראל). הרשות הינה "מפעל עסקי" בהתאם לחוק יסודות התקציב המעביר את עודף ההכנסות על ההוצאות שנוצר במהלך השנה לבעלים. העודף בגין קרקעות רשות הפיתוח וקרקעות המדינה מועבר לקופת המדינה והעודף בגין קרקעות קק"ל מועבר אליה. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-4,177 מיליוני ₪, הנובעת מאומדן תקציבי נמוך של עודף ההכנסות המתוכנן ביחס לעודף ההכנסות בפועל, ובהתאם לאמור בסעיף ה' לעיל בדבר תשלום עבור פינוי מחנות צה"ל מעודף הבעלים.

ז. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות מדמי חכירה שנתיים, וכן הכנסות שוטפות, כגון: תמלוגים ממחצבות והכנסות מתחנות דלק.

ח. תחום פעולה זה מיועד לרישום הכנסות בגין דמי היתר לתוספת בניה, דמי הסכמה להעברת בעלות, דמי חכירה מהוונים (החכרת ומכירת קרקע לבניה, למגורים, לתעשייה, למסחר ולתיירות), הכנסות מנכסים של רשות הפיתוח, הכנסות הון שונות, החזר קדם מימון והכנסות מקופות פרויקטי פיתוח שהוכרו בגובה הביצוע בפועל בשנה הנוכחית.

התקשרויות מהותיות

הסכם גג - קריית גת התקשרות משנת 2013 והרחבה משנת 2018 עם עיריית קריית גת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,442 יחידות דיור ובנוסף 7,164 יחידות דיור ו- 170 אלף מ"ר למסחר ומשרדים שבהסכם ההרחבה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-916 מיליוני ₪ לפיתוח 6,442 יחידות דיור ותקציבים נוספים בסך של כ- 330 מיליוני ₪ לפיתוח 7,164 יחידות דיור ו- 170 אלף מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - קריית ביאליק התקשרות משנת 2014 והרחבה משנת 2018 עם עיריית קריית ביאליק לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,703 יחידות דיור וכ- 131 אלף מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-1,140 מיליוני ₪ לפיתוח 5,023 יחידות דיור וכ- 131 אלף מ"ר למסחר ומשרדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - מודיעין התקשרות משנת 2014 עם עיריית מודיעין- מכבים- רעות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,634 יחידות דיור וכ-416 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-1,717 מיליוני ₪ לפיתוח 7,992 יחידות דיור וכ-397 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - ראשון לציון התקשרות משנת 2014 עם עיריית ראשון לציון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,188 יחידות דיור וכ- 459 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ- 1,381 מיליוני ₪ לפיתוח 9,593 יחידות דיור, 400 יחידות לדיור מוגן וכ- 83 אלף מ"ר לשטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אשקלון התקשרות משנת 2015 עם עיריית אשקלון לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 31,867 יחידות דיור וכ- 721 אלף מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-3,154 מיליוני ₪ לפיתוח 17,917 יחידות דיור, 1,700 יחידות מלונאות וכ- 721 אלף מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - רמלה התקשרות משנת 2015 עם עיריית רמלה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,945 יחידות דיור וכ- 238 אלפי מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-912 מיליוני ₪ לפיתוח 5,330 יחידות דיור וכ- 236 אלף מ"ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - הרצליה התקשרות משנת 2016 עם עיריית הרצליה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,443 יחידות דיור אשר מתוך זה חלקה של הרשות 7,184 יחידות דיור ו-313 יחידות לדיור מוגן וכ- 477 אלפי מ"ר שטחי מסחר (מתוכם 398 אלפי מ"ר בניהול הרשות). נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-422 מיליוני ₪ לפיתוח 2,943 יחידות דיור (מתוכן 2,684 יחידות דיור בניהול הרשות) וכ-205 אלפי מ"ר שטחי מסחר (מתוכם 125 אלפי מ"ר בניהול הרשות). נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - נתניה התקשרות משנת 2016 עם עיריית נתניה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,680 יחידות דיור (יחידות דיור אלה כוללות 1,842 יחידות דיור שיבנו במקום אתר פסולת בנתניה), 1,100 יחידות דיור לאחסון מלונאי וכ- 1,938 אלפי מ"ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-295 מיליוני ₪ לפיתוח 1,393 יחידות דיור, 412 יחידות לדיור מוגן וכ- 309 אלפי מ"ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - יבנה התקשרות משנת 2016 עם עיריית יבנה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 12,699 יחידות דיור וכ- 331 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-700 מיליוני ₪ לפיתוח 2,307 יחידות דיור וכ- 48 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - עפולה התקשרות משנת 2016 עם עיריית עפולה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,072 יחידות דיור וכ- 289 אלפי מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-241 מיליוני ₪ לפיתוח 2,407 יחידות דיור וכאלפיים מ״ר לשטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אור יהודה התקשרות משנת 2017 ותוספת להסכם משנת 2019 עם עיריית אור יהודה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 5,815 יחידות דיור וכ- 1,034 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ- 614 מיליוני ₪ לפיתוח 2,549 יחידות דיור וכ- 64 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אופקים התקשרות משנת 2017 עם עיריית אופקים והחברה הכלכלית אופקים לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,718 יחידות דיור וכ- 600 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-1,602 מיליוני ₪ לפיתוח 11,078 יחידות דיור, 524 יח״ד מוגן וכ- 600 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה, מסחר, תעשייה ומעונות. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - אילת התקשרות משנת 2017 עם עיריית אילת והחברה הכלכלית אילת לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 18,372 יחידות דיור, 6,930 יחידות מלונאות וכ- 179 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-243 מיליוני ₪ לפיתוח 975 יח״ד, 2,220 יחידות מלונאות וכ-3 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - באר יעקב התקשרות משנת 2017 עם עיריית באר יעקב לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 11,616 יחידות דיור וכ- 540 אלפי מ״ר שטחים סחירים. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ- 991 מיליוני ₪ לפיתוח 7,566 יחידות דיור, 250 יחידות לדיור מוגן וכ- 149 אלף מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - נתיבות התקשרות משנת 2017 עם עיריית נתיבות לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 14,168 יחידות דיור וכ- 92 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-1,660 מיליוני ₪ לבניית 10,161 יחידות דיור, 540 יחידות דיור מוגן, 250 יחידות מלונאות וכ- 91 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - חיפה התקשרות משנת 2018 עם עיריית חיפה לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 15,695 יחידות דיור וכ-152 מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-523 מיליוני ₪ בגין הפרויקט. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - ירושלים התקשרות משנת 2019 עם עיריית ירושלים לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 14,863 יחידות דיור וכ- 197 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ- 515 מיליוני ₪ לבניית 1,829 יחידות דיור ולפיתוח כ- 8 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - רמת גן התקשרות משנת 2019 עם עיריית רמת גן לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 10,143 יחידות דיור וכ- 695 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ- 353 מיליוני ₪ לבניית 2,750 יח״ד, 300 יחידות דיור מוגן ו- 360 אלפי מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

הסכם גג - יהוד התקשרות משנת 2019 עם עיריית יהוד לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 7,313 יחידות דיור וכ-691 אלפי מ״ר שטחי מסחר ותעסוקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 טרם אושרו תקציבים בגין הפרויקט ולא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט.

עבודות פיתוח ושיווק קרקעות התקשרויות עיקריות לצורך פיתוח תשתיות לקרקעות שייעודן למגורים, תעשייה, מסחר, מלונאות ועוד, לצורך שיווקן. בגין פרויקטים פעילים בהם טרם הסתיימו העבודות נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הרשות שילמה במצטבר כ-8,279 מיליוני ₪.

הסכם אסטרטגי "מעלות-תרשיחא" התקשרות משנת 2017 לצורך שיווק ופיתוח התשתיות הציבוריות עבור 6,206 יחידות דיור (מתוכן חלק הרשות 5,589 יח״ד) ו- 277.7 אלפי מ״ר לתעסוקה, מסחר ותיירות. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו תקציבים בסך של כ-558 מיליוני ₪ לפיתוח 2,480 יחידות דיור ו- 9,400 מ״ר שטחי מסחר. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.

מבני תעשייה התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 352 מיליוני ₪ עם מבני תעשייה לצורך עבודות פיתוח תשתיות ציבוריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 132 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

דרום הקריה התקשרות משנת 2000 בהיקף של כ- 360 מיליוני ₪ עם עיריית תל אביב לצורך ביצוע פרויקטים תחבורתיים במתחם דרום הקריה - "שרונה". נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הרשות שילמה כ- 414 מיליוני ₪. יתרת התשלומים הצפויים בגין התקשרות זו הינם בסך של כ- 65 מיליוני ₪, לא ניתן להעריך את צפי סיום הפרויקט.

תכנון וניהול עתודות קרקע התקשרויות לצורך ביצוע פעולות תכנון לקרקעות הנמצאות בניהולה של רשות מקרקעי ישראל, לרבות הגדרת יעוד הקרקע, חלוקת הקרקע למגרשים ואופן השימוש בהם, זאת בכדי ליצור עתודות קרקע זמינות לשיווק ולבניה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ-723 מיליוני ₪.

בח"א 21 התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 134 מיליוני ₪ עם חברת נמלי ישראל, רשות שדות התעופה ועיריית חיפה לצורך מימון עלויות הגירה לטובת פינוי בית הספר הטכני (בח"א 21). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 89 מיליוני ₪.

הסכם תע"ש מערכות התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,700 מיליוני ₪ עם תע"ש מערכות בע"מ לצורך יישום החלטה מס' מח'/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013 בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעתקה והפינוי של מפעלי תע"ש מרמת השרון לרמת בקע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,378 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

השבת קרקעות התקשרויות עיקריות בהיקף של כ- 964 מיליוני ₪ עם חוכרים של קרקע חקלאית על פי חוזה בתוקף וכן עם אגודה שיתופית שהיא מושב עובדים, כפר שיתופי, אגודה חקלאית, קיבוץ או מושב שיתופי, אשר מושכרים לה מקרקעין כמשבצת בתנאי נחלה או מחזיקה במשבצת בתנאי נחלה כבת רשות, לצורך השבת ופדיון קרקעות בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל 1469 ו- 1470. בשנת 2019 הרשות הקימה 269 התקשרויות חדשות שסכומן הכולל הינו כ- 518 מיליוני ₪ , כמו כן בשנת 2019 שילמה הרשות 765 מיליוני ₪ בגין התקשרויות שנפתחו בשנה זו ובשנים הקודמות.

הסכם חזית הים חיפה התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 800 מיליוני ₪ עם לצורך מימון פרויקט חזית הים העירונית ושיקוע מסילות הרכבת בחיפה. מימון הפרויקט על ידי הרשות יעשה מתוך תקבולים שיתקבלו בפועל משיווק הפרויקטים על ידי הרשות ולא על ידי קדם מימון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 800 מיליוני ₪.

זיהול נכסים התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 275 מיליוני ₪ עם עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ לצורך ניהול נכסי רשות הפיתוח. ההתקשרות נחתמה לתקופה של 5 שנים כאשר הצדדים רשאים להאריך את תקופת ההתקשרות בחמש שנים נוספות. במסגרת ההתקשרות הרשות נדרשת לשלם עמלות בגין ניהול נכסים, עמלת מכר ועמלת גבייה והכנסות אחרות אשר לא יעלו על 55 מיליוני ₪ בשנה. בתום שנתיים מתחילת ההתקשרות הרשות והחברה יבחנו את תשלום התמורה בהתאם לחוזה ההתקשרות, ויהיו רשאים לשנות את התמורה. בפברואר 2019 האריכו הצדדים את ההסכם לשלוש שנים נוספות ועוד שתי שנות אופציה בעלות מוערכת של 55 מיליוני ₪ לשנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 220 מיליוני ₪.

פינוי מט"ש הרצליה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 120 מיליוני ₪ עם איגודן תשתיות איכות סביבה לצורך ביטול ופינוי מט"ש הרצליה וחיבורו למערכת הולכה של איגודן ומט"ש שפד"ן. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 115 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

הסיירת הירוקה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 75 מיליוני ₪ עם רשות הטבע והגנים הלאומיים לצורך ביצוע שירותי פיקוח ואכיפה בשטחים פתוחים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 35 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

פינוי שטחים מהמרכז הרפואי תל-השומר התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 1,212 מיליוני ₪ לצורך פינוי שטחים מהמרכז הרפואי ע"ש חיים שיבא, תל-השומר לטובת בינוי של כ- 3,000 יחידות דיור והשלמת תשתיות נדרשות במרחב, וזאת בהתאם למסמך עקרונות שאושר באוקטובר 2017. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,123 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

הסדרת נכסי חברת חשמל התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 670 מיליוני ₪ עם חברת חשמל לישראל לצורך מימון עלויות הפינוי של חברת החשמל מנכסים המוחזקים על ידה שיועברו למדינה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 665 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

תכנית כפר בתיה התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם עמותת נשי אמי"ת, רשת מוסדות חינוך ישראל לצורך קידום הליכי התכנון והמימוש של תכנית כפר בתיה.
במסגרת הסכם העקרונות, תעביר רמ"י לרשת אמ"ית סכום של 65 מיליון ₪ בשבע פעימות כמפורט בהסכם.

11. משרד הפנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0620	מטה ופעולות המשרד	א	281.2	(0.6)	196.9	-	83.7	70.2%	81.3	99.1%
0621	הבחירות ברשויות	ב	270.9	(30.1)	230.4	-	10.4	95.7%	7.9	99.0%
0622	שירותי דת לעדות לא יהודיות וליהודים קראים	ג	102.0	-	90.1	-	11.9	88.3%	11.5	99.6%
0623	הרשות למאגר ביומטרי	ד	36.6	-	19.0	-	17.6	51.9%	17.0	98.4%
1811	העברות לרשויות מקומיות	ה	6,465.1	-	5,889.8	(5.5)	580.8	91.0%	578.9	100.0%
1812	קרן לצמצום פערים	ו	557.5	-	557.5	-	-	100.0%	-	100.0%
5432	איגוד ערים כנרת	ז	81.9	-	62.2	-	19.7	75.9%	18.7	98.8%
	אחרים		6.7	-	7.4	-	(0.7)	110.4%	-	110.4%
			7,801.9	**(30.7)**	**7,053.3**	**(5.5)**	**723.4**	**90.7%**	**715.3**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
4,456	4,739	5,180	5,906	6,771	7,048	6.4%	9.3%	14.0%	14.6%	4.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
6,111	7,771	2,978	(1,317)	1,660

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלת המשרד, תקציבי פעולות המטה והוצאות השכר - שיא כוח אדם, עובדים ארעיים, שעות נוספות, כוננויות וכדומה. בנוסף, מתוקצבות הוצאות השכר של המינהל לשלטון מקומי, לרבות האגף לביקורת, אגף שכר וכוח אדם ברשויות המקומיות, היחידה לחיוב אישי וכן פעולות הדרכה שעורך המשרד ברשויות המקומיות ושכירת שירותי יעוץ חיצוניים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-84 מיליוני ₪, הנובע מעודפים מחויבים ותוספות תקציביות, שהתקבלו בסוף השנה ונרשמו התחייבויות בגינן אשר טרם מומשו במזומן, וכן, מהתחייבויות מחשוב רבות אשר בהתאם לתוקף מכרז חשכ"ל, תוקפן הוא עד לאמצע השנה כאשר חלק מביצוע המזומן מתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון ההוצאות הכרוכות בהיערכות משרד הפנים לקראת הבחירות, הכוללות הכנת פנקס בוחרים ומשלוח הודעות לבוחר כמתחייב על פי החוק וכן הוצאות השכר של יחידות הפיקוח, וכן תקצוב מימון המפלגות לסיעות ברשויות המקומיות בהתאם לחוק.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי דת שוטפים ופיתוח מבני דת. שירותי דת כוללים הוצאות שוטפות של תפעול האגף, הוצאות שכר של עובדי האגף ותמיכות בעדות לא יהודיות. פיתוח מבני דת כולל הוצאות פיתוח של האגף המשמשות בעיקר להשקעות במבני דת של העדות הלא יהודיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות התפעול וכוח האדם של הרשות למאגר ביומטרי האחראית על ניהולו ואבטחתו של המאגר הביומטרי. הרשות פועלת במסגרת הפרויקט להנפקת תיעוד לאומי חדש - דרכונים ותעודות זהות אשר יכללו נתונים ביומטריים של מבקשי התיעוד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים ותקציבים המיועדים לרשויות המקומיות. עיקרי המענקים הם:
מענקי איזון לרשויות המקומיות, מענקי איזון לפיתוח, מענקי הבראה, מענק הבירה לעיריית ירושלים ומענקים שוטפים אחרים. כמו כן, במסגרת תוכנית זו מתוקצבים רואי חשבון מבקרים וחשבים מלווים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-581 מיליוני ₪, הנובע מעודפים מחויבים שהתקבלו בסוף שנת התקציב, אשר נרשמו התחייבויות בגינם וטרם מומשו במזומן, וכן בשל מענקי פיתוח בהרשאה שטרם הגיעו לביצוע.

ו. תחום פעולה זה מיועד לחלוקת המשאבים בגין הקרן לצמצום פערים - מדובר בשינוי חקיקה אשר מבטל את "ערי עולים". יישובים אשר הוגדרו "ערי עולים" היו זכאים לקבלת ארנונה באופן מלא בגין מוסדות ציבור. כתוצאה

מביטול "ערי העולים" הוחלט על מנגנון של חלוקת המשאבים בנושא בהיקף של 500 מיליוני ₪. החלוקה מבוצעת בהתאם לקריטריונים שנקבעו ומדורגת על פני מספר שנים.

ז. תחום פעולה זה מיועד לתקצוב פעילות איגוד ערים כנרת.

התקשרויות מהותיות

אין.

12. רשות לזכויות ניצולי השואה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2501	תגמולים לנכים	א	56.6	-	37.3	-	19.3	65.9%	19.2	99.8%
2502	תגמולים ישירים וטיפול רפואי	ב	5,534.7	(65.5)	5,502.4	(23.7)	(9.5)	100.2%	-	100.2%
			5,591.3	**(65.5)**	**5,539.7**	**(23.7)**	**9.8**	**99.8%**	**19.2**	**100.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
3,583	4,177	4,885	5,043	5,564	5,516	16.6%	16.9%	3.2%	10.3%	(0.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
4,846	5,526	953	(274)	680

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תפעול שוטף של הרשות, כגון: שיפור תהליכי עבודה, הוצאות דואר ומיכון, מחשוב והוצאות תפעול בהן מחוייבת הרשות על ידי משרד האוצר. בנוסף, תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים עקיפים לניצולי השואה, כגון: פעולות לרווחת ניצולי השואה, ייעוץ וחוות דעת מומחים, שירותי מענה טלפוני וועדות רפואיות.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלום תגמולים חודשיים לנכי המלחמה בנאצים, נכי רדיפות הנאצים ולזכאי חוק הטבות לניצולי השואה. בנוסף, תחום הפעולה נועד למימון שיקום רפואי, תשלום דמי הבראה, הנחות ברכישת תרופות סל, מענק ציוד ביתי, אחזקת טלפון, עזרה ביתית, רכישת שירותי סיעוד, תשלום תמיכות לעמותות העוסקות ברווחת ניצולי השואה וכן תשלום מענק חד שנתי מכח החלטה מנהלית של שר האוצר לפליטי שואה, יוצאי מרוקו, אלג'יריה ועירק שאינם זכאים לקבל תגמולים חודשיים, וכן תשלום מענקים שנתיים למקבלי תגמול לפי הכנסה ומקבלי השלמת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, ומענקים רבעוניים המשולמים למקבלי רנטה גרמנית מכח חוק הפיצויים הפדרלי הגרמני - BEG. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-10 מיליוני ₪, הקיימת חריגה לכאורה בהוצאה ברוטו ברמת תחום פעולה, בסך 9.5 מיליוני ₪. מקור החריגה לכאורה הכנסה מיועדת בסך 42 מיליוני ₪ שבוצעה בפנייה תקציבית ביום 31 בדצמבר 2019 על ידי אג"ת. אלמלא פעולה זו, יתרת העודפים המחוייבים של הרשות היתה גדלה במלוא הסכום כאמור.

התקשרויות מהותיות

אין.

13. רשות המסים בישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0552	רשות המיסים	א	3,048.6	(352.8)	2,574.7	(334.8)	455.9	85.0%	432.7	99.2%
1304	הוצאות מס	ב	1,427.8	-	1,419.7	-	8.1	99.4%	6.0	99.9%
8302	פיתוח משרד האוצר	ג	48.1	-	31.0	-	17.1	64.4%	17.0	99.8%
	אחרים		0.4	-	(0.7)	-	1.1	-175.0%	-	-175.0%
			4,524.9	**(352.8)**	**4,024.7**	**(334.8)**	**482.2**	**89.3%**	**455.7**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
2,305	3,184	3,138	3,737	3,112	3,690	38.1%	(1.4%)	19.1%	(16.7%)	18.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
4,297	4,172	872	(997)	(125)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מערך גביית המסים בישראל (מסים ישירים ומסים עקיפים) ולביצוע חקיקת מסים, לרבות: פקודת מס הכנסה, פקודת המכס, חוק מע"מ, חוק מיסוי מקרקעין, גביית היטלים מיוחדים, גביית מסים בגין שכר, מיסי רווחים, מס קניה, בלו והיטלי יבוא. תחום הפעולה מכיל גם את התשלומים בגין פיצויי נפגעי איבה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-456 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מיתרת עודפים מחויבים בפריטי ההתחייבות של התפעול, פעולות, הדרכה ומחשוב.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתשלומי מענקי הכנסה והחזרי מע"מ לדיפלומטים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטי פיתוח של רשות המסים, בעיקר פרויקטים ממוחשבים ותשתית פיסית של מתקני מכס.

התקשרויות מהותיות

מוקד שירות לקוחות התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 79 מיליוני ₪ עם תקשובים מרכז תקשורת עסקי בע"מ לצורך הפעלת מרכז שירות טלפוני ללקוחות רשות המסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 79 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

14. המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2045	חינוך התיישבותי	א	4,173.3	(197.8)	3,938.5	(175.0)	212.0	94.9%	176.8	99.2%
6002	תכנית פיתוח חינוך	ב	13.9	-	12.9	-	1.0	92.8%	1.0	100.0%
6006	חידוש מבנים	ג	28.4	-	28.4	-	-	100.0%	-	100.0%
	אחרים		-	-	-	(1.1)	1.1	0.0%	-	0.0%
			4,215.6	**(197.8)**	**3,979.8**	**(176.1)**	**214.1**	**94.9%**	**177.8**	**99.1%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
2,890	3,027	3,214	3,492	3,609	3,804	4.7%	6.2%	8.6%	3.4%	5.4%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
3,673	4,018	673	(328)	345

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות המינהל לחינוך התיישבותי פנימייתי ועליית הנוער, המשמש כמחוז ארצי של 151 בתי ספר על יסודיים אזוריים-התיישבותיים, כפרי הנוער ופנימיות, שבהם לומדים כ- 84 אלף תלמידים. כמו כן, אחראי המינהל על השמה, קליטה ופיקוח בפנימיות, באגודה לקידום החינוך ובמפעל להכשרת ילדי ישראל. המינהל מפקח על החינוך הימי במדינת ישראל ומשמש מרכז ארצי בתחומי מדעי החיים, הסביבה והחקלאות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-212 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שהתשלום שלהן צפוי בשנה העוקבת, וכן מהתקשרויות והסכמים אשר נפרסים על שתי שנות תקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתוכנית לחידוש כיתות לבתי-ספר בפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתוכנית מענקים לחידוש מבנים בפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי.

התקשרויות מהותיות

אין.

15. שירות בתי הסוהר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0770	שירות בתי הסוהר	א	3,896.9	(227.6)	3,665.6	(184.4)	188.1	95.1%	172.9	99.6%
5240	פיתוח - שירות בתי הסוהר	ב	196.8	-	165.1	-	31.7	83.9%	22.1	95.1%
	אחרים		-	-	-	(0.6)	0.6	0.0%	-	0.0%
			4,093.7	**(227.6)**	**3,830.7**	**(185.0)**	**220.4**	**94.6%**	**195.0**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
2,993	3,052	3,287	3,481	3,541	3,646	2.0%	7.7%	5.9%	1.7%	3.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
3,431	3,866	1,115	(680)	435

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) הוצאות שכר ונלוות לעובדי שירות בתי הסוהר.
2) הוצאות תפעול ואחזקה שוטפות בגין מים, חשמל, ארנונה, דלק, תקשורת וכדומה.
3) הוצאות בגין אסירים עבור אחזקתם בבתי סוהר, לרבות כלכלה, ביגוד, טיפול רפואי וחינוך.
4) הפעלת מערך הסוהרים הכולל הוצאות בגין ביגוד, מזון, הכשרה והדרכה.
5) תשלומים לאחזקת מערכות הביטחון.
6) רכש וקניות לתפעול שוטף.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-188 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת תקציב וביצוען צפוי בשנת התקציב העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח, שיפוץ והרחבה של בתי סוהר קיימים, וכן למימון הוצאות מחשוב בבתי סוהר, לרבות הקמת מערכת מחשוב חדשה בליבת הארגון, פיתוח והחלפת מערכות מחשוב קיימות.

התקשרויות מהותיות

אין.

16. משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע העבודה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3630	שכר ותפעול	א	316.5	(14.6)	275.6	-	26.3	91.3%	25.9	99.9%
3640	רגולציה, מחקר ואכיפה - שוק העבודה	ב	68.6	(8.2)	36.5	(6.6)	30.5	54.5%	29.9	99.1%
3641	עידוד תעסוקת הורים באמצעות סבסוד מעונות, משפחתונים וצהרונים	ג	1,695.5	-	1,646.3	-	49.2	97.1%	52.7	100.2%
3642	עידוד תעסוקת אוכלוסיות יעודיות	ד	262.6	-	215.2	-	47.4	81.9%	48.7	100.5%
3644	הכשרה מקצועית - מבוגרים, בתי ספר מקצועיים ומכללות להנדסאים וטכנאים	ה	1,127.1	(25.1)	1,042.6	(20.5)	79.9	92.9%	75.2	99.6%
	אחרים		4.1	-	4.2	(0.5)	0.4	91.3%	-	91.3%
			3,474.4	**(47.9)**	**3,220.4**	**(27.6)**	**233.7**	**93.2%**	**232.4**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
-	-	-	-	2,889	3,193	***	***	***	***	10.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
3,163	3,427	1,009	(746)	263

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים ושינוי שם המשרד ל"משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים". תחום התעסוקה מנוהל כזרוע עצמאית (להלן "זרוע עבודה") ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים (להלן "זרוע רווחה").

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלה, שכר, אמרכלות המשרד הראשי והמחוזות והפעולות המשלימות של יחידות המשרד.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הכרוכות באכיפת יחסי עבודה וחוקי עבודה, התארגנות קואופרטיבית ובטיחות בעבודה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון האגף לעידוד תעסוקת הורים, העוסק בפיתוח ופיקוח על שירותים שנועדו לסייע לאימהות עובדות, ובעיקר לצורך סבסוד שהותם של ילדים בגיל הרך במעונות יום, משפחתונים וצהרונים. בנוסף, יועד תחום זה למימון השתתפות בבינוי ושיפוץ מבנים למעונות יום.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות לעידוד תעסוקת אוכלוסיות יעודיות (אנשים עם מוגבלויות, חרדים ומיעוטים) באמצעות מרכזי הכוון תעסוקתי והכשרה מקצועית.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח הון אנושי באמצעות ביצוע קורסי הכשרה מקצועית למובטלים ולאוכלוסיות ייעודיות אחרות, להכשרת נוער בבתי ספר טכנולוגיים והכנתו לחיי עבודה ושירות בצה"ל וכן להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-80 מיליוני ₪, הנובע מתוכניות שהסתיימו לקראת סוף השנה וההתחשבנות בגינן תהיה בתחילת שנת הכספים הבאה, תוכניות חדשות שהחלו בסוף השנה ואמורות להסתיים במהלך השנה הבאה, וכן תוכניות אשר מטבען מתפרסות על שתי שנות תקציב.

התקשרויות מהותיות

אלפנאר - לקידום תעסוקת ערבים בישראל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 155 מיליוני ₪ עם אלפנאר - לקידום תעסוקת ערבים בישראל לצורך תכנית ריאן להקמה והפעלת מרכזי הכוון תעסוקתיים לחברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 153 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

בעצמי (ע"ר) התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 147 מיליוני ₪ עם בעצמי (ע"ר) לצורך תכנית ריאן להקמה והפעלת מרכזי הכוון תעסוקתיים לחברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 144 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבניה בישראל התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 82 מיליוני ₪ עם הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבניה בישראל לצורך עידוד תעסוקת ישראלים בענף הבניה-הכשרת עובדים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 74 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

17. משרד ראש הממשלה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0451	משרד ראשי	א	1,220.1	(3.1)	796.6	(2.7)	423.1	65.3%	414.9	99.3%
0452	משרדי ממשלה ולשכות שרים	ב	330.4	-	235.8	-	94.6	71.4%	88.0	98.0%
0455	נציבות שירות המדינה	ג	156.8	(0.1)	112.8	(0.1)	44.0	71.9%	43.8	99.9%
0457	המשרד לשוויון חברתי	ד	290.9	(0.9)	203.5	(0.4)	86.9	70.1%	81.7	98.2%
1051	מטה לביטחון לאומי	ה	60.9	-	48.1	-	12.8	79.0%	11.2	97.4%
8303	פיתוח משרד ראש הממשלה	ו	786.4	(7.6)	695.1	(7.1)	90.8	88.4%	91.5	100.1%
8306	השקעות בחברות	ז	23.2	-	14.6	-	8.6	62.9%	8.6	100.0%
	אחרים		0.2	-	0.3	(0.3)	0.2	60.0%	-	60.0%
			2,868.9	**(11.7)**	**2,106.8**	**(10.6)**	**761.0**	**73.5%**	**739.7**	**99.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,133	1,282	1,731	2,152	2,140	2,096	13.2%	35.0%	24.3%	(0.6%)	(2.1%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,874	2,857	1,352	(369)	983

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו השוטפת של משרד ראש הממשלה וכן שירותים מקצועיים, שירותי מיכון, שכר, אמרכלות ותפעול שוטף. בנוסף, תחום זה כולל את מימון פעולות לשכת ראש הממשלה, אבטחת ראש הממשלה והמשרד, ייעוץ לראש הממשלה ולמשרד ותפעול בית ראש הממשלה. כמו-כן, נכללות בתחום זה התוכניות הבאות: המועצה להנצחה ותמיכות בארגוני הנצחה, ארכיון המדינה, מערך הגיור, מטה התקשוב הממשלתי ורשויות סטטוטוריות המתוקצבות על ידי משרד ראש הממשלה, בהן מרכז רבין, מרכז בגין ועוד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-423 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות כגון שכר חברי הממשלה, לשכות שרים ומשרדים שונים כגון: משרד התפוצות, המשרד לנושאים אסטרטגיים, המשרד למודיעין ומשרד ירושלים ומורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-95 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל. בנוסף ישנן התקשרויות מאמצע השנה אשר מימושן ימשך בשנת התקציב הבאה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של נציבות שירות המדינה, שהינה יחידת סמך במשרד ראש הממשלה, האחראית על ניהול מערך עובדי המדינה לרבות קידום רפורמות בגיוס ומיון כח אדם לשירות המדינה. כמו כן, הנציבות מקיימת קורסים מקצועיים וקורסי הכנה לפרישה לעובדי מדינה ולחברות ממשלתיות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותו של המשרד לשוויון חברתי. בהתאם להחלטות הממשלה, המשרד לשוויון חברתי עוסק בתחומי פעולה שונים, בהם אזרחים ותיקים, רשות הצעירים, הרשות לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים, הרשות לקידום מעמד האישה ומטה ישראל דיגיטלית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-87 מיליוני ₪, הנובע מתת ביצוע בתקנות תמיכה כתוצאה מאישור ועדת תמיכות בסוף השנה. תת הביצוע בתקנות קניות נובע מתוספות תקציביות שהתקבלו בשבוע האחרון של השנה ולכן לא ניתן היה לממשן בפועל.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון המטה לביטחון לאומי המופקד על הקשר בין גורמי הביטחון השונים לראש הממשלה והממשלה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון תוכניות ופרויקטים רב שנתיים בתחומים שונים כגון: השקעות בטכנולוגיות ומיחשוב, פרויקטים בתחום הסייבר, פרויקט מסע, פרויקט תגלית, פרויקטים לפיתוח ירושלים ואגן העיר העתיקה והעצמת תשתיות מורשת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע מכך שמדובר בפרויקטים רב שנתיים וכן מכך שחלק ניכר מהתקציב התקבל רק בימים האחרונים של השנה ולכן לא ניתן היה לממשו בפועל.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים ארוכי טווח של מערך הסייבר הלאומי. בהתאם להחלטת ממשלה 2444 מיום 15 בפברואר 2015, מבצע מערך הסייבר הלאומי פעילות להגנת הסייבר ולמניעת פגיעה בתהליכים ארגוניים או במידע ארגוני, באופן המאפשר למדינה להגן על תפקודו התקין של מרחב הסייבר ועל האינטרס הציבורי. במסגרת זו, מפעיל מערך הסייבר את ה CERT הלאומי, מקיים מיזמים משותפים עם מרכזי מחקר אוניברסיטאיים ומבצע רכש בתחומים טכנולוגיים, פיתוח הון אנושי ומערכות מודיעין.

התקשרויות מהותיות

פרויקט היובל התקשרות משנת 2017 מתוקף החלטת ממשלה 1483 מחודש יוני 2016, בהיקף של כ- 392 מיליוני ₪ עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פרויקט המפעיל מנועי צמיחה לחיזוק כלכלת עיר הבירה ירושלים בארבעת תחומי הפעילות הבאים: תיירות, תעשייה מתקדמת, אקדמיה ושיפור איכות החיים. ההתקשרות הוגדלה בשנת 2019. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 193 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

ציוני הדרך התקשרות משנת 2019 מתוקף החלטת ממשלה מס' 1412 מיום 21 בפברואר 2010 בעניין העצמת תשתיות המורשת הלאומית, בהיקף של כ- 55 מיליוני ₪ עם החברה הממשלתית לתיירות לצורך השקעה ממשלתית בשימור ושיקום נכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים, המביאים לידי ביטוי את המורשת הלאומית של עם ישראל בארצו. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פיתוח ירושלים - עתיקה חדשה התקשרות משנת 2012 מתוקף החלטות ממשלה 4090 ו-4651, בהיקף של כ- 265 מיליוני ₪ עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך חיזוק ומיצוב אגן העיר העתיקה תוך פיתוח המרחב הציבורי התיירותי בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 165 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

יוזמת עתיד העם היהודי התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 175 מיליוני ₪ עם מוזאייק יונייטד לצורך חיזוק הזהות היהודית של דור העתיד בתפוצות והעמקת הקשר בין יהודי התפוצות לעם ישראל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 131 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חינוך יהודי בתפוצות (מסע) התקשרות משנת 2007 בהיקף של כ- 106 מיליוני ₪ עם חברת מסע לצורך ביצוע פרויקט לחיזוק החינוך הציוני בקרב צעירים יהודים מהתפוצות, באמצעות תכניות חינוכיות ארוכות טווח בישראל. הפעילות מתבצעת בהתאם להחלטות ממשלה, שאינן מגדירות סכום התקשרות כולל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 92 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

ישראל זכות מלידה (תגלית) התקשרות משנת 2011 בהיקף של כ- 1,698 מיליוני ₪ עם חברת "ישראל זכות מלידה בינלאומית" לצורך חיזוק הזהות היהודית ציונית של צעירים יהודים בעולם וקידום הקשר שלהם עם ישראל, באמצעות ביקור חוויתי חינוכי ציוני בן עשרה ימים בישראל ללא עלות כספית מצד המשתתפים. ההתקשרות כוללת הסכם הארכה לחמש שנים שנחתם בדצמבר 2017 בהיקף של 780 מיליוני ₪, המכונה הסכם חומש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 478 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

דה לגיטימציה התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 128 מיליוני ₪ עם קלע שלמה בע"מ (חל"צ) לצורך מיזם משותף למאבק בדה לגיטימציה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 121 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

18. משרד המשפטים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0851	משרד ראשי	א	2,687.1	(685.3)	2,254.7	(659.1)	406.2	84.7%	398.6	99.7%
0852	בתי דין באחריות ב משרד המשפטים		40.4	(7.3)	37.7	(7.3)	2.7	93.3%	2.3	99.0%
	אחרים		4.0	-	1.9	(1.8)	3.9	32.8%	1.3	55.2%
			2,731.5	**(692.6)**	**2,294.3**	**(668.2)**	**412.8**	**84.8%**	**402.2**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,181	1,234	1,357	1,484	1,568	1,626	4.5%	10.0%	9.4%	5.7%	3.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,652	2,039	480	(93)	387

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב שכר של כלל יחידות המשרד למעט בתי הדין השרעיים והדרוזיים, וכן תקציב הוצאות והכנסות עבור פעילות כלל יחידות המשרד כגון : הנהלת המשרד הכוללת תקציב להעסקת קבלנים ויועצים, תקציב הדרכה ותקציב המכון להשתלמות פרקליטים, יועץ משפטי לממשלה, פרקליטות המדינה ובכללה היחידה לתביעות ומיקור חוץ והיחידה למיקור חוץ לאכיפת דיני מקרקעין, תשלומים על פי חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972, תשלומים על פי חוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1955, מנהלת היחידות המקצועיות (מועצת רואי חשבון, רשם המתווכים, מועצת השמאים, המחלקה לרישוי חוקרים ושירות שמירה, עזבונות, נוטריונים, רשומות), הרשות למשפט וטכנולוגיה, הרשות ליישום חוק איסור הלבנת הון, תלונות הציבור על שופטים, רישום והסדר מקרקעין, רשות הפטנטים, האפוטרופוס הכללי, השמאי הממשלתי, רשות התאגידים, היחידה לחקירות שוטרים, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ובתי דין לעררים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-406 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שהתשלום בגינן צפוי בשנה העוקבת וכן מהתקשרויות והסכמים אשר נפרסים על שתי תקופות תקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, תפעול, מחשוב ודיור של בתי הדין השרעיים ושל בתי הדין הדרוזים.

התקשרויות מהותיות

אין.

19. המשרד לביטחון פנים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0750	משרד לבטחון פנים	א	808.6	(10.6)	631.7	(7.5)	173.8	78.4%	169.8	99.5%
0755	הרשות להגנה על עדים	ב	68.5	-	63.5	-	5.0	92.7%	4.7	99.6%
0760	כבאות והצלה	ג	1,603.9	(110.1)	1,409.1	(109.2)	193.9	87.9%	187.8	99.6%
5230	פיתוח משרד לביטחון	ד	15.5	-	15.3	-	0.2	98.7%	0.2	100.0%
	אחרים		5.8	-	2.4	-	3.4	41.4%	3.0	93.1%
			2,502.3	**(120.7)**	**2,122.0**	**(116.7)**	**376.3**	**84.9%**	**365.5**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,236	1,364	1,315	1,571	1,825	2,005	10.4%	(3.6%)	19.5%	16.2%	9.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,884	2,382	1,066	(569)	498

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות, פעולות אמרכלות ופרויקטים שונים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-174 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהסיבות הבאות:
1) פרוייקטים חוצי שנת תקציב.
2) עיכוב ביישום תוכניות בפעילויות השונות שגובשו לקראת סוף השנה, או בהגשת החשבוניות בגינן.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדים ופעילות הרשות להגנה על עדים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר, הוצאות תפעוליות ואמרכלות של הרשות הארצית לכבאות והצלה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-194 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות רב שנתיות ברשות הכבאות בתחומי בינוי ורכש כבאיות אשר מועד אספקתן אינו בשנת התקציב של מועד ההזמנה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון השתתפות המשרד בפרויקטי בינוי במשטרה, בשירות בתי הסוהר ובמשרד לביטחון פנים.

התקשרויות מהותיות

שירותי כיבוי מהאוויר התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 360 מיליוני ₪ עם חברת אלביט לצורך מתן שירותי כיבוי מהאוויר באמצעות מטוסים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 146 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

רכישת כבאיות התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 106 מיליוני ₪ עם זכאים שונים לצורך רכישת כבאיות חדשות לנציבות הכבאות והצלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 58 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

20. משרד התרבות והספורט

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1941	מטה המשרדים	א	133.1	(1.7)	104.0	(0.6)	27.9	78.8%	26.9	99.2%
1942	מינהל התרבות	ב	1,287.1	(2.5)	1,052.6	(1.6)	233.6	81.8%	216.6	98.7%
1943	מינהל הספורט	ג	987.3	(180.0)	842.5	(105.8)	70.6	92.3%	68.8	99.8%
	אחרים		-	-	0.9	-	(0.9)	0.0%	-	0.0%
			2,407.5	**(184.2)**	**2,000.0**	**(108.0)**	**331.3**	**85.8%**	**312.3**	**99.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,331	1,367	1,530	1,735	1,908	2,359	2.7%	11.9%	13.4%	10.0%	23.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
2,107	2,795	2,021	(1,333)	688

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2019 נטו כוללים את נתוני משרד המדע והטכנולוגיה (ראה ביאור 37 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב משותף למטה משרדי המדע והטכנולוגיה והתרבות והספורט, למימון הוצאות שכר, אחזקת רכב, שכר דירה, תפעול, שירותי יעוץ ומחשוב, וכן למימון פעילותו של מרכז ההסברה בעריכת הטקסים והאירועים הממלכתיים של מדינת ישראל.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכה תקציבית במוסדות וגופי תרבות שונים כגון : תיאטראות, מוזיאונים, מחזות זמר, קולנוע, מוזיקה ותזמורת, מחול, אופרות, ספרות וכתבי עת, אומנות פלסטית, פסטיבלים, תרבות בקהילה ומורשת עדות ישראל, תרבות ערבית ודרוזית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-234 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2019, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון הרחבת הפעילות הגופנית באוכלוסייה, לטיפוח וקידום המצוינות בחינוך הגופני ובספורט, להשבחת ההוראה וההדרכה בחינוך הגופני, בספורט ובמחול, בבתי ספר ובמערכות הלא פורמאליות, ולפיתוח יוזמות חדשות בחינוך גופני ובספורט, וכן מתן תמיכות ותקציבים לאגודות ואיגודי ספורט למימון פעילותם בתחומי הספורט השונים בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-71 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2019, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

21. מערכת בתי המשפט

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0854	מערכת בתי המשפט	א	2,196.1	(223.9)	1,966.1	(223.5)	229.6	89.5%	223.0	99.7%
5310	פיתוח משפטים ובתי משפט	ב	30.1	-	30.1	-	-	100.0%	-	100.0%
5410	הרשות להגבלים עסקיים	ג	74.0	(0.4)	62.4	-	11.2	84.8%	10.9	99.6%
			2,300.2	**(224.3)**	**2,058.6**	**(223.8)**	**241.1**	**89.5%**	**233.9**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,560	1,562	1,584	1,660	1,919	1,835	0.1%	1.4%	4.8%	15.6%	(4.4%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,870	2,076	384	(178)	206

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר שופטי ועובדי מערכת בתי המשפט וכולל הוצאות שוטפות, לרבות ניהול ותחזוקת יחידות בתי המשפט (הנהלה, עליון, מחוזי, שלום ובתי הדין לעבודה). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-230 מיליוני ₪, הנובע מרישום התחייבויות בסוף השנה שמימושן צפוי בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד להשתתפות בהקמת בתי משפט בבת ים, חדרה, צפת וטבריה ולתכנון היכל ירושלים.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי שכר עובדי רשות התחרות הכלכלית (לשעבר: רשות ההגבלים העסקיים) וכלל ההוצאות השוטפות של הרשות. מערכת בתי המשפט מספקת לרשות התחרות שירותי חשבות (במסגרת תחום פעולה נפרד) על אף שהרשות שייכת למשרד הכלכלה. זאת, בשל הקרבה הגיאוגרפית ולאור היקף הפעילות הכספית הנמוך של הרשות ביחס לפעילות של מערכת בתי המשפט.

התקשרויות מהותיות

אין.

22. משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3301	הוצאות שוטפות לפעילות המשרד	א	732.6	(147.5)	515.7	(143.3)	212.7	70.8%	203.5	98.7%
3305	היחידה לשילוב האוכלוסיה הבדואית בנגב	ב	27.7	-	11.7	-	16.0	42.2%	15.9	99.6%
3306	תמיכות בחקלאות	ג	1,187.8	(23.3)	967.0	(2.7)	200.2	82.8%	191.0	99.2%
3307	תמיכות לפי חוק צער בעלי חיים	ד	23.0	-	3.8	-	19.2	16.5%	19.2	100.0%
3308	פעולות אחרות באחריות המשרד	ה	103.4	(12.0)	39.7	(11.8)	63.5	38.5%	75.8	111.9%
3309	מנהלת תנופה	ו	118.5	-	100.2	-	18.3	84.6%	11.0	93.8%
			2,193.0	**(182.8)**	**1,638.1**	**(157.8)**	**529.9**	**75.6%**	**516.4**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,070	1,402	1,430	1,685	1,654	1,472	31.0%	2.0%	17.8%	(1.8%)	(11.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,642	2,010	1,319	(951)	368

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבי השכר והתפעול המקצועי והשוטף של מספר יחידות מרכזיות: יחידות פיקוח ואכיפה המספקות שירותים לאזרח ולחקלאות (השירותים הווטרינרים, היחידה להגנת הצומח, אגף הדייג ויחידת הפיקוח על הצומח והחי), היחידה העוסקת במחקר ופיתוח (יחידת המדען הראשי), יחידת שירותי הדרכה לחקלאים, היחידה לפיתוח הכפר ויחידת מנהלת ההשקעות בחקלאות, אשר מאשרת מענקים והטבות מס להשקעות בחקלאות ויחידות מטה הנותנים שירותים מקצועיים ליתר יחידות המשרד. חלק מהותי מפעילותן של היחידות ממומן מאגרות ודמי שירות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-213 מיליוני ₪, הנובע מכך ש- 20% מהעודפים המחויבים משנת 2018 ו- 14% מההכנסות (מאגרות דמי שירות) הועברו רק בחודשים נובמבר-דצמבר של שנת 2019. בשל כך המשרד הספיק רק להתחייב ולא הספיק לבצע תשלומים בחלק גדול מהפעילויות שתוכננו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות המטה להסדרת ההתיישבות הבדואית, העוסקת בקביעת האסטרטגיה והמדיניות ליישומה, תיאום בין הגופים המעורבים בביצועה והסרת חסמים ככל שאלה יתעוררו במהלך התהליך. בנוסף המערך אחראי על: התווית תכניות העבודה של הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בתחומי התכנון, הסדרת ההתיישבות והפיתוח הכלכלי. בקרה על הרשות והשגת המשאבים הנדרשים למימוש התוכניות.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות ממשלתיות בחקלאות, בתשתיות ובמחקר החקלאי, וכולל כמה מרכיבים שהעיקריים בהם:

1) תשלומי סובסידיה לייצור ביצים ופטם על פי חוק הגליל, תשמ"ח-1987.
2) השתתפות הממשלה בביטוח מפני נזקי טבע ואסונות טבע בחקלאות.
3) פיצויים בגין השמדת בעלי חיים על פי פקודת מחלות בעלי חיים.
4) תמיכה במוצרים ציבוריים כגון: הדברה, שטחים פתוחים, שימור קרקע וניקוז.
5) הסכם המים שנחתם בין המדינה לבין התאגדות חקלאי ישראל, לפיו ניתנת תמיכה לחקלאים עקב העלאת תעריפי המים.
6) הסכם למיכון חקלאות ישראל (הסכם להפחתת עובדים זרים).
7) מענקי השקעות - בהתאם לאמור בחוק עידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980.
8) תמיכה במחקר חקלאי לשם פתרון בעיות הקשורות בייצור, ייצוא, עיבוד ושיווק תוצרת חקלאית וביחסי הגומלין של החקלאות והסביבה.
9) תמיכה בפיתוח הכפר - מענקים להכנת תכניות אב ומתאר וליצירת עוגנים לפיתוח הכפר במועצות אזוריות ובישובים חקלאיים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-200 מיליוני ₪, הנובע מכך ש- 20% מהעודפים המחויבים משנת 2018 הועברו רק בחודשים נובמבר-דצמבר של שנת 2019. בשל כך המשרד הספיק רק להתחייב ולא הספיק לבצע תשלומים בחלק גדול מהפעילויות שתוכננו.

תת ביצוע בהרשאה להתחייב בסכום של 109 מיליוני ₪ נובע מ:

1. עודף תקצוב על הביקוש ב"הסכם המים".

2. עודף תקצוב על ביקוש בתקציב הסכמי, של השקעות במדגה (הסכם הפחתת מכסים). מאחר ומדובר בהסכם, התקציב יוקצה, בכפוף לביקוש המגדלים ב-2020.
3. תקציב עתודה של האוצר, (שיועדה לרפורמות ברפת החלב/בלול, או במעבר לתמיכות ישירות) המופרד בתקנת עתודה בתוך סעיף 33, ואיננו נתון לשימוש המשרד.

תת ביצוע בהכנסה מיועדת בסכום של 20.6 מיליוני ₪ נובע מתקציב שיועד להסכם שהיה אמור להיחתם בין משרד החקלאות לרשות מקרקעי ישראל לעניין השתתפותה בתקצוב רשות מרעה (הסדרת תשתיות בשטחי מרעה כגון שוקתות וגדרות). ההסכם לא נחתם עד סוף השנה, לפיכך גם ההכנסות לא התקבלו מרשות מקרקעי ישראל ובהתאם גם לא בוצעו ההוצאות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תמיכות ממשלתיות לצורך פעולות לקידום רווחת בע"ח שעיקרן הקמת תשתיות, צמצום התרבות בע"ח וחילוץ ושיקום בעלי-חיים.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-19 מיליוני ₪, הנובע מכך שפרסום הקולות הקוראים, נתון להחלטות מדיניות של שר החקלאות ופיתוח הכפר תוך התייעצות (הקבועה בחוק) עם השר להגנת הסביבה. בשל קיומה של דרישה זו, ובשל העובדה כי הממשלה היא ממשלת מעבר, נוצר עיכוב, והקולות הקוראים פורסמו רק בסוף שנת 2019. דבר שאפשר רישום ההתחייבויות אך לא איפשר רישום התשלומים.

ה. תחום פעולה זה מיועד לתמיכות בגרעיני משימה. התמיכות מהוות מקור תמיכה לקהילה המשימתית בשני אופנים עיקריים:
1) השתתפות בתשלום שכר למנהלי הגרעינים ולעובדים בגרעין.
2) השתתפות בתשלום עבור פעילויות חברתיות וקהילתיות אותן מקיים הגרעין בתחום מגוריו. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-64 מיליוני ₪, הנובע מכך שהדיווח על הפעילות נשוא התמיכה, של שנת 2019 יכולה להתבצע רק עם סגירת השנה ולכן חלק גדול מהתשלומים מבוצעים בשנה העוקבת.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות מנהלת תנופה לטיפול במפוני גוש קטיף וצפון השומרון על פי חוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005, הכולל מתן פיצויים לזכאים, סיוע במעבר למקומות מגורים חדשים, תעסוקה חדשה והעתקת קבוצות מתיישבים ליישובים חלופיים.

התקשרויות מהותיות

אחסנת מלאי חירום התקשרויות משנים 2012-2019 בהיקף של כ- 273 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך אחסנת מלאי חירום מספוא וחיטה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 105 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

החטיבה להתיישבות התקשרויות משנים 2015-2019 בהיקף של כ- 777 מיליוני ₪ עם החטיבה להתיישבות לצורך ישום תיקון מס' 2 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לא"י, תשי"ג 1952. החטיבה להתיישבות הינה מחלקה בהסתדרות הציונית העולמית ועסקה מטעם ממשלת ישראל בהקמת יישובים כפריים, בטיפולם וביסוסם. בהתאם לחוות דעתה של המשנה ליועץ המשפטי מיום 26 בפברואר 2015 הופסק תקצובה הישיר של החטיבה מתקציב המדינה. ביום 23 בדצמבר 2015 נחקק תיקון מס' 2 לחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, תשי"ג-1952 הסדרת מעמד החטיבה. התיקון נועד לאפשר את האצלת הסמכויות לחטיבה להתיישבות ולהסדיר את מערכת היחסים בינה לבין הממשלה. לצורך יישומו של החוק, התקבלה ביום 9 באוקטובר 2016 החלטת ממשלה מס' 1998, ובמסגרתה הוחלט לאצול מסמכויות הממשלה בתחומים שפורטו בה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, אשר יאצילן להסתדרות הציונית העולמית באמצעות החטיבה להתיישבות. כל זאת, בכפוף להסדרת מערכת היחסים בין הממשלה לבין החטיבה באופן שיאפשר פיקוח אפקטיבי מטעם הממשלה על החטיבה. בהתאם להחלטת הממשלה נחתם ביום 24 באפריל 2017 הסכם המסגרת הרב שנתי עם ההסתדרות הציונית העולמית ומכוחו גובשו תכניות עבודה שנתיות לשנים 2017 - 2019. תוכניות העבודה אושרו על ידי שר החקלאות, ועל בסיסן התקשר משרד החקלאות עם ההסתדרות הציונית בהתקשרות שנתית בפטור ממכרז לפי תקנה 3(19)(א). בדצמבר 2017 נחתם ההסכם בין משרד החקלאות לבין ההסתדרות הציונית לצורך יישום תוכנית עבודה 2017. בדצמבר 2018 נחתם הסכם לצורך ביצוע תוכנית עבודה 2018. ביוני 2019 נחתם הסכם לצורך ביצוע תוכנית העבודה 2019. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 364 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

23. קרנות הגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2613	קרנות	א	2,120.9	(787.5)	242.1	(574.8)	1,666.1	12.7%	1,302.8	81.0%
			2,120.9	**(787.5)**	**242.1**	**(574.8)**	**1,666.1**	**12.7%**	**1,302.8**	**81.0%**

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2019

מוצגים במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של ארבע קרנות:
1) קרן הניקיון -קרן זו פועלת ע"פ חוק שמירת הניקיון ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים לשמירה על איכות הסביבה.
2) הקרן למניעת זיהום ים - הקרן הוקמה ע"פ פקודת מניעת זיהום מי הים בשמן ומטרתה לרכז אמצעים כספיים ללחימה בזיהום מי הים והחופים.
3) הקרן למען בעלי-חיים - הוקמה ע"פ חוק צער בעלי-חיים ומטרתה לרכז את האמצעים הכספיים שישמשו לפעילות בנושא חינוך, הסברה והדרכה למניעת התעללות בבעלי-חיים וסיוע לארגונים ורשויות מקומיות בטיפול והגנה על בעלי-חיים.
4) קרן שיקום מחצבות מפעלי ים המלח - הוקמה מכוח חוק זיכיון ים המלח ומטרתה לממן שיקום אתרים בהם בוצעה כריה ע"י מפעלי ים המלח.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-1,666 מיליוני ₪, הנובע ברובו מעודפים שהצטברו בקרן הניקיון. עודפים אלו הינם תזרימיים בלבד ומיועדים למימון פרויקטים רב שנתיים בתחום עידוד המיחזור והפחתת הטמנת פסולת.

התקשרויות מהותיות

מוצגות במסגרת המשרד להגנת הסביבה (ראה ביאור 29 לדוחות ביצוע התקציב).

24. משרד העלייה והקליטה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3011	מינהל	א	270.5	(1.7)	178.9	-	89.9	66.6%	84.3	97.9%
3012	שירותי קליטה	ב	1,246.0	(0.9)	888.2	(0.1)	357.0	71.3%	343.0	98.9%
3013	תשלומים ישירים	ג	540.9	(2.8)	533.4	(2.7)	7.4	98.6%	1.8	99.0%
	אחרים		1.9	-	1.1	-	0.8	57.9%	1.2	121.1%
			2,059.3	**(5.4)**	**1,601.6**	**(2.8)**	**455.1**	**77.9%**	**430.3**	**98.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,522	1,615	1,704	1,724	1,533	1,599	6.1%	5.5%	1.2%	(11.1%)	4.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,742	2,054	637	(324)	312

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, הנהלה וכלליות, הוצאות מנהל ואמרכלות תפעול ומיחשוב. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-90 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שנוצרו בסוף השנה שביצוען והתשלום בגינן ימומש בשנה העוקבת וכן מדרישות תשלום בגין ביצוע בשנת 2019 שטרם הוגשו וישולמו בשנת 2020.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותי קליטה לעולים במגוון תחומים, ביניהם סיוע לעולים בדיור, מרכזי קליטה, שכירת מקבצי דיור לקשישים עולים, סיוע בתעסוקה, מדע ויזמות באמצעות הכשרות, הסבות מקצועיות, תמריצים למעסיקים, מתן הלוואות ליזמים וסיוע לאוכלוסיות מיוחדות (רופאים, מהנדסים וכד'), סיוע לסטודנטים עולים בשכר לימוד ומלגות, סיוע לקליטה בקהילה, קליטה חברתית, תמיכות בעמותות וברשויות מקומיות, פעולות בתחום החינוך הבלתי פורמאלי, סיוע לרווחת אוכלוסיות העולים, השתלבות נוער ותוכנית לאומית לילדים ולנוער בסיכון, סיוע למימון קליטת עולי אתיופיה, לרבות טיפול באתרי קליטה זמניים, חינוך, קליטה חברתית ותעסוקה, סיוע לעידוד עלייה ולתושבים חוזרים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-357 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות בגין פרויקטים שביצועם החל בסוף שנת 2019 או שיחל בשנת 2020 והתשלום בגינם צפוי להתבצע בשנה העוקבת, בגין ביצוע בשנת 2019 שטרם הוגשו בגינו דרישות לתשלום או שטרם שולם בשנת 2019 ובגין תמיכות בשנת 2019 שהדיווח והתשלום בגינן יתבצעו במהלך שנת 2020.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלומים ישירים, תשלומים על פי חוקים ועל פי החלטות ממשלה, תשלומי סל קליטה, דמי קיום, הבטחת הכנסה לעולים, סיוע לחיילים ועוד.

התקשרויות מהותיות

מקבצי דיור לעולים התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ- 6,095 מיליוני ₪ עם חברת עמידר לצורך מתן פתרונות דיור לעולים, לרבות שכירת מקבצי דיור. מקבצי הדיור נבנו על ידי יזמים פרטיים, על קרקעות בבעלותם כאשר חברת עמידר משמשת לעניין זה כשלוחה של משרד העלייה והקליטה מול היזמים בעלי מקבצי הדיור. תפעול מקבצי הדיור נעשה באמצעות חברת עמידר. כל התקשרות בין עמידר ליזמים מאושרת על ידי הנציגים המוסמכים של משרד העליה והקליטה. תקופת השכירות על פי החוזים הינה 5 או 10 שנים עם אופציה להאריך את התקופה ב- 5 שנים נוספות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,700 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2029.

מרכזי קליטה לעולים יוצאי אתיופיה התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 1,321 מיליוני ₪ עם הסוכנות היהודית לצורך הפעלת מרכזי הקליטה לעולים יוצאי אתיופיה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 146 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פרויקט קמ"ע (קליטת מדענים עולים) התקשרות משנת 1996 בהיקף של כ- 1,467 מיליוני ₪ עם גופי מחקר שונים (מוסדות להשכלה גבוהה, קרנות מחקר, מוסדות רפואה, משרדי ממשלה ועוד) לצורך העסקתם של מדענים בכירים במגזר הציבורי כחוקרים עצמאיים או כחלק מצוותי מחקר באוניברסיטאות, בתי חולים, מפעלים עתירי מחקר ופיתוח ועוד. התוכנית מממנת 60% מעלות העסקתו של החוקר, עד הגיעו לגיל הפנסיה (הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה משתתפת במימון נוסף של עד 20%). בעקבות החלטת ממשלה משנת 2010, מדענים חדשים אשר נקלטים בתוכנית זכאים לסיוע לתקופה של עד חמש שנים בלבד, וכן זכאי המעסיק במענק במידה והמדען ייקלט

כעובד קבע בתקופה של עד שנתיים לאחר תום תקופת הסיוע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 187 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

פרויקט קרקע חומה התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 231 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות, חברות כלכליות עירוניות וחברות משכנות לצורך בניית מקבצי דיור לעולים קשישים על קרקע חומה (קרקע ביעד ציבורי), בהתאם לשתי החלטות ממשלה שהתקבלו במרס 2011 ובמרס 2012. החלטות הממשלה מאפשרות למשרד להשתתף במענק בנייה של עד 110 אלפי ₪ ליחידת דיור. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 194 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

25. הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3830	המדען הראשי	א	2,048.0	(467.0)	1,995.3	(468.2)	53.9	97.4%	50.2	99.8%
			2,048.0	**(467.0)**	**1,995.3**	**(468.2)**	**53.9**	**97.4%**	**50.2**	**99.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
-	-	-	1,438	1,500	1,527	***	***	***	4.3%	1.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,282	1,581	684	(385)	299

א. תחום פעולה זה מיועד לסיוע בקידום החדשנות הטכנולוגית בתעשייה ובמשק הישראלי על ידי מתן תמיכות וקידום יוזמות חדשניות, זאת כדי להבטיח פיתוח מתמשך של היקף הפעילות והמו"פ הטכנולוגי בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-54 מיליוני ₪, המורכב מהוצאות תפעול וביקורת בסך 29 מיליון ₪ (התקציב מחויב כולו) בשל עבודה שבוצעה במהלך חודשים נובמבר- דצמבר שטרם הגיע מועד פירעון התשלום; תשלום מענקים, בסך של 14 מיליון ₪ הנובע מתשלום השתתפות ממשרד הביטחון אשר הועבר בסילוקין לאחר תום שנת הכספים, ולכן עוכבו תשלומים בהיקף זה אשר נדחו לשנת הכספים הבאה; תשלום דמי חבר במסגרת תכנית הורייזן בסך של 10 מיליון ₪, נובע מהעברת השתתפויות ביתר מהמשרדים, כתוצאה מהפרשי שער ביחס להערכת התשלום הנדרש.

התקשרויות מהותיות

אין.

26. מרכז החינוך העצמאי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2043	יסודי וחטיבות-ביניים	א	1,768.3	-	1,724.2	-	44.1	97.5%	41.9	99.9%
			1,768.3	**-**	**1,724.2**	**-**	**44.1**	**97.5%**	**41.9**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,302	1,358	1,452	1,534	1,617	1,724	4.3%	6.9%	5.6%	5.4%	6.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,544	1,768	246	(22)	224

א. תחום פעולה זה מיועד לתשלום בגין שכר עובדי הוראה, גמלאות, עובדי מטה המרכז לחינוך עצמאי, מימון מוסדות הפטור, תשלומי הסעות וכן הוצאות תפעול ופעילות המרכז ובתי הספר כגון : הוצאות חינוך ורווחה ורישוי ופיתוח.

התקשרויות מהותיות

אין.

27. משרד החוץ

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0951	משרד החוץ	א	1,743.7	(78.2)	1,639.0	(21.6)	48.1	97.1%	68.8	101.2%
	אחרים		-	-	0.7	-	(0.7)	0.0%	-	0.0%
			1,743.7	**(78.2)**	**1,639.7**	**(21.6)**	**47.4**	**97.2%**	**68.8**	**101.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
1,616	1,655	1,708	1,571	1,733	1,618	2.4%	3.2%	(8.0%)	10.3%	(6.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,363	1,665	599	(296)	303

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) הוצאות שוטפות של הנהלת מטה המשרד בארץ ואגף המינהל, לרבות שכר עובדים, הדרכה, דואר וטלפונים, אחזקת מבנה המשרד, תפעול המטה ומיסי עירייה.
2) הוצאות תפעול מטה נציגויות המשרד בחו"ל לרבות שכר ונלוות בחו"ל, אמרכלות נציגויות, בטחון הנציגויות בחו"ל, רכש, בינוי ופתיחת נציגויות.
3) פעילות דיפלומטית בחו"ל הכוללות תשלומי מיסים לאו"ם ותשלומים לארגונים, פרויקטים ופעולות של המערך המדיני, וכו'.

התקשרויות מהותיות

אין.

28. הכנסת (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0202	חברי הכנסת	א	171.5	-	153.4	-	18.1	89.4%	3.1	91.3%
0203	פעולות הכנסת	ב	628.7	(0.2)	477.3	-	151.2	75.9%	40.1	82.3%
0205	תוספת מבנה	ג	113.6	-	22.5	-	91.1	19.8%	35.6	51.1%
0208	גימלאות חברי כנסת	ד	70.0	-	58.4	-	11.6	83.4%	-	83.4%
0209	מוזיאון הכנסת	ה	31.5	-	3.6	-	27.9	11.4%	2.6	19.7%
1410	מימון מפלגות	ו	716.7	-	717.9	-	(1.2)	100.2%	-	100.2%
	אחרים		0.4	-	0.9	-	(0.5)	225.0%	-	225.0%
			1,732.4	**(0.2)**	**1,434.0**	**-**	**298.2**	**82.8%**	**81.4**	**87.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
752	932	678	752	828	1,434	23.9%	(27.3%)	10.9%	10.1%	73.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,240	1,732	750	(259)	492

(*) תקציב הכנסת נקבע ומבוצע על ידי הכנסת ואינו באחריות הממשלה.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר חברי הכנסת וכן נושאים נלווים, כגון: יועצים פרלמנטאריים, הוצאות רכב, קשר עם הבוחר, הוצאות לינה בבתי מלון, לימוד שפה, אבטחה ומיגון.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שירותים מקצועיים לוועדות הכנסת, קשרי חוץ, טקסים והנצחה, שכר צוות פרלמנטארי - סיעות, הוצאות עובדי הכנסת, אמרכלות, ביטחון וניהול מערכות מידע. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-151 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שתמורתן טרם שולמה ומדחיית יישומם של פרויקטים שתוכננו להתבצע בשנת 2019 לשנת 2020.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון עלות ההקמה של אגף המשרדים החדש - "אגף קדמה", הכולל חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנה ואספקה של מתקנים ומערכות וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-91 מיליוני ₪, הנובע משריון תקציבי עבור התחייבויות שונות.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קצבאות (פנסיה) והוצאות נלוות אחרות לחברי כנסת גמלאים.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיצוי בעל זכויות או טובות הנאה במקרקעין הידועים כ"בית פרומין" (משכן הכנסת הישן), בשינויים המחויבים, על פי האמור בסעיף 17(ו)(3) לחוק מוזיאון הכנסת, תש"ע-2010. בנוסף, מיועד תחום פעולה זה למימון שיפוץ בית פרומין ותפעולו של מוזיאון הכנסת. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-28 מיליוני ₪, הנובע משריון תקציבי עבור התחייבויות שונות.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שוטפות של המפלגות הנבחרות לכנסת, לרבות מתן הלוואות על חשבון תשלומי מימון עתידיים. התקציב נקבע על פי האמור בחוק מימון מפלגות, תשל"ג-1973, הקובע מדדים לפיהם תתוקצב כל מפלגה אשר נבחרה בבחירות לכנסת הנוכחית. כמו כן, מכוח האמור בחוק מימון מפלגות, בשנים בהן מתקיימות בחירות לכנסת, נכללות גם הוצאות למימון בחירות עבור מפלגות שנבחרו לכנסת הנוכחית. בנוסף, על פי תיקון מספר 24 לחוק המפלגות, תשנ"ב 1992, בשנים בהן מתקיימות בחירות מקדימות (פריימריס) לתפקיד של חבר כנסת, נכללים תשלומים המיועדים למתן הלוואות ומענקים למועמדים לתפקיד, על פי קריטריונים הקבועים בחוק. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-1 מיליוני ₪, הנובעת מדחיית החזרי הלוואות, שניתנו ל- 7 מפלגות, במהלך כהונתה של הכנסת ה- 21 (לאחר ה- 30 באפריל 2019). אולם מועד תחילת פירעונות ההלוואות נדחה לתחילת חודש נובמבר 2019. מבחינה כמותית, הסכומים בגין החזרי ההלוואות שהיו אמורים להתקבל במהלך החודשים 10/2019-6, מגיעים לכ- 2.5 מיליוני ₪ במונחי קרן. ומכאן נובע הגירעון בתקציב.

התקשרויות מהותיות

בנייה ותחזוקה של אגף חדש "קדמה" התקשרות משנת 2001 בהיקף של כ- 372 מיליוני ₪ עם חברת שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של "אגף קדמה" (אגף משרדים חדש במשכן הכנסת), לרבות הקמת חניון תת קרקעי, מבנה מרכז אנרגיה, הרחבת מבנים קיימים, התקנת ואספקת כל המתקנים, המערכות והציוד וכן ביצוע עבודות פיתוח והסדרי תנועה חדשים במתחם הכנסת ובסמוך לו. ההתקשרות כוללת שני מרכיבים עיקריים כמפורט להלן:

1) הקמה - הקמת פרויקט "אגף קדמה". לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.
2) הפעלה - הפעלת ותחזוקת האגף למשך 25 שנים החל ממועד העברתו לרשותה של הכנסת. התקשרות זו נחתמה ל- 25 שנים, כאשר הכנסת רשאית להשתחרר מההסכם בכל עת לאחר חמש השנים הראשונות שלאחר תחילת תקופת ההפעלה ובהתראה של שלושה חודשים מראש. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 182 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2033.

שירותי שידורים באולפן ערוץ הכנסת התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 265 מיליוני ₪ עם ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ לצורך שירותי שידורים בערוץ הכנסת. ההתקשרות עם חברת ערוץ 10 כנסת ישראל בע"מ (להלן: "הזכיין") מחולקת למספר מרכיבים:

1) שירותי שידורים באולפן ערוץ הכנסת לתקופה של 10 שנים. מרכיב זה הינו המשמעותי ביותר מבחינת ההיקף הכספי ומסתכם לכ- 250 מיליוני ₪. (סכום התמורה השנתית הינו 25.2 מיליוני ₪ כולל מע"מ והינו צמוד למדד המחירים לצרכן המתעדכן ב- 1 בינואר בכל שנה ביחס למדד הבסיס שהינו מדד חודש אוגוסט 2016).
2) שידרוג ורכישת ציוד לאולפן ערוץ הכנסת. הכנסת רשאית להחליט על שדרוג הציוד, כולו או חלקו לפי שיקול דעתה הבלעדי, וכן על רכישת ציוד נוסף ככל שתמצא לנכון. הכנסת רשאית להורות לזכיין לרכוש עבורה את הציוד ולקבל החזר כספי בעד עלויות הרכישה.
3) שירותים ופעולות שונות. מדובר בהוצאות חד פעמיות בגין פרויקטים שונים הקשורים לביצוע השידורים. פעולות אלו כוללות בין היתר: א) אריזה גרפית ומיתוג מחדש של ערוץ הכנסת. ב) אפיון, הקמה ופיתוח אתר אינטרנט, שיהיה בחזקתו של הזכיין.
4) הפצת שידורי הכנסת. על הכנסת מוטלות ההוצאות הכרוכות בהפצת שידורי ערוץ הכנסת, למנוייו של הזכיין, באמצעות רשת כבלים, שידורי לוויין, תחנות שידור ספרתיות, מכוח הוראות חוק הפצת שידורים באמצעות תחנות שידור ספרתיות, צשע"ב 2012. בנוסף, חלה על הכנסת החובה בנשיאת עלויות בעד קווי תמסורת וציוד קצה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 219 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2028.

29. המשרד להגנת הסביבה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2611	שכר ותפעול	א	295.8	(0.2)	259.1	-	36.5	87.7%	33.7	99.1%
2612	פעילות שוטפת	ב	381.4	(89.8)	259.2	(30.8)	63.2	80.4%	59.0	98.7%
2614	פרוייקטים מקק"ל	ג	57.9	-	53.3	-	4.6	92.1%	4.6	100.0%
5413	רשות הטבע והגנים	ד	400.7	-	384.5	-	16.2	96.0%	14.6	99.6%
8304	השקעות שונות	ה	250.0	(250.0)	16.2	(16.0)	(0.2)	101.3%	-	101.3%
			1,385.8	**(340.0)**	**972.3**	**(46.8)**	**120.3**	**89.0%**	**112.0**	**99.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
322	134	364	260	383	593	(58.4%)	171.6%	(28.6%)	47.3%	54.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
557	2,379	3,062	(1,241)	1,822

נתוני ביצוע רב שנתי נטו ושינויים בחוק התקציב לשנת 2019 נטו כוללים את נתוני קרנות הגנת הסביבה (ראה ביאור 23 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול, מחשוב ודיור של המשרד להגנת הסביבה ומחוזותיו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות שוטפת של יחידות המשרד, כגון: מניעה ובקרה על זיהום האוויר, מניעת זיהום מקורות מים, קידום תשתיות איכות הסביבה במפעלים וברשויות מקומיות, מערך התכנון הסביבתי, חינוך והסברה ופעילויות מחקר ופיקוח, תקצוב חברות ממשלתיות ורשויות נחל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-63 מיליוני ₪, הנובע מכך שחלק עיקרי מההוצאה המותנית בהכנסה שתוקצבה בתחום זה הועברה לביצוע בשנת הכספים הבאה.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פרויקטים שיבוצעו בהתאם להסכם של המדינה עם קק"ל, לפיו קק"ל תעביר סכומים בסך כולל של 390 מיליוני ₪, חלק מהמיזמים יבוצעו ע"י המדינה (המשרד להגנת הסביבה, רט"ג, שיכון וכו') וחלק ע"י הקרן הקיימת לישראל. המשרד להגנת הסביבה קיבל עד ליום 31 בדצמבר 2019 סך של כ- 307 מיליוני ₪ (מתוכם 58 מיליוני ₪ בשנת 2019).

ד. תחום פעולה זה מיועד לתקציב של רשות הטבע והגנים הממומן בחלקו על ידי הממשלה ובחלקו נובע מהכנסות בגין פעילות הרשות (כגון: דמי כניסה לאתרים), כאשר ביצוע התקציב נעשה באופן עצמאי על ידי הנהלת הרשות. התקציב מיועד להוצאות תפעול, אחזקה ופיקוח בשמורות הטבע ובגנים, שימור ופיתוח אתרים, מימון מחקרים, השתתפות במימון מיזמים כלכליים ועוד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון ההתקשרות עם החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ שהוכרה בהחלטת ממשלה כזרוע ביצוע לניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצר השרון (לשעבר תע"ש).

התקשרויות מהותיות

פרויקטים לאיכות הסביבה ברשויות מקומיות התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 1,198 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות לצורך תמיכה בביצוע פרויקטים לקידום נושאים שונים בתחום איכות הסביבה, כגון: הקמת תשתיות לפסולת מוצקה, טיפול בפסולת בניין, חינוך, הפרדה במקור, ויירוק הרשות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 196 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

שיקום קרקעות מזוהמות התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 223 מיליוני ₪ עם החברה לשירותי איכות הסביבה לצורך ניהול שיקום קרקעות במחנות ומתחמי צה"ל ונצר השרון (לשעבר תע"ש). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 155 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.
סביבה שווה התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 260 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות לצורך קידום הטיפול באוכלוסיות חלשות ולצמצום הפערים בחברה באמצעות פעולות סביבתיות-טיפול מתקדם בפסולת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 109 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

סיוע ל"אשכולות" לייעול במשק הפסולת התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 250 מיליוני ₪ עם ריכוז של רשויות מקומיות לצורך סיוע לאשכולות בהתייעלות והוזלה של מערכי איסוף ופינוי פסולת והעלאת אחוזי המיחזור ברשויות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 172 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

התוכנית הלאומית לצמצום זיהום אויר התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 260 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות, משרדי ממשלה, חברות פרטיות לצורך קידום אזורים מופחתי פליטות זיהום אויר, תמיכה בהתקנת מסנני חלקיקים על כלי רכב מזהמים בציי רכב וברשויות מקומיות, ועידוד מעבר לרכבים נקיים על ידי מתן מענקי גריטה לכלי רכב מזהמים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 112 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תמיכה בהקמה ותפעול של מתקני מיון פסולת התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 215 מיליוני ₪ עם חברות פרטיות לצורך סיוע להקמה ותפעול מתקני מיון על מנת להפחית את היקף ההטמנה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 203 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

30. משרד הכלכלה והתעשייה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3840	עידוד המגזר העסקי	א	765.4	(62.9)	708.3	(37.8)	32.0	95.7%	24.4	99.0%
3870	שכר ותפעול המשרד	ב	376.7	(17.3)	312.3	(12.2)	59.3	84.0%	55.1	98.9%
5411	הרשות להגנת הצרכן	ג	35.3	-	25.6	-	9.7	72.5%	7.2	92.9%
7610	השקעה בפיתוח תשתיות	ד	167.8	(83.5)	166.8	(91.6)	9.1	94.8%	9.0	99.9%
	אחרים		15.2	-	13.4	(0.2)	2.0	87.0%	1.8	98.7%
			1,360.4	**(163.7)**	**1,226.4**	**(141.8)**	**112.1**	**91.6%**	**97.5**	**98.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
4,578	4,508	5,368	4,601	1,450	1,085	(1.5%)	19.1%	(14.3%)	(68.5%)	(25.2%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,343	1,197	530	(677)	(147)

(*) ביום 31 ביולי 2016 התקבלה החלטת ממשלה לעניין העברת תחום תעסוקה ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים ושינוי שם המשרד ל"משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים". לאור זאת, החל מיום 1 בינואר 2018 תחומי פעולה 3640, 3641, 3642 ו- 3644 בגין תחום התעסוקה הועברו לאחריות משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

א. תחום פעולה זה מיועד לעידוד המגזר העסקי:
1) מימון פעילות רשות ההשקעות.
2) מימון פעילות הסכנות לעסקים קטנים ובינוניים.
3) מימון פעילות מינהל סחר חוץ.
4) מימון פעילות מכון היהלומים.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הנהלה, שכר, אמרכלות המשרד הראשי והמחוזות והפעולות המשלימות של יחידות המשרד.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-59 מיליוני ₪, הנובע מהתקשרויות המתפרסות על מספר תקופות תקציב.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתית תעשייתית באמצעות מינהל אזורי פיתוח.

התקשרויות מהותיות

תכנית לעידוד השקעות - תעסוקה התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם חברת אלביט מערכות לצורך מתן תמיכה לחברה עבור העסקת 150 עובדים מקצועיים במרכז פיתוח אשר יוקם על ידה בבאר שבע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 54 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

סוכנות לעסקים קטנים ובינוניים מוקדי שטח - מערך מעוף התקשרות משנת 2014 בהיקף של כ- 430 מיליוני ₪ עם חברות שונות לצורך הפעלת מוקדי שטח ולייעול מתן השירותים לעסקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 220 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

קרנות הון סיכון התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 226 מיליוני ₪ עם פנינסולה בע"מ וקוגיטו קפיטל אס.אם.אי לצורך הקמת קרנות הון צמיחה. הקרנות יספקו פתרונות מימון לטווח ארוך וכן ישקיעו בעסקים בינוניים ויגשרו על הפער הקיים כיום בין צרכי העסקים לבין היצע ההון הקיים בשוק. גודלה הסופי של כל קרן צפוי לעמוד על בין -300 450 מיליוני ₪ (יתרת הכסף מקורה בעיקר ממשקיעים מוסדיים). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 77 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

חוק עידוד השקעות הון

החוק לעידוד השקעות הון משמש מכשיר להמרצת קצב הצמיחה של משק המדינה ולמשיכת הון חיצוני ומקומי. מטרתו של החוק היא עידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באיזורי פיתוח, לשם פיתוח כושר הייצור של משק המדינה, שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בינלאומיים ויצירת תשתית למקומות עבודה חדשים וברי- קיימא. לשם ביצוע המטרה מעניק החוק יתרונות למפעלים ולמשקיעים בצורת מענקים והקלות מס. הביצוע המעשי של החוק, עליו ממונים שר האוצר ושר הכלכלה נתון בידי מרכז ההשקעות ורשות המיסים. מרכז ההשקעות במשרד הכלכלה פועל לעידוד יוזמות כלכליות להקמה והרחבה של מפעלים תעשייתיים, מבנים לתעשייה, ולהשקעות הון פיזיות בתעשייה בישראל. המענקים מיועדים למפעלים בתעשיה שאושר להם מענק כאמור. העברת המענקים מותנית בביצוע התכנית שאושרה על ידי מרכז ההשקעות, על בסיס אבני דרך ולאחר ביצוע ההשקעות בפועל. תקופת ביצוע התכנית מוגבלת לחמש שנים ממועד אישורה. להלן פירוט התקשרויות מהותיות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, אשר יתרתן ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 815 מיליוני ₪:

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 80 מיליוני ₪ עם סודהסטרים תעשיות בע"מ לצורך הרחבת מפעל באזור תעשייה עידן הנגב, לייצור מוצרי הגזה ביתיים להכנת משקאות תוססים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 80 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

חוק עידוד השקעות הון- הקמת מפעל יצור נחושת התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 115 מיליוני ₪ עם ערבה מיינס בע"מ לצורך הקמת מפעל לייצור נחושת מתכתית במכרות תמנע. ביצוע ההשקעה בהתאם לתוכנית המאושרת מזכה את החברה במענק בסך של 115 מיליוני ₪. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 115 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 700 מיליוני ₪ עם אינטל אלקטרוניקה בע"מ לצורך הרחבה של מפעל לייצור רכיבים מיקרו אלקטרונים על גבי פרוסות סיליקון בקרית גת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 700 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

חוק עידוד השקעות הון - הרחבת מפעל התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 4,081 מיליוני ₪ עם אינטל אלקטרוניקה בע"מ לצורך הרחבה של מפעל לייצור רכיבים מיקרו אלקטרונים על גבי פרוסות סיליקון בקרית גת. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 4,081 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

31. משרד התיירות

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3701	מינהל ושירותים כלליים	א	90.9	-	79.6	-	11.3	87.6%	9.7	98.2%
3702	פיתוח המוצר התיירותי	ב	23.3	(1.8)	9.0	(1.1)	13.6	39.8%	13.6	100.0%
3703	המינהל לשיווק התיירות	ג	630.1	(3.1)	403.7	(1.7)	225.0	64.2%	218.9	99.0%
3704	פעולות תכנון וכלכלה	ד	24.4	(1.3)	15.4	(0.6)	8.3	65.0%	8.0	98.7%
7801	פיתוח	ה	119.5	-	111.7	-	7.8	93.5%	7.8	100.0%
7802	השקעות בפיתוח אכסון מלונאי	ו	68.4	-	67.7	-	0.7	99.0%	0.6	99.9%
7803	ים המלח	ז	217.9	(100.9)	166.3	(49.4)	0.1	99.9%	0.1	100.0%
	אחרים		6.4	-	6.4	-	-	100.0%	-	100.0%
			1,180.9	**(107.1)**	**859.8**	**(52.8)**	**266.8**	**76.3%**	**258.7**	**99.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
636	671	659	741	887	807	5.5%	(1.8%)	12.4%	19.7%	(9.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
614	1,074	763	(303)	460

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות השוטפת של המשרד וכולל שכר עובדים, הנהלה וכלליות ועלויות תפעול.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרת כח אדם בתיירות באמצעות קיום השתלמויות למורי דרך, ופיתוח המוצר התיירותי באמצעות הגדלת ההתמחות במקצועות התיירות השונים. כמו כן תחת תחום זה מתוקצבת פעילות תמיכה בפעולות שיווק ואירועים לקידום התיירות שמבצעות רשויות מקומיות בתחומן. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-14 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מהתחייבויות שביצוען צפוי לשנת התקציב העוקבת, בעיקר בגין פעילות תמיכה ברשויות מקומיות. הרשויות מבצעות ומגישות דוחות ביצוע כתנאי לקבלת התשלום רק לאחר השלמת הביצוע ובקרת המשרד.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות שיווק ופרסום בחו"ל, כאשר עיקר התקציב מיועד לקמפיינים במדינות בעלות פוטינציאל לגידול בתיירות הנכנסת, וכן לפעולות שיווק באמצעות לשכות תיירות הפזורות במדינות שונות בעולם. לשכות אלה פועלות לעידוד התיירות הנכנסת לישראל באמצעים שונים ולאורך כל השנה (סמינרים, יחסי ציבור, פרסומות מכר ותדמית, הסכמי שיווק עם סיטונאי תיירות וכדומה). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-225 מיליוני ₪, הנובע מפעילות שיווק בחו"ל אשר חלקה הגדול מתבצע בחציון השני של השנה בהתאם לתנועת התיירות העולמית, ועל כן התשלומים בגין פעילות זו מתבצעים בשנה העוקבת. כמו כן, רישום החיוב בגין קמפיינים בחו"ל נעשה רק לאחר קבלת דוחות ביצוע מפורטים מהלפ"מ ולאחר בדיקתם במשרד. בנוסף, לשכות התיירות של המשרד בחו"ל חותמות על הסכמי שיווק עם משווקים סיטונאים מקומיים, על מנת שאלה ימכרו חבילות לישראל. בהסכמים אלה התשלום מבוצע רק בתום ההסכם, כך שלעיתים התשלומים זולגים לשנה תקציבית עוקבת.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות בשני מישורים:
אגף תכנון- בדיקת עמידה של התוכניות האדריכליות בתקנים הפיזיים של בתי מלון שקיבלו אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק, יזום ותכנון תב"עים תיירותיים לבניית בתי מלון ברחבי הארץ.
אגף כלכלה- דן ומאשר בקשות של בתי מלון לקבלת אישור כמפעל מאושר ע"פ חוק עידוד השקעות הון ומתן שירות של סקר כדאיות כלכלי על ההשקעות של היזמים שבחלקו מסובסד על ידי המשרד.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון פיתוח תשתיות תיירותיות המבוצע באמצעות חברות ממשלתיות שהוגדרו כזרוע ביצוע של משרד התיירות. פעילות זו כוללת פיתוח תשתיות תיירות בערי תיירות ובמוקדי תיירות שונים בארץ, בהתאם לתוכנית עבודה ולמדיניות פיתוח שנקבעה על ידי הנהלת המשרד.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון מענקים לגופים הנתמכים ע"פ חוק עידוד השקעות הון להקמה, שדרוג, הסבה והרחבת בתי מלון וכן סיוע בתיירות כפרית במגזרים השונים ברחבי המדינה.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון עבודות להגנות החוף בים המלח ופיתוח תשתיות תיירותיות בנווה זוהר באמצעות החברה להגנות ים המלח.

התקשרויות מהותיות

פיתוח תשתיות תיירותיות בירושלים התקשרויות משנת 2015-2019 בהיקף של כ- 452 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח ירושלים לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ושדרוג אתרי תיירות בירושלים. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 400 מיליוני ₪.

הגנות חופי ים המלח התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 263 מיליוני ₪, עם החברה להגנות ים המלח לצורך שיקום ופיתוח האגן הדרומי, וזאת בהתאם להחלטות ממשלה משנת 2012 (4064 ו-4254). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 90 מיליוני ₪.

חוק עידוד השקעות הון
מנהלת ההשקעות במשרד התיירות פועלת לעידוד יוזמות כלכליות להשקעות הון פיזיות בתעשיית התיירות בישראל במסגרת החוק לעידוד השקעות הון. במהלך השנים, אושרו מענקים לחברות שונות, להקמת/הרחבת/השבת/הסבת מבנים לתפעול מלונאי על מנת שיהיו בני תחרות בינלאומית ובעלי תרומה למשק הישראלי.
במסגרת נוהל זה, ניתן כתב אישור כמפורט להלן:

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון בירושלים התקשרות משנת 2013 בהיקף של כ- 90 מיליוני ₪, עם נצבא החזקות 1995 בע"מ לצורך הקמת מלון בירושלים וזאת בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 90 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

חוק עידוד השקעות הון - הקמת בית מלון באילת התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 53 מיליוני ₪, עם חברת מלונות אסטרל בע"מ לצורך הקמת מלון באילת וזאת בהתאם לכתב אישור שאושר במנהלת ההשקעות במסגרת חוק עידוד השקעות הון בתיירות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2027.

32. רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
6811	מטה, לשכות אוכלוסין ותפעול	א	728.1	(45.0)	619.9	(39.8)	103.0	85.8%	102.0	99.9%
6812	טיפול בזרים ומעסיקים	ב	191.4	-	168.0	-	23.4	87.8%	23.1	99.8%
6813	ביקורת גבולות	ג	143.6	(53.6)	115.6	(27.9)	2.3	98.0%	2.4	100.1%
			1,063.1	**(98.6)**	**903.5**	**(67.7)**	**128.7**	**87.5%**	**127.5**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
567	548	593	647	800	836	(3.4%)	8.2%	9.1%	23.6%	4.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
810	965	303	(149)	155

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות מטה רשות האוכלוסין וההגירה, כולל שכר ופעולות הנהלה, הדרכה, רווחה, פרסום, משאבי אנוש ותפעול שוטף. כמו כן, תחום זה מיועד למימון שכר, פעילות שוטפת, שכר דירה ותפעול של לשכות מינהל האוכלוסין האחראיות על מרשם האוכלוסין של מדינת ישראל. בנוסף בתוכנית זו מתוקצבת פעילות המחשוב והביומטריה, רכישת חומרי גלם להנפקת דרכונים ותעודות זהות חכמות (תיעוד ביומטרי), ניהול ופיתוח קבצי מרשם אוכלוסין ופיתוח מערכות מחשוב, בתחום זה מתוקצב גם נושא יציאה מרצון לתמיכה במסתננים המבקשים לעזוב את ישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-103 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מעודפים השייכים ליחידת המחשב ולפרוייקטי מיחשוב גדולים אשר אושרו לביצוע בטווח השנים 2018-2019 מפרויקטים חד פעמיים הנמשכים יותר משנה, וכן פרויקטים בתחומי רכש ושיפוץ לשכות, ותשלומים שטרם שולמו בגין הרבעון האחרון של שנת 2019.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ותפעול שוטף של מינהל האכיפה בביצוע פעולות אכיפה שוטפות, העסקה כדין של זרים ומסתננים, שוהים בלתי חוקיים ומסתננים בעת שהייתם בישראל, הסדרת הרישומים, קביעת מעמדם של פליטים וביצוע פעולות להוצאתם של מסתננים מישראל ככל שניתן. וכן מימון מינהל שירות למעסיקים ולעובדים זרים, האמון על מתן השירות בכל הנוגע להעסקתם של עובדים זרים כחוק בישראל, העסקת פלסטינאים, חתירה להסכמים בי-ליטרליים להבאת עובד זר.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר ופעולות של מינהל מעברי הגבול האמון על הפעלת מעברי הגבול הבינלאומיים ומימוש מדיניות הרשות ושר הפנים בנושא ביקורת ובקרת הגבולות, מהווה גוף מקצועי ומנחה לבקרי הגבול, מתאם את גופי המינהל השונים, מייעץ למנכ"ל הרשות ומתכלל את עבודת המטה מול גורמי חוץ בנושא ביקורת הגבולות.

התקשרויות מהותיות

תעודת זהות חכמה התקשרות משנת 2008 בהיקף של כ- 390 מיליוני ₪ עם חברת אנטסרב לצורך ייצור, הנפקה ואספקה של תעודות זהות חכמות הכוללות מאפיינים טכנולוגיים ואמצעי זיהוי ביומטריים. ההתקשרות ממומשת בעיקרה בהתאם לכמות התעודות שמיוצרת ומונפקת לאזרחים. הנפקת תעודות הזהות החלה במחצית הראשונה של שנת 2013. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 140 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

פיתוח מערכת "איתן" התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 840 מיליוני ₪ עם חברת IBM לצורך פיתוח מערכת מיחשובית שנועדה לנהל את מרשם האוכלוסין ולתת מענה לטכנולוגיות החדשות הקיימות בשוק, לשיפור השירות, הרחבה והטמעת מערכות נוספות לניהול יעיל ותקין של מרשם האוכלוסין. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 722 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2035.

33. מעיין החינוך התורני

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2043	יסודי וחטיבות-ביניים	א	900.8	(7.1)	827.2	(5.5)	72.0	92.0%	65.3	99.3%
			900.8	**(7.1)**	**827.2**	**(5.5)**	**72.0**	**92.0%**	**65.3**	**99.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
515	561	614	701	766	822	8.9%	9.4%	14.2%	9.3%	7.3%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
649	894	290	(45)	245

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי עובדי מינהל, שכר מורים, שרתים ומזכירים, רכישת ציוד ואחזקת בתי הספר, הסעות תלמידים והקצבות אחרות ל-220 מוסדות רשת מעיין החינוך התורני בהם לומדים כ-47,540 תלמידים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-72 מיליוני ₪, הנובע מהזמנות שהתשלום בגינן יבוצע בשנת 2020.

התקשרויות מהותיות

אין.

34. הרשות הממשלתית למים ולביוב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
4130	תקציב הרשות הממשלתית למים וביוב	א	140.5	(1.3)	96.6	(0.2)	42.8	69.3%	36.3	95.3%
7330	פעולות במשק המים	ב	221.4	(103.3)	115.4	-	2.7	97.7%	2.7	100.0%
7331	פיתוח מקורות מים	ג	489.5	-	488.9	-	0.6	99.9%	0.6	100.0%
7333	סיוע לתאגידי מים וביוב	ד	40.3	-	40.1	-	0.2	99.5%	0.2	100.0%
			891.7	**(104.6)**	**741.0**	**(0.2)**	**46.3**	**94.1%**	**39.8**	**99.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
744	634	640	639	718	741	(14.8%)	0.9%	(0.2%)	12.4%	3.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
1,007	787	263	(483)	(220)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות הממשלתית למים ולביוב הכוללת בין היתר, הוצאות שכר ונלוות, הוצאות תפעוליות והוצאות ייעוץ בקרה וליווי.

ב. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח ותכנון פעולות משק המים, וכן לפעולות ניטור איכות המים.

ג. תחום פעולה זה מיועד לפיתוח מפעלי מים ביזמות פרטית, לרבות קידום פרויקטים להשבת קולחין בחקלאות על ידי ליווי ומתן סיוע ליזמות פרטית, וכן למימון וסיוע לרשויות מקומיות ולתאגידי מים בדרך של מתן הלוואות ומענקים לצורך פיתוח תשתיות ביוב בישובים שונים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למתן מענקי סיוע לרשויות מקומיות אשר מקימות תאגיד מים וביוב, במטרה לעודד את הקמת תאגידי המים והביוב ברשויות ולכיסוי הוצאות הקמת התאגיד. כמו כן יועד תחום זה למתן מענקי סיוע לתאגידים בגין פעילות שוטפת של התאגיד ולצורך ביצוע פרויקטים תשתיתיים.

התקשרויות מהותיות

מפעלי השבת קולחין התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 2,330 מיליוני ₪ עם יזמים מהמגזר הפרטי לצורך בניית מפעלי השבת קולחין המספקים מים מושבים לחקלאות וזאת כנגד ויתור על מכסות של מים שפירים. משך הקמת הפרויקט נאמד בשלוש שנים, כאשר היזם מקבל מענק מהמשרד בגובה של עד 60% מעלות הפרויקט (למעט פרויקט בין-מפעלי הממומן ב- 100%). יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 823 מיליוני ₪.

ביוב ארצי התקשרות משנת 2004 בהיקף של כ- 3,384 מיליוני ₪ עם תאגידי מים וביוב או רשויות מקומיות לצורך פיתוח תשתיות ביוב ארצי. ההסכמים נחתמים בין הקבלנים ובין תאגידי המים והביוב או הרשויות המקומיות, כאשר התשלום מבוצע על ידי הרשות הממשלתית למים ולביוב ישירות לקבלנים, לאחר אישורם על ידי תאגידי המים והביוב או הרשות המקומית ומנהלת הביוב הארצי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 1,932 מיליוני ₪.

תאגידי מים וביוב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 653 מיליוני ₪ עם תאגידי מים וביוב ורשויות מקומיות לצורך מתן מענקי סיוע לתאגידי מים וביוב ולרשויות מקומיות לצורך הקמת התאגיד, ביצוע פרויקטים, הרחבת הפעילות לרשויות נוספות ועוד. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 223 מיליוני ₪.

35. משרד האוצר (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	558.9	(25.1)	382.6	(4.6)	155.8	71.1%	129.7	95.2%
1302	הוצאות ממשלתיות כללי	ב	55.8	-	8.2	-	47.6	14.7%	38.3	83.3%
2501	תגמולים לנכים	ג	26.5	-	25.1	-	1.4	94.7%	-	94.7%
5107	בינוי משרדי ממשלה ובתי משפט	ד	82.0	-	29.6	-	52.4	36.1%	51.6	99.0%
5434	היחידה הארצית לפיקוח על הבניה	ה	56.8	(1.0)	46.1	(0.7)	10.4	81.6%	7.8	95.4%
8302	פיתוח משרד האוצר	ו	93.7	(0.4)	91.6	-	1.7	98.2%	3.3	101.7%
	אחרים		2.7	-	3.6	-	(0.9)	133.3%	0.3	144.4%
			876.4	**(26.5)**	**586.8**	**(5.3)**	**268.4**	**68.6%**	**231.0**	**95.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
548	561	539	447	646	582	2.4%	(3.9%)	(17.1%)	44.5%	(9.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
583	850	561	(294)	267

(*) תקציב משרד האוצר לא כולל את מינהל הדיור, מינהל הרכב, מינהל התכנון, המדפיס הממשלתי, רשות שוק ההון, רשות המיסים, רשות מקרקעי ישראל וחשבות מטה החשב הכללי המוצגים בביאורים נפרדים.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מטה משרד האוצר, אגף תקציבים, אגף החשב הכללי, אגף שכר והסכמי עבודה, מחקר כלכלה והכנסות, פעולות בחו"ל ורשות החברות הממשלתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-156 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2019 שהתשלום בגינן יחול בשנה העוקבת. בנוסף, חלק מההוצאה הותנה בהכנסה אשר לא התקבלה ולפיכך לא בוצעה הוצאה זו.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון רכישת שירותי ייעוץ. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-48 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות שבוצעו בסוף שנת 2019 שהתשלום בגינן יחול בשנה העוקבת.

ג. תחום פעולה זה מיועד לתשלום הוצאות שכר ונלוות עבור הרשות לניצולי שואה.

ד. תחום פעולה זה מיועד לפעולות ניהול ובקרה, ליווי ומימון פרוייקטים המנוהלים ע"י החברה הממשלתית דירה להשכיר, המהווה זרוע ביצוע של המדינה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-52 מיליוני ₪.

ה. תחום פעולה זה מיועד לתפעול ומימון פעילות היחידה הארצית לפיקוח על הבניה.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מרכב"ה (מערכת רוחבית כוללת למשרדי הממשלה)- מערכת מידע אינטגרטיבית לניהול תהליכי העבודה ומשאבי הארגון בתחומי הלוגיסטיקה, פיננסים ומשאבי אנוש, לצורך בקרה, ייעול ושיפור עבודת משרדי הממשלה.

התקשרויות מהותיות

מחשוב התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 87 מיליוני ₪, עם SAP ישראל לצורך אספקת תשתית ממשלתית רוחבית ממוחשבת לניהול תהליכי רכש, כספים, נכסים, התחייבויות, ניהול סיכונים ועוד למשרדי הממשלה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 65 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

36. המשרד לשירותי דת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2201	המשרד לשירותי דת	א	777.6	(11.1)	639.3	(5.1)	132.3	82.9%	118.6	98.2%
2202	הרבנות הראשית	ב	57.7	(4.8)	35.7	(4.1)	21.3	62.6%	21.0	99.5%
			835.3	**(15.9)**	**675.0**	**(9.2)**	**153.6**	**81.5%**	**139.6**	**98.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
479	518	509	529	566	666	8.1%	(1.7%)	3.9%	7.0%	17.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
540	819	443	(163)	280

א. תחום פעולה זה מיועד למימון התחומים הבאים:
1) השתתפות בתקציב המועצות הדתיות למימון פעילותן השוטפת ושכר עובדיהן.
2) פיקוח ובקרה במועצות הדתיות.
3) תפעול ופיתוח בתי עלמין ברחבי הארץ.
4) טיפול במקומות הקדושים לרבות קבר הרשב"י והילולת ל"ג בעומר.
5) שיפוץ ופיתוח מבני דת, כגון: בתי כנסת ומקוואות.
6) תמיכה בעמותות במסגרת תמיכות 3 א' בתחומי הדת.
7) הוצאות תפעול המשרד והוצאות שכר עובדים.
8) הזהות היהודית.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-132 מיליוני ₪, הנובע מכך שהתחייבויות המשרד הינן חוצות שנות תקציב. במהלך שנת 2019 ישנן התחייבויות שמועד מימושן תקף לשנת 2020.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון הרבנות הראשית לישראל. תחומי פעילותה הינם הרבנים הראשיים לישראל, בחינות ההסמכה לרבנות ודיינות, תחום הכשרות והפיקוח עליו, בריתות למתגיירים ועוד. הרבנות הראשית לישראל מהווה יחידת סמך של המשרד החל משנת 2014, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 104 מיום 5 במאי 2013.

התקשרויות מהותיות

תמיכות בגין שיפוץ ובניית מבני דת התקשרויות משנים 2015-2019 בהיקף של כ- 173 מיליוני ₪ עם רשויות מקומיות ומועצות דתיות לצורך בנייה ושיפוץ מבני דת במדינת ישראל בהתמקדות על בניית בתי כנסת ומקוואות, זאת בנוסף לפרויקטים נלווים כגון: שיפוץ משרדי מועצות דתיות, מערכות חימום, עירובין והנגשה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 150 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2022.

תמיכות בגין קבורה רוויה התקשרויות משנים 2011 ו-2018 בהיקף של כ- 157 מיליוני ₪ עם חברות קדישא בתל-אביב, ירושלים וחיפה לצורך עידוד הקבורה הרוויה במדינת ישראל. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 57 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2020.

37. משרד המדע והטכנולוגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1940	מנהל מדע	א	624.7	(76.5)	454.9	(7.1)	100.4	81.9%	95.8	99.2%
1941	מטה המשרדים	ב	24.3	(0.3)	19.2	-	4.8	79.9%	4.5	98.6%
			649.0	**(76.8)**	**474.1**	**(7.1)**	**105.2**	**81.8%**	**100.3**	**99.2%**

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד התרבות והספורט (ראה ביאור 20 לדוחות ביצוע התקציב).

שינויים בחוק תקציב לשנת 2019

מוצגים במסגרת משרד התרבות והספורט (ראה ביאור 20 לדוחות ביצוע התקציב).

א. תחום פעולה זה מיועד לעידוד צמיחה בתחומים כגון: ננוטכנולוגיה וביוטכנולוגיה, לשילוב מערכות המדע הישראליות במסגרות מדע בינלאומיות לטובת פיתוח מדעי בעל פוטנציאל כלכלי, לביסוס מעמדה העולמי של ישראל בתחום החלל, לקירוב המדע לקהילה על רבדיה, לקידום מדעי וטכנולוגי במגזר הלא יהודי וכן לקידום תחום החלל בישראל. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-100 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מסכומים המחויבים בהזמנות או בבקשות תמיכה שלא שולמו בשנת 2019, אשר ביצועם והתשלום בגינם צפויים להתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציב משותף למטה משרדי המדע והטכנולוגיה והתרבות והספורט, למימון הוצאות שכר, אחזקת רכב, שכר דירה, תפעול, שירותי יעוץ ומחשוב.

התקשרויות מהותיות

אין.

38. משרד האנרגיה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3430	מטה המשרד	א	582.5	(0.8)	433.0	(0.2)	148.9	74.4%	146.3	99.6%
5431	רשות הגז הטבעי	ב	57.9	(0.1)	36.2	-	21.6	62.6%	20.4	97.9%
	אחרים		-	-	-	(0.3)	0.3	0.0%	-	0.0%
			640.4	**(0.9)**	**469.2**	**(0.5)**	**170.8**	**73.3%**	**166.7**	**99.4%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
322	281	302	450	663	469	(12.7%)	7.5%	49.0%	47.3%	(29.3%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
620	639	362	(342)	20

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מספר פעילויות ובעיקרן:
1) ההוצאות השוטפות של המשרד, לרבות שכר עובדים, אמרכלות והוצאות תפעוליות אחרות.
2) המדענית הראשית - הכנת תשתיות טכנולוגיות ואנושיות למימוש מדיניות ארוכת טווח מוטת טכנולוגיה בתחומי העיסוק של המשרד, רכישת ידע ויצירת קשרים עם גופים בינלאומיים במטרה לשמור את מדינת ישראל בחזית הידע העולמי בתחומי פעילות המשרד.
3) שימור אנרגיה - פעילות לשיפור מאזן האנרגיה של ישראל על ידי ייעול השימוש באנרגיה וניצולה בצורה המיטבית, באמצעות קידום יישום השימוש במקורות אנרגיה חלופיים וכן מתן הסברה והדרכה בתחום שימור משאבי האנרגיה.
4) רישוי אוצרות טבע - פעילות המנהל לרישוי אוצרות טבע במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים. המנהל עוסק ברגולציה של חיפוש, רישוי והפקה של אוצרות טבע, כגון: חומרי גלם לבנייה ולסלילה, מינרלים תעשייתיים, נפט, גז, פצלי שמן וכבול. כמו כן אחראי המנהל על גביית תמלוגים בנושאים שבתחום אחריותו.
5) היערכות לשעת חירום ומשברי אספקת דלק מסיבות שונות, מימון הוצאות ביטוח, אחזקה וריענון של מלאי הדלקים בחירום (אזרחי וצבאי) הנמצאים החל מ- 2014 בהחזקה של המדינה וצמצום תופעת מכירות דלקים לא חוקיות.

בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-149 מיליוני ₪, הנובע בין היתר מתקצוב תקנות במזומן לפעולות אשר נמשכות מעבר לשנת תקציב אחת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות רשות הגז הטבעי אשר הוקמה מכוח חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ותפקידה הסדרת הפעילות במשק הגז הטבעי ושמירה על הבטיחות בפעילויות במשק הגז הטבעי. רשות הגז הטבעי פועלת לקידום מטרותיו של חוק משק הגז הטבעי, מפקחת על מילוי הוראותיו, הוראות הרישיונות וממלאת את התפקידים שנקבעו לה בחוק. הרשות אחראית על קביעת התעריפים ואמות המידה, בטיחות, פיקוח ובקרה על המערכת.

התקשרויות מהותיות

חלוקת גז באזור ירושלים התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 60 מיליוני ₪ עם רתם גז טבעי בע"מ לצורך חלוקת גז באזור ירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 60 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2025.

עידוד מאגרים קטנים התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 100 מיליוני ₪ עם נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ לצורך עידוד מאגרים קטנים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 50 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

חלוקת גז באזור חדרה והעמקים התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 65 מיליוני ₪ עם סופר א.נ.ג'.י חדרה והעמקים לצורך חלוקת גז באזור חדרה והעמקים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 58 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

חלוקת גז באזור הצפון התקשרות משנת 2019 בהיקף של כ- 79 מיליוני ₪ עם חברת מרימון גז טבעי צפון בע"מ לצורך חלוקת גז באזור חיפה, נהריה, צפת, כרמיאל והקריות. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 69 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

39. רשות האכיפה והגבייה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0855	רשות האכיפה והגבייה	א	605.2	(224.0)	455.6	(223.9)	149.5	75.3%	147.2	99.6%
			605.2	**(224.0)**	**455.6**	**(223.9)**	**149.5**	**75.3%**	**147.2**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
194	192	182	223	221	232	(1.0%)	(5.2%)	22.5%	(0.9%)	5.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
245	381	210	(74)	136

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של הרשות, הכוללת את מערכת ההוצאה לפועל ואת המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, לרבות מערכת מחשוב ותחזוקת מבנים בהם פועלות יחידות הרשות (שכירות, ארנונה, חשמל, מים, תחזוקה ובטחון) ופעולות גביה (עיקולים, מסירות, חקירות, מוקד מידע, דפוס ודיור וכו'). בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-150 מיליוני ₪, הנובע מהתחייבויות והתקשרויות שטרם בוצע תשלום בגינן, וכן בגין הזמנות והתחייבויות אשר יבוצעו בשנת 2020.

התקשרויות מהותיות

אין.

40. לשכת הפרסום הממשלתית (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע
8902	לשכת הפרסום הממשלתית	600.0	-	566.8	-	33.2	***
8990	הכנסות לשכת הפרסום הממשלתית	-	(600.0)	-	(580.0)	(20.0)	***
		600.0	**(600.0)**	**566.8**	**(580.0)**	**13.2**	**97.7%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

לשכת הפרסום הממשלתית פועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. כפועל יוצא, תקציב הלשכה מותנה במלואו בהכנסותיה. תחום פעולה זה יועד למימון מתן שירותים בתחום הפרסום למשרדי ממשלה, תאגידים סטטוטוריים, חברות ממשלתיות וגופים ציבוריים, ולמתן שירותים מקצועיים ובכללם פיתוח אסטרטגיה פרסומית-שיווקית, הכנת מסרים והפקתם בצורות שונות: מודעות, תשדירי רדיו וטלוויזיה, שיתופי פעולה עם ערוצי תקשורת, פרסומים באינטרנט ובשלטי חוצות והעברת המסרים לאמצעי התקשורת.

התקשרויות מהותיות

אין.

41. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1420	הוצאות הבחירות לכנסת	א	594.1	-	565.8	-	28.3	95.2%	21.5	98.9%
			594.1	**-**	**565.8**	**-**	**28.3**	**95.2%**	**21.5**	**98.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
14	207	15	19	20	566	1378.6%	(92.8%)	26.7%	5.3%	2730.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
291	594	356	(53)	303

(*) ועדת הכספים של הכנסת קובעת את תקציב ועדות הבחירות על פי הצעת ועדת הבחירות (עפ"י סעיף 134 לחוק הבחירות לכנסת).

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה השוטפת של ועדת הבחירות המרכזית, הנדרשת להיות ערוכה ומוכנה לבחירות בכל עת. התקציב מיועד למימון רכישת ציוד לבחירות, שדרוג ופיתוח המערכות הממוחשבות, הוצאות אחזקת המרכז הלוגיסטי, תשלומי שכר ועוד.

התקשרויות מהותיות

אין.

42. מינהל הדיור הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	27.2	(3.7)	17.9	(0.7)	6.3	74.0%	5.9	98.3%
5107	בינוי משרדי ממשלה ובתי משפט	ב	459.8	(169.4)	218.8	(41.2)	112.8	66.0%	163.6	115.3%
5108	פעולות מרכזיות	ג	47.8	(21.8)	(17.3)	-	43.3	-66.5%	70.2	203.5%
			534.8	**(194.9)**	**219.4**	**(41.9)**	**162.4**	**57.5%**	**239.7**	**120.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
221	96	148	197	60	177	(56.6%)	54.2%	33.1%	(69.5%)	195.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
126	340	422	(208)	214

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות ניהול נכסי המדינה, בהתאם לחוק נכסי המדינה תשי"א-1951, אשר מטיל על שר האוצר, או מי מטעמו את האחריות לביצוע עסקאות בנכסי מדינה. הפעילות בתחום זה כוללת בין היתר מכירת נכסים, עריכת שמאות, מעקב ושמירה על נכסים, עריכת סקרים ומיפוי של נכסי מדינה. תחום פעולה זה מיועד בנוסף למימון פעילות מינהל הרכש הממשלתי שתפקידו להתוות ולבצע את מדיניות הרכש והלוגיסטיקה הממשלתית. מינהל הרכש מתמחה בביצוע רכש מרכזי, בגיבוש מדיניות לביצוע רכש במגזר הממשלתי ובסיוע לגופים ממשלתיים בביצוע ויישום מדיניות הרכש במשרדים.

ב. תחום פעולה זה מיועד לתכנון והקמה של בתי משפט ברחבי הארץ, תכנון והקמת קריות ממשלתיות ומשרדי ממשלה וכן למימון פעילות הנגשת משרדי ממשלה בהתאם לפרק הנגישות בחוק שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-113 מיליוני ₪, הנובע מעיכוב באישור הפניות לשינויים בתקציב ע"י וועדת הכספים וכן מכך שפרויקטי בינוי מתאפיינים במשך ביצוע ארוך טווח, וקיים קושי לחזות באופן מדויק את מועדי השלמתם, ומכאן גם את מועדי התשלום.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר דירה של משרדי ממשלה ולמימון תשלומי היטלים וארנונה.

התקשרויות מהותיות

ג'נרי 2 בקרית הממשלה בירושלים התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 861 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי בע"מ לצורך הקמה, ניהול ותחזוקה של בניין ג'נרי 2 בקריית הממשלה בירושלים. החל משנת 2015 נחתמו מספר תוספות להסכם בעלות כוללת של 214 מיליוני ₪. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 741 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2040.

מרכז האנרגיה בקרית הממשלה בירושלים התקשרות משנת 1998 בהיקף של כ- 295 מיליוני ₪ עם חברת אנרג'י מערכי אנרגיה לירושלים בע"מ לצורך הקמה ותפעול של בניין מרכז האנרגיה לשימושם של משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה, וכן אספקת אנרגיה לקרית הממשלה בירושלים. בשנת 2017 הוחלט על תוספת של 27 מיליוני ₪, התוספת שייכת להסכם ג'נרי 2. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

בית המשפט בלוד התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 175 מיליוני ₪ עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית משפט בלוד, 60% מהיתרה הנ"ל הינה בגין פריסה של מענק ההקמה ו- 40% בגין תחזוקה. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 100 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2032.

בית המשפט בתל אביב התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 418 מיליוני ₪ עם חברת שיכון ובינוי-סולל בונה תשתיות בע"מ לצורך הרחבת בית המשפט בתל אביב. הפרויקט כולל תכנון והקמה של מגדל חדש, חניון תת קרקעי ועבודות נוספות במתחם היכל המשפט ברחוב ויצמן 1 בתל אביב וכן תחזוקת המבנה לתקופה של 20 שנה. לפירוט נוסף ראה

חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 271 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2034.

משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 706 מיליוני ₪ עם אפי נכסים זכיינות ירושלים בע"מ לצורך מימון חלקי בהקמה ותחזוקה של מבנה משרד המשפטים בקרית הממשלה בירושלים. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 464 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.

הקריה המחוזית בירושלים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 860 מיליוני ₪ עם אפי נכסים זכיינות ירושלים בע"מ לצורך מימון חלקי, תכנון, הקמה ותחזוקה של הקריה המחוזית בירושלים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 652 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2042.

בית המשפט בבת-ים התקשרות משנת 2016 בהיקף של כ- 308 מיליוני ₪ עם קבוצת אשטרום לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בבת-ים. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 238 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2041.

הקריה המחוזית בנוף הגליל התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 386 מיליוני ₪ עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של הקריה המחוזית בנוף הגליל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 327 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

בית המשפט בחדרה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 262 מיליוני ₪ עם שיכון ובינוי לצורך תכנון, הקמה ותחזוקה של בית המשפט בחדרה. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 201 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2046.

43. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0456	המשרד לשיתוף פעולה אזורי	א	49.8	-	18.7	-	31.1	37.6%	29.5	96.8%
0463	המשרד לפיתוח הנגב	ב	465.7	-	412.2	-	53.5	88.5%	48.3	98.9%
			515.5	**-**	**430.9**	**-**	**84.6**	**83.6%**	**77.8**	**98.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
209	79	174	274	345	431	(62.2%)	120.3%	57.5%	25.9%	24.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
419	515	226	(130)	97

א. תחום פעולה זה מיועד למשרד לשיתוף פעולה אזורי, הפועל לקידום פרויקטים שונים של שיתוף פעולה אזורי בין ישראל לרשות הפלסטינית, ירדן, מצרים, טורקיה ומדינות אחרות באזור בתחומים של תעשיה והי-טק, חקלאות יבשתית וימית, תיירות, איכות הסביבה ועוד. תחום הפעולה כולל תקציב לפעולות, שכר ותפעול. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-31 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מסיבות מדיניות שהאטו ביצוע פרויקטים מרכזיים, מגבלות על קבלת החלטות חדשות בממשלת מעבר שצמצמו את יכולת הביצוע והפעלה לראשונה של כלים חדשים אשר יצרו התחייבויות שהביצוע בגינן יהיה בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למשרד לפיתוח הנגב והגליל, הפועל לעידוד הגירה והתיישבות ביישובי הנגב והגליל, וכן לפיתוח הנגב והגליל כמרחב לצעירים בתחומי ההשכלה, התעסוקה, התרבות והקהילה, ובנוסף, פועל לשילוב בני המיעוטים במרחבי התעסוקה. תחום הפעולה כולל תקציב לפעולות, שכר ותפעול. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-54 מיליוני ₪.

התקשרויות מהותיות

הקמת מוסדות ציבור התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 1,055 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות לצורך הקמה ושיפוץ של מוסדות ציבור בעיריות וברשויות המקומיות. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 579 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

מטרופולין באר שבע התחייבות משנת 2015 בהיקף של כ- 180 מיליוני ₪ לעיריית באר שבע לצורך הקמה ושיפוץ של מבני ציבור ומתקני תשתית, בהיקפים משמעותיים, שיש בהם כדי לתרום להפיכת באר שבע למטרופולין של צפון הנגב, ולסייע לקליטת אוכלוסייה בהיקף רחב. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 137 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

עידוד התיישבות התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 218 מיליוני ₪, עם עיריות ומועצות מקומיות בנגב ובגליל לצורך עידוד ההתיישבות באמצעות ביצוע פרויקטים מגוונים, כגון: בתי אגודה, בניית דיור להשכרה, מבנים יבילים, הקמת יחידות דיור ועוד. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 114 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2023.

פרויקטים ארוכי טווח התחייבות משנת 2016 בהיקף של כ- 193 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות לצורך תמיכה ברשויות ומועצות מקומיות דרך מרכזי תרבות לצעירים, שילוט רחובות ועוד. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 101 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פיתוח תעשייתי פריפריה התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 155 מיליוני ₪, עם עיריות ומועצות מקומיות בפריפריה לצורך הפעלת מיזמים כלכליים ומתחמי עבודה משותפים (האבים) בעיריות ומועצות אזוריות ביישובי הפריפריה החברתית. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 121 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

תכנית הצפון התחייבות משנת 2017 בהיקף של כ- 70 מיליוני ₪ לעיריות ומועצות מקומיות בצפון הארץ לצורך ביצוע של שלושה פרויקטים: תכנית לעידוד ההגירה החיובית, תכנית להקמת מרכזי שיקום תעסוקתי בערים ובמועצות מקומיות בצפון הארץ ותכנית להרחבת המכללה לחינוך בקצרין. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 61 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

עלה נגב התחייבות משנת 2013 בהיקף של כ- 152 מיליוני ₪ להרשות לפיתוח הנגב לצורך פיתוח הכפר השיקומי "עלה נגב" לילדים, נוער ובוגרים, והפעלת תוכניות במגוון תחומים עפ"י החלטת ממשלה 3345. יתרת ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 55 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021.

פרויקטים הרשות לפיתוח הנגב התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 229 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח הנגב לצורך ביצוע פרויקטים לפיתוח הנגב. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 101 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

פרויקטים הרשות לפיתוח הגליל התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 206 מיליוני ₪, עם הרשות לפיתוח הגליל לצורך ביצוע פרויקטים לפיתוח הגליל. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 92 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

44. מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3302	מנהל המחקר החקלאי	א	462.2	(131.5)	376.4	(99.8)	54.1	87.4%	53.5	99.9%
	אחרים		-	-	-	(0.6)	0.6	0.0%	-	0.0%
			462.2	**(131.5)**	**376.4**	**(100.4)**	**54.7**	**87.3%**	**53.5**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
245	223	209	225	265	276	(9.0%)	(6.3%)	7.7%	17.8%	4.2%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
200	331	193	(62)	131

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות מחקר ופיתוח בכל ענפי החקלאות, לרבות מטעים, בעלי חיים, קרקע ומים, הגנת הצומח, הנדסה חקלאית, טכנולוגיה של מזון, אחסון תוצרת חקלאית וגידולי שדה. הפעילויות מתבצעות במרכז וולקני בבית דגן ובשתי חוות חקלאיות אזוריות - חוות נווה יער בצפון וחוות גילת בדרום. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-54 מיליוני ₪, הנובע בעיקרו מהתחייבויות בסוף שנת התקציב ומתת ביצוע בהכנסות.

התקשרויות מהותיות

האוניברסיטה העברית התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 59 מיליוני ₪, עם האוניברסיטה העברית לצורך תשלומי מלגות לסטודנטים לתארים מתקדמים. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 53 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

45. הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3304	הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	א	103.1	-	69.3	-	33.8	67.2%	24.4	90.9%
8304	השקעות שונות	ב	355.0	(355.0)	235.0	(235.0)	-	100.0%	-	100.0%
			458.1	**(355.0)**	**304.3**	**(235.0)**	**33.8**	**90.0%**	**24.4**	**97.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
52	24	39	70	68	69	(53.8%)	62.5%	79.5%	(2.9%)	1.5%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
67	103	82	(46)	36

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול, פרסום, סבסוד מגרשים, תשתיות על, מנהל הרכב והדיור והשתתפויות במשרדי ממשלה.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות (תכנון, מיפוי ומדידות) באגפי הביצוע, ביצוע פרוייקטים בתחום פיתוח תשתיות באמצעות חברות מנהלות וביצוע עבודות תכנון סטוטורי באמצעות יועצים וחברות מתכננות, לצד הכנסות מיועדות של תקבולי פיתוח מרשות מקרקעי ישראל המתקבלות בהתאם להיקף ההוצאה בפועל.

התקשרויות מהותיות

פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב התקשרויות משנים 2013-2019 בהיקף של כ- 1,392 מיליוני ₪ עם ספקים שונים לצורך ביצוע עבודות פיתוח ותשתיות של ישובים למגזר הבדואי בנגב. ההתקשרות מורכבות מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 765 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2030.

תכנון, מיפוי ומדידות של מגרשים למגזר הבדואי בנגב התקשרויות משנים 2013-2019 בהיקף של כ- 284 מיליוני ₪ עם ספקים שונים לצורך עבודות תכנון, מיפוי ומדידות בהקמת ישובים. ההתקשרות מורכבת מהתקשרויות שהוסבו ממשרד השיכון לרשות, בעת הקמתה בשנת 2013, וכן מהתקשרויות חדשות שלאחר ההסבה. יתרת ההתקשרויות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 150 מיליוני ₪, והן צפויות להסתיים בשנת 2025.

46. משרד מבקר המדינה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1101	ניהול ומטה	א	43.8	-	32.9	-	10.9	75.1%	2.6	81.1%
1102	ביצוע ביקורת	א	156.7	-	147.1	-	9.6	93.9%	-	93.9%
1103	נציבות תלונות הציבור	א	44.2	-	42.5	-	1.7	96.2%	0.2	96.6%
1104	הוצאות חד פעמיות	ב	41.4	-	16.3	-	25.1	39.4%	12.0	68.4%
1106	אמרכלות	א	153.9	-	99.9	-	54.0	64.9%	31.0	85.1%
	אחרים		7.4	-	-	-	7.4	0.0%	-	0.0%
			447.4	**-**	**338.7**	**-**	**108.7**	**75.7%**	**45.8**	**85.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
299	401	316	301	318	339	34.1%	(21.2%)	(4.7%)	5.6%	6.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
382	447	66	-	66

(*) תקציב משרד מבקר המדינה נקבע על פי סעיף 10 לחוק יסוד מבקר המדינה, לפי הצעת מבקר המדינה ואישורו בידי ועדת הכספים של הכנסת, ואינו באחריות הממשלה. דין וחשבון כספי של המשרד מוגש מידי שנה על ידי מבקר המדינה לאישור ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה, זאת לפי סעיף 25 לחוק מבקר המדינה. המחוקק קבע דרך זו בקביעת התקציב, בכדי לשמור על עצמאותו של משרד מבקר המדינה ואי תלותו ברשות המבצעת.

א. תחומי פעולה אלו מיועדים למימון משכורות עובדים העוסקים בביצוע ביקורת שוטפת במשרדי הממשלה, במערכת הביטחון וברשויות המקומיות, למימון משכורות עובדים העוסקים בבירור תלונות מאת הציבור שהוגשו למבקר המדינה, המכהן גם כנציב תלונות הציבור, וכן למימון הוצאות תפעוליות שוטפות של המשרד. בתחום פעולה 1106 – אמרכלות המיועד בעיקר למימון ההוצאות התפעוליות השוטפות של המשרד, קיים תת-ביצוע בסך של כ-54 מיליוני ₪, הנובע ברובו מהתחייבויות שהתשלום בגינן יתבצע בשנה העוקבת.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון פעולות חד פעמיות, בעיקר בתחום המחשוב במשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בסך של כ-25 מיליוני ₪, הנובע מפרויקטים רב שנתיים שטרם מומשו ומהתחייבויות שהתשלום בגינן יתבצע בשנה העוקבת.

התקשרויות מהותיות

אין.

47. מינהל התכנון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
5433	יחידת סמך מינהל התכנון	א	405.1	(26.5)	361.7	(18.8)	35.7	91.0%	35.0	99.8%
			405.1	**(26.5)**	**361.7**	**(18.8)**	**35.7**	**91.0%**	**35.0**	**99.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
-	204	207	292	331	343	***	1.5%	41.1%	13.4%	3.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
288	379	154	(64)	90

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבו הכולל של מנהל התכנון, לרבות: שכר, ייעוץ, תפעול, שירותי תכנון ותמיכות בהתאם לכללי מנהל התכנון.

התקשרויות מהותיות

ביצוע תכניות מתאר התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 186 מיליוני ₪, עם חברות שונות לצורך ביצוע תכניות מתאר כוללניות ליישובים על פי תכנית העבודה של מינהל התכנון. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 86 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

48. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0453	סטטיסטיקה ממלכתית	א	381.9	(8.3)	266.6	(8.1)	115.1	69.8%	108.3	98.2%
	אחרים		-	-	-	(0.1)	0.1	***	-	***
			381.9	**(8.3)**	**266.6**	**(8.2)**	**115.2**	**69.8%**	**108.3**	**98.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
196	207	220	248	244	258	5.6%	6.3%	12.7%	(1.6%)	5.7%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
231	374	185	(42)	142

א. תחום פעולה זה מיועד למימון עריכת דוחות סטטיסטיקה שוטפים ופעולות מיוחדות הדרושות לקיום המערכת הסטטיסטית וכן למימון פעולות ייחודיות של הלמ"ס כגון: היערכות למפקד האוכלוסין ולחזרה הכללית למפקד, היערכות מוקדמת לסקר מיומנות בוגרים (PIAAC), היערכות לסקר בריאות, עיבוד הנתונים לסקרים שנערכו בשנת 2018 כגון: מפקד חקלאות, סקר השכלה וסקר איכות הסביבה בתעשייה לקראת פרסומם. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-115 מיליוני ₪, הנובע מתוספות תקציביות בסך כולל של כ-94 מיליוני ₪ שהתקבלו בסוף חודש אוקטובר ויתרת עודפים בסך של 12.5 מיליוני ₪ שהתקבלה במהלך חודש דצמבר ומפאת קוצר הזמן לא ניתן היה לבצע תשלומים לספקים עם תוספות התקציב שהתקבלו כאמור.

התקשרויות מהותיות

אין.

49. תיאום פעולות הממשלה בשטחים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
1731	המנהל האזרחי באיו"ש	א	295.5	(172.6)	216.9	(169.6)	75.6	74.2%	72.9	99.1%
1732	מנהלת תיאום הפעולות בשטחים	ב	57.9	(0.3)	55.3	(0.3)	2.6	95.5%	2.2	99.3%
1733	מפקדת תיאום וקישור חבל עזה	ג	15.7	(0.7)	12.4	(0.5)	3.1	80.0%	1.9	92.3%
1750	מחצבות	ד	10.0	(10.0)	-	-	-	0.0%	-	0.0%
	אחרים		-	-	0.1	-	(0.1)	0.0%	-	0.0%
			379.1	**(183.6)**	**284.7**	**(170.4)**	**81.2**	**77.8%**	**77.0**	**98.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
(40)	188	89	165	121	114	(570.0%)	(52.7%)	85.4%	(26.7%)	(5.8%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
112	195	110	(27)	83

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מפקדת המנהל האזרחי באיזור יהודה ושומרון (איו"ש) ומפקדות תיאום וקישור גזרתיות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-76 מיליוני ₪, הנובע מרישום התחייבויות בסוף שנת התקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת תיאום הממשלה בשטחים ובית הספר לתיאום וקישור.

ג. תחום פעולה זה מיועד למימון מפקדת התיאום והקישור לאיזור חבל עזה.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון קרן שיקום מחצבות ביהודה ושומרון.

התקשרויות מהותיות

אין.

50. הנהלת בתי הדין הרבניים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2203	בתי הדין הרבניים	א	281.6	(4.1)	196.8	(3.3)	84.0	70.1%	83.1	99.7%
			281.6	**(4.1)**	**196.8**	**(3.3)**	**84.0**	**70.1%**	**83.1**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
147	142	156	166	190	193	(3.4%)	9.9%	6.4%	14.5%	1.6%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
195	277	90	(8)	82

א. תחום פעולה זה מיועד למימון:
1) תשלומי שכר עבור רבנים ראשיים, דיינים, עובדים קבועים ועוד.
2) תפעול שוטף, כגון: תשלומי שכר דירה, אבטחה והוצאות משרדיות.
3) טיפול בענייני נשים עגונות.
4) ועדת בוחנים האחראית על עריכת מבחני הסמכה לטוענים רבניים.
5) טיפול בהקדשות דתיים.
בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-84 מיליוני ₪, הנובע מעודפים המופיעים בתכנית זו שמקורם בפעילות רב שנתית המבוצעת על ידי בתי הדין הרבניים אשר נוגעת לעבודה השוטפת של בתי הדין. כמו כן, למשרד פרוייקטים הנמשכים מעבר לשנה קלנדרית בתחומי איתור ובינוי חדש (בבתי הדין: אשדוד, רחובות, תל-אביב, נתניה, אילת וההנהלה), מחשוב (יציאה למכרזי תשתיות, תקשורת ותוכנות ייעודיות) ואיתור בעלים שמעגנים את נשותיהן בארץ ובחו"ל.

התקשרויות מהותיות

אין.

51. שירות התעסוקה הישראלי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3643	שירות התעסוקה	א	262.7	(5.9)	254.6	(5.0)	7.2	97.2%	7.1	100.0%
	אחרים		4.5	-	4.4	-	0.1	97.8%	-	97.8%
			267.2	**(5.9)**	**259.0**	**(5.0)**	**7.3**	**97.3%**	**7.1**	**99.9%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
205	207	235	260	258	254	1.0%	13.5%	10.6%	(0.8%)	(1.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
248	261	39	(26)	13

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הכשרה מקצועית לדורשי עבודה ופעולות תומכות השמה וכן הוצאות שכר לעובדים, הוצאות הנהלה ותפעול כגון: שכירות וארנונה, חשמל, מים, דואר, טלפון, דמי ניהול וניקיון, אבטחה, ציוד משרדי, משפטיות, פרסום, יעוץ, ביקורת וועדות רפואיות, ועדות ערר, מחשוב ומערכות מידע, הדרכה, רווחה, הסברה, דוברות ,מחקרים, ואחזקת רכב ממשלתי.

התקשרויות מהותיות

אין.

52. רשות השירות הלאומי אזרחי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3660	מנהלת השירות	א	203.5	-	134.1	-	69.4	65.9%	65.0	97.8%
			203.5	**-**	**134.1**	**-**	**69.4**	**65.9%**	**65.0**	**97.8%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
93	115	98	115	109	134	23.7%	(14.8%)	17.3%	(5.2%)	22.9%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
151	204	77	(24)	53

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילותה של רשות השירות הלאומי אזרחי, אשר הוקמה כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה וכיום מהווה יחידת סמך במשרד החקלאות. רשות השירות הלאומי אזרחי מהווה את הגוף הממשלתי המרכז תחתיו את כלל הטיפול בנושא השירות הלאומי-אזרחי במדינת ישראל וכן לצורך מימון תקנים של מתנדבי השירות מכלל המגזרים והקבוצות בחברה: יהודים ובני מיעוטים, דתיים, חילוניים וחרדים, בנות ובנים, נוער בסיכון ובעלי צרכים מיוחדים ותקנים במשרדי ממשלה שונים הפועלים באמצעות מכרז הרשות. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-69 מיליוני ₪, הנובע מהסיבות הבאות:

1) קורס עברית לא פעל בצורה מיטבית. בשנת 2020 הרשות עורכת מכרז חדש אשר אמור לסדר את העניין.
2) לאור העובדה שאין ממשלה ההתנהלות התקציבית היתה באיחור, מה שגרם לכך שתקציבי העודפים וההעברות הבין משרדיות הגיעו רק בסוף דצמבר.
3) היה עיכוב משמעותי בביצוע התשלומים לג'וינט עבור תוכנית המעטפת וזאת לאור השינויים התקציביים שבוצעו.
4) שולמו לכלל הגופים המוכרים רק כ-90% מסך הדרישות לתשלום עבור החודשים יוני-דצמבר 2019 יתרת התשלום תשולם מתקציב 2020 זאת לאור העובדה כי מרכבה אמורים לעלות לאויר מערכת חדשה לניהול תשלומים עבור מתנדבי השירות הלאומי במשרדי הממשלה ועד למועד העליה לאויר של מערכת מרכבה שולמו דרישות התשלום באופן חלקי כאמור.
5) תשלום המזומנים עבור יריד חשיפה שהתקיים בדצמבר ישולם רק בשנת 2020.

התקשרויות מהותיות

אין.

53. המרכז למיפוי ישראל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
4302	שכר ותפעול	א	83.9	(3.5)	73.4	(1.1)	8.1	90.1%	7.0	98.7%
4303	פעולות מיפוי	ב	80.1	(17.4)	38.6	(8.8)	32.9	54.0%	33.4	100.7%
	אחרים		0.5	-	-	(0.1)	0.6	0.0%	0.5	83.3%
			164.5	**(20.9)**	**112.0**	**(10.0)**	**41.6**	**72.9%**	**40.9**	**99.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
94	91	98	100	109	102	(3.2%)	7.7%	2.0%	9.0%	(6.4%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
99	144	63	(18)	44

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר עבור עובדי מפ״י על כל מרכיביו, הוצאות שוטפות המיועדות לאחזקת המשרד והוצאות עבור מערכות מחשוב.

ב. תחום פעולה זה מיועד להכנת תשתיות לאומיות, לרבות חלוקת הקרקע לגושים וחלקות לצורך רישום מקרקעין, קביעת מוצרי המיפוי הנדרשים לתמיכה בצרכים הממלכתיים, לתכנון, ביצוע ותחזוק מערכת המידע הגיאוגרפית הלאומית וכן מחקר ופיתוח בתחומים אלה.

התקשרויות מהותיות

אין.

54. מטה החשכ"ל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	310.2	(15.6)	247.5	(15.2)	62.3	79.9%	61.3	99.7%
1302	הוצאות ממשלתיות כללי	ב	131.3	-	131.3	-	-	100.0%	-	100.0%
1303	שלטון מקומי	ג	86.0	-	28.4	-	57.6	33.0%	55.9	98.0%
1613	מיגון אוכלוסיה – סופת חול	ד	108.4	-	66.0	-	42.4	60.9%	-	60.9%
1616	מרכיבי ביטחון	ה	627.5	(50.5)	322.3	-	254.7	55.9%	-	55.9%
1617	רשות חירום לאומית		134.0	-	99.2	-	34.8	74.0%	-	74.0%
1942	מינהל התרבות	ו	16.5	-	-	-	16.5	0.0%	14.0	84.8%
2711	השתתפות אוצר המדינה לפי חוק	ז	36,913.9	-	36,913.9	-	-	100.0%	-	100.0%
2712	תשלומי העברה במימון אוצר המדינה	ח	9,245.6	-	9,245.6	-	-	100.0%	-	100.0%
2713	השתתפות בהוצאות מינהל	ט	411.9	-	411.9	-	-	100.0%	-	100.0%
3101	הוצאות ביטחון שונות		8,635.2	(278.0)	8,583.7	(226.4)	(0.1)	100.0%	-	100.0%
3501	הועדה לאנרגיה אטומית		145.9	-	145.9	-	-	100.0%	-	100.0%
3830	המדען הראשי		17.6	-	17.6	-	-	100.0%	-	100.0%
3840	עידוד המגזר העסקי	י	68.3	-	68.2	-	0.1	99.9%	0.1	100.0%
4505	מלוות פנים	יא	32,787.6	-	32,746.7	-	40.9	99.9%	-	99.9%
4506	מלוות חוץ	יב	5,372.4	-	5,370.6	-	1.8	100.0%	-	100.0%
4601	חוק חיילים משוחררים	יג	2,526.6	-	2,411.2	-	115.4	95.4%	-	95.4%
5110	פרוייקטי משרד הביטחון	יד	2,601.5	(1,833.9)	2,226.2	(1,458.6)	-	100.0%	-	100.0%
8301	השקעות במפעלי הממשלה	טו	1,442.3	(1,400.0)	500.8	(467.5)	9.0	98.2%	-	98.2%
8304	השקעות שונות	טז	194.2	-	187.9	-	6.3	96.8%	3.3	98.5%
8306	השקעות בחברות	יז	355.0	-	242.6	-	112.4	68.3%	95.0	95.1%
8405	מלוות פנים	יח	85,558.2	-	91,955.2	-	(6,397.0)	107.5%	-	107.5%
8406	מלוות חוץ	יט	9,881.0	-	12,895.2	-	(3,014.2)	130.5%	-	130.5%
	אחרים		81.4	-	28.7	-	52.7	35.3%	6.6	43.4%
			197,652.5	**(3,578.0)**	**204,846.6**	**(2,167.7)**	**(8,604.4)**	**104.4%**	**236.2**	**104.5%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
171,861	141,822	168,233	189,869	173,010	202,679	(17.5%)	18.6%	12.9%	(8.9%)	17.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
202,295	194,075	24,630	(32,850)	(8,221)

א. תחום פעולה זה מיועד לתפעול שרותי מטה שונים של החשב הכללי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-62 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פעילות מתמשכת, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ב. תחום פעולה זה מיועד למימון נושאים ייחודיים, כגון: מימון הכוח הרב לאומי בסיני, מימון פעילות חברת נכסים מ.י בע"מ, הוצאות מס הכנסה וביטוח לאומי בגין שווי ההטבות הגלומות בהלוואות מסובסדות לעובדי המדינה, הוצאות בגין ניהול ותפעול מערך הלוואות המדינה.

ג. תחום פעולה זה מיועד בעיקר למימון העמדת אשראי לשלטון המקומי. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-58 מיליוני ₪, הנובע בעיקר מנושא העמדת האשראי לשלטון המקומי הניתן ע"י המדינה לרשויות שלא מקבלות אשראי בנקאי במסגרת תכניות הבראה. היקף תכניות ההבראה הצטמצם באופן משמעותי בשנים האחרונות ולכן קיים תת ביצוע בנושא. יחד עם זאת, כיוון שלא ניתן לצפות מראש את הצורך בתכניות ההבראה, הנושא מתוקצב בסכום קבוע לאורך השנים.

ד. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעילות של פיקוד העורף וההגנה האזרחית.

ה. תחום פעולה זה מיועד למימון מרכיבי ביטחון שונים במסגרת פיקוד העורף וההגנה האזרחית. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-255 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פעילות מתמשכת, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

ו. תחום פעולה זה מיועד למימון חלקה של המדינה, כבעלת מניות, במתן הלוואת גישור לבית התפוצות במסגרת פרויקט פיתוח.

ז. תחום פעולה זה מיועד למימון חלקה של המדינה בתשלומים למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המבוצעות בהתאם לסעיף 32 לחוק הביטוח הלאומי.

ח. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות המדינה למוסד לביטוח לאומי עבור פעולות המחויבות מכוח חוקים שאינם חוק הביטוח הלאומי ואשר מבוצעות על ידי המוסד לביטוח לאומי במימון המדינה, כגון: חוק הפוליו, תשלום הבטחת הכנסה, תשלום לנפגעי פעולות איבה ומענקי לימוד למשפחות ברוכות ילדים. בנוסף, התחום יועד למימון הסכמים של הממשלה עם המוסד לביטוח לאומי, כגון: תשלום קצבת ניידות, תשלומי גמלאות סיעוד, נכות וזקנה לאוכלוסיות שאינן זכאיות מתוקף חוק הביטוח הלאומי ומימון הקמת מצבות לגלמודים.

ט. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות הממשלה בגין עלויות המינהל והתפעול של המוסד לביטוח הלאומי.

י. תחום פעולה זה מיועד למימון סיוע בערבות מדינה לעסקים קטנים ובינוניים באמצעות העמדת אשראי, ולהעמדת הלוואות לסיוע להקמת עסקים חדשים או להרחבת עסקים קיימים. מרבית הפעילות מתבצעת באמצעות הסכמים עם המערכת הבנקאית.

יא. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והצמדה בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים.

יב. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי ריבית והפרשי שער בגין הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ.

יג. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי מענק שחרור, תשלומי פקדון, מענקים וקרן לסיוע נוסף (קרן לכיסוי מלגות לימודים ומכינות קדם אקדמיות) לחיילים משוחררים. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-115 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

יד. תחום פעולה זה מיועד למימון העברות למשרד הביטחון ומשרדים נוספים בגין פרוייקטי שוה"מ 3, מעבר מחנות צה"ל לנגב, אמ"ן ותקשוב ופרוייקטי פינוי כלכלי נוספים.

טו. תחום פעולה זה מיועד להשתתפות המדינה בהלוואות לעובדי המדינה ולעובדי ההוראה באמצעות הבנקים.

טז. תחום פעולה זה מיועד למימון פירוק רשות השידור והעברת הפעילות לתאגיד השידור הציבורי, במסגרת מימון המדינה בשינויים מבניים, סיוע ותוכניות הבראה.

יז. תחום פעולה זה מיועד להסכמי מימון הנובעים מהפרטת תע"ש מערכות עבור חברות נצר השרון ותומר. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-112 מיליוני ₪, הנובע מביצוע פרויקטים מתמשכים, שתקופת הביצוע במזומן הינה מעבר לשנת התקציב.

יח. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן של הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה בשוק המקומי בשקלים. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-6,397 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

יט. תחום פעולה זה מיועד למימון תשלומי קרן הלוואות שהמדינה נטלה או גיוסי הון שהמדינה ביצעה במטבע חוץ. בתחום פעולה זה קיימת חריגה בתקציב המזומנים בסך של כ-3,014 מיליוני ₪, הנובעת מאי התאמת התקציב על שינוייו לתקציב בפועל.

התקשרויות מהותיות

קרנות מנוף לסיוע לחברות ישראליות התקשרות משנת 2009 בהיקף של כ- 1,125 מיליוני ₪ עם קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי לצורך התמודדות עם משבר האשראי העולמי. על מנת לסייע לחברות ישראליות למחזר את חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי, בין יתר צעדי הממשלה, הוקמו בשנת 2009 שלוש קרנות השקעה בשיתוף המגזר הפרטי, על מנת לסייע לחברות ישראליות לצורך בדרך של מחזור חובן בשוק האשראי החוץ בנקאי. ההתחייבות הכוללת להשקעה של שלוש הקרנות יחדיו עמדה על כ- 4.5 מיליארדי ₪, כאשר רבע מסכום זה מגויס באמצעות התחייבות הממשלה והיתר באמצעות גיוס הון מהגופים המוסדיים בישראל. במסגרת הסכם השותפות עם קרנות המנוף, מבטיחה הממשלה תשואה מינימאלית ליתר השותפים בקרנות, ואף משתפת אותם בחלק מרווחיה. להלן פירוט ההתקשרויות עם הקרנות וההשקעות שבוצעו על ידן:
- קרן בראשית - הסכם שותפות מחודש מרץ 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 1.64 מיליארדי ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 הינו כ- 405 מיליוני ₪.
- קרן אוריגו - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 972 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 הינו כ- 241 מיליוני ₪.
- קרן KCPS - הסכם שותפות מחודש מאי 2009, במסגרתו ביצעה הקרן השקעות בהיקף של כ- 997 מיליוני ₪. חלקה של המדינה בתשלומי הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 הינו כ- 247 מיליוני ₪.

האיגוד הבינלאומי לפיתוח (IDA) התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 186 מיליוני ₪ לצורך סיוע למדינות העניות ביותר מטעם הבנק העולמי, באמצעות הלוואות בריבית נמוכה (או אפסית) ומענקים לתוכניות התורמות לצמיחה כלכלית, צמצום אי השוויון ומסייעות לשפר את תנאי החיים של האזרחים. בשנת 1960 נוסד האיגוד הבינלאומי לפיתוח (IDA). הארגון הוא אחד ממקורות הסיוע הגדולים בעולם ל- 77 המדינות העניות ביותר (39 מהן באפריקה). המימון מגיע באמצעות העברת כספים מהבנק העולמי ובאמצעות תרומות מהמדינות החברות בו. העברת התרומות מתבצעת באמצעות סבבי גיוס כספים מדי שלוש שנים. כוח ההצבעה של ישראל בארגון הוא 0.3% ובין השנים 2000-2015 העבירה ישראל תרומות ל- IDA בסדר גודל של כ- 280 מיליוני ₪. בתאריך 27 בדצמבר 2015, חתמו מנכ"ל משרד האוצר והחשבת הכללית דאז על מסמך ההצטרפות לסבב גיוס הכספים השבעה-עשר (IDA-17). במסגרת סבב זה, סוכם כי ישראל תתרום כ- 93.2 מיליוני ₪, על פני השנים 2015-2023. יתרת ההתקשרות נכון ליום 31 בדצמבר 2019 עומדת על כ- 38.97 מיליוני ₪. בתאריך 20 בדצמבר 2017 הודיעה ישראל באופן רשמי על הצטרפותה לסבב גיוס הכספים השמונה-עשר (IDA-18). במסגרת סבב זה, סוכם כי ישראל תתרום כ-93.2 מיליוני ₪ על פני השנים 2018-2026.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 117 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2026.

הבנק האסייתי להשקעה בתשתיות התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 516 מיליוני ₪ לצורך השקעה בפרוייקטי תשתית במדינות אסיה ואוקיאניה ותרומה לפיתוח האיזור. ביום 31 במרץ 2015 חתם ראש הממשלה בנימין נתניהו, אשר כיהן באותה תקופה כשר האוצר בפועל, על מכתב בקשת ההצטרפות לבנק האסייתי להשקעות בתשתיות (להלן - "הבנק האסייתי"), פרי יוזמתו של נשיא סין. בכך הצטרפה ישראל ל- 56 מדינות אחרות המייסדות את הבנק הזה. חברותה של מדינת ישראל בבנק פותחת הזדמנויות להשתלבות חברות ישראליות בפרויקטים שונים בתחום התשתיות, אשר ממומנים על-ידי הבנק. על פי הסכם ההקמה שנחתם בסוף חודש יוני 2015 בבייג'ינג, מתבצעת חלוקת ההון בין המדינות החברות בבנק באופן יחסי לגודל של כלכלת המדינות. על פי יחס זה, חלקה של ישראל עומד על כ- 750 מיליוני דולר ארה"ב המהווה כ- 0.75% מהון הבנק. ההון הנפרע עומד על 150 מיליוני דולר ארה"ב המועברים לבנק בתשלומים שווים על פני חמש שנים החל מחודש ינואר 2016 עת אישרה מדינת ישראל את אמנת הבנק. נכון ליום 10 בינואר 2020 הועברו 142.5 מיליוני דולר ארה"ב בגין השנים 2015-2019.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 52 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

קציר ים המלח התקשרות משנת 2012 בהיקף של כ- 760 מיליוני ₪ עם מפעלי ים המלח לצורך עצירת עליית מפלס ים המלח. כתוצאה משקיעת המלח כחלק מתהליך הייצור של מפעלי ים המלח, מפלס מי הים בבריכה הדרומית (בריכה 5) באזור עין בוקק עולה בכל שנה בכ- 20 ס"מ ומאיים להציף את בתי המלון וכביש 90. על מנת לעצור את עליית המפלס הוחלט על ביצוע פרויקט של קציר המלח על ידי חברת מפעלי ים המלח. ההחלטה על ביצוע הפרויקט עוגנה בהסכם שנחתם בין אגף החשב הכללי לבין חברת מפעלי ים המלח בהמשך להחלטת ממשלה 4060 מיום 1 בינואר 2012. בהתאם להסכם הקציר חברת מפעלי ים המלח, מלבד ביצוע הפרויקט, תממן לפחות 80% מעלותו אשר נאמדה על כ- 3.8 מיליארדי ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010. המדינה תישא לכל היותר בעלות של 760 מיליוני ₪ מהוון בריבית של 7% וצמוד למדד חודש אוקטובר 2010 (החל מ- 1 בינואר 2012). נכון ליום 31 בדצמבר 2019 שילמה המדינה סכום של כ-44 מיליוני ₪ בגין הסכם זה.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 720 מיליוני ₪.

יישום חוק השידור הציבורי התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ- 1,945 מיליוני ₪ עם רשות השידור ותאגיד השידור הישראלי לצורך מימון עלויות כונס הנכסים הרשמי לפירוק רשות השידור והעברת תקצוב להקמת תאגיד השידור

הישראלי. ביום 11 באוגוסט 2014 פורסם חוק השידור הציבורי התשע"ד-2014. בהתאם לחוק, תיסגר רשות השידור במתכונתה הנוכחית, ובמקומה יוקם תאגיד שידור ציבורי חדש. בהתאם לחוק ביום 15 במאי 2017 חל יום התחילה שבו הופסקו השידורים על ידי רשות השידור הקיימת, הסתיימה העסקת עובדי רשות השידור והחלו שידורים על ידי תאגיד השידור הישראלי "כאן".
בהתאם לחוק, משרד האוצר נדרש לממן את עלויות הפירוק של רשות השידור. עד כה הועברו כ-1.7 מיליארדי ₪ לצורך כיסוי הגירעונות השוטפים, מימון עלויות הפירוק ופרישת עובדי רשות השידור.
בנוסף לכך, התחייב משרד האוצר להעביר לתאגיד השידור הישראלי "כאן" סכום של עד 390 מיליוני ₪ לצורך הקמתו. יתרת התחייבות משרד האוצר לתאגיד השידור הציבורי נכון לתאריך 31 בדצמבר 2019 נאמדת בכ-38 מיליוני ₪.
כמו כן, בהתאם לסעיף 108 לחוק האחריות על ארכיון רשות השידור הועבר לתאגיד השידור הישראלי. לאור מצבו הפיסי של הארכיון והצורך בשימור חומרי הארכיון לשימוש התאגיד והציבור הרחב, סוכם כי תאגיד השידור הישראלי יבצע דיגיטציה והנגשה לציבור של חומרי הארכיון כחלק מפעילות ההקמה. לצורך כך, ביום 17 באפריל 2018 נחתם הסכם בין המדינה לבין תאגיד השידור הישראלי "כאן" במסגרתו התחייב משרד האוצר להעביר לתאגיד השידור הישראלי סכום של עד 190 מיליוני ₪ למימון פרויקט הדיגיטציה. במהלך השנים הועבר סך של כ-26 מיליוני ₪ למימון עלויות הפרויקט.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 164 מיליוני ₪.

הסכם למימון פרישת עובדים במכון התקנים התקשרות משנת 2017 בהיקף של כ- 300 מיליוני ₪ עם מכון התקנים לצורך מימון הוצאות פרישה. במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז- 2016 , נעשו שינויים מבניים בענף התקינה בישראל אשר כתוצאה מהם אמור להיפתח שוק התקינה בהדרגה לתחרות במהלך השנים 2017-2021. לנוכח פתיחת שוק התקינה לתחרות והצפי לפגיעה בהכנסות של מכון התקנים בשנים הבאות, סוכם כי המכון יבצע מהלכי התייעלות וצמצום מצבת כוח האדם החל משנת 2017. כתנאי לפתיחת שוק התקינה לתחרות הסכימה הממשלה להשתתף בעלויות הפרישה של עד 300 עובדים במכון התקנים, כאשר מספר העובדים יקבע בהתאם להיקף הירידה בהכנסות של המכון בפועל. לצורך כך נחתם ביום 3 בדצמבר 2017 בין החשב הכללי לבין מכון התקנים הסכם למימון הוצאות הפרישה. העלות הכוללת של ההסכם תלויה בהיקף פרישת העובדים במכון ומוערכת בסכום של כ-300 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2021. עד כה הועברו כ-145 מיליוני ₪ למימון עלויות הפרישה של העובדים, בהתאם להסכם.
יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 155 מיליוני ₪.

פרוייקטים בשיתוף המגזר הפרטי ממשלת ישראל, באמצעות החשב הכללי, מובילה פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי אשר הביאו לשיפור ולצמיחה משמעותית בפיתוח תשתיות במדינת ישראל ובתחומים נוספים. במסגרת זו, ניתן למנות פרויקטים של מתקני התפלה, פרויקטי תחבורה שונים ופרויקטים בתחום האנרגיה הסולארית. לפירוט נוסף ראה חלק ב' פרק 1 - דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל, ביאור 12 - השקעה בפרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי.

55. מינהל הרכב הממשלתי

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0551	משרד האוצר ראשי	א	150.4	(42.0)	10.3	(41.6)	139.7	6.9%	140.2	100.3%
			150.4	**(42.0)**	**10.3**	**(41.6)**	**139.7**	**6.9%**	**140.2**	**100.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
(24)	(45)	142	(127)	4	(31)	87.5%	(415.6%)	(189.4%)	(103.1%)	(875.0%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
-	108	168	(59)	108

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות ניהול צי הרכב הממשלתי, תחזוקה, רכישת רכב חדש, חידוש רכב ישן ותשלומי חכירה בגין רכבים שבחכירה. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-140 מיליוני ₪, הנובע מהזמנת רכבים שטרם נמסרו בפועל אך בוצעה התחייבות בגינם (הפער בין הזמנת רכב לקבלתו נמשך בין שלושה חודשים לשנה וחצי).

התקשרויות מהותיות

רכישת כלי רכב עבור משרדי הממשלה התקשרות משנת 2018 בהיקף של כ- 123 מיליוני ₪, עם ספקים שונים לצורך רכישת והחלפת כלי רכב עבור כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 73 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2020.

56. משרד התקשורת

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3911	מנהל	א	144.6	(24.8)	98.0	(22.2)	44.0	69.0%	43.5	99.6%
			144.6	**(24.8)**	**98.0**	**(22.2)**	**44.0**	**69.0%**	**43.5**	**99.6%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
95	84	66	64	76	76	(11.6%)	(21.4%)	(3.0%)	18.8%	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
78	120	57	(15)	42

א. תחום פעולה זה מיועד למימון שכר לעובדים, ביצוע שירותי ייעוץ בתחומים שונים, פעולות פיקוח על חברות התקשורת, תמיכה בשידורים לציבור וניהול ספקטרום התדרים של מדינת ישראל.

התקשרויות מהותיות

אין.

57. המכון הגיאולוגי (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
3431	מינהל האדמה והים	א	115.6	(12.0)	78.1	(4.3)	29.8	72.4%	25.3	95.8%
	אחרים		-	-	-	(0.1)	0.1	***	-	***
			115.6	**(12.0)**	**78.1**	**(4.4)**	**29.9**	**72.3%**	**25.3**	**95.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
88	88	78	84	66	74	0.0%	(11.4%)	7.7%	(21.4%)	12.1%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
92	104	64	(52)	12

(*) על פי תיקון להחלטת ממשלה 4494 שפורסם ביום 2 במרץ 2017, פורק מינהל מדעי האדמה והים, הוסדר מעמד החברה לחקר ימים ואגמים כזרוע ביצוע של הממשלה והוסדר מעמד המכון הגיאולוגי כיחידת סמך של משרד האנרגיה. כמו כן, נקבע בתיקון להחלטת הממשלה כי האגף לסיסמולוגיה יועבר מהמכון הגיאופיסי אל המכון הגיאולוגי. תהליך זה נמצא בעיצומו כאשר נחתם הסכם מעבר ועובדי האגף נקלטו בשירות המדינה, אך מעברם הפיסי של העובדים מהמכון הגיאופיסי אל המכון הגיאולוגי טרם הושלם וצפוי להתבצע במהלך שנת 2020.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילות מינהל המחקר למדעי האדמה והים (להלן: "המינהל") שהוקם בשנת 2009 על פי החלטת ממשלה להסדרת פעילות שני מכונים ואגף במסגרת המינהל: מכון חקר הימים והאגמים, המכון למדעי האדמה (המכון הגיאולוגי) והאגף הסייסמולוגי של המכון הגיאופיסי שעתיד להיות חלק מהמכון הגיאולוגי.

התקשרויות מהותיות

אין.

58. רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
5436	רשות שוק ההון	א	109.8	(20.5)	69.5	(19.2)	39.0	64.1%	38.4	99.4%
	אחרים		-	-	0.9	-	(0.9)	***	-	***
			109.8	**(20.5)**	**70.4**	**(19.2)**	**38.1**	**64.9%**	**38.4**	**100.3%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
-	-	-	32	37	51	***	***	***	15.6%	37.8%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
76	89	45	(32)	14

א. תחום פעולה זה מיועד למימון תקציבה הכולל של רשות שוק ההון ומכיל תקציב שכר ותקציב הוצאות לביצוע רכש, שירותים ותפעול (תקציב קניות).

התקשרויות מהותיות

אין.

59. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
4053	בטיחות בדרכים	א	106.6	(0.2)	84.5	(0.2)	22.1	79.3%	21.8	99.7%
			106.6	**(0.2)**	**84.5**	**(0.2)**	**22.1**	**79.3%**	**21.8**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
97	135	91	84	107	84	39.2%	(32.6%)	(7.7%)	27.4%	(21.5%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
201	106	36	(130)	(94)

א. תחום פעולה זה מיועד למימון פעילויות הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, לרבות תשלום שכר עובדים ומימון פעולות בטיחות שונות כגון: מידע, סקרים ומחקרים, פעולות בטיחות ברשויות המקומיות, פעולות הסברה ותגבור שופטי תעבורה. יצוין כי פעילות הרשות לבטיחות בדרכים כוללת גם השתתפות במימון פעילות במשטרת ישראל בתחום אכיפת התנועה, במשרד החינוך בתחום החינוך התעבורתי ובהנהלת בתי המשפט בתקצוב שופטי תעבורה.

התקשרויות מהותיות

אין.

60. המדפיס הממשלתי (*)

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע
8901	המדפיס הממשלתי	83.1	-	44.8	-	38.3	***
8989	הכנסות המדפיס	-	(83.1)	-	(67.7)	(15.4)	***
		83.1	**(83.1)**	**44.8**	**(67.7)**	**22.9**	**66.2%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

המדפיס הממשלתי הינו גוף המהווה יחידת סמך במשרד האוצר, הפועל כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב. יעדיו הינם ביצוע הדפסות עבור משרדי הממשלה ויעוץ מקצועי בנושא דפוס. המדפיס אינו מתוקצב ומאזן את הוצאותיו מהכנסות הנובעות מייצור והפקת עבודות דפוס עבור משרדי הממשלה בשני תחומים:

א. פעילות יצרנית – ביצוע עבודות שירותי דפוס, כגון: הנפקת דרכונים, תעודות זהות, הדפסת בחינות בגרות, מבחני משרד העבודה וכן שירותי הדפסות כלליות שונות עבור משרדי הממשלה השונים.

ב. פעילות לא יצרנית – מכרזים לביצוע עבודות עבור משרדי הממשלה השונים באמצעות גורמים פרטיים ותיאום ביניהם, במטרה לנצל את היתרונות לגודל של הממשלה בביצוע עבודות הדפוס על-ידי השוק הפרטי, ייעוץ ובקרה מקצועית בתחום הדפוס למשרדים על העבודות המופקות בבתי הדפוס הפרטיים עבור משרדי הממשלה.

התקשרויות מהותיות

אין.

61. בית נשיא המדינה

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0151	נשיא המדינה ומוסדותיו	א	77.5	(2.8)	58.6	(2.7)	18.8	75.7%	18.6	99.7%
			77.5	**(2.8)**	**58.6**	**(2.7)**	**18.8**	**75.7%**	**18.6**	**99.7%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
56	61	57	57	56	56	8.9%	(6.6%)	0.0%	(1.8%)	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
49	75	31	(5)	26

א. תחום פעולה זה מיועד למימון מקום מושבו ופעולותיו של נשיא המדינה במשכן הנשיא בירושלים, אירוח טקסים ממלכתיים רשמיים ואחרים בארץ, ביקורים ממלכתיים רשמיים ואחרים בחו"ל ופעילות מגוונת וענפה במשכן הנשיא ומחוצה לו המבטאת את הקשר המיוחד של הנשיא, עם מוסדות ואזרחי מדינת ישראל, בהתאם להשקפת עולמו. נתח השכר מהווה כ-33 מיליון ₪ מסך התקציב.

התקשרויות מהותיות

אין.

62. נתיב

תחום פעולה	תיאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
0459	לשכת הקשר נתיב	75.3	-	66.9	-	8.4	88.8%	8.4	100.0%
		75.3	**-**	**66.9**	**-**	**8.4**	**88.8%**	**8.4**	**100.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
76	66	69	66	69	67	(13.2%)	4.5%	(4.3%)	4.5%	(2.9%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
51	75	34	(10)	24

נתיב מהווה יחידת סמך של משרד ראש הממשלה, שייעודה העיקרי הוא לפעול בקרב יהודים וזכאי עלייה במדינות ברית המועצות לשעבר, על מנת לעודד ולסייע לעלייתם למדינת ישראל ולחזק את זיקתם לישראל, לציונות וליהדות.

התקשרויות מהותיות

אין.

63. הטלוויזיה החינוכית הישראלית (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
2050	טלויזיה חינוכית	א	56.9	-	52.0	-	4.9	91.4%	-	91.4%
	אחרים		-	-	1.5	-	(1.5)	***	-	***
			56.9	**-**	**53.5**	**-**	**3.4**	**94.0%**	**-**	**94.0%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
119	109	120	126	128	53	(8.4%)	10.1%	5.0%	1.6%	(58.6%)

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
0	57	57	(0)	57

(*) ביום 14 באוגוסט 2018, על פי חוק השידור הציבורי תשע"ד-2014, הופסקו שידורי הטלוויזיה החינוכית הישראלית ופעילותה, הומחו החוזים להפקות קנויות עליהן חתמה, והועברו זכויות הקניין הרוחני לתאגיד השידור הישראלי.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הנושאים הבאים:
1) תשלומי שכר ומענקי פרישה לעובדים.
2) הפקות ורכש תכניות בענייני חינוך, תרבות, מדע וטכנולוגיה, תקשורת ועוד.
3) הוצאות שידור - דמי הפצת שידורים המשולמים על פי תקנות הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו התשע"ג-2012 והוצאות שימוש בתשתיות טכנולוגיות, זכויות יוצרים ועוד.
4) תחזוקה ופיתוח מערכות הפקה ושידור והצטיידות טכנולוגית.

התקשרויות מהותיות

אין.

64. הרשות לשירותים ציבוריים חשמל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע	התחייבויות לשנים הבאות	התחייבויות אחוז ביצוע
5430	רשות החשמל	א	49.1	-	40.0	-	9.1	81.5%	8.2	98.2%
			49.1	**-**	**40.0**	**-**	**9.1**	**81.5%**	**8.2**	**98.2%**

ביצוע רב שנתי (נטו) 2014	ביצוע רב שנתי (נטו) 2015	ביצוע רב שנתי (נטו) 2016	ביצוע רב שנתי (נטו) 2017	ביצוע רב שנתי (נטו) 2018	ביצוע רב שנתי (נטו) 2019	שיעור שינוי 2015/2014	שיעור שינוי 2016/2015	שיעור שינוי 2017/2016	שיעור שינוי 2018/2017	שיעור שינוי 2019/2018
31	28	27	33	40	40	(9.7%)	(3.6%)	22.2%	21.2%	0.0%

שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב מקורי	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) תקציב על שינוייו	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הגדלה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) הפחתה	שינויים בחוק התקציב לשנת 2019 (נטו) השינוי נטו
45	49	46	(42)	4

מטרת הרשות לשירותים ציבוריים חשמל הינה להסדיר ולפקח על מתן שירותים ציבוריים בתחום החשמל. תפקידי הרשות מוגדרים בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (סעיף 30), וכוללים שלושה תחומי פעילות עיקריים: קביעת תעריפים ודרכי עדכונם, קביעת אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן בעל רישיון ספק שירות חיוני (להלן: "אמות המידה") ופיקוח על מילוי חובותיו על פי אמות המידה וכן מתן רישיונות ופיקוח על מילוי הוראות שנקבעו ברישיונות. רשות החשמל פועלת באמצעות מליאת הרשות, המורכבת מיו"ר הרשות, משני נציגי משרדי הממשלה ומשני נציגי הציבור, כולם בעלי מומחיות בתחומי מקצוע שונים הנוגעים למשק החשמל.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר, תפעול ותשלום ליועצים.

התקשרויות מהותיות

אין.

65. נמל חדרה (*)

תחום פעולה	תיאור	ביאור	תקציב על שינוייו ברוטו	תקציב על שינוייו הכנסה מיועדת	ביצוע ברוטו	ביצוע הכנסה מיועדת	הפרש נטו	אחוז ביצוע
9510	הוצאות	א	42.0	-	20.8	-	21.2	***
9572	הכנסות נמל חדרה		-	(42.0)	-	(21.0)	(21.0)	***
			42.0	**(42.0)**	**20.8**	**(21.0)**	**0.2**	**99.0%**

(*) ביצוע תקציב ההוצאה במפעלים עסקיים נרשם לפי ס' 8 לחוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, קרי על בסיס מצטבר.

נתוני ביצוע רב שנתיים

מוצגים במסגרת משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (ראה ביאור 4 לדוחות ביצוע התקציב).

נמל חדרה הינו יחידת סמך ממשלתית באחריות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים הפועלת כ"מפעל עסקי", על פי סעיף 8 לחוק יסודות התקציב.

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הפעלת גוררות, הוצאות תפעוליות והוצאות משרדיות של היחידה. עיקר הכנסותיו של נמל חדרה מקורן באגרות רציף ואגרות נוספות.

התקשרויות מהותיות

אין.

חלק ד'

מידע נוסף

כללי

ממשלת ישראל מפרסמת נתונים כספיים על פעילויותיה במספר רבדים וזאת במטרה לאפשר לקוראי הדוחות הכספיים לבחון טוב יותר את פעילות הממשלה. מטרת חלק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות מידע שימושי נוסף, שהינו גם מידע כלכלי ואקטוארי, במטרה להגביר את שקיפות ונאותות הדיווח ולספק נקודת מבט נוספת ומעמיקה יותר על סוגיות משמעותיות הנוגעות לניהול הדיווח הכספי. הדוחות הכספים של המדינה (הכוללים נתונים של ממשלת ישראל, רשויות המדינה, חברות ממשלתיות מאוחדות ותאגידים סטטוטוריים מאוחדים), הנערכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את המצב הכספי ואת הביצוע הכספי למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. מידע שוטף בנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת הצעת תקציב המאושרת על ידי הכנסת, בדיווחים על ביצוע התקציב ובמידע נוסף שנכלל בפרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי ההחלטות מעת לעת.

בעקבות אימוץ דוח הוועדה לשינוי כלכלי-חברתי בראשות פרופסור מנואל טרכטנברג, החליטה הממשלה ביום 25 בדצמבר 2011[20] על הקמת צוות לגיבוש תוכנית אופרטיבית לשיפור עבודת המטה ויכולות תכנון וביצוע של משרדי הממשלה - "ועדת המשילות" (להלן "הוועדה").

במסגרת עבודת הוועדה, שהמלצותיה התקבלו על ידי הממשלה בתאריך 30 ביוני 2013[21] ניתנה התייחסות לאחד הנושאים המהותיים - מעקב אחר התחייבויות תקציביות עתידיות. על פי הוועדה, "במנגנון הקיים כיום, סדרי העדיפויות התקציביים של הממשלה נקבעים פעם אחת במהלך השנה, וזאת בעת העברת תקציב המדינה. עם זאת, נכון להיום, אין מנגנון המסכם ומשקף את ההתחייבויות העתידיות, כך שלהתחייבויות שמעבר לשנת התקציב אין "מחיר" מוחשי. דהיינו, אין דרישה למצוא מקורות באופן מיידי לתקצוב החלטות שהשפעתן על התקציב בשנים הבאות."

הצעת הוועדה: "לפיכך נדרש מנגנון יוצר שקיפות במנגנון התקציב השוטף הנוכחי, באופן שיאפשר למקבלי ההחלטות להביא בחשבון את ההשלכות העתידיות על התקציב, וזאת בשים לב למספר עקרונות מהותיים:

א. אחריות פיסקלית – בהינתן מידע זה, יינתן למקבלי ההחלטות תמונת המסגרות המוגדרת מראש במגבלת ההוצאה כך שהממשלה תוכל להחליט על סדרי עדיפויות במקרה והיא מבקשת לקבל החלטה שהשלכותיה התקציביות חורגות ממגבלות התקציב בשנים הבאות.

ב. שקיפות – הגברת השקיפות בכל הנוגע לצבר ההתחייבויות העתידיות בכל עת, תאפשר למשרדים ולממשלה להטמיע כראוי את עלות הדרישות התקציביות שהם מחליטים. משרד האוצר יהיה אחראי לספק נתונים מדויקים וארוכי טווח ככל הניתן אודות ההתחייבויות התקציביות של הממשלה, וזאת בכל מועד שבו מתקבלת החלטה תקציבית.

ג. פיקוח ובקרה – על מנת שהתהליך כולו יתכנס וייהנה מאמינות גבוהה, יש למסד את מנגנונים של פיקוח ובקרה על השחקנים השונים.

ד. קביעת מסגרת תקציב רב-שנתית – אשר תשמש לבקרה על התחייבויות תקציביות עתידיות בממשלה ובכנסת במסגרת זו, תוגדר מסגרת תקציבית לשלוש שנים נוספות מעבר לתקציב בהתאם לכללי ההוצאה והגירעון, ובהתחשב בתחזיות צמיחה ומדיניות מס (צפי הכנסות).

ה. עדכון תמונה תקציבית מלאה לאורך השנה ('נומרטור'), על ידי אגף התקציבים במשרד האוצר – הנוגעת לטייסים האוטומטיים בשלוש השנים הקרובות. הנתונים יכללו את כלל ההתחייבויות הנובעות מהחלטות ממשלה, חקיקה פרטית, פסיקה, הסכמי שכר, סיכומים תקציבים והתחייבויות אחרות. מטבע הדברים מובן כי "איכות" התמונה תרד עם ההתקדמות בשנים שכן היא תלויה במשתנים רבים שהאפשרות לחזותם מוגבלת[22]."

[20] החלטת ממשלה מס. 4028 משנת 2011.

[21] מתוך החלטת ממשלה מס. 482 משנת 2013.

[22] מתוך דוח הצוות לשיפור עבודת המטה ויכולות הביצוע של משרדי הממשלה.

קיימות פיסקלית

א. פרסומים מקצועיים בנושא קיימות פיסקלית ארוכת טווח

נושא הקיימות הפיסקלית קיבל התייחסות חשבונאית ענפה בעולם, למשל בתקן חשבונאות ממשלתי אמריקני מס' 36 (SFFAS36) - Reporting Comprehensive Long Term Fiscal Projections for the U.S. Government. תקן זה עוסק בהרחבה בנושא, ובין היתר מתווה את הכללים להכנת תחשיב קיימות פיסקלית. התחשיב, המוכן על ידי האחראים על נושא התקציב, כולל תרחישים בדבר ההכנסות וההוצאות הממשלתיות בעתיד וכן את הגירעון. בתחזיות ישנם פרמטרים רבים, ביניהם : שינויים דמוגרפיים, שערי ריבית, אחוזי צמיחה וכו'. בהתאם לתחזיות אלה נאמד הגירעון המצטבר כאחוז מהתמ"ג בתרחישים השונים, וכן מוצג ניתוח רגישות בפני מקבלי החלטות על מנת שיוכלו להיערך מבעוד מועד.

בחודש יולי 2013 פרסמה הוועדה הבין-לאומית לתקני חשבונאות בין-לאומיים למגזר הציבורי (IPSASB) הנחיה ליישום Reporting on the Long-Term Sustainability of an Entity's Finances (דיווח בדבר יציבות פיננסית ארוכת טווח של ישות). הנחיה זו עוסקת בהרחבה בנושא, ומתווה הוראות לדיווח על היציבות הפיסקלית לטווח ארוך של ישות במגזר הציבורי. ההנחיה מספקת מידע על ההשפעות של המדיניות השוטפת של ישות והחלטות במועד הדיווח על תזרימי המזומנים העתידיים של הישות ומידע נלווה בדוחות הכספיים.

במסגרת הדיווח בדבר היציבות הפיסקלית לזמן ארוך של ישות, ניתן מידע על תזרימי המזומנים החזויים הקשורים לאספקת מוצרים ושירותים ותוכניות המעניקות הטבות סוציאליות. לצורך ההערכות של היציבות הפיסקלית לזמן ארוך נעשה שימוש במידע פיננסי ומידע לא פיננסי לגבי תנאים כלכליים ותנאים דמוגרפיים עתידיים, על בסיס הנחות לגבי מגמות מקומיות וגלובליות (יצרנות, תחרותיות כלכלית, שינויים צפויים במשתנים דמוגרפיים ועוד). ההנחיה מפרטת את העקרונות, השיטות והפרמטרים לחישוב וכן ניתוחי רגישות, כדי לאפשר למשתמשים להבין את ההשפעה של שינויים בהנחות כלכליות ודמוגרפיות.

מידע זה מאפשר למשתמשים להעריך היבטים שונים של היציבות הפיסקלית ארוכת הטווח של ישות, לרבות המהות והיקף הסיכונים הפיננסים שהישות ניצבת בפניהם.

מקובל כי המידע הכלול בדוחות על "הקיימות הפיסקלית" נערך ומחושב על ידי גופים העוסקים בתכנון התקציבי

ב. תחזית לשנת 2020[23]

נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, חוק התקציב לשנת 2020 טרם אושר על ידי הכנסת. בהתאם לסעיף 3ב (א) לחוק יסוד משק המדינה "לא נתקבל חוק התקציב לפני תחילתה של שנת הכספים, רשאית הממשלה להוציא כל חודש סכום השווה לחלק השנים-עשר מהתקציב השנתי הקודם, בתוספת הצמדה למדד המחירים לצרכן, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה". ממשלת ישראל פועלת בהתאם לאמור בחוק זה. חוק התקציב האחרון לשנת 2019 אושר ביום 15 במרץ 2018.

לאור משבר הקורונה בוצעו מספר תיקוני חקיקה לחוק יסוד משק המדינה. *ראה ביאור 35 – אירועים לאחר מועד הדיווח.*

ג. התחייבויות ארוכות טווח

(1) הדוחות הכספיים כוללים מידע בנוגע להתחייבויות הממשלה בראייה ארוכת טווח. המידע המוצג מתייחס, בין היתר, להתחייבויות בתחום החברתי מכוח חוק המוסד לביטוח לאומי, למחויבות כלפי ניצולי שואה, להתחייבויות הנוגעות לפנסיה תקציבית בחלוקה לפי מגזרים, להתחייבויות הנובעות מהתקשרויות מהותיות של משרדי ממשלה , מהתחייבויות הנובעות מהחוב הממשלתי וכיוצ"ב.

(2) חלק מהמידע הנוסף הינו מידע שהופק בסיוע אקטוארים, והמטרה המרכזית הינה להציג תזרים מזומנים עתידי ארוך טווח בגין חלק מההתחייבויות העיקריות של הממשלה. דיווח זה מבוסס על ההנחה הבסיסית כי מדיניות הממשלה הקיימת לא תשתנה בצורה משמעותית בטווח הארוך. יש לציין כי מידע אקטוארי מבוסס על מידע שהתקבל מהגורמים המטפלים בכל תחום וכן על הנחות אקטואריות אשר כל שינוי באחד מהפרמטרים בכוחו להשפיע על המידע המוצג.

(3) יחד עם זאת, המידע החזוי הנ"ל עשוי להוות, בעבור מקבלי ההחלטות וקובעי המדיניות, תשתית אמפירית לצורך קבלת החלטות פרוספקטיביות להן תהיינה השלכות אורך ורוחב על המדיניות הפיסקלית של מדינת ישראל. כן המידע יאפשר מתן ביטוי כספי או "מחיר" להחלטות הממשלה והשפעתן על כלל אזרחי המדינה בהווה ובעתיד, בטווח הקצר ובטווח הארוך.

[23] למידע נוסף בנושא ראה אתר משרד האוצר.

1. התחייבויות בתחום החברתי

התחייבויות המדינה בתחום החברתי הן רבות ומקיפות, וכוללות התחייבויות על פי חוק המוסד לביטוח לאומי, התחייבויות במסגרת שירותי הבריאות, הרווחה הקליטה ועוד. להלן דוגמאות מהמוסד לביטוח לאומי ומהרשות לזכויות ניצולי השואה למחויבויות המדינה בתחום החברתי:

א. המוסד לביטוח לאומי

(1) כללי

בחודש יוני 2020 פרסם המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל"), "דוח אקטוארי מלא" (להלן: "הדוח") ליום 31 בדצמבר 2016. דוח זה מוגש אחת לשלוש שנים בהתאם לסעיף 24 ב' לחוק הביטוח הלאומי. הדוח הבא צפוי להתייחס לנתוני סוף שנת 2019.

הדוח הנערך והמפורסם על ידי המל"ל מספק הערכה של המל"ל למצבו הפיננסי ארוך הטווח וליכולתו להמשיך ולשלם בצורה יציבה ועקבית את הקצבאות בעתיד, וזאת בהינתן מערכת הכללים לגבי התקבולים והתשלומים כפי שמוגדרים בחוק כיום, ובהתחשב בסביבה הדמוגרפית והכלכלית הצפויה.

הדוח בוחן וצופה האם לדעת המל"ל תתאפשר היכולת לממן את תשלומי הקצבאות תחת תנאי החוק הקיימים, ועוסק בענפי הביטוח בלבד ואינו עוסק בפעילות המל"ל לפי סעיף 9 לחוק המל"ל או בפעילות המל"ל בנושא דמי ביטוח בריאות.

הדוח התבסס על מספר הנחות עבודה דמוגרפיות וכלכליות:

<u>הנחות דמוגרפיות:</u>

תחזית גידול האוכלוסייה. הדוח מבוסס על אוכלוסיית מדינת ישראל ביום 31 בדצמבר 2016 ותחזית התפתחות אוכלוסיית המדינה לשנים הבאות. התחזית מבוססת על הנחות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) לגבי ילודה, תמותה והגירה.

<u>הנחות כלכליות:</u>

א. התפלגות ההכנסות מעבודה (להלן: "השכר") – התפלגות השכר במודל נתונה לפי: עיסוק (שכירים/עצמאים), 3 מגזרים (יהודים לא חרדים, חרדים וערבים), מין וגיל. ההתפלגות נלקחה ממסד הנתונים של המל"ל כפי שדווחו באמצעות המעסיקים והעצמאים עבור שנת 2016. תחזית השכר לאורך שנות התחזית נגזרת מהתפלגות השכר בשנת 2016 ומוצמדת להנחת גידול ריאלי בשכר.

ב. גידול ריאלי שנתי בשכר – מינהל המחקר והתכנון במל"ל בנה מודל המחשב הנחה זו לכל אחת מ- 72 תתי אוכלוסיות המורכבות מ- 3 מגזרים, שבהם גברים ונשים מחולקים ל- 12 קבוצות גיל.

ג. שיעורי משלמי דמי ביטוח – שיעורי משלמי דמי ביטוח מעבודה לפי מעמד תעסוקתי (שכירים/עצמאים), ומשלמי דמי ביטוח שאינם שכירים או עצמאים (כגון סטודנטים ותלמידי ישיבה). החלוקה בוצעה גם לפי מגזר, מין וגיל ונלקחה ממסד הנתונים של המל"ל כפי שדווחו באמצעות המעסיקים והעצמאים עבור שנת 2017.

ד. תחזית לגידול בשיעורי משלמי דמי ביטוח – תחזית השינויים בשיעורי משלמי דמי ביטוח מסתמכת על מחקר שנערך במינהל המחקר והתכנון במל"ל לגבי תחזית שיעורי התעסוקה בשנים הבאות. לצורך הדוח, הניח המל"ל שניתן לגזור את השינויים בשיעורי משלמי דמי ביטוח בשנים העתידיות מהשינויים בשיעורי התעסוקה.

ה. תחזית שיעורי הריבית שיקבל המל"ל על השקעותיו באג"ח.

ו. תחזית בנק ישראל לשינויים בשיעורי אבטלה.

הדוח שפורסם הינו דוח אקטוארי ולא דוח חשבונאי הערוך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים. כמו כן, הדוח ערוך ומחושב בעבור המל"ל ולא בראיית ממשלת ישראל בכללותה ועל כן אינו מתייחס ואינו מציג את הנתונים הבאים:

1. מקורות מימון נוספים חיצוניים לממשלה בכללותה, מעבר לדמי הביטוח הלאומי.
2. השפעה אפשרית על הגרעון החשבונאי של המל"ל ושל מדינת ישראל בכללותה.
3. סכומים בגין ענפי פעילות בהם המל"ל משמש להעברת תשלומים בלבד, כגון תשלומי מילואים הממומנים על ידי משרד הביטחון, גביית דמי ביטוח בריאות והעברתם למערכת הבריאות (בגין קופות החולים), השלמת הכנסה וגמלאות המשולמות על ידי משרד האוצר בהתאם לסעיף 9א לחוק המל"ל.

(2) תמצית סיכום ומסקנות הדוח

על פי תחזית הדוח של המל"ל:

- **בשנת 2025** רמת הכיסוי הכוללת של המל"ל צפויה לרדת מתחת לרמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות הפיננסית של המל"ל[24].
- **בשנת 2027** התקבולים של המל"ל יהפכו להיות נמוכים מהתשלומים.
- **בשנת 2044** הקרן תתרוקן וללא מימון נוסף המל"ל לא יהיה מסוגל לשלם את מלוא התחייבויותיו על פי החוק.

(3) להלן מידע מתוך הדוח התלת - שנתי

א. תחזית התקבולים, התשלומים והקרן של המל"ל במיליארדי ₪ (מחירי סוף 2016):

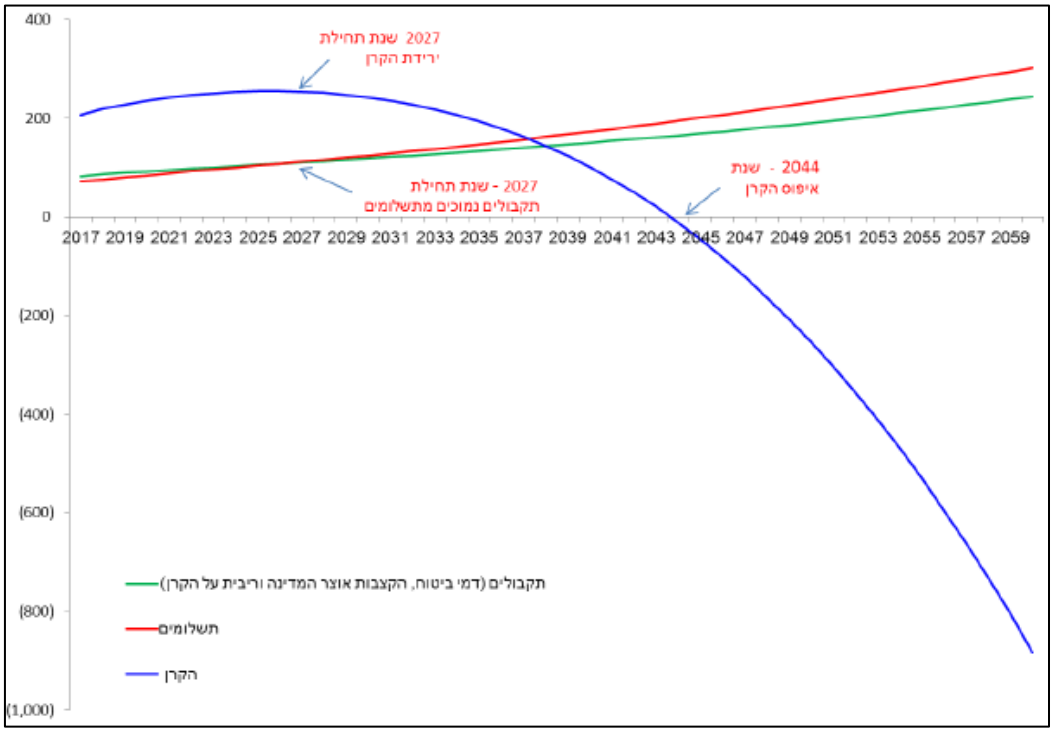

[24] במל"ל הוגדר מדד "רמת הכיסוי" שהוא היחס בין יתרת הקרן בסוף השנה לתשלומים במשך השנה. רמת הכיסוי הוגדרה לכל ענף ביטוח בנפרד, וכדי לבחון את הקיימות הפיננסית של המל"ל בכללותו חושבה "רמת הכיסוי הכוללת" של כל ענפי הביטוח יחד. רמת הכיסוי הכוללת המינימלית לקיימות פיננסית כפי שהוגדרה עומדת על כ 2.5 שנים.

ב. תחזית תקבולים (דמי ביטוח, הקצבות האוצר וריבית על הקרן) פחות תשלומים (קצבאות והוצאות הנהלה וכלליות) במיליארדי ₪ (מחירי סוף 2016):

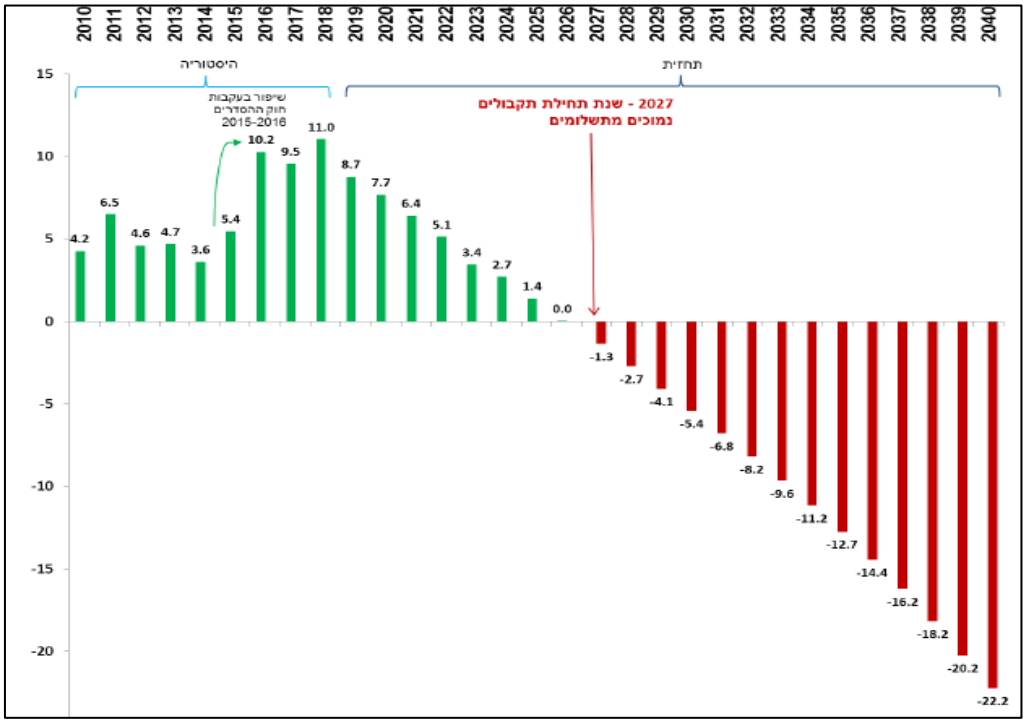

ג. התפלגות ותחזית תקבולים שוטפים של מל"ל מדמי ביטוח ומימון האוצר (במיליוני ₪) :

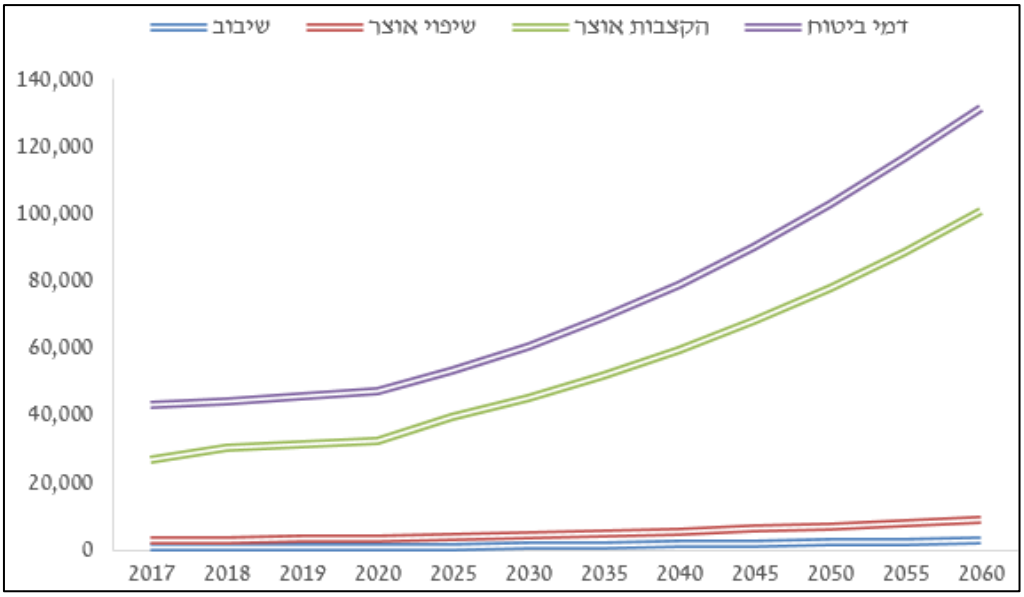

סכומים שמשרד האוצר מעביר באופן שוטף מתקציב המדינה למל"ל (בגין השתתפות בענפים, שיפוי ללא תשלומי ריבית על הקרן), הינם לפני מתן ביטוי לסכומים נוספים שיידרשו לפי דוח המל"ל לכיסוי הגירעון התזרימי הצפוי ללכת ולגדול עם השנים. בשנת 2019, כ- 56% מהתקבולים מבוססים על דמי ביטוח הנגבים מתושבי המדינה וממעסיקים, וכ- 43% ממומן על ידי משרד האוצר (הכנסה נוספת לא מהותית – שיבובים מול חברות ביטוח וגורמים אחרים).

ד. תשלומי המל"ל

אומדן תשלומי המל"ל העיקריים הינם בגין קצבאות ומענקים שהמהותיים שבהם הם זקנה ושארים, נכות כללית, נפגעי עבודה, סיעוד, אימהות וילדים, נפגעי תאונות, פשיטת רגל ואבטלה. למל"ל תשלומים נוספים מכוח סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי וכן הוצאות מנהליות, תפעוליות ועלויות פנסיה בגין עובדי המל"ל.

התפלגות ותחזית תשלומים לפי ענפים (במיליוני ₪):

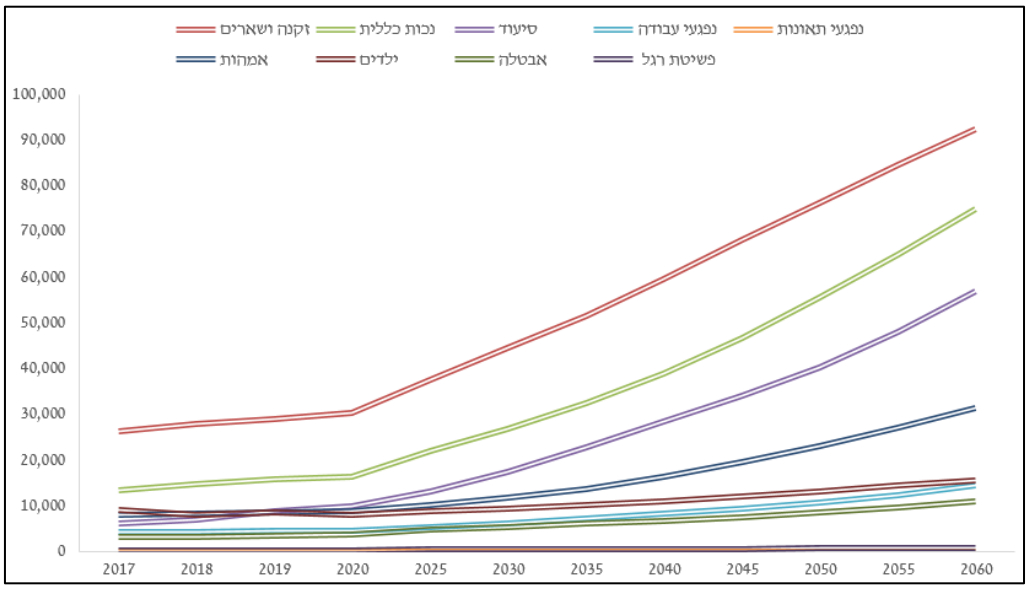

חלוקת סך כל התשלומים בין הענפים משתנה בין השנים 2017 ו-2060. חלקם של התשלומים בענפי נכות כללית וענף הסיעוד, גדלים על חשבון שאר הענפים. בחלקו של ענף סיעוד בסך התשלומים צפוי לגדול מ- 9% בשנת 2017 ל- 19% בשנת 2060.

שנה	זקנה ושארים	נכות כללית	סיעוד	נפגעי עבודה	אמהות	ילדים	אחר	סה"כ
2017	37.00%	19.00%	9.00%	6.00%	11.00%	13.00%	5.00%	100%
2060	31.00%	25.00%	19.00%	5.00%	11.00%	5.00%	4.00%	100%

ה. השוואת התוצאות בדוח הנוכחי לדוח הקודם

נערכה השוואה בין תוצאות דוח זה לבין הדוח המלא הקודם לתאריך 31 בדצמבר 2013.

השוואת תחזית התקבולים, התשלומים והקרן בין הדוח הנוכחי לדוח הקודם (במיליארדי ₪, במחירי סוף 2016):

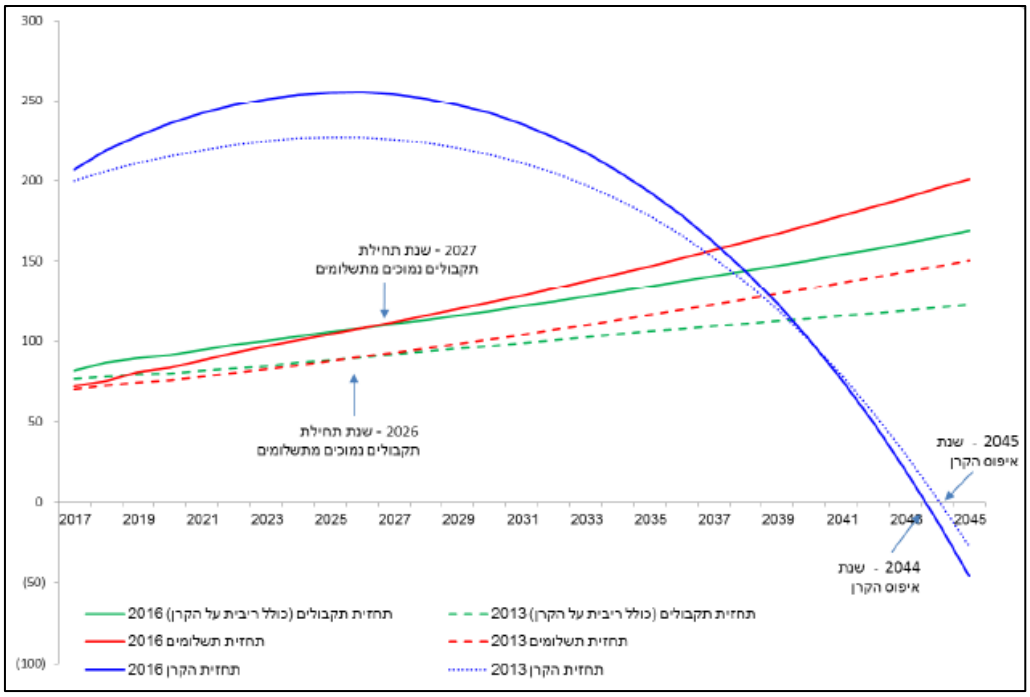

הגרף שלעיל מציג השוואה בין תחזית התקבולים, התשלומים והקרן שבדוח הנוכחי לדוח הקודם. כפי שניתן לראות בגרף שלעיל, נקודת האיזון בין התשלומים לתקבולים, קרי, הנקודה שבה התשלומים מתחילים להיות גבוהים מהתקבולים (והקרן מתחילה לרדת) נדחתה בשנה (משנת 2026 לשנת 2027). אולם, שנת "איפוס הקרן" הוקדמה בשנה (משנת 2045 לשנת 2044).

ב. אקטואריה ברשות לזכויות ניצולי השואה

1. כללי

הרשות לזכויות ניצולי השואה (להלן: "הרשות"), משמשת כזרוע של מדינת ישראל לתשלום תגמולים והטבות עבור ניצולי השואה והזכאים השונים. נכון לסוף שנת 2019 הרשות משרתת כ- 210 אלף ניצולים (בשנת 2018 כ- 216 אלף ניצולים) העומדים בתנאים (להלן: "הזכאים") של החוקים הבאים:

(א) חוק נכי רדיפות הנאצים תשי"ז - 1957;
(ב) חוק נכי המלחמה בנאצים תשי"ד - 1954;
(ג) חוק ההטבות לניצולי שואה, תשס"ז - 2007.

2. אוכלוסיית הזכאים

האוכלוסיות העיקריות שאותן משרתת הרשות מתוקף החקיקה שלעיל הן אלה:

(א) **נכי רדיפות הנאצים** - מי שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם השילומים בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדראלית של גרמניה מיום כ' באלול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' 1א' שבו היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדראלית של גרמניה וזאת בלבד שעלה לישראל לפני 1 באוקטובר 1953, וביום 1 באפריל 1957 היה, ולאחר מכן נשאר, אזרח ותושב ישראל, ודרגת נכותו אינה פחותה מ- 25%. ניצולים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם, וכן לשורה של הטבות נלוות נוספות.

(ב) **נכי המלחמה בנאצים** - מי שהוכרו לפי חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954. בהתאם ללשון החוק, נכה המלחמה בנאצים הוא מי שלקה בנכות (המוגדרת בחוק כחבלה, מחלה או החמרת מחלה) בתקופת שירות מלחמתי בצבא אחת ממעצמות הברית או באחת היחידות שלחמו במחתרת (פרטיזנים), במלחמת העולם השנייה, בתקופת השירות ועקב אותו שירות. נכים אלה זכאים לתגמול חודשי בהתאם לדרגת נכותם ולהטבות נוספות.

(ג) **חוק ההטבות** - חוק ההטבות מקנה קצבה ו/או הטבות לשתי קבוצות עיקריות:

1) ניצולי שואה שזכאים לקצבה חודשית - ניצולי שואה יוצאי מחנות וגטאות או מי שהוכרו על ידי קרן סעיף 2 של ועידת התביעות, שלא הוכרו כנכי חוק רדיפות הנאצים (בכלל זה מדובר בניצולי שואה שעלו לישראל לאחר 1 באוקטובר 1953, כך שבהסכם השילומים לא שללו את זכותם לתבוע בשל נכותם את הרפובליקה של גרמניה). ניצולים אלה זכאים לקצבה חודשית ולהטבות נוספות, ורואים אותם כאילו הם נכים הזכאים לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, לכל דבר ועניין.

2) ניצולי שואה שאינם מקבלים קצבה חודשית בשל רדיפות הנאצים מישראל או מכל גורם אחר (מגרמניה, ממדינת חוץ אחרת או מוועידת התביעות). ניצולים אלה זכאים למענק הטבות שנתי בגובה 3,991 ₪ ולהטבות נוספות.

3. פירוט הזכאות

הזכאים מקבלים החזרים וסיוע באופן ישיר או דרך ספק בתחומים הבאים: ציוד רפואי, טיפול רפואי על סוגיו השונים, הבראה רגילה ו/או עם טיפולים במרחצאות מרפא, הטבות ומענקים במסגרת שיקום ורווחה, תשלום לרופאים אשר ישנה התקשרות עימם, תמיכה למוסדות ציבור ולגופים המעניקים סיוע פרטני לניצולי השואה ועוד.

4. תיקוני חקיקה

ביום 22 במרס 2018 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018.
סעיפים 38-39 לחוק האמור תיקנו את חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מספר 19) התשע"ד-2014, ואת חוק הטבות לניצולי שואה (תיקון מס' 5) התשע"ד-2014, באופן שביטל את ההבחנה בין בני זוג של ניצולי שואה שהלכו לעולמם על רקע מועד פטירת הניצול.
כתוצאה מכך בוטל הסדר המענק הרבעוני עבור בני זוג נכים שנפטרו לפני יום 1 ביוני 2011 ובמקומו הוחל הסדר זכאות לקצבה חודשית בסך 2,000 ₪ עבור בן זוג של כל מי שערב פטירתו הוכר כזכאי לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957, או חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954, או חוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007, ללא תלות במועד פטירת הנכה.
בנוסף, סעיף 41 לחוק האמור תיקן את חוק הטבות לניצולי שואה התשס"ז-2007 (תיקון מספר 11 לחוק ההטבות), כך שהתווסף סעיף 3ב' שעניינו זכאות למענק רבעוני על סך 2,500 ₪, לניצולי שואה שמקבלים קצבה חודשית המשולמת על ידי הרפובליקה הפדרלית של גרמניה בשל רדיפות הנאצים, בהתאם לחוק הפדראלי לפיצויים (BEG).

5. ההתחייבויות

הרשות לניצולי שואה לא ערכה חישוב אקטוארי להתחייבויות של ממשלת ישראל ליום 31 בדצמבר 2019, הנובעות מתשלומי הגמלאות על פי החוקים שצוינו לעיל בגין תשלומי תגמולים לאוכלוסיית ניצולי השואה הזכאים, וזאת לאור העובדה שלא חלו שינויים מהותיים בזכאות אוכלוסיית ניצולי השואה מבחינת שינויי חקיקה, פסיקות בתי משפט והחלטות מנהליות של שר האוצר או בכניסת אוכלוסיות חדשות למעגל הזכאים. יתרת ההתחייבויות האקטואריות ליום 31 בדצמבר 2018 הינה בסך של 52.6 מיליארד ₪. לפירוט נוסף ראה בדוחות הכספיים של המדינה לשנת 2018, חלק ד' - מידע נוסף, פרק 1 – התחייבויות בתחום החברתי, סעיף ב' – אקטואריה ברשות לזכויות ניצולי השואה.

2. פנסיה תקציבית (ללא פנסיית גישור)

בהמשך לפירוט שניתן *בחלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל ביאור 19 - התחייבויות בגין זכויות עובדים ובחלק ב3' - דוחות כספיים סולו ממשלת ישראל מידע נוסף 8 - התחייבויות בגין זכויות עובדים*, מצורף בזאת פירוט נוסף של החבות לתשלומי הקצבה במסגרת הסדרי הפנסיה התקציבית.

להלן יפורט מידע נוסף[25] עבור גמלאי מערכת הביטחון (ללא פנסיית גישור); גמלאי הוראה; גמלאי מדינה (מערכת הבריאות, שופטים ודיינים, נבחרי ציבור, ביקורת המדינה והיתר); גמלאי משטרה ושב"ס.

- שכר חציוני וממוצע (למעט מערכת הביטחון).
- התפלגות מקבלי הקצבה (למעט מערכת הביטחון).
- רשימת עשרים מקבלי הקצבאות הגבוהות[26].

המידע מבוסס על תשלומי הקצבה ברוטו לחודש דצמבר 2019, כולל קצבאות ששולמו לשארים.

החבות האמורה **אינה כוללת** את החבויות האלה:

(א) **פנסיית גישור בצה"ל** - בסעיפים 167(א) ו-(ב) לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה-לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], תשמ"ה- 1985 (בסעיף זה: "החוק"), נקבעו תנאי זכאות לתשלום קצבת גישור לחיילים חדשים, כהגדרתם בחוק. בהתאם להוראות סעיף 167(ו) לחוק, אופן החישוב של קצבת הגישור ייקבע בתקנות. בשלב זה לא ניתן להציג בדוחות הכספיים אומדן אקטוארי אמין של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע, בין היתר, בשל הסיבות שלהלן:

1. עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית הגישור של משרתי הקבע בפנסיה צוברת. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של משרתי הקבע.
2. בהתאם לאמור בסעיף 9 להסכם העקרונות לאופן יישום סיכום הביטחון לשנים 2015-2020 מיום 9 במאי 2016, (להלן: "הסכם העקרונות") צה"ל נדרש לאשר אצל החשב הכללי את גובה פנסיית הצל התקציבית. על אף האמור, צה"ל טרם העביר את המידע הנדרש לאישור החשב הכללי.
3. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, יש לשלם בשלב זה לפורשים מקדמות בלבד, עד להתקנת תקנות בנושא. צה"ל טרם העביר מידע ברור לאופן היישום, בהתאם לבקשות סגן בכיר לחשב הכללי לראש אכ"א.

(ב) **פנסיית גישור לעובדים נוספים בגופי ביטחון אחרים** - עד מועד פרסום הדוח הכספי, טרם הותקנו תקנות לחישוב פנסיית גישור של עובדים המבוטחים בפנסיה צוברת בגופי הביטחון. בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, משולמות לפורשים מקדמות עד להתקנת תקנות לחישוב פנסיית הגישור. רק לאחר התקנת תקנות כאמור, ניתן יהיה להגדיר את המידע הנדרש לצורך הערכה אקטוארית של החבות בגין פנסיית הגישור של עובדי שירותי הביטחון האחרים.

(ג) **היוון עתידי אפשרי** - קבלת חלק מהקצבה במועד הפרישה כסכום הוני.

[25] הנתונים אינם כוללים תשלומים שנתיים במידה והיו (לדוגמה: הבראה).

[26] במקרים בהם הגמלאי היוון חלק מהקצבה, נעשה שימוש בקצבה המלאה ללא הפחתת היוון.
הנתונים כוללים גמלאים בעלי מאפיינים זהים.

להלן התפלגות החבות האקטוארית **המלאה** לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק):

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) כ-866 מיליארדי ₪:

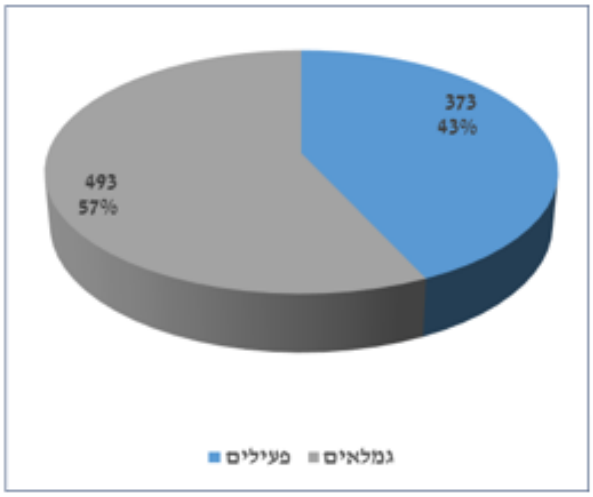

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) כ- 866 מיליארדי ₪:

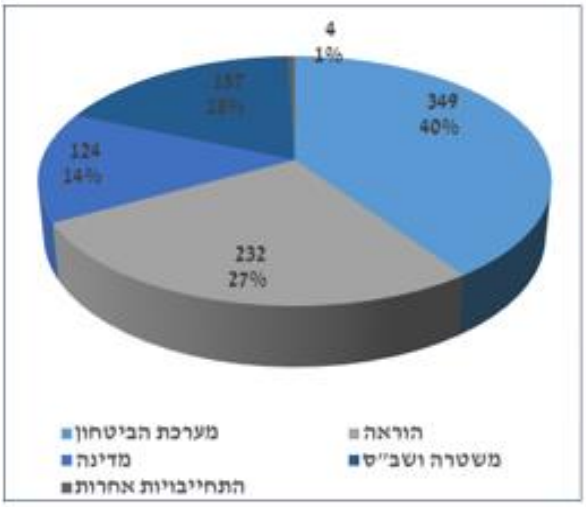

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) בגין גמלאים כ- 493 מיליארדי ₪:

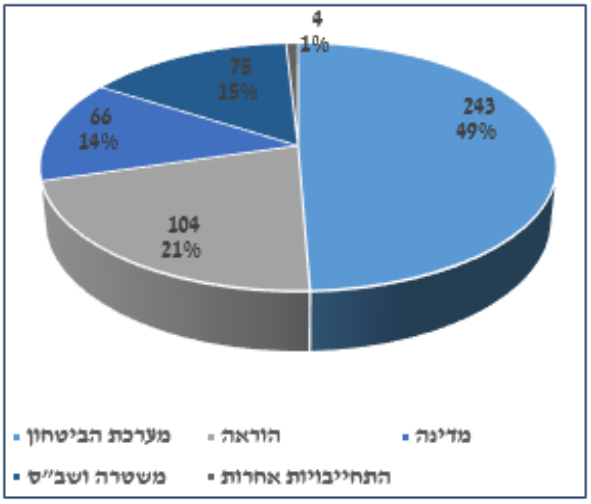

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) בגין גמלאים פעילים כ- 373 מיליארדי ₪:

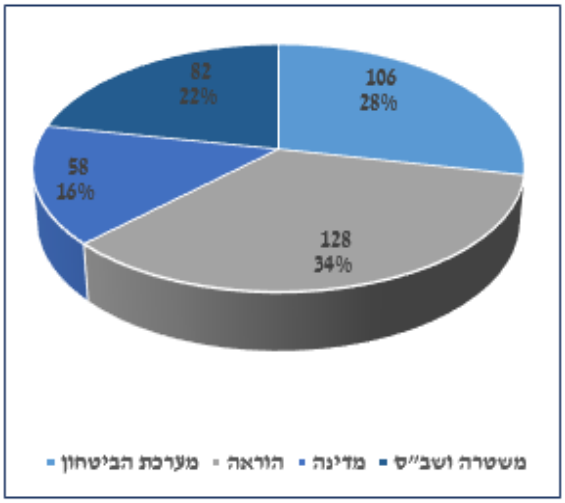

להלן התפלגות החבות האקטוארית **היחסית** לפי חתך של עובדים פעילים וגמלאים של המדינה ושל מערכת הביטחון (כולל שאירים הזכאים לגמלה על פי חוק) :

החבות האקטוארית היחסית (ללא פנסיית גישור)כ-787 מיליארדי ₪:

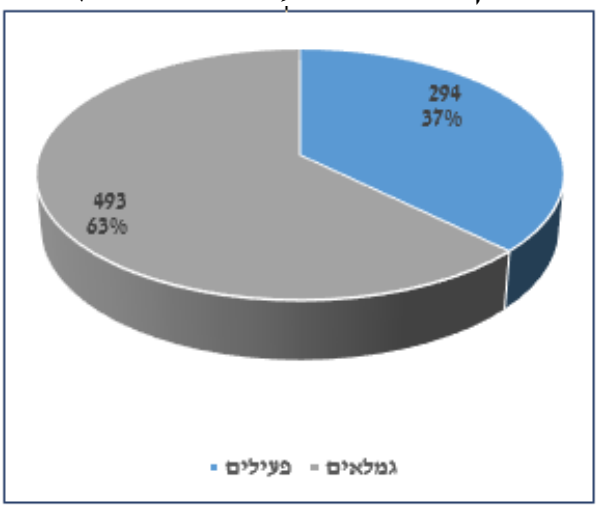

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) כ- 787 מיליארדי ₪:

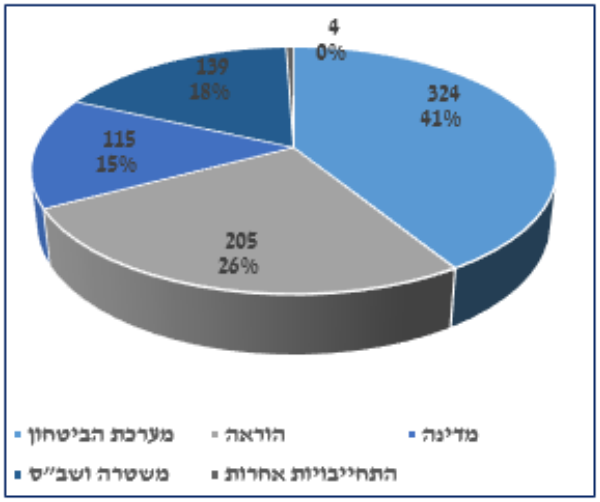

החבות האקטוארית המלאה (ללא פנסיית גישור) בגין גמלאים כ- 493 מיליארדי ₪:

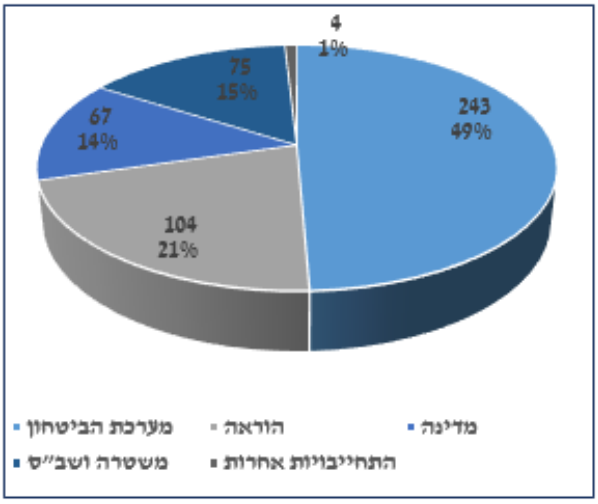

החבות האקטוארית היחסית (ללא פנסיית גישור) בגין פעילים כ- 294 מיליארדי ₪:

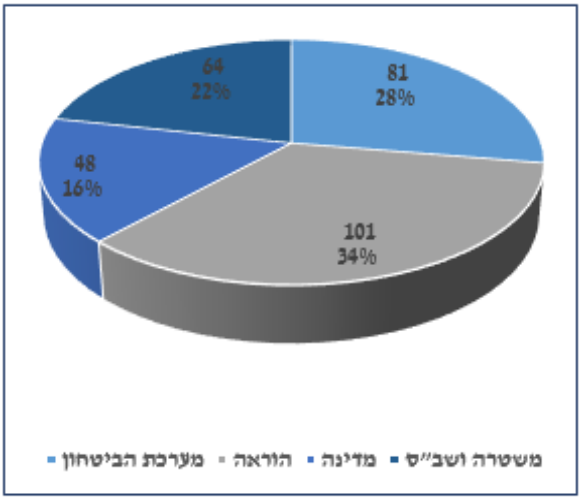

א. גמלאי מערכת הביטחון (ללא פנסיית גישור)*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2018	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
243,211	201,574	(*)	(*)

(*) נתון מסווג.

- **נתוני קצבאות כולל שארים ונכות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאי מערכת הביטחון**

מאחר שלא ניתן להציג את ממוצע מקבלי הגמלה, מובא הפירוט הבא:

אחוז הגמלאים הזכאים מסך כלל הגמלאים	נתוני דצמבר 2019 ב- ₪
25% מהגמלאים מקבלים מתחת	8,551
50% מהגמלאים מקבלים מעל	12,595
25% מהגמלאים מקבלים מעל	17,465

טווחי הקצבה	סכום ששולם בחודש דצמבר 2019 באלפי ₪	עלות חודשית בכל טווח ב-%
0 עד 10,000	121,196	15.6%
10,000 עד 20,000	389,009	49.9%
20,000 עד 30,000	182,284	23.4%

טווחי הקצבה	סכום ששולם בחודש דצמבר 2019 באלפי ₪	עלות חודשית בכל טווח ב-%
30,000 עד 40,000	62,862	8.1%
40,000 עד 50,000	18,010	2.3%
50,000 עד 60,000	4,623	0.6%
60,000 עד 70,000	1,096	0.1%
סך הכל		**100%**

- **20 גמלאי מערכת הביטחון בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	מערכת הביטחון	69,999
2	מערכת הביטחון	67,799
3	מערכת הביטחון	67,674
4	מערכת הביטחון	67,324
5	מערכת הביטחון	65,908
6	מערכת הביטחון	65,768
7	מערכת הביטחון	64,859
8	מערכת הביטחון	64,425
9	מערכת הביטחון	64,057
10	מערכת הביטחון	63,440
11	מערכת הביטחון	62,845
12	מערכת הביטחון	62,812
13	מערכת הביטחון	62,593
14	מערכת הביטחון	62,523
15	מערכת הביטחון	61,638
16	מערכת הביטחון	61,343
17	מערכת הביטחון	60,586
18	מערכת הביטחון	59,670
19	מערכת הביטחון	59,449
20	מערכת הביטחון	58,980

***ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26**

ב. גמלאי הוראה*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2018	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
103,919	87,382	61,401	59,925

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאי הוראה ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018
ממוצע	6,373	6,272
חציון	6,435	6,321

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
0-5,000	19,138	64,829
5,000-10,000	37,809	273,750
10,000-15,000	4,317	49,958
15,000-20,000	202	3,168

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
סה"כ		391,704

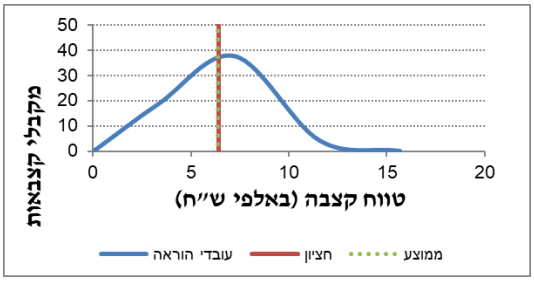

- 20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	עובדי הוראה	17,196
2	עובדי הוראה	16,871
3	עובדי הוראה	16,782
4	עובדי הוראה	16,755
5	עובדי הוראה	16,738
6	עובדי הוראה	16,730
7	עובדי הוראה	16,730
8	עובדי הוראה	16,730
9	עובדי הוראה	16,730
10	עובדי הוראה	16,730

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	עובדי הוראה	16,730
12	עובדי הוראה	16,730
13	עובדי הוראה	16,730
14	עובדי הוראה	16,730
15	עובדי הוראה	16,730
16	עובדי הוראה	16,730
17	עובדי הוראה	16,730
18	עובדי הוראה	16,730
19	עובדי הוראה	16,730
20	עובדי הוראה	16,730

*** ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26**

ג. גמלאי המדינה*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2018	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
66,568	57,573	44,014	44,201

להלן נתוני ממוצע וחציון הקצבאות ב- ₪ ששולמו בחודש דצמבר 2019, ברמת תתי הקבוצות הכלולות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

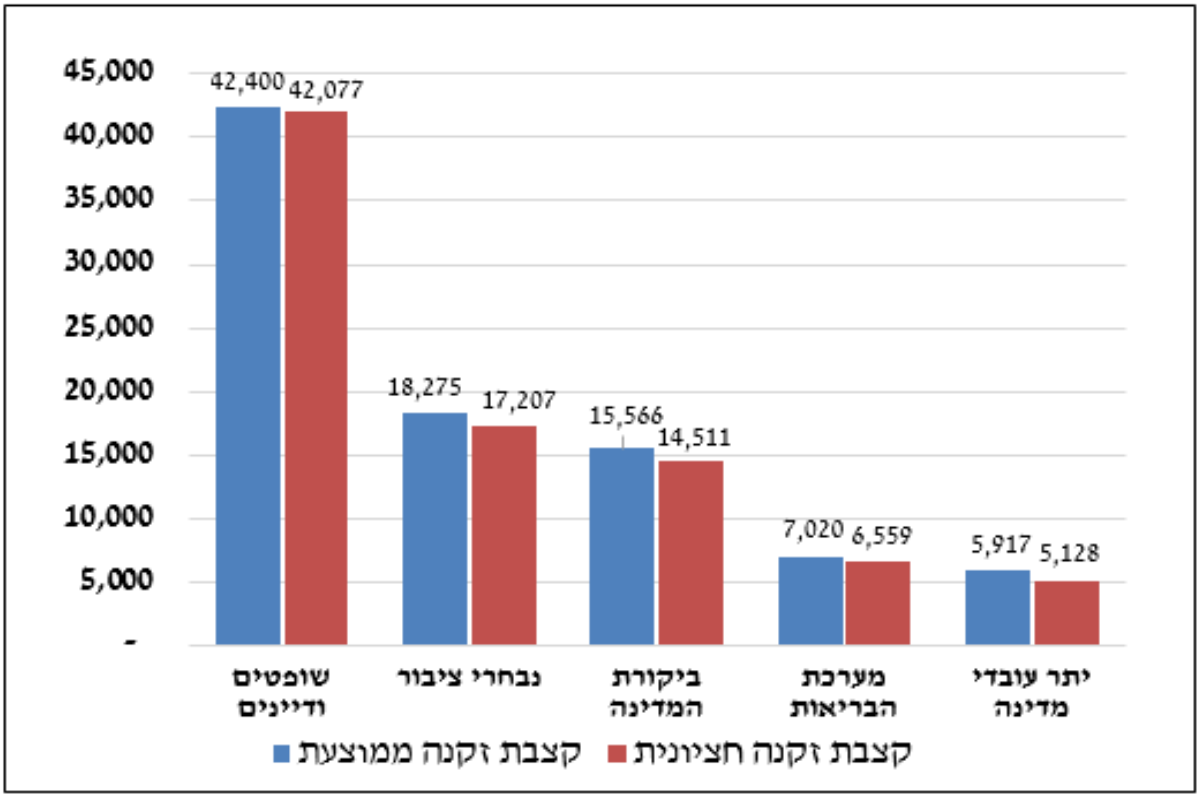

* ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26

להלן פירוט בגין חמש תתי הקבוצות שנכללות תחת אוכלוסיית גמלאי המדינה:

(1) גמלאי מערכת הבריאות ללא מנהל ומשק

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאים – רופאים, אחיות ופרא-רפואיים ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018
ממוצע	7,020	6,895
חציון	6,559	6,436

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	2,678	9,377
10,000-5,000	4,346	31,341
15,000-10,000	1,317	15,869
20,000-15,000	199	3,286
25,000-20,000	6	122
		59,995

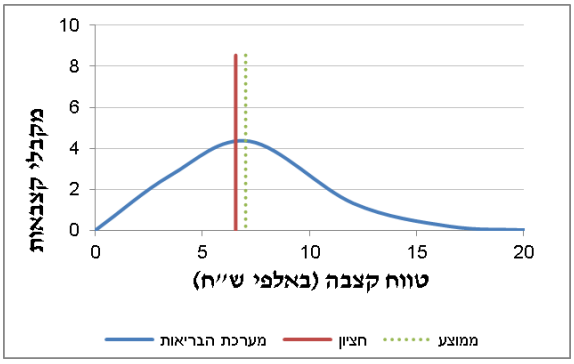

- **20 גמלאי מערכת הבריאות בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	רופאים	21,090
2	אחים ואחיות	20,385
3	אחים ואחיות בריאות הציבור	20,243
4	אחים ואחיות	20,181
5	רופאים	20,140
6	רופאים	20,023
7	רופאים	19,603
8	אחים ואחיות	19,504
9	אחים ואחיות	19,235
10	אחים ואחיות בריאות הציבור	19,165
11	רופאים	19,117
12	רופאים	19,078
13	אחים ואחיות	18,907
14	אחים ואחיות	18,833
15	רופאים	18,732
16	רופאים	18,723
17	אחים ואחיות בריאות הציבור	18,712
18	אחים ואחיות	18,530
19	רופאים	18,514
20	רופאים	18,509

(2) גמלאי השופטים והדיינים

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאי השופטים והדיינים ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018
ממוצע	42,400	41,906
חציון	42,077	41,775

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	1	3
20,000-10,000	20	321
30,000-20,000	47	1,200
40,000-30,000	195	7,198
50,000-40,000	259	11,620
60,000-50,000	143	7,755
70,000-60,000	20	1,293
80,000-70,000	1	78
90,000-80,000	3	256
סה"כ		**29,724**

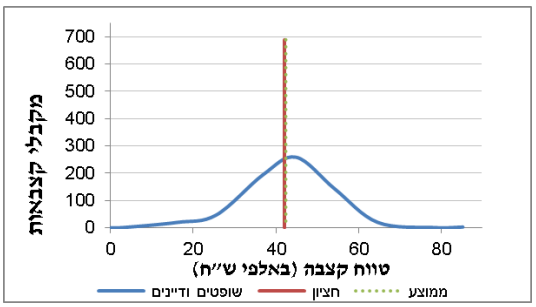

- **20 הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	שופטים *	89,865
2	שופטים *	83,770
3	שופטים *	80,548
4	שופטים *	78,435
5	שופטים *	68,876
6	שופטים *	68,876
7	שופטים	67,252
8	שופטים	67,252
9	שופטים	67,252
10	שופטים	66,378

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	שופטים	65,952
12	שופטים	65,326
13	שופטים	63,380
14	שופטים	62,905
14	שופטים	62,905
15	שופטים	62,905
16	שופטים	62,529
17	שופטים	62,438
18	שופטים	62,438
19	שופטים *	62,128
20	שופטים	62,018

* שופט הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים בשירות הציבורי (בחלק מהמקרים הוצגה סכימה של קצבאות, ובחלק מהמקרים הזכויות לקצבה נובעות מרצף זכויות או מזכאות לקצבה הגבוהה מבין השתיים).

(3) גמלאי נבחרי ציבור

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאים נבחרי ציבור ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018 (*)
ממוצע	18,275	17,963
חציון	17,207	17,023

- **תפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	114	750
20,000-10,000	169	2,513
30,000-20,000	133	3,345
40,000-30,000	60	1,946
50,000-40,000	4	173
70,000-50,000	1	63
סה"כ		**8,790**

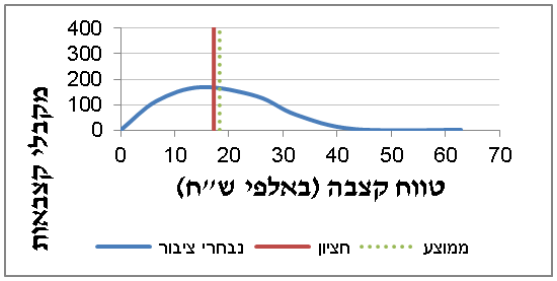

- **20 גמלאי נבחרי ציבור בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	נבחרי ציבור *	63,652
2	נבחרי ציבור	62,881
3	נבחרי ציבור *	57,184
4	נבחרי ציבור *	52,096
5	נבחרי ציבור *	49,849
6	נבחרי ציבור *	49,365
7	נבחרי ציבור *	49,365
8	נבחרי ציבור *	49,365
9	נבחרי ציבור *	49,365
10	נבחרי ציבור *	49,199

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	נבחרי ציבור *	48,927
12	נבחרי ציבור *	48,774
13	נבחרי ציבור *	48,751
14	נבחרי ציבור *	48,751
15	נבחרי ציבור *	47,626
16	נבחרי ציבור *	46,701
17	נבחרי ציבור *	46,515
18	נבחרי ציבור	46,198
19	נבחרי ציבור *	46,185
20	נבחרי ציבור *	45,669

*נבחר ציבור הזכאי למספר קצבאות או צבירת זכויות מוגדלת בגין מספר תפקידים, במקרים אלו הוצגה סכימת הקצבאות.

(4) גמלאי ביקורת המדינה*

- נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לגמלאי ביקורת המדינה ב- ₪:

תיאור	2019	2018
ממוצע	15,566	15,163
חציון	14,511	13,786

- התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	139	983
20,000-10,000	156	2,262
30,000-20,000	134	3,257
40,000-30,000	11	347
סה"כ		**6,849**

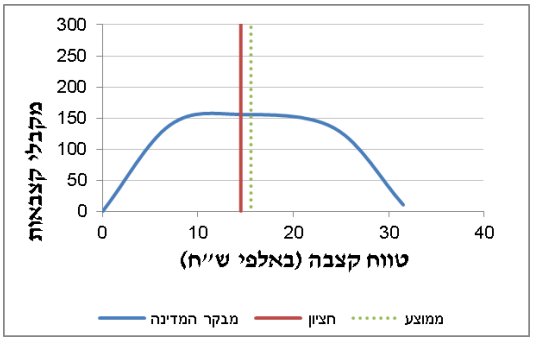

- 20 גמלאי ביקורת המדינה בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	ביקורת מדינה	32,249
2	ביקורת מדינה	31,971
3	ביקורת מדינה	31,971
4	ביקורת מדינה	31,971
5	ביקורת מדינה	31,971
6	ביקורת מדינה	31,971
7	ביקורת מדינה	31,971
8	ביקורת מדינה	31,136
9	ביקורת מדינה	30,829
10	ביקורת מדינה	30,321
11	ביקורת מדינה	30,321
12	ביקורת מדינה	29,675
13	ביקורת מדינה	29,331
14	ביקורת מדינה	29,300
15	ביקורת מדינה	29,210
16	ביקורת מדינה	29,153
17	ביקורת מדינה	29,124
18	ביקורת מדינה	29,124
19	ביקורת מדינה	29,123
20	ביקורת מדינה	28,758

* ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26

(5) יתר גמלאי המדינה*

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 ליתר גמלאי המדינה ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018
ממוצע	5,917	5,792
חציון	5,128	4,989

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
5,000-0	16,419	51,816
10,000-5,000	13,293	93,313
15,000-10,000	3,021	35,743
20,000-15,000	887	15,001
25,000-20,000	148	3,249
30,000-25,000	31	832
35,000-30,000	2	62
סה"כ		**200,015**

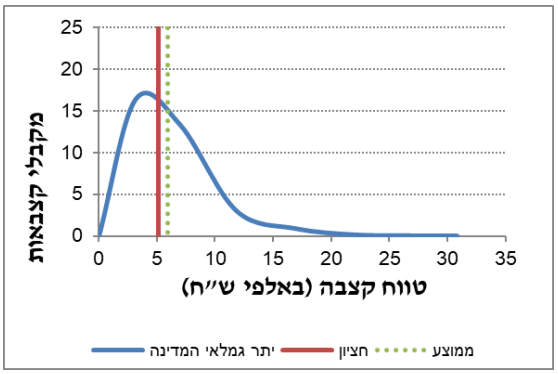

- **20 גמלאי יתר שירות המדינה בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	בכיר	31,328
2	משפטנים	30,398
3	משפטנים	28,940
4	מח"ר	28,556
5	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
6	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
7	מנהלים כלליים ומקביליהם	28,138
8	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,804
9	עובדים בכירים	27,732
10	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,668

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	עובדים בכירים	27,581
12	מנהלים כלליים ומקביליהם	27,174
13	עובדי מחקר	26,955
14	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,942
15	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,799
16	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,731
17	עובדי מחקר	26,726
18	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
19	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609
20	מנהלים כלליים ומקביליהם	26,609

ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26

ד. גמלאי משטרה ושב"ס*

חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2019	חבות במיליוני ₪ 31 בדצמבר 2018	מספר זכאים 31 בדצמבר 2019	מספר זכאים 31 בדצמבר 2018
74,794	58,880	22,544	22,150

- **נתוני קצבאות ששולמו בחודש דצמבר 2019 לשוטרים וסוהרים בגמלאות ב- ₪ :**

תיאור	2019	2018
ממוצע	10,591	9,847
חציון	9,741	8,920

- **התפלגות מקבלי הקצבה בחודש דצמבר 2019:**

טווחי הקצבה	מספר מקבלי קצבאות	סכום ששולם (באלפי ₪)
10,000-0	11,636	62,697
20,000-10,000	9,207	129,465
30,000-20,000	1,372	31,915
40,000-30,000	299	10,284
50,000-40,000	92	3,999
60,000-50,000	16	899
70,000-60,000	6	390
סה"כ		**239,649**

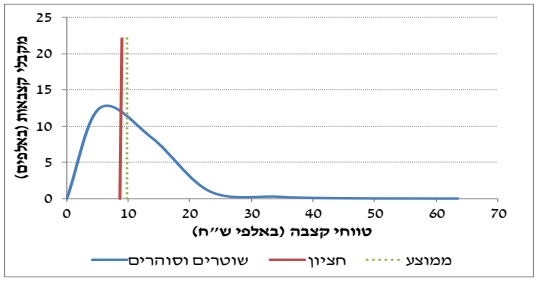

- **20 גמלאי משטרה ושב"ס בעלי הקצבאות הגבוהות ששולמו בדצמבר 2019**

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
1	שופטים	67,799
2	רופאים	67,070
3	שופטים	66,128
4	שופטים	64,476
5	שופטים	62,360
6	שופטים	61,875
7	שופטים	59,867
8	שופטים	59,853
9	שופטים	59,237
10	שופטים	58,855

מיקום	דירוג שכר	קצבה ₪
11	שופטים	58,788
12	שופטים	57,912
13	מהנדסים	57,860
14	מהנדסים	57,064
15	משפטנים	56,784
16	משפטנים	56,398
17	משפטנים	56,022
18	שופטים	55,408
19	שופטים	52,318
20	משפטנים	51,789

* **ראה הערות שוליים מספר 25 ו- 26**

אחריות הגורמים המעורבים בתהליך קביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) אוכלוסייה	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) גוף מאשר תנאי הפרישה	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) הממונה על הגמלאות*	תהליך אישור הקצבה (פנסיה תקציבית) גוף משלם
עובדי הוראה	נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
עובדי מדינה לרבות מערכת הבריאות וביקורת המדינה	נציבות שירות המדינה	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
נושאי משרה שיפוטית	הנהלת בתי המשפט	הנהלת בתי המשפט	אגף החשב הכללי**
ח"כים* **	כנסת	כנסת	כנסת
שרי ממשלה* [1]**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
נשיא* **	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**	אגף החשב הכללי**
גופי הביטחון (למעט צה"ל)	גופי הביטחון	אגף החשב הכללי**	גופי הביטחון
צה"ל	צה"ל	צה"ל	צה"ל
משטרה ושב"ס	משטרה / שב"ס	אגף החשב הכללי**	משטרה / שב"ס

[1] שר שכיהן גם כח"כ, מקבל שתי קצבאות משני גופים. קצבתו כשר נקבעת ומשולמת באגף החשב הכללי וקצבתו כח"כ נקבעת ומשולמת בכנסת.

*"הממונה על הגמלאות" – מופקד על בחינת תנאי הפרישה, בחינת זכויות הפורש ואישור הגמלה.

**מנהלת הגמלאות במשרד האוצר.

***ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

- בגופים שבהם אגף החשב הכללי הוא הממונה על הגמלאות ו/או הגוף המשלם את תשלום הקצבה, קיימים תהליכי עבודה המאפשרים בקרה ושקיפות על תשלומי הקצבה.
- החלטת ממשלה 4088 קבעה כי תתבצע שקיפות ובקרה על השכר והגמלאות של צה"ל באמצעות מטה השכר שבאגף החשב הכללי. בעקבות החלטת הממשלה, נחתם הסכם עם צה"ל לצורך הסדרת מערך בקרה אפקטיבי בפיקוח מטה השכר באגף החשב הכללי. בשלב זה, מערך הבקרה טרם השיג את יעדו.

פירוט הזכויות לחישוב האחוז מהשכר הקובע המשמש לקביעת קצבת הפנסיה התקציבית באוכלוסיות השונות:

אוכלוסייה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) % צבירה לשנה (משרה מלאה)	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) תוספות פרישה תוספת אחוזית לקצבה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) תוספות פרישה דרגה אישית בפרישה	צבירת זכויות פנסיוניות לתשלום קצבה (פנסיה תקציבית) % צבירה מקסימלי מהמשכורת הקובעת לקצבה
עובדי הוראה	2% לשנה	בהתאם לתקשי"ר**	במקרה חריג בהתאם לתקשי"ר**	70%
עובדי מדינה לרבות בריאות וביקורת המדינה	2% לשנה	בהתאם לתקשי"ר**	לפי הסכם קיבוצי ובהתאם לתקשי"ר**	70%
נושאי משרה שיפוטית	עד 7% לשנה [1]	-	-	70%
ח"כים*	2% לשנה	-	-	70%
שרי ממשלה*	2% לשנה	-	-	70%
נשיא*	0.7	-	-	70%
גופי ביטחון	2% לשנה	קיים נוהל פנימי בארגונים	לפי הסכם קיבוצי ובהתאם לתקשי"ר**	70%+2% לכל שנה בשירות חובה
צה"ל	2% לשנה	נוהל הגדלות רמטכ"ל	החלטת רמטכ"ל	70%+2% לכל שנה בשירות חובה
משטרה ושב"ס	2% לשנה	פקודת משטרה / שב"ס	-	70%+2% לכל שנה בשירות חובה

[1] בהתאם לכללים הבאים:

1. אם כיהן לא יותר מ-5 שנים – 7% לשנה.
2. אם כיהן למעלה מ-5 שנים אך לא יותר מ-8 שנים – 50% מהמשכורת הקובעת.
3. אם כיהן למעלה מ - 8 שנים – 50% מהמשכורת קובעת ועוד 3% לכל שנת כהונה שכיהן בה למעלה מ-8 שנים.

*ח"כים, שרי ממשלה ונשיא – תנאי הפרישה מעוגנים בקובץ חיקוקים והחלטות בדבר משכורות וגמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון.

**קיימים קריטריונים מפורטים בסעיף 85 לתקשי"ר.

ממוצע קצבאות הזקנה לגמלאים (ללא שאירים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2019:

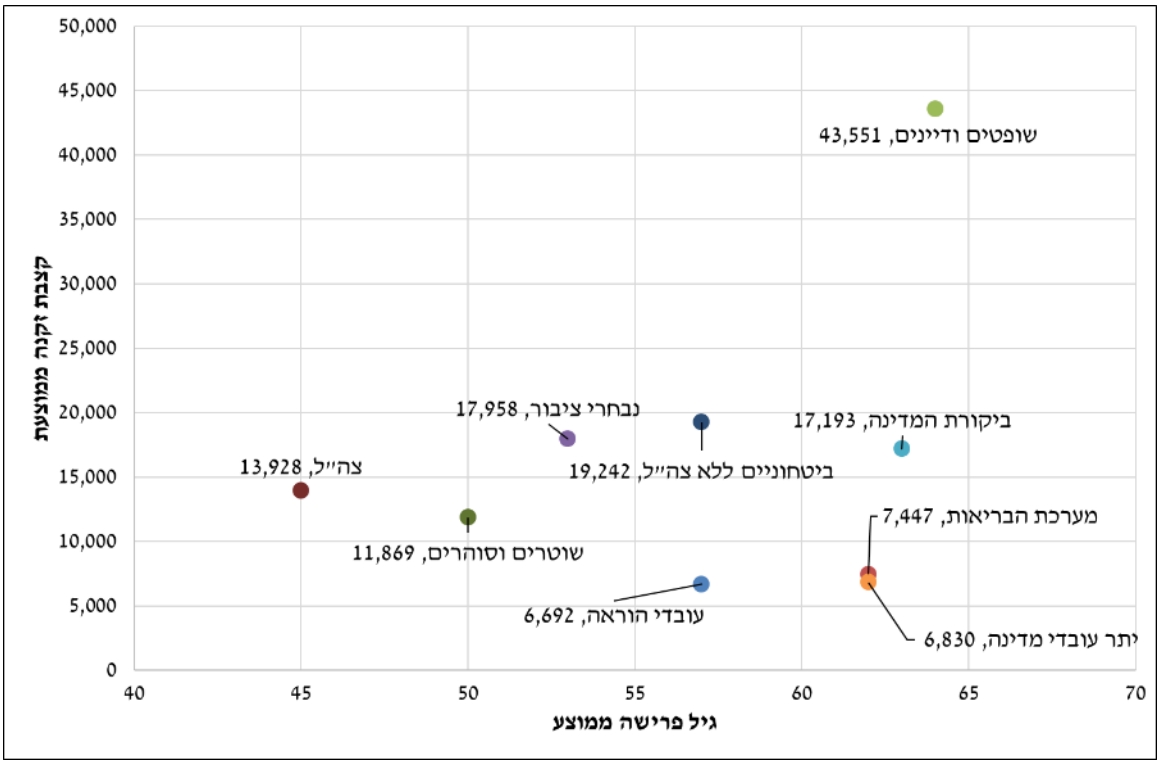

ממוצע קצבאות הזקנה לגמלאים (ללא שאירים ונכות) בחלוקה לאוכלוסיות השונות שפרשו לגמלאות בשנת 2019:

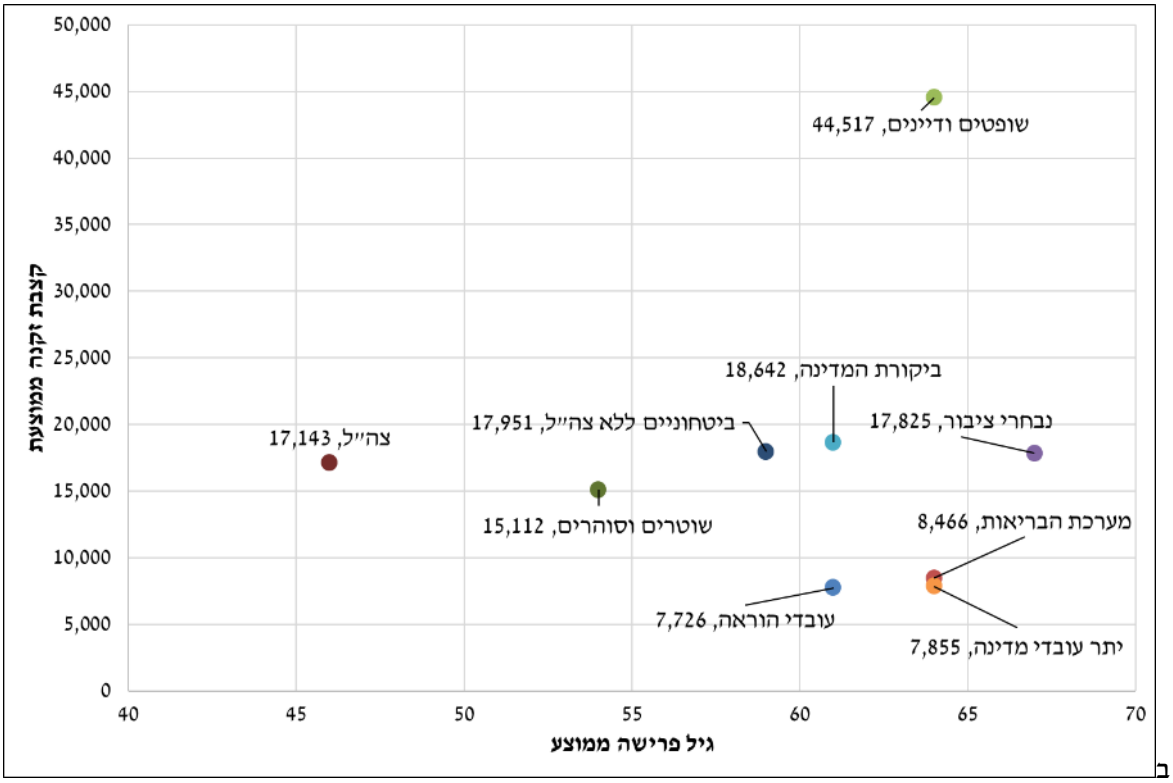

תזרים נומינלי צפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית בניכוי 2% דמי ניהול פנסיה תקציבית (במיליארדי ₪)

שנה	גמלאים מקבלי קצבה	פעילים שיפרשו	סה"כ
2020	21.34	0.77	22.11
2021	21.15	2.37	23.52
2022	21.17	3.24	24.41
2023	21.23	4.11	25.34
2024	21.36	5.05	26.41
2025	21.47	6.04	27.51
2026	21.55	7.04	28.59
2027	21.57	8.02	29.59
2028	21.55	8.93	30.48
2029	21.51	9.81	31.32
2030	21.43	10.70	32.13
2031	21.31	11.59	32.90
2032	21.17	12.46	33.63
2033	20.98	13.25	34.23
2034	20.75	13.99	34.74
2035	20.47	14.67	35.14
2036	20.15	15.33	35.48
2037	19.78	15.93	35.71
2038	19.36	16.46	35.82
2039	18.89	16.92	35.81
2040	18.36	17.32	35.68
2041	17.79	17.67	35.46
2042	17.18	17.98	35.16
2043	16.52	18.25	34.77
2044	15.82	18.48	34.30
2045	15.09	18.65	33.74
2046	14.34	18.78	33.12
2047	13.57	18.87	32.44
2048	12.79	18.92	31.71
2049	12.00	18.92	30.92
2050	11.22	18.87	30.09
2051	10.44	18.78	29.22
2052	9.68	18.63	28.31
2053	8.94	18.42	27.36
2054	8.22	18.15	26.37
2055	7.53	17.83	25.36
2056	6.87	17.44	24.31
2057	6.24	17.00	23.24
2058	5.64	16.49	22.13
2059	5.08	15.92	21.00
2060	4.54	15.30	19.84
2061	4.04	14.63	18.67
2062	3.58	13.91	17.49
2063	3.14	13.14	16.28
2064	2.74	12.34	15.08
2065	2.37	11.51	13.88
2066	2.03	10.67	12.70
2067	1.72	9.81	11.53
2068	1.45	8.95	10.40
2069	1.20	8.10	9.30
2070	0.99	7.27	8.26
2071	0.80	6.47	7.27
2072	0.64	5.71	6.35
2073	0.51	4.98	5.49
2074	0.39	4.31	4.70
2075	0.30	3.69	3.99
2076	0.23	3.12	3.35
2077	0.17	2.61	2.78
2078	0.12	2.16	2.28
2079	0.09	1.77	1.86
2080	0.06	1.43	1.49
2081	0.04	1.14	1.18
2082	0.03	0.89	0.92
2083	0.02	0.69	0.71
2084	0.01	0.52	0.53
2085	0.01	0.39	0.40
2086	0.01	0.29	0.30
2087	0.00	0.21	0.21
2088	0.00	0.15	0.15
2089	0.00	0.10	0.10
2090	0.00	0.07	0.07
2091	0.00	0.05	0.05
2092	0.00	0.03	0.03
2093	0.00	0.02	0.02
2094	0.00	0.01	0.01
2095	0.00	0.01	0.01
2096	0.00	0.00	0.00
2097	0.00	0.00	0.00
2098	0.00	0.00	0.00
2099	0.00	0.00	0.00
2100	0.00	0.00	0.00
2101	0.00	0.00	0.00

נתונים אלו אינם כוללים את מלוא רכיבי ההתחייבות, כמפורט בס' 2 לפרק זה.

תזרים נומינלי צפוי בגין ההתחייבות המלאה לפנסיה תקציבית בניכוי 2% דמי ניהול פנסיה תקציבית (במיליארדי ₪)

שנה	מדינה	הוראה	שוטרים וסוהרים	מערכת ביטחון
2020	4.00	5.58	3.32	9.20
2021	4.10	5.90	3.57	9.95
2022	4.20	6.24	3.75	10.22
2023	4.31	6.59	3.95	10.51
2024	4.42	6.95	4.17	10.88
2025	4.55	7.31	4.38	11.27
2026	4.66	7.66	4.60	11.66
2027	4.77	8.00	4.83	11.99
2028	4.87	8.33	5.04	12.24
2029	4.97	8.64	5.25	12.46
2030	5.05	8.93	5.45	12.70
2031	5.13	9.19	5.64	12.95
2032	5.21	9.42	5.82	13.17
2033	5.27	9.63	5.98	13.35
2034	5.33	9.80	6.12	13.50
2035	5.35	9.93	6.24	13.63
2036	5.38	10.03	6.34	13.73
2037	5.38	10.09	6.42	13.82
2038	5.35	10.12	6.49	13.86
2039	5.31	10.11	6.52	13.87
2040	5.24	10.06	6.52	13.86
2041	5.14	9.98	6.51	13.83
2042	5.04	9.87	6.49	13.76
2043	4.91	9.74	6.46	13.66
2044	4.76	9.58	6.42	13.54
2045	4.61	9.39	6.36	13.38
2046	4.44	9.19	6.30	13.19
2047	4.27	8.97	6.22	12.99
2048	4.09	8.73	6.13	12.76
2049	3.91	8.48	6.04	12.51
2050	3.72	8.21	5.93	12.24
2051	3.53	7.93	5.81	11.96
2052	3.33	7.64	5.68	11.66
2053	3.13	7.34	5.54	11.35
2054	2.94	7.03	5.39	11.02
2055	2.74	6.71	5.23	10.69
2056	2.54	6.37	5.06	10.34
2057	2.34	6.03	4.88	9.99
2058	2.15	5.68	4.69	9.62
2059	1.96	5.32	4.49	9.24
2060	1.77	4.95	4.28	8.85
2061	1.59	4.58	4.06	8.45
2062	1.42	4.20	3.83	8.04
2063	1.25	3.82	3.60	7.62
2064	1.09	3.45	3.36	7.19
2065	0.94	3.08	3.11	6.75
2066	0.80	2.72	2.87	6.31
2067	0.68	2.37	2.62	5.87
2068	0.57	2.04	2.37	5.42
2069	0.47	1.74	2.13	4.97
2070	0.38	1.45	1.90	4.53
2071	0.30	1.20	1.67	4.10
2072	0.24	0.97	1.46	3.68
2073	0.18	0.78	1.25	3.27
2074	0.14	0.61	1.07	2.89
2075	0.10	0.47	0.90	2.52
2076	0.08	0.35	0.74	2.18
2077	0.06	0.26	0.61	1.86
2078	0.04	0.19	0.49	1.57
2079	0.03	0.13	0.39	1.31
2080	0.02	0.09	0.30	1.08
2081	0.01	0.06	0.23	0.87
2082	0.01	0.04	0.17	0.70
2083	0.01	0.03	0.13	0.55
2084	-	0.02	0.09	0.43
2085	-	0.01	0.06	0.33
2086	0.00	0.01	0.04	0.24
2087	0.00	0.00	0.03	0.18
2088	0.00	0.00	0.02	0.13
2089	0.00	0.00	0.01	0.09
2090	0.00	0.00	0.01	0.06
2091	0.00	0.00	0.00	0.04
2092	0.00	0.00	0.00	0.03
2093	0.00	0.00	0.00	0.02
2094	0.00	0.00	0.00	0.01
2095	0.00	0.00	0.00	0.01
2096	0.00	0.00	0.00	0.00
2097	0.00	0.00	0.00	0.00
2098	0.00	0.00	0.00	0.00
2099	0.00	0.00	0.00	0.00
2100	0.00	0.00	0.00	0.00
2101	0.00	0.00	0.00	0.00

נתונים אלה אינם כוללים את מלוא רכיבי ההתחייבות, כמפורט בס' 2 לפרק זה.

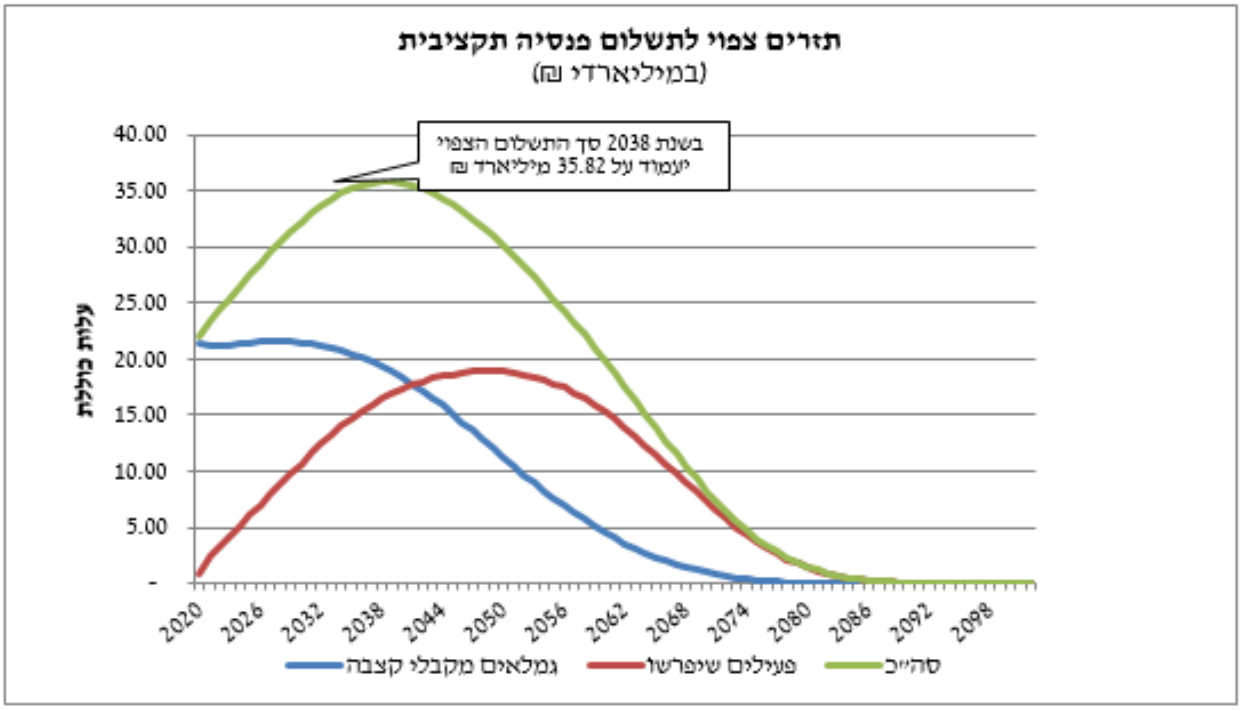

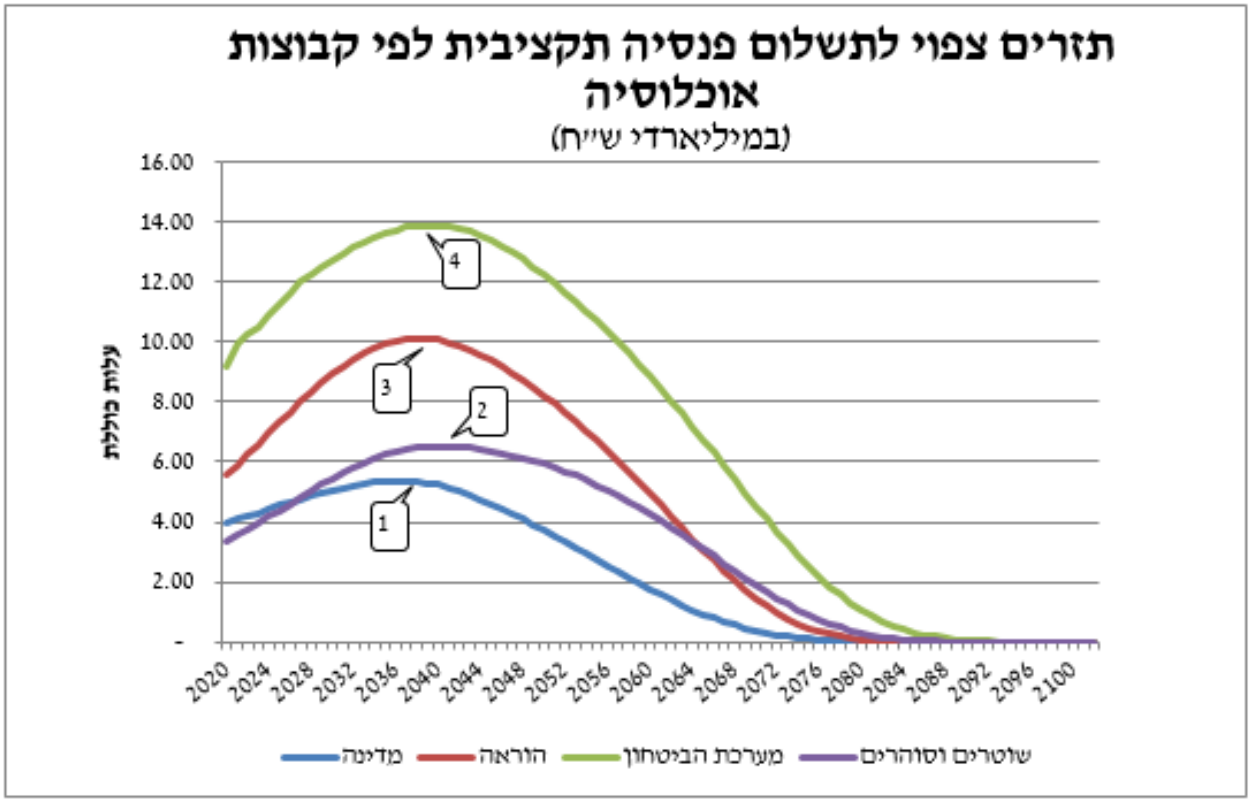

1. בשנת 2036 סך התשלום הצפוי בעבור עובדי המדינה יעמוד על 5.38 מיליארדי ₪.
2. בשנת 2039 סך התשלום הצפוי בעבור אוכלוסיית המשטרה ושירות בתי הסוהר יעמוד על 6.52 מיליארדי ₪.
3. בשנת 2038 סך התשלום הצפוי בעבור עובדי ההוראה יעמוד על 10.12 מיליארדי ₪.
4. בשנת 2039 סך התשלום הצפוי בעבור אוכלוסיית מערכת הביטחון יעמוד על 13.87 מיליארדי ₪.

התזרים הנומינלי הצפוי לתשלומים לפנסיה תקציבית ביחס לתוצר[27].

הנחות העבודה שנלקחו במסגרת ביצוע הבדיקה הן אלה:

1. תחזית תוצר, תרחיש בסיס- צמיחה נומינאלית[28] בשנת 2019 4.6% (3.1% צמיחה ריאלית ו-1.5% מחירי תוצר), צמיחה נומינאלית בשנת 2020- 4.4% (3.1% צמיחה ריאלית ו- 1.3% מחירי תוצר), צמיחה נומינאלית בשנת 2021- 4.6% (3.0% צמיחה ריאלית ו- 1.6% מחירי תוצר), צמיחה נומינאלית בשנת 2022- 4.9% (2.9% צמיחה ריאלית ו- 2.0% מחירי תוצר), החל משנת 2023- 4.9% (2.9% צמיחה ריאלית ו- 2.0% מחירי תוצר).
2. ההצמדה למדד בוצעה בהתאם לתחזית השנתית בשינוי מדד המחירים לצרכן של אגף הכלכלן הראשי במשרד האוצר, לפיה השינויים בשנים 2022-2019 יעמדו על 1.2%, 1.3%, 1.6% ו-2.0% בהתאמה. החל משנת 2023 ואילך הונח כי השינוי במדד המחירים לצרכן יהיה במסגרת יעד האינפלציה השנתי ויסתכם ב – 2% לשנה.
עיקר התחייבויות המדינה לפנסיה, כולל ארבע קבוצות עיקריות שהשינוי העתידי הצפוי בהן פועל בכיוונים מנוגדים:
   1. תשלומי הפנסיה התקציבית.
   2. תמיכה בקרנות הפנסיה הוותיקות.
   3. פנסיית הגישור.
   4. סבסוד הריבית באג"ח מיועדות.

מבדיקת היחס בין התזרים הנומינאלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינאלי, עולה כי שיאו של היחס נמצא בשנת 2021 ועומד על כ- 1.66% תוצר. יחס זה צפוי לקטון לאור הגידול בתוצר הנומינאלי הגבוה מהגידול הנומניאלי בתשלום הפנסיה התקציבית. בשנת 2039 בו התזרים הנומינאלי הינו מקסימאלי, היחס בין התזרים הנומינאלי של חבות הפנסיה התקציבית לבין התוצר הנומינאלי צפוי לעמוד על כ- 1%. **יחד עם זאת יש לזכור כי מדובר בהתחייבות חלקית בלבד שאיננה כוללת את פנסיית הגישור ועל כן לא ניתן להסיק מסקנות ממספרים אלה.**

חישובים אלו אינם כוללים את התמיכה הישירה בקרנות הפנסיה הוותיקות והנפקת אגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח. לכן, מדובר באומדנים חלקיים בלבד.

[27] נתונים אלה אינם כוללים את מלוא רכיבי ההתחייבות, כמפורט בס' 2 לפרק זה.
[28] בהתאם לתחזיות ההתפתחויות המקרו-כלכליות של אגף הכלכלן הראשי לשנים 2022-2019, עדכון ינואר 2019.

3. פרויקטים בשיתוף המגזר הפרטי

חטיבת הפרויקטים באגף החשב הכללי במשרד האוצר ובענבל חברה לביטוח בע"מ - חברה ממשלתית, אחראית על ייזום וקידום פרויקטים המבוצעים בשיתוף המגזר הפרטי (להלן: פרויקטי P.P.P. - Public Private Partnership).
הפרויקטים המבוצעים כיום בחטיבה הם בעיקר בתחומי התחבורה, המים, האנרגיה, הבינוי והסביבה וקידומם נעשה באמצעות ועדות מכרזים בין-משרדיות. לחטיבת הפרויקטים יש את הכלים המקצועיים להובלת הפרויקטים האמורים תוך מתן מענה מקצועי לכל היבטי הפרויקט לרבות בדיקות היתכנות; חלוקה נכונה של הסיכונים בפרויקט; הכנת מסמכי המכרזים וניהול ההליכים המכרזיים; הובלת תהליך הסגירה הפיננסית מטעם המדינה; ליווי ובדיקה של יישום ההסכמים ושותפות בחשיבה אסטרטגית עם המשרד הממשלתי המעורב.
מזה כשני עשורים מבוצעים במדינת ישראל פרויקטים באמצעות מודל ה- P.P.P. מדובר בפרויקטים עתירי השקעה אשר הקמתם, מימונם ותפעולם בשילוב המגזר הפרטי מתאפשרים בזכות המודל. מאפייני מודל ה- P.P.P כוללים התקשרות בין המדינה לזכיין הפרטי לטובת הקמת תשתית ציבורית ותפעולה. הנכסים ונשוא השירות הינם בבחינת שירות ציבורי עם תועלות משקיות והזכיין אחראי על תכנון, מימון, הקמה, תפעול ותחזוקה של הפרויקטים לתקופה קצובה (לרוב 25 - 30 שנים) תחת הסכם זיכיון. הגדרת התפוקות ורמת השירותים מוכתבת ונאכפת על ידי המדינה. בתום הסכם הזיכיון, מועברים הפרויקטים למדינה ללא תמורה וברמה תפעולית טובה (למעט פרויקטי B.O.O בהם הנכס נשאר בבעלות הזכיין בסיום תקופת ההסכם). חלוקת סיכונים נכונה בין המגזר הפרטי למגזר הציבורי מאפשרת לכל צד לקבל על עצמו את הסיכונים אותם ביכולתו לנהל בצורה הטובה ביותר.
יתרונות פרויקטי ה-P.P.P.: שיפור רמת השירות למדינה ולאזרח; קיצור לוחות הזמנים; סינרגיה בין תכנון והקמת הפרויקט להפעלתו; פתרון מימון אלטרנטיבי באמצעות גופי מימון שונים; חיסכון בעלויות על פני חיי הפרויקט; יצירת צמיחה ללא גידול בגירעון הממשלתי לטווח הקצר; הגברת התחרות במשק; אופטימיזציה בחלוקת הסיכונים; יישום שיטות וטכנולוגיות מתקדמות (בין-לאומית ו/או מקומיות) ומקסום יתרונות הסקטור הפרטי בהקמת פרויקטים ותפעולם תוך השגת "Value for Money" ועמידה ביעדים לאומיים.
קריטריונים מובילים לבחירת פרויקטים לביצוע בשיטת P.P.P. כוללים, בין השאר, קיומה של כדאיות כלכלית למשק; היכולת להעביר סיכונים מרכזיים למגזר הפרטי; קיום מרכיבי הפעלה ותחזוקה משמעותיים; גמישות בתכנון ומקום לחדשנות על פי מתודולוגיה מובנית.
קידום הפרויקטים משתלב עם מדיניות הממשלה להשקעה בתשתיות ועם התכנית האסטרטגית הרב שנתית שמקדם החשב הכללי לביצוע פרויקטי תשתיות לאומיים אשר חלקם יבוצע בשיתוף עם המגזר הפרטי.

היקף ההשקעה הכולל בפרויקטי P.P.P. בישראל המקודמים באמצעות חטיבת תשתיות ופרויקטים, אשר מצויים בשלב ההקמה או התפעול עומד עד כה על למעלה מ- 31 מיליארדי ₪. פרויקטים נוספים בהיקף מוערך של כ- 25 מיליארדי ₪ נמצאים בשלבי קידום זמינות, מכרז או בשלבי סגירה פיננסית.

מפת פרויקטי P.P.P.

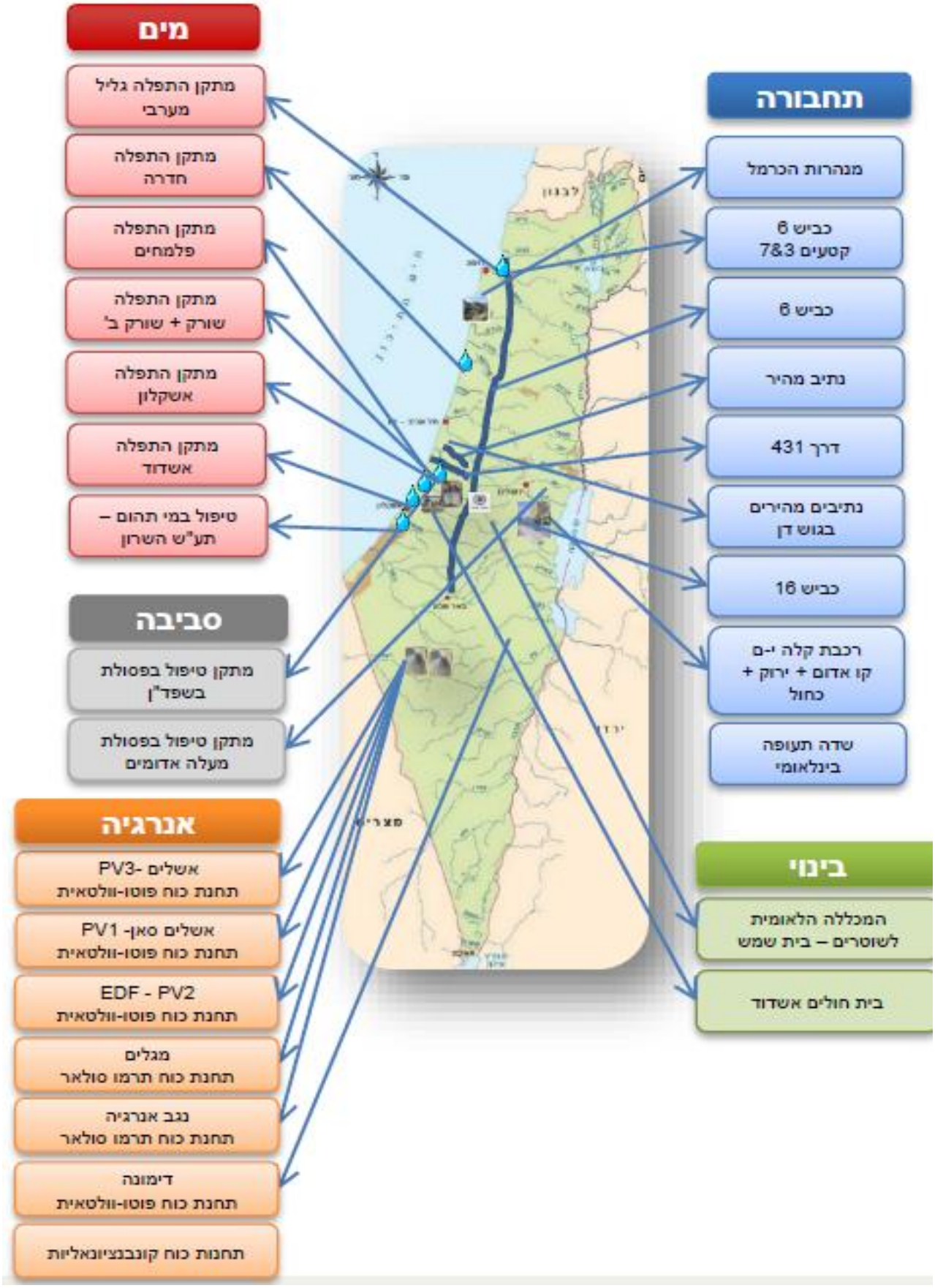

הפרויקטים והיקפי ההשקעה המקודמים כיום במודל PPP

א. פרויקטים בניהול חטיבת הפרויקטים

תחבורה

תחום התחבורה כולל את הפרויקטים הבאים: רכבת קלה י-ם; נתיב מהיר בכניסה לת"א; כביש חוצה ישראל; חוצה ישראל הצפוני (קטעים 3 ו-7); כביש 431; מנהרות הכרמל; שדה תעופה בין לאומי משלים לנתב"ג; כביש 16 ונתיבים מהירים נוספים בגוש דן.

פרויקטים בתקופת קידום/הקמה/מכרז/סגירה פיננסית:

- כביש 16 - כביש גישה נוסף לירושלים מכיוון מערב המחבר בין כביש מס' 1 לשדרות מנחם בגין (ממוצא למחלף בייט - אזור בית החולים שערי צדק). הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז נחתם ברבעון הרביעי של שנת 2018. הזכיין הגיע לסגירה פיננסית והחל בעבודות ההקמה ברבעון הרביעי של שנת 2019.
- נתיבים מהירים בגוש דן – הקמת מערך נתיבים מהירים וחניוני 'חנה וסע' סביב מטרופולין גוש דן. מסמכי המכרז פורסמו ברבעון הראשון של 2019 וברבעון הראשון של שנת 2020 התקבלו ארבע הצעות במכרז.
- רכבת קלה ירושלים - הרחבת הקו הקיים (הקו האדום) ובניית קווים נוספים - הקו הירוק הוא הקו השני ברשת התחבורה הציבורית בירושלים המבוססת על רכבת קלה. הקו יאריך את הקו הקיים עד לנווה יעקב בצפון ובי"ח הדסה בדרום, יחבר בין שני הקמפוסים ויגיע עד למלחה, גילה והר נוף. עם סיום ההקמה, אורך הרשת, כולל הקו הקיים, יעמוד על כ-42 ק"מ והיא תכלול מעל 70 תחנות. מסמכי המכרז לפרויקט פורסמו במהלך הרבעון השני של שנת 2018, שתי הצעות למכרז התקבלו ברבעון שני 2019, והסכם הזיכיון נחתם ברבעון שלישי 2019. באפריל 2020 פורסם מיון מוקדם לקו נוסף של הרכבת הקלה בירושלים- הקו הכחול, באורך 31 ק"מ, אשר יחבר בין שכונת רמות בצפון העיר לשכונת גילה בדרום העיר ירושלים.
- שדה תעופה משלים לנתב"ג - באוקטובר 2014 החליטה הממשלה כי יוקם שדה תעופה אזרחי לטיסות בין-לאומיות כשדה תעופה משלים לנתב"ג, אשר יוקם ויופעל באמצעות המגזר הפרטי, וכי המיקום המועדף הוא אזור רמת דוד. החלטה זו לא גרעה מסמכויות מוסדות התכנון לערוך בחינת חלופות למיקום השדה. בהתאם לכך, קבעה המועצה הארצית לתכנון ובנייה בחודש דצמבר 2017 כי יוכנו תוכניות מפורטות לשד"ת משלים גם בנבטים וגם ברמת דוד. מנהלת שדה התעופה בחברת נתיבי ישראל וועדת המכרזים הבין-משרדית פועלות לקידום התוכניות הסטטוטוריות האמורות.

מים

- מתקני התפלת מי- ים פעילים – תחום התפלת מי הים כולל חמישה מתקני התפלת מי- ים פעילים - אשקלון, פלמחים, חדרה, שורק ואשדוד, בהיקף השקעה כולל של מעל 6 מיליארדי ₪. תפוקת ההתפלה החוזית המצטברת במתקנים הינה כ-585 מיליוני קוב מים בשנה – כ-65% מסך הצריכה הביתית והתעשייתית של מים שפירים במשק בשנה.
- מתקן התפלה שורק ב' – מתקן התפלת מי-ים נוסף שיוקם בשורק בעל כושר ייצור של 200 מיליון קוב מים בשנה. הסכם הזיכיון נחתם בשנת 2020 ועבודות ההקמה החלו בחודש יולי 2020 וצפויות להסתיים בשנת 2023. זכיין הפרויקט הוא חברת SMS IDE בע"מ.
- מתקן התפלה גליל מערבי – מתקן התפלת מי-ים שיוקם בגליל המערבי בעל תפוקה של 100-200 מיליון קוב מים בשנה. המיון המוקדם פורסם בינואר 2020.
- פרויקט תע"ש רמת השרון – פרויקט להקמת מתקן לטיפול במי תהום מזוהמים במתחם תע"ש רמה"ש. מסמכי המיון המוקדם פורסמו במרץ 2020.

אנרגיה

בהתאם להחלטות ממשלה מספר 2390 מיום 23 בספטמבר 2007 ומספר 3338 מיום 27 במרץ 2008, והחלטת ממשלה מספר 2117 מיום 22 באוקטובר 2014, ועדת המכרזים הבין - משרדית המשותפת למשרד האוצר, משרד האנרגיה, רשות החשמל והחברה הממשלתית ענבל, פרסמה מכרזים להקמתן של ארבע תחנות כוח מאנרגיית השמש באזור אשלים שבנגב: שתי תחנות כוח בטכנולוגיה תרמו-סולארית בהיקף של עד 121 מגה-ואט כל אחת ושתי תחנות כוח בטכנולוגיה פוטו-וולטאית בהיקף של עד 30 ו- 40 מגה-ואט, על גבי שטח המשתרע על כ-10,000 דונם. ההיקף הכספי הכולל של הפרויקטים הינו מעל ל- 6 מיליארדי ₪.

- תחנות כוח סולאריות פעילות באזור אשלים: תחנת כוח תרמו-סולארית "PLOT A", תחנת כוח תרמו-סולארית "PLOT B" ותחנת כוח פוטו-וולטאית – "PV1".

- תחנת כוח פוטו-וולטאית באזור אשלים - "PV2" - בפברואר 2017 פורסמו מסמכי המכרז וביוני 2019 נבחר זוכה. הפרויקט מצוי בשלב הסגירה הפיננסית, כאשר ההקמה צפויה להתחיל במרץ 2021. ההקמה צפויה להסתיים בסוף שנת 2021.

- תחנת כוח פוטו - וולטאית באזור אשלים – "Pv3" – תחנת כוח חמישית באזור אשלים בשטח של כ-1,000 דונם. טרם פורסמו מסמכי המיון המוקדם.
- תחנת כוח פוטו-וולטאית באזור דימונה - תחנת כוח פוטו-וולטאית מדרום לדימונה בשטח של כ-3,150 דונם. התחנה צפויה לכלול מתקן לאגירת חשמל. מסמכי המיון המוקדם פורסמו בינואר 2020.
- תחנות כוח קונבנציונליות הפועלות באמצעות גז טבעי. טרם פורסמו מסמכי המיון המוקדם.

בינוי

פרויקטי הבינוי כוללים את המכללה הלאומית לשוטרים ואת בית החולים באשדוד - בהיקף כולל של כ- 2 מיליארד ₪.

- פרויקט המכללה הלאומית לשוטרים – המכללה הלאומית לשוטרים נמצאת באזור בית שמש ומשתרעת על פני 230 דונם. הפרויקט כולל הקמה, אחזקה ותפעול של המכללה נוסף על מתן שירותי הסעדה והדרכה, והינו מהמתקדמים בעולם. איחוד מערך ההכשרות של משטרת ישראל תחת קורת גג אחת מאפשר איגום משאבים וחיסכון בעלויות לצד טיוב וסנכרון ההכשרות ושימוש באמצעי הדרכה מעשיים ובטכנולוגיה מתקדמת, ובכך משפר משמעותית את מערך ההכשרה וההדרכה של משטרת ישראל. הפרויקט החל לפעול בינואר 2015.
- בית החולים אשדוד - פרויקט להקמת בית חולים ציבורי בעיר אשדוד. הפרויקט מבוצע בשיטת B.O.O כך שבתום תקופת הזיכיון יישאר הפרויקט בבעלות הזכיין. בית החולים כולל את כלל תמהיל המחלקות הדרושות עבור בית חולים ציבורי - חדר מיון, חדרי ניתוח, מעבדות, מחלקות פנימיות, יולדות וכו'. בית החולים החל לפעול בסוף שנת 2017.

סביבה

- מתקן טיפול בפסולת עירונית - מתקן טיפול בפסולת עירונית אורגנית בשיטות מתקדמות והפקת "אנרגיה ירוקה" - בחודש מאי 2018 נחתם הסכם זיכיון עם הזוכה במכרז.
- מתקני השבת אנרגיה – בנוסף למתקן הטיפול בפסולת בשיטת עיכול אנאירובי בשפד"ן, מקדמת ועדת המכרזים מתקנים נוספים ברחבי הארץ בשיטת השבת אנרגיה (מתקנים תרמיים), כאשר הראשון בהם הוא מתקן במישור אדומים. מיון מוקדם למתקן זה פורסם באוקטובר 2019.

ב. פרויקטים בניהול אחר (שלא באמצעות חטיבת הפרויקטים)

מנהל הדיור/מנהלת הבינוי/חטיבת נכסים

מנהלת הבינוי מבצעת פרויקטי בינוי רחבי היקף בפריסה ארצית.

פעילות הליבה של המנהלת כוללת בניית קריות ממשלה ובתי משפט (עד כה נבנו באמצעות המנהלת 560,000 מ"ר של בתי משפט וקריות ממשלה).

היקף הבניה המצטבר מסתכם בבניית מאות אלפי מ"ר ובסכום של מיליארדי שקלים המשולמים ליזם על בסיס רבעוני לאורך תקופת ההתקשרות (טווחי ההתקשרות- 20-25 שנה).

כיום המנהלת מקדמת מספר פרויקטים רחבי היקף הנמצאים בשלבים שונים: תכנון, טרום מכרז/מכרז וביצוע.

פרויקטים בביצוע

- בניין משרד המשפטים, ירושלים- כ- 62,900 מ"ר ;
- קריה מחוזית ירושלים- 76,000 מ"ר ;
- קריה מחוזית נצרת עילית- 48,650 מ"ר ;
- בית המשפט חדרה- 14,300 מ"ר ;
- קריית הממשלה נתניה- 25,500 מ"ר ;
- בית משפט טבריה- 6,000 מ"ר ;
- בית משפט צפת- 4,150 מ"ר ;

פרויקטים בתהליכי מכרז

- קריית ממשלה כפר סבא- 24,000 מ"ר ;
- קריה נפתית עפולה- 13,000 מ"ר ;
- בית משפט עפולה- 3,100 מ"ר.

משרד הביטחון

קריית ההדרכה של צה"ל בנגב

קריית ההדרכה בנגב על שם האלוף אריאל שרון היא הקריה הראשונה אשר הוקמה במסגרת מעבר צה"ל דרומה. הקריה היא קמפוס הדרכתי המאחד בתוכו שבעה בתי ספר תומכי לחימה.

הפרויקט מבוצע בשיטת PFI למימון, תכנון, הקמה, תפעול ואחזקה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים) של צה"ל בנגב. תקופת הזיכיון הינה 25 שנה. הפרויקט אוכלס בשנת 2016. במהלך תקופת ההפעלה זכאי הזכיין לתשלומים דו-חודשיים קבועים מהמשרד ולתשלומים משתנים בעבור הסעדה, שהייה והוצאות מסוימות נוספות.

קריית התקשוב

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של קריית התקשוב בבאר שבע. הפרויקט כולל הקמת מבנים (משרדים, מתקנים מנהלתיים, מערך הסעדה) ליחידות אגף התקשוב, מפקדת פיקוד הדרום וליחידות טכנולוגיות מחיל האוויר. הסכם הזיכיון עם הזוכה במכרז נחתם ברבעון הרביעי של שנת 2018 לתקופה של 25 שנה.

קריית המודיעין

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של קריית המודיעין בנגב, בסמוך לעומר. הפרויקט כולל הקמת מבנים (משרדים, בתי מלאכה, מחסנים, מתקנים מנהלתיים, מערך הסעדה) ליחידות חיל המודיעין, ומתן שירותי אחזקה ותפעול למשך תקופת הזיכיון. מסמכי המכרז של הפרויקט פורסמו ברבעון השני של שנת 2018.

מרה"ס

פרויקט למימון, תכנון, הקמה, הפעלה ואחזקה של שלושה מרכזים לוגיסטיים מרחביים : משמר הנגב, בית נבאללה ונטפים. הזכיין יהיה אחראי לאחזקת המבנים והמתחמים שהקים וכן על תפעול מחסנים לוגיסטיים בבית נבאללה ובמשמר הנגב. מסמכי המכרז פורסמו ברבעון השני של שנת 2018. ההסכם עם הזוכה נחתם ברבעון השלישי של שנת 2020 לתקופה של 25 שנים.

אופק רחב

פרויקט להקמה של מחנה רב זרועי ברמלה, בצמוד לפיקוד העורף אשר צפוי להכיל מפקדות חיל ראשיות, לשכת גיוס, בקו"ם, מרפאה אזורית ועוד. מסמכי המכרז פורסמו ברבעון השלישי של שנת 2019.

4. התקשרויות מהותיות

תקציב המדינה משקף את תוכנית העבודה של משרדי הממשלה ונחשב לאחד מהתהליכים המשפיעים והחשובים ביותר בעבודת הממשלה, שכן במסגרתו מפורטות משימותיה של הממשלה באופן תכליתי ומחייב, כפי שנגזר ממדיניותה ומטרותיה. התקשרויות הממשלה לטווח ארוך עם גורמי חוץ (שיתרתן למועד הדיווח עולה על 50 מיליוני ₪, או 100 מיליוני ₪ במערכת הביטחון או שנדרש לפרסמן בכפוף לקריטריונים אחרים) מהוות מרכיב משמעותי בעבודת המשרדים. להלן מידע בדבר התקשרויות מהותיות כפי שדווחו על ידי משרדי הממשלה וכלולות במסגרת *חלק ג' - דוחות על ביצוע התקציב לשנת 2019* נכון ליום 31 בדצמבר 2019 (במיליוני ₪):

משרד	סכום התקשרויות	יתרת התקשרויות
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	249,671	143,200
משרד הביטחון (התקשרויות שאינן מסווגות)	100,270	81,601
משרד הבינוי והשיכון	22,185	15,864
משרד הבריאות	12,923	5,671
משרד העלייה והקליטה	9,114	2,227
רשות מקרקעי ישראל	6,727	5,453
הרשות הממשלתית למים ולביוב	6,367	2,978
משרד הכלכלה והתעשייה	5,697	5,327
מטה החשכ"ל	4,832	1,451
מינהל הדיור הממשלתי	4,271	3,049
משטרת ישראל	2,871	2,234
משרד ראש הממשלה	2,819	1,233
המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל והמשרד לשיתוף פעולה אזורי	2,508	1,411
המשרד להגנת הסביבה	2,406	947
משרד החינוך	1,779	1,343
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	1,676	915
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול	1,230	862
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	1,050	469
משרד התיירות	858	633
הכנסת	637	401
המשרד לביטחון פנים	466	204
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע העבודה	384	371
המשרד לשירותי דת	330	207
משרד האנרגיה	304	237
מינהל התכנון	186	86
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים - זרוע הרווחה	169	66
מינהל הרכב הממשלתי	123	73
משרד האוצר	87	65
רשות המסים בישראל	79	79
מינהל המחקר החקלאי - מרכז וולקני	59	53
מינהלת הגמלאות	40	40
סך הכל	**442,118**	**278,750**

5. החוב הממשלתי[29]

יעדים ומדיניות בניהול החוב

פעילות יחידת ניהול החוב מתרכזת במימון פעילות הממשלה, תוך שירות מטרות ארוכות טווח בניהול החוב.

מדיניות זו, הנקבעת על-ידי החשב הכללי, מתייחסת הן לשיקולי המדינה כריבון - הפועל לתמיכה ולפיתוח שוק איגרות החוב הממשלתיות, והן לשיקולי המדינה כמנפיק - הפועל לניהול תיק יעיל תוך כדי הקטנת עלויות הגיוס בהתחשב בסיכון התיק הרצוי. היקף גיוס החוב והמדיניות לניהולו משפיעים באופן ישיר על שיעור החוב הממשלתי מהתוצר ועל נטל הריבית בתקציב המדינה. תכנון אסטרטגי ארוך טווח ושמירה על מדיניות גיוסים יציבה ועקבית מסייעים בניהול יעיל של החוב הממשלתי ובהגברת השקיפות והוודאות בניהולו מול שחקנים ופעילים בשוק ההון בארץ ובעולם.

מדיניות ניהול הסיכונים בחוב הממשלתי

ניהול הסיכונים של החוב הממשלתי מתמקד בניהול הסיכונים הפיננסיים בהתאם לרמת הסיכון הנקבעת באמצעות מדדים כמותיים ותוך התייחסות לעלויות מזעור הסיכונים.

דירוג האשראי של מדינת ישראל

דירוג האשראי הוא אומדן רמת הסיכון הגלום בהשקעה ויכולתו של המנפיק לעמוד בהתחייבויותיו.

בתהליך של קביעת דירוג האשראי של מדינה, חברות הדירוג בוחנות פרמטרים רבים לפי כמה קטגוריות, ובהן סיכון פוליטי, יציבות פיסקאלית, גמישות פיסקאלית, יציבות מוניטרית ויציבות חיצונית. כל פרמטר נמדד באופן השוואתי למדינות בעלות דירוג דומה – "קבוצת הייחוס". קיימת שונות של מדינות הייחוס בין חברות הדירוג השונות, אך ניתן לציין בהקשר של קבוצת הייחוס של ישראל, בין היתר, את סלובניה, צ'ילה, סלובקיה, קוריאה, פולין וצ'כיה.

החוב הממשלתי

החוב הממשלתי גדל בשנת 2019 בכ- 4.4% ועמד על כ- 823.2 מיליארדי ₪, לעומת כ- 788.3 מיליארדי ₪ אשתקד. עיקר ההסבר לגידול הנומינלי בחוב הממשלתי הוא גיוס נטו חיובי בהיקף של כ-46 מיליארד ₪ ובנוסף שיעור אינפלציה נמוך שהגדיל במעט את חלק החוב הצמוד למדד. מנגד, ייסוף משמעותי של השקל אל מול הדולר והאירו במהלך שנת 2019 (משפיע על חלק החוב הנקוב במט"ח) וירידה מתמשכת בריבית הצבורה על החוב הממשלתי תרמו לקיזוז חלקי.

תרשים 1 - מבנה החוב הממשלתי בסוף שנת 2019 (במיליארדי ₪)

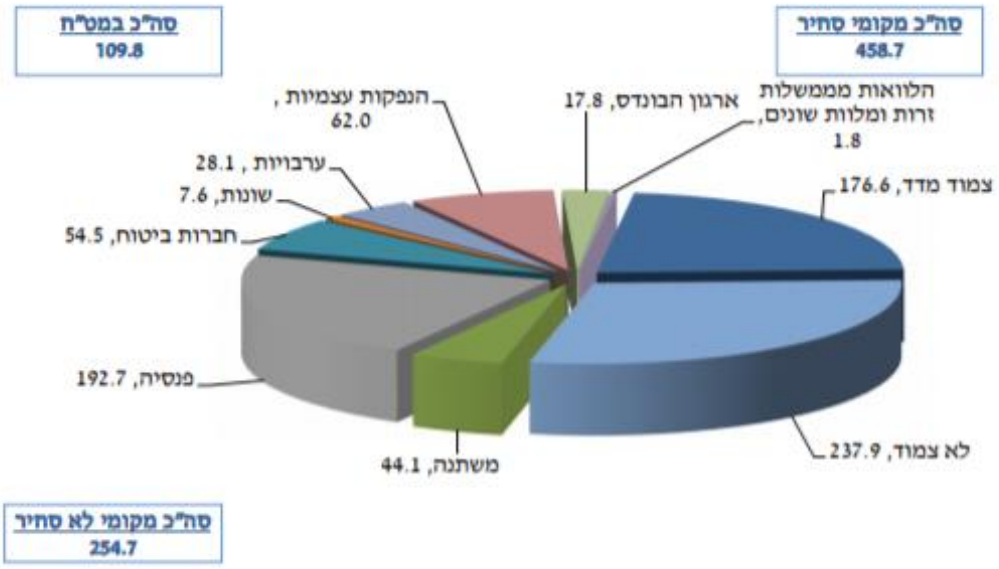

[29] מתוך דוח החוב הממשלתי 2019 תש"ף
http://mof.gov.il/AG/FinancingAndCredit/GovernmentDebtIndices/Pages/AnnualDebtReport.aspx

רגישות החוב הממשלתי לגורמי שוק

בלוח 1 שלהלן מוצגת הרגישות של מלאי החוב הממשלתי לשינויים בגורמי שוק, כגון מדד המחירים לצרכן ושינוי בשערי החליפין של מטבעות זרים, נכון לסוף שנת 2019.

לוח 1 - הרגישות של החוב הממשלתי לגורמי סיכון עיקריים

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן	-1%
מדד המחירים לצרכן	(4,311)	431,051	4,311
סך הכל	**(4,311)**	**431,051**	**4,311**

רווח (הפסד) משינוי ב-	1%	שווי במאזן	-1%
שער הדולר	(726)	72,626	726
שער היורו	(347)	34,717	347
סך הכל	**(1,073)**	**107,343**	**1,073**

יחס החוב לתוצר

יחס החוב לתוצר הוא סמן מרכזי בקביעת דירוג האשראי וביציבותה הפיננסית של המדינה.

המשך המגמה של הקטנת יחס החוב לתוצר בעשור החולף הינה תוצאה ישירה של המדיניות הכלכלית, ומעידה על חוסנה הפיננסי של המדינה, בייחוד לאור העלייה המשמעותית ביחס זה במדינות המפותחות, כפי שמשתקף בתרשימים 2 ו- 3 שלהלן.

תרשים 2- יחס החוב הממשלתי והציבורי מהתוצר בשנים 2009-2019 (באחוזים)[30]

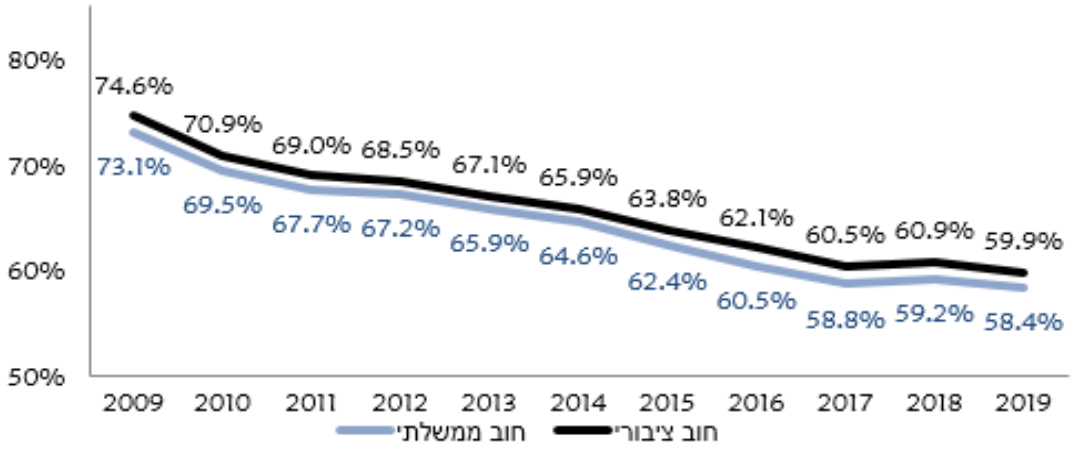

יחס החוב הציבורי לתוצר (כולל חובות הרשויות המקומיות) ירד בשנת 2019 ב- 1.0% ועמד על 59.9% לעומת 60.9% אשתקד, יחס החוב הממשלתי לתוצר ירד בשנת 2019 ב- 0.8% ועמד על 58.4%, לעומת 59.2% אשתקד.

[30] מקור: משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר מקומי גולמי בשנת 2019 בהתאם לחשבונות לאומים של הלמ"ס, מחודש פברואר 2020.

תרשים 3 - יחס החוב הציבורי מהתמ"ג בשנת 2019[31]

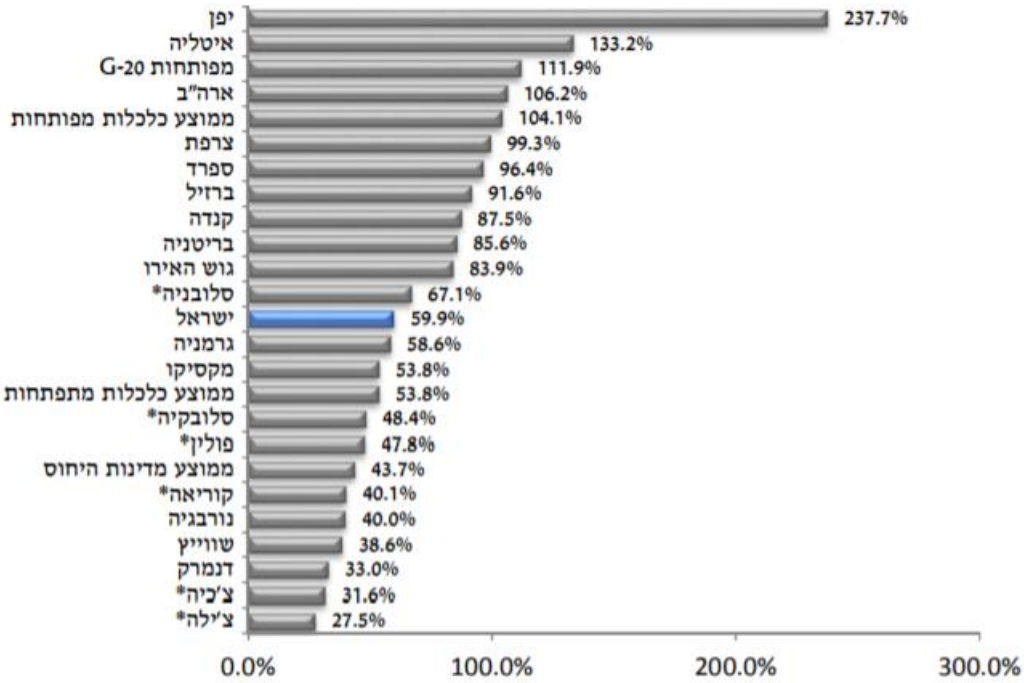

תרשים 4 - שינוי ביחס החוב הציבורי לתוצר בין השנים 2018 ו-2019

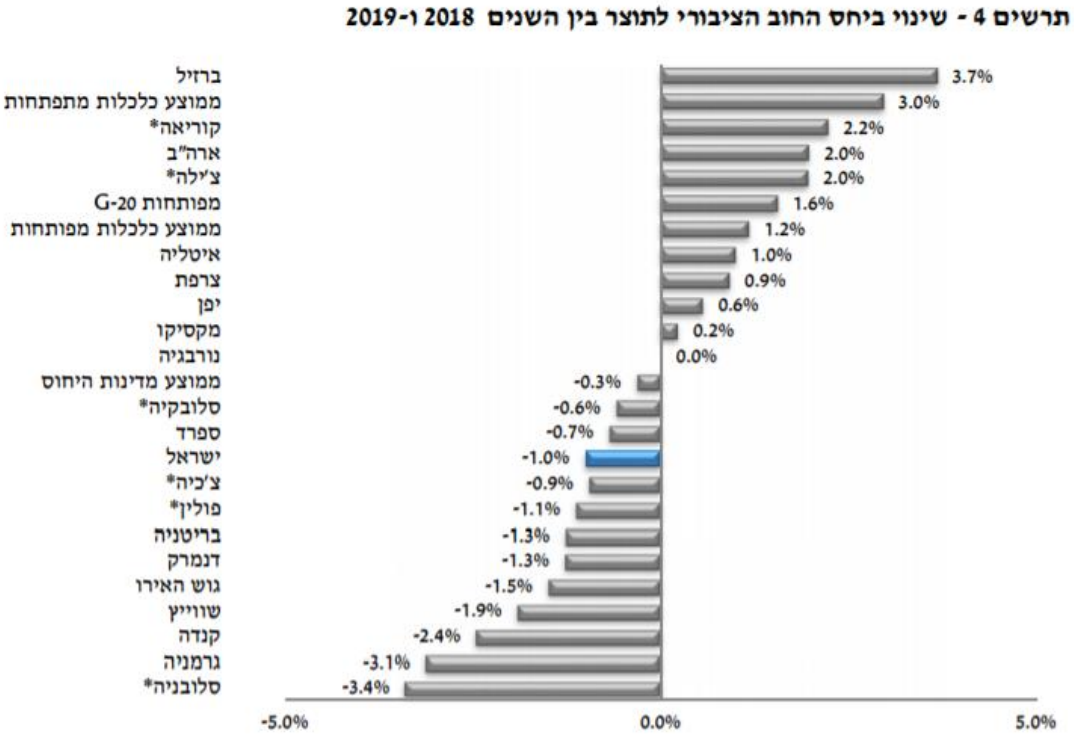

* מדינות ייחוס.

[31] מקור: ישראל – משרד האוצר ובנק ישראל, תוצר גולמי בשנת 2019 בהתאם לחשבונות לאומיים של הלמ"ס מחודש פברואר 2020. יתר המדינות – Fiscal Monitor, October 2019.

סובסידיה לקרנות הפנסיה
איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה – מגמות מרכזיות ואומדן תקציבי להיקף הסבסוד

כחלק מהרפורמה בקרנות הפנסיה בשנת 2003 ונוכח גירעונות אקטואריים בחלק מקרנות הפנסיה הוותיקות, הוחלט[32] על עדכון תקרת ההשקעה של קרנות פנסיה הוותיקות והחדשות באיגרות חוב מיועדות ל- 30% מהשווי המשוערך של נכסי הקרן. כמו כן הוחלט כי בעתיד יונפקו לכל קרנות הפנסיה איגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות קופון אפקטיבי של 4.86% לשנה, זאת במקום איגרות חוב מסוג "מירון" הנושאות קופון אפקטיבי של 5.58% לשנה. שינוי המגבלה על השקעות קרנות הפנסיה לרמה של 30% הביא להפסקת הנפקת אג"ח מסוג ערד בשנת 2004 ולהנפקות בהיקפים נמוכים בשנים 2005-2008.

תרשים 5 – שיעור החוב הלא סחיר מסך החוב הממשלתי

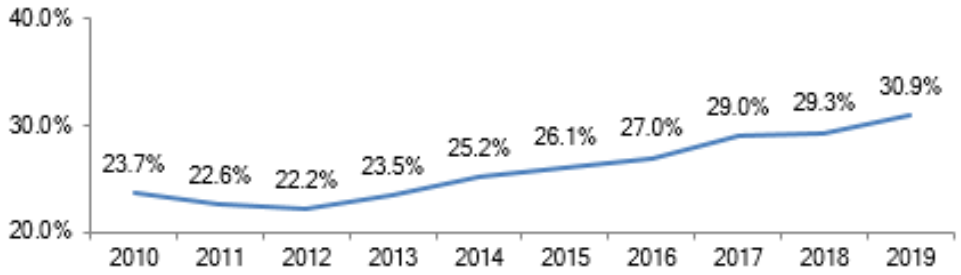

אומדן להיקף הסבסוד באיגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בשנת 2019

מתודולוגיה

תרחיש מרכזי - אמידת הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בוצע בשיטת Bottom Up. האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה (הנושאות קופון של 5.58% וקופון של 4.86%) לתשואת אגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה.

בעבור השנים 2006-2019 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה חודשית (156 הנפקות) על בסיס המערכות התפעוליות של משרד האוצר. בעבור השנים 1995-2005 בוצע שימוש בהיקף ההנפקות ברמה שנתית הן עבור איגרות חוב מסוג מירון והן בעבור איגרות חוב מסוג ערד בהתאם לנתוני הנפקות שהתקבלו מבנק ישראל. בסיס הנתונים לחישוב תשואות השוק נלקח מתוך מאגר של בנק ישראל המציג את תשואות איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עבור תקופות שונות לפדיון.

תוצאות התרחיש המרכזי

טבלה 1 שלהלן מציגה את האומדן להיקף הסבסוד השנתי התקציבי עבור איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בשנת 2019 בהתאם למתודולוגיה .

טבלה 1 – אומדן תקציבי להיקף הסבסוד השנתי עבור איגרות חוב מיועדות לקרנות הפנסיה בשנת 2019

מיליוני ₪	תרחיש מרכזי
סך הסבסוד	**6,259**

הוצאות תקציב הריבית בגין החוב הלא סחיר בשנת 2019 הסתכמו בכ- 11.4 מיליארדי ₪, מתוכן כ-8.4 מיליארדי ₪ עבור אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה. היקף הסבסוד לקרנות הפנסיה בשנת 2019 עמד על כ-6.3 מיליארדי ₪ וכך **מהווה סבסוד של כ-75% מתשלומי הריבית על איגרות אלה, זאת לעומת סבסוד של כ-70% בשנה שעברה.**

[32] תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מספר 3) התשס"ג-2003.

סובסידיה לחברות הביטוח

איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח

מדינת ישראל מנפיקה איגרות חוב לפי חוק המילווה (חברות ביטוח) התשכ"ג-1962. המטרה העיקרית של איגרות החוב הינה לאפשר לחברות הביטוח לקיים כיסוי ביטוחי לפוליסות ביטוח חיים שהונפקו בשנים 1991-1962. קיימים עשרה סוגים של מלוות (קרן א' עד י') עם ריביות הנעות בין 4% ל- 6.2% וטווחי הנפקה הנעים בין 10 ל- 25 שנים. כיום נותרו שבע חברות ביטוח אשר מנהלות את הקרנות.

אומדן תקציבי להיקף הסבסוד באיגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בשנת 2019

מתודולוגיה

המתודולוגיה דומה לזו בחישוב איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה - תרחיש מרכזי ובו אמידת הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בשיטת Bottom Up. האומדן הינו תוצאה של מכפלת היקף ההנפקות בכל שנה בפער התשואות שבין איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח (הנושאות קופונים של בין 4% ל-6.2%) לתשואת איגרת חוב ממשלתית צמודה בעלת מח"מ זהה מבסיס הנתונים של בנק ישראל.

תוצאות התרחיש המרכזי

טבלה 2 שלהלן מציגה את האומדן התקציבי להיקף הסבסוד על הנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בשנת 2019 בהתאם לאומדן המרכזי.

טבלה 2 – אומדן תקציבי להיקף הסבסוד השנתי השוטף עבור איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח בשנת 2019

מיליוני ₪	תרחיש מרכזי
סך הסבסוד	**1,927**

תרשים 6 – שיעור הסבסוד התקציבי מתוך הוצאות הריבית לחוב הלא סחיר בשנים 2016 ועד 2019

סיכום תוצאות

טבלה 3 מסכמת את תוצאות האומדנים התקציביים לשנת 2019 וכוללת השוואה לשנים 2016, 2017 ו-2018. ניתן לראות גידול באומדן התקציבי לסבסוד בכל שנה משנת 2016.

טבלה 3 – היקף הסבסוד בהנפקת איגרות חוב מיועדות בשנים 2016-2019

מלש"ח	2019	2018	2017	2016
קרנות הפנסיה	6,259	5,416	4,652	3,829
חברות הביטוח	1,927	1,765	1,558	1,368
סך הסבסוד	**8,186**	**7,181**	**6,210**	**5,197**

תרשים 7 מציג פריסה של האומדן התקציבי לסבסוד לפי שנים, ניתן לראות כי גם בהנפקת איגרות חוב מיועדות לחברות הביטוח ישנה עלייה בהיקף הסבסוד בשנים האחרונות, זאת בעיקר לאור הירידה בתשואות איגרות חוב ממשלתיות סחירות.

תרשים 7 – היקף הסבסוד התקציבי לחוב הלא סחיר בחלוקה לביטוח ופנסיה בשנים 2016 ועד 2019

6. החברות הממשלתיות

השקעה בחברות ממשלתיות

ממשלת ישראל פועלת לקידום מדיניותה הכלכלית-חברתית גם בדרך של השקעה בחברות ממשלתיות וחברות מעורבות, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "החברות ממשלתיות"). לפעילות החברות הממשלתיות השפעה משמעותית על המשק ועל אספקת השירותים השונים הניתנים לציבור בתחומי התשתית, הבינוי, החשמל, המים ועוד. הפיקוח על החברות הממשלתיות נתון בידי רשות החברות הממשלתיות (להלן: "רשות החברות") אשר נוסף על כך מייעצת לחברות, לוועדות שרים ולמשרדי הממשלה בניהול עסקי החברות, ועוסקת בכל הקשור להפרטות, פירוקים והקמת חברות ממשלתיות חדשות. רשות החברות העבירה מידע לגבי 81 חברות ממשלתיות, אשר המהותיות שבהן הן: חברת החשמל לישראל בע"מ, התעשייה האווירית לישראל בע"מ, מקורות חברת המים בע"מ, רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ, חברות הנמל ורכבת ישראל בע"מ.

להלן חלוקת החברות הממשלתיות לפי הטיפול החשבונאי בהן:

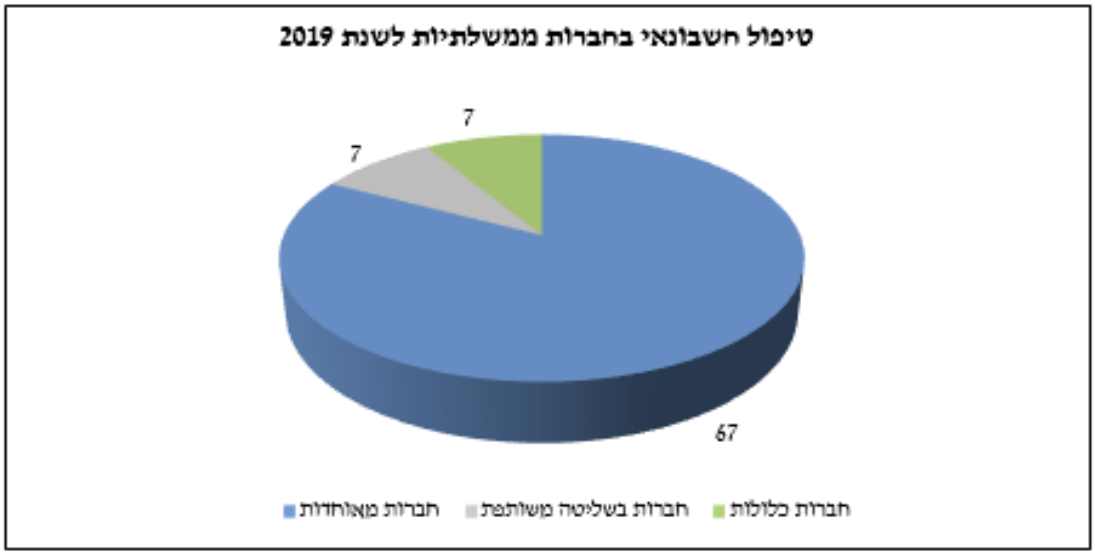

הנתונים הכספיים של החברות הממשלתיות שנכללו בדוחות הכספיים מתבססים על דוחותיהן הכספיים המבוקרים של החברות הממשלתיות לאותו מועד. במקרים שבהם לא התקבלו דוחות כספיים מבוקרים במועד, מתבססים דוחות אלה על טיוטות דוחות כספיים לאותו מועד או על דוחות כספיים מבוקרים/טיוטות לתקופות מוקדמות יותר, לפירוט *ראה נספח ב - רשימת החברות המוחזקות על-ידי מדינת ישראל ב חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל.*

להלן דיווחי החברות הממשלתיות לשנים 2018 – 2019:

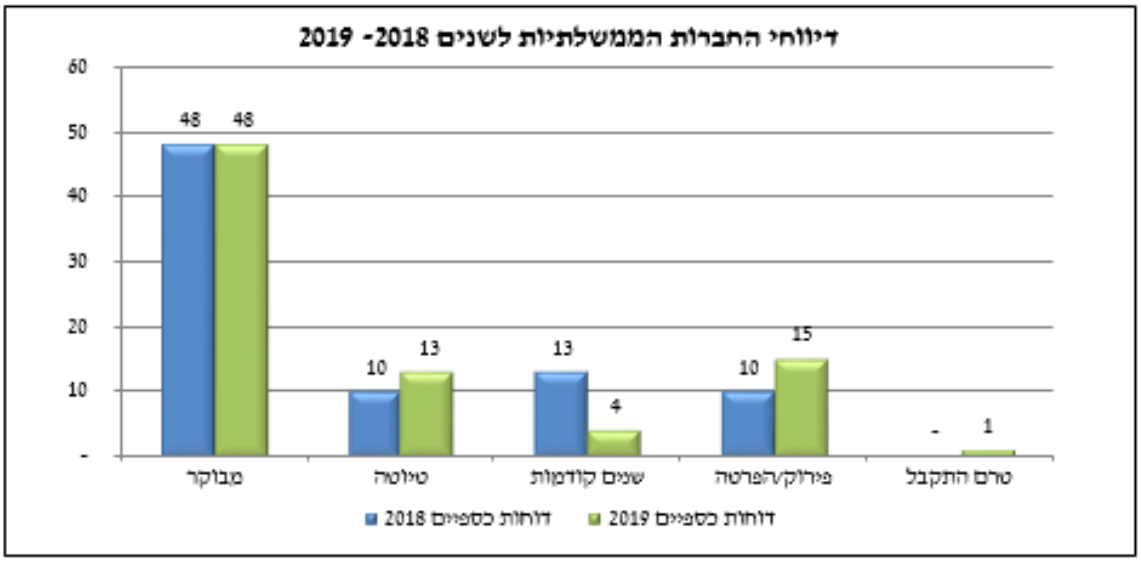

להלן התנועה בהשקעת ממשלת ישראל בחברות הממשלתיות בשנת 2019 (במיליוני ₪)

תיאור	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	שינוי בהיקף ההשקעה א	חלק ברווח (הפסד) ב	דיבידנד ב	שינויים אחרים א	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
תשתיות	46,790	-	3,031	(73)	(2,663)	**47,085**
ביטחון וביטחון פנים	7,542	96	757	(523)	(414)	**7,458**
חינוך, בריאות, חברה ורווחה	1,679	20	197	-	74	**1,970**
ממשל ומנהל	(5,820)	-	(771)	-	10	**(6,581)**
סך הכל	**50,191**	**116**	**3,214**	**(596)**	**(2,993)**	**49,932**

א. תשתיות- השינויים האחרים כוללים שינוי מבני בחברת החשמל - העברת יחידת תכנון ופיתוח טכנולוגיות (תפ"ט) לחברה ממשלתית נפרדת - חברת ניהול המערכת בע"מ.

ביטחון וביטחון פנים- השינוי מורכב מהשקעת המדינה בנצר השרון בסכום של 36 מיליוני ₪ ובחברת תומר בע"מ בסכום של 60 מיליוני ₪.

חינוך, בריאות, חברה ורווחה- השינוי מורכב מהשקעת המדינה בחברת פארק אריאל שרון בע"מ בסכום של 20 מיליוני ₪.

ב. להלן פירוט נתוני חלק המדינה ברווח/הפסד של החברות הממשלתיות ודיבידנדים שהוכרזו על ידן בשנת 2019 :

תיאור	חלק ברווח (הפסד)	דיבידנד
רכבת ישראל בע"מ	51	-
חברת החשמל לישראל בע"מ	1,813	-
חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ	462	-
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	50	-
חברת נמל אשדוד בע"מ	159	65
תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ	61	-
מקורות חברת המים בע"מ	61	-
חברת נמל חיפה בע"מ	190	-
חברת דואר ישראל בע"מ	29	-
אחרות	155	8
סך הכל תשתיות	**3,031**	**73**
רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ	397	485
התעשייה האווירית לישראל בע"מ	321	36
נצר השרון בע"מ	(1)	-
אחרות	40	2
סך הכל ביטחון וביטחון פנים	**757**	**523**
קרן קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד	221	-
אחרות	(24)	-
סך הכל חינוך, בריאות, חברה ורווחה	**197**	**-**
בנק החקלאות לישראל בע"מ	(806)	-
אחרות	35	-
סך הכל ממשל ומנהל	**(771)**	**-**
סך הכל	**3,214**	**596**

חברות ממשלתיות – הפרטות והנפקות הון

א. כללי

כאמור, הפיקוח על החברות הממשלתיות נתון בידי רשות החברות אשר מייעצת לחברות, לוועדות שרים ולמשרדי הממשלה בניהול עסקי החברות, ועוסקת בכל הקשור להפרטות, פירוקים והקמת חברות ממשלתיות חדשות. מטרת פרק זה היא לספק לציבור קוראי הדוחות הכספיים סקירה על פעולות ההפרטה, הפירוקים והשינויים המבניים להלן- "פעולות ההפרטה/הליכי הפרטה") שרשות החברות הגישה לממשלה, פעולות הפרטה אותן ביצעה במהלך שנת 2019 ושעתידה לבצע בהתאם להחלטות הממשלה השונות. מידע שוטף נוסף הנוגע לפעילות הממשלה מפורסם במסגרת פרסומים הנמסרים לציבור ולמקבלי ההחלטות מעת לעת.

הדוחות הכספיים המאוחדים של המדינה, שחלק זה מצורף אליהם, משקפים את מצבה הכספי ואת הביצוע הכספי של המדינה והישויות המאוחדות על ידה, למועד הדיווח ולתקופה שהסתיימה באותו מועד. לפעולות ההפרטה השפעה על נכסי המדינה כפי שמוצגים בדוחות. לאור התמשכות הליכי ההפרטה על- פני שנים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים להליכים אלו על פי תקן דיווח כספי בין-לאומי IFRS 5 בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה. הביטוי בדוח הכספי להפרטות ניתן בשנת הדיווח שבה מבוצעות ההפרטות בפועל.

תהליכי ההפרטה כוללים מספר החלטות ממשלה שהמרכזית שבהן (במהלך השנים האחרונות) הינה החלטת ממשלה מספר חכ/42 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי), אשר התקבלה ביום 5 באוקטובר 2014. עיקר ההחלטה הינו תוכנית רב-שנתית להנפקת מיעוט של חברות ממשלתיות (להלן: "תוכנית ההנפקות"). ההחלטה קיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 19 באוקטובר 2014. בהתאם להחלטה זו, החלה רשות החברות בבניית תשתית להנפקות וההערכות לביצוע תוכנית הנפקות, לרבות גיבוש תוכנית עבודה מפורטת, תיקוף התוכניות האסטרטגיות של החברות ומיפוי פרטני של החברות המיועדות להנפקה בשנים 2015 - 2017.

תוכנית ההנפקות כוללת שתי דרכי פעולה כמפורט להלן:

(1) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, יימכרו חלק מאחזקות המדינה באמצעות הצעה לציבור, לבד או בשילוב עם גיוס הון לחברה, בדרך של הנפקת ניירות ערך לציבור על פי תשקיף בבורסה לניירות ערך בתל אביב, בשיעור כולל שבין 25% - 49% בדילול מלא מהון המניות של החברות (להלן: "הנפקת מיעוט"), כך שגרעין השליטה יישאר בידי מדינת ישראל.

(2) בחברות ממשלתיות שבהן למדינה לא קיים אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך, תיערך הפרטה באמצעות הנפקה או בדרך של מכירה פרטית או בשילוב של כל אחת מהדרכים כאמור.

להלן רשימת החברות אשר נכללות במסגרת תוכנית ההנפקות והליכי ההפרטה לגביהן טרם הסתיימו נכון לתחילת שנת הדוח:

(א) חברת נמל אשדוד בע"מ

(ב) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

(ג) חברת דואר ישראל בע"מ

(ד) חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ

(ה) התעשייה האווירית לישראל בע"מ

(ו) מקורות חברת המים בע"מ

(ז) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

(ח) חברת נמל חיפה בע"מ

(ט) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

(י) חברת החשמל לישראל בע"מ

כמו כן החלטת ממשלה מספר חכ/42 כוללת התייחסות לעניין חברת רכבת ישראל בע"מ שלגביה הוחלט כי יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף ואת היתכנות ביצוע ההנפקה.

ב. תמצית הליך ההפרטה בחברות הממשלתיות:

(1) התעשייה הצבאית לישראל

ביום 28 באוגוסט 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הוועדה") החלטה בדבר הפרטת התעשייה הצבאית לישראל (להלן: "החברה" או "תעש" או "נצר השרון בע"מ")

ביום 23 בדצמבר 2013 התקבלה החלטת הוועדה מספר מח/2, אשר עודכנה ביום 16 במאי 2014, לפיה הוחלט בשלב ראשון, על פיצול והעברת הפעילות העסקית של החברה לחברה ממשלתית חדשה בשם תעש מערכות בע"מ ועל הקמת חברה ממשלתית חדשה נוספת בשם תומר בע"מ (להלן: "תומר") ובשלב שני, הפרטת חברת תעש מערכות. ביום 25 בנובמבר 2018 נחתם הסכם מכירת אחזקות המדינה בחברת תעש מערכות לאלביט מערכות בע"מ.

פינוי מקרקעין החברה ואיכות הסביבה

במסגרת ההפרטה הוחלט על פינוי וטיהור מתחמי תעש ברמת השרון, במטרה לשחרר את הקרקע לטובת בנייה למגורים ולשימושים נוספים.

לצורך עמידה ביעדים אלה נחתם בשנת 2015 הסכם תקציבי בהיקף של כ- 1,700 מיליוני ₪ בין אגף התקציבים במשרד האוצר לבין רשות מקרקעי ישראל, בהתאם להחלטה מס' מח/2 של ועדת שרים לענייני הפרטה מיום 23 בדצמבר 2013, בדבר אבני דרך לתשלום עלויות הבינוי, ההעתקה והפינוי של מפעלי תעש מרמת השרון לרמת בקע. יתרת ההתקשרות ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ-1,378 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

תביעות עתידיות

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, ישמשו חלק מכספי התמורה של הפרטת החברה, את חברת נצר השרון בע"מ (תעש השיורית) לטובת התחייבויות העומדות כנגדה.

מימון החברה לאחר מועד ההפרטה

בהתאם להסכמות בין המדינה והחברה, נקבע כי המדינה תישא בעלויות התפעול של נצר השרון (תעש השיורית) בשנים הבאות.

תמורה למדינה

תעש מערכות נמכרה תמורת סכום של כ - 1,800 מיליוני ₪ ועוד 100 מיליוני ₪ שיועברו למדינה בהתאם לביצועי תעש מערכות עד לשנת 2026.

(2) חברת נמל אשדוד בע"מ

ביום 9 בספטמבר 2009 קבעה הוועדה מתווה לתוכנית ההפרטה של חברת נמל אשדוד בע"מ (להלן: "החברה") וחברות הנמל האחרות. בהתאם למתווה זה, השלב הראשון יבוצע החל מיום 17 בפברואר 2010, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות, עד לשיעור של 15% מהון המניות המונפק של כל חברה.

השלב השני יבוצע לאחר 17 בפברואר 2011, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות, לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות ו/או הנפקות למשקיעים מוסדיים, ובלבד שאחזקות המדינה בכל חברה לא יפחתו מ- 51% מהון המניות המונפק של החברות.

בשלב השלישי, תימכר יתרת אחזקות המדינה בכל אחת מהחברות או תדולל במכירה פרטית באחת הדרכים המפורטות בשלב השני, החל מיום 17 בפברואר 2020. בהתאם לתוכנית הרב-שנתית שאושרה בממשלה, נקבע כי במהלך שנת 2015 יקודם מהלך ההפרטה של החברה, תוך בחינת האפשרות להקדים את לוחות הזמנים למכירת יתרת אחזקות המדינה בחברה (השלב השלישי כמפורט לעיל).

במהלך שנת 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות לבניית נמלים חדשים באשדוד ובחיפה.

ביום 28 במאי 2015 הכריזה חברת נמלי ישראל על בחירת שתי חברות הפעלה בין-לאומיות להפעלת הנמלים החדשים דלעיל. חברות הפעלה אלה צפויות להתחיל לפעול בשנת 2021 ולהתחרות באופן ישיר בחברות הנמל. כיום, נמצאת המדינה במו"מ בחסות בית הדין הארצי לעבודה עם נציגות העובדים בחברות הנמל, הנוגע לפיתוח חברות הנמל בעתיד, אגב התחרות הצפויה להיפתח.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

נכון למועד פרסום הדוח, תוכנית ההנפקות בנוגע לחברת נמל אשדוד נמצאת בתהליך וטרם הגיעה לכדי מימוש.

(3) נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2015 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה").

נכון למועד פרסום הדוח, תוכנית ההנפקות בנוגע לחברה נמצאת בתהליך וטרם הגיעה לכדי מימוש.

(4) חברת דואר ישראל בע"מ

בשנת 2013 הציגה הנהלת חברת דואר ישראל בע"מ (להלן: "החברה") תכנית הבראה. לאחר משא ומתן מתמשך בין מדינת ישראל, החברה והסתדרות העובדים הכללית החדשה, נחתם במרס 2015 הסכם קיבוצי בין החברה, המדינה והסתדרות העובדים הכללית החדשה. במסגרת ההסכם הקיבוצי הוסכם, בין היתר, על מכירה של עד ל- 40% מאחזקות המדינה בחברת דואר ישראל בע"מ כאמור לעיל.

ביום 2 ביולי 2018 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה כי הנפקת המיעוט של חברת דואר ישראל בע"מ תתבצע בשני שלבים:

(א) בשלב הראשון יוצעו 20% ממניות החברה למשקיע אסטרטגי ("הליך מכירה פרטית").

(ב) בשלב השני תפעל הרשות למכירה של מניות נוספות בחברה, כך ששיעור החזקותיה של המדינה בחברה לא יפחת מ- 60%. המכירה תתבצע תוך שנתיים לאחר השלמת המכירה הפרטית כאמור, בדרך של הצעה/הצעות לציבור על פי תשקיף, אחת או יותר, שתכלול הצעת מכר של המדינה ו/או גיוס הון לחברה בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

ביום 14 ביולי 2020 פורסם נוהל למכירת מניות החברה, והליך המכירה הפרטית החל. המועד להגשת הפניות, בהתאם לתנאים הקבועים בנוהל המכירה הינו באוקטובר 2020.

חברת בנק הדואר בע"מ

בתאריך 31 ביולי 2012 פורסם ברשומות חוק הדואר (תיקון מספר 11), התשע"ב – 2012 (להלן: "תיקון מס' 11"). תיקון מס' 11 לחוק הדואר קובע שורה של הוראות שיחילו עקרונות של ממשל תאגידי על בנק הדואר, יאפשרו את הרחבת תחומי הפעילות והשירותים שהוא מעניק לציבור, ויסדירו את הפיקוח והבקרה על פעילותו.

בתיקון האמור נקבע כי תיעשה הפרדה מבנית מלאה בין חברת הדואר לבין חברת בנק הדואר. חברת בנק הדואר תמשיך להיות חברה בת בבעלות מלאה של חברת הדואר. לחברת בנק הדואר ימונה דירקטוריון, והיא תוכל להעסיק עובדים ולהיות בעלת נכסים. חברת בנק הדואר תפעל על פי היתר למתן השירותים הכספיים שיינתן לה ע"י שר התקשורת בהסכמת שר האוצר. בהיתר זה ייכללו גם השירותים הכספיים הבסיסיים שחברת בנק הדואר תהיה חייבת לספקם לכלל הציבור במדינה כולה.

נכון למועד עריכת הדוח הכספי טרם מולאו כל התנאים לצורכי מימוש ההפרדה.

(5) התעשייה האווירית לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "החברה"). נכון למועד כתיבת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע. בכוונת רשות החברות להביא עדכון להצעת המחליטים.

(6) מקורות חברת המים בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של מקורות חברת המים בע"מ (להלן: "החברה").

התקיימו דיונים בדבר מבנה הענף, רגולציה ואופן ביצוע ההפרטה על ידי הצוותים המקצועיים במשרד האוצר ומשרד האנרגיה. לאחר הסדרת מבנה הענף והרגולציה החלה על החברה, ניתן יהיה ליישם את הנפקת החברה בהתאם להחלטת הממשלה. נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(7) החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2016 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של ההחברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (להלן: "החברה") בשיעור של עד 49% מהון המניות של החברה.

במהלך שנת 2019 עדכנה הרשות את נוסח הצעת המחליטים בהתאם למטרות החברה נכון למועד עריכת הדוח הכספי נוסח זה טרם אושר על ידי הממשלה.

(8) חברת נמל חיפה בע"מ

בהתאם לתוכנית הרב-שנתית נקבע כי הפרטת חברת נמל חיפה בע"מ תתבצע בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מס' מח/4 מיום 9 בספטמבר 2009 (ראה פירוט בפסקה ב' (2) לעיל תחת חברת נמל אשדוד בע"מ), במהלך שנת 2016. לקראת סוף שנת 2015 הנחתה רשות החברות הממשלתיות את חברת נמל חיפה להיערך להליך הנפקה דומה לזה של נמל אשדוד.

במהלך שנת 2017 הונחו החברות על ידי שר התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש תוכנית התייעלות וכן תוכנית פרישה.

בחודש דצמבר 2018, לאחר מו"מ ממושך ואינטנסיבי, הגיעה המדינה להסכמות עם הסתדרות העובדים בנוגע לחברת נמל חיפה בנוגע לתנאי פרישה של עובדים, התייעלות וביצוע פרויקטים תשתיתיים בנמל, העברת הפעילות של מחלקת הים מחנ"ח לחברת בת של חנ"י והסכמה על הפרטת החברה באמצעות מכירת 100% ממניותיה למשקיע אסטרטגי.

בשנת 2019 פעלה המדינה לגיבוש מדיניות ההפרטה. ביום 21 בינואר 2020 התקבלה החלטה מספר מח/11 של הוועדה בדבר מכירת חברת נמל חיפה בע"מ. בהחלטה נקבע כי יש למכור את כל אחזקות המדינה בחברה בדרך של מכירה פרטית, כמקשה אחת, לרוכש אסטרטגי, בשילוב עם גיוס הון לחברה באמצעות הקצאת מניות החברה לרוכש והכל לפי התנאים המפורטים בהחלטה.

ביום 21 ביולי 2020 פורסם נוהל למכירת מניות החברה. המועד להגשת הפניות בהתאם לנוהל המכירה הינו אוקטובר 2020.

(9) רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של רפאל - מערכות לחימה מתקדמות בע"מ (להלן: "החברה").

נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(10) חברת החשמל לישראל בע"מ

במסגרת התוכנית הרב-שנתית, נקבע כי בשנת 2017 יקודם המהלך להנפקת המיעוט של חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן: "החברה").

בכפוף להחלטת הממשלה על ביצוע שינוי מבני בחברה, תבוצע הנפקת מיעוט בשיעור כולל של עד 25% מהון המניות של החברה בדילול מלא.

נכון למועד עריכת הדוח, מהלך הנפקת המיעוט של החברה טרם בוצע.

(11) רכבת ישראל בע"מ

כאמור לעיל, במסגרת החלטת ממשלה מספר חכ/42, נקבע כי יוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר, אשר יבחן את מבנה הענף והיתכנות ביצוע ההנפקה. המלצות הצוות יוגשו לממשלה והצעת הממשלה, אם תידרש, תוגש לוועדת השרים לענייני הפרטה.

ביום 18 במרס 2015 השלימה רכבת ישראל בע"מ (להלן: "החברה") הנפקת אג"ח סחירות בהיקף כספי כולל של כ- 1 מיליארד ₪. האג"ח הונפקו בשתי סדרות בריבית קבועה, ובריבית צמודת מדד. ההנפקה מעוגנת בהסכם המסגרת לפיתוח והפעלת רכבת ישראל שנחתם ביוני 2014, והכספים שגויסו ישמשו להשקעה בפיתוח תשתיות הרכבת. ההנפקה באה לאחר חתימת התוספת להסכם המקורי ביום 25 בפברואר 2015 בין החברה לממשלה, ובו הוסדרה מערכת הקשרים בין הצדדים.

ג. תקבולי הפרטות

בשנת 2019 לא התקבלו תקבולי הפרטות.
יש לציין כי מטה החשכ"ל לא כלל בתכנון הגירעון למימון ויחס חוב תוצר את ההכנסות מהפרטה שתוכננו כאמור לעיל, וזאת מטעמי שמרנות.

ד. הקמה, פירוק ושינויים מבניים בחברות

משרדי הממשלה השונים יחד עם רשות החברות פועלים להקמה, פירוק ושינויים מבנים בחברות הממשלתיות כדוגמת פירוק פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ, המכון הישראלי ליין בע"מ ושביט בע"מ, שינויים מבניים בחברת החשמל, מקורות והקמת החברה לשירותי קורספונדנציה בע"מ. לאור התמשכות הליכים אלו על- פני שנים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים להליכים אלו על פי תקני הדיווח הכספי.

7. הכנסות מתמלוגים

למדינה קיימת זכות לתקבולים או להטבות כלכליות אחרות בגין תמלוגים, הנובעת הן ממתן זיכיונות ורישיונות לזכיינים והן מסיוע בתוכניות מו"פ שנתמכות על ידי המדען הראשי ברשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "הסדרי תמלוגים"). הסדרי תמלוגים אלה יכולים להיות מכוח חוק, תקנות, החלטות מנהליות, הסכמים, הסדרים וכו' היכולים להשתנות מעת לעת. ההכנסות מתמלוגים נובעות בעיקרן ממתן זיכיונות בגין הפקת משאבי טבע (כדוגמת הפקת נפט וגז טבעי, כריית אשלג, פוספטים, חצץ וחול) ומתוכניות מו"פ שנתמכו על ידי המדען הראשי. התמלוגים שלהם זכאית הממשלה נגזרים בעיקר מנוסחת תמלוגים הקבועה בהסדר ספציפי, או מתמלוגים הנגזרים כאחוז מההכנסות (לעיתים בניכוי הוצאות מסוימות), בגין מכירות של המשאבים או מוצרי הפיתוח על ידי הישויות הנתמכות לצדדים שלישיים. לרוב, ההכנסות מתמלוגים במשרדי הממשלה השונים אינן נפרסות ליניארית, ואחוז התמלוגים המשולם על ידי הישויות השונות, נגזר מרווחי או ממכירותיה של הישות לתקופה מסוימת.

במסגרת הפיקוח על כספי התמלוגים פורסמה בשנת 2014 הוראת תכ"ם בדבר "הכנסות מתמלוגים – רישום דיווח ובקרה".

יש לציין, כי בהתאם למדיניות החשבונאית של ממשלת ישראל, תמלוגים הנובעים מסיוע בתכניות מו"פ, אינם נכללים בדוחות הכספיים במסגרת הכנסות מעסקאות חליפין אלא במסגרת סעיף חייבים בגין תמלוגים, כהקטנת הנכס *(ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל בדוחות הכספיים).*

תרשים 1 – השוואה שנתית - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנים 2018 - 2019 במיליוני ₪

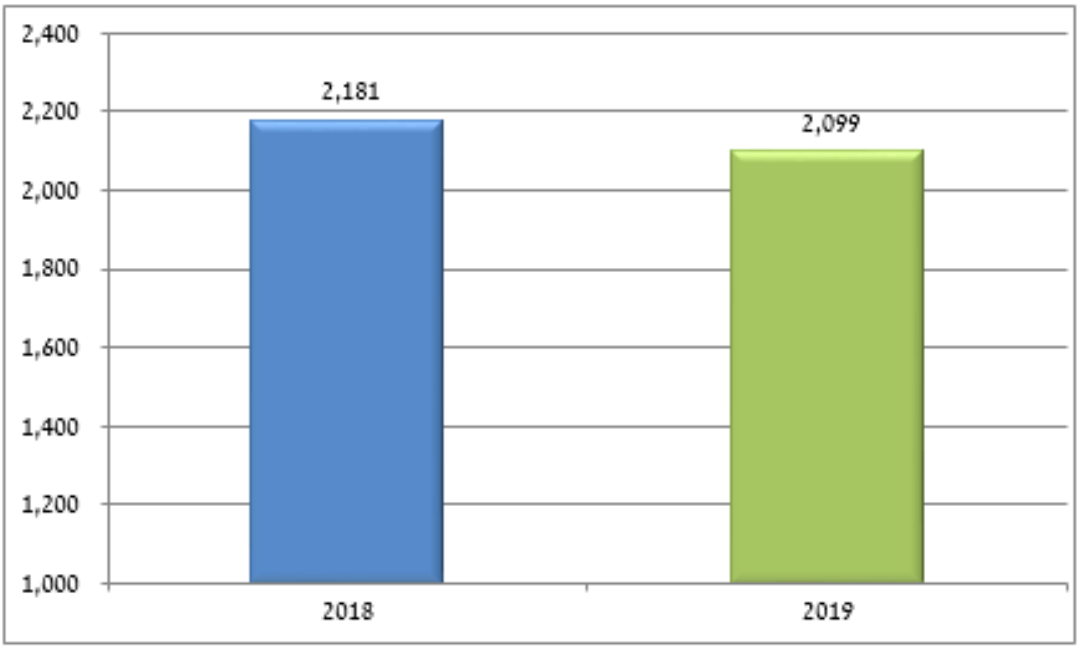

תרשים 2 – השוואה בין - משרדית - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנים 2018 - 2019 במיליוני ₪

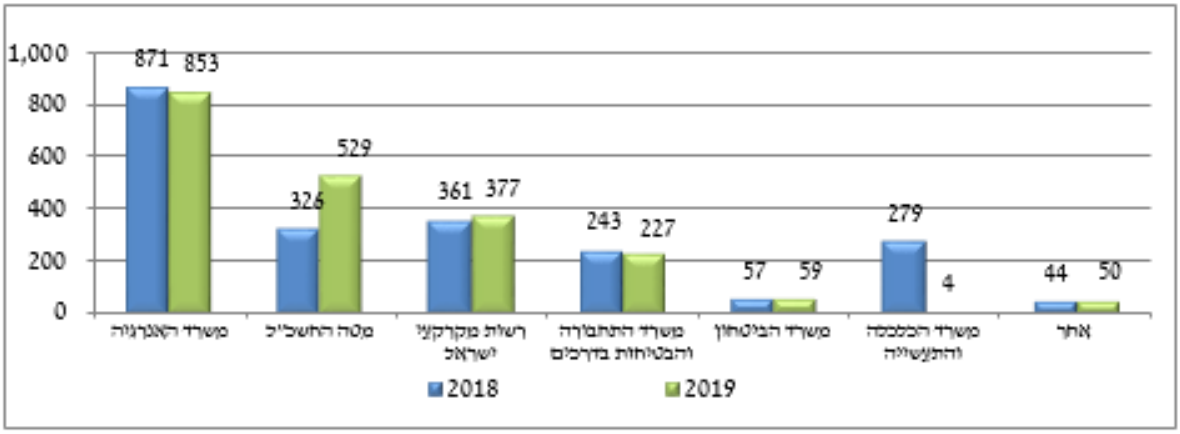

תרשים 3 – פירוט מקורות התמלוגים - הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנת 2019 במיליוני ₪

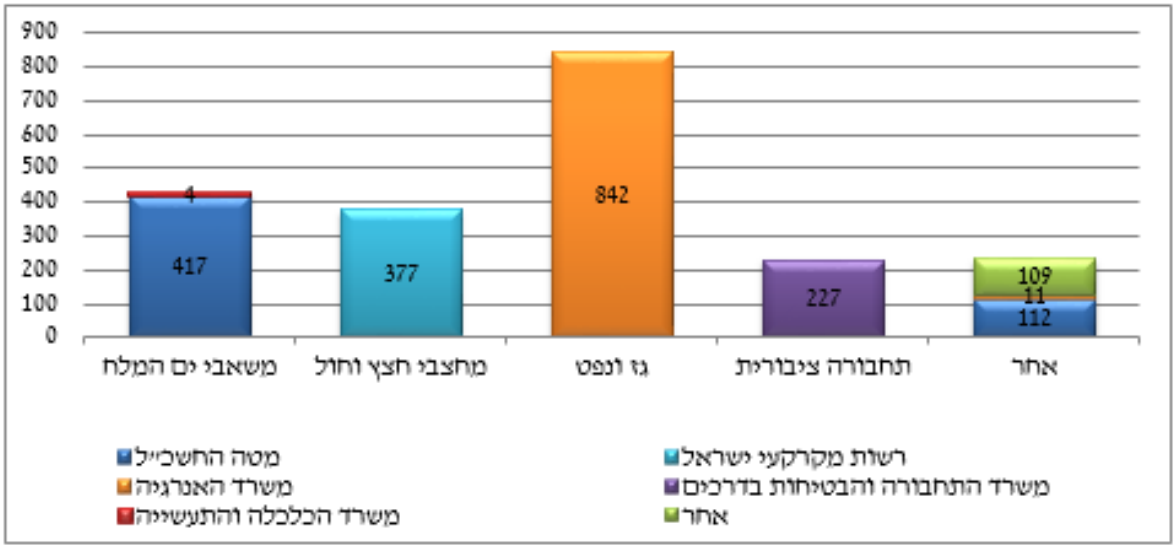

להלן ניתוח עיקר השינויים ביחס לשנה קודמת

הכנסות הממשלה מתמלוגים בשנת 2019 גדלו בכ- 82 מיליוני ₪ (כ- 4%) בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר בשל נתונים אלה:

- **משרד האנרגיה** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד האנרגיה לשנת 2019 קטנו בכ- 18 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט ההכנסות מתמלוגים לפי סוג לשנים 2018 ו- 2019 (במיליוני ₪):

מאגר	מקור	2019	2018	גידול (קיטון)
שדה תמר (חזקת תמר), תטיס ולויתן	גז	839	857	(18)
רותם אמפרט	פוספטים	11	12	(1)
מאגר מגד	נפט	3	2	1
סך הכל		853	871	(18)

- **משרד התחבורה והבטיחות בדרכים** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בשנת 2019 קטנו בכ- 16 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מתמלוגים מחברות תחבורה ציבורית.

- **מטה החשכ"ל** - ההכנסות מתמלוגים בספרי מטה החשכ"ל בשנת 2019 גדלו בכ- 203 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מעלייה בהכנסות בגין מפעלי ים המלח עקב הסכם בוררות כיל. לפירוט *ראה חלק ב' פרק 1- דוחות כספיים מאוחדים מדינת ישראל*, ביאור 27 - הכנסות מעסקאות חליפין.

- **משרד הכלכלה והתעשייה** - ההכנסות מתמלוגים בספרי משרד הכלכלה והתעשייה בשנת 2019 קטנו בכ- 275 מיליוני ₪ לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון הינו בגין תמלוגי ים המלח, אשר הרישום בגינם עבר בשנת 2019 לספרי מטה חשכ"ל.

8. פרק הדיור - תוכניות הממשלה בתחום הדיור

רקע

במטרה להתמודד עם עליית מחירי הדיור בישראל, ממשלת ישראל נוקטת במספר רב של צעדים ומקדמת יוזמות שונות באמצעות גיוסם של כלל הגורמים הרלוונטיים להתמודדות עם הנושא וביניהם מטה הדיור, אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון ומינהל התכנון. בין יוזמות הממשלה ניתן למנות את הקמת מטה הדיור במשרד האוצר וועדת הרשאות התכנון והפיתוח (להלן: הות"פ) הפועלת תחתיו; העברת רשות מקרקעי ישראל ומנהל התכנון למשרד האוצר; עריכת הסכמי גג עם רשויות מקומיות; תוכנית "מחיר למשתכן"; כינון שוק לדיור להשכרה לטווח ארוך והקמת החברה הממשלתית "דירה להשכיר"; סיכום תקציבי להעברת בסיסי צה"ל לנגב (החלטת ממשלה 3161) וסיכום תקציבי שוה"ם 3; תוכנית "נתיב לדירה"; טיהור קרקעות מזוהמות והכשרתן לבנייה; אישור מכסות עובדים זרים לענף הבנייה; תיקון 101 לחוק התכנון והבנייה לרבות חיזוק הוועדות המקומיות והרפורמה ברישוי; הקמת הותמ"ל (ועדה לתכנון מתחמים מועדפים לדיור); העלאת מס רכישה למשקיעים; הורדת הריביות בהלוואות לזכאי משרד הבינוי והשיכון; הקמת קרן המע"מ הממשלתית; מכרזי "תכנן ובנה" ועוד.

להלן פירוט בדבר פרויקטים מרכזיים בשנים 2014 - 2019 ולאחר מועד הדיווח:

א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות.
ב. תוכנית "מחיר למשתכן".
ג. ערבויות מדינה בפרויקטי "מחיר למשתכן".
ד. פעילות חברת דירה להשכיר ותוכנית "השכר ומהר".
ה. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב.
ו. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2.
ז. הסכם חזית הים חיפה.
ח. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה.
ט. תמריץ הדיור - תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה.
י. מכרזי שיווק "תכנן ובנה".
יא. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות.
יב. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית.
יג. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר.
יד. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים.
טו. תוכנית למתן הלוואות ליוצאי אתיופיה בתנאים מיוחדים.
טז. הסכם גיוס חוב עמידר.
יז. חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה).

מקור הנתונים שיוצגו בפרק זה:

הנתונים המפורטים בפרק זה, העוסקים בהיבטים כספיים ותקציביים, הופקו ממערכות המידע של היחידות המקצועיות הרלוונטיות ובהן: רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה וחברת דירה להשכיר (להלן - **היחידות המקצועיות**).
הנתונים הכמותיים על היקפי יחידות הדיור ונתוני הביצוע המפורטים בפרק זה נלקחו מדוחותיהם הכספיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים ומדוחות נוספים אשר מפורסמים על ידי היחידות המקצועיות. הגילוי הכספי הניתן במסגרת פרק זה ועיבוד הנתונים לצורכי הצגה אינם מבוקרים ואין לראותם כחלק מהדוחות הכספיים של מדינת ישראל.

א. הסכמי גג בין המדינה לרשויות המקומיות

הסכמי גג הינם הסכמים הנחתמים בין המדינה, באמצעות רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, לבין רשויות מקומיות. ההסכמים נערכים בהתאם להחלטות ממשלה והחלטות מועצת מקרקעי ישראל. מטרת ההסכמים הינה להגדיל את יכולת הממשלה לשווק יחידות דיור בהיקף נרחב ובטווח זמן קצר ברשות המקומית עמה נערך ההסכם ובכך להרחיב את היצע הדיור בכללותו.
הסכמי הגג נועדו להתמודד עם מגוון חסמי שיווק ופיתוח, המקשים על בניית יחידות דיור חדשות, ועם קשיי הרשויות המקומיות בהתמודדות עם גידול ניכר במספר תושביהן תוך זמן קצר. במסגרת ההסכמים, ובהתאם להחלטות המועצה, תקציבי הפיתוח הנגבים בעת שיווק יחידות הדיור נותנים מענה רחב מבעבר לפיתוח תשתיות, בינוי מוסדות ציבור ושיקום התשתיות במרקם הוותיק (תקציב ישן מול חדש). כמו כן, המדינה מתחייבת להעמיד קדמי מימון ולפעול להסרת חסמים תכנוניים נלווים. הרשות המקומית, מצידה, מחויבת לשיתוף פעולה, אחראית לפיתוח התשתיות, ונדרשת לפעול לזירוז הבנייה, בין השאר באמצעות התחייבות למתן היתרי בנייה בזמן קצוב ומהיר.

המדיניות בנושא הסכמי הגג, כמו גם התנאים לחתימת ההסכמים ואופן ביצועם, נקבעו בהחלטות קבינט הדיור שבהמשך אושרו כהחלטות ממשלה וכן בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל.

מכסת יחידות הדיור בהסכמי הגג – באוקטובר 2013 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 768 (דר/29) בדבר חתימת הסכמי גג עם ארבע רשויות מקומיות. באפריל 2014 נתקבלה החלטה מס' 1535 (דר/46) המרחיבה אפשרות זו לכלל הרשויות, אך מגבילה את כמות הסכמי הגג ל-100,000 יחידות דיור. בינואר 2016 נתקבלה החלטה מס' 1028 (דר/45) המגדילה מכסה זו עד ל-175,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו עד לסוף שנת 2017. בינואר 2017 התקבלה החלטה מס' 2337 (דר/129) המגדילה למכסה של 150,000 יחידות דיור בשנים 2016-2017, ועד ל-250,000 יחידות דיור בסה"כ. באוגוסט 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 2997 (דר/146) המגדילה את המכסה ב- 75,000 יחידות דיור בסה"כ. בדצמבר 2017 נתקבלה החלטת ממשלה מס' 3260 (דר/167) המגדילה את המכסה עד ל-375,000 יחידות דיור בגין הסכמים שייחתמו בין השנים 2016 - 2018. בינואר 2020 נתקבלה החלטה מס' 4846 (דר/296) המאריכה את תוקף המכסה הקיימת בסך 375,000 יחידות דיור למימוש בגין הסכמי גג שייחתמו בין השנים 2016-2020. עד כה, במסגרת החלטות הממשלה השונות אושרו סך של 475,000 יחידות דיור בין השנים 2013 - 2020.
מתוך מכסה זו, נוצלו במצטבר כ-85% נכון ליום 31 בדצמבר 2019.

תנאי הסף לחתימת הסכם גג - בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל מס' 1439 מיום 24 בספטמבר 2015, תנאי לחתימת הסכם גג הוא כי בתחומי הרשות המקומית קיימות לפחות 5,000 יחידות דיור זמינות לשיווק. יחידות דיור אשר לגביהן קיימות תוכניות מפורטות שמכוחן ניתן להוציא היתרי בנייה, או תוכניות כאמור אשר צפויות להיות מאושרות על ידי מוסדות התכנון המוסמכים לכך, וזאת תוך לא יותר מ-18 חודשים ממועד חתימת הסכם הגג. כמו כן, תתחייב הרשות המקומית לאפשר שיווק קרקע בתחומה בקצב שלא יפחת מ- 2,000 יחידות דיור לשנה.

בחודש אוגוסט 2017 אישר הקבינט את הצעת שר הבינוי והשיכון להקצות עד 10 אלפי ₪ ליח"ד כהעמקת סבסוד לערים שבהן ייחתם הסכם גג בפריפריה. נכון לשנת הדיווח ההחלטה יושמה בעיר דימונה בלבד.

החלטות הממשלה, החלטות קבינט הדיור והחלטת מועצת מקרקעי ישראל האחרונה מפורטות **בנספח א'** לפרק זה.

להלן סקירת הסכמי הגג שנחתמו עד כה:

יצוין כי בעקבות שינויים בתכניות החלות על המתחמים הנכללים בהסכמי הגג, או עדכונים ותוספות לתכולת ההסכמים כגון כתוצאה מאישורי הות"פ או מסיבות אחרות, מעת לעת חלים עדכונים בתכולת הסכמי הגג לעניין מספר יחידות הדיור ויתר השימושים ביחס לתכולת ההסכם המקורי.

עד תאריך המאזן נחתמו שלושים ואחד הסכמי גג לבניית 404,695 יחידות דיור בסה"כ (לא כולל אקוויוולנט בגין שטחי מסחר ותעסוקה, וכן לא כולל יח"ד למלונאות).

עד לתאריך המאזן אושרו מכוח שלושים ואחד ההסכמים אומדני תקציבים בהיקף של 36,514 מיליוני ₪ לפיתוח 182,358 יחידות דיור לרבות יחידות דיור מוגן, כ-3,141,120 מ"ר למסחר, משרדים ותעסוקה וכ-3,645 יחידות דיור למלונאות.

החל משנת 2015, תקציבי הפיתוח מאושרים במסגרת פעילות הות"פ היושבת במשרד האוצר. בראש הוועדה עומד יו"ר מטה הדיור הלאומי במשרד האוצר, וחברים בה נציגי אגף התקציבים, אגף החשב הכללי, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון ומינהל התכנון. נציג חברת דירה להשכיר מצטרף להרכב הוועדה בהחלטות

בנושאים הקשורים בחברה. נציין כי עד לשנת 2015 (מועד הקמת הוועדה), אושרו תקציבי הפיתוח בוועדות הפרויקטים של רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון.

תקציבים אלה הינם במסגרת התקשרויות עם הרשויות המקומיות וייעודם הינו ביצוע עבודות תשתית ופיתוח הממומנות מערך הקרקע. ביצוע העבודות הינו באחריותן של הרשויות המקומיות (למעט הסכמי הגג שנחתמו עם הערים ראש העין ובית שמש, המבוצעים ישירות ע"י משרד הבינוי והשיכון).

להלן פירוט הסכמי הגג שנחתמו ונתונים כספיים עיקריים:

1. <u>עד ליום 31 בדצמבר 2019:</u>

1.1. הסכמי גג שנחתמו באמצעות משרד הבינוי והשיכון:

- **עיריית ראש העין:** בשנת 2014 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ-13,636 יחידות דיור למגורים, 250 יחידות דיור מוגן וכ-226,560 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,391 מיליוני ₪ לפיתוח 5,187 יחידות דיור למגורים, ו- 458,760 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 1,577 מיליוני ₪ הנובע בין היתר מקדמי מימון בגין יחידות אלה. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית באר שבע:** בשנת 2015 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית כ- 18,140 יחידות דיור למגורים וכ-131,880 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 2,000 מיליוני ₪ בגין 10,462 יחידות דיור למגורים, 160 יחידות דיור מוגן ו-102,600 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 1,057 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית טירת הכרמל:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,024 יחידות דיור למגורים וכ-256,320 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 360 מיליוני ₪ לפיתוח 2,153 יחידות דיור למגורים וכ-132,722 מ"ר למסחר ותעסוקה, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-293 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית בית שמש:** בשנת 2016 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 13,007 יחידות דיור למגורים וכ-698,760 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 4,100 מיליוני ₪ לפיתוח 13,007 יחידות דיור למגורים, 160 יחידות דיור מוגן וכ-698,760 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 1,846 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עכו:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 11,986 יחידות דיור למגורים וכ-675,840 מ"ר למסחר ומשרדים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,605 מיליוני ₪ לפיתוח 9,263 יחידות דיור למגורים וכ- 1.1 מיליון מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-175 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית לוד:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 17,090 יחידות דיור למגורים וכ-1,279,080 מ"ר למסחר ומשרדים עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 716 מיליוני ₪ לפיתוח 4,000 יחידות דיור למגורים, 300 יחידות דיור מוגן ו-42,600 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-122 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אשדוד:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 30,046 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-809,160 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של 423 מיליוני ₪ לפיתוח 2,730 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-93,960 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-118 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית דימונה:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 21,111 יחידות דיור למגורים, 200 יחידות דיור מוגן ו-613,320 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים, בסך של כ- 613 מיליוני ₪ לפיתוח 3,621 יחידות דיור למגורים, 200 יחידות דיור מוגן ו- 24,720 מ"ר למסחר ומשרדים. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית מגדל העמק**: בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,217 יחידות דיור למגורים, 240 יחידות דיור מוגן ו-40,440 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 429 מיליוני ₪ לפיתוח 2,095 יחידות דיור למגורים , 240 יחידות דיור מוגן וכ-21,240 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ-21 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נהריה:** בשנת 2017 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 8,063 יחידות דיור למגורים, 480 יחידות דיור מוגן ו-245,640 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 145 מיליוני ₪ לפיתוח 875 יחידות דיור למגורים 480 יחידות דיור מוגן וכ-28,500 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 122 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית שדרות:** בשנת 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 6,167 יחידות דיור למגורים, 370 יחידות דיור מוגן ו-454,320 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 700 מיליוני ₪ לפיתוח 4,229 יחידות דיור למגורים, כ- 200 יחידות דיור מוגן וכ-66,618 מ"ר למסחר ומשרדים, וכן נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 178 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אלעד**: בשנת 2018 נחתמה התקשרות בגין עבודות פיתוח לבניית 5,222 יחידות דיור ו-1,627,080 מ"ר תעשייה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 לא אושרו אומדני תקציבים, אך נרשמו התחייבויות בסך של כ-80 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

1.2. הסכמי גג שנחתמו באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית קריית גת:** התקשרות משנת 2013 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח בפרויקט "כרמי גת", לבניית 6,442 יחידות דיור למגורים. בשנת 2018 אושרה הרחבה לבניית 7,164 יחידות דיור נוספות למגורים ו-170 אלף מ"ר שטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ-916 מיליוני ₪ בגין 6,442 יחידות דיור למגורים ו-330 מיליוני ₪ בגין 7,164 היחידות הנוספות ושטחי המסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות דיור אלה בסך של כ-710 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית מודיעין-מכבים-רעות:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,634 יחידות דיור למגורים וכ- 416 אלף מ"ר שטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,717 מיליוני ₪ לפיתוח 7,992 יחידות דיור וכ-397 אלף מ"ר שטחי תעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 952 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית קריית ביאליק:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,253 יחידות דיור למגורים וכ-14 אלף מ"ר שטחי מסחר. בשנת 2018 אושרה הרחבה לבניית 450 יחידות דיור נוספות למגורים וכ- 117 אלף מ"ר שטחי מסחר נוספים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 1,140 מיליוני ₪ לפיתוח 5,023 יחידות דיור למגורים וכ-131 אלף מ"ר למסחר ומשרדים. כמוכן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 879 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית ראשון לציון:** התקשרות משנת 2014 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,188 יחידות דיור למגורים וכ-459 אלפי מ"ר שטחי תעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 1,381 מיליוני ₪ לפיתוח 9,593 יחידות דיור למגורים, 400 יחידות דיור לדיור מוגן וכ-83 אלף מ"ר למסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 630 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית רמלה:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,945 יחידות דיור למגורים וכ-238 אלף מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 912 מיליוני ₪ לפיתוח 5,330 יחידות דיור למגורים וכ-236 אלף מ"ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 180 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אשקלון:** התקשרות משנת 2015 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 31,867 יחידות דיור למגורים וכ-721 אלף מ"ר שטחי מסחר ותעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של 3,154 מיליוני ₪ לפיתוח 17,917 יחידות דיור למגורים, 1,700

יחידות מלונאות וכ-721 אלף מ״ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 986 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית הרצליה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,443 יחידות דיור למגורים (מתוכן 7,184 יחידות דיור בניהול רשות מקרקעי ישראל, מהן 313 יח״ד בדיור מוגן) וכ- 477 אלף מ״ר למסחר (מתוכם 398 אלף מ״ר בניהול רשות מקרקעי ישראל). עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ-422 מיליוני ₪ לפיתוח 2,943 יחידות דיור (מתוכן 2,684 יחידות דיור בניהול רמ״י) וכ-205 אלף מ״ר מסחר ותעסוקה. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של 322 מיליון ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתניה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,680 יחידות דיור למגורים, 1,100 יחידות מלונאות וכ-1,938 אלף מ״ר למסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 295 מיליון ₪ לפיתוח 1,393 יחידות דיור, 412 יחידות דיור לדיור מוגן וכ- 309 אלף מ״ר לשטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-305 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית יבנה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 12,699 יחידות דיור למגורים וכ- 331 אלף מ״ר לשטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 700 מיליוני ₪ לפיתוח 2,307 יחידות דיור למגורים וכ-48 אלף מ״ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 350 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית עפולה:** התקשרות משנת 2016 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,072 יחידות דיור למגורים וכ-289 אלף מ״ר לשטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 241 מיליוני ₪ לפיתוח 2,407 יחידות דיור למגורים וכאלפיים מ״ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בגין יחידות אלה בסך של כ- 161 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אילת:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 18,372 יחידות דיור, 6,930 יחידות מלונאות וכ-179 אלף מ״ר למסחר ותעסוקה. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לביצוע עבודות פיתוח בסך של כ- 243 מיליון ₪ לפיתוח 2,200 יחידות מלונאות, 975 יחידות דיור וכשלושת אלפי מ״ר לשטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבות בסך של כ-101 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אור יהודה:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 5,616 יחידות דיור למגורים וכ-1,034 אלף מ״ר שטחי תעסוקה. בשנת 2019 אושרה הרחבה לבניית 199 יחידות דיור נוספות למגורים. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים לפיתוח בסך של כ- 614 מיליוני ₪ לפיתוח 2,350 יחידות דיור למגורים ולפיתוח 199 יחידות דיור שבהרחבה וכ-64 אלף מ״ר בגין שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-200 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית אופקים:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,718 יחידות דיור למגורים וכ-600 אלף מ״ר שטחי תעסוקה ומסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,602 מיליוני ₪ לפיתוח 11,078 יחידות דיור, 524 יחדות דיור מוגן וכ-600 אלף מ״ר בגין שטחי תעסוקה, מסחר, תעשיה ומעונות. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ-314 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית באר יעקב:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 11,616 יחידות דיור וכ-540 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד ליום 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך 991 מיליוני ₪ לפיתוח 7,566 יחידות דיור למגורים, 250 יחידות דיור לדיור מוגן וכ-149 אלף מ״ר שטחי מסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 238 מיליון ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית נתיבות:** התקשרות משנת 2017 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 14,168 יחידות דיור וכ-91 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 1,660 מיליוני ₪ לפיתוח 10,161 יחידות דיור, 540 יחידות דיור מוגן, 250 יחידות דיור עבור תיירות וכ- 92 אלף מ״ר לשטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 482 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

- **עיריית חיפה:** התקשרות משנת 2018 במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 15,695 יחידות דיור וכ-152 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך 523 מיליוני ₪ לביצוע עבודות פיתוח, וכן נרשמו התחייבויות בסך של כ-39 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית ירושלים:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות בין רשות מקרקעי ישראל לעיריית ירושלים במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 14,863 יחידות דיור וכ-197 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 515 מיליוני ₪ לפיתוח 1,829 יחידות דיור וכ-8 אלף מ״ר לשטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 296 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית רמת גן:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות בין רשות מקרקעי ישראל לבין עיריית רמת גן במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 10,143 יחידות דיור וכ-695 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ- 353 מיליוני ₪ לפיתוח 2,750 יחידות דיור, 300 יחידות דיור מוגן ו- 360 אלף מ״ר לשטחי תעסוקה ומסחר. כמו כן, נרשמו התחייבויות בסך של כ- 21 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.
- **עיריית יהוד - מונסון:** בשנת הדיווח נחתמה התקשרות בין רשות מקרקעי ישראל לבין עיריית יהוד - מונסון במסגרת הסכם גג בגין עבודות פיתוח לבניית 7,313 יחידות דיור וכ-691 אלף מ״ר שטחי מסחר. עד 31 בדצמבר 2019 נרשמו התחייבויות בסך של כ- 48 מיליוני ₪. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

הסכם אסטרטגי שנחתם באמצעות רשות מקרקעי ישראל:

- **עיריית מעלות תרשיחא:** בשנת 2019 נחתם הסכם אסטרטגי בין עיריית מעלות תרשיחא לבין רשות מקרקעי ישראל לבניית 6,206 יחידות דיור (מתוכן חלק רשות מקרקעי ישראל 5,589 יחידות דיור) ו-277,777 מ״ר לתעסוקה, מסחר ותיירות. עד 31 בדצמבר 2019 אושרו אומדני תקציבים בסך של כ-558 מיליוני ₪ לפיתוח 2,480 יחידות דיור ו-9,400 מ״ר שטחי מסחר. נכון לתאריך המאזן לא ניתן להעריך את מועד סיום הפרויקט או את היקפו התקציבי הכולל.

להלן פירוט באשר לאופן הרישום הכספי בהסכמי הגג:

א. **תשתיות צמודות** – תשתיות המצויות בשטח התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ומשרתות את אותן התוכניות בלבד. מדובר בעבודות פיתוח קרקע המשרתות אתר אחד בלבד, ומבוצעות על מנת לאפשר מסירת קרקעות ליזמים הרוכשים את הקרקע ואת אכלוסן. פיתוח הקרקע כולל את העבודות האלה: עבודות סלילה, תיעול, ניקוז, מים, ביוב ושטחים ציבוריים פתוחים, לרבות עבודות עפר, קירות תמך, חשמל ותקשורת, העתקת תשתיות ופינוי פסולת. עבודות פיתוח אלה נרשמות, כפי שנרשמו בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

ב. **תשתיות-על** – תשתיות המשרתות את כלל תחום התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ולא מתחם מסוים בלבד בתחום התוכנית או התוכניות האמורות והם בזיקה לתחומי אחריות הפיתוח של הרשות המקומית. עבודות פיתוח אלה נרשמות, כפי שנרשמו בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

ג. **תשתיות תחבורתיות** – תשתיות תחבורה כגון מחלפים ועורקי תחבורה ראשיים, אשר מצויות, כולן או חלקן, מחוץ לגבולות התוכנית או התוכניות שעליהן חל הסכם הגג, ואשר הקמתן הינה תנאי לקידום התוכנית או התוכניות. מדובר בפרויקטים תחבורתיים שאינם בתחום אחריות הפיתוח של הרשות המקומית. עלות העבודות נרשמת כהוצאה בתקציב המדינה.

ד. **מוסדות ציבור רשות** – השתתפות המדינה בעלות הקמת מוסדות ציבור רשות (כגון מעונות יום, בתי תפילה, מקוואות, מתנ״סים, מגרשי ספורט). ההשתתפות נקבעת בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, ונרשמת, כפי שנרשמה בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

ה. **מוסדות ציבור חובה** – השתתפות המדינה בהקמת מוסדות ציבור חובה (גנים ובתי ספר) שניתנת בהתאם לפרוגרמת משרד החינוך. השתתפות זו ניתנת במסגרת תקציב המדינה, ואינה כלולה בתקציבי הסכמי הגג. הוצאות אלה נרשמות כהוצאה בתקציב המדינה. נוסף על כך, ובהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל, ניתנת לרשות המקומית אפשרות להסיט עד 50% מהשתתפות בעבור מוסדות ציבור רשות כאמור לעיל, לטובת מימון הקמת מוסדות ציבור חובה.

ו. **ישן מול חדש** – השתתפות המדינה בעלות שדרוג תשתיות בשכונות שהוקמו 15 שנים טרם מועד השיווק של יחידות הדיור החדשות, ובלבד שמדובר ביישובים שהוקמו 28 שנים טרם מועד השיווק האמור. ההשתתפות נקבעת בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל, ונרשמת, כפי שנרשמה בעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל או בתקציב משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין.

ב. תוכנית "מחיר למשתכן"

בחודש יולי 2015 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 315 (דר/23) ומס' 203 (דר/13) את תוכנית מחיר למשתכן במתכונתה הנוכחית, הכוללת מתווה הנחות בקרקע, העמדת מענקים לרוכשים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה. בהחלטות נקבע כי מועצת מקרקעי ישראל תקבע את העקרונות לקביעת ערך הקרקע לצורך מתן ההנחות, ובהמשך לכך עקרונות אלה עוגנו במסגרת מספר החלטות מועצת מקרקעי ישראל. החלטות הממשלה, החלטות קבינט הדיור והחלטת מועצת מקרקעי ישראל האחרונה מפורטות **בנספח א'.**
התוכנית מהווה נדבך מרכזי במדיניות ממשלת ישראל בתחום הדיור בשנים האחרונות. לפי התוכנית, בלימת עליית מחירי הדיור תיעשה הן במישרין – באמצעות שיווק רחב היקף של דירות במחיר מוזל והורדת נטל עלות הדיור בעבור חסרי דירה, והן בעקיפין – באמצעות יצירת אמון בקרב הציבור ביכולת הממשלה להביא לפתרון הבעיה, ובנכונות הצעדים בהם היא נוקטת.
מדובר בתוכנית לשיווק יחידות דיור בבנייה רוויה במחיר מופחת לזכאי משרד הבינוי והשיכון, שהינם זוגות או יחידים מעל גיל 35, שהוכרו כחסרי דירה. בהתאם לכללי התוכנית, יוכלו הזכאים להשתתף בהגרלות לרכישת דירה במחיר מופחת במתחמים ששווקו במסגרת זו, תוך הקצאת חלק מהדירות בעדיפות לבני המקום. יצוין כי מאז סוף שנת 2015, רובן המכריע של הקרקעות במדינת ישראל המשווקות ע"י ממשלת ישראל משווקות במתכונת זו.
במכרזי מחיר למשתכן מחיר הקרקע ליזם קבוע מראש, ומגלם הנחה מערך הקרקע לפי שומה. יצוין כי בהתאם להחלטת מועצת מקרקעי ישראל היום הקובע לשווי ערך הקרקע בכל השומות שצורפו ושיצורפו במכרזי מחיר למשתכן הינו 1 ביוני 2015. ביום 12 במרץ 2020 עדכנה הרשות את היום הקובע ליום מתן השומה על ידי השמאי.
על מנת להבטיח כי ההנחה תקבל ביטוי במחיר הדירה לרוכש, היזם נדרש לבנות את הדירות בהתאם למפרט קבוע מראש. התחרות בין היזמים במכרז הינה על המחיר הנמוך ביותר למ"ר דירתי. ממחיר זה נגזר, בהתאם למנגנון קבוע מראש, מחיר הדירה הסופי לרוכש, וזאת כמכפלה של הצעת היזם הזוכה בגודלה של הדירה במ"ר, עם משקולות שונות לשטח דירה עיקרי, מרפסת/גינה, מחסן וחניה.
כמו כן, במתחמים בהם ערכי הקרקע נמוכים, מלבד ההנחה ממחיר הקרקע לפי השומה, כפי שנקבע בקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל מספר 4.7 "מכרז לדיור בהישג יד – מחיר למשתכן" , הממשלה מעניקה ליזמים גם תוספת סבסוד עלויות ופיתוח, וכן מעמידה מענקים מותנים לרוכשים, בהתאם להחלטות הממשלה, כמפורט להלן:

ערך קרקע ממוצע ליחידת דיור בעיר (ללא פיתוח) בהתאם לשומת השמאי הממשלתי	פחות מ- 50,000 ₪	50,001 - 100,000 ₪	100,001 - 150,000 ₪	150,001 ₪ ומעלה
הנחה ממחיר הקרקע	80% הנחה	80% הנחה	80% הנחה	120,000 ₪
תוספת סבסוד פיתוח (מעבר לסבסוד הניתן לפי אזורי עדיפות לאומית)	40,000 ₪	40,000 ₪	-	-
מענק מותנה לרוכשים	60,000 ₪	40,000 ₪	-	-

לצורך הבטחת מטרת ההטבה, זכאי הרוכש דירה במסגרת מכרזי מחיר למשתכן, אינו רשאי למכור או להעביר את זכויותיו בדירה לצד ג' עד לאחר תום חמש שנים ממועד קבלת החזקה בדירה, אולם הוא יהיה רשאי להשכירה למטרת מגורים. הפרת מגבלה זו צפויה להיות כרוכה בתשלום פיצוי למדינה ובהחזר המענקים המותנים, אם ניתנו.

היקף השיווקים בתוכנית:

החל מחודש אוקטובר 2015, מועד הזכייה במכרז מחיר למשתכן הראשון, ועד ליום 31 במרס 2020, שווקו בהצלחה (נבחרו יזמים זוכים במכרזים) 75,587 יחידות דיור במסגרת תכנית מחיר למשתכן במתכונתה החדשה.

החל מחודש אוקטובר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2018, שווקו בהצלחה 62,950 יחידות דיור. בשנת הדוח שווקו בהצלחה 11,428 יחידות דיור. לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2020, שווקו בהצלחה 1,209 יחידות דיור. נכון ליום 31 בדצמבר 2019, בסך הכל פורסמו מכרזים לשיווק 125,449 יחידות דיור, לרבות מכרזים בהם טרם נבחרו זוכים, לא כולל שיווקים חוזרים.
נכון ליום 31 במרס 2020, בסך הכל פורסמו מכרזים לשיווק 132,720 יחידות דיור, לרבות מכרזים בהם טרם נבחרו זוכים, לא כולל שיווקים חוזרים.

אומדן התקבולים וההנחות מקרקע:

הבהרה: עד שנת 2018 יזמים הזוכים במכרזים נדרשו לשלם 15% מן התמורה עבור הקרקע בתוך 60 ימים ממועד הזכייה ואת יתרת הסכום עד לתום 180 ימים ממועד הזכייה. במהלך 2018 שונו מועדי התשלום כך שעל היזם הזוכה לשלם את מלוא התמורה, ללא הצמדה, עד לתום 90 ימים ממועד הזכייה. בהתאם למתודולוגיית הרישום הכספי של רשות מקרקעי ישראל, מלוא גובה ההנחה בקרקע נרשמת כהוצאה וכהכנסה בתקציב רמ"י כבר במועד קבלת התשלום הראשון מן הזוכה. מנגד, כל תמורה מקרקע נרשמת כהכנסה בשנה בה התקבלו הכספים, ולכן במקרים בהם התשלום הראשון התקבל בשנה מסוימת ויתרת התשלום בשנה העוקבת, כל תשלום מדווח בהכנסה בשנה בה התקבל.

בגין שיווקי תוכנית מחיר למשתכן, שלגביהם התקבלו הכנסות מקרקע בשנת הדוח, עמדה ההכנסה משיווקים אלה על סך של כ-1,830 מיליוני ₪. יובהר כי נתון זה כולל הכנסות משיווקים בהם התשלום הראשון התקבל בסוף 2018, ויתרתו בשנת הדוח. אובדן ההכנסות מערך הקרקע בגין ההנחות בקרקע בשנת הדוח עומד על כ-1,069 מיליוני ₪. בהמשך להבהרה לעיל, יצוין כי לגבי חלק מן המכרזים שבגינם התקבל תקבול ראשון בשנת הדוח ומלוא ההנחה נרשמה בשנת הדוח, התקבלו חלק מן ההכנסות לאחר תאריך המאזן והן לא נכללות בנתוני ההכנסות המדווחים לעיל בגין שנת הדוח.

ההכנסות משיווקים במסגרת תוכנית מחיר למשתכן בהם התקבל התשלום הראשון מן הזוכה לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2020, לרבות הכנסות שעתידות להתקבל במהלך החודשים הקרובים, עתידות לעמוד על סך של 974 מיליוני ₪ במצטבר. בגין שיווקים אלה נרשמו הנחות בקרקע כאמור לעיל בהיקף של כ-262 מיליוני ₪.
בהמשך להבהרה שלעיל, יובהר כי בעבור חלק מן המכרזים שפורסמו לאחר תאריך המאזן התקבל תקבול ראשון, ולכן כבר נרשמה מלוא ההנחה, אולם טרם התקבלו מלוא ההכנסות.

מתודולוגיית אומדן ההנחות מקרקע ורישומן:
גובה ההנחה בקרקע חושב כהפרש שבין 91% ממחיר הקרקע לפי שומה של השמאי הממשלתי לבין התשלום ששילם היזם בפועל כפי שנקבע בחוברת המכרז. החל מיום תחילת התוכנית מועד השומה עבור הקרקעות ששווקו נקבע ליום 1 ביוני 2015. בהמשך, ביום 12 במרץ 2020, התקבלה החלטת מועצה לפיה מועד השומה יהיה יום מתן השומה על ידי השמאי.

הגרלות לבחירת זכאים:
הליך בחירת הזכאים מתבצע על ידי משרד הבינוי והשיכון ובאחריותו, באמצעות מערכת ממוחשבת מאובטחת ייעודית לרישום והגרלה ובפיקוח רואה חשבון חיצוני. לאחר סיום הליך בחירת הזכאים, מופנים הזוכים ליזמים לצורך בחירת דירתם.

עד סוף שנת הדוח הוגרלו כ- 74,042 יח"ד לזכאים ב- 1,411 הגרלות. כ-151,094 זכאים נרשמו להגרלה כלשהי עד סוף השנה מתוך כ-165,679 זכאים למחיר למשתכן כחסרי דיור וכ-14,232 זכאים למחיר למשתכן כמשפרי דיור.

סבסוד פיתוח ומענקי רוכשים:

להלן נתוני הזכאות לסבסוד פיתוח ומענקי רוכשים במסגרת תוכנית מחיר למשתכן נכון למועד המאזן, וממועד המאזן ועד ליום 31 במרס 2020 (הנתונים במצטבר במיליוני ₪), בגין מכרזים ששווקו בהצלחה, בחלוקה לפי השנה שבה נסגר המכרז ונבחר יזם זוכה. יצוין כי כל הנתונים שבטבלה שלהלן משקפים אומדני התחייבויות בגין מכרזים אלה בהתאם לכללי תוכנית מחיר למשתכן, ולא ביצוע בפועל:

תיאור	עד 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016	במהלך שנת 2017	במהלך שנת 2018	במהלך שנת 2019	עד ליום 31 בדצמבר 2019	לאחר מועד הדיווח ועד ליום 31 במרס 2020
תוספת סבסוד	31	231	289	420	99	1,070	9

תיאור	עד 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016	במהלך שנת 2017	במהלך שנת 2018	במהלך שנת 2019	עד ליום 31 בדצמבר 2019	לאחר מועד הדיווח ועד ליום 31 במרס 2020
מענקי רוכשים	40	297	323	256	124	1,040	13

בגין מימון סבסוד הפיתוח במסגרת תוכנית מחיר למשתכן, בשנים 2016 - 2019 רשות מקרקעי ישראל חייבה את תקציב המדינה בסך של 292 מיליוני ₪ ומשרד הבינוי והשיכון חייב בסך של 204.6 מיליוני ₪.

יובהר כי מעבר לסבסוד המוצג לעיל, חלק מהיישובים מקבלים סבסוד נוסף בגין השתייכות לאזור עדיפות לאומית על פי התנאים המפורטים בהחלטת ממשלה מספר 1527 מיום 13 ביוני 2016 ובהחלטת ממשלה מספר 4302 מיום 25 בנובמבר 2018.

משפרי דיור ומשתכן צעיר:

בהתאם לקובץ החלטות של מועצת מקרקעי ישראל פרק משנה 4.7 "מכרז לדיור בהישג יד – מחיר למשתכן" נקבע כי ניתן למכור דירות, אשר לא נרכשו במסגרת הגרלות הזכאים, לחסרי דירה או למשפרי דיור. משפר דיור כהגדרתו בקובץ החלטות הינו בעל דירה אשר מתחייב למכור את דירתו תוך 12 חודשים לאחר קבלת הדירה שבה זכה. עד ליום 31 בדצמבר 2019 נפתחו כ-400 הגרלות המשך למשפרי דיור, הכוללות כ-20 אלף יחידות דיור ביישובים שונים, לרבות חיפה, באר שבע, נהריה וכו'. בהגרלות אלה זכו 1,900 משפרי דיור.
נוסף על כך, ביום 7 במאי 2018 התקבלה החלטת ממשלה מספר 3836 (דר/201) המאפשרת מתן מענקים למשפרי דיור לדירות שנותרו בערים אשר זכאיות למענק, בהתאם לכללים שנקבעו בתוכנית מחיר למשתכן.
כמו כן, יצוין כי במקרים מסוימים בהם נותרות דירות שלא נמכרו לזוכים חסרי דירה או בהליכי מכר נוספים, לעיתים ניתנת ליזם האפשרות למכור את הדירות שלא נמכרו בהליכי מכר קודמים גם לחסרי דיור העונים על הגדרת "משתכן צעיר", בהתאם לקביעת משהב"ש על פי הכללים. יצוין כי מי שרוכש דירת מחיר למשתכן במסלול "משתכן צעיר" אינו זכאי לקבל את מענק הרוכשים.

ג. ערבויות מדינה בפרויקטי מחיר למשתכן

חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן - **החוק**), קובע חמש חלופות לשם הבטחת זכויותיהם של רוכשי דירות. שתיים מהחלופות, ערבות בנקאית וביטוח אצל מבטח,[33] ניתנות כאשר ישנו גוף פיננסי (בנק או מבטח, בהתאמה) אשר מלווה את הקמת הפרויקט. בחודשים הראשונים להפעלת תוכנית מחיר למשתכן, שבמהלכם שווקו כ-7,100 יחידות דיור[34] לא כללו תנאי המכרזים דרישה ספציפית מהקבלן לגבי אופן הבטחת זכויות הרוכשים מבין החלופות שמאפשר החוק.[35] לכן, חלק מהקבלנים אשר זכו במכרזי מחיר למשתכן במהלך אותה תקופה הבטיחו את השקעותיהם של רוכשי הדירות בפרויקט באמצעות רישום הערות אזהרה על שמם[36].
אף על פי שרישום הערת אזהרה מהווה חלופה אפשרית על פי החוק, סירבו בנקים למשכנתאות להעמיד הלוואות משכנתה לרוכשי דירות בפרויקטים בהיעדר בטוחה מסוג ערבות בנקאית או ביטוח עד להשלמת שלבים מתקדמים בבניית הפרויקט, כך שנוצר פער בין מועד העמדת המשכנתאות הצפוי לבין המועדים שבהם נדרשים הרוכשים להעביר את התשלומים לקבלן.
על מנת לפתור בעיה זו ולאפשר לרוכשי דירות בפרויקטים לקבל הלוואה לרכישת הדירה, הוחלט על העמדת ערבות מדינה לבנקים בגין משכנתאות שיעמידו לרוכשים, אשר תתממש במקרה שבו הקבלן לא יוכל להשלים את הפרויקט. במקביל, הוקם מנגנון לפיקוח הנדסי ופיננסי על הפרויקט באמצעות החברה הממשלתית "דירה להשכיר", וזאת על מנת לנטר ולצמצם את חשיפת המדינה לחילוט הערבות, ולאפשר לה להיכנס במידת הצורך לנעלי הקבלן המצוי בכשל ולהשלים את הקמת הפרויקט.

נכון ליום 31 בדצמבר 2019 הועמדו ערבויות מדינה בהיקף מצטבר של 2,366 מיליוני ₪ להקמת 2,723 יחידות דיור ב-23 פרויקטים בערים עפולה, לוד, קריית מוצקין, אופקים, מעלות תרשיחא, דימונה, מגדל העמק, קריית שמונה ובית דגן. יובהר כי בגין 12 פרויקטים הסתיימה ערבות המדינה במהלך שנת 2019.
מידע נוסף באשר לערבויות שהועמדו לפרויקטים במסגרת התכנית מפורט *בביאור 23 – ערבויות מדינה*.

[33] סעיפים 2(1) ו-(2) לחוק.
[34] האומדנים להיקף יחידות הדיור במסמך זה אינם מביאים בחשבון תוספת יחידות דיור בגין ההקלה הידועה כ"תקנת שבס".
[35] לאחר גילוי הבעיה, התווספה למכרזים דרישה להעמדת ערבות בנקאית או ביטוח על ידי הקבלן.
[36] הדבר ניתן לביצוע במתחמים בהם קיימת פרצלציה, כלומר חלוקה של המקרקעין עליו נבנה הפרויקט לתת חלקות.

ד. פעילות חברת "דירה להשכיר" ותוכנית "השכר ומהר"

בחודש אוקטובר 2013 אישרה הממשלה בהחלטותיה מס' 770, ומס' 796 להקים חברה ממשלתית אשר תהיה אמונה על קידום הכנת תוכניות לדיור וקידום תחום הדיור להשכרה ארוכת טווח, במסגרת הפרויקט הלאומי לדיור. לאור זאת, הוקמה בשנת 2014 החברת הממשלתית דירה להשכיר, אשר הוכרזה כזרוע ביצוע של משרד האוצר ע"י צוות המנכ"לים ביום 21 ביוני 2015. ביום 21 בנובמבר 2016 אושרו עקרונות הסכם המסגרת המתוקנים עם החברה ע"י הקבינט החברתי-כלכלי וביום 9 בפברואר 2017 נחתם הסכם המסגרת המסדיר את פעילותה.
בכל הקשור לפרויקטי השכירות, באה החברה בנעלי ועדת המכרזים הבין-משרדית לדיור להשכרה לטווח ארוך שבראשה עומד נציג אגף החשב הכללי (להלן – **ועדת המכרזים**), וממשיכה לנהל מכרזים ולשווק פרויקטים על בסיס המודל שגיבשה ועדת המכרזים. זאת במטרה לפתח את שוק השכירות בישראל בכלל, ולבסס שוק דיור להשכרה לטווח ארוך בפרט. החברה אחראית גם לפיקוח ולבקרה על הזוכים במכרזים אלה לאורך כל תקופת ההשכרה.

להלן עיקרי המודל:

1. איתור ושיווק מתחמים מתאימים שישווקו במכרז קרקע ללא מחיר מינימום (להלן - **הפרויקט**). יצוין כי בחלק מהפרויקטים הראשונים ששווקו נתנה המדינה ליזמים רשתות הגנה פיננסיות מסוימות.
2. שיווק מתחמי השכירות מתבצע בהתאם לפרק משנה 4.8 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל "מכרז דיור להשכרה", הקובע מסלול ייחודי להקצאת קרקע לבניית דירות להשכרה.
3. 25% מהדירות יושכרו לזכאים במחיר מוזל של 80% ממחיר השוק (לפי שומה למ"ר), ויתר הדירות יושכרו במחירי שוק. משך השכירות ע"י שוכר מסוים, לרבות אופציות, יוגבל לעשר שנים, ולאחריהן באפשרות השוכר לחתום מחדש על חוזה להשכרת הדירה, ותינתן לו זכות ליציאה מדי שנה. על אף האמור לעיל, בשיווק מתחמים הנכללים בתוכניות סטטוטוריות שאושרו על ידי הותמ"ל עומד שיעור הדירות במחיר מוזל המיועדות להשכרה לזכאים על 50% מסך יחידות הדיור במתחם.
4. לאחר עשרים שנות השכרה יוכל היזם למכור את הדירות בשוק החופשי. בחלק מהמכרזים תקופת ההשכרה קצרה יותר בהתאם להיתכנות הכלכלית של הפרויקט.
5. כל הדירות ייבנו לפי מפרט טכני מינימלי אחיד, וגודל הדירות שיושכרו במחיר מוזל לא יעלה על 100 מ"ר. הדירות שבמחיר מוזל יחולקו בשיעור זהה בין כל בנייני הפרויקט. במסגרת המכרז נקבע מפרט תחזוקה ושירות מחייב, והיזם אחראי לקיים אותו לכל אורך תקופת ההשכרה, תוך הפקדת ערבויות להבטחת התחייבויותיו.

להלן נתוני שיווקי קרקע במתכונת מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך שבהם נבחרו זוכים בשנת הדוח:

תיאור	שוהם	גן יבנה מערב	מורדות ארנונה	נוף הגליל	סה"כ
היזם הזוכה	דונה דום	מבנים ונתיבים	א.מ. ישראל מגורים	גולדן ארט	
מועד הזכייה	28.4.19	30.5.19	26.9.19	26.9.19	
סכום זכייה (מיליוני ₪)	35.255	20.555	24.18	0.2	80.19
מספר יחידות דיור במכרז	90	315	170	180	755
מספר יחידות דיור להשכרה במכרז	60	210	170	138	578
מספר יחידות דיור להשכרה אחרי שבס	72	210	170	177	629

החל מראשית התוכנית בשנת 2013 ועד ליום 31 במרס 2020 פורסמו ונבחרו זוכים בששה עשר מכרזי דיור להשכרה לטווח ארוך. להלן נתונים מצטברים אודות מכרזים אלה, מחולקים לשנים בהתאם למועד ההכרזה על הזוכה במכרז:

שיוך לשנים – לפי מועד ההכרזה על זוכה במכרז	במצטבר עד ליום 31 בדצמבר 2015	במהלך שנת 2016 בלבד	במהלך שנת 2017 בלבד	במהלך שנת 2018 בלבד	במהלך שנת 2019 בלבד	במצטבר עד ליום 31 בדצמבר 2019
מספר מכרזים	3	3	4	6	4	20
שמות מכרזים/ערים	חיפה, הרצליה, רמת השרון	תל אביב (הגדנ"ע), ירושלים (אלנבי), ראשון לציון	תל אביב (המשתלה), ירושלים (הדסה הקטנה), אור יהודה (פרדס בחיסכון), חולון (תל גיבורים)	ראשון לציון, שוהם, באר יעקב, ירושלים, רמלה, כרמיאל	ירושלים (מורדות ארנונה), גן יבנה, שוהם, נוף הגליל	חיפה, הרצליה, רמת השרון, תל אביבx2, ירושליmx4, ראשון לציוx2, אור יהודה, חולון, שוהmx2, באר יעקב, כרמיאל, גן יבנה, נוף הגליל
סה"כ יח"ד במכרזים	729	809	912	1,031	755	4,236
מתוכן, סה"כ יח"ד להשכרה	645	809	800	893	578	3,725
סה"כ יח"ד להשכרה כולל שבס	738	919	929	941	629	4,156
אומדן לאובדן הכנסות מקרקע (במיליוני ₪)	355.9	192	56	195	103	901.9

אומדני אובדן ההכנסות מקרקע חושבו על ידי נציג רשות מקרקעי ישראל בוועדת המכרזים, כהפרש שבין שווי הקרקע למכירה למגורים בשוק חופשי על פי שומה לבין סכום הזכייה במכרז.

להלן פירוט מכרזים שפורסמו בתקופת המאזן אך טרם נסגרו או שהזוכה בהם נבחר לאחר תאריך המאזן:

שם הפרויקט	מיקום הפרויקט	מספר יח"ד במכרז	מתוכן יח"ד להשכרה	תאריך פרסום מכרז	תאריך סגירת המכרז
תע"ש השלום	תל אביב	164	164	19.12.18	6.7.20
רובע 12	קצרין	112	112	08.11.18	27.7.20
אפיקי נחל	אופקים	208	124	21.11.19	20.7.20
מכבי	רמלה	300	200	11.11.19	10.8.20
בן שמן	לוד	484	418	7.11.19	8.6.20
הפרסה	רכסים	390	198	18.11.19	27.7.20
אגמים מזרח	אשקלון	419	221	4.11.19	18.5.20
כלניות	שדרות	71	49	4.11.19	3.8.20
מורדות משואה	ירושלים	128	128	5.12.19	7.9.20
משולש הבורסה	ר"ג	750	750 (כולל מעונות)	30.12.19	7.9.20
משקפיים	בית שמש	132	66	27.12.19	29.6.20
נופי בית שמש	בית שמש	250	176	26.12.19	14.9.20
שער הגיא	יוקנעם	68	70	12.12.19	6.7.20

תוכנית "השכר ומהר":

פעילות נוספת של החברה בתחום הדיור להשכרה הינה תוכנית "השכר ומהר". התוכנית אושרה בהחלטת ממשלה מס' 2196 (דר/57) מיום 3 בנובמבר 2014 שעניינה פיתוח שוק שכירות מוסדי בישראל.

במסגרת התוכנית תפעל החברה לרכישת פרויקטים שלמים למגורים בשלבי תכנון ובנייה שונים. החברה תשלים את הפרויקטים, תאכלסם בשוכרים, ולאחר השלמת אכלוס הפרויקט תפעל למכירת הפרויקטים כנכסים מניבים לגופים מוסדיים וקרנות ריט. מכירת הנכס תתבצע באופן שיחייב את הרוכש להשכיר את הפרויקט לתקופה של חמש עשרה שנים.

הרכישה תתבצע באמצעות הלוואת בעלים ממדינת ישראל בשיעור של עד 65%, ויתרת סכום הרכישה תמומן באמצעות גורמים מממנים חיצוניים.

התכנית נועדה להרחיב את הקמת הפרויקטים להשכרה ארוכת טווח גם לקרקעות פרטיות ולהניע את פעילות הגופים המוסדיים בענף.

עד כה רכשה החברה במסגרת התכנית 3 פרויקטים, כדלקמן:

יישוב	שם הפרוייקט	סה"כ יחידות	מחיר העסקה	גובה הלוואת המדינה	סטטוס	שנה
חיפה	נווה שאנן	109	131,250,000 ₪	40,000,000 ₪	בהקמה	2017
נהריה	קרן היסוד – "סלע בינוי"	61	69,655,555 ₪	21,754,000 ₪	בהקמה	2019
כפר יונה	"צמרות השרון UP בכפר יונה"	58	90,145,000 ₪	31,652,000 ₪	באכלוס	2019

מעונות סטודנטים:

פעילות מרכזית נוספת בתחום הינה הקמת מעונות סטודנטים, בהיקף מתוכנן של כ-20,000 מיטות. ביום 26 בדצמבר 2016 פרסמה החברה, ביחד עם משרד האוצר ועל דעת הות"ת, קול קורא להגשת בקשות לקבלת סיוע בהקמת מעונות סטודנטים עבור מוסדות להשכלה גבוהה המוכרים ע"י המל"ג ורשויות מקומיות בהיקף של 86.6 מיליוני ₪[37]. במסגרת הקול הקורא זכו תשעה מוסדות ורשויות מקומיות וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

א. מוסדות להשכלה גבוהה – אוניברסיטת בן גוריון (שני פרויקטים), אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת בר אילן והטכניון.
ב. רשויות מקומיות – עיריית נתניה, עיריית ראשון לציון, עיריית גבעת שמואל[38] ומועצה מקומית קצרין.

כתוצאה מהענקת הסיוע צפוי שיתווספו כ-2,600 מיטות לסטודנטים.

בהתאם לפרק משנה 4.15 בדבר "הקצאת קרקע למטרת מעונות סטודנטים" של מועצת מקרקעי ישראל, באחריות דירה להשכיר להוות גורם מתכלל לנושא מעונות הסטודנטים וריכוז כל חוות הדעת הנדרשות עבור רשות מקרקעי ישראל בכל הנוגע להקצאת קרקע הן במכרז פומבי והן בפטור ממכרז, ובין היתר: מתן חוו"ד עבור בדיקת סטנדרט בניית המעונות ודרך תפעולם בהתאם למודל שיוצג לחברה ע"י היזם (מוסד להשכלה גבוהה/רשות מקומית); בדיקת הפרוגרמה הראשונית למעונות בתאום עם הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) והמועצה להשכלה גבוהה (מל"ג); פיקוח ובקרה על אופן הקמת המעונות ומחירי השכירות; מתן חוו"ד לעניין גובה דמי השכירות; ביצוע תיאומים ככל הנדרש למול רשות מקרקעי ישראל, המועצה להשכלה גבוהה וגורמי התכנון.

תכנון סטטוטורי ותכנון בקרקע פרטית מרובת בעלים:

כחלק מפעילויותיה המרכזיות, מובילה החברה תכנון סטטוטורי בהיקף עשרות אלפי יחידות דיור בהתאם להרשאות לתכנון המתקבלות מן הוועדה לתכנון ופיתוח וכן בהכרזות של הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של מתחמים מועדפים לדיור (להלן - הותמ"ל), בדומה ולצד רשות מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון. החברה פועלת לאיתור מתחמי קרקע לתכנון ולפיתוח ולקידום תכנון סטטוטורי במתחמים ובמגרשים.

בנוסף, פועלת החברה לקידום תכנון בקרקע פרטית מרובת בעלים, במסגרת הסכם מפורט בינה לבין הממשלה. עד כה אושרה במסגרת פעילות זו תכניות לקידום בהיקף של כ- 11,000 יח"ד בישובים: גדרה, חדרה וכפר סבא.

פעילויות נוספות של החברה בתחומי התכנון והפיתוח:

במסגרת פרסום קול קורא לקבלת סיוע כספי לקידום תכנון מגורים על קרקעות פרטיות במגזר הכללי וביישובי מיעוטים זכו שמונה ערים ורשויות מקומיות בסך הכל וזאת בהתאם להתפלגות הבאה:

- מגזר כללי- רחובות, גני תקוה, ירושלים ועכו.
- מגזר מיעוטים – שפרעם, ראמה, כפר קאסם וטורעאן.

במגזר המיעוטים, התכניות מקודמות נמצאות בשלבי תכנון ראשוניים (למעט טורעאן שויתרה על זכייתה).

במסגרת הקול הקורא, יתוקצבו ויקודמו על ידי החברה תכניות שונות של קרקעות פרטיות מרובות בעלים, בהיקף של כ-10,000 יחידות דיור חדשות.

בתחום הפיתוח, החברה שותפה בניהול הסכם הגג שנחתם בין הממשלה לבין עיריית לוד לגביו נמסר מידע בחלק העוסק בהסכמי הגג.

ה. פינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש - סיכומים תקציביים להעברת בסיסי צה"ל לנגב

בהתאם להחלטת ממשלה 3161, בשנת 2012 חתמו אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה על סיכום תקציבי לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב לנגב, ובשנת 2016 חתמו על סיכום תקציבי נוסף לפינוי מחנות צה"ל מאזורי ביקוש (שוה"ם 3). בפברואר 2020 (לאחר תאריך המאזן) נחתמו סיכומים תקציביים המתקנים את שוה"ם 1 ואת שוה"ם 3. במסגרת תיקון שוה"ם 1, התחייבה הרשות לממן עלויות הגירה ופינוי בסך של 650 מיליון ₪ (חלקה של הרשות 85% מסך ההסכם).

[37] ההיקף התקציבי לקול הקורא גדל בכ- 6 מלש"ח.
[38] לאחר קבלת מכתב הזכייה ביקשה עיריית גבעת שמואל לבטל את זכייתה בקול הקורא.

פינוי המחנות ישחרר עתודות קרקע חשובות בלב אזורי הביקוש, לצורך בנייה למגורים. על קרקעות אלו מתוכננות להיבנות כ-60,000 יחידות דיור וכן שטחי מסחר ותעסוקה נרחבים.

אומדן היקף הסיכום התקציבי לפינוי מחנות אמ"ן ותקשוב הינו כ- 23,490 מיליוני ₪, מתוכם כ-7,830 מיליוני ₪ מתקציב רמ"י (כולל 298 מיליוני ₪ ששולמו כהוצאה תקציבית טרם נחתם הסכם שוה"ם 3 ושיטת הרישום השתנתה) 7,830 מיליוני ₪ מתקציב משרד הביטחון וכן 7,830 מיליוני ₪ כתקצוב תוספתי מהאוצר. אומדן היקף הסיכום התקציבי לשוה"ם 3 עומד על כ-18,578 מיליוני ₪ מתקציב רמ"י. אומדן היקף הסיכום התקציבי לשוה"ם 1 עומד על כ- 650 מיליון ₪ מתקציב רמ"י כ – 115 מיליוני ₪ מתקציב משרד הביטחון, בנוסף משרד האוצר תקצב בעבר תוספת בסך של כ- 400 מיליוני ₪ במסגרת הסיכום התקציבי המקורי. לסכומים אלו יתווספו הפרשי הצמדה ככתוב בהסכמים. יצוין כי הסיכומים הנקובים לעיל הם אומדנים העשויים להשתנות בהתאם לתוצאות המכרזים.

נכון לתאריך המאזן יתרת ההתחייבויות של רמ"י בעניין פינוי מחנות אמ"ן ותקשוב הינה היא כ- 5,101 מיליוני ₪, ולסיכום שוה"ם 3 היתרה הינה כ- 11,172 מיליוני ₪. שני סיכומים אלה צפויים להסתיים בשנת 2043. יתרת סיכום שוה"ם 1 נכון לתאריך המאזן כ- 555 מיליון ₪ והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

באוקטובר 2017 נחתם הסכם לפינוי בח"א 21 בחיפה ומוזיאון צה"ל בתל אביב. לשם העתקת הפעילות תממן הרשות סל של כ- 775 מיליון ₪ (חלקה של הרשות כ 69% מסך ההסכם) בנוסף על כ- 145 מיליוני ₪ שיתוקצבו מתקציב משרד הביטחון, וכ- 175 מיליוני ₪ על ידי משרד האוצר. 30 מיליוני ₪ נוספים תוקצבו על ידי משרד האוצר בכפוף לעמידה בלו"ז. יתרת הסיכום לשנת הדיווח כ 613 מיליון ₪ והיא צפויה להסתיים בשנת 2022.

לצד סיכום תקציבי שוה"ם 3 ישנם סיכומים תקציביים תומכים נלווים, וביניהם סיכומים אלה:

- הסדר בין רשות מקרקעי ישראל לבין אגף התקציבים במשרד האוצר, המסדיר את חובת התשלום של רשות מקרקעי ישראל למשרד הביטחון בכל שנה, בגיבוי תקציבי של אגף התקציבים במקרה של פער תזרימי.
- גיבוי תזרימי לרשות מקרקעי ישראל לעבודות טיהור המים והקרקע, שיבוצעו במימון משרד הביטחון.
- "מחוללי שיווק": מהלכי פינוי משלימים שיבוצעו ע"י משרד הביטחון, במטרה להגדיל את יכולות השיווק של רשות מקרקעי ישראל ולתמוך בהן.
- ממשלת ישראל אישרה החרגת פרויקטים אלה ממגבלת העסקת עובדים זרים בענף הבנייה למגורים בלבד.

הסיכום התקציבי שנחתם בין אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד הביטחון, רשות מקרקעי ישראל ומשרד ראש הממשלה קבע אבני דרך לתשלום בגין פינוי הקרקע על ידי משרד הביטחון. ביצוע הבינוי החלופי על ידי משרד הביטחון נעשה בקצב שאינו זהה ללוחות הזמנים של הפינוי. תוצאת עובדה זו היא שהעברת הכספים מרשות מקרקעי ישראל נעשית לפי אבני דרך בקצב מהיר יותר מאשר ביצוע ההוצאה על ידי משרד הביטחון. על מנת לסנכרן בין העברת הכספים לבין ביצוע העבודות נפתחה בשנת 2017 בחשב הכללי קרן חוץ-תקציבית המהווה את ההפרש בין העברות רשות מקרקעי ישראל בהתאם לאבני הדרך לבין ההוצאות בפועל שביצע משרד הביטחון.

שנה	העברות מרמ"י (מלש"ח)	ביצוע משרד הבטחון (מלש"ח)	הפקדה לקרן/משיכה מהקרן, נטו (מלש"ח)	יתרה (מלש"ח)
2017	3,252	1,050	2,202	2,202
2018	1,945	1,232	713	2,915
2019	920	1,458	(538)	2,377

הרישום בוצע בהתאם לעקרונות שסוכמו בין אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר במטרה לאפשר את קיומן ואת רישומן הנאות של עסקאות רשות מקרקעי ישראל עם גופים ממשלתיים, כפי שאושרו ע"י הממשלה ותוקצבו בחוק התקציב.

ו. סיכומים תקציביים לתוכניות "נתיב לדירה" 1 ו-2

בשנים 2013 - 2014 נחתמו שני סיכומים תקציביים בין אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל, משרד הבינוי והשיכון, ומשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, למימוש ומימון פרויקטים תחבורתיים, במטרה למצוא פתרונות תחבורה ולהסיר חסמים המעכבים שיווק יחידות דיור (להלן: "**הסיכומים התקציביים**"). כל פרויקט מנוהל, מקודם ומתוקצב בנפרד. הסיכום התקציבי הראשון, שנחתם בשנת 2013, כולל תשעה פרויקטים, שעלותם נאמדת בכ-2,342 מיליוני ₪. הסיכום התקציבי השני כולל 41 פרויקטים נוספים, שעלותם נאמדת בכ-4,765 מיליוני ₪.

הפרויקטים האמורים הינם תחבורתיים בעיקרם, וכוללים הקמת מחלפים והפרדות מפלסיות, סלילה ושדרוג כבישים, הקמת תחנות רכבת, שיקוע מסילות, שדרוג והסדרת צמתים ועוד. הסיכומים התקציביים מסדירים את רשימת הפרויקטים שיבוצעו, אומדני העלויות, לוחות הזמנים לביצוע, זהות הגורם המבצע, מקורות המימון והעמדת קדמי מימון. השתתפות משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל במימון הפרויקטים תלויה בזהות הגוף האחראי על הפיתוח, וקדמי מימון, אם נדרשים, מועמדים על ידי משרדים אלה. הצדדים רשאים לשנות את תמהיל הפרויקטים שהם מממנים, ובלבד ששיעור ההשתתפות הכללית בסך הפרויקטים של כל אחד מהגורמים לא ישתנה.

הערכים שלהלן כוללים את אומדני הפרויקטים כפי שמובאים בסיכומים השונים, ובפרויקטים שהחל בהם ביצוע, נכללו עדכוני האומדנים. יצוין כי הסכומים המקוריים במסגרת הסיכומים התקציביים היו מבוססים על אומדנים ראשוניים, ובחלק מהפרויקטים שהתקדמו נערכו אומדנים מפורטים יותר לצורך ביצוע התחייבויות, והנתונים המצרפיים עודכנו בהתאם. להלן פירוט הסיכומים התקציביים:

שם פרויקט	מס' פרויקטים	אומדן הסיכום התקציבי להיקף ההתקשרות הכולל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות משרד הבינוי והשיכון (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי להשתתפות רשות מקרקעי ישראל (מיליוני ₪)	אומדן הסיכום התקציבי לתקצוב משרד התחבורה (מיליוני ₪)
הסכם נתיב לדירה 1 משנת 2013	*9	2,342.4	50	883	1,427.9
הסכם נתיב לדירה 2 משנת 2014	*41	4,765.1	577.6	2,117	2,145
סה"כ	**50**	**7,107.5**	**627.6**	**3,000**	**3,572.9**

*הטבלה כוללת את כלל הפרויקטים המופיעים בסיכומים התקציביים. יצוין כי שני פרויקטים, בעתלית ובראש העין, נכללו הן בנתיב לדירה 1 והן בנתיב לדירה 2, ועל כן מספר הפרויקטים הכולל הוא 48, אולם אין כפילות בנתוני האומדנים הכספיים.

בהתאם לכללי החשבונאות הלאומית, הכספים נרשמים כהוצאה במשרד התחבורה. לצורך ביצוע של פרויקטים הנכללים בסיכומים התקציביים, עד לתאריך המאזן נרשם כהוצאה במשרד התחבורה סכום של כ-988 מיליוני ₪ בגין הסיכומים התקציביים עם משרד הבינוי והשיכון ועם רשות מקרקעי ישראל. מתוך כך, הסכום שנרשם כהוצאה בשנת 2019 עומד על 466 מיליוני ₪.

ז. הסכם חזית הים חיפה

התקשרות משנת 2015 בהיקף של כ-1.3 מיליארד ₪ כאשר 500 מיליוני ₪ ימומנו על ידי משרד התחבורה ו-800 מיליוני ₪ על ידי רשות מקרקעי ישראל עם עיריית חיפה ומשרד האוצר לצורך הסבת שטח המערבי של נמל חיפה לחזית ים עירונית. יתרת ההתקשרות של רשות מקרקעי ישראל ליום 31 בדצמבר 2019 הינה כ- 800 מיליוני ₪, והיא צפויה להסתיים בשנת 2024.

ח. הסכם זרוע ביצוע החברה לשירותי איכות סביבה

בהמשך למדיניות הממשלה להגדלת היצע הדיור, הכריז קבינט הדיור על החברה לשירותי איכות הסביבה (להלן: "**החברה**") כזרוע ביצוע בתחומי הניהול, לצורך ניהול פרויקטי שיקום קרקעות המיועדות לבנייה, מגורים ולתעסוקה.

במסגרת זו החברה מנהלת את פרויקטי שיקום הקרקעות שיפונו או פונו ממחנות צה"ל וממפעלי תע"ש, וכן כל שיקום קרקעות שגורמי המדינה מעוניינים לקדמם. כמו כן, החברה משמשת כזרוע לביצוע פעולות שיקום ישירות בתחומים שבהם הינה בעלת בלעדיות, והן פעילויות הליבה של החברה.

ביום 17 בנובמבר 2015 אישר צוות המנכ"לים, בהתאם לתקנה 3ד לחוק חובת המכרזים, את החברה כזרוע ביצוע, ולאחר מכן בוצעה הכרזת קבינט הדיור האמורה. בעקבות אישור זה התקשר המשרד להגנת הסביבה (להלן: "**המשרד**"), ביום 12 באפריל 2016, עם החברה בהסכם לתקופה מקסימלית של 15 שנה (התקשרות ל-5 שנים עם שתי אופציות להארכה של חמש שנים כל אחת). בהסכם זה נקבעה לחברה תמורה של דמי ניהול מתוך תקציב הפרויקט.

במהלך שנת 2018 עלה הצורך להרחיב את ההסכם עם החברה גם לצורך שיקום מטמנות ולהסרת אסבסט מקרקעות בגליל המערבי. נכון ליום 31 בדצמבר 2019 תהליך הרחבת ההסכם לצורך שיקום מטמנות אושר והסתיים, אולם תהליך הרחבת ההסכם להסרת אסבסט מקרקעות בגליל עדיין נמשך.

עלויות שיקום הקרקעות ישולמו על ידי המשרד להגנת הסביבה במימון מתקציבי רשות מקרקעי ישראל, וזאת כחלק מעלויות הפיתוח של כל אתר ואתר. עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת. ההערכה על פי תוכניות העבודה לעלויות השיקום הכוללות היא בסך של מיליארד ₪.

ועדת היגוי בראשות משותפת של מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ונציג חשכ"ל, המונה נציגים מאגף תקציבים במשרד האוצר, רשות מקרקעי ישראל ומשרד הביטחון, אמונה על ניהול ואישור פעילות השיקום של החברה במהלך תקופת ההתקשרות. בשנת 2016 אישרה הוועדה התחלת פעילות בחמישה מתחמים. במהלך שנת 2017 השלימה החברה טיפול בחמשת המתחמים וכן החלה החברה פעילות ב-10 מתחמים נוספים, שעיקרה ביצוע סקרים מקדימים וסקרי סיכונים לצורך אפיון הזיהומים במתחמים אלה וקביעת אופי המשך הטיפול בקרקע. הפעילות כללה ביצוע סקרים מקדימים וביצוע סקרי סיכונים וטיפול בקרקע (ככל שנדרשו). במהלך שנת 2019 אישרה הוועדה התחלת פעילות ב-6 מתחמים אשר כולל ביצוע סקרים מקדימים וסקרי סיכונים לצורך אפיון וקביעת המשך הטיפול הנדרש. במצטבר עד ליום 31 בדצמבר 2019 אישרה הוועדה התחלת פעילות ב-21 מתחמים, כאשר ב-9 מתחמים הסתיים הטיפול בקרקע, בשטח כולל של כ-1,830 דונם עליהם עתידים להיבנות כ-12,300 יח"ד. עד כה אושר תקציב בסך של כ-223 מיליוני ₪ בעבור פעילות זו וכן קיימת יתרת התחייבות בסך של כ-153 מיליוני ₪, כאשר ההתחייבות העיקרית הינה בגין שיקום אתר לסילוק פסולת בנתניה (אס"פ נתניה – כ-100 מיליון ₪), אשר בו שלב הטיפול בקרקע החל בספטמבר 2018.

בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה מספר 2392 מיום 4 בינואר 2015, עלויות שיקום הקרקעות יתוקצבו כקדם מימון מתקציב רשות מקרקעי ישראל כחלק מעלויות הפיתוח בכל אתר ואתר.

רשות מקרקעי ישראל תקזז את עלויות שיקום מחנות צה"ל המתפנים מחלקו של משרד הביטחון בשווי הקרקעות המתפנות, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 3161 מיום 17 באפריל 2011.

עלויות השיקום לכל אתר ישתנו בהתאם לרמת הזיהום ורמת השיקום הנדרשת, ויאושרו לכל פרויקט פרטני לאחר הכנת תוכנית שיקום.

יודגש כי ללא ניקוי הקרקע אין היתכנות לשיווק הקרקעות, ועל כן הוצאה זו נרשמת, כבעבר, בתקציב רשות מקרקעי ישראל, שכן היא רלוונטית וקשורה קשר אינהרנטי ליכולת לשווק את הקרקע.

ט. תמריץ הדיור – תמרוץ רשויות מקומיות למתן היתרי בנייה

ביום 3 באפריל 2014 אימצה הממשלה את החלטה מס' דר/44 של ועדת השרים לענייני דיור ונתנה לה תוקף של החלטת ממשלה שמספרה 1533. החלטת הממשלה מס' 1533 הנחתה את שרי הפנים והאוצר להפעיל תוכנית שמטרתה לתמרץ רשויות מקומיות להוציא היתרי בנייה ליחידות דיור חדשות.

החלטת ממשלה 1533 קובעת את התנאים למתן תמריץ דיור לרשויות מקומיות:

- מספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שהוענקו להן היתרי הבנייה במהלך שנת הכספים שנבחנת עומד על 200 יחידות דיור או יותר.
- בשנת הכספים הנבחנת חל גידול של 10% לפחות במספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שלהן הוענקו היתרי הבנייה לעומת הממוצע השנתי של יחידות דיור שהוענקו להן היתרים בתחומי הרשות המקומית בשנים 2010 עד 2012.
- המענק יינתן רק בעד יחידת דיור שניתן לה היתר שמעבר לממוצע השנתי של יחידות הדיור שניתנו להן היתרים בשנים 2010-2012, כדלהלן:
  - שיעור גידול של עד 50% יזכה במענק בסך 7,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 10,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - שיעור גידול מעל ל-50% יזכה במענק בסך 9,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 12,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - בהתקיים תנאים מסוימים חלף התנאים הנ"ל, רשות, שנחתם עימה הסכם גג, תהיה זכאית לקבל מענק מוגדל בסך של 10,000 ₪ ליחידת דיור (שאינה בהתחדשות עירונית).
- התמריץ יינתן עד למקסימום של 12,000 יחידות דיור בכל שנה לכלל הרשויות המקומיות.

<u>החל משנת 2017 חולק תמריץ הדיור ע"פ הסכם בין משרדי פנים ואוצר ע"פ ההנחיות הבאות</u>:

- מספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שהוענקו להן היתרי הבנייה במהלך שנת הכספים שנבחנת עומד על 200 יחידות דיור או יותר.
  בשנת הכספים הנבחנת חל גידול של 10% לפחות במספר יחידות הדיור בתחומי הרשות המקומית שלהן הוענקו היתרי הבנייה לעומת הממוצע השנתי של יחידות דיור שהוענקו להן היתרים בתחומי הרשות המקומית בשנים 2012 עד 2014.
  - שיעור גידול של עד 50% יזכה במענק בסך 10,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 15,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - שיעור גידול מעל ל-50% יזכה במענק בסך 15,000 ₪ ליחידת דיור, ולמענק מוגדל בסך 20,000 ₪ אם מדובר ביחידת דיור בהתחדשות עירונית;
  - בהתקיים תנאים מסוימים חלף התנאים הנ"ל, רשות, שנחתם עימה הסכם גג, תהיה זכאית לקבל מענק מוגדל בסך של 10,000 ₪ ליחידת דיור (שאינה בהתחדשות עירונית).
  - נקבע מנגנון הפחתה לרשויות בדירוג סוציו אקונומי 5-10, בהתאם לדירוג הפריפריאלי.
- התמריץ יינתן עד למקסימום של 20,000 יחידות דיור בכל שנה לכלל הרשויות המקומיות.
- רשויות בהסכמי גג והיקף האוכלוסייה בהם גדל באופן משמעותי יהיו זכאיות למענק בעד יחידות הדיור ע"פ ההנחיות הבאות:
  - הרשות חתמה על הסכם גג עד לשנת 2018.
  - נקבע מנגנון תקצוב לרשויות בהתאם לשיעור גידול האוכלוסייה.

ביצוע ההחלטה:

- בשנת 2015 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2014 ל-28 רשויות מקומיות, בגין 11,361 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור בהסכמי גג. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-105.3 מיליוני ₪.
- בשנת 2016 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2015 ל-36 רשויות מקומיות, בגין 17,156 יחידות דיור ועוד 225 יחידות דיור. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ- 112.1 מיליוני ₪.
- בשנת 2017 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2016 ל-38 רשויות מקומיות, בגין 18,705 יחידות דיור ועוד 496 יחידות דיור. מכיוון שמדובר במספר יחידות דיור העולה על המכסה שנקבעה בהחלטת הממשלה בוצע נרמול לפי 12,000 יחידות דיור. סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על כ-116.5 מיליוני ₪.
- בשנת 2018 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנים 2017 ל-47 רשויות מקומיות, בגין 22,495 היתרים ליחידות דיור חדשות, בוצע נרמול לפי 20,000 יחידות דיור, סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 154 מיליון ₪.
- בשנת 2019 ניתנו מענקים בגין היתרים שניתנו בשנת 2018 וגידול באוכלוסייה ל- 54 רשויות מקומיות, וזאת בגין 21,847 היתרים ליחידות דיור חדשות. בוצע נרמול לפי 20,000 יחידות דיור, סך המענקים שניתנו בשנה זו עמד על 186 מיליון ₪.

י. מכרז שיווק "תכנן ובנה"

בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1320 מיום 24 במרס 2016, יפרסמו משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל מכרזים למכירת זכויות במקרקעין לצורך בנייה למגורים, אשר במסגרתם יחויבו הזוכים לבצע מטלות תכנון, ביצוע והקמה של מתחם המגורים, לרבות מבני המגורים, עבודות הפיתוח, וכן מבני ציבור רשות ומבני ציבור חובה הכלולים בשטח התוכנית (להלן תכנן ובנה).

מכרז תכנן ובנה, נועד לזרז ולייעל את תהליך הקמת שכונה הכוללת היקף משמעותי של יחידות דיור, וזאת תוך שמירה על סטנדרט בנייה איכותי ותוך עידוד שיתופי פעולה בין יזמים ישראליים לזרים לצורך יישום ידע וטכנולוגיות בנייה מתקדמות.

הקמת השכונה בכללותה, לרבות מבני הציבור רשות ומבני ציבור חובה, על ידי יזם אחד, תאפשר את הקטנת החיכוך והכפילויות בין הגורם המפתח הציבורי לבין הגורם המבצע הפרטי, ובהתאם, תאפשר את קידום הבנייה תוך קיצור לוחות הזמנים. על מנת להבטיח את הסטנדרט הנדרש נקבעו בתנאי המכרז מפרטים ואפיונים לכלל העבודות.

במסגרת מכרז תכנן ובנה תשווק קרקע בייעוד מגורים או מסחר, אשר קיימות לגביה תוכנית או תוכניות, שמכוחן ניתן להוציא היתרי בנייה לבניית 1,000 יחידות דיור לכל הפחות, ואשר לפחות 60% מהשטחים הכלולים בה מיועדים בעיקרם למגורים.

ככלל, הדירות במכרז תכנן ובנה ישווקו במסלול מחיר למשתכן.

בשנת 2017 שווק מתחם אחד, שכונת אור המזרח בחריש (1,196 יחידות דיור), במתכונת תכנן ובנה על ידי משרד הבינוי והשיכון.

בחודש דצמבר 2017 זכה יזם במכרז. בתאריך 8 בפברואר 2018 חתם משרד הבינוי עם היזם על חוזה הבנייה. החברה החלה בפעילות הפיתוח והבנייה.

בשנת 2018 פורסמו עוד שני מכרזי שיווק במתכונת תכנן ובנה ; מכרז בעיר שדרות בן 1,010 יח"ד ומכרז בעיר בית שמש בן 1,036 יח"ד. נכון למועד הדוח טרם נקבעו זוכים במכרזים אלו.

יא. קרן המע"מ הממשלתית להחזר סכום בגובה מע"מ לרוכשי דירות

קרן המע"מ הינה קרן ממשלתית המנוהלת בחטיבת מקרקעין ופנים באגף החשב הכללי, שמטרתה השבת סכומים בגובה מרכיב המע"מ לקוני דירות. זאת עם מימוש בטוחות אשר הועמדו על ידי תאגיד בנקאי או מבטח לבקשת מוכר, בהתקיים נסיבות מימוש בטוחות.

ביום 30 במרס 2017 פורסם ברשומות תיקון מס' 9 לחוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה-1974 (להלן – החוק). לפי סעיף 3ג.2.(ג) לחוק, הוטל על החשב הכללי להקים קרן שמטרתה השבת סכומים בגובה רכיב המע"מ לקוני דירות בעת מימוש בטוחות, כאמור בהוראות החוק (להלן – הקרן או קרן המע"מ).

במרבית פרויקטי הבנייה החדשה למגורים, היזם מוכר את הדירות לקונים עוד בטרם הושלם תהליך הבנייה, וגובה את תמורת הרכישה לשיעורין. על מנת להגן על רוכשי דירות מפני אירוע של כשל שעלול להביא לכך שהיזם לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו, להשלים את הבנייה ולמסור את הדירה לרוכשים העלולים לאבד את חסכונותיהם ולהיוותר ללא דירה, קבע המחוקק כי המוכר מחויב להעניק לקונה אחת מתוך חמישה סוגים של בטוחות, וכן הטיל מגבלות על קצב שחרור הכספים למוכר.

שתיים מן הבטוחות הן בטוחות פיננסיות – ערבות בנקאית ע"י תאגיד בנקאי לפי סעיף 2(1) לחוק, או פוליסת ביטוח ע"י מבטח לפי סעיף 2(2) לחוק (להלן – הבטוחות הפיננסיות). בגין רובן המכריע של העסקאות ניתנת לרוכש בטוחה פיננסית. במצב הקיים, גובה הבטוחה הינו כגובה מלוא הסכומים ששילם הקונה עד אותה עת.

לאחר התיקון האחרון לחוק, בהתקיים הנסיבות המוגדרות בחוק כאירוע של מימוש בטוחה, יידרש התאגיד הבנקאי או המבטח להשיב לקונה את הכספים ששילם ללא רכיב המע"מ (מכוח הבטוחה הפיננסית), בעוד שהמדינה תידרש להשיב את רכיב המע"מ לקונה, באמצעות קרן ייעודית שתוקם לשם כך. השבת רכיב המע"מ לקונה תיעשה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח (להלן – תאגיד מלווה) שהעמיד את הבטוחה הפיננסית.

הקרן הוקמה ביום 30 באפריל 2017 והוראותיה חלות לגבי פרויקט בנייה או בניין שחוזי המכר לגבי כל הדירות הכלולות בו נכרתו החל מיום 14 במאי 2017 ואילך.

הקרן הוקמה כקרן חוץ תקציבית באגף החשב הכללי במשרד האוצר ורשומה בספרי החשב הכללי.

עד למועד הדיווח תוחלת הסיכון עמדה על 18.3 מיליון ₪ וכרית ההון הנדרשת הייתה 434.4 מיליון ₪. לאור עלייה בכמות הדירות בבנייה בפועל ובעקבות עלייה במחיר דירה חדשה ממוצעת, עלתה תוחלת הסיכון של הקרן (תקציב נדרש) וכרית ההון (הפסד בלתי צפוי). נכון ל-2019 תוחלת הסיכון של הקרן הינה 19 מיליון ₪, וכרית ההון לשנת 2019 הינה 486.7 מיליון ₪, וזאת בהתאם לאומדן החשיפה העדכני.

יב. דיור ציבורי לגיל הזהב - הקמת יחידות דיור באמצעות הסוכנות היהודית

בחודש דצמבר 2015 נחתם הסכם בין משרד הבינוי והשיכון לבין הסוכנות היהודית להקמתן של 2,650 יחידות דיור בבתי גיל הזהב המיועדות לקשישים הזכאים לדיור ציבורי (להלן: "ההסכם העיקרי"). יחידות הדיור יוקמו באמצעות חברת עמיגור על גבי או בסמוך לבתי הדיור הקיימים המיועדים לגיל הזהב ושייכים לסוכנות היהודית. הרחבת מבנים קיימים תיעשה בעיקרה על גבי קרקעות חומות[39] שבהן לסוכנות ישנן זכויות חכירה. הסכם זה משרת מטרה ציבורית חשובה ומאפשר מתן מענה מהיר למספר רב של זכאים לדיור ציבורי הממתינים לקבלת דירה, שכן דירת גיל זהב המתאכלסת מובילה למעשה לפינויה של דירת מגורים אחרת המתאימה למשפחה. לפיכך, הקמת הדירות על קרקעות שבבעלות הסוכנות מאפשרת את הגדלת היצע הדיור בישראל, ובפרט כשמדובר בקרקעות חומות, שכן מדובר בבניית יחידות דיור ייעודיות שלא על גבי קרקע המיועדת למגורים.

המדינה והסוכנות היהודית יישאו בעלויות ההקמה בחלקים שווים, ובלבד שחלקה של המדינה לא יעלה על 200,000 ₪ ליחידת דיור. הקמת הדירות ואכלוסן צפויים להסתיים בשנת 2026. ההסכם נחתם לתקופה של עשרים שנות השכרה, עם זכות ברירה השמורה למדינה להארכת ההתקשרות בשתי תקופות נוספות, בנות עשר שנים כל אחת. המדינה תישא במרבית שכר הדירה, בסך של 1,500 ₪ בחודש פר יחידות דיור במשך 20 השנים הראשונות, ובתקופות האופציה יפחת סכום זה ויעמוד על 1,000 ₪ בחודש. גודל הדירות יעמוד על כ- 40 מ"ר בממוצע.

כיוון שמדובר בהתקשרות ארוכת שנים, שבמהלכן צפוי בלאי טבעי ניכר של הנכסים שהכרח לטפל בו על מנת שהדירות יוכלו לשמש למגורים גם בתקופת האופציה, נקבע כי הסוכנות תקצה סך של 90 מיליוני ₪ מתוך דמי השכירות שיתקבלו בתקופת האכלוס בעבור "שיפוץ עמוק" של הדירות. זאת מעבר לעלות תחזוקה שוטפת בהיקף של כ-6 מיליוני ₪ בשנה.

ההסכם קובע כי רווחי הסוכנות מן הפרויקט, ככל שיהיו, יושקעו בחזרה בנכסי הדיור הציבורי שבניהול הסוכנות לרבות בשיפוצם ובהרחבת מלאי הדיור הציבורי באמצעות הקמה או רכישה של יחידות דיור נוספות.

בשנת 2016 הוציא משרד הבינוי והשיכון לסוכנות היהודית הזמנה בסך של 530 מיליוני ₪ לצורך תכנון ובנייה של יחידות הדיור כמפורט בטבלה להלן.

ביום 4 בספטמבר 2019 נחתמה תוספת להסכם, על פיה הסוכנות תבנה כ-240 יחידות דיור בפסגת זאב לצורך שיכון זכאי משרד הקליטה המתגוררים במלון דיפלומט המיועד לשמש את שגרירות ארה"ב. מאחר שישנן מגבלות תכנון ושיפועים חריגים במגרש, המגדילים משמעותית את עלויות הבניה והפיתוח, המשרד ישלם לסוכנות, בנוסף להשתתפות המשרד בפרויקט לפי ההסכם העיקרי, תוספת של 15.5 מיליון ₪ עבור הוצאות הפיתוח, שיבוצעו באתר זה, ותוספת של כ-3.66 מיליון ₪ עבור השתתפות המדינה בעלויות רכישת המגרש.

[39] קרקע חומה – מקרקעין המיועד לצרכי ציבור, כפי שאלה מוגדרים בחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, פרק א', סעיף 188.

עד תום שנת 2019 שילם משרד הבינוי והשיכון סך של כ-104 מיליוני ₪ לסוכנות היהודית במסגרת ההתקשרות. לאחר תאריך המאזן ועד ליום 31 במרס 2020 בוצעו תשלומים בסך של כ-10 מיליוני ₪. סטאטוס ביצוע הפרויקטים:

עיר	מספר יח"ד	אבן דרך נוכחית	צפי לסיום הפרויקט
תל אביב (השלום)	181	ביצוע	2020
אשקלון (לימור)	471	ביצוע	2022
אשדוד	220	ביצוע	2022
הרצליה	111	ביצוע	2022
באר שבע	111	ביצוע	2022
תל אביב (פלוגות)	90	הקצאת מקרקעין וחתימה על הסכם	2023
נתניה (עין התכלת)	299	מכרז	2023
נתניה (הר' קוק)	325	פרסום מכרז הריסה	2024
רחובות (אושיות א')	128	תכנון והגשת בקשה חדשה להיתר	2023
קרית גת	182	אושר עקרונית ע"י משב"ש	2022
בת ים	292	השלמת תנאים לבקשה להיתר בניה	2023
רחובות	80	תכנון תב"ע	2023
ירושלים	240	העברת מסמכי תב"ע	2026

יג. הסכם התחדשות עירונית עם חברת עמידר

החלטת ממשלה מס' 2127 מיום 27 באוקטובר 2014 קבעה עקרונות הסכם מסגרת בין משרד הבינוי והשיכון לבין חברת עמידר לביצוע פעולות בתחום הדיור הציבורי ובבתי גיל הזהב, וכן פעולות בתחום ההתחדשות העירונית הן בדיור הציבורי והן ביישובים שנקבעו כבעלי עדיפות לאומית או באתרים בעלי חשיבות לאומית. ביום 11 בספטמבר 2016 אושרו ע"י ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה עקרונות הסכם המסגרת המתוקן. על רקע זה חתם המשרד ביום 15 בספטמבר 2016 על הסכם עם חברת עמידר על מנת שתפעל בתוכניות להתחדשות עירונית ביישובים שונים ברחבי הארץ, לרבות ביישובים שבהם לא קיימת כדאיות כלכלית לביצוע. מטרת ההסכם העיקרית הינה חיזוק מבנים בפריפריה, הן הגיאוגרפית והן החברתית, שאין בהם כדאיות כלכלית. זאת באמצעות ביצוע פרויקטים רווחיים של התחדשות עירונית במבנים בהם יש רוב שוכרים של הדיור הציבורי.

בהתאם להסכם קיבלה חברת עמידר על עצמה לבצע פרויקטים להתחדשות עירונית בבניינים שבהם ככלל, למעלה מ-50% מהדירות הינן דירות של הדיור הציבורי, הן פרויקטים בעלי כדאיות כלכלית והן פרויקטים שאינם בעלי כדאיות כלכלית. החברה תקים קרן התחדשות עירונית אשר תפעל כמשק כספי סגור. רווחים המתקבלים בקרן מפרויקטים בעלי כדאיות כלכלית ישמשו לביצוע פרויקטים שאינם בעלי כדאיות כלכלית, או לרכש דירות דיור ציבורי בהתאם להסכמות של המשרד עם עמידר.

הדירות הנוספות שייבנו מתוקף זכויות הבנייה הנוספות שיוקנו לעמידר בפרויקטים לא יהוו דירות דיור ציבורי, ויימכרו על ידי עמידר בשוק החופשי. זאת בכפוף לזכות ראשונים של המשרד, שעם מימושה ייתכן שחלק מהדירות החדשות (עד 25%) יירכשו לטובת דיור ציבורי, הכל בהתאם להחלטת המשרד. במסגרת ההסכם החברה צפויה לבנות כ- 300 יחידות דיור בפרויקטי תמ"א 38 וכ- 1,600 יחידות דיור בפרויקטי פינוי בינוי.

הפרויקטים שעמידר חתמה על הסכמים לביצועם:

1. במהלך שנת 2018 נחתם נספח להסכם לביצוע פרויקט ברמת גן, במסגרתו ייהרס בניין המונה 12 דירות ישנות, ובמקומו ייבנה בניין המונה 41 דירות חדשות. בעקבות שינויים בתכנון, בשנת הדו"ח הופחת מספר הדירות מ-41 ל-36.
2. במהלך שנת הדו"ח נחתם נספח להסכם לביצוע פרויקט בהוד השרון, במסגרתו יהרס בניין הכולל 14 יח"ד קיימות, וצפויות להיבנות 39 יח"ד חדשות.

יד. הרפורמה בהלוואות לדיור לזכאים

מדינת ישראל מעמידה לזכאים חסרי דיור הלוואות ומענקים לרכישת דירה, בהתאם לחוק הלוואות לדיור, תשנ"ב-1992 והחלטות הממשלה (להלן: "**הלוואות הזכאות**"). להוציא מענקים ותוכניות סיוע ייחודיות, בתוכניות הסיוע העיקריות כל ההלוואות ניתנות לפי אותו המנגנון, שבו הניקוד וסוג התוכנית קובעים את גודל ההלוואה. לכל חסר דיור נקבע ניקוד, בהתאם לקריטריונים, כאשר גובה ההלוואה עולה עם הניקוד. ישנן תכניות המאפשרות לקבל הלוואה מוגדלת. תכניות אלה מיועדות לאוכלוסיות ספציפיות או ליישובים ולצורות התיישבות מסוימות. גובה ההלוואה בתוכניות הסטנדרטיות נע בין 60 - 220 אלפי ₪, ועומד על כ-93 אלפי ₪ בממוצע. כל ההלוואות נושאות ריבית קבועה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 30 בנובמבר 2015 פורסם ברשומות תיקון מס' 13 לחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992, וזאת במסגרת אישור חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016). בעקבות התיקון לחוק נערכו בשנת 2016 מספר שינויים משמעותיים בתחום הלוואות הזכאות, ואלה הם:

1. הורדת סף הניקוד המינימלי המאפשר ליטול הלוואת זכאות מ-1,000 נק' ל-599 נק'.
2. נוספה אפשרות לבחור בין מספר תקופות הלוואה הנעות בין 5 שנים ל-30 שנים.
3. קביעת מנגנון חדש של ריבית מופחתת – במרבית תכניות הסיוע מנגנון הריבית הנהוג עד כה קבע שההלוואות לזכאים יועמדו בריבית קבועה צמודה בשיעור אחיד לכלל הלווים ולכל תקופת הלוואה. בעקבות הרפורמה נקבע כי שיעור הריבית ייקבע בהתאם לתקופת ההלוואה שבחר הלווה, ויהיה נמוך ב-0.5% מהריבית הממוצעת על הלוואות לדיור בריבית קבועה במגזר צמוד מדד בהתאם לפרסום החודשי האחרון של בנק ישראל, תוך המרת ריבית אפקטיבית לנומינלית, ובכל מקרה לא יותר מ-3%.
4. כמו כן, נקבע מנגנון המגביל את כמות ההלוואות היכולות להינתן בריבית מופחתת. כל הלוואה מעבר למגבלה תועמד בריבית הממוצעת ולא יותר מ-3%.

שינויים אלה, לצד הובלת תוכנית מחיר למשתכן הביאו לגידול בביקוש להלוואות הזכאות. בשנת 2015 מימשו 2,211 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-207 מיליון ₪. בשנת 2016 מימשו 3,222 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-289 מיליון ₪. בשנת 2017 מימשו 7,621 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של 933 מיליון ₪. בשנת 2018 מימשו 10,469 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-1,439 מיליון ₪ (נתונים מטויבים). בשנת הדיווח מימשו 11,446 זכאים את זכאותם לקבלת הלוואות זכאות בהיקף כספי של כ-1,694 מיליון ₪. נתוני ביצוע הלוואות הזכאות כוללים הן הלוואות תקציביות והן הלוואות בנק מסובסדות, אך אינם כוללים מענקים.

ביום 8 ביולי 2018 פורסם ברשומות תיקון מס' 18 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998. בהתאם לחוק ובהתקיים התנאים הקבועים בו, אדם עם מוגבלות מקצרת חיים יהיה זכאי לסיוע חודשי מהמדינה לצורך רכישת דירה.

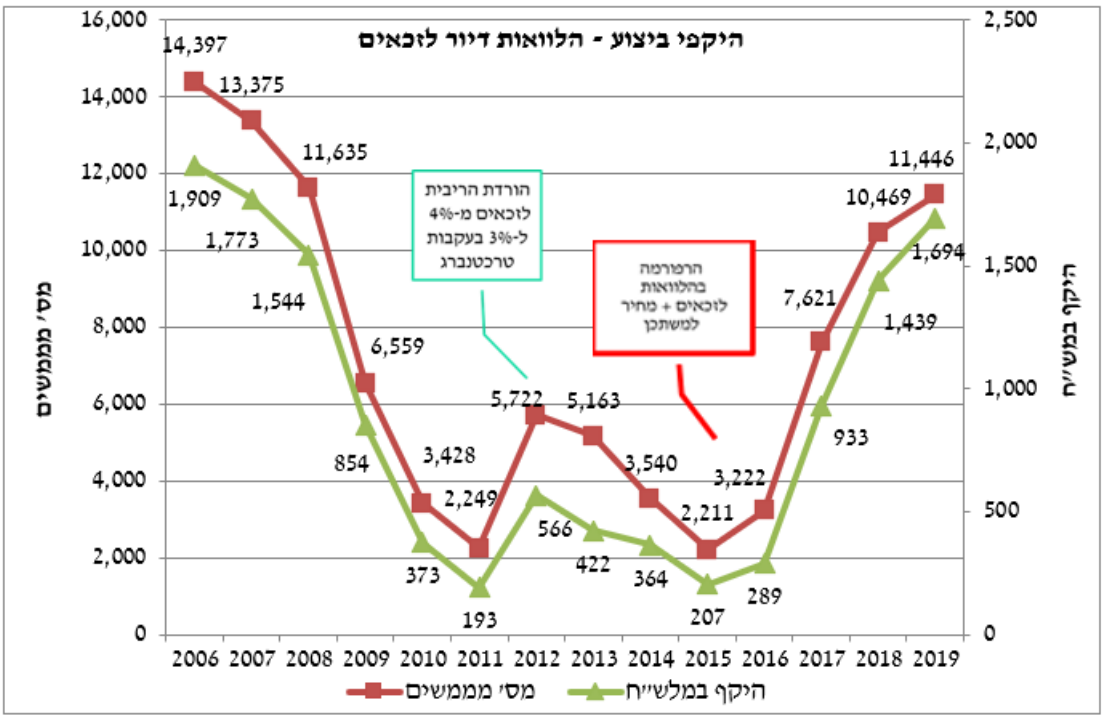

- נתוני ההיקף כספי של ביצוע ההלוואות תקציביות והלוואות בנק מסובסד, לא כוללים מענקים.
- נתוני מס' הממשים כוללים מקבלי מענקים בלבד.

טו. תוכנית למתן הלוואות ליוצאי אתיופיה בתנאים מיוחדים

ביום 5 בינואר 2017 התקבלה החלטת ממשלה מספר 2253 (אתפ/15) בה נקבעה, בין השאר, תוכנית חדשה בתחום ההלוואות לדיור ליוצאי אתיופיה, במטרה לקדם את שילובם המיטבי בחברה הישראלית.

במסגרת התוכנית החדשה, יהיו משפחות יוצאי אתיופיה זכאיות להלוואה לדיור בסך של 600,000 ₪, לתקופה של 25 שנה, שתוחזר בהחזרים חודשיים, בתנאים המפורטים להלן:

1. בעשר השנים הראשונות סכום ההלוואה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, ללא ריבית חוזית (שיעור הריבית יעמוד על 0%);
2. החל מהשנה האחת עשרה ועד לתום תקופת ההלוואה, סכום ההלוואה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, וכן יישא ריבית חוזית בשיעור של 2% לשנה.

יצוין כי מספר משפחות יוצאי אתיופיה הזכאיות לקבלת הסיוע מכוח תוכנית זו יוגבל ל-200 בשנה למשך ארבע שנות התוכנית, בין השנים 2017 - 2020. בסה"כ צפויות להינתן הלוואות בהיקף של כ-480 מיליוני ₪. עקב מגבלת מספר הממשים, בין הנרשמים לתוכנית נערכת הגרלה לצורך קביעת רשימת הזכאים.

להלן פירוט מספר המשתתפים בכל הגרלה, הזוכים בהגרלה והממשים מקרבם:

שנת הגרלה	מס' משתתפים בהגרלה	מס' זוכים	ממשים
2017	3,520	320 (סבבים א'+ב')	232
2018	3,737	460 (סבבים א'+ב')	346
2019	4,069	170 (סבב א' בלבד)	114

יצוין כי חלק ניכר מן הזכאים השתתפו ביותר מאשר הגרלה אחת, לאחר שלא זכו בשנים קודמות. כמו כן, יצוין כי זוכה בהגרלה שלא מימש את זכייתו רשאי לשוב ולהשתתף בהגרלות בשנים הבאות, ובלבד שעודנו עומד בקריטריונים לזכאות.

כמו כן, יצוין כי בין מועד עריכת ההגרלה ולאחר מכן הזכייה, לבין מועד מימוש, עשוי לחלוף פרק זמן ממושך, כך שמימוש הזכייה בפועל יקרה בשנים שלאחר מכן, וזאת ממספר סיבות ובראשן קיומו של יותר מסבב אחד על בסיס תוצאות אותה ההגרלה, מתן אורכות למימוש במקרים חריגים, וכן רצון לממש את הזכייה לצורך רכישת דירת מחיר למשתכן שעודנה בשלבים מוקדמים של הליך הבנייה.

להלן נתונים מצטברים לגבי מימוש הזכאות ע"י הזוכים:

סה"כ ממשים	692
סה"כ אורכות בתוקף שלא מומשו עד כה	54
סה"כ מימושים ואורכות בתוקף שלא מומשו עד כה	746

טז. הסכם גיוס חוב עמידר

בהמשך להחלטת ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי- כלכלי) מס' חכ/70 מיום 17 יולי 2017, בדבר תיקון עקרונות הסכם מסגרת בין המשרד לעמידר לצורך ביצוע רכש של דירות לדיור הציבורי בהיקף של מיליארד ₪ שיתבצע באמצעות גיוס חוב סחיר של עמידר, חתמה המדינה עם חברת עמידר ביום 14 בדצמבר 2017 הסכם גיוס חוב.

להלן עיקרי ההסכם המוצע:

1. עמידר תגייס סך של עד מיליארד ₪ באמצעות הנפקת איגרות חוב סחירות. תנאי גיוס החוב והוצאות ההנפקה יאושרו מראש ובכתב על ידי החשב הכללי, הממונה על התקציבים והמשרד.
2. גיוס החוב יבוצע עד סוף שנת 2018 ותקופת החזר החוב תהיה עשר שנים ממועד הגיוס.
3. המדינה תעביר לחברה תשלומים התואמים את לוח הסילוקין של החזר איגרות החוב, לטובת תשלומי החברה למחזיקי האג"ח.
4. כספי גיוס החוב ישמשו לרכישת דירות למאגר הדיור הציבורי, לרבות עמלות החברה והוצאות בקשר לרכישה וכן לכיסוי הוצאות ההנפקה והריבית.

5. רכישת הדירות נועדה להסתיים עד סוף שנת 2019, אולם ניתן לרכוש עד 4% מהדירות גם לאחר מועד זה.

במרץ 2018 גייסה החברה את הכספים בריבית בשיעור של 1.45%.

עד ליום 31 בדצמבר 2019 נרכשו 703 דירות על ידי החברה ונותרו 12.5 מיליון ₪ מכספי הגיוס, כולל הריבית שנצברה בגינם, שטרם התקבלה החלטה לגבי השימוש בהם.

יז. חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998

ביום 31 בדצמבר 2017 פג תוקפו של חוק הדיור הציבורי (זכויות רכישה), התשנ"ט-1998. מטרת החוק היא לאפשר לזכאי לרכוש את הדירה הציבורית שבה הוא מתגורר במחיר ובתנאים טובים יותר מתנאי השוק, וזאת בהתאם לקריטריונים שמפורטים בחוק.

ביום 11 במרס 2018 הוארך החוק בחמש שנים נוספות החל מיום 1 בינואר 2018.

מיום 1 בינואר 2014 ועד תאריך המאזן נמכרו לזכאים כ- 10,517 דירות מתוקף החוק.

נספח א' - החלטות ממשלה, קבינט הדיור ומועצת מקרקעי ישראל בנושא הסכמי הגג ותוכנית מחיר למשתכן במתכונת החדשה

נושא	שם ההחלטה	סוג ההחלטה	מספר ההחלטה	מועד קבלת ההחלטה	היכן ניתן למצוא את ההחלטה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח	החלטת ממשלה	768	09.10.2013	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח	החלטת קבינט	דר/29	29.09.2013	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	1535	03.04.2014	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/46	24.03.2014	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017	החלטת ממשלה	1028	21.01.2016	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016-2017	החלטת קבינט	דר/45	04.01.2016	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	2337	26.01.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016-2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/129	09.01.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	2997	14.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2017 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/146	31.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	2998	14.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	הסכמי גג עם רשויות מקומיות לטובת הסרת חסמי שיווק ופיתוח - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/147	31.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2018 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	3260	15.12.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימת הסכמי גג עם רשויות מקומיות בשנים 2016 - 2018 - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/167	30.11.2017	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימה על הסכמי גג עם רשויות מקומיות - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	3260	30.01.2020	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	חתימה על הסכמי גג עם רשויות מקומיות - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/296	12.01.2020	באתר משרד ראש הממשלה
הסכמי גג	עקרונות להסכמי גג עם רשויות מקומיות לצורך הסרת חסמי שיווק ופיתוח	קובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	פרק משנה 3.5 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	אפריל 2019	באתר רשות מקרקעי ישראל
הסכמי גג	הרחבת התוכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטות ממשלה	החלטת ממשלה	4773	08.12.2019	באתר משרד ראש הממשלה

נושא	שם ההחלטה	סוג ההחלטה	מספר ההחלטה	מועד קבלת ההחלטה	היכן ניתן למצוא את ההחלטה
הסכמי גג	מכרז לדיור בהישג יד - מחיר למשתכן	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	פרק משנה 4.7 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	אפריל 2019	באתר רשות מקרקעי ישראל
הסכמי גג	תיקון 1/19 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	תיקון פרק משנה 7.4 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל מכרז לדיור בהישג יד - מחיר למשתכן	02.12.2019	באתר רשות מקרקעי ישראל
הסכמי גג	עקרונות להסכמי גג עם רשויות מקומיות לצורך הסרת חסמי שיווק ופיתוח	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	1509	10.05.2017	באתר רשות מקרקעי ישראל
הסכמי גג	תיקון 1/20 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	תיקון פרק משנה 3.5 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל עקרונות להסכמי גג עם רשויות מקומיות לצורך הסרת חסמי שיווק ופיתוח	12.03.2020	באתר רשות מקרקעי ישראל
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת ממשלה	315	30.07.2015	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת קבינט	דר/23	13.07.2015	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת ממשלה	203	09.07.2015	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת קבינט	דר/13	22.06.2015	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת ממשלה	2145	08.12.2016	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה	החלטת קבינט	דר/115	28.11.2016	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	דיור בהישג יד ("מחיר למשתכן")	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	1508	17.05.2017	באתר רשות מקרקעי ישראל

נושא	שם ההחלטה	סוג ההחלטה	מספר ההחלטה	מועד קבלת ההחלטה	היכן ניתן למצוא את ההחלטה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה - תיקון החלטות ממשלה	החלטת ממשלה	2999	31.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה - תיקון החלטות ממשלה	החלטת קבינט	דר/148	14.08.2017	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטת ממשלה	החלטת ממשלה	3500	01.02.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/186	15.01.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת ממשלה	3706	22.03.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת קבינט	דר/189	05.03.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התוכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטות ממשלה	החלטת ממשלה	3834	24.05.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התוכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטות ממשלה	החלטת קבינט	דר'199	07.05.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה - תיקון החלטת ממשלה	**מחיר למשתכן**	הרחבת התוכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטות ממשלה	החלטת קבינט	דר'199
מחיר למשתכן	תכנית למתן הנחות בקרקע, מענקים וסבסוד פיתוח בבנייה רוויה - תיקון החלטת ממשלה	החלטת קבינט	דר/201	07.05.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת ממשלה	4070	26.07.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התכנית לדיור במחיר מופחת	החלטת קבינט	דר/214	10.07.2018	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	הרחבת התוכנית לדיור במחיר מופחת - תיקון החלטות ממשלה	החלטת ממשלה	4773	08.12.2019	באתר משרד ראש הממשלה
מחיר למשתכן	מכרז לדיור בהישג יד - מחיר למשתכן	החלטת מועצת מקרקעי ישראל	פרק משנה 4.7 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל	אפריל 2019	באתר רשות מקרקעי ישראל